1

༆འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༤ པའི་དྲི་བཀོད་བྱ་རིམ་གྱི་ངག་བརྗོད་ལྷད་མེད།

༡. འབྲེལ་ཡོད་ སྡེ་ཚན་ ཀ་༽ པ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་དང་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་ ནུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་ལཱི་བཀོད་པའི་ དྲི་བ་དང་ལན།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ལགས་ ད་རིས་ ང་བཅས་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པ་འདི་ ད་རིས་ལས་ འགོ་བཙུགས་གནངམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནིཨིན་ལགས། ད་རིས་ མི་རྗེ་བོན་
ཆེན་གྱིས་གཙོས་པའི་ བོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་ དེ་ལས་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ག་ར་ ད་རིས་ ང་བཅས་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ ཚོགས་བཞུགས་ནང་བྱོན་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ཀྱི་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ ཚོགས་བཞུགས་འདི་ ཉིནམ་ད་རིས་ལས་འགོ་བཙུགས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཚོད་དཔག་སྟེ་ཡོད་མི་ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༧ ཚུན་ཚོད་ ད་ལོ་ འ་ནེ་་་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སྦུག་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཉིནམ་དག་པ་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་བརྩི་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ང་བཅས་རའི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ རོང་ཁག་སོ་སོ་ནང་ལས་ཕར་བྱོན་དགོཔ་འདུག།

འ་ནི་ འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༤ ལས་འགོ་བཟུང་ དེ་ལས་ ༡༨ ཚུན་ཚོད་ ངལ་གསོ་་་བཞགཔ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་ལས་ ༡༩ ལས་ ད་རུང་ ང་བཅས་ལོག་འདི་ར་ ཞལ་འཛོམས་འགོ་བཙུགས་གནང་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རིས་ ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གི་ འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ དྲུང་ཆེན་གསརཔ་རིན་ཆེན་རོ་རྗེ་ ད་རིས་ནཱ་ལཱི་ འགོ་དང་པ་བྱོན་་་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་ར་ སེམས་དགའ་དགོ་པའི་ གཞི་ཅིག་ཨིན་མས། གཞུང་གཡོགཔ་་་ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་ ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་དེ་ཅིག་ གཞུང་གཡོག་ནང་ཕྱག་ཞུ། དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ བཀའ་གནངམ་བཞིན་དུ་ ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ནཱ་ གནས་སོར་་་ གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ འདི་ནང་ལཱི་཈མས་མོང་ཡོད་མི་ དྲུང་ཆེན་གཅིག་ལྷོདཔ་ལས་བརྟེན་ང་བཅས་ག་ར་ལུགས་ཤོམ་ཡར་སོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་།

ང་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་གསརཔོ་འདི་ཡང་ གོ་གནས་ཡང་ཕར་ལས་གནང་། གནས་སོར་གནངམ་ད་ལཱི་གོ་གནས་ཡར་སེང་འབད་་་ང་བཅས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་གཅིག་ཡར་སེང་གནང་སྟེ་ནཱ་གནས་སོར་བཏང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་། དྲུང་ཆེན་ལཱི་ཡང་ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་བཀྲིས་བདེ་ལུགས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་། ད་རིས་ང་བཅས་ག་ར་ དྲུང་ཆེན་཈མས་མོང་ཅན་ཅིག་ཡོད་མི་ང་བཅས་ལཱི་འཐོབ་ཚུགས་མི་འདི་ལཱི་བྱོན་པ་ལུགས་སོ་དང་ད་ལས་ཕར་ ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ར་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ དྲུང་ཆེན་གྱི་ཡིག་ཚང་ནང་ལས་ཕར་

2

འབད་རུང་ ཈མས་མོང་ལས་བརྟེན་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་་་མཛད་གནང་འོང་མནོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

མ་པ་ མདང་ཞག་ ཚར་གཅིག་འདི་ཞུ་ཡི།ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་ལཱི་འཐུས་མི་ནུབ་སྦིས་སང་སི་སྦྱིས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡང་ད་རིས་ང་བཅས་བཙག་འཐུ་ལས་གྲུབ་་་ ད་རིས་ང་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ལཱི་འགོ་དང་པ་ ད་རིས་ལས་བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ཨིན་པས། འདི་ལཱི་ཡང་ང་བཅས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་དང་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ ཕུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་བཀྲིས་བདེ་ལུགས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་།

ད་རིས་ཀྱི་མཛད་རིམ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ དང་པ་རང་ ང་བཅས་གནད་དོན་གཉིས་གུ་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་། དང་པ་འདི་ང་བཅས་ཀྱི་ དྲི་བཀོད་གྱི་ལས་རིམ་ཨིན་ལགས་། དྲི་བཀོད་གྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ དྲི་བཀོད་ལྔ་དེ་ཅིག་ བསོམས་འ་ནེམ་ཅིག་དེ་ཅིག་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གནང་ནུག། ངག་ཐོག་གུ་བཞི་འདི་ ངག་ཐོག་གུ་ཨིན་པས་ལགས། དེ་ལསན་ གཉིས་འདི་ ཡིག་ཐོག་གུ་གནང་ནུག།ཡིག་ཐོག་གུ་གནང་མི་འདི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལན་ཡང་གནང་ཚར་ནུག། འ་ནི་འདི་ང་བཅས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་མི་འཐུས་མི་ཚུ་ལཱི་ email ཐོག་ལས་་་ ནཱ་བུ་ལཱི་ཕུལ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ ང་བཅས་ མཛད་རིམ་ དང་པ་ནང་ཞུ་བ་ཅིན། དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ བཞི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།
བཟོ་གྲྭ་ཚོང་ལས་དང་ ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་ལཱི་དྲི་བ་གཉིས། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ལཱི་ དྲི་བ་གཉིས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་
ཨིན། དང་པ་རང་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གི་་་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་
གནང་ད་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་་་ཞུ་དགོ་པས།དྲི་བ་བཀོད་མི་གི་སྐར་མ་གསུམ།དེ་ལས་
ལན་ཞུ་མི་གི་སྐར་མ་བདུན་འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དུས་ཚོད་དང་འལལ་ཏེ་ནཱ་བུ་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་་་མཛད་གནང་
ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཀ༽ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ།
༡. 4P4S/OQ01 *འགྲུལ་འཕྲིན་གནས་སྡུད་ཀྱི་འཐུས་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ མར་ཕབ་འབད་ནིའི་ ལག་ལུན་ཕྱིར་འགྱངས་འབད་ཡོད་པའི་སྐོར།
སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་ལཱི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་
ཨིན་ལགས། ད་རིས་ང་བཅས་ར་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཞུགས་ཐེངས་བཞི་པའི་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་ཕུལ་
ནིའི་གོ་སྐབས་ འགོ་དང་པ་ ང་ལཱི་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ། ག་ར་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས།

3

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ང་བཅས་རའི་ཚོགས་བཞུགས་ འགོ་བཙུགསཔ་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་རའི་ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་འདི་ གྲུབ་འབྲས་ཅན་་་ ང་བཅས་རའི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་ མི་སེར་གྱི་རེ་འདོད་ཚུ་འགྲུབ་ཚུགསཔ་་་ གྲུབ་འབྲས་ལུགས་ཤོམ་་་འཐོན་འོང་མནོ་བའི་རེ་བ་དང་ བཀྲིན་སོན་ལམ་ཕུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་རང་གི་དྲི་བ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ལཱི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་རའི་ བསྐུལ་བསྒྲགས་སྐབས་ལཱི་ལགས།གཞུང་གིས་ ཁས་བང་དམ་བཅའ་ལུ་ཤ་ཅིག་ཕུལ་ཡོད་མི་ནང་ལས་ མི་སེར་ཆ་ཁྱབ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ གཅིག་འདི་ག་ཅི་འདི་ ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན།ང་བཅས་ར་གི་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་འཐུས་ལགས་ mobile data charges ཟེར་ཨིན་པས་ལགས་ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ འ་ནི་འདི་བརྒྱ་ཆ་༥༠ ཕབ་ནི་ཟེར་མི་གུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་སག་ལང་སྟེ་ བསྒུག་སྟེ་རང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས།

དུས་ཅི་སྤྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་ལཱི་ཨིན་པས་ལགས། གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་གསལ་སོན་ཅིག་ སྤྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཟེར་མི་ཅིག་ གསལ་སོན་གནང་ཞིན་ན་ལས་ སྤྱི་ཟླ་བདུན་པ་འདི་ ནམ་འཐོན་འོང་ག་ཟེར་བསྒུག་བཞིན་དུ་ དེ་འབདཝ་ད་ ལོ་ཧ་ལམ་མཇུག་བསྡུ་ཁམས་གཅིག་ཁར་ལྷོད་རུང་རང་ འདི་འགོ་བཙུགས་ནི་མིན་འདུག་ཟེར་ ང་བཅས་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལཱི་འགྱོ། མི་སེར་གཞན་མི་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ།མི་སྡེ་བར་རྒྱུད་ནང་ལས་ཕར་འབད་རུང་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་འཐུས་བརྒྱ་ཆ་༥༠འབད་མི་འདི་ ནམ་ཕབ་ནི་ཨིན་ན་སོ་ཟེར་ ཨ་རྟག་རང་དྲི་བ་འདི་བཀོདཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ཨིན། བཀོདཔ་བཀོད་ས་ར་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ང་བཅས་རང་སྤྱིར་བཏང་མི་སེར་གྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ལཱི་གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ད་ལོ་གསུང་གྲོས་གནང་འདི་རང་ ཡོད་ཟེར་མི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་ར་གོ་ཡི་ལགས། ད་གསུང་གྲོས་ཀྱི་གནས་ཚད་འདི་ག་ཏེ་ལྷོད་ཅི་ག་ལགས། གནད་དོན་འདི་ ག་ཏེ་ལྷོད་ཅི་ག་སྤྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ལས་འགོ་བཙུགས་ནི་ཟེར་ཨིན་མས།ད་ལོ་ཡང་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་པས། འདི་ག་ཅི་འབད་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་འདི་ཕར་འགྱངས་་་ ལཱིས་སོངམ་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ནཱ་གསུང་གནང་པ་ཅིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས་ལགས།

ད་ དྲི་བ་གཉིས་པ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རང་བརྒྱ་ཆ་༥༠འདི་ཕབ་ད་ལཱི་འདི་དང་བསྟུན་པའི་དཀའ་ངལ་དང་ སབས་མ་བདེཝ་ཡང་ འཐོན་ནི་མས་ཟེར་ལགས། ད་ འགྲུལ་འཕྲིན་གྱི་སྤུས་ཚད་ལགས། ང་བཅས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་དེ་ལས་network congestion ཡང་འོང་མི་ཚ་གྱང་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རེ་གོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ང་བཅས་རང་འགྲུལ་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྡེ་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་ཡང་ ད་ཁོང་རང་གི་ དངུལ་ཐོག་ལས་ཡུན་བརྟན་འབད་སྐྱོན་མ་ཕོག་ནི་གི་དོན་ལཱི་འ་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ཡང་གཞུང་གིས་

4

ཐབས་དང་གནསསྐབས་ ག་ཅི་རང་སྒྲིག་འདི་ཡོད་ག་ འ་ནི་ཚུ་ ནཱ་གསུང་གནང་པ་ཅིན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ དྲི་བ་དུས་ཚོད་གུ་བཀོད་གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་གི་ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གིས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། འདི་བཟུམ་་་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་ ད་རིས་ ང་བཅས་རང་གི་ ཚོགས་ཞུགས་འགོ་བཙུགསཔ་ད་ལཱི་ དྲི་བཀོད་ལས་འབད་འགོ་བཙུགས། སྟེ་ དྲི་བ་ དང་པ་འདི་བཀོད། འདི་གི་ལན་ཕུལ་ནི་གོ་སྐབས་འཐོབ་འདི་སེམས་དགའ་ཡི།ནཱ་ལས་ཕར་ཚོགས་ཞུགས་འདི་གི་སྐབས་ལཱི་ག་ཅི་རང་འབད་རུང་ མོས་མཐུན་གྱི་ གྲོས་བསྟུན་གྱི་སྒོ་ལས་་་ ལུགས་ཤོམ་འབད་འགྱོ་བའི་རེ་བ་དང་སོན་ལམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ད་ལོ་ནཱ་ དྲི་བ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་ ཐུགས་བདེན། ང་བཅས་རང་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་འདི་ འགྲུལ་འཕྲིན་གྱི་གནས་སྡུད་ཀྱི་འཐུས་འདི་mobile data གི་གོང་ཚད་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠མར་ ཕབ་ནི་གི་འདི་གཙོ་རིམ་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་་་ ད་འདི་གུ་ལཱ་འབད་འདི་ལོ་ཡང་ལྷག་སོང་ཡི་ལོ་ཕྱེད་དང་གཉིས་དེ་ཅིག་མས།

གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་govtech ཨིན་མས། འབྲུག་བར་དོན་བརྒྱུདའབྲེལ་དབང་འཛིན་bicmaང་བཅས་རང་འབྲུག་འགྲུལ་འཕྲིན་ཨིན་མས་ Bhutan Telecom དེ་བཟུམ་་་ང་བཅས་རང་ ནཱ་ལཱི་ བཀྲིས་ཀྱི་འགྲུལ་འཕྲིན་ཚད་འཛིན་ཡོད། འདི་བཟུམ་ང་བཅས་ནཱ་ལཱི་inter service provider ཞབས་ཏོག་གི་འཐུས་བྱིན་མི་ག་ར་གཅིག་ཁར་ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་གྲོས་བསྟུན་གྱི་ཐོག་ལས་མང་ཧད་རོགསཔ་དེ་ཅིག་མཇུག་ལཱི་ང་བཅས་རང་གཞུང་གིས་ཡང་mobile dataདབྱེ་ཁག་ནང་ལས་ང་བཅས་རང་ སྤྱིར་བཏང་མི་སེར་཈མ་ཆུང་འོང་འབབ་ཆུང་བ་ཚུ་གིས་ལག་ལུན་འཐབ་མི་གི་ཐད་ཁ་ལཱི་ མར་ Data གི་ ཁོང་རའི་དབྱེ་ཁག་ཡོདཔ་ཅིག་ ༡༤ དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཁག་ལྔ་དེ་ཅིག་བསལ་ཞིནམ་ལས་ དབྱེ་ཁག་ཡོདཔ་ཅིག་མར་ Ngultrum ༡༩ ལས་འབད་མི་ཨིན་མས། ༤༩ འབད་མི་ཨིན་མས། ༩༩,༡༩༩,༢༩༩ དང་ ༤༩༩ འདི་ནང་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ ད་ལོ་གི་དང་ཕྱད་པ་ཅིན་ གོང་ཚད་མར་ཕབ་དགོཔ་ཅིག་་་ གཞུང་གིས་ དེ་་་ བཀའ་རྒྱ་གནང་།

འདི་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལས་ གྲ་སྒྲིག་འབད་དེ་ དེ་བཞིན་དུ་ང་བཅས་ཀྱི་དབྱིན་ཟླ་ ༧ པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ནི་་་ཨིན་ལགས། ཨིན་རུང་ དེ་གུ་ལཱི་ ག་ཅི་་་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགསཔ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ འབྲུག་བརྒྱུད་

5

འཕྲིན་གྱི་གྲོས་འབུལ་འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཁོང་ར་གི་ལག་ལུན་འཐབ་ཆོགཔ་འབད་ གྲོས་འབུལ་ཅིག་ཕུལ་འབད་ འདི་ན་འཐན་་་དབྱེ་བ་དཔྱདཔ་ད་ལཱི་ དེ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་བརྒྱ་ ༥༠ འདི་ ཁོང་གི་ མར་ Data Ngultrum ༡༩ འབད་མི་འདི་དང་ ༤༩ འབད་མི་འདི་ རྐྱངམ་གཅིག་ནང་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ ཨིན་མས། བཞན་ཚུ་ནང་ལཱི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ ཐད་ཀར་དུ་མེན་པར་ཞིན་ན་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༣༠ དང་ ༤༠ གི་བར་ན་བྱིན།

དེ་ལས་ ཁོང་ར་གི་མཐའ་མཇུག་ཁ་ལཱི་ མི་སེར་གྱི་ལག་ལུན་འཐབ་ད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ ཁེ་ཕན་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ འཐོབ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ར་ཨིན་ཟེར། ད་རེས་ཀྱི་ Data གི་གོང་ཚད་ མར་ཕབ་ནི་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་ SMS ཟེར་ ང་བཅས་ར་གི་ Message གཏང་ནི་ཅིག་ཡོད། དེ་བཟུམ་་་ ནཱ་ལས་ཕར་ལཱི་ Phone བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ Call རྐྱབ་ད་ལཱི་ Free talk time ཟེར་ འ་ནི་ཚུ་ཡང་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། འ་ནི་ ཐབས་སས་བཏོན་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ནང་ལཱི་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ནང་ལཱི་ Traffic Congestion སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ལཱི་ ཚད་ལས་འབག་མ་ཐེག་པའི་ལྗིད་ཚད་དང་ འདི་ཚུ་སབས་མ་བདེཝ་ མ་འཐོན་ནི་གི་དོན་ལས་ ཁོང་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་ འ་ནི་གུ་ལཱི་ ཆ་འཇོག་མཛད་ཚུགས་པ་ཅིན་ཟེར་གྲོས་འབུལ་ དེ་་་འོང་ཡི།

ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་རྗེ་བོན་ཆེན་གྱིས་ འགོ་ལས་ར་ ཧིང་སང་ས་་་གསུངས་ཚར་ཡི། དེ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ཁོང་ལཱི་ དགའ་ཚོར་ཡོད། ངལ་རང་ཡོད། དེ་བཟུམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་བཏོན། ཨིན་རུང་ ད་རེས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་གཙོ་རིམ་ ཁས་བངས་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ ཕར་འབད་དགོཔ་་་འབད་ ཧིང་སང་ས་་་ ང་བཅས་ར་གི་ བདེ་ཏོག་ཏོ་་་ དབྱེ་ཁག་ དག་པ་གཅིག་ནང་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན། འ་ནི་གཅིག་འདི་ ཁྱེད་ཀྱིས་ ག་དེ་འབད་རུང་ འབད་ཚུགསཔ་་་འབད་ད་ཟེར་ ཁོང་ར་གི་ཚ་གྱང་ངོ་མ་འདི་ ད་ཅི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན། ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་དང་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ ནུས་ཚད་དེ་ཨིན་མས།

དེ་ཅིག་ མར་ཕབ་ ག་ར་ ལ་མ་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་འཐོན་པ་ཅིན་ ཁོང་གི་ཚ་གྱང་འདི་ འ་ནི་ར་ཨིན་ཟེརཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ August དང་ September ཨིན་པས། དབྱིན་ཟླ་ ༨ པ་དང་ ༩ པ་ནང་ལཱི་ འབྲུག་བར་དོན་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཁོང་ར་གི་ ཞིབ་དཔྱད་ཅིག་ལུགས་ཤོམ་་་ར་ མཐིལ་ཕྱིན་་་ར་འབད་བཅུག་ཅི་ལགས། ཁོང་ར་གི་ ང་བཅས་ཀྱི་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ ད་ལོ་གི་ ཁོང་ར་གི་ འཕྲུལ་ཆས་ ཁོང་ར་གི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་འདི་ཚུ་དང་ ད་ལོ་ལག་ལུན་འཐབ་ད་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཚུ་ ག་དེ་་་འཐོན་ནི་ཨིན་པས་ག་ མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས་ག་ དབྱེ་ཞིབ་ཅིག་འབད་བལཝ་ད་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ གི་གོང་ཚད་འ་ནི་དབྱེ་ཁག་དང་པ་ལཱི་ཕོག་པ་ཅིན་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱིས་ ཚ་གྱང་ལང་དོ་བཟུམ་བྱེམ་འདི་མི་ཕོག་ནི་མས་ཟེར་ ཧིང་སང་སང་འབད་ཐོན་ཏེ་འོང་ཡི།

6

འ་ནི་འོང་མི་གི་ཤུལ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ད་རུང་ར་ BICMA གིས་་་ཕར་འབྲུག་རྒྱུད་འཕྲིན་ལཱི་ཡིག་ཐོག་ལཱི་འབད་ར་ ད་ འདི་གི་ཞིབ་དཔྱད་འདི་ཚུ་ཡང་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་འབད་ད་ཡི། ད་ འོས་འབབ་འདི་འདུག་ ལུགས་ཤོམ་ཅིག་འབད་ར་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ཁྱོད་ར་གི་དགོཔ་འདི་དུས་ཚོད་ཨིན་པས། ད་འ་ནེམ་ཅིག་ནང་ལཱི་འབད་ཚུགསཔ་འབད་ར་འབད་ད་ཟེར་དབྱིན་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ལཱི་འབད་བཏང་།ད་རེས་ང་བཅས་གནད་དོན་ཧ་གོ་དགོཔ་འདི་ ནཱ་ལཱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ དབྱེ་ཁག་ ༢ ནཱ་ལཱི་ བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་ཨིན་ལགས།

ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་དང་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ནུས་ཚད་ རྒྱུད་འཕྲིན་ལས་སྡེ་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཡུན་བརྟན་འབད་ འདི་ལཱི་གནོད་རྐྱན་མེདཔ་ཅིག་་་ འབད་དགོ་ཟེར་ ང་བཅས་གཞུང་ལཱི་ཡང་ཚ་གྱང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ང་བཅས་ཀྱི་འདས་པའི་ཟླ་ངོ་ ༤ དེ་ཅིག་གི་ཕར་འགྱངས་ཡར་སོངམ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན།ཨིན་རུང་ཡང་ ད་རེས་ང་བཅས་ར་གི་གོང་ཚད་མར་ཕབ་འབད་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་ད་རེས་ནངས་པ་གཞུང་གི་ཨང་ཅན་གྱི་ཐབས་སས་ཨིན་པས།ང་བཅས་ National Digital strategy འདི་ ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་ Digital Connectivity ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་འདི་གོ་ཚད་ཉུང་སུ་འབད་ ག་ར་གི་འཐོབ་ཚུགསཔ་འབད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ།འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་གཙོ་རིམ་ཅིག་ཨིན།

ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ།འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་ནཱ་ལས་ཕར་ལཱི་ བཙུགསཔ་ད་ལཱི་ཡང་ ག་ལཱི་འབད་རུང་ བྱེམ་མ་ཕོགཔ་འབད། འདི་གི་ཁེ་ཕན་འདི་ ཡུན་རྟན་འབད་སོད་ཚུགསཔ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་མ་བཏུབ་བཏུབ་པའི་གསུང་གྲོས་ཚུ་གནང་། འ་ནི་ནང་ཐག་བཅད་དེ་ང་བཅས་ར་ Bhutan Telecom Tashi Cell ཨིན་པས།འདི་བཟུམ་འབད་ DHI གི་ཨིན་པས།ང་བཅས་ཀྱི་ Gov Tech ཨིན་པས། འདི་ཚུ་ག་ར་ལཱི་དགའ་ཚོར་ཡོད། ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་གྲུབ་བྲས་ཐོན་སོད་པའི་མཇུག་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཐག་བཅད་ནི་གི་དོན་ལས་ འཕྲལ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ གྲུབ་འབྲས་ཅིག་འཐོན་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་འབད་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགསཔ་འབད་ ད་འདི་གི་གཙོ་བོ་འདི་ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ད་རེས་ནངས་པ་ འབྲུག་ལཱི་ Internet འདི་ཕྱི་ལས་ ནང་འདྲེན་འབད་དགོ་པས།ནང་འདྲེན་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ང་བཅས་ར་གི་འཛུལ་སྒོ་༢ ཡོད་མི་འདི་ རྒྱ་ལས་ཨིན།འདི་གི་གོ་ཚད་འདི་ཡང་ ད་ལོ་ མཐོ་སུ་ཅིག་འབད་ཡོད་ལགས།འ་ནི་གོ་ཚད་་འདི་ཡང་མར་ཕབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ ང་བཅས་གཞུང་གི་བོན་ཆེན་གྱིས་ ན་ཧིང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ མར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ Companny མས་ལགས། AirTell འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་ཡང་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ལགས།གོང་ཚད་མར་ཕབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ འདས་པའི་བདུན་ཕྲག་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ Bangladesh གི་གཟིགས་སྐོར་གྱི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ར་ནཱ་ལཱི་ འཛུལ་སྒོ་ ༣ པ་ཅིག་ Third International Internet

7

Gateway ཅིག་གི་དོན་ལས་ ཆིངས་ཡིག་་གུ་ལཱི་ཡང་མཚན་རྟག་བཀོད་ད་ཡི།འདི་གིས་འབད་ང་བཅས་ར་ནཱ་ལཱི་ གཅིག་བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་འདི་ནང་ལཱི་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ དོ་འགྲན་དང་ གོང་ཚད་མར་ཕབ་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་འདི་ ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་གསུངསམ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་བོ་ཕམ་སོམ་སང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ངེ་གི་ཧོངས་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་ནང་ལཱི་ འཕྲལ་རང་གྲུབ་འབྲས་སོམ་་་འཐོན་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་རང་ གཞུང་གིས་ ནཱ་ལས་ཕར་འབད་རུང་ཡང་ ཐབས་སས་ཚུ་བཏོན་འདི་གི་་་ཡོད།ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ལས་ ཡོངས་རོགས་་་ གྲོས་བསྟུན་ཚུ་འབད་འདི་གི་ འཕྲུལ་རིག་གི་ གནས་ཚད་ཁ་ལཱི་རང་ལྷོདཔ་་་ ཞིབ་དཔྱད་འདི་ཚུ་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཚ་གྱས་ཚུ་མར་ཕབ་འབད་ཞིན་ན་་་ ཁེ་ཕན་སོད་ཚུགསཔ་འབད་རང་ ད་ང་བཅས་རང་གི་ མཇུག་རང་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ཨིན་ལགས།

དུས་ཚོད་ལས་བཅད་པ་ཅིན་འདི་ ཡུན་རིངམོ་འབད་འགོར་དོ་བཟུམ་་་ཨིན་མས།ཨིན་རུང་ཡང་ ནཱ་ལས་ཕར་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གིས་འབད་རུང་ ཡུན་བརྟན་་་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕྲལ་དང་ཕུག་ལཱི་ ཐོ་མ་ཕོགཔ་ཅིག་་་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཙ་འགེངས་འདི་གིས་རང་ འབད་བའི་བསྒང་ཡོད། མི་སེར་ཚུ་གིས་རང་འབད་རུང་ དེ་གི་ཁེ་ཕན་འདི་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ ང་བཅས་རའི་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་་་འདི་འབད་རུང་ དུས་ཚོད་ནང་ ལན་ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ། ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་ འཐུས་མི་གི་ཞུ་བ་འདུག་ ཞུ་གནང་ད་ལགས།

སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འཐུས་མི་གིས་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ཡང་ ལན་ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ། ད་རིས་ཀྱི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གནད་དོན་འདི་གུ་ར་ དྲི་བ་ཚར་གསུམ་འགྱོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ གསུང་གྲོས་གནངམ་བཞིན་དུ་རང་འདུག།ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་བསྒང་རང་འདུག།ཨིན་རུང་ མཛད་དོ་མཛད་དོ་ ཟེར་མི་འདི་གིས་ དུས་ཚོད་ཐད་རི་བ་རི་ཅིག་ འདི་གི་ལན་མ་ཐོབ་ནི་འདི་གིས་ཨ་ཙི་ཅིག་བསམ་མ་རོགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ར་གི་ BICMA གི་information and media communication acts འ་ནི་གི་བམ་ཚན་ ༥༦ དོན་ཚན་ ༣ ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ ལྷན་ཁག་གིས་་་སྲིད་སས་དང་བཀའ་རྒྱ་གནངམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ བར་བརྒྱུད་ཀྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་འབད་རུང་རང་ Tariff ཟེར་མི་འདི་ཚུ་ག་ར་ གཞུང་གི་སྲིད་སས་དང་འལལ་འདི་གིས་་་ ཕྱག་ཞུ་དགོཔ་་་ གསལ་རིལ་རི་་་ བཀོད་འདི་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

8

དེ་ལར་དུ་འབད་ གཞུང་གི་འ་ནི་འདི་ ཐད་རི་བ་རི་རང་ལག་ལུན་འདི་ འཐབ་མ་ཚུགས་ཨིན་ན་ དོགས་པ་ཅིག་ཆགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་འབད་རུང་རང་ ད་ ང་བཅས་ BICMA གི་ ཧོངས་ལས་འབད་རུང་རང་གཞུང་གིས་ སྲིད་སས་ཅིག་ བརྩམ་ཞིན་ན་ལས་ འདི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཞིན་ན་ལས་ འ་ནི་འདི་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་དགོཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་བས། བཀའ་འགྲོལ་དགོཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་བས། འ་ནི་འབདཝད་ལཱི་ ད་ གཞུང་གི་ authority གུ་ཡང་ འཕྲལ་འཕྲལ་་་ དྲི་བ་ ད་ credibility ཡང་འགྱོཝ་མས་ལགས། འ་ནི་གུ་ཨ་ཙི་ཅིག་དྲི་བ་ མི་འགྱོ་ག་ཟེར་ ད་ང་བཅས་ར་ མི་སེར་གྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ལཱི་འདི་གཞུང་གིས་ཐད་རི་བ་རི་འབད་ར་ འ་ནེམ་གཅིག་ཁར་ འབད་ནི་ཟེར་མི་གི་ དུས་ཚོད་ཅིག་གསུང་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ང་རའི་ཧོངས་ལས་འདི་ འདི་ར་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ལགས།

འ་ནི་འདི་ གསོལ་འདེབས་བཟུམ་་་ ཞུཝ་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ མི་སེར་ཚུ་ གཅིག་ཁར་ཕྱདཔ་ད་ ཁྱེད་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཤོབ་རྐྱབ་མས་ཟེར་མི་འདི་ ཨ་རྟག་ར་ ང་བཅས་ལཱི་ དེ་་་ར་ གསུངསམ་མས། སྟེ་ ཨ་ཙི་ངོ་ཡང་ཚཝ་མས་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་གི་ད་ གསལ་རིལ་རི་་་ དུས་ཚོད་ཅིག་ གསུང་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་གིས་ལན་མ་ཕུལ་བའི་ཧེ་མར་ གླིང་མུ་སོད་ཝང་གི་འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ ཞུ་བ་ཅིག་འདུག།འདི་གཉིས་ཆ་ར་ཞུ་་་ དེ་ལས་ བོན་པོ་གིས་ ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་ད་ལགས།

གླིང་མུ་སོད་ཝང་གི་འཐུས་མི་གིས་ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། སྟེ་ད་ འ་ནི་གི་དོན་ཚན་འདི་ ད་ང་བཅས་ར་ནཱ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ དྲི་བ་ཞུ་མི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ཞིན་ན་ལཱི་ སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ ག་ར་ འ་ནི་གི་ གནས་ཚུལ་ཧན་ཏོང་ཏོ་ཅིག་ ནམ་འཐོན་འོང་ག་ཟེར་ སྟེ་ འདྲེ་སྒུགཔ་དེ་ར་ སྒུག་སྟེ་གིས་་་ སོད་པའི་གནད་དོན་གཅིག་ འ་ནི་ཨིན་ཟེར་ལགས། སྟེ་ ང་བཅས་ར་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ ག་ར་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ཡང་ འདི་གི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ ང་བཅས་ག་ར་ལཱི་ཡང་ དེ་་་ར་ སླབ་ཨིན་པས་ཟེར།

ཨིན་རུང་ར་ ང་རང་ཕར་ འདེམས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་མ་འགྱོ་བའི་ཧེ་མར་ རོགས་ནཱ་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ཁོ་ར་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་ཡང་ འབྲེལ་བ་ཅིག་འཐབ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྟེ་ད་ གནས་ཚུལ་འདི་ ཧན་ཏོང་ཏོ་ཅིག་་་ར་ གོཝ་ཨིན་པས་ཟེར། གནས་ཚུལ་འདི་ གཞན་ སབས་བདེ་བ་ཅིན་ སྟེ་ང་བཅས་ར་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དགུང་ལོ་ ༧༠ བཞེས་པའི་ བརྩི་སྲུང་དང་འབྲེལ་ཏེ་གིས་་་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ འཆར་གཞི་ཅིག་དེ་་་ བརྩམས་ནུག་ཟེར་ལགས།

9

ཨིན་རུང་ དུམ་གྲ་ཅིག་ ཕར་ ཕར་འགྱངས་འབད་དེ་གིས་་་ སོད་དགོ་མི་འདི་ཡང་ སྟེ་ད་ ལོ་གསརཔ་ཚེས་པའི་བསྒང་ལས་ སྟེ་ ལོ་གསརཔ་ རིག་པ་གསརཔ་ ང་བཅས་ར་ ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ཡང་ འཆར་གཞི་གསརཔ་་་ འབད་དགོ་ནི་འདི་གིས་ འདི་གུ་ སྒུག་སྟེ་ སོདཔ་མེན་ན་ཟེར་ ང་རང་གིས་འདི་ སྟེ་ རེ་བ་དེ་་་ བསྐྱེད་དེ་གིས་་་ ཡོད་ཟེར་ལགས། འདི་གུ་ལཱི་ ད་ནཱ་ལས་ཕར་ཡང་ སྟེ་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཡང་ data མར་ཕབ་འདི་གིས་་་ མ་བྱིནམ་འདི་མེན་པས།དཔེར་ན་འབད་བ་ཅིན་ ནུབ་མོ་ཆུ་ཚོད་༡༢ དེ་ཅིག་ འགྱོ་བའི་བསྒང་ལས་ སྟེ་ data འདི་གོང་མར་ཕབ་འདི་གིས་་་ དེ་་་ ཐོབ་སོལ་འདུག་ཟེར་ལགས། འ་ནི་གུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་གིས་་་ ད་རུང་ཡང་ འ་ནི་གུ་ར་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་ གཞུང་ལཱི་ཞུ་བ་ཟེར་རུང་ མི་སེར་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་ཟེར་རུང་ཡང་ གནས་ཚུལ་ཧན་ཏོང་ཏོ་ཅིག་ འ་ནི་ བསྒུག་སོད་ནུག།

འ་ནི་འཕྲོ༌མཐུད༌འདི་གནང་ཚུགས་ཅིན་ ནཱ་ལས་ཕར་ཡང་ཕྱག་ལཱ་འདི་ འཕྲོ༌མཐུད་འདི་མཛད་འདི་གི་འབད་ བརྩོན་ཤུགས་ཐེབས་ བསྐྱེད་འདི་གི་འབད་ ལོ་གསརཔ་ ཚེས་པའི་བསྒང་ལས་ར་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ཟེར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ འཆར་གཞི་བརྩམས་ཚར་ནུག།འ་ནི་གིས་་་ གནས་ཚུལ་འདི་ང་བཅས་ཡང་཈ན་ནི་ སོ་བ་བསྐྱེད་འདི་ར་ཡོད། ཕྱག་ལཱ་ཐེབས་མཛད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ དགའ་ཚོར་ཡོད་ བཀའ༌དྲིན༌ཆེ་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ལས་ ལྷན༌ཐབས༌དྲི་བའི་ལན་ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གིས་ བཀའ༌དྲིན༌ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གཉིས་ཆ་ར་ལཱི་ ལྷན༌ཐབས༌ཀྱི་དྲི་བ་ བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ༌དྲིན༌ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གནད་དོན་འདི་ ཁག་ཆེ་དྲག་ཅིག་ཨིན། ལྷན༌ཐབས༌དྲི་བ་དང་པ་འདི་ ང་བཅས་ར་མ་གཞི་ ལོགས་གཅིག་ཁ་ཐུག་ལས་བལ་བ་ཅིན་ དེ་འབད་ར་ མཛད་འོང་ལགས། ང་བཅས་ར་ནཱ་ལཱི་ འབྲུག་གི་བར་དོན་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་བཅའ་ལམས་ཨིན་མས། འདི་དང་འལལཝ་ད་ལཱི་ཡང་ ལྷན་ཁག་ འདི་བཟུམ་་་ ཐད་ཀར་དུ་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་བར་དོན་དང་དབང་འཛིན་ལཱི་ཡང་ དབང་ཚད་གནང་འདི་ཡོད་ལགས།

ཁྲལ་ ཡར་སེང་དང་མར་ཕབ་ ཁོང་གི་ བརྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ ཞབས་ཏོག་གི་ཐད་ཁ་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ལགས། ང་བཅས་ར་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ བསྟུན་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ཚ་གྱས་ཡོད་མི་ཚུ་ སྦུག་ལཱི་བཙུགས་འདི་ཤེས་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་ལགས། ད་ཅི་ དྲི་བ་ནང་ལཱི་བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་ཨིན།འདི་གིས་ ང་བཅས་རའི་ ཡུན་བརྟན་ལཱི་ ཁོང་རང་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐད་ཁ་ལཱི་དཀའ་ངལ་མི་འཐོན་ག་ཟེར་ དེ་ལས་ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ལོ་ཡོད་མི་ ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་ཚུ་ མར་བབ་ མི་འགྱོ་ག་ཟེར་ ཁོང་གིས་ ལོ་ཨ་རྟག་ར་འདི་ནང་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ཡར་འདྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལས་བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་འབད་བ་ཅིན་ཐེར་འབུམ་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་ བར་ན་ལཱི་ཟད་འགྲོ་བཏང་དེས་ལགས།

10

ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ཕར་ ཞབས་ཏོག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་བཙུགས་འདི་ འ་ནི་ཚུ་ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱིས་ ཐེངས་ཕོག་གཅིག་གུ་ འགོ་བཙུགས་པ་ཅིན་ ཁོང་གིས་ ལོ་བལབ་འབད་བཙུགས་དགོཔ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་མས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ཚ་གྱས་ཅིག་འདུག། དུས་ཚོད་ཡུདཔ་ཅིག་ ཟླ་ངོ་གསུམ་བཞི་དེ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིར་ར་འགོརཝ་མས་ཟེར།

ཨིན་རུང་ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་གཞུང་ལཱི་དབང་ཚད་ཡོད། ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ཕར་ དབང་ཚད་བཟུང་སུ་ཅིག་འབད་མེན་པར་ འདི་ངོས་ལུན་ཏེ་གིས་་་ ག་ཅི་འབད་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ད་ལོག་འབད་མི་འདི་ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ཨིན་ལགས། གཞུང་གིས་ བཙག་འཐུ་གི་སྐབས་ལཱི་ ཁས་བངས་ཀྱི་ གཙོ་རིམ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་བསྒྲུབ་མེན་ལགས། དེ་བ་ལྷག་འདི་གིས་ ང་བཅས་རའི་ནང་ལཱི་ འཆར༌གཞི༌ ༡༣ གྱི་འདི་ ཡུན་བརྟན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ ༢༠༡༣ དང ༢༠༡༤ ནང་ལཱི་ ག་ཅི་ར་འབད་རུང་དགའ་སྐྱིད་དང་ལྡནམ་་་High Income GNH འདི་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ང་བཅས་ར་ National Digital Strategy འདི་ཁག་ཆེ་ཟེར་ འ་ནི་ལཱི་ Connectivity འདི་ང་བཅས་ཀྱི་ དེ་ལས་འདི་དང་འལལཝ་ད་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་གི་འཐུས་འདི་ ག་ར་ལཱི་ཁྱབ་ཚུགསཔ་་་གོང་ཉུང་སུ་་་ཐོབ་དགོཔ་ བཟོ་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་སླབ།

ཁོང་གི་ཚ་གྱང་འདི་སྦུག་ན་བཙུགས་ཏེ་གིས་་་ ང་བཅས་ཀྱི་འོས་འབབ་དང་ལྡན་པས་ཟེར་མནོ་ འདི་གིས་དུམ་གྲ་ཅིག་དུས་ཚོད་ལུན་མི་འདི་འ་ནི་ཨིན་ལགས། ནཱ་ལས་ཕར་ལཱི་ང་བཅས་ར་གིས་ ཐབས་ཤེས་འདི་བཏོན་མ་ཚུགསཔ་མེན་ལགས། གཞུང་གི་འབྲུག་བར་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དབང་འཛིན་གྱི་ཐད་ཁ་ལཱི་རོགས་ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕར་ ག་ར་ འཕྲུལ་རིག་གི་སྒོ་ལས་་་ཞིབ་དཔྱད་འབད།བཏུབ་མ་བཏུབ་ཚུ་ག་ར་རྩིས་ཁྲ་འདི་ཚུ་ག་ར་ཁོང་ནང་ཡོད་ལགས།འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ཐག་ཆོད་ནི་གུ་ལྷོད་སི་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་ར་འ་ནི་ཨིན་ལགས།

དུས་ཚོད་ དེ་ཅིག་མ་བྱིན་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གིས་འབད་རུང་ འོས་འབབ་དང་ལྡནམ་་་འབད་དགོ་ལགས། ཕྱག་ལཱ་ག་ཅི་ར་མཛད་རུང་ འ་ནེ་་་འབད་ནི་འདི་གིས་ང་བཅས་རའི་ནཱ་ལཱི་ཁྲལ་གྱི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་འབྲུག་ལཱི་བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་བཟུམ་ཅིག་འབད་རུང་ན་ཧིང་གི་ལོ་ནང་ལཱི་འོང་འབབ་ག་དེམ་ཅིག་བཟོ་ནུག་ག་ ཁྲལ་བཏབ་ཚརཝ་ད་ལཱི་འོང་འབབ་ག་དེམ་ཅིག་བཞག་ནུག་ག་ཟེར་ འ་ནི་ ག་ཏེ་ལས་འོངམ་ཨིན་ན་ཟེར་ ག་ར་ དབྱེ་བ་ཕྱེཝ་ད་ལཱི་ཡང་ ན་འཐན་ ང་བཅས་ཀྱི་ འ་ནི་ data གི་དབྱེ་ཁག་ནང་ལཱི་འདི་ཞབས་ཏོག་གི་གོང་ཚད་འདི་མར་ཕབ་འདི་ཕུལ་དུ་རུངམ་་་ ཐད་རི་བ་རི་ཁོང་ར་ལཱི་བཀོད་དེ་ཡོད།

འ་ནི་ལཱི་ རོགས་ཁོང་རང་གིས་ ངོས་ལུན་ཡོད་ལགས། དུམ་གྲ་ཅིག་ དུས་ཚོད་ལུན་དོ་ རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ལགས། འ་ནེ་་་ འབད་ནི་འདི་གིས་ ནཱ་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་འབད་རུང་ འ་ནི་ ང་བཅས་རའི་ནཱ་ལཱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ས་གོ་ནང་ལས་ཕར་འདི་བཏུབ་པས་ལགས། ཁོང་འབྲུག་བརྒྱུལ་འཕྲིན་གྱིས་ཡང་འ་ནེ་འབད་ར་

11

སླབ། ད་ལས་ཕར་ འདི་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་ཀྱི་ཕར་ལཱི་ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་ལཱི་ཐོ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་ར་མ་ཕོགཔ་འོང་།

ཨིན་རུང་ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ ས་གོ་ནང་ལས་ཕར་ལཱི་ཞབས་ཏོག་གི་ཐེངས་ཕོག་གཅིག་གུ་ལཱི་དབྱེ་ཁག་དག་པ་གཅིག་གི་ནང་ལཱི་དབྱེ་ཁག་ ༡༤དེ་ཅིག་འདུག་ལགས། data package འ་ནི་ནང་ལས་དབྱེ་ཁག་སྦུག་ནང་གི་དག་པ་གཅིག་ལཱི་བྱིན་པ་ཅིན་ད་རུང་ཁོང་རང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་མང་ཤོས་ཀྱིས་འདི་སོད།དེ་ལས་ག་ར་ data དང་འདི་གུ་འབདཝ་ད་ལཱི་ཁོང་དོགས་པ་ཡོད་ཟེར་ ཁོང་གིས་ དོགས་པ་ཡོད་ཟེར་སླབ་ཞིནམ་ལས་ང་བཅས་གཞུང་གིས་ འབང་ཆེ་སུ་ཅིག་་་འབད་བར་ མ་བཏུབ་ལགས།

མཐའ་མཇུག་ཁ་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་གི་སྤུས་ཚད་འདི་མར་འགྱོ་ཞིན་ན་ལཱི་དཀའ་ངལ་འཐོན་པ་ཅིན་གཞུང་གིས་འགན་ཁུར་ལུན་དགོ་ལགས། འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ང་བཅས་ར་ཕྱག་ལཱ་མཛདཔ་ད་ལཱི་གཞུང་ཟེར་བའི་བསྒང་ལས་ ག་ཅི་ར་འབད་རུང་འཕྲལ་དང་ཕུག་གི་དཀའ་ངལ་ དེ་ནང་ལཱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་གཙུག་སྡེ་ག་ར་སྦུག་བཙུགས་ཏེ་གིས་ར་མཐིལ་ཕྱིན་་་མཛད་ཞིན་ན་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་མི་སེར་གྱིས་ ཡིད་ཆེས་དགོ་ལགས། གཞུང་གིས་ ལཱ་འབད་མི་འདི་ལཱི་ ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཚུགས་དགོ་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ཡང་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ འབད་དགོཔ་འདི་ཡང་ཁག་ཆེ་ཟེར་ལགས། གཞུང་གི་ཐག་གཅད་འབད་ཚར་བའི་བསྒང་ལས་འདི་ལཱི་སྐྱོན་མེདཔ་ཅིག་་་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ཨིན་ཟེར།

ད་ཅི་གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་གིས་ཡང་ནཱ་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན། ང་བཅས་ར་གིས་ ནཱ་ལཱི་ད་རེས་ཚེས་གྲངས་དང་བཅསཔ་་་ ཞུ་དགོཔ་མིན་འདུག། ཨིན་རུང་རང་ འཕྲལ་ར་ འོང་དོ་ཟེར་བའི་བསྒང་ལས་ དུས་ཚད་ལས་བཅད་འདི་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱ྄ི་གནས་ཚད་ཁ་ལཱི་ དགའ་བའི་གི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཁར་་ཕུལ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ། དྲི་བ་དང་པ་འདི་འ་ནེམ་གཅིག་འབད་མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།དེ་རང་འབད་རུང་དྲི་བ་བཀོད་མི་སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་ལས་ བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ ད་ལོ་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་འགོ་འཙུགས་མ་ཚུགས་མི་ཡང་ལུགས་ཤོམ་་་རང་གསུངས་གནང་དེས། ཨིན་ཏེ་རང་འབད་རུང་ཞུ་བ་དམངས་ཀྱི་ མི་སེར་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་རེ་བ་བསྐྱེད་དེ་རང་སོད་ནུག། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་ཚུ་ཡང་འཕྲལ་མགྱོགས་རང་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ང་བཅས་དྲི་བ་གཉིས་པ་ལགས། དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་ལཱི་ལགས།

12

༢. 4P4S/OQ02 ལམ་གྱི་དབང་ཆ་ ལག་ལུན་འཐབ་མི་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ དཀའ་སྡུག་ཕོག་ཡོདཔ།
དགྲ་མེད་རྩི་སྔ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས། མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ དྲི་བ་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་
གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དྲི་བ་འདི་ཐད་ཀར་དུ་ ང་བཅས་རའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་
འདྲེན་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོ་ལཱི་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ག་ཅི་གི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན།

ང་བཅས་རའི་ གཞུང་ལམ་དང་འཁོར་ལམ་གྱི་དབང་ཆ་ ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ road right of way
ཟེར་སླབ་ཨིན་མས། འ་ནི་ལམས་ལཱིགས་བསར་སོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཏན་འཁེལ་མེདཔ་ལས་ མི་སེར་དེ་ཚུ་ལཱི་
སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ལུ་ཤ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་དེ་ཚུ་ཡང་ད་རེས་ནངས་པ་སྡུག་སྐད་ཤོར་ཏེ་རང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ མི་རྗེ་བོན་པོ་ལཱི་ ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དྲི་བ་ཁག་གཉིས་་་ཞུ་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ང་བཅས་རའི་ road right of way ལམ་གྱི་ལམས་ལཱིགས་ བསར་སོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་མེད་པའི་ road right of way ལམས་ལཱིགས་འདི་ མོང་སྒར་བཟུམ་ཅིག་གི་ལཱིང་ཕྱོགས་རྐྱངམ་གཅིག་བསར་སོད་འབདཝ་མ་གཏོགས་ རོང་ཁག་གཞན་ནང་ག་ཅི་འབད་མ་འབདཝ་ཨིན་ན་ཟེར་དྲི་བ་དང་པ་འདི་ འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ ལྷན་ཁག་གི་སྲིད་སས་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལཱི་ དྲང་འདེན་དང་ གཏན་ཏོག་ཏོ་་་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་ལམ་ལཱིགས་ Standardized guideline ག་དེ་་་བཏོན་ནི་ཨིན་ན་དང་ འདི་བཏོན་ཏེ་ མེདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་བཏོན་གནང་ཟེར་ཞུ་བ་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་དུས་ཚོད་གུ་ནཱ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་ལཱི། ད་མི་རྗེ་གིས་ ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་ད་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ད་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་དྲི་བ་གི་ལན་ཐད་ཀར་་་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མར་ ཡར་ལ་ཁར་ལཱི་དེ་ལས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ཁྱོད་རང་གིས་ གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ ད་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ད་ དྲུང་ཆེན་གསརཔ་ད་ ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་ཀྱི་འཐུས་མི་ནཱ་ བཙག་འཐུ་གྲུབ་ ནཱ་འབྱོན་གནང་མི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ བཀྲིས་བདེ་ལུགས་དང་བཅསཔ་་་ འབྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཟེར་ཞུ་ནི།
ད་ དྲི་བ་འདི་ད་ལོ་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་གིས་ མ་པ་དཔྱེ་འདི་ཁོ་རང་གི་ མོང་སྒར་རོང་ཁག་ལཱི་བཞག་་་ ནཱ་ལཱི་ ཞུ་གནང་དེས།འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ང་རང་གིས་ཁས་ལུན་དགོ་མི་འདི་ དཀའ་ངལ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་

13

ནང་ལཱི་ཡོད་ཟེར་ ད་ ང་བཅས་རང་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་འབད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་དཀའ་ངལ་ཡོདཔ་་་རང་ བརྩི་དོ།འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རང་ ལཱ་འདི་ཚུ་འབད་བའི་བསྒང་གི་ གནས་ཚུལ་དུམ་གྲ་ཅིག་ཞུ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ཨིན་པས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་དགོ་པས་ལགས། ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་ལཱི་ལགས།

ད་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞུ་དགོཔ་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱབ་ཁུངས་ཅིག་ཡང་ དུམ་གྲ་ཅིག་ཡང་ མ་པ་ འཐུས་མི་ཁོ་རང་གིས་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ཡང་མཁྱེན། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མཁྱེན་ནི་འདི་ཡང་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་མནོ་འདི་ལགས།འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ ད་ལམ་གྱི་བཅའ་ལམས་འགོ་དང་པ་ ནམ་བཞེངས་ནུ་དགོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ༢༠༠༤ ནང་ལཱི་ བཞེངས་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

དེ་བསྒང་ལཱི་ ད་ ད་རེས་ཀྱི་ ད་ ལམ་གྱི་དབང་ཆ་ Road Right of Way གིས་ལོ་རྒྱུས་ ད་ ཐད་ཀར་འདི་ནང་ལཱི་ གནད་དོན་འདྲཝ་མ་འདྲཝ་ལུ་ཤ་འདུག། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ཀྱི་གནད་དོན་ དྲི་བ་གི་གནད་དོན་ངོ་མ་འདི་ ལམ་གྱི་དབང་ཆ་ Road Right of Way གི་ཨིན་པས་པ་ལགས།

ད་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ དེ་བསྒང་གི་ ༢༠༠༤ གི་ ལམས་ལཱིགས་ལཱི་ ག་དེ་་་སོད་ནུག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན།ད་སྤྱིར་བཏང་ ༥༠ Feet ཟེར་ Feet ༥༠ ་་བཞག་ནུག་ལགས། དེ་བསྒང་ལཱི་ གཱ་རི་ལམ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར། འདི་ནང་ལཱི་ གཞུང་ལམ་ཨིན་དགོ་རུང་འདྲ་བས། ད་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ GC Road Gewog Center ལམ་ཟེར་ ད་རེས་ རོང་ཁག་ལམ་ཟེར་སླབ་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་རང་གི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ རོང་ཁག་ལམ་ Farm Road ག་ར་ སྤྱིར་བཏང་འབད་ དེ་བསྒང་ལཱི་ ༥༠Feet Feet ༥༠ ་་སོད་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

འདི་ཡང་ གཱ་རི་ལམ་གྱི་མཐའམ་ནང་ལས་ ད་རེས་བསྒྱུར་བཅོས་ ༢༠༡༣ གྱི་ལམས་ལཱིགས་ནང་ལཱི་ ག་དེ་་་ཚུད་ནུག་དགོ་ཟེར་བ་ཅིན། ད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ National Highways འབད་བ་ཅིན་རྐྱངམ་གཅིག་ Feet ༥༠། རོང་ཁག་ལམ་འབད་བ་ཅིན་ Feet ༣༠ དེ་ལས་ Farm Road སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་འབད་བ་ཅིན་ Feet ༢༠ ་་ འ་ནེ་་་བཞག་ནུག་ཟེར་ གཱ་རི་ལམ་གྱི་དབྱེ་ཁག་དང་སྦྲག་སྟེ་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ བསྒྱུར་བཅོས་སོམ་གཅིག་ མི་སེར་གྱི་ དེ་བསྒང་ལཱི་ཡང་རོགས་ ལམས་བརྩམས་གནང་མི་འདི་ཚུ་གིས་ མི་སེར་ལཱི་ཡང་ ཁེ་རྒུད་མི་བཏུབ་་་ཟེར་མནོ་སྟེ་ དེ་བསྒང་གཱ་རི་ལམ་གྱི་ མཐའམ་ལས་མེན་པར་ ད་ Center ལས་ སྦུག་ཐིག་ནང་ལས་ Center Line ནང་ལས་ བཟོ་གནང་མི་འདི་གིས་ ད་རེས་མི་སེར་ལཱི་དེ་གིས་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཕན་ཐོགས་ སོད་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ད་ སྤྱིར་བཏང་གི་ད་འདི་རྒྱབ་ཁུངས་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

14

ད་ མ་པ་ འདི་གི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱབ་ཁུངས་ འདི་གི་ཁུངས་ Road right of way བཞག་དགོ་མི་གི་ཁུངས་འདི་མ་པ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱསཔ་་་ ནཱ་འཐུས་མི་ཆ་ཁྱབ་ལཱི་འདི་ ཚོགས་ཁངས་ནང་ལཱི་འདི་ཞུ་དགོཔ་མིན་འདུག། ད་ ག་ར་ མཁྱེན་མི་བདག་པོ་ཨིན།ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ ད་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ཡང་མཁྱེན་དགོ་པས་ཟེར་ལགས།

ད་ ང་བཅས་ར་གིས་ འ་ནེམ་ཅིག་ ས་གོ་འ་ནེམ་ཅིག་༥༠,༣༠འ་ནེམ་ཅིག་མ་བཞག་པ་ཅིན་ད་ལས་ཕར་ད་ ང་བཅས་ར་གི་ མ་འོངས་ཀྱི་ནང་ལཱི་གནས་སངས་ག་བཟུམ་ཅིག་འགྱོ་འོང་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སངས་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ འདི་ནང་ལཱི་ བཅོ་ཐབས་བཟུམ་ཅིག་ འདི་ བཅོ་ཁ་རྐྱབ་ད་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་ལཱ་ཁག་རྐྱབ་ནི་མས་ལགས།

ད་ ང་རང་གིས་ འདི་རང་གི་དཔེ་བཟུམ་ཅིག་་་ལགས།ནཱ་ཐིམ་ཕུ་བཞུགས་མི་ ནཱ་ལས་ཕར་བཞུགས་མི་འདི་ཚུ་གི་མ་འཐོངམ་མ་གཟིགསཔ་ག་ནི་ཡང་མེད།ད་དཔེ་བཟུམ་ཅིག་་་ཞུ་གེ་ལགས། ཕུན་ཚོགས་གླིང་ལཱི་ཐིམ་ཕུག་དང་ ཐིམ་ཕུག་ལས་སྤ་རོ་གི་གཱ་རི་ལམ་འདི་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་གནམ་མེད་ས་མེད་སོམ་་་ མཐོངམ་ཨིན་ལགས།གཱ་རི་ལམ་གཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ད་རེས་ feet༥༠གི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ཡོད།ལམས་ལཱིགས་འདི་ཡོད་འབད་བའི་བསྒང་ལས་གཱ་རིས་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་མང།ད་ག་དེམ་ཅིག་་་ རྒྱ་སྐྱེད་བརྐྱབ་གེ་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་རྒྱ་སྐྱེད་རྐྱབ་ས་གི་ས་གོ་ར་མེདཔ་་་ ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ལགས།

ད་འནེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ད་ང་བཅས་ར་གི་འཐུགས་བསམ་བཞེ་དགོཔ་འདི་ འ་ནི་བཟུམ་མས་པ་ལགས་། ད་ལོ་འདི་བཏུབ་པས་ཟེར་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མ་འོངས་པ་ནང་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ འ་ནི་གིས་འདི་ སབས་མ་བདེཝ་སོམ་འབད་ར་འདུག།ད་མི་སེར་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུཝ་མེན་ལགས།འདི་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལཱི་ ཕུག་གི་དོན་ལཱི་ ཐུགས་བསམ་འདི་ རྒྱ་ཆེཝ་་་གནང་དགོཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེཝ་་་འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ཅིག་ཞུཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། གཅིག་འདི་འ་ནི་ལགས།

ད་ གཅིག་སོ་སོ་འདི་ཉེན་སྲུང་དང་ལྡནམ་་་ ད་འདི་ནང་ལཱི་ཁྱིམ་འདི་ད་གཱ་རི་ལམ་གྱི་ རྩ་བར་འབད་ར་ཡོད་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་སྒྲིང་ཁྱིམ་ནང་ལཱི་ བཞུགས་མི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ཉེན་ཁག་འདུག། ད་འགྲོ་འགྲུལ་འཐབ་མི་ཁོང་ལཱི་ཡང་གནམ་མེད་ས་མེད་ཉེན་ཁག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།འ་ནི་འབད་ནི་དེ་གིས་འདི་ལཱི་ཅིག་ལཱི་ཡང་ ཕན་ཐོགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ གཅིག་འདི་ང་བཅས་ར་གི་ Road services ability ཟེར་ ཨིང་སྐད་ནང་ལཱི་ཞབས་ཏོག་འདི་སོདཔ་ད་ལཱི་ རོགས་རྒྱུན་འགྲུལ་འཐབ་མི་ལཱི་སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོ་པས་ལགས།ད་ང་བཅས་ར་དཔེ་ག་ཏེ་ཡང་གཟིགས་མི་དགོ་པས། ལ་ལཱི་ཕར་ ང་བཅས་རའི་ ཉེ་འདབས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ ས་མཚམས་འདི་ཚུ་ནང་

15

ལས་ཕར་འཛུལ། འདི་ནང་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་དོག་ཁ་་་གཱ་རི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ར་ཁྱིམ་འདི་ཚུ་རྐྱབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་རྒྱུན་འགྲུལ་འཐབ་ད་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་ག་དེ་་་ཨིན་ན་ཀུན་གྱིས་ར་མཁྱེན་ཟེར་ལགས། ད་འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་དང་འདི་གི་ཁུངས་དང་དགོས་པ་ག་ཅི་་་བཞག་དགོཔ་ཨིན་ན།

ད་ གསུམ་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ ལམས་ནང་ལཱི་ ག་དེ་་་ཟདུག་ཟེར་བ་ཅིན། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་ ཅན་དཱར་བྷ་དུར་གུ་རུང་གིས་གཞུང་ད་རེས་མེན་རུང་ནངས་པ་གནངས་ཚེ་འབད་རུང་ འདས་པའི་གི་ གཞུང་འབད་རུང་འབད་རང་མི་ཚུགས་པས་ལགས། འདི་དོན་ཚན་འདི་སོད་པའི་བསྒང་ལས་ སྟེ་ ར་བ་རྐྱབ་བཞག་ནི་འབདཝ་ད་ ད་ལོ་འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་མི་སེར་ལཱི་ཡང་བཏུབ་གཞུང་ལཱི་ཡང་བཏུབ་་་བར་ལམ་བཟུམ་ཅིག་་་ བཞག་དགོ་མི་འདི་ད་ལོ་འ་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ལགས།

དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ག་དེམ་ཅིག་་་ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ ལམས་ལཱིགས་འདི་སོད་ནུག། འདི་འབདཝ་ད་གཞི་བཀོད་སྒྲིང་ཁྱིམ་འདི་རྐྱབ་འདི་ཡོད་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ད་ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལམས་འགལ་འབད་རང་རྩིས་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་དུས་ཚོད་ཚང་དེས་བཅུད་བསྡུ་་་ཞུ་གནང་ལགས།

བོན་པོ་ ལགས་སོ་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ད་ལས་ཕར་ང་བཅས་རའི་ མི་སེར་ཡོངས་ལཱི་ ད་ང་བཅས་རང་ལཱི་ ཁེ་རྒུད་བཏུབ་དགོ་པས་པ་ལགས།གཞུང་ལཱི་ཡང་བཏུབ་དགོ་པས། མི་སེར་ལཱི་ཡང་བཏུབ་དགོ་པས།འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལས་ཕར་ ང་བཅས་རང་ ལམ་བཏོན་ག་དེམ་ཅིག་་་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་འདི་ ཈མས་བཅོས་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱུ་དངོས་དང་འལལ་འདི་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ཅིག་ཡོད་པ་སོ་ལགས། འ་ནི་དང་ གོང་ཚད་དང་འལལ་འདི་རང་ མི་སེར་ལཱི་རྒུད་འཐུས་སོད་དགོཔ་འདི་ཡང་ཁག་ཆེ་ཟེར་ལགས།

ད་ མཇུག་ འ་ནི་ཅིག་ཞུ་དགོ་པས་ལགས།ད་ད་རེས་རོགས་མོང་སྒར་དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་གིས་ དྲི་བ་བཀོད་ནི་འདི་གིས་ མོང་སྒར་ལཱི་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་མ་པ་ད་ལོ་ཁོ་རང་གིས་མཁྱེན་ལགས།ད་ང་བཅས་རའི་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཡིག་ཚང་༩དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ ད་འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ རོགས་མོང་སྒར་གྱི་སྣུམ་འཁོར་ལམ་ རོང་ཁག་ལམ་འདི་ ཈མས་བཅོས་རྐྱབ་ད་ཁོ་རང་ཨ་རྩི་སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་ཐོན་ཨིན་མས།ད་གཞན་ཁ་ལཱི་འ་ནི་བཟུམ་་་སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་ཨིན་མས་ལགས།

ཨིནམ་ད་ལཱི་ད་ང་བཅས་རའི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སྤྱིར་བཏང་་་ཡོངས་སུ་རོགཔ་་་ག་ར་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ག་ར་གིས་འབད་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།འ་ནེ་་་ད་རུང་ནཱ་ལཱི་དྲི་བ་བཀོད་ལན་རྐྱབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ང་བཅས་ཀྱིས་ ལཱིང་ཕྱོགས་འདི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་་་ མོང་སྒར་ལཱི་རྐྱངམ་གཅིག་

16

་་ ད་བསམ་རྩེ་རྐྱངམ་གཅིག་་་འ་ནེ་་་མི་བདེན་ཟེར་ལགས།ད་མི་སེར་གྱིས་འབད་རུང་ དེ་་་ཐུགས་ཁར་ མ་བསྣམ་ཟེར་ལགས།ལགསོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།ད་འདི་གུ་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་མོང་སྒར་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ལགས།

མོང་སྒར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ད་ད་ཅི་ནཱ་ བོན་པོ་གིས་ལན་ཕུལཝ་ད་ལཱི་ང་བཅས་རང་ རྒེད་འོག་གི་ ལམ་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་གྱི་སྐོར་ལས་ སྒྲིག་གཞི་དང་ ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཚུ་ཡང་ ལཱ་འབད་དོ་ཟེར་གསུངས་གནང་དེས་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།ད་འ་ནི་འདི་འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་གི་ནང་ལཱི་ཡང་ སྒྲིག་གཞི་དང་ལམ་ལཱིགས་ཚུ་བཅོས་ཁ་རྐྱབ་དགོ་པས་ཟེར་ ག་ཅི་་་ཟེར་བ་ཅིན།

ད་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ཟེར་སླབ་པའི་བསྒང་ལས་ཞིང་ག་ཏེ་ཡོད་སར་ལམ་ལྷོད་དགོ་་་པ་ལགས།ད་ང་བཅས་རའི་ འཕྲུལ་ཆས་འདི་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ ད་ལོ་གི་ལམ་ལཱིགས་འབད་བ་ཅིན་ ཉུང་མཐའ་གུ་ གུང་པ་ ༡༠ དེ་ཅིག་དགོ་ཟེར་ཁྱིམ་གུང་པ་༡༠ དེ་ཅིག་ འ་ནེ་འབད་མེད་པ་ཅིན་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་མི་ཐོབ་པས་ཟེར་ གཡུས་སྒོ་ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ལཱི་ ཞིང་འདི་ལོགས་གཅིག་ཁར་འབད།གཡུས་ཚན་འདི་ སོ་སོ་གཅིག་ཁར་འབདཝ་ལས་ ཞིང་ལམ་མི་ཐོབ་པས་ཟེར་ འ་ནི་བཟུམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྒྲིག་གཞི་དང་ལམ་ལཱིགས་འདི་ཚུ་ ནམ་བཟོ་སྟེ་གི་འབད་ ཕུལ་ནི་ན་ཟེར་ མ་བཟོཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལ་ལཱི་ཅིག་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་སོམ་འབད་ཡོད་སའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལཱི་ ལམ་བཏོན་ནི་གི་འོས་འབབ་ཡང་མིན་འདུག།རྒུད་འཐུས་ཚུ་ཡང་ སོད་ནི་གི་འོས་འབབ་ཅིག་མི་མཇལ་བས།འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ དུས་ཚོད་གསུང་གནང་པ་ཅིན་བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་གིས་ ལན་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མར་ ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་།

ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿབཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ Road right of the way ་འདི་ ད་རེས་གསུང་གྲོས་ འགོ་ཐོག་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ན་ཧིང་ལས་ར་ཞུ་ཡི་ལགས། འདི་ཧེམ་སྲིད་སས་བརྩམས་པའི་ནམ་དུས་ལཱི་ ཁོ་རའི་འཆར་གཞི་ ག་དེ་་་ བརྩམས་ནུག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན།ཤུལ་ལས་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་འདི་ རྒྱ་བསྐྱེད་ འབད་དགོ་པ་ཅིན་ ཁ་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་ མཁོ་ཆས་འདི་ཚུ་ བརལ་མ་དགོ་པར་ ལུགས་ཤོམ་་་བདེ་ཏོག་ཏོ་་་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ཚུགས་པའི་ ཁེ་ཕན་ལཱི་དམིགས་ཏེ་ དེ་་་བཟོ་ནུག་ཟེར།

17

ཨིནམ་ད་ལཱི་ དེ་བསྒང་ ད་རེས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ས་གནས་མང་ཤོས་ནང་ལས་ཕར་ར་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་ཡི་ལགས།འབད་ཚར་བའི་བསྒང་ལསན་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་ཚུ་ཡང་སོམ་འགྱོ།སོམ་འགྱོ་སྟེ་འབད་རུང་ཡང་ ཚད་གཞི་འདི་དེ་འབད་ར་བཞག་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ཨ་ཙི་སབས་མ་བདེཝ་ ད་ལས་ཕར་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་འདི་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་བའི་ཤུལ་ལཱི་ དཔེ་ཕི་ཊི་༥༠ ཨིན་པ་ཅིན།ཕི་ཊི་༥༠ དེ་སོམ་འགྱོ་བའི་བསྒང་ལསན་ དོ་རུང་ར་ས་ཁོངས་འདི་ གསརཔ་རྐྱབ་མི་ཚུ་ མར་ཤུབ་་་ཧེང་སྐལ་འབད་ར་ ས་ཁོངས་བཞག་དགོ་པའི་ གནས་སངས་ལཱི་ལྷོད་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་བའི་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་དང་ཐིམ་ཕུག་ སྤ་རོ་དང་ནཱ་བུ་གི་འདི་ཨ་ཙི་ཅིག་རོགས་ གཞུང་གི་སྲིད་སས་བསར་སོད་འབད་རུང་ མ་བཏུབ་ཅིག་མིན་འདུག། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ཕར་ ཟུར་ཁ་ལས་ཕར་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་བའི་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་ཚུ་ ཕི་ཊི་༥, ༦, ༧ དེ་ཅིག་ནང་ན་ཕབ་ད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མི་སེར་ལཱི་ ཁེ་ཕན་འསང་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་རྗེ་བོན་པོ་ལཱི་ འདི་ འབད་ཚུགས་པས་ག་མི་ཚུགས་འབད་ག་ཁུངས་འདི་དེ་འབད་རང་ཨིན་ལགས། རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་ཡི་ལགས།སྲིད་སས་བརྩམས་ རྒྱ་བསྐྱེད་མ་འབད་བའི་ཐོག་ཁ་ལཱི་ ད་རེས་ སྲིད་སས་ཡང་བསར་སོད་འབད།ལམ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་བའི་ ས་གོ་ནང་ལས་ཕར་ ཕི་ཊི་༥ དང་ ༦ དེ་ཅིག་ མར་ ཕབ་ཚུགས་པ་ཅིན་ མི་སེར་མང་ཤོས་ཅིག་ལཱི་ར་ ཁེ་ཕན་འསང་ནི་ཨིན་མས་ལགས།བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ དུས་ཚོད་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ སྐྱེང་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས། བོན་པོ་གིས་ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ཁ་སྐོང་གི་ལན་ཞུ་ནིའི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། དེ་དང་འདྲཝ་་་ མོང་སྒར་དང་ ཝམ་རོང་གི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་ བཀའ་དྲེན་ཆེ། ཧེ་མ་ མོང་སྒར་འཐུས་མི་གི་ཐད་ཀར་་་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།ཁོ་རའི་ ཁ་ཐུག་ལས་ ང་རའི་ དཔྱེ་རིག་ཡོད་ལགས། ང་རང་གིས་ཡང་ དེ་བསྒང་ལཱི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༢ པའི་སྐབས་ལཱི་ ས་ནམ་ཞིང་ལམ་གྱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ ང་བཅས་ནཱ་ གསུང་གྲོས་འདི་ སང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རའི་ ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སེར་ལཱི་ཡང་ བཀའ་དྲིན་བསམ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རེས་ ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ འཐུས་མ་ལུན་་་ གཞུང་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་བཟུམ་་་ འབད་དེ་སོད་ནུག། ཨིནམ་ད་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཡར་རྒྱས་འགྱོ་བའི་སྐབས་ལཱི་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་མ་དགོ་མི་འདི་ ག་ཡང་མིན་འདུག། མཐའམ་ཐད་ཁ་ལས་ཕར་ ང་བཅས་རའི་ ཐོ་ནང་ལཱི་གཟིགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ དེ་ཅིག་ག་ར་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ཨིན། ཀི་ལོ་མི་ཉར་འབད་བ་ཅིན་ ༡༡ དེ་ཅིག་ག་ར་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

18

དེ་གི་ སྒྲིགས་གཞི་དང་ལམ་ལཱིགས་ (guidelines) ཟེར་རུང་ ལམ་སོན་བཏོན་དགོ་པའི་ གསུང་གྲོས་སང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འཐུས་མི་ཁོ་ར་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ གུང་པ་ཨིན་ཅི་མིན་ཅིག་༡༠ དེ་ཅིག་གི་ མཐུན་རྐྱེན་འཐོབ་་་ འདི་ནང་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ དེ་གི་ ལོ་རྒྱུས་ཚོགས་ཁང་ནང་ མ་འཐོན་པའི་ཧེ་མར་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ མི་སེར་གྱི་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ (Farm Road Development Guidelines) ཟེར་ ལམ་སོན་ བདུན་ཕྲག་ ༢ དེ་ཅིག་ཡར་སོར་ནུག་ལགས། ང་བཅས་ར་ག་ར་ གྲ་སྒྲིགས་བཟོ་་་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ལས་ བཀའ་རྒྱ་ག་དེ་་་ལྷོད་དེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན།ཚོགས་ཆུང་ཅིག་ཚོགས་དགོ་པས་ཟེར་ འདི་ནང་ལཱི་ འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་ལམ་སོན་འདི་བཟོཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ལཱི་ ཁེ་རྒུད་ བཏུབ་མ་བཏུབ་ གཞུང་ལཱི་བཏུབ་མ་བཏུབ་ག་ར་ང་བཅས་ར་ Guidelines འདི་ གྲ་སྒྲིག་འབད་ཡོད་ཟེར་ལགས། ང་བཅས་ར་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ ང་བཅས་ར་ཚོགས། མགྱོགས་པ་ར་ ང་བཅས་ར་དེ་གི་ གྲུབ་འབྲས་འདི་ ནཱ་ལཱི་ ཕུལ་ཚུགསཔ་་་ འབད་ནི་་་ ཁས་བངས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ཕར་ ཝམ་རོང་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ མ་པ་ དྲི་བ་འདི་ངོ་མ་དེ་ ང་བཅས་རའི་ད་ལོ་ཡོད་མི་གི་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚར་ཚརཝ་གི་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་ནང་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ད་རེས་ ལམས་ལཱིགས་ནང་འདི་ Feet ༥༠ འབད་བ་ཅིན་ འདི་ལས་ ཨ་ཙི་ཅིག་ མར་ཕབ་མི་ཚུགས་ག་ཟེར་བའི་ ལོ་རྒྱུས་ནཱ་ལཱི་ཞུ་གནང་དེས།འ་ནི་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ ད་ལོ་ ཐད་ཀར་་་ ང་རང་གི་ འདི་བཏུབ་ཟེར་ ང་གིས་ ཞུ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ལགས།

ག་ཅི་་་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ཅི་ང་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ དཔེ་ ཐིམ་ཕུག་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་དང་ སྤ་རོ་ལཱི་ སྦྱར་དགོ་མི་འདི་ར་ སྔོན་མ་ ལོ་ ༡༠ དང་ ༡༥ གི་ཧེ་མར་འབད་བ་ཅིན་ ནཱ་ལཱི་ གཱ་རི་ལམ་ གནམ་མེད་ས་མེད་སོམ་མཐོངམ་ཨིན་ཟེར་ དཔེ་སྦྱར་དགོ་མི་འདི་ར་ འདི་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ འདི་བཟུམ་གྱི་སྲིད་སས་སོརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ འཕྲལ་དང་ཕུག་གི་ ག་ར་ མི་སེར་ལཱི་ཕན་ཐོགསཔ་མ་ཐོགསཔ་ ད་གཞུང་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ག་ར་མནོ་བསམ་གཏང་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཟེར་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཐད་ཀར་འབད་འདི་ ད་ལོ་ཕབ་རུང་བཏུབ་པས་ཟེར་མི་གི་འདི་ ང་གིས་ ནཱ་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཞུ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ལགས། ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ལས་ ལན་ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་དྲི་བ་ ༢ པ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་་་ མཇུག་བསྡུ་་་ དྲི་བ་ ༣ པ་ལགས། ཁམས་དངས་རམ་འཇར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད་ བཟོ་གྲཱ་ཚོང་ལས་དང་ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ལཱི་ ཞུ་གནང་ད་ལགས།

19

༣. 4P4S/OQ03 ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མ་ཐོབ་པའི་ ཚད་གཞི་ཡར་སེང་འགྱོ་བའི་སྐོར།
ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ གནམ་མེད་
ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རེས་ ང་བཅས་ར་མི་རྗེ་བོན་ཆེན་གྱིས་དབུ་གཙོས་ བོན་པོ་
ལྷན་རྒྱས་ ཚོགས་དམངས་ག་ར་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་རའི་ཚོགས་
ཐེངས་ ༤ པ་འདི་ འགོ་བཙུགས་་་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་རའི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཟླ་གི་ ཐུགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་ མི་
སེར་གྱི་ བསམ་པ་ རེ་འདོད་ཚུ་ འགྲུབ་ནི་གི་དོན་ལས་ སོན་འདེབས་ཕུལ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ངེ་གི་དྲི་བ་འདི་
ད་རིས་ཐད་ཀར་དུ་ ང་བཅས་རའི་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ལཱི་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་རའི་ ན་གཞོན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ན་གཞོན་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདོག་གཏད་བཟུམ་ཅིག་དང་ མ་འོངས་པ་གི་ རེ་ཆི་ རེ་བ་ ནོརབུ་གཅིག་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན་ཞིན་ན་ འདི་གུ་ ཚ་གྱང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཞིན་ན་ ད་རིས་དྲི་བ་འདི་ཡང་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དཔྱད་བཀོད་འཛིན་གྱི་ཡིག་ཐོ་དང་འལལ་འདི་འབདཝ་ད་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མ་འཐོབ་མི་འདི་མདང་བཞག་གི་ འགོ་དང་པའི་ ཞིབ་དཔྱད་དང་འལལན་ད་རེས་ ཡར་སེང་འགྱོ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི། དཔག་ཚོད་ལས་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༡༨ དེ་ཅིག་ ན་གཞོན་ Youth ལཱ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་འདུག་ཟེར།

ང་བཅས་ར་ བཀྲིན་བསམ་དགོཔ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ ལམ་སོན་གྱི་འོག་ བདེ་སྲུང་དང་རྒྱལ་སྲུང་ དེ་ལས་ དཔལ་སྲུང་ཟེར་ གཞི་བཙུགས་གནང་ཞིན་ན་ ཁེ་ཕན་ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ ཐོབ་སྟེ་འདུག་ཟེར་མནོ་མས་ལགས། འ་ནི་འབད་ཞིན་ན་ ད་རིས་ ན་གཞོན་ཚུ་གི་ཧོངས་ལས་ དབུ་འཕང་མཐོ་བའི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ རང་གི་ཧོངས་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལཱི་ གུས་ཞབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་བསམ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ ལས་འགུལ་གྱིས་ མ་མདོ་བར་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་སོད་ཐབས་དང་ ན་གཞོན་ཚུ་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་སྤང་ཞིན་ན་ ཕྱི་ཁར་ འགྱོ་མ་དགོཔ་ཅིག་གི་ ཐབས་ལམ་དང་ སྲིད་སས་ལམ་སོན་ཚུ་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ག་དེ་་་རང་ཐོན་ཏེ་ཡོད་ག་ཟེར་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་ལཱི་ ཐད་ཀར་དུ་ དྲི་བ་ འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ལས་ ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གིས་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་འདི་དང་འདྲཝ་་་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་ ཆེ་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་ ཁག་ཆེ་བའི་གནད་དོན་གུ་ དྲི་བ་ དེ་

20

་་ བཀོད་གནང་མི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་རང་གིས་འབད་རུང་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཆེ་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་བཀོད་མི་ ཚ་གྱང་དེ་ལཱི་ ངོས་ལུན་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ར་ སྤྱིར་བཏང་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གིས་མཛད་རེ་མཛད་ཚེ་གཅིགཔོ་ ལས་འཛིན་དབང་འཛིན་ ག་ར་གིས་གཟིགས་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ ནུས་ཤུགས་ལྡནམ་་་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་རུང་བཟོ།མཇུག་མཐའ་མཇུག་ལཱི་ ག་ཅི་གིས་ རྟགས་སོནམ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ མི་ཚུ་ལཱི་ འདི་ནང་ལས་ཡང་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་ ཁོང་རང་གིས་ མི་ཚེ་སྐྱོང་ཚུགས་པའི་ འོས་འབབ་དང་ལྡན་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ཚུ་ ག་དེ་་་འཐོབ་དོ་ག་ཟེར་མི་ ཉེན་བར་འདི་གུ་འགྱོཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་དང་འབྲེལ་ ད་རེས་ཀྱི་ དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ལཱི་ ན་གཞོན་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༣.༢ འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་འབད་རུང་ འོས་འབབ་དང་ལྡནམ་ཅིག་ཡང་ཨིན། ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་ འདི་ནང་ལཱི་ འདི་གི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཚ་གྱང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་བ་ལྷག་སྟེ་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ གནས་ཚད་འདི་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ དེ་གི་ དབྱེ་ཁག་ནང་ལཱི་ ན་གཞོན་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་ ༡༨ དང་ ༢༤ གི་བར་ན་གི་ཚུ་ཨིན་ལགས། དེ་ཚུ་ ད་ལོ་ སྦྱོང་བརར་འབད་བའི་བསྒང་ཡོདཔ་ཨིན། དཔེ་ཆ་བལ་བའི་བསྒང་ཡོད་པའི་ ལོ་ཚད་ཁ་གི་ཨིན།

ཨིན་རུང་ཡང་ ད་ལོ་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཁ་ལཱི་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩིས་དཔྱད་བཀོད་འཛིན་གྱིས་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ མདང་ཞག་གི་ ལོ་ཧེ་མམ་ ཟླ་ངོ་ དབྱིན་ཟླ་ ལྔཔ་དང་དྲུགཔ་གི་དང་འཕྱད་པ་ཅིན་ ད་རིས་ དབྱིན་ཟླ་བདུན་པ་ བརྒྱད་པ་དང་ དགུ་པ་འདི་ནང་ལཱི་ ཚ་གྱང་ ཡར་སེང་འགྱོ་སྟེ་འདུག་ལགས། བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༡༧.༠༨ ལཱི་ ལྷོད་ནུག་འ་ནི་ཚ་གྱང་ཡོད།འདི་ག་ཅིག་ལས་བརྟེན་ཏེ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གིས་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ། ད་རེས་ འ་ནི་གི་དུས་ཚོད་འདི་ནང་ལཱི་ དབྱིན་ཟླ་ བདུན་པ་ བརྒྱད་པ་ དགུ་པ་འདི་ནང་ལཱི་ ན་གཞོན་ ༣༢༠༠ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྱོལ་ཏེ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་འཚོལ་ཏེ་་་ འཛུལ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་གིས་་་ ཐེངས་ཕོག་གཅིག་གུ་ ཡར་སེང་དོ་བཟུམ་མི་ཚོར་སྣང་ཨིན། ཨིན་རུང་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གི་ ལོ་གྲངས་ཀྱི་རྩིས་གུར་ལཱི་ཕབ་བལ་བ་ཅིན།ད་ལོ་ང་བཅས་རང་འདི་ཚུ་ ཐབས་སས་འདི་ཚུ་བཏོན་པའི་བསྒང་རང་ཡོད།ལཱ་གཡོག་གི་ གོ་སྐབས་འདི་ཚུ་ཡང་ ལུགས་ཤོམ་འབད་རང་སྤེལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ད་ཅི་ ནཱ་ལཱི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ཨིན།མི་དབང་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ང་བཅས་རང་རྒྱལ་གཞུང་གི་

21

ལཱ་ འབད་རིགས་འབད་ཚད་ གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་བརྩམས་རིགས་བརྩམས་ཚེ་གཅིགཔ་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སོན་འདི་ཚུ་ གསེར་ལའི་རྩ་བ་ལས་རང་ཞུ་སྟེ་ཡོད།

ང་བཅས་རང་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་ ཐད་ཀར་དུ་ བདེ་སྲུང་ རྒྱལ་སྲུང་ དཔལ་སྲུང་ཟེར་ ང་བཅས་རང་ ན་གཞོན་ཚུ་ སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་མཐར་འཁྱོལ། མི་ཚེ་འདི་ནང་ལཱི་ མགུ་འཐོམ་་་ སོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ནང་ལཱི་ ལམ་སོན་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་གནང་སྟེ་ ང་བཅས་རང་གཞུང་གིས་ནཱ་ལས་ཕར་ འཆར་གཞི་བརྩམས་ སྲིད་སས་བརྩམ་རུང་ཡང་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་མི་འདི་ ག་ར་ལམ་སོན་མ་བཏུབ་བཏུབ་ཡར་ལས་ གནང་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། ང་བཅས་རང་ གཞུང་གིས་འབད་རུང་ འདི་དང་རྟ་དྲངས་ཏེ་ཐབས་སས་ཚུ་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བཏོན་ཏེ་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ང་བཅས་རའི་ ཐབས་སས་ཚུ་གི་གྲས་ལས་ ང་བཅས་རང་ employment responsibility system ཟེར་ ལཱ་གཡོག་གི་ གོ་སྐབས་སྤེལ་ནི་འདི་ ལྷན་ཁག་གཅིག་དང་གཙུག་སྡེ་གཅིག་གི་མེན་ཟེར་ལགས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་ལཱི་ ག་ར་ལཱི་ འགན་འཁུར་གཅིག་ཨིན་ཟེར་བའི་ སྒྲིག་གཞི་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་ལགས།འ་ནི་གི་འོག་ལཱི་ ང་བཅས་རང་གཞུང་གི་ལྷན་ཁག་འབད་བ་ཅིན་ economic cluster ཟེར་ འདི་ནང་ལཱི་ ཐད་ཀར་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གི་ལྷན་ཁག་ དག་པ་གཅིག་ཡོད།

འདི་བཟུམ་་་ འབྲུག་རྒྱུ་ནོར་གཞི་བཟུང་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལས་འཛིན་ སྒེར་སྡེ་ ག་ར་ འདི་ནང་ཡོད་ལགས། འདས་པའི་ལོ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རང་ དུས་ཅི་གི་ལོ་ནང་ལཱི་ དུས་དེབ་འདི་ གཟིགས་པ་ཅིན་ལགས། national employment report ད་རེས་ཀྱི་དབྱིན་ཟླ་བདུན་པ་གི་ནང་ལཱི་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ནང་ལཱི་ གཟིགས་པ་ཅིན། ལཱ་གཡོག་འཚོལ་མི་ སོང་ཕྲག་ ༡༢ ལྷགཔ་ཅིག་འོང་ས་ལས་ གྲུབ་འབྲས་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ བཏོན་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན།སོང་ཕྲག་ ༨ ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་སྤེལ་ཚུགས་ནུག་ལགས།

ཨིན་རུང་ ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ ནཱ་ལས་ཕར་ཐབས་སས་འདི་ ལུགས་ཤོམ་་་བཏོན་དགོ་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རང་3-Ps ཟེར་སླབ་མས་། དང་པ་རང་ prepare, promote and place ཟེར་ ད་ ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ ན་གཞོན་འདི་ཚུ་ལཱི་འདི་ གདོང་ལུན་གཅིག་འདི་ རིགས་རྩལ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཨིན་ལགས།

གཉིས་པའི་ཐད་ཀར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་འབད་རུང་ སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ཕར་འབད་རུང་ མཐར་འཁྱོལ་ཞིནམ་ལས་ལཱ་གཡོག་གི་གནས་ཚད་ཁར་མ་འཛུལ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདི་ རིངམ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ལགས།༼Long transaction period༽ དེ་བཟུམ་་་ང་བཅས་རའི་སྒེར་སྡེ་གི་ མང་ཤོས་ཅིག་ལག་ལུན་ ལུན་དགོ་པས་ལགས།ལཱ་གི་གོ་སྐབས་འདི་ ཁོང་གིས་སྤེལ་དགོཔ་ཨིན། གཞུང་གི་ནང་ལཱི་ གོ་སྐབས་འདི་ཚད་

22

གཅིག་ར་ཨིན། འ་ནི་ དཀའ་ངལ་ གདོང་ལུན་གསུམ་འདི་ བསལ་ནི་གི་དོན་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ན་གཞོན་ཚུ་གྲ་སྒྲིག་འབད་དགོ་པས་ལགས།

འདས་པའི་ལོ་ནང་ལཱི་ ན་གཞོན་ གསུམ་སོང་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ སྟེ་ ང་བཅས་རའི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལས་ Technical Training institute ལུ་ཤ་ཡོད། བཟོ་རིག་བཅུ་གསུམ་གྱི་ སློབ་གྲྭ་ལུ་ཤ་ཡོད། སྦྱོང་བརར་བྱིན་ཞིནམ་ད་ལཱི་ ན་གཞོན་ སོང་ཕྲག་གསུམ་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ རིག་རྩལ་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་བྱིན་ཏེ་འདུག་ལགས། ན་གཞོན་ གཅིག་སོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་དང་ འཚོ་རྟེན་གྱི་ལས་རིམ་ཟེར་ Yelp གིས་ ཁོང་ལཱི་གོམས་འདྲིས་ལོ་ལས་བཅད་དེ་ ཟླ་རིམ་གྱི་དངུལ་ཕོགས་ཚུ་སོད་དེ་ གོམས་འདྲིས་བྱིན་དོ་ལགས།

ན་གཞོན་ གཅིག་སོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ Internship དང་ industry immersion ཟེར་ ང་བཅས་ར་གི་མར་ལཱི་ ནུས་ཤུགས་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ཨིན་མས།ཞབས་ཏོག་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ཨིན་མས། སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ཨིན་མས། མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ཁོང་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་སྦྱོང་བརར་ཚུ་བྱིན་དོ་ལགས། དེ་ལས་ ན་གཞོན་ ད་རུང་ སོང་ཕྲག་ ལང་མ་ལང་ཅིག་གི་ Entrepreneur Training ཚོང་རིག་གི་ལཱ་འབད་ནི་གི་ནང་ལཱི་ སྟེ་ སྦྱོང་བརར་ཚུ་འབད།

དེ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་གྱི་འོག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ བདེ་སྲུང་གི་རིག་རྩལ་ལས་རིམ་ DSP ནང་ལཱི་ སྟེ་ ཐེར་འབུམ་གཉིས་ལྷགཔ་ཅིག་བཙུགས་ཏེ་གིས་ན་གཞོན་སོང་ཕྲག་གཉིས་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ རིག་རྩལ་ཚུ་བྱིན་ཏེ་ཡོད། ད་ འ་ནི་ང་བཅས་ཀྱི་དང་པ་ ཁོང་ལཱི་ གོམས་འདྲིས་ཚུད་བཅུག་ནི་འདི་ཨིན། ད་ དེ་བཟུམ་་་ Promote ད་ ཁོང་ལཱི་ལཱ་གཡོག་གི་ཐད་ཁ་དུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ཐད་ལས་འབད་རུང་གོ་སྐབས་ཚུ་ ག་དེ་སྤེལ་ནི་སོ་ལགས། མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ལས་རིམ་ཚུ་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་་་ སྒྲིག་སྟེ་ཡོད།

ཐད་ཀར་དུ་ རྒྱལ་སྲུངཔ་ཉིས་སོང་དྲུག་བརྒྱ་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ལྷན་ཁག་གིས་ད་ལོ་ ཁོང་རྒྱལ་སྲུང་སྦྱོང་བརར་འབད་སའི་ སྤེལ་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ འགྱོ་ཞིན་ན་ ཁོང་རང་ རྒྱལ་སྲུང་འདི་ མཐར་འཁྱོལ་ཞིནམ་ལས་ཚུར་འདི་ དེ་ལས་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུནམ་དྲག་ག། གོ་སྐབས་ག་ཅི་ནང་ཡོད་ག། ཁོང་ལཱི་ལག་པ་གིས་བཤེད་འདི་སྦྱོང་བརར་བྱིན་དོ་བཟུམ་་་ ཁོང་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ནཱ་ལཱི་ དེ་བཟུམ་་་ OGOPs(One Gewog One Product) ཟེར་སླབ་མས་ལགས། འ་ནི་ཚུ་ནང་ཡང་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ན་གཞོན་མང་རབས་དེ་

23

ཅིག་ལཱི་ སྟེ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཚུ་སྤེལ་ཏེ་ཡོད། ད་ མཐའ་མཇུག་ཁར་ ཐབས་སས་གསུམ་པ་འདི་ གྲ་སྒྲིག་འབད་ སྦྱོང་བརར་བྱིན།གོ་སྐབས་སྤེལ་ཚརཝ་ད་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་ནང་ལཱི་ ག་དེ་ཅིག་བཙུགས་ཚུགས་ནུག་ག་ འ་ནི་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Placement འདི་ཨིན་པས།

འ་ནི་ནང་ལཱི་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན།ན་གཞོན་༨༢༧༠ ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ སྟེ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ལུགས་ཤོམ་་་སོད་ཚུགས་ནུག། འདི་ནང་ལཱི་ ན་གཞོན་གཅིག་སོང་གསུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ ལང་མ་ལང་ཅིག་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཕར་ གོ་སྐབས་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་བཟོ་སྟེ་ཕུལ་ཚུགས་ནུག་ལགས། ད་ ང་བཅས་རའི་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ རྩིས་ཁྲ་མང་སུ་་་ཡོད།ཨིན་རུང་ དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ་ མདོར་བསྡུ་སྟེ་ཞུ་བ་ཅིན།

འ་ནི་ནང་ལས་ རྟགས་མཚན་ལུགས་ཤོམ་ག་ཅི་སོན་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན།སོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལྷགཔ་ཅིག་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་སོདཔ་ད་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༨༠ ལྷགཔ་ཅིག་ སྒེར་སྡེ་ནང་ལཱི་ སོད་ནུག་ལགས། ང་བཅས་ར་ ནཱ་ལས་ཕར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དོན་ལས་ སྒེར་སྡེ་འདི་ཡར་དྲག་གཏང་དགོ།ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ཡང་ སྒེར་སྡེ་ནང་ལས་འཐོན་དགོ་ཟེར་མི་འདི་རྟགས་མཚན་ལུགས་ ཤོམ་སོན་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ ནཱ་ལས་ཕར་ལཱི་ ཐབས་སས་ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདི་ཡར་དྲག་འགྱོ།རྒྱལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་ནང་ལཱི་བཟོ་དགོ་པ་ཅིན་ ཐབས་ཤེས་གཅིག་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལཱ་གཡོག་ part time employment འ་ནི་གི་སོལ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ག་ཏེ་ཡང་འདུག་ལགས། ག་བཅས་ནཱ་ལཱི་ཡང་ འགོ་བཙུགས་དགོ་པས་ཟེར་ ད་རོགས་ ཁོ་རང་ན་གཞོན་ཚུ་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ལཱ་གཡོག་གཅིག་ནང་འཛུལ་བའི་བསྒང་ལས་ མི་ཚེ་གཅིག་གི་ མནོ་བསམ་མེན་པར་ཞིན་ན་འབད་ རོགས་ བདུན་ཕྲག་འབད་རུང་ ཟླཝ་འབད་རུང་ part time གི་ལཱ་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཅིག་ འདི་གི་ང་བཅས་ཀྱིས་ དངུལ་ཕོགས་ཚུ་ཡང་ སྲིད་སས་ཚུ་ཡང་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་བཟོ་དགོ་པས་ཟེར་ འ་ནི་གི་ལཱ་འདི་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།

འ་ནི་ཚུ་ འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ལོ་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཕར་ཡོད་པའི་ ན་གཞོན་ཚུ་ཡང་ གོམས་འདྲིས་ཚུད། མ་རྩ་འབག་འོང་བའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ མཇུག་མཐའ་མཇུག་འ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ཐད་ཀར་དུ་ དཔལ་སྲུང་གི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ ཐུགས་བཞེད་བཟང་པོའི་འོག་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་འདི་ནང་ལས་ གནས་སྐབས་དང་ རིག་པ་ཚུ་ལུན་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་ཕུག་དྲན་ཤེས་ཁྲོམ་ཟེར་རུང་ ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ འདི་གི་བཅུད་འདི་ འ་ནི་ཨིན།ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

24

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་ འ་ནི་ ད་རུང་ དྲི་བ་གཉིས་འདུག་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་འབད་ མ་ཚང་པ་ཅིན་ཞུ་གནང་ལགས། ད་ ཧེ་མ་རང་རོགས་ དྲི་བ་བཀོད་མི་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱིས་ཞུ་་་ དེ་ལས་ ར་་་སག་སྟེང་གི་ཞུ་གནང་ད། དུས་ཚོད་འདི་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་འབད།

ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་བོན་པོ་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀའ་དྲིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འདི་ནང་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ར་གི་མཁྱེན་སར་མས། ཨ་ལོ་གསུམ་སོང་དེམ་ཅིག་ལཱི་ རིག་རྩལ་བྱིན་བྱིནམ་དང་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ eight thousand བརྒྱད་སོང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་སོད་སོད་པའི་ཐོ་ཚུ་གསུངས་གནང་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ང་བཅས་རའི་ ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ དཔེ་དེབ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ གཟིགས་ཏེ་འབད་བ་ཅིན། གཞུང་གི་ཁས་བངས་འདི་ full employment ༩༧.༥ percent འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ མཇུག་བསྡུ་ཚར་བའི་ནམ་དུས་ལཱི་ བྱིན་ནི་འབད་དེ་ཐོ་བཀོད་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

རིག་རྩལ་གི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་ མི་སོང་ཕྲག་༦༠ དེམ་ཅིག་ལཱི་ རིག་རྩལ་བྱིན་ནི་ཟེར་ ད་ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ར་གིས་རྩིས་རྐྱབ་བལ་བ་ཅིན་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ སོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དེམ་ཅིག་ལཱི་ རིག་རྩལ་གྱི་སྦྱོང་བརར་གནང་དགོཔ་ཅིག་འབད་ད་ང་བཅས་ར་གཞུང་འདི་དབུ་བརྙེས་ཏེ་ལོ་གཉིས་དེ་ཅིག་ འགྱོཝ་ཨིན་མས་པ་ལགས། ད་འ་ནི་འབདཝ་ད་ སོང་ཕྲག་ཁལ་གཅིག་བཞི་དེ་ཅིག་ལཱི་ རིག་རྩལ་གྱི་སྦྱོང་བརར་སོད་དགོཔ་འབད་ དེ་འབད་འདུག་ཟེར་ འདི་གིས་ མ་དོ་བར་འབད་ཞིན་ན་ ང་བཅས་ར་ གསར་བཏོད་ startup ཟེར་ཨིན་མས།

འ་ནི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ར་གིས་ གཞི་བཙུག་འབད་དགོཔ་་་ ཁས་བངས་ནང་ལཱི་ ཚུད་དེ་འདུག། འ་ནི་ཚུ་ཡང་ གསར་བཏོད་ཀྱི་ ག་དེ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ startup འབད་ཚུགས་ཅི་ག་དང་ ངོ་མ་ ད་རེས་དཀའ་ངལ་སོམ་ཤོས་ཅིག་ར་ ན་གཞོན་ཚུ་རིག་རྩལ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་ མ་འཐོབ་མི་འདི་རང་ མ་དངུལ་འདི་ཨིན་མས་པ་ལགས། access to finance ཏི་རུ་འདི་མ་འཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་སོམ་་་ར་ཆགས་ཏེ་འདུག།

ད་ འ་ནི་ access to finance འདི་ལཱི་ཡང་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་ལཱི་གནང་སྟེ་ ཡོད་ག་ཟེར་ དེ་ལས་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་ གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ར་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་འཐུས་ བྱིན་ནི་ཟེར་འདུག་པ་ལགས། unemployment allowance འཐོབ་ཟེར་འ་ནི་ཚུ་ཡང་ གྱངས་ཁ་ལས་དཔྱད་དེ་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་གཉིས་དེ་ཅིག་གི་ནང་ལཱི་ ག་དེམ་ཅིག་ལཱི་ སོད་ཚུགས་འདི་ཡོད་ག་ དེ་ཚུ་ཡང་ གསུང་གནང་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁེ་ཕན་ཅིག་ འསང་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ བཀྲིན་ཆེ།

25

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ། ད་ ར་་་སག་སྟེང་གིས་ཞུཝ་འབད་ ད་ དུས་ཚོད་མིན་འདུག། ད་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་གིས་ཡང་ འདི་ནང་ལཱི་ ཞུ་ནི་ཨིན་མས།འདི་འབདཝ་ད་ དུས་ཚོད་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ ར་་་སག་སྟེང་གིས་ཞུ་གནང་།

ར་་་སག་སྟེང་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ དྲི་བ་ཞུ་ནིའི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ང་རང་གི་འདི་ མ་པ་ ང་བཅས་ར་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ན་གཞོན་འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ བདོག་གཏད་ཨིན་ཟེར་ ཁས་ལུནམ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་རའི་ ན་གཞོན་གྱི་ ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཚད་གཞི་ལས་བལ་སྟེ་འབད་རུང་ དེ་འབད་ར་ སོདཔ་མས་ལགས། བརྒྱ་ཆ་ ༡༧ དེ་ཅིག་ གྱངས་ཁ་ལས་བཅས་པ་ཅིན་ ཧ་ལམ་ སོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལང་མ་ལངམ་ཅིག་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ནང་ལས་ གཙོ་རིམ་གཅིག་འདི་ ག་ཅི་བསྐྱེད་དེ་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན། ན་གཞོན་གྱི་ ཡཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ བསལ་ནི་ཟེར་བཙུག། དེ་ལས་ མ་དངུལ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ས་ཡ་ ༧༧༠ དེ་ཅིག་ ཧ་ལམ་ ཐེར་འབུམ་གཅིག་ལང་མ་ལང་དེ་ཅིག་གི་རྩིས་འབད་ བཞག་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ འ་ནི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ནང་ལས་ ད་ལོ་གི་ ན་གཞོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་གི་དཀའ་ངལ་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་བསལ་ཡི་ག་ དཀའ་ངལ་འདི་ བསལཝ་ད་ལཱི་ དེ་ནང་ལཱི་ སྤུས་ཚད་དང་ལྡནམ་་་ ལཱ་གཡོག་འདི་ བཟོ་དགོ་པས་ལགས།སྤུས་ཚད་དང་ལྡནམ་་་ ལཱ་གཡོག་འདི་མེད་པ་ཅིན་ ན་གཞོན་ཚུ་ ལཱ་ནང་འཛུལཝ་ཅིག་ ཁོང་རའི་གོ་སྐབས་འདི་སོ་སོ་ནང་ལས་ཕར་ལུན་་་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ཕར་འགྱོ་མི་ཡང་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྤུས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་དཀའ་ངལ་ག་དེམ་ཅིག་བསལ་ཡི་ག་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ལཱ་གཡོག་གསརཔ་ སྤུས་ཚད་དང་ལྡནམ་་་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ནང་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་་འབད་ཚུགས་ཅིག་ག་ ཟེར་མི་གི་དྲི་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་གི་ལན་ཅིག་ ཞུ་གནང་ད་ལགས།

དེ་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་བཀྲིན་ཆེ་ལགས།འདི་དང་འདྲཝ་་་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ གཉིས་ཆ་ར་ལཱི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཡང་ བཀྲིན་ཆེ། ད་ ཐུགས་བདེན་ལགས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ ང་བཅས་ར་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་འདི་ ད་ང་བཅས་ར་གི་ ད་

26

ཅི་གི་ ཐབས་སས་ཚུ་གི་གྲལ་ལས་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ནང་ལཱི་ རྩིས་ཁྲ་འབད་ར་ ང་བཅས་རའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ ལོ་རྒྱུས་ ག་དེ་་་ སླབ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན།ད་ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ ན་གཞོན་ ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༡༧.༨ ཟེར་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༣.༢ ཟེར་ འ་ནི་རྩིས་ཁྲ་ percentage གུ་སླབ་སོད་པར་མི་བཏུབ་པས།

ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཀུ་ཨིན་ ༣.༢ འདི་ ག་དེམ་ཅིག་སོ་ཟེར་ གྱངས་ཁ་བཏོན་དགོ་ཟེར་ absolute number ནང་ལཱི་ འཕྲལ་འཕྲལ་ལོ་རྒྱུས་སླབ་དགོ་ཟེར་ ང་བཅས་ར་གི་ འ་ནི་ཁག་ཆེ། ད་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ན་གཞོན་ ༤༤༣༥ དེ་ཅིག་ deadlock ནང་འདུག་ལགས། འ་ནི་གི་ ཐབས་ཤེས་འདི་ ང་བཅས་ National Job Fare ཟེར་ ད་རེས་ཀྱི་ཟླ་ངོ་གི་ དབྱིན་ཚེས་ ༢༥ དང་ ༢༦ ལཱི་ National Job Fare ཅིག་འབད་དོ་ལགས།

འ་ནི་གི་ དམིགས་གཏད་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་ཚུ་ སོད་ནི་་་ ཨིན་ལགས། ཐད་ཀར་དུ་ ལཱ་གཡོག་བྱིན་མི་ཚུ་ཡང་ དེ་ནང་འབོ།རིག་རྩལ་སྦྱོང་བརར་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཨིན་རུང་ནང་ན་གི་ཨིན་རུང་ ག་ར་གཅིག་ཁར་འཛོམས་ཏེ་གིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ ལཱ་གཡོག་གི་དུས་སོན་འདི་ འབད་མ་ཚུགས་པ་ ལོ་གསུམ་བཞི་དེ་ཅིག་ལང་སོང་ནུག། དུས་ཅི་ ད་རེས་ཀྱི་ཟླཝ་ནང་འབད་དོ་ཟེར་ལགས། འ་ནི་ང་བཅས་ར་གཞུང་གིས་འདི་ངོས་ལུན་ཡོད། ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་བའི་ རྟགས་མཚན་སོནམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ ང་བཅས་ར་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གཞུང་གི་ ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་བཟུམ་་་ལགས། Full employment ཟེར་ བརྒྱ་ཆ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་ དཀའ་ངལ་འདི་༢.༥ གུ་བཞག་དགོ་ལགས། Full employment བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༩༧.༥ འདི་ གྲུབ་འབྲས་བཏོན་དགོ་པ་ཅིན་ ད་ལོ་གི་འདི་ ཚག་ ༣ དང་ ༢ ལགས། ན་ཧིང་འབད་བ་ཅིན་ ༢ དང་ ༩ གི་སོད་ཡི། དུམ་གྲ་ཅིག་ ཐེངས་ཕོག་གཅིག་གུ་ ན་གཞོན་ ༣༢༠༠ ལྷགཔ་ཅིག་ ལཱ་གཡོག་འཚོལ་འདི་ ཟླཝ་ངོ་གསུམ་ནང་ འཛུལཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ རྩིས་ཁྲ་ཡར་དང་མར་ དུམ་གྲ་ཅིག་འགྱོ་འགྱོཝ་གི་ཁྱད་པར་ཅིག་ར་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་གི་ གནས་སངས་སྐྱོ་དྲག་ འགྱོ་དོ་ཟེར་བའི་ རྟགས་མེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ མཐོ་ཤོས་ར་ ནམ་སོད་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ལས་༢༨.༦ གུ་ ༢༠༢༢ ལཱི་ ལྷོད་ནུག་ལགས། ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ང་བཅས་ཀྱི་ནང་ལཱི་ མཐོ་ཤོས་ར་ འ་ནེམ་ཅིག་ འ་ནི་དང་ཕྱདཔ་ཅིན་ ༡༧ གུ་ལས་མར་བབ་ད་འདི་ དམའ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་ལགས། ཉུང་མཐའ་འདི་ར་ ༢༠༡༣ ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་མར་ ཡུདཔ་ཅིག་༡༢ དེམ་ཅིག་གུ་ལཱི་ ཡར་སོང་ནུག། ད་ནཱ་ལས་ཕར་ གཞུང་གི་དམིགས་གཏད་འདི་ ད་རེས་གི་ལོ་ནང་ལཱི་ར་ འཆར་གཞི་༡༣ མཇུག་མ་བསྡུཝ་ཅིག་ལས་ར་ ན་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་པའི་ དཀའ་

27

ངལ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༠.༥ དང་ ༠.༨ གུར་ཕབ་ནི་གི་ དམིགས་གཏད་ཨིན་ལགས། གནམ་མེད་ས་མེད་ དམིགས་གཏད་མཐོ་དྲགས་ཅིག་ཨིན།ག་དེ་་་འགྲུབ་ཚུགས་ག་ཟེར་ཡང་མནོ་མས།

ཨིན་རུང་ཡང་ འ་ནི་བཟུམ་གྱི་བརྩོན་ཤུགས་མ་སྐྱེད་པ་ཅིན་ གྲུབ་འབྲས་བཏོནམ་་མི་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་ལཱི་ གཅིག་ ད་ start-up གསར་བཏོད་ཀྱི་ནང་ལཱི་ ག་དེམ་ཅིག་གིས་ གོ་སྐབས་ལུན་ཚུགསཔ་ཅིག་ག་ གོ་སྐབས་ཚུ་ག་དེ་་་སྤེལ་ཡི་ག་ཟེར་ འདས་པའི་གི་ལོ་ངོ་གཅིག་ནང་ལཱི་ སྙན་ཞུ་ནང་བལ་བ་ཅིན་ ༨ start-ups ང་བཅས་ཀྱི་ གསར་བཏོད་ཀྱི་ལཱ་ སོམ་་་འབད་ཚུགས་མི་ འོས་འབབ་ཡོད་མི་ ༨ དེམ་ཅིག་ ཁོང་གི་ མ་དངུལ་གྱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ མཐུན་སྒྲིགས་ཚུ་འབད་དེ་གི་ ཕྱིའི་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས། ནང་འཁོད་ལས་ཡང་ ཁོང་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་སར་འདི་འདུག་ལགས།

ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ start-up centre ༣ དེམ་ཅིག་ཡོད། འདི་བཟུམ་་་ རོང་ཁག་ ལཱིང་ཕྱོགས་སྤེལ་འདི་གི་ འདི་ནང་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་ཞབས་ཏོག་གི་ employment service centre ཟེར་ ལུ་ཤ་ཅིག་ཡང་ཡོད། ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ TVET ང་བཅས་ཀྱི་རིག་རྩལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གཅིག་ཐོན་ཡི། ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་གོང་འཕེལ་གྱི་མདུན་ལམ་གཅིག་ཡོད།industrial Development Roadmap འ་ནི་ནང་ལཱི་བལ་བ་ཅིན་ དམིགས་གཏད་གཅིག་ ག་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན། ང་བཅས་ར་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ TVET གི་འོག་གི་ སྦྱོང་བརར་འབད་མི་ཚུ་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ནང་ལཱི་ སྦྱོང་བརར་འབད་མི་གཉིས་ མཐུན་སྒྲིག་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བརྒྱ་འབད་དགོ་ཟེར་ལགས། 100% allignment TVET training and job requirements གི་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ནི་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་དང་ ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་ ཚོང་དང་བཟོ་གྲྭ་ལྷན་ཁག་ཨིན་མས། འདི་བཟུམ་་་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ ག་ར་ ལཱ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ར་ ནཱ་ལཱི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་གྱི་འདི་ ཐུགས་བདེན། ལཱ་གཡོག་འདི་དམིགས་གཏད་གཅིག་ཨིན། ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ བདེ་སྲུང་གི་ཐད་ཁར་ ད་ཅི་ཞུ་ཚར་ཡི། དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ རྒེད་འོག་གཅིག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་གཅིག་ཟེར་མི་ཚུ་ཡང་ཞུ་ཚར་ཡི། འདི་དང་འདྲཝ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་ལཱི་ གཞན་མི་གི་དབྱེ་ཁག་བལ་བཤལ་གྱི་ནང་ལཱི་ སོ་ནམ་གྱི་ནང་ལཱི་ཡོད། མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ འདི་ནང་ལཱི་ ད་རེས་ རྩིས་ཁྲ་ ཐད་ཁ་ལཱི་ ག་ར་དབྱེ་ཁག་དཔྱད་དེ་ཞུ་བ་ཅིན།ད་དུས་ཚོད་ཡང་འགོར་ནི་ཨིན་མས་ལགས།

ཨིན་རུང་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་གྱི་ དམིགས་གཏད་འདི་རང་ ལཱ་གཡོག་གི་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་གི་ ད་ཅི་གོང་ལས་ཞུ་མི་གི་དབྱེ་ཁག་ཚུ་ནང་ལཱི་ ན་གཞོན་སོང་ཕྲག་ལས་བཅད་དེ་གིས་ གོ་སྐབས་ལུན་ཏེ་ཡོད། ཨིན་རུང་ ལྷག་མཇུག་འདི་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན་ལགས་ ད་ལོ་གི་ གནས་ཚད་ཁ་ལཱི་ སོང་ཕྲག་ ༤ ལྷགཔ་ཅིག་འདུག། འ་ནི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ གདོང་ལུན་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཨིན་ལགས། འ་ནི་བསལ་

28

ཚུགསཔ་འབད་བསལ་ནི་གི་གཅིག།

འདི་དང་འདྲཝ་་་ ད་ གོ་སྐབས་གཅིག་ལུན་ཏེ་ཞུ་བ་ཅིན། ང་བཅས་ར་ ན་གཞོན་འབད་རུང་ ཕམ་འབད་རུང་ གོ་སྐབས་ཅིག་ ག་ཅི་ལུན་དགོཔ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན།གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ཕར་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་དང་ལས་མི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་རའི་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ཞབས་ཏོ་ཚུ་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ལགས། ཐོ་བཀོད་འབད་གནང་ཟེར་ རང་གི་ལཱ་གཡོག་ག་ཅི་ནང་དགོ་ནི་ཨིན་ན། ཤེས་ཚད་ག་ཅི་ཡོད་ག་ ཐོ་བཀོད་གནང་ཟེར།

འ་ནི་ཐོ་བཀོད་འབད་བ་ཅིན་ འདི་དང་འལལ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཕར་ལས་ཕུལ་དོ། ཨིན་རུང་ ད་ལོ་གི་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ མང་ཤོས་ གོ་སྐབས་ག་ར་ ཕྱི་ཁར་ ལུན་འགྱོ་མི་ ཨིནམ་བཟུམ་གྱི་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ཕར་ལས་ ཁོང་ར་ ད་ལོ་གི་ རྩིས་ཁྲ་ནང་ལཱི་ སོང་ཕྲག་ ༤ ལྷགཔ་ཅིག་ ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ཡང་ མཇུག་མཐའ་མཇུག་ གོ་སྐབས་ ན་འཐན་སོད་པའི་བསྒང་ལས་ ༨༠ དང་ ༩༠ ལས་བརྒལ་ཐོན་མི་ མིན་
འདུག་ལགས། འ་ནི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་རང་གིས་ངོས་ལུན་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།མི་རྗེ་
ཚོགས་དཔོན།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ དུས་ཚོད་གུར་་ལན་ལཱི་ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་བཅས་ དྲི་བ་
མཇུག་ དྲི་བ་བཞི་པ་འདི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མནྜལ་སྒང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གིས་་་གཞི་རྟེན་བོན་པོ་
ལཱི་ཨིན་མས་ལགས་ ཞུ་གནང་ད་ལགས།

༤. 4P4S/OQ04 འགྲམ་ཕུག་ཁྲོམ་བརྒལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་གྱི་ ཕྲང་ལམ་བཟོ་ནིའི་ གྲོས་འཆར་སྐོར། དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མནྜལ་སྒང་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པ་གི་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པ་གི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་
ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་ གོ་
སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་ལཱི་ སེམས་ཀྱི་གདིང་ལས་རང་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

ངེ་གི་དྲི་བ་འདི་ལགས།འགྲམ་ཕུག་ཁྲོམ་བརྒལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་གྱི་ ཕྲང་ལམ་བཟོ་ནིའི་ ཨིང་སྐད་
ནང་འབད་བ་ཅིན་ Damphu Throm Bypass National Highway གི་ Proposal གི་
སྐོར་ལས་ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས། འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ ང་རང་ འདེམས་ཁོངས་བལ་སྐོར་འགྱོ་བའི་སྐབས་ལགས། རྩི་རང་རོང་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ འགྲམ་ཕུག་ཁྲོམ་བརྒལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་བཟོ་ནི་གི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་འདི་ལཱི་ མི་སེར་ཚུ་ཚ་གྱང་ལང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

29

མི་སེར་གྱི་ ཚ་གྱང་འབད་རུང་ ལས་འགུལ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་རྩི་རང་རོང་ཁག་གི་ ཐབས་སས་མཐུད་འབྲེལ་ ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ strategic connectivity འདི་བཟུམ་་་ མཐའ་འཁོར་གནས་སངས་དང་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གནས་སངས་ དེ་ལས་ ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་གལ་ཅན་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ མཚོ་དང་ Biological Corridor, Cloud Forest ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལཱི་ གནོད་པ་བཀལ་ནི་མས་ཟེར་བའི་ དགོས་པ་དང་ཚ་གྱང་ང་ལཱི་བཀོད་དེས་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མི་སེར་གྱི་དྲི་བ་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ དེ་བཟུམ་མའི་འཕྲང་ལམ་རྐྱབ་ནི་གི་ འཕྲང་ལམ་འགྱོ་ནི་གི་གནདདོན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོད་ག་མེད་ག་ཟེར་བའི་ དྲི་བ་གཅིག་ལགས། ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་ བར་དོན་སོད་ནི་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་ དྲི་བ་གཉིས་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོནཿ ལགས་སོ་ ད་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་བོན་པོ་གིས་ ལན་ཅིག་ཞུ་གནང་།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ མ་པ་རོགས་ ད་རིས་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མནྡལ་སྒང་ ཆེདབསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་ འདེམས་ཁོངས་དང་རོང་ཁག་གི་ ཨ་ཙི་རེ་ ལོ་རྒྱུས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་གོ་མི་གི་དྲི་བ་ཅིག་ཨིན་མས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ཚོགས་ཁང་ནང་འབདཝ་ད་ ད་རེས་འབདཝ་ད་ ང་རང་ ཚར་གསུམ་དེ་ཅིག་ ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ཱི་ བར་བརྒྱུད་དང་ཕྱད་བའི་ལས་རིམ་ཟེར་ meet the press འ་ནི་ནང་ལཱི་ཚར་གཅིག་དྲི་དེས།

དེ་ལས་ རོགས་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་གིས་ ང་ལཱི་ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལས་ མར་ ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ བསྐྱལ་གནང་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་བཟུམ་གྱི་ ལོ་རྒྱུས་གོ་དེས་ ག་དེ་་་ཨིན་ན་ཟེར་ལགས། འདི་གི་ཡང་ མ་པ་ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ ལན་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན།

ད་ དྲི་བ་ནང་ལཱི་ འཐུས་མི་ཁོ་རང་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ལགས།གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཚང་ནང་ལཱི་ ག་སྟེ་ཡང་མི་མཐོང་པས་ཟེར་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ལོ་རྒྱུས་འབད་ཚེ་གོ་ཡི་ཟེར་ འ་ནི་བཟུམ་་་རང་ཨིན་མས་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དེ་བསྒང་ལཱི་ བར་བརྒྱུདཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ང་འ་ནེ་་་རང་ཞུ་ཡི་ལགས། མི་རེ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ ང་བཅས་ སྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་ཐལཝ་ཨིན་ན་ གཅིག་གིས་གཅིག་དགའཝ་མ་དགའཝ་གི་ལོ་རྒྱུས་ཨིན་ན་ ད་ཁྱོད་རང་གི་འ་ནེ་་་འབད་བ་ཅིན་ ཨིན་མས་གུ་ ཤིག་ ད་འགྲམ་ཕུག་ཁྲོམ་འདི་ཟུར་ཁ་བཏོན་དོ་གུ་ ཤིག་ཟེར་ འ་ནི་བཟུམ་་་མེན་ན་ཟེར་བའི་ བར་བརྒྱུདཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ དེ་་་རང་ཞུ་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

30

ག་ཅི་འབད་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བརྟག་ཞིབ་ཆ་ཁྱབ་ དབྱེ་ཞིབ་ཆ་ཁྱབ་ དེ་ནང་ལཱི་འགྲམ་ཕུག་ཁྲོམ་འདི་ཟུར་ཁ་བཏོན་ནི་་་ འཕྲང་ལམ་བཏོན་ནི་གི་ག་སྟེ་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ འ་ནི་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མཐུད་སྦྲེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཨང་ ༢༠༤༠ དེ་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་ལགས། ༤༠ འབད་མི་ཅིག་ documents ཡིག་ཚང་ཅིག། འ་ནི་ནང་ལཱི་ རོགས་ མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་གིས་ ག་ཅི་བཙུགས་བཞག་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན།

འགྲམ་ཕུག་འདི་ཟུར་ཁ་བཏོན་བཞག་ནི་མེན་པར་འགྲམ་ཕུག་ལས་ཚུར་བརྒྱུད་དེ་གིས་ མ་པ་ནཱ་ག་ར་གིས་ ས་གོ་གི་མིང་མཁྱེན་ཡང་མི་མཁྱེནམ་འོང་། འགྲམ་ཕུག་ལས་མར་གདུང་ལ་བསྒང་ལས་ཞིན་དོ་བཱན་ནས་ ཞིན་དོ་བཱན་ལས་ཕོས་ལྡི་ ཕོས་ལྡི་ལས་ཆུ་འཛོམས་རྒེད་འོག་ ཆུ་འཛོམས་རྒེད་འོག་ལས་ ལོ་རི་བ་རིས་ཟེར་མི་ཅིག་ འགྲམ་ཕུག་ ཟུར་ཁར་བཏོན་བཞག་ནི་མེན་པར་ འགྲམ་ཕུག་ལས་བརྒྱུད་དེ་ འོས་འབབ་འདུག་ཟེར་ possibility གཅིག་འདུག་ཟེར་མི་ཅིག་བཀོད་བཀོདཔ་མ་གཏོགས་འདི་ནང་ལཱི་ང་བཅས་རང་གི་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ང་བཅས་རང་འཆར་གཞི་༡༣ ནང་ལཱི་མེད། ང་བཅས་རང་ག་ཏེ་ལཱི་ཡང་འདི་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། Master plan ༢༠༢༤ ནང་ལཱི་འོས་འབབ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ འདི་ནང་ལཱི་གསལ་རིལ་རི་་་ག་དེ་་་ བཀོད་དེ་བཞག་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན།

གཱ་རི་ལམ་འདི་ག་དེམ་ཅིག་་་བཏོན་པ་ཅིན་ ཧ་ལམ་འདི་གི་ kilometer ༢༠ དེ་ཅིག་རིངམོ་འགྱོཝ་མས་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ལཱི་ཕན་ཐོགས་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་མི་ཅིག་མ་གཏོགས་དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འགྲམ་ཕུག་ནང་ལས་ bypass འབད་ནི་་་ ག་ཏེ་ཡང་མེད་ཟེར་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ག་དེམ་ཅིག་་་ འདི་ master plan ཨིན་པས་ལགས། འཆར་གཞི་ཨམ་ཨིན་པས་ལགས། ༢༠༢༤ ད་ལོ་གི་ང་བཅས་རའི་ ལྷན་ཁག་གི་འགན་ཁུར་ངོ་མ་ཅིག་ long term plan དུས་ཡུན་རིངམོ་གི་ འཆར་གཞི་འདི་ཚུ་ཡང་བརྩམ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ འདི་ནང་ལཱི་ཚུད་སོང་ནུག།

ག་དེམ་ཅིག་་་ ད་ང་བཅས་ར་ བཟོ་བསྐྲུན་འབད་དགོ་འདི་གིས་འབད་རུང་ གཱ་རི་ལམ་ གསརཔ་བཏོན་དགོ་འདི་གིས་འབད་རུང་ དེ་་་རང་ ག་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་བསྟུན་གྲོས་མེད་པར་ ག་ཏེ་ཡང་འབད་འབདཝ་གི་ སོལ་རང་མེད་ལགས། མི་སེར་དང་འཐུས་མི་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་ལདཔ་འདི་ཚུ་དང་ ག་ར་ གྲོས་བསྟུན་གྱི་ཐོག་ལས་་་རང་འབད་འོང་། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ད་ལོ་ མ་པ་འཐུས་མི་གིས་ ནཱ་ལཱི་ཚ་གྱང་ བཞེས་དོ་བཟུམ་་་ མི་རེམ་གཉིས་ཀྱིས་ འ་ནེ་་་སྤུས་མོ་གུ་ལས་འཐུ་་་ ལོ་རྒྱུས་བཤད་དོ་ཡོདཔ་མས།ད་ལམས་ནང་ལས་ཕར་ འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡིག་ཆ་ནང་ལཱི་ ག་ཏེ་ཡང་མེད་ཟེར་ལགས། ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་གི་བརྟག་ཞིབ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཡང་ འབད་འབདཝ་མེན་ཟེར་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

31

ཚོགས་དཔོནཿ དྲི་བ་ལྷན་ཐབས་ཡང་མིན་འདུག། ད་རིས་ཀྱི་དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་་་ ང་
བཅས་ མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གསོལ་ཇ་གི་བམ་ཧེ་མ་འགྲོལ་ནི་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ ང་
བཅས་ཀྱི་ གསོལ་ཇ་གི་བམ་འགྲོལ།དེ་ལས་ང་བཅས་ ཚུ་ཚོད་༡༢ ལཱི་ལོག་འདི་གི་འཛོམས་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་
ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ།

༢. འབྲེལ་ཡོད་ སྡེ་ཚན་ ཁ་༽ པ་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ན་ཁག་དང་ ས་ག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ན་ཁག་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་བཀོད་པའི་ དྲི་བ་དང་ལན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ད་རིས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ སྐོར་ཐེངས་གཉིས་པ་འདི་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་
དང་གཅིག་ཁར་ ལས་རིམ་འདི་ནང་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་འབྱོན་གནང་མི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་
རྣམས་ དེ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ཕྱི་ཁ་ལས་ ཚོང་པ་ ལདམོ་གཟིགས་པར་འབྱོན་མི་ ག་ར་ལཱི་བྱོན་པ་ལུགས་སོ་
ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ ཨ་རྟག་ འབད་སོལ་བཟུམ་་་ ལོག་ཅིག་ལོག་ཅི་ར་ དྲན་
གསོ་ཕུལ་མ་དགོཔ་ཅིག་་་ ད་རིས་ དྲི་བ་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ལྔ་ཡོད།

ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གཅིག་ཡོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ཕུལ་མི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མནྡལ་སྒང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་དྲི་བ་གཅིག་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། དེ་གི་ལན་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ནང་འགྱོ་སྟེ་ཡོད། དེ་ རང་ར་ སོ་སོ་གི་ email ཁ་བྱང་ནང་ལཱི་ཕུལ་གཏང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རིས་ དྲི་བ་ལྔ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་ཞིནམ་ད་ དུས་ཚོད་དེ་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། དུས་ཚོད་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་དྲགས་ སྐར་མ་ ༩༠ གི་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་ལྔ་ མཇུག་བསྡུ་དགོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ག་ར་གི་ དུས་ཚོད་དེ་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་ར་ ཐུགས་ཀྱི་དྲན་གསོ་ཕུལ་མ་དགོཔ་་་ དུས་ཚོད་ཁར་ལཱི་ དྲི་བ་དང་ལུན་མཇུག་མ་བསྡུ་བ་ཅིན་ ང་གིས་ནཱ་ལས་ བཀག་དགོཔ་འཐོན་འོང། དེ་བསྒང་ ཐུགས་ཀྱི་བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དྲི་བ་དང་པ་འདི་ར་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་འབད་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་གི་ སྐོར་ལས་དྲི་བ་ཨིན་མས། དྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་ལགས།

32

༡. 4P4S/OQ05 སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་ གཉིས་ཀྱི་སྐོར།
ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས། ཆ་མ཈མ་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུཝ་དང་གཅིག་ཁར་ ད་རིས་
ཀྱི་དྲི་བ་དང་པ་ དྲི་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཤེས་རིག་འདི་ མེད་
ཐབས་མེདཔ་ཅིག་ཨིན། ང་བཅས་ར་ བུ་གཞི་འདི་ཚུ་གི་ མ་འོངས་པ་གི་ རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་མི་འདི་ཚུ་ སྒྲིང་སྒྲི་བཟོ་
དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།ཤེས་རིག་གི་སྲིད་སས་ལམ་ལཱིགས་ དེ་ལས་ ལག་ལུན་འཐབ་ཐང་འདི་ཚུ་ སྒྲིང་
སྒྲི་བཟོ་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ གནམ་ལོ་ དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ དབྱིན་ཟླ་ ༡༠ པའི་དབྱིན་ཚེས་ ༢༨ ལཱི་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚོགས་ཁང་ལས་བརྒྱུད་དེ་ དངུལ་འདི་བསྡུ་ལུན་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཡིག་གུ་ཅིག་ཕུལ་བཏང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཉིནམ་ ༢༦ གི་ཤུལ་ལས་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་ལས་ གནས་སྡུད་དེ་ སོད་མི་ཚུགས་ཟེར་ གསུངས་མི་ལཱི་བོ་ཕམ་སོམ་འབད་ར་སང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ངེ་གི་ཧོངས་ལས་ འདི་ཞིབ་འཚོལ་ལུགས་ཤོམ་ཅིག་འབད་དེ་་་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ལྟེ་བ་མེན་མི་བར་ན་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ཏི་རུ་མང་ཧད་རོགསཔ་ཅིག་འདི་ནང་ལཱི་བཙུགས།བཙུགས་པའི་མཐའ་མ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་བུ་གཞི་འདི་ཚུ་ལཱི་འདྲ་མ཈མ་གྱི་ ཤེས་ཡོན་ཅིག་ འཐོབ་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེས་བས།འདྲ་མ཈མ་གྱི་ ཤེས་ཡོན འཐོབ་ག་མ་འཐོབ་ག་འ་ནི་ཞིབ་འཚོལ་ཅིག་ལུགས་ཤོམ་འབད་བལ་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་བ་ཕུལ་ཕུལཝ་ཨིན།འདི་འབདཝ་ད་ལན་འདི་འཐོབ་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གཞན་མི་གི་འདི་ ག་ཅི་ཐོབ་པ་ ང་བཅས་ར་ ཚོགས་ཁང་གི་འཐུས་མི་ཅིག་གིས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དགོ་པས། Data ཅིག་ཞུ་དགོ་པས་ཟེར་རུང་ བྱིན་མི་ཚུགས་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ད་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་འཐོབ་མ་ཚུགསཔ་ཨིན་ན་ འཐོབ་ནི་གི་ འོས་འབབ་མེདཔ་ཨིན་ན་ ང་བཅས་ལཱི་ ཐོབ་དབང་ཅིག་མེདཔ་ཨིན་ན་ འདྲི་བ་དང་པ་འདི་འདི་ཞུ་དོ་ཟེར་ལགས།

གཉིས་པ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ཤེས་རིག་གི་གནད་དོན་འདི་ལུན་པའི་སྐབས་སུ་ འདི་ནང་ལཱི་གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དངུལ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ མཐུན་རྐྱེན་བགོ་ཀྲམ་རྐྱབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་ ག་ཏེ་་་བཞག་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ནང་ མཐུན་རྐྱེན་བགོ་ཀྲམ་རྐྱབ་ད་ མཐུན་རྐྱེན་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ཤེས་ཡོན་སྦྱང་ནི་གི་འདྲ་མ཈མ་་་ སློབ་དཔོན་འདི་ལཱི་སོད་ནི་གི་ཅ་ཆས་ སློབ་ཁང་ནང་གི་ཅ་ཆས་ སློབ་ཕྲུག་ལཱི་དཔེ་ཆ་སོན་པའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ཅ་ཆས་འདི་ཚུ་ཅོག་ར་གཅིགཔ་འབད་ བགོ་ཀྲམ་འདི་འདྲ་མ཈མ་འབད་འགྱོ་དེས་ག་ཟེར་ ཁག་ཆེ་ཤོས་འདི་འདི་ཨིན།

33

གསར་སྒྲུབ་འདི་ ཁྱིམ་འདི་ ཞིབ་རལ་ཤོར་་་ གསརཔ་རྐྱབ་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་གསུང་གྲོས་གནང་མི་ མིན་འདུག་པ་ལགས། ཁག་ཆེ་ཤོས་འདི་ soft component འ་ནི་འདི ང་བཅས་ར་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ཨིན་རུང་འདྲ།སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་རུང་འདྲ།ཁག་ཆེཝ་ཅིག་འདི་ཨིན་པས།འདི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་གནད་དོན་འདི་མ་ཐོབ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དོགས་པ་སོམ་འབད་ར་བསགས་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

དོགས་པ་སོམ་འབད་བསགསཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དྲི་བ་ ༢ པ་འདི་གསར་བསྒྲུབ་མདངུལ་བཞག་མི་ནང་ལས་ མཐུན་རྐྱེན་ནང་ལཱི་ག་དེམ་ཅིག་བཞག་ཡི་ག།མཐུན་རྐྱེན་འདི་གི་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་བར་ན་ལཱི་ སྤུས་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིག་ མི་བཟོ་ཟེར་བའི་ཁས་བངས་འདི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ ངོས་ལུན་མཛད་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་ནི་ཨིན་པས།འ་ནི་འདི་ ནཱ་ལཱི་གསལ་རིལ་རི་་་ གསུང་མི་དགོ་པས།གསར་བསྒྲུབ་ཀྱི་མ་དངུལ་འདི་ མི་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བསྡུ་ལུན་འབད་མི་ནང་ལཱི་ ག་དེ་་་ཐོབ་ཅི་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ སློབ་གྲྭ་ ༡༠༢སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ ༦༣ ཡན་ལག་གི་སློབ་གྲྭ་འདི་ཚུ་རྩིསཝ་ད་ལཱི་ ༡༠༢ ཀྱི་དོན་ལཱི་ ས་ཡ་ ༡༤༦༢ བགོ་ཀྲམ་རྐྱབ་སྟེ་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་གི་ སློབ་གྲྭ་ ༣༦༦ ལཱི་ ས་ཡ་ ༡༠༧༣༡ །

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འདྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་བཀོད་གནང་ལགས།

ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འཐུས་མིཿ ད་འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁྱད་པར་སོམ་འབད་ར་མཇལཝ་མས།ད་འ་ནི་གི་ཁུངས་དང་དགོས་པ་ཅིག་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་སྤུས་ཚད་ལཱི་མ་གནོད་པའི་ རྟགས་མཚན་ཅིག་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་བཏོན་ཏེ་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།འདི་ལན་འདི་ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་ལགསས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ། ཚོགས་དམངས་ག་ར་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རིས་ནཱ་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་འཐུས་མི་གིས་དྲི་བ་བཀོད་དོ་བཟུམ་་་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཡང་ ཚ་གྱས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

སྟེ་ནཱ་གི་དྲི་བ་དང་པ་འདི་ ང་གིས་འབད་བ་ཅིན་འདི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཡང་ ཞུ་དགོཔ་མིན་འདུག་ཟེར་མནོ་ཡི། གནད་དོན་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་་་ མ་མཇལ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་ཏེ་འབད་་རུང་ ནཱ་གིས་དྲི་བ་གཅིག་ བཀོད་འདི་གིས་་་ ང་གིས་ ལན་ཞུ་དགོཔ་་་ ནཱ་གིས་ཞུ་ད་ཡི།ལན་ཅིག་ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

34

ནཱ་གིས་གསུངས་དེས།ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ གནད་དོན་དང་གནད་སྡུད་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་འབད་རུང་ མ་ཐོབ་ཟེར་ནཱ་གིས་ དེ་་་ཞུ་བ་ཞུ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་འཆར་གཞི་༡༣ གྱི་མ་དངུལ་འདི་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ཚོགས་ཁང་ནང་རང་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་གིས་ང་བཅས་ཀྱིས་ར་ཆ་མཇོགས་གྲུབ་སྟེ་གིས་་་ བཏང་བཏངམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཆ་མཇོགས་གྲུབ་ད་ འཆར་གཞི་༡༣ ནང་ ཤེས་རིག་གི་ ག་དེམ་ཅིག་ཐོབ་མས་ག།གསོ་བ་གི་ག་དེམ་ཅིག་ཐོབ་མས་ག། སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ལཱི་ ག་དེམ་ཅིག་བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་འདུག་ག་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་ཚུ་ལཱི་ ཏི་རུ་ག་དེམ་ཅིག་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་འདུག་ག་ འ་ནི་འདི་གསལ་རིལ་རི་་་ ང་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་༡༣ གྱི་ མ་དངུལ་གྱི་འཆར་གཞི་ནང་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

འ་ནཱ་ མ་དངུལ་གི་ information འདི་ བར་དོན་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི Publicly available འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་ འཕྲུལ་ཆས་ འཕྲུལ་རིག་ནང་ ག་དེ་འབད་དེ་འབད་རུང་ར་ Available འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དངུལ་རྩིས་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ གནད་སྡུད་ཨིན་མས།ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ཡང་ ཕུལ་དགོཔ་ཅིག་ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ གསང་བ་་་ བཞག་དགོཔ་འདི་ ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཁག་འདི་ ཤེས་རིགས་ལྷན་ཁག་ ཡོད་ནི་འདི་གི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཕུལ་ཆོག་ཆོག་་་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། Publicly available ཡོད། ང་བཅས་ འཐུས་མི་གི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ག་ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་ངོམ་གྱིས་འབད་རུང་ གཟིགས་སར་དང་ མཐོང་སར་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། Publicly available information ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

ནཱ་གིས་ ཡིག་གུ་འདི་བསྐྱལ་ནུག་ལགས། ཡི་གུ་བཏངམ་ད་འདི་ འ་ནང་ ཡི་གུ་འདི་ ག་ལཱི་བསྐྱལ་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་ལཱི་ བཏང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་ལཱི་བཏངམ་ད་ ཡི་གུ་ copy འདི་ ག་དང་ག་ལཱི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན།མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་འདུག།ཁོ་ར་འཐུས་མི་ལཱི་འདུག།དེ་ལས་ ཚོགས་འདུ་གི་ ཡོངས་ཁྱབ་མདོ་ཆེན་ལཱི་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་ Copy འདི་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་གྱིས་་་ ཕྱག་རྟགས་གནང་འདི་གིས་་་ ང་བཅས་ Department ལཱི་བཏང་འདི་གིས་་་ ང་བཅས་ Data འདི་ཚུ་ Compile བསྡུ་ཞིན་ན་ལས་ ཁོང་གིས་བཞག་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ Data དགོ་པས་ཟེར་ དགོ་པས་ཟེར་སླབ་་་ངེ་གི་ཡིག་ཚང་ནང་ འོང་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་གིས་ ནཱ་ག་ཅི་Clarify འབད་དགོ་ཟེར་ཞུ་བ་ཅིན།ཡི་གུ་འདི་ ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་ལཱི་བཏང་

35

ང་བཅས་ཀྱི་ དགོ་པས་ཟེརཝ་ད་ བོན་པོ་ཡིག་ཚང་ནང་ལས་ ལན་དགོ་པས་ཟེརཝ་ད་འདི་ མི་འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ནཱ་གི་ communication, follow up འབད་བ་ཅིན་འདི་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་གྱི་ ཡིག་ཚང་ནང་ལས་ར་ follow up འབད་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ཡང་ འ་ནི་ ཡིག་གུ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ཅིན་རྐྱངམ་གཅིག་ བོན་པོ་ལཱི་ཕུལ་འོང་ལགས། ཁོ་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་འདི་གིས་་་ already data འདི་compile འབད་ནུག་ཟེར་ ང་གིས་ཞུ་མི་འདི་ ནཱ་གི་ communication gap ཅིག་ ཆགས་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། follow up འབདཝ་ད་ནཱ་ལཱི་ གནད་སྡུད་འདི་ཚུ་ དགོ་པ་ཅིན་འདི་ ཡིག་གུ་ག་ཏེ་བཏང་བའི་ག་འ་ནི་ཡིག་ཚང་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ་ འཐོབ་ར་ཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཤུ་ལས་ནཱ་གི་ ང་བཅས་ཀྱི་གསང་བ་་་བཞག་དགོཔ་འདི་ ག་ནི་ཡང་མེད་ ཕུལ་ཆོག་ཆོག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ ཤེས་རིག་གིས་ཡང་ ནཱ་ལཱི་ གནད་སྡུད་ཕུལ་མི་འདི་ ང་བཅས་དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ར་ ཞུ་འདི་གིས་རྐྱངམ་གཅིག་ཕུལཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ communication gapའདི་ནཱ་གིས་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་ཡང་ copy གཅིག་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ནཱ་གི་བརྒྱུད༌འཕྲིན༌འདི་ང་ལཱི་འོང་།ངེ་གི་PA ལཱི་འོང་དེས་ལགས་ སྟེ་ ང་གིས་ལུན་དགོ་པས་ལོ།སྟེ་ ག་ཅི་གི་ལུན་དགོ་པས་ལོ་ དྲི་བ་ར་མ་ལྷོད་ཟེར་སླབ་ཅི།སྟེ་ ང་རང་ call རྐྱབ་གེ་ཟེར་ མ་ཤེས། བུ་ཚུ་གཅིག་འདུག་ RA འོང་ལགས། ནཱ་གི་ང་གིས་སླབ་ཅི།ག་ཅི་དགོ་པས་ཟེར་སླབ་ད་ལན་དགོ་པས་ལོ།ག་ཅི་གི་ལན་དགོ་པས་ཟེར་སླབ་ད་ འ་ནི་གི་ལོ།སྟེ་ དྲི་བ་ར་ང་འབད་སར་མ་ལྷོད་པས།ག་ཅི་སྐོར་ལས་དགོཔ་ཨིན་ན་ ང་གི་མ་ཤེས། ལན་འདི་ ང་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ཞུ་ཡི། ང་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ཞུ་ཡི་ལན། ད༌ལོ༌ལས་ར་ཕུལ་བཞག་པ་ཅིན་ ནངས་པ་གནངས་ཚེ་ལན་ག་ཅི་ཞུ་ནི་ཟེར་ཡང་ཞུ་ཡི་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ data འདི་ནཱ་ལཱི་དགོ་མི་འདི་ག་ཏེ་ལས་དགོཔ་ཨིན་ན་ ག་ཏེ་ལས་ལུན་དགོཔ་ཨིན་ན་ ནཱ་གི་ཡིག་གུ་དང་འལལཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ཡིག་གུ་འདི་འབདན་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེན་ལཱི་བཏང་།ལན་འདི་འབདན་བོན་པོ་ནང་ལས་ཞུ་ནི་སླབ་ད་ མི་འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།འ་ནེམ་ཅིག་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ང་བཅས་ སློབ་གྲྭར་ལྟེ་བ་མེན་མི་ནང་མ་དངུལ་བགོ་ཀྲམ་འབད་དེ་འདུག།མི་ལང་་་ཟེར་མི་འདི་ འ་ནི་གི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ འགོ་དང་པ་ལས་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་དང་པ་ གཉིས་པ་ གསུམ་པ་ ཞལ་འཛོམས་དང་ བཞི་པ་ནང་ལྷོདཔ་ད་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མ་དངུལ་མ་ལངམ་འདི་ད་ལོ་ཡང་ ཐོན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ ག་ཅི་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་བ་ཅིན།ད་ལོ་ང་བཅས་ཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ public གི་སློབ་གྲྭ་འདི་ ང་བཅས་ ༥༦༣ ང་ གཅིག་ཞུ་དགོ་པས། ད་ཅི་ནཱ་གི་ information འདི་དགོ་པས་ཟེར་

36

གསུངསམ་ཅིག་ ང་གིས་ ཡིག་གུ་འདི་ཐོབ་ཞིནམ་ལས་ཐོབ་ཅི་དེ༌འཕྲོ༌ལས༌information འདི་ནཱ་བུ་ག་ར་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ བཏང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་གསང་བ་་་མ་བཞག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཐོབ་ཅི་ ང་གིས་ informationཐོབ་ཅི་ ནཱ་ལཱི་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སྟེ་ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་ ༥༣༡ ནང་ལས་ ༦༣ འདི་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ནང་ ང་བཅས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་ PTA ནང་ལས་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་གི་དོན་ལཱི་ ཐེར་བུམ་ ༡༤.༡༦༣ དེ་ཅིག་ང་བཅས་ལཱི་ཐོབ་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་འབདཝ་ད་ང་བཅས་ཀྱི་ Phase དང་པ་ གཉིས་པ་ གསུམ་པ་་་བཟོ་འདི་ཡོད་ལགས། ད་Phase དང་པ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་༢༠དེ་ཅིག་ཡོད།སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་༢༠ ནང་འདི་ད་གཅིག་ཁར cluster school ཟེར་ཡོད་ལགས། cluster school ༡༧ ཡོདཔ་ད་ ༣༧ འདི་ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ Phaseདང་པ་ནང་take up འབད་ནང་བཞག་འདི་ཡོད་ལགས།

ད་ Phase གཉིས་པ་ནང་འདི་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་༢༠ཡོད།འདི་དང་གཅིག་ཁར་cluster schoolsའབད་འདི་༡༢ཡོདཔ་ད་ཡོངས་བསོམས་་་ ༣༢ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Phaseགསུམ་པ་ནང་འབདཝ་ད་འདི་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་༢༣ cluster schools འདི་༡༠ འབདཝ་ད་ ༣༣ ཡོངས་བསོམས་ཀྱི་་་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ ༥༣༡ ནང་ལས་ ༡༠༢ འདི་སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་གི་མ་དངུལ་ནང་ལས་ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱབ༌སྐྱོར༌ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ ལཱིས་མི་ ༣༢༩ ཡོད་ལགས། སྟེ་ ༣༢༩ ནང་ལས་ད་རུང་ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ ད་ང་བཅས་ རོང་ཁག་ ༢༠ དང་ཁྲོམ་སྡེ་ ༤ ལཱི་ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་མ་དངུལ་ཐེབས་་་སློབ་གྲྭ་གི་དོན་ལཱི་ར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ མ་དངུལ་ག་དེམ་ཅིག་བྱིན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན། ཐེར་འབུམ་ ༥.༨ ཡོད་ལགས། 5.8 billion འདི་ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ཐེབས་་་སློབ་གྲྭ་དེ་ཚུ་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

སློབ༌གྲྭ་ཟེར་སླབ་ད་རོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ རྒེད་འོག་ རོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ སྟེ་མ་དངུལ་ནང་དཔེ་་་ཞུ་གེ།ང་བཅས་ཀྱི་བསམ་རྩེ་ནང་སློབ་གྲྭ་མང་ཤོས་ར་བསམ་རྩེ་ནང་ཨིན། སློབ་ཕྲུག་གི་གྱངས་ཁ་ཡང་མང་མས།དེ་འབདཝ་ལས་ བསམ་རྩེ་ལཱི་མངམ་སོད་དེ་ཡོད།ས་ཡ་ ༥༠༦ 506 million འདི་ང་བཅས་བསམ་རྩེ་རོང་ཁག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་བཟུམ་་་ གཉིས་པ་ནང་འདི་ ང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་སྒང་ཡོད་ལགས། ད་འ་ནི་ཡང་སློབ་གྲྭ་མང་ཤོས་གཉིས་པ་འདི་ བཀྲ་ཤིས་སྒང་ཨིན། བཀྲ་ཤིས་སྒང་ལཱི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ ས་ཡ་ ༤༤༧ 447

37

million ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཐིམ་ཁྲོམ་ནང་འདི་ས་ཡ་ ༣༣༧ ཕུལ་ཏེ་ཡོད། ཐིམ་ཕུག་རོང་ཁག་ལཱི་ 182 million ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་བཟུམ་་་རོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་དང་རྒེད་འོག་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་མེན་པ་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ ཤེས་རིག་ལཱི་ མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ར་ 4.9 billion ngultrum ཕུལ་ཏེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སྟེ་ 4.9 billion ngultrum འདི་ ཤེས་རིག་གི་དོན་ལཱི་ར་གཞུང་ནང་ལས་ཤེས་རིག་གི་དོན་ལཱིཕུལ་ཏེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ལ་བ་ཅིན་ལྷན་ཁག་ལས་ 5.8 billion གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ 4.9 billion འབདཝ་ད་དེ་ ༣༢༩ སློབ་གྲྭ་གི་དོན་ལཱི་ཐེར་འབུམ་ ༡༠.༧ billion འདི་མ་དངུལ་ང་བཅས་ཀྱི་ཕུལ་ཏེ་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ འ་ནི་ ཏི་རུ་འདི་ ག་ར་ སློབ་གྲྭ་ནང་འགྱོ་དགོཔ་་་ཨིན་མས་ལགས། འ་ནེམ་ཅིག་འབདཝ་ད་འདི་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠.༧ གིས་འདི་ ལང་ར་ལང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་བོན་པོ་ ཨ་ཙི་ཅིག་བཞུགས་གནང་ལགས། ད་དྲི་བ་ད་ལོ་ཁ་སྐོང་གི་ལན་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ། ཧེ་མ་ར་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུ་གེ་ལགས། ད་ལོ་ཨ་ཙི་ཅིག་བཞུགས་གནང་ལགས་བོན་པོ།

ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ལགས། ལ་མ་ཕུལ་གེ་ལགས་ལན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། ད་ལོ་ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་གཉིས་འདུག། དང་པ་ར་བདེ་བ་ཐང་ སྒོམ་དར་གྱི་ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་སྐར་མ་ ༢ ནང་ལཱི་ཞུ་གནང་ལགས།

བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། མ་པ་ང་གིས་ མདང་ཞག་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ འ་ནི་ སློབ༌གྲྭ༌ལྟེ་བ་དང་ སློབ༌གྲྭ༌ལྟེ་བ་མེན་མི་གི་ཁྱད་པར་ མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་གྱི་ཐད་ལས་འབད་རུང་སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ དེ་གུ་ལཱི་ དྲི་བ་དེ་བསྒང་ཡང་བཀོད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་འབད་དེ་འབད་རུང་མ་པ་ནཱ་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཟུམ་ཅིག་་་ ད་རེས་ཡང་ང་གིས་ འདུག་མནོ་སྟེ་ ཚར་གཅིག་ནཱ་ལཱི་བཅར་་་དྲི་བ་གཅིག་ ད་ སློབ༌གྲྭ༌འབད་བ་ཅིན་ སློབ༌གྲྭ༌ ༡༠༢ དེ་ཅིག་ cluster school ་་ ༦༣ གྱི་ཐོག་ཁ་ལཱི་ ༣༩ བཀལ་་་ ༡༠༢ དེ་ཅིག་རྩིས་འདུག།འ་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ ཐེར་འབུམ་ཧ་ལམ་ ༡༤ དེ་ཅིག་གི་རྩིས་ཨིན་མས། ༣༢༩ ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༥.༩ རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་མས་ཟེར།

38

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཚུ་དང་ཅ་ཆས་དེ་ཚུ་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ ག་བཟུམ་ཅི་བཀལ་ཏེ་གིས་་་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་དོ་ག། འ་ནི་ཨ་ཙི་ཅིག་འདི་ཁྱད་པར་གནམ་མེད་ས་མེད་འདུག། ས་དང་གནམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདུག་པ་ལགས། འ་ན་ལཱི་སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་ཕར་འགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་འབད་རུང་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ འ་ན་སངམ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་རུང་ སློབ་ཕྲུག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ འ་ན་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ འ་ན་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་གསལ་རིལ་རི་་་གསུང་གནང་ད་ཟེར།

འདི་མེན་པ་ཅིན་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ཟེར་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་ཟེར་ཡང་བོབོ་མི་ཐོན་མས་ད་Cluster school ཟེར་ ༡༠༢ དེ་ཅིག་གི་རྩིས་གཅིག་ཁར་བསོམས་འབད་བའི་བསྒང་ལསན་ ཨིན་རུང་ ༡༠༢ དང་ ༣༢༩ གི་ཁྱད་པར་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་ འ་ནི་མ་དངུལ་གྱི་ཐོག་ཁར་རྩིས་ཕབ་བལ་བ་ཅིན་ ས་དང་གནམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདུག། འ་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ག་དེ་་་ཡོད་ག་གསུང་གནང་ཟེར་ བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་དྲི་བ་བཀོད་མི་གི་འགོ་འདྲེན་པ་རྒྱབ་ཤུད་རྐྱབ་ཅིག་ར་ ད་རུང་ ཐོ་བཀོད་གནང་དེས་ལགས། ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གི་ཁོ་ར་ དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་པ་ཨིན་མས། དྲི་བ་བཀོད་གནང་ཤིག་ལགས།

ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དྲི་བ་དང་པ་འདི་ ང་བཅས་ར་་རྩོད་བསྡུར་འབད་དགོཔ་རྩ་དང་སྤུས་ལས་ར་མིན་འདུག། ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐོབ་དབང་ཅིག་མེདཔ་ཨིན་ན་ག་ལཱི་བཏང་ཡི་ག་ག་ལཱི་མ་བཏང་ག་གི་ལོ་རྒྱུས་མེན།ལྷན་ཁག་ལཱི་བཏང་ཡི། དྲུང་ཆེན་ལཱི་བཏང་ཡི། འ་ནི་གི་ལན་ཅིག་ཐོབ་དབང་གི་དྲི་བ་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གི་སྐོར་ལས་ རྩོད་བསྡུར་འབད་དགོཔ་རྩ་དང་སྤུ་ལས་ར་ མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ རྩོད་བསྡུར་འབད་དགོ་མི་འདི་ ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སྤུས་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་ལགས། སྤུས་ཚད་བལ་མི་ག་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ནང་ལཱི་ འཆར་དངུལ་ བགོ་བཀྲམ་འབད་བའི་སྐབས་ལཱི་ སྤྱིར་བཏང་གི་འཆར་དངུལ་མས། འདི་འཆར་དངུལ་རའཐོབ་ལགས། Central Schools ནང་མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་ག་དེམ་ཅིག་རྐྱབ་ཅི་ག་ Non Central School ནང་ག་དེམ་ཅིག་རྐྱབ་ཅི་ག་ རོང་ཁག་དང་རྒེད་འོག་ནང་ ག་དེམ་ཅིག་རྐྱབ་ཅི་ག་ ང་བཅས་ར་གི་ལྷན་ཁག་ནང་ག་དེམ་ཅིག་བཞག་ཅི་ག་ འདི་སབས་མ་བདེཝ་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཁག་ ཆེ་ཤོས་ཆེ་ཤོས་ གནད་དོན་ཁག་ཆེ་ཤོས་ ༢ འབདཝ་ད་ལཱི་ གཅིག་འདི་ མ་དངུལ་ སློབ་གྲྭ་གསརཔ་ག་ཏེ་ ག་ཏེ་ རྐྱབ་ཅི་ག། གཉིས་པ་ལཱི་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ བགོ་བཀྲམ་འདི་ལགས། མཐུན་རྐྱེན་གྱི་བགོ་བཀྲམ་འདི་

39

འདྲ་མ཈མ་མ་འགྱོཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་མ་དངུལ་ནང་ལཱི་མེདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་སྤུས་ཚད་འདི་ལཱི་ཐོ་ཕོག་མི་འདི་ར་ འ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལུགས་ཤོམ་་་བལཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་དང་ཡན་ལག་བསོམས་ཏེ་ ༡༠༢ ལཱི་ཐེར་འབུམ་ ༡༤ ལྷགཔ་ཅིག་ སློབ་གྲྭ་ལྟེ་བ་མེན་མི་གི་ ༤༢༩ ལཱི་ཐེར་འབུམ་ ༡༠ འདི་ལང་རང་ལང་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་བགོ་བཀྲམ་འདི་ཡང་ ལང་ལངམ་ཨིན་ན་ཟེར་ ང་གི་བལ་བ་ཅིན་ མ཈མ་རོགས་ལུ་ཤ་ཅིག་གིས་ར་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་དོན་ལཱི་ ཨེབ་སྟེ་འདུག། ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ད་རིས་དྲི་བ་ཅིག་བཀོད་ལན་ཅིག་ལུན་་་བཞག་་་ མི་བཏུབ་ནི་བཟུམ་་་ར་ མཇལཝ་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འདི་བརྒྱ་ཆེ་ས་ལས་རང་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོཔ་འདུག། སྤུས་ཚད་འདི་ཨིན་པས་ལགས། ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཁེ་ཕན་གུ་ཨིན་པས། ང་བཅས་རང་ཨ་ལོ་དེ་ཚུ་གི་འདི་ རྩེདམོ་རྩེད་ས་གི་ ས་ཁོངས་མེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ དུས་ཚོད་ཅིག་བཏོན་་་ རྩོད་བསྡུར་འབད་ནི་གི་དུས་ཚོད་ཅིག་བཏོན་་་རྩོད་བསྡུར་ཅིག་ གནང་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར། རྩོད་བསྡུར་འདི་ གནང་ཚར་བའི་མཐའ་མ་ལཱི་ Resolution གྲོས་ཆོད་ཅིག་བཏོན་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར། ང་ལཱི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་གི་ དབང་ཚད་ར་མ་གནང་ལགས། ཡར་ལས་མར་གྱི་ གནད་སྡུད་ར་ གནང་མ་ཚུགསཔ་ལས་བརྟེན་ ཟླཝ་གཅིག་གི་ཤུལ་ལས་ གནད་སྡུད་མ་འཐོབ་ལས་བརྟེན་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་མ་ཚུགས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ རྩོད་བསྡུར་ཅིག་ལུགས་ཤོམ་་་འབད་དགོ་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས་ བཀྲིན་ཆེ། རྩོད་བསྡུར་འབད་ནི་གི་ གྲོས་འབུལ་་་ཕུལ་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿད་ལོ་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ ད་རུང་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་དང་ དགྲ་མེད་རྩེ་ སྔ་ཚང་འདུག། ད་ལོ་གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས་ དགོངསམ་མ་ཁྲེལ་ ལ་མ་མཇུག་ལཱི་ དུས་ཚོད་འཐོབ་པ་ཅིན་ ད་རུང་ ལོག་སྟེ་གིས་་་ གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ནཱ་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ནང་ལཱི་ར་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ཞུ་བ་ཅིག་ཕུལ་གནང་དེས།རྩོད་བསྡུར་འབད་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལམ་ལཱིགས་ཡོད། Debate ག་དེ་་་ Call འབདན་ན་དང་པ་ར་ ཁ་སྐོང་གི་ལན་འདི་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕུལ་ཞིནམ་ད་ གཅིག་འདི་ད་ མཐུན་རྐྱེན་གྱི་བགོ་བཀྲམ་འདི་ཚུ་དང་ སྤུས་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ནཱ་ལཱི་དྲི་བ་གནང་དེས།

དེ་ལས་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱིས་ཡང་ འདི་ཅོག་ར་འཐདཔ་མཚམས་ཅིག་་་ ནཱ་ལཱི་དྲི་བ་གནང་དེས།འདི་གི་ལན་ ཁ་སྐོང་གི་ལན་ཞུ་ཞིནམ་ད་ དེ་ལས་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ཁོ་ར་གི་ འགོ་འཛིན་པ་ དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་པ་ཨིན་པས།ཁོ་ར་གིས་ རྩོད་བསྡུར་དགོཔ་འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ འ་ནང་ལས་ཐུགས་ཐག་གནང་ནི་ཨིན་པས།

40

ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ལགས་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ། ང་གིས་ཡང་ནཱ་ལཱི་ཞུ་ནི་འདི་ ལུ་ཤ་ཡོད།དུས་ཚོད་མ་ལངམ་ད་ ཞུ་མི་ཚུགས་པས། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ ནཱ་གིས་ དྲི་བ་བཀོད་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་ ༣༢༩ ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠.༧ གྱིས་ ག་དེ་་་ལང་ག་ཟེར་ ལང་ར་ལང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། ག་ཅི་་་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ༣༠༠ ལས་ལྷག་སྟེ་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་དང་ LSS དང་ PS འདི་ཚུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། LSS དང་ PS དང་ ང་བཅས་ ལཱ་འབད་དགོཔ་ རྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་ལཱ་འབད་དགོཔ་འཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་འབད་དགོཔ་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི།

མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་འབདཝ་ད་དེ་ ལང་ར་ལང་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་བཅས་ཀྱི་ཧེ་མ་ལས་ར་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་གིས་་་ གཞུང་ལཱི་ ཧེ་མ་ Budgeting འབདཝ་ད་ར་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གི་ Budgeting བཟོཝ་ད་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་མ་དངུལ་འདི་ དེ་དང་འལལ་ཏེ་བཟོ་སྟེ་དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ཐེར་འབུམ་༡༠.༧ གྱི་འདི་ ལང་ར་ལང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་བཅས་ཀྱི་གྱངས་ཁ་དང་འལལ་ཏེ་ འགྱོ་ནི་མི་འོང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ཀྱི་ Common Minimum Facility སློབ་གྲྭ་རེ་རེ་ནང་ Common Minimum Facility འདི་ ག་དེམ་ཅིག་དགོཔ་འདུག་ག་ འ་ནི་དང་འལལ་ཏེ་བཟོ་འདི་ཡོད། འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ དེ་གིས་ཚ་གྱང་འདི་ ནཱ་གི་་བཞེས་མི་དགོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ མ་དངུལ་གྱི་ བགོ་བཀྲམ་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་རང་ རོང་ཁག་ལཱི་ རོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ལཱི་ རོང་ཁག་ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཁྲོམ་སྡེ་ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༡ དེ་ལས་ རྒེད་འོག་ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༣ འདི་བསོམས་ད་ ཐེར་འབུམ་ ༣༤ 34 Billion འདི་ང་བཅས་ ས་གནས་གཞུང་ལཱི་གནང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཨིན།

འ་ན་ལས་འདི་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལཱི་ ངེས་བརྟན་་་བྱིན་དགོཔ་འདི་ 4.9 Billion རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་པས་ལགས། So 34 Billion ནང་ལས་ 4.9 Billion འདི་ ཤེས་རིག་ལཱི་ ངེས་བརྟན་་་འགྱོ་དགོཔ་་་ཨིན་པས།འ་ནི་མ་དངུལ་འདི་མ་འགྱོ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་ག་ཅི་་་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ Block Grant གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ རྒེད་འོག་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཁྲོམ་སྡེ་འབད་དེ་འབད་རུང་ རོང་ཁག་འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ ༢༠༢༤ དང ༢༠༢༥ གི་ ང་བཅས་ཀྱིས་བལཝ་ད་ར་ བརྒྱ་ཆ་ ག་དེམ་ཅིག་ཡང་མ་འགྱོ་བས་ལགས། ༢༠༢༦ གི་དབྱིན་ཟླ་ ༥ པ་དང་ དབྱིན་ཚེས་9th may 2024ང་གིས་ རོང་བདག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་འདི་ཚུ་དང་ག་ར་ Zoom གི་ཞལ་འཛོམས་ཅིག་ཚོགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ ཤེས་རིག་གི་འཆར་གཞི་འདི་ཚུ་ག་དེ་་་འདུག་ག་ མ་དངུལ་གྱི་འདི་ཚུ་ག་དེ་་་བགོ་བཀྲམ་འབད་ནི་ན་ ང་གིས་ ཁོང་ར་ལཱི་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཕུལ་ཡི་ལགས།བརྒྱ་ཆ་༣༠དེམ་ཅིག་འདི་ཤེས་རིག་ལཱི་གནང་ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ རྒེད་འོག་ རོང་ཁག་ ག་འབད་རུང་ ག་ར་གིས་ ཤེས་རིག་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་ཟེར་མནོ་སྟེ་གིས་ འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ དེམ་ཅིག་འདི་ང་

41

བཅས་ལཱི་ Block grant གནང་ཟེར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་ཡི།མི་རྗེ་བོན་ཆེན་གྱིས་ཡང་མཁྱེན།མི་རྗེ་བོན་ཆེན་ཡང་བཅའ་མར་གཏོགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།Zoom meeting ནང་འདི་ང་གིས་ ད་དཔེ་ཅིག་་་ཞུ་བ་ཅིན། ཁྲོམ་སྡེ་གི་རྐྱངམ་གཅིག་གི་་་ཞུ་གེ་ལགས། བཞི་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ལས་དགེ་ལུགས་ཕུག་གི་ཁྲོམས་སྡེ་ནང་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཁོང་༢༠༢༤དང་༢༠ ཁོང་གི་བརྒྱ་ཆ་༢རྐྱངམ་གཅིག་བྱིན་ནུག་ལགས་ ཤེས་རིག་ནང་ལཱི་ལགས། 2% of the total grant དེ་ལས་ ༢༠༢༥ དང་ ༢༠༢༦ ནང་འབད་བ་ཅིན་ only 3% total grant འདི་ཤེས་རིག་ནང་ལཱི་འགྱོ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཕུན་ཚོགས་གླིང་ཁྲོམ་སྡེ་གི་འདི་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གི་ budget ནང་འབད་བ་ཅིན་ 85 of the total grant ཤེས་རིག་གི་ནང་འགྱོ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།འདི་བཟུམ་་་ 19% ༢༠༢༥ དང་ ༢༠༢༦ ནང་འབད་བ་ཅིན་ ད་ཐིམ་ཁྲོམ་གྱི་འབདབ་ཅིན་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་གྱི་རྐྱངམ་གཅིག་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་འདི་བརྒྱ་ཆ་༣༠གནང་ནུག་ལགས། ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ ནང་བརྒྱ་ཆ་༤༠དེམ་ཅིག་གནང་ནུག།

སྟེ་ ད་ལོ་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ ཁྲོམ་འབད་བ་ཅིན་ཁོ་གི་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ ནང་བརྒྱ་ཆ་ ༦རྐྱངམ་གཅིག་གནང་ནུག་ལགས་ཤེས་རིག་ལཱི་ Block grant ནང་ལས་ ༢༠༢༥དང་ ༢༠༢༦ནང་ལཱི་ ༢༦% གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ལོ་ རྒེད་འོག་༢༠༥ནང་ལས་རེ་རེ་གིས་ ང་འབད་སར་ གྲོས་དོན་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། རྒེད་འོག་རེ་རེ་གི་འདི་ཞུ་མི་ཚུགས་པས།

ཨིན་རུང་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ རོང་ཁག་ནང་ལས་བྱིན་ནི་འདི་ བཀྲིས་བསྒང་དང་ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་གི་རྒད་འོག་གི་རྐྱངམ་གཅིག་་་ རྒེད་འོག་དང་རོང་ཁག་གིས་་་རྐྱངམ་གཅིག་་་ཤེས་རིག་ལཱི་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།ང་གིས་ རེ་རེ་་་ ཕུལ་བ་ཅིན་འདི་ཕུལ་ཚུགས་པས། ཨིན་རུང་ད་དུས་ཚོད་མེད་ནི་དེ་གིས་འ་ནེམ་ཅིག་་་ཞུ་ནི་་་ཨིན། སྟེ་ད་ ནཱ་གི་ཐིམ་ཕུག་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་འདི་ད ཐིམ་ཕུག་གི་རང་གི་ ད་ཤེས་རིག་གི་སྤུས་ཚད་འདི་ ལུགས་ཤོམ་བཟོ་དགོ་ཟེར་ སླབ་པ་ཅིན་འདི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ འགན་ཁུར་རྐྱངམ་གཅིག་མི་ཕོག་ལགས། ང་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ཡང་ཕོག།Because ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་མ་དངུལ་བྱིན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཐིམ་ཕུག་གི་རྒེད་འོག་ནང་ལས་བལ་བ་ཅིན་རྒེད་འོག་ ༨ ནང་ལས་ རྒེད་འོག་ ༥གི་རྐྱངམ་གཅིག་མ་དངུལ་བྱིན་དོ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ ཤེས་རིག་ལཱི། འདི་ཡང་ ག་གིས་ བྱིན་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན་ གླིང་གཞི་རྒེད་འོག་གི་ སོས་རྒེད་འོག་གི་ ཅང་རྒེད་འོག་གི་དགེ་བསྙེན་མཁར་དང་ ཀ་ཝང་ རྒེད་འོག་གིས་ གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།རྒེད་འོག་༣གྱིས་འདི་མ་ཕུལ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་བསམ་རྩེ་ སོམ་འབད་ནི་དེ་གིས་ད་བསམ་རྩེ་ང་གིས་ཞུ་གེ།བསམ་རྩེ་ རྒེད་འོག་༡༥ཡོད་མི་ནང་ལས་རྒེད་འོག་༧གྱི་རྐྱངམ་གཅིག་ཤེས་རིག་ལཱི་བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།རྒེད་འོག་གི་ནང་ལས་ རྒེད་འོག་ག་གི་གནང་ནུག་ཟེར་ རོ་ཕུག་ཅན་ གདུམ་

42

སྟེགས་ རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གླིང་ པད་མ་གླིང་ ནོར་བུ་སྒང་ ཨོ་རྒྱན་རྩེ་དང་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་ རྒེད་འོག་༧གྱིས་ རྐྱངམ་གཅིག་གནང་ནུག་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་གཞན་མ་དངུལ་འདི་ Block grant འདི་ག་ཏེ་འགྱོའི་ག་ཟེར་འ་ནི་དྲི་བ་བཀོད་ནི་ལགས། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་རོགས་ ཏི་རུ་མ་བྱིན་མས་ལོ།ཤེས་རིག་བོན་པོ་གི་ཏི་རུ་མི་བྱིན་མས་ལོ།འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ཀྱིས་མི་སྡེ་བར་བརྒྱུད་ནང་ལས་ཕར་སས་ འ་ནི་འབདཝ་ད་འདི་ ན་འཐན་་་ནཱ་གིས་གཟིགས་དགོཔ་འདུག་ལགས།ནཱ་འདི་ཚུ་ཡང་འཐུས་མི་ཨིན་མས།ནཱ་བུ་འདི་ཚུ་གིས་ ཚར་གཅིག་གཟིགས་དོ་ག། ངེ་གི་རྒེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་ ནཱ་གི་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་ ཏི་རུ་ག་དེམ་ཅིག་འབྱིན་འདོ་ག་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ནཱ་གི་ གཟིགས་དོ་ག་ལགས།རོང་ཁག་དང་རྒེད་འོག་འདི་ཚུ་ལཱི་ དྲི་དོ་ག་ལགས།

ཤེས་རིག་ལཱི་ཡོད་མི་བགོ་བཀྲམ་འབད་མི་ཏི་རུ་འདི་ ག་དེ་་་བཏང་དོ་ག་ཟེར་ ངེས་ཏིག་་་ཁོང་གི་འཐོབ་དོ་ག་ཟེར་ འ་ནི་དྲི་བ་ཡང་བཀོད་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། སྟེ་ འགན་ཁུར་འབད་བ་ཅིན་ ག་ར་གིས་འབག་དགོ། ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ས་གནས་གཞུང་གི་གནང་དགོ་ཟེར་མི་ཞུ་ལགས། གཞུང་གིས་འབད་ར་ 4.9 billion ཏི་རུ་བྱིན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་ཏི་རུ་འདི་ག་ཏེ་འབག་འདོ་ཟེར་ ད་རིས་ང་གིས་ དྲི་བ་བཀོད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། སྟེ་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ནང་འབད་བ་ཅིན་ས་གནས་གཞུང་ནང་ལས་ to\tal budget allocation ཤེས་རིག་ལས་འགྱོ་མི་འདི་ ༣༦༣.༣༨༤ million རྐྱངམ་གཅིག་འགྱོ་ནུག།

འ་ནི་འདི་བརྒྱ་ཆ་ནང་བལ་བ་ཅིན་ རོང་ཁག་དང་རྒེད་འོག་ག་ར་བསོམས་བལཝ་ད་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༤ རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། ༢༠༢༥ དང་ ༢༠༢༦ གི་ budget ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཐེར་འབུམ་གཅིག་རྐྱངམ་གཅིག་ ཤེས་རིག་ལཱི་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། block grant ནང་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༡.༥ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ ང་གིས་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ༤.༥ billion གཞུང་གིས་ ཤེས་རིག་ལཱི་བཏང་དགོཔ་་་ ཕར་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ཕུལ་མི་ཏི་རུ་འདི་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཞུ་དགོ་པས་ཟེར་ཨིན་ལགས། ལྷན་ཁག་གི་ཞུ་བ་ཅིན་རྐྱངམ་གཅིག་ ལྷན་ཁག་གིས་བལ་་་ ག་སྟེ་གཏང་དགོཔ་འདུག་ག་ བལ་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ལོ་ block grant ་་ཕར་ལས་འོངམ་ད་ ཤེས་རིག་ལཱི་བགོ་བཀྲམ་ཡང་ school ནང་ལས་ཕར་མི་ལྷོད་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ འཐུས་མི་ ང་བཅས་ག་ར་ ང་བཅས་དྲི་དགོ་ལགས། ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལཱི་སོད་མི་ཏི་རུ་འདི་ ངེས་ཏིག་་་འགྱོ་དོ་ག་ཟེར་ དེ་ལས་རྐྱངམ་གཅིག་ང་བཅས་སྤུས་ཚད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སླབ་གེ་ཟེར་ ལགས་སོ་ལགས།

43

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ ཁྱོད་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ཅི་རྩོད་བསྡུར་གྱི་ཞུ་བ་ཅིག་ཕུལ་དེས།རྩོད་བསྡུར་ དགོཔ་འདུག་ག་ མིན་འདུག་ག་ ཚར་གཅིག་ ཐུང་སུ་ཅིག་་་ རྩོད་བསྡུར་དགོཔ་འདུག་ག་མིན་འདུག་འ་ནི་རྐྱངམ་གཅིག་ཞུ་ནི་ལགས་ དུས་ཚོད་མིན་འདུག་ལགས།

ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ མ་དངུལ་གྱི་སྐོར་ལས་ ལུ་ཤ་ རྒྱས་ ཤིང་རྒྱསཔ་་་ར་གསུངས་དེས་བཀྲིན་ཆེ། ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྩོད་བསྡུར་དགོ་ཟེར་མི་འདི་ སྤུས་ཚད་འདི་གུ་ལཱི་ ས་གནས་གཞུང་ལཱི་མ་དངུལ་ཡོད་རུང་འདྲ་ མེད་རུང་འདྲ།ལྷན་ཁག་གི་ཡོད་རུང་འདྲ་མེད་རུང་འདྲ། སྲིད་སས་འདི་ལྷན་ཁག་གི་ཕྱག་ལཱི་ཨིན།སྲིད་སས་དང་བསྟུན་ཏེ་་་སྤུས་ཚད་ལཱི་ཕན་པའི་མཁོ་ཆས་ཚུ་གི་གསུང་གྲོས་ར་མ་གནང་ལགས། སྤུས་ཚད་བཏོན་མི་འདི་ མཁོ་ཆས་འདི་འབད་དེ་པ་ལགས།མཁོ་ཆས་ཀྱི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་གྱི་གསུང་གྲོས་ར་མ་གནང་།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མཁོ་ཆས་གུ་རྐྱངམ་གཅིག་ར་ གསར་བསྒྲུབ་ ཁྱིམ་཈མས་བཅོས་འབད་ནི་ ཁྱིམ་གསརཔ་རྐྱབ་ནི་ལོ་ འདི་གི་ཁ་ཐུག་ལཱི་ང་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡང་མ་ཕུལ་ལགས། ཨ་ལོ་ལཱི་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་འདི་སྤུས་ཚད་འདི་ཨིན་ལགས།ཤེས་རིག་གི་སྤུས་ཚད་འདི་ མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཚུ་ཨིན་ལགས།སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ལཱི་ག་ཅི་སོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན། སློབ་ཁང་ནང་ལཱི་ interactive board འདི་ ག་སྟེ་ག་སྟེ་ བཙུགས་དོ་ག་ green board འདི་བཞག་་་ interactive board འདི་ ག་སྟེ་བཙུགས་དོ་ག་ འ་ནི་གི་གསུང་གྲོས་མ་ཐོནམ་ལས་ རྩོད་བསྡུར་འདི་དགོ་ར་དགོ་པས་ཟེར་ གྲོས་དོན་འདི་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་གྲོས་དོན་འདི་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ ལུ་ཤ་ར་གནས་ཚུལ་ཁོང་རའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མཛད་པའི་གནས་ཚུལ་ལུ་ཤ་ར་ཞུ་ནི་ཡོདཔ་འོང་ནི་ཨིན་པས།འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ལུ་ཤ་ར་ ཐོ་བཀོད་གནང་སྟེ་འདུག། ད་ལོ་ དུས་ཚོད་ཕུལ་མ་ཚུགས། མཇུག་ལཱི་ དུས་ཚོད་ཐེབས་འཐོན་པ་ཅིན་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་དང་ ད་རུང་ ལམ་གོང་ཝང་ཅང་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་བཞག་ནུག།དེ་ལས་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་གིས་ཡང་ ད་ཅི་ལས་ར་གནང་དེས།དེ་ཚུ་ད་ལོ་ང་གིས་ ཐོ་བཀོད་རྐྱབ་བཞག་་་ ལ་མ་ དུས་ཚོད་ཐེབས་རེ་འཐོན་པ་ཅིན་ གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ།ད་རུང་ ཝམ་རོང་གིས་ཡང་ནཱ་ལཱི་ཐོ་བཀོད་གནང་དེས་ལགས།

རྩོད་བསྡུར་གྱི་གྲོས་ཆོད་འདི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ལོགས་སུ་འབད་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་དང་བསྟུན་གྲོས་བརྐྱབ། ང་བཅས་ཀྱི་ གྲོས་གཞི་དང་འལལ་ དུས་ཚོད་ནམ་འཐོབ་ཅིག་དུས་ཚོད་བཏོན་ཞིན་ན་ ནཱ་བུ་ལཱི་སྙན་ཞུ་ཅིག་ཕུལ་འོང་། དུས་ཚོད་བཀག་ཞིན་ན་ ང་བཅས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ བྱ་བའི་གནད་སོད་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༡༦༦ དང་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་བཅའ་ལམས་ཀྱི་ དོན་ཚན་༡༡༨དང་འལལ་འདི་གིས་རྩོད་བསྡུར་གྱི་གོ་སྐབས་ཅིག་ ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ཚུ་ རྒྱབ་བཤུད་གནང་ད་

44

ལགས། ལ་མ་ དུས་ཚོད་ལཱིས་པ་ཅིན་ གོ་སྐབས་འཕུལ་གེ། དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་
འདེམས་ཁོངས་ཀྱིས་འཐུས་མི་གིས་གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་ཞུ་གནང་ལགས།

༢. 4P4S/OQ06 འགོ་ཐོག་ཉིནམ་ ༡༠༠༠ གི་ལས་རིམ།
སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགསོ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆོ་ཟེར་ཞུ་
གེ་ལགས། ངེ་གི་ དྲི་བ་འདི་འབད་བ་ཅིན་གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་ཡང་ད་ང་བཅས་རའི་ ཨའི་
དང་ཨ་ལོའི་ གསོ་བའི་ལས་རིམ་ལགས། Accelerating Maternal and child Health Program 1000 Golden Days initiative ཟེར་མི་ཅིག་ལགས།ད་འགོ་དང་པ་ཉིནམ་༡༠༠༠ཅིག་གི་ནང་ལཱི་
ཨ་ལོ་དང་ཨའི་ལཱི་རྒྱབ་སྐོར་འབད་གསོ་བའི་གནས་སངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་་་ ལས་
རིམ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ ལས་རིམ་དང་འལལཝ་ད་ཨ་ལོ་ཕོཝ་ནང་ཆགས་མི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གིས་ལོ་༢མ་ལང་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་རིང་ལཱི་ཁྱད་ཚད་ལྡན་པའི་ཨའི་ཚུ་ལཱི་ཟླ་རིམ་གྱི་འཐུས་དངུལ་ཀྲམ་༡༥༠༠རེ་སོད་དོ་ཨིན་དོ་མས་ཟེར་ལགས། ད་ ང་རང་ འདེམས་ཁོངས་ བལ་བསྐོར་ལས་ཕར་འགྱོཝ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཨམ་སྲུ་ལུ་ཤ་ཅིག་གིས་ར་ཁོང་རའི་ དཀལ་ངལ་དང་སབས་མ་བདེཝ་འདི་ཚུ་བཤད་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་ཡང་ག་དེ་་་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ༡༥༠༠འདི་འཐོབ་དགོ་པ་ཅིན་ སན་ཁང་ནང་ལཱི་འགྱོཝ་ད་Registration ཐོ་བཀོད་འབདཝ་ད་ལཱི་དྲི་བ་དྲིས་ལུན་ཅིག་ལགས།འཕྲུལ་རིག་གི་ཧོངས་ལས་questionnaire ཅིག་དྲི་བ་དག་པ་གཅིག་འབད་དགོ་དོ་ཡོདཔ་མས་ལགས།སྟེ་ དྲི་བ་གི་ལན་དང་བསྟུན་ཏེ་གིས་system འཕྲུལ་རིག་འདི་གིས་ འོས་འབབ་ཡོད་ག་མེད་ག་བརྟག་དཔྱད་ཅིག་འབད་དོ་ཡོདཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁྱད་ཚད་ཡོད་པའི་ ཨམ་སྲུ་ཚུ་དང་གནས་སངས་དང་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སངས་འབད་རུང་ གསོ་བའི་གི་གནས་སངས་འབད་རུང་ མ་འཐོབ་པར་འདུག་ཟེར་ལགས། ཞི་གཡོགཔ་འབད་རུང་སོ་ནམ་པ་འབད་རུང་གཡུས་ཁ་ལས་ཕར་སོད་མི་ཨམ་སྲུ་ཟེར་ཞུ་ནི་མེད། ལ་ལཱི་ཅིག་མ་འཐོབ་པ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདྲ་཈མས་མིན་འདུག་ཟེར་ལགས།ལ་ལཱི་ཅིག་ཁོང་ཆ་རོགས་ཚུ་འཐོབ་ད་ང་བཅས་ག་ཅི་་་མ་འཐོབ་ཨིན་ན་ཟེར་མི་གི་ དྲི་བ་ལུ་ཤ་བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ ཨའི་དང་ཨ་ལོའི་གསོ་བའི་གནས་སངས་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཨིན་ཟེར་བ་ཅིན་ ག་ར་ཅོག་ར་འཐདཔ་་་འཐོབ་དགོཔ་འདི་ཡང་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ལགས།ད་ང་རང་གི་ཧོངས་ལས་དྲི་བ་འབད་བ་ཅིན་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ མ་མཁྱེན་མི་ཚུ་སེལ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ག་ཅི་ར་ གནང་དོ་ག་ཟེར་ལགས།མ་མཐུན་པའི་གནད་དོན་ inconsistencies ཚུ་ལགས། སེལ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ག་ཅི་རང་གནང་དོ་ག། གཅིག་འདི་ང་བཅས་ར་

45

questionnaire དྲི་བ་དྲིས་ལན་འདི་ལགས། system ནང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་འདི་ག་ར་གིས་མཁྱེན་སར་མས་ལགས། སབས་མ་བདེ་བའི་དོན་ལཱི་ ག་ཅི་ར་ མཛད་དོ་ག་ཟེར་ལགས། ཨམ་སྲུ་གཉིས་ ཕར་སན་ཁང་ནང་ལཱི་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ གཅིག་ མ་འཐོབ་འབདཝ་ད་ལཱི་སན་པ་གིས་ཡང་མིག་གིས་མཐོང་སར་མས་པ་ལགས། མིག་གིས་ མཐོང་སར་འབདཝ་ད་ལཱི་ དབའི་འདི་ག་དེ་འབད་ཨིན་ན་ཟེར་Validite འབད་ཞིནམ་ལས་ བཅོས་ཁ་རྐྱབ་དགོཔ་འདི་ཡང་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ལགས། ད་ལོ་ དྲི་བ་གཅིག་འདི་ལགས། ང་བཅས་ system གིས་འཐོན་མི་བཅོས་ཁ་རྐྱབ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་མེད་ཟེར་མས་ལགས། འ་ནི་གོ་སྐབས་མེད་མི་འདི་ཡོདཔ་འབད་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ བསྐྱར་ཞིབ་རེ་གནང་དོ་ག་ཟེར་ གཅིག་འདི་བར་ན་ལས་ ཟླཝ་གསུམ་དེ་ཅིག་མ་འཐོབ་པར་ལཱིས་སོང་ནུག་ལགས།

འགོ་དང་པ་༡༥༠༠འདི་ཐོབ་ དེ་ལས་བར་ན་ལས་མ་འཐོབ། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་བསྒང་ལས་ཟླཝ་གཅིག་ལས་བརྒལ་ མ་ཐོབ་ཟེརཝ་མས། ད་ལོག་ཟླཝ་གསུམ་གྱི་འདི་ག་དེ་འབད་བཙུགས་ཅི་ག་འདི་ ང་གིས་ཞུ་ནི་མེད་ལགས། འ་ནི་ དུས་ཚོད་ཁར་འཐོབ་ནི་ལགས།འཐུས་འདི་ དུས་ཚོད་ཁར་འཐོབ་་་བཟོ་ནི་འདི་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ འཆར་གཞི་ག་དེ་འབད་ར་བརྩམ་འདོ་ག་ཟེར་ དེ་མ་ཚད་ འཕྲལ་འཕྲལ་ཐོབ་ འཕྲལ་འཕྲལ་མ་ཐོབ་འབདཝ་ད་ ཆད་ནི་མེདཔ་འབད་ long term financial sustainability ལས་རིམ་འདི་ བོ་གཏད་་་ བཞག་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ long term sustainability འདི་ཡང་ཁག་ཆེ་བས།འ་ནི་དོན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ག་དེ་འབད་ར་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་ག་ཟེར་ང་རའི་དྲི་བ་འདི་ དེ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ། གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་་་ ལན་ཞུ་གནང་ཞིག་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ དེ་ལས་སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལའི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཡང་ ནཱ་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་དེ་གིས་་་གནང་། ད་རེས་ཀྱི་ ལས་འགུལ་དི་གིས་མི་སེར་ཡོངས་ལཱི་ དོགས་སེལ་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ཅི་དྲི་བ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན་ལགས།གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ཨམ་སྲུ་དང་ ཨ་ལོ་དེ་ཚུ་ལཱི་ འགྱོགས་དྲག་་་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་བྱིན་ཞིནམ་ད་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ ཡར་སེང་བརྐྱབ་ནིའི་དོན་ལས་ འ་ནི་ ལས་རིམ་དེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་འཐབ་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ཡང་ མི་དམངས་ གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ ཨ་ལོ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཡོདཔ་ཅིག་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༨ དེ་ཅིག་ཁོང་རའི་ potential productivity ཧེ་མ་ ཁོང་ར་སྐྱེས་བའི་ཉིནམ་ལས་ ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་ ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ ཀླདཔ་ཡར་རྒྱས་འགྱོ་ནི། དེ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ གཟུགས་ཀྱི་

46

འཕྲོད་བསྟེན་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ སྤྱིར་བཏང་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་འདི་ཚུ་ག་ར་འ་ནི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༨ དེམ་ཅིག་ནང་ལཱི་འབད་ གོ་སྐབས་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་ཅིག་ནང་ལཱི་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་གིས་ཕན་པས་ཟེར་ ད་འ་ནི་འབད་བ་ལས་རྟེན་ འ་ནི་ལས་རིམ་དེ་ thousand golden days ཟེར་ ང་བཅས་ར་ཨམ་སྲུ་ ཨ་ལོ་སྐྱེས་ནི་ཡོད་མི།དེ་ལས་ ཨ་ལོ་སྐྱེས་བའི་ཉིནམ་ལས་འགོ་བཟུང་ ལོ་གཉིས་མ་ལོན་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ལཱི་ འ་ནི་གི་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་ཚུགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལུགས་ཤོམ་ཨིན་པས་ཟེར་ དེ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལས་འགུལ་འདི་ཟླཝ་རེ་ནང་ལཱི་ ༡༥༠༠ རེ་བྱིན་ཏེ་ དེ་འབད་བྱིན་དགོ་མི་དེ་ཡང་ ང་བཅས་རའི་ མི་སྡེ་དང་ ཁོང་ར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་རྐྱངམ་གཅིག་ སེལ་ཏེ་བྱིན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ལ་ལཱི་ཅིག་གིས་ཐོབ་ཆི་ནུག།ང་དང་འདྲན་འདྲ་ ངེའི་མ཈མ་རོགས་ བུམ་རོགས་ལ་ལཱི་ཅིག་གིས་ཐོབ་ནུག། ལ་ལཱི་ཅིག་གིས་ མ་ཐོབ་ནུག་ཟེར་ སླབ་མི་དེ་ཡང་བདེན་དོ་འོང་ལགས། དེ་ཡང་དེ་་་ འབད་དགོ་མི་འདི་ ནཱ་ལཱི་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན། རོགས་ Japan གཞུང་གིས་ གྲོགས་རམ་་་གནང་གནངམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Japan གཞུང་གི་གྲོགས་རམ་ དེ་ལས་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ world bank གི་ཁ་ཐུག་ལས་བདག་འཛིན་མཛད་དེ་གིས་འབད་ administration འདི་ཁོང་གིས་མཛད་དེ་གིས་་་ཌོ་ལར་ ས་ཡ་ ༢.༨༧ གནང་ཡི་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ མ་དངུལ་ནང་ཕབ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཀྲམ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ས་ཡ་ ༢༠༢.༡༣ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་འ་ནི་ལག་ལུན་འཐབ་སྟེ་འབདཝ་ད་ ད་ལོ་ནཱ་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལའི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་འདོ་བཟུམ་་་ཚ་གྱང་འདི་ཚུ་ག་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཨམ་སྲུ་ ཆ་མ཈མ་ལཱི་ ཅོག་འཐདཔ་་་མ་བྱིན། དེ་ བསལ་བྱིན་དགོ་མི་འདི་ མ་དངུལ་འདི་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་བྱིན། ཕྱིའི་མ་དངུལ་་་ གནང་སྦྱིན་གྱི་མ་དངུལ་་་ རིན་མེད་སོང་པ་་་ བྱིནམ་ལས་བརྟེན་ རོགས་ཀྱིས་ག་དེ་་་བྱིན་དགོཔ་ཨིན་ན་ དེ་ལས་ དེའི་ ལམ་སོན་འདི་ ཁོང་གིས་སླབ་ནི་འདི་གིས་ཨིན་ལགས།

ཁོང་གི་ལམ་སོན་འདི་གུ་མ་བཞག་པ་ཅིན་ མ་དངུལ་འདི་ མི་འཐོབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་གི་ལམ་སོན་གུ་གནས་ཞིན་ན་ལས་ འདི་གི་ནང་ལས་ ཉེས་རིང་ཕྱེ་སྟེ་བྱིནམ་ད་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ག་དེ་་་འསང་འོང་ག་ཟེར་ ང་བཅས་ཡང་ ཚ་གྱས་ལང་སྟེ་ གནམ་མེད་ས་མེད་གསུང་གྲོས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ མི་མང་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་འདི་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཕྱག་ལཱ་སོམ་འབད་ར་མཛད་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་གི་ project office ར་སོ་སོ་་་ཡོད་ལགས་རོགས།

མི་མང་ གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ལས་བྱེདཔ་ དེ་ལས་ World Bank གི་ འཛིན་སྐྱོང་གི་མངའ་འོག་་་ འདི་གི་ project office ར་སོ་སོ་་་ཡོད།དེ་ལས་ World Bank གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ལཱི་ ལམ་སོན་འདི་ ཁོང་གིས་བྱིནམ་ལས་བརྟེན་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་

47

ལཱི་ཡང་ ལཱ་འབད་འབདཝ་ཡོད་ཟེར་ རྒྱལ་ཁབ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་དག་པ་ཅིག་ནང་ ལཱ་འབད་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Brazil, Philippines, Indonesia རྒྱལ་ཁབ་དག་པ་ཅིག་ནང་ འ་ནི་ལཱ་འབད་ནུག། འ་ནི་ནང་ལཱི་ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ pyroxamine test ཟེར་ གློ་བུར་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་་་ ཁོང་ ག་ལཱི་འཐོབ་པས་ག་ག་ལཱི་མི་འཐོབ་པས་ག་འདི་ནང་ལཱི་དྲི་བ་ ༡༩ འདུག།

དྲི་བ་ཀྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་གིས་ནཱ་ཞུ་མི་ཤེས་པས་ལགས།ང་རང་གིས་ཡང་ མི་ཤེས།གསང་བ་གི་ཐོག་ལས་ཨིན་མས་ལགས། ག་ཅི་་་ཟེར་བ་ཅིན་ ག་ལཱི་འཐོབ་ག་ག་ལཱི་མི་འཐོབ་ག་འ་ནི་ལས་བརྟེན་བཟོ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ འ་ནི་གུ་ གཞི་བཞག་ཞིནམ་ལས་ དེ་ལས་ གནས་སངས་ལར་དུ་ དངུལ་ཕོགས་བྱིན་ནི་་་ conditional cash transfer ཟེར་ conditional cash transfer བཞག་དགོ་མི་འདི་ར་ ཐོབ་ཐངས་ལཱི་བཞག་ཞིན་ན་ བཟོ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འ་ནི་བཟོ་སྟེ་ ཏི་རུ་བྱིནམ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་དུམ་གྲ་རེ་ཐོན་ནུག། མིག་གིས་མཐོང་སར་ཨིན་མས། འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་འདི་ཚུ་ ལུགས་བཅོས་འབད་ conditional cash transfer འདི་ཡང་ ཕྱི་ཁར་ཨིན་མས་ཟེར་ ང་བཅས་ནང་ཁོག་ནང་ལས་ ག་ཅི་གུ་གཞི་བཞག་ཅི་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་འབདཝ་ Bhutan standard living 2022འ་ནི་ CSP གིས་ ལཱ་འབད་འབདཝ་འདུག།འ་ནི་གུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བཟོ་བཟོཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ལུགས་ཤོམ་་་འགྱོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་མཐུནམ་ཚུ་མེདཔ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ pyroxamine test ཟེར་མི་འདི་ནང་ལཱི་ཡང་ དྲི་བ་འདི་ཚུ་ཡང་ ཨ་ཙི་ཅིག་ལུགས་བཅོས་འབད་ འདི་ཚུ་ཡང་བཟོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་ལས་ འདི་གི་སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ revenge cell ཅིག་བཟོ།འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ནཱ་ལཱི་ ཐད་ཀར་གྱི་འགྲུལ་འཕྲིན་ཅིག་ཡང་བཟོ་སྟེ་ ད་རེས་ གོ་སྐབས་ལུན་ཏེ་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་་ཅིན་ dedicated health line འདི་ 0233335འ་ནི་ནང་ལཱི་ལུན།གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་འདི་ཚུ་ སྦྱོང་བརར་བྱིན། མི་སྡེའི་འགོ་འལདཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྦྱོང་བརར་བྱིན། དེ་ལས་ ཁོང་གི་བྱ་སབས་མ་བདེཝ་ protocol འདི་ ཁག་ ༣ དབྱེ་རིམ་ ༣ ་་ ང་བཅས་རའི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ མི་སྡེའི་འགོ་འལདཔ་ དེ་ལས་ project management unit འ་ནི་གི་ནང་ལས་་་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ཅི་ནཱ་ལས་ཞུ་མི་གི་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་འདི་ཚུ་འཐོན་འོང་།ག་ཅིམ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཏི་རུ་བྱིནམ་ད་ལཱི་ རིན་མེད་སོང་པ་་་ འདི་ཚུ་ཡང་ བལ་སྟེ་ བྱིན་དགོཔ་ད་ལཱི་ ཨ་ཙི་རེ་འཐོན་འོང་མནོ་མས།གཅིག་ང་བཅས་ཀྱིས་ ཧ་གོ་དགོཔ་འདི་འདི་ནང་ལཱི་ ཞི་གཡོགཔ་ལོ་སོ་ནམ་པ་ལོ་སྒེར་སྡེ་ནང་ལཱ་འབད་མི་ ཉེ་རིང་ཕྱེ་ཕྱེཝ་ མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་། ཁོང་རང་ཆ་ཁྱབ་ ཁོང་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ས་གོ་ནང་ མི་སྡེ་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སངས་ལས་

48

བརྟེན་ཏེ་་་ ཁོང་ལཱི་ཉེན་ཁ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འ་ནི་ མ་དངུལ་འདི་ ༡༥༠༠ ཟླ་རིམ་བཞིན་དུ ༡༥༠༠ དེ་ སན་ཁང་ནང་འོང་དགོ་ལགས།འ་ནི་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ ཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི།

འ་ནི་ག་ཅི་གི་དོན་ལས་བྱིནམ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན།དང་པ་ ཁོང་སན་ཁང་ནང་འོང་ནི་གི་ཟད་འགྲོ།གཉིས་པ་ སན་ཁང་ནང་འོངམ་ད་ལཱི་ གཡུས་སྒོ་ནང་ལས་ཕར་འབད་བ་ཅིན་ ལཱ་སོང་ཅག་དགོ་པས།འ་ནི་གི་འཐུས་ བཟུམ་ཅིག།གསུམ་པ་ཟེརཝ་ད་ འ་ནི་ལཱི་མ་དངུལ་ཡོད་མི་དེ་གིས་ཁོང་ཉེན་ཁ་ཅན་ནང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཁོང་ར་གི་བཟའ་འཐུང་འདི་ཚུ་ བཅུད་ཡོདཔ་བཟའ་ནི།ཨ་ལོ་ལཱི་བཟའ་འཐུང་དེ་ཚུ་ བཅུད་ཡོདཔ་བཟའ་ནི།འ་ནི་གི་དོན་ལས་་་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། མ་གཞི་གིས་དེ་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ ཆ་མ཈མ་ར་ལཱི་ སབས་བདེཝ་་་ ཆ་མ཈མ་ར་ལཱི་ བཏུབ་་་བསལ་བ་ཅིན་འདི་བསལ་ཚུགས་པ་ཅིན་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ལུགས་ཤོམ་ཨིན་པས།

ཨིན་ཏེ་ར་འབད་ས་བཅས་རུང་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ Review འབད་ བྱ་སབས་མ་བདེ་མི་ཚུ་བསལ། འདི་གི་ལཱ་ཡང་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རིས་ གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འཐུས་མི་ དེ་མེན་ཚད་ ང་བཅས་ར་ འཐུས་མི་གཞན་འབད་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་བསལ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ ལམ་ལཱིགས་མ་འདྲཝ་འ་ནེམ་ཅིག་ ལཱ་འདི་ འ་ནེ་་་འབད་བ་ཅིན་དྲག་པས་ཟེར་བ་ཅིན།འདི་ང་བཅས་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་བྱོན་གནང་ཟེར་ འདི་ང་གིས་ཞུཝ་མེན་ལགས།ཁོང་ར་མར་ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་གིས་ཞུཝ་མས་ལགས།ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་ནང་ལཱི་གདོང་ལུན་འབད་འོང་ཟེར་ ལགཔ་གཉིས་ཀྱིས་་་ ལུགས་ཤོམ་་་ འདི་ནང་ལཱི་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སབས་མ་བདེཝ་མེད། དེ་ནང་ལཱི་ འབྱོན་གནང་ཟེར་གསུངསམ་མས་ལགས། ད་རིས་གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་མ་དངུལ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ བོན་པོ་ ལ་མ་ཁ་སྐོང་གི་ལན་ཞུཝ་ད་ལཱི་ ད་རུང་ སྐར་མ་ ༥ ཕུལ་གེ།ད་ལོ་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ལུ་ཤ་འདུག། དུས་ཚོད་འདི་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་ གོ་རིམ་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ གཤོམ་སྤང་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་་་ དྲི་བ་སྐར་མ་ ༢ ཀྱི་ནང་ལཱི་ཕུལ་ཚུགསཔ་་་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བདོ་ཐལ་ མ་ད་ལགས། དྲི་བ་སྐར་མ་ ༢ ནང་ལཱི་དྲིས། ལན་འདི་ཡང་ སྐར་མ་ ༥ ནང་ཚུདཔ་འབད་ར་ཞུ། དེ་ལས་ ནཱ་ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ ལུ་ཤ་འདུག།

གཤོམ་སྤང་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ།ང་བཅས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འདི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ རིན་མེད་སོང་པར་་་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་གནང་སྟེ་ཡོད།འདི་གི་དོན་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ།ང་བཅས་ཀྱི་གཡུས་ཚན་གྱི་ཡང་ནཱ་ གྲོང་གསེབ་སན་པ་དེ་ཚུ་གི་ཁོང་ར་གི་འགན་ཁུར་དེ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པས།ཁོང་

49

ར་གིས་ མ་པ་ འགན་ཁུར་དང་འགན་འལ་འདི་འབག་སྟེ་གིས་ཡོད། ཁོང་ར་ཡང་མ་པ་རིན་མེད་སོང་པར་འབད་ར་ཨིན་མས་ལགས།

དེ་ལས་སྐབས་སྐབས་ མི་སེར་དེ་ཚུ་གིས་ཡང་ནཱ་ བོ་བུར་གྱི་ དུས་ཚོད་ལྷོད་པའི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ བརྒྱུད་འཕྲིན་ནང་ call འབད་་་ ambulance འབོ་གནང་ཟེར་་་ དེ་འབད་ཞུཝ་མས།དེ་མ་གཏོགས་ སྐབས་སྐབས་ Gewog Centre ནང་ སན་པ་དང་དྲུང་འཚོ་དེ་ཚུ་ ཕར་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་བར་འགྱོཝ་ད་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ ཁོང་རང་ཨིན།ཁོང་རང་གིས་ཆ་རོགས་འབད་དགོ་ལགས།འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ འཐུས་མི་དེ་ཚུ་ར་ མ་པ་ ཁོང་ར་འཐུས་མིན་འདུག། འ་ན་ གྲོང་གསེབ་སན་པ་ལཱི འཐུས་ཅིག་མིན་འདུག། ཡངན་ Mobile Voucher གི་ཡང་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་མི་ཐོབ་པས་ཟེར་ འ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་འབད་ནི་དེ་གིས་ང་རའི་དྲི་བ་དེ་ བོན་པོ་ལཱི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ཁོང་ལཱི་ འཐུས་ཅིག་གནང་ཚུགས་ག་ ཡང་ཅིན་འབདན་ Mobile Voucher ཅིག་ཡང་གནང་ཚུགས་ག་ འདི་གི་གོ་སྐབས་ཡོད་ག་མེད་ག་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བསམ་འཆར་ ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་གི་དོན་ལས་ ལན་གསལ་ཅིག་ཨ་ཙི་གནང་ད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ལགས་བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འདི་ད་ལོ་གི་དྲི་བ་དང་འབྲེལ་བ་མིན་འདུག་མེན་ན་ལགས། མ་པ་ འདི་གི་ལན་ཡོད་པ་ཅིན་ ལ་མ་ཐོ་བཀོད་གནང་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་བོན་པོ། འ་ནི་ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ལུ་ཤ་ཡོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་མཛད་མི་འདི་ ད་ལོ་རྐྱངམ་གཅིག་ ཐོ་བཀོད་གནངམ་མས་ལགས། གཞན་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཚོགས་ཁང་གི་ བྱ་བའི་གནད་སོད་དང་འལལ་ཏེ་འབད་བ་ཅིན་ དྲི་བ་གི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཕུལ་མི་གི་ གོ་སྐབས་འདི་ དང་པ་ར་ དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་པ་ལཱི་ཕུལ་དགོ་ནི། གཞན་མི་ལཱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་མས། ད་ལོ་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ཁ་སྐོང་་་ དྲི་བ་ཞུ་གནང།

སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ལན་གནང་མི་འདི་ལཱི་ལགས། ངེ་གི་དྲི་བ་གཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཐོག་ལས་ ག་དེ་་་ གནས་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ག་དེ་་་ འཆར་གཞི་ ག་དེ་འབད་ར་ཡོད་ག་ཟེར་མི་ཅིག་ཞུ་ཡི། བོན་པོ་གི་ ནཱ་ལན་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ཕྱི་ཁ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མི་དང་འལལ་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས། ང་རང་འདི་ཚ་གྱང་གཅིག་ལང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ལོ་གི་དངུལ་སོད་ནི་གི་འཐུས་འདི་ཡང་ ག་ར་རྒྱབ་སྐྱོར་གུ་ར་ གནས་ཏེ་སོད་པ་ཅིན་ དེ་ལས་ཡུན་བརྟན་་་ ད་ལོ་ལས་རིམ་འདི་གནས་སྐབས་གཅིག་གི་དོན་ལཱི་ཨིན་ན་ཡང་ཅིན་ དུས་ཚོད་ག་དེམ་ཅིག་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་དོན་

50

ལཱི་ཨིན་ན་ཟེར་མི་གི་དྲི་བ་གཅིག་ང་རང་གིས་དོགས་པ་གཅིག་ཆགས་ཆི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་སྐོར་ལས་ཅིག་གསུང་གནང་པ་ཅིན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས་ལགས།

ད་ ལ་ལཱི་ཅིག་ཕྱིར་བཏོན་ཡར་སོང་ནུག་པ་ལགས། རོགས་འོས་འབབ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ཡང་གནམ་མེད་ས་མེད་ཀྱི་ རོགས་མ་དངུལ་ཡོད་མི་གི་ གསོ་བའི་གནས་སངས་ ལུགས་ཤོམ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་འདི་ མི་དགོ་ཟེར་མི་འདི་ ང་གིས་ཡང་མ་ཞུ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ རང་གི་གསོ་བའི་གནས་སངས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སངས་ཅོག་ར་འཐདཔ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ ལ་ལཱི་ཅིག་ཕྱིར་བཏོན་འབད་ལཱིས། ལ་ལཱི་ཅིག་མ་ཐོབ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ རོགས་ འདྲ་མ཈མ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ཐོག་ལས་ཡང་མིན་འདུག། འ་ནི་ཚུ་ ད་ལོ་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་ ལཱིས་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ ལོག་འདི་གི་ གནང་ནི་གི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་རེ་ ནཱ་ལས་ཕར་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་མ་ལཱིས་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་འདི་ཚུ་ ག་དེ་འབད་ར་ཡོད་ག་ཟེར་མི་གི་ འ་ནི་གི་དྲི་བ་གཅིག་ཞུ་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ན། ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ད་རུང་ སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་སྦྱེལ་སྐར་ཚོ་ ངང་ལམ་དང་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་སྟེ་འདུག། ད་རིས་འདི་དུས་ཚོད་མི་ཐོབ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག། ད་རུང་ དྲི་བ་གསུམ་ཡོད། ད་ཁ་སྐོང་གི་ལན་འདི་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞུ་གནང་།

དེ་ལཱི་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། མ་གཞི་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་གི་ད་ལོ་ ཁ་སྐོང་གི་ལན་འདི་ ད་ཅི་ང་གིས་ ཞུ་ནི་་་སོད་ཡི་ཞུ་མ་ཚར་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དུས་ཚོད་ཀྱིས་་་དངམ་གཅིག་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ ཡུན་བརྟན་་་གནས་ཐབས་ག་དེ་་་འདུག་ག་ཟེར་ད་ཡུན་བརྟན་འབད་དེ་གནས་ཐབས་འདི་ལཱ་ཁག་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་འབད་ས་བཅས་རུང་ ང་བཅས་ གསོ་བ་དང་འལལ་བ་ཅིན་ ཨམ་སྲུ་དང་ཨ་ལཱི་གི་འཕྲོད་བསྟེན་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་མི་དང་གཅིག་ཁར་ང་བཅས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ནཱ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལུགས་ཤོམ་ཡོད་ཟེར། ད་རིས་ཀྱི་འདི་གོ་སྐབས་གཅིག་འབད་ལུན་ལུནམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རུང་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ མ་དངུལ་འ་ནེམ་ཅིག་བྱིན་ཏེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་ར་གི་ཞབས་ཏོག་ལུན་པར་འོང་ནི་གི་དོན་ལས་ ཏི་རུ་བྱིན་ནི་འདི་ ང་བཅས་གནས་སྐབས་ཅིག་བཏོན།མ་དངུལ་འདི་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཞག་ཐབས་ཅིག་ འ་ནི་གུ་འབད་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བཟོ་བཟོཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་ལས་ ལ་ལཱི་ཅིག་ལཱི་ མ་ཐོབ་མི་ ཐོབ་དགོཔ་བདེན་བདེན་ལཱི་མ་ཐོབ་མི་འདུག། འདི་ཚུ་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་འདི་གོ་སྐབས་ཡོད་ལགས། ད་ཅི་ང་གིས་ཞུ་མི་འདི་ Grievance cell ནང་ལཱི་ འ་ནི་སླབ་ཞིན་ན་ལས་ ཁོང་ར་གི་ཕར་གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་དེ་ཚུ་དང་ ཁ་སླབ་སྟེ་གིས་་་ དེ་ལས་ ད་ འ་ནི་ PMT གི་ Question answer

51

རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ངོ་མ་་་བལ་འདི་ དེ་ལས་ གནས་སངས་ལ་ལཱི་ཅིག་ལཱིས་མི་འདི་ཚུ་ ངོ་མ་་་བལ་འདི་་་ བྱིན་ནི་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ནཱ་ལཱི་ ད་ལོ་གོ་སྐབས་ལུན་འདི་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།

འདི་གི་དུས་ཡུན་འདི་ དུས་ཅི་གི་ལོ་ གནམ་ལོ་ ༢༠༢༢ དབྱིན་ཟླ་ ༢ པའི་ནང་ལས་འགོ་བཙུགས་འདི་གིས་་་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་འབདཝ་ད་ ཚར་ ༧ ཏི་རུ་སོད་ཚར་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཏི་རུ་སོད་སོད་པ་གིས་ས་ཡ་ ༦༣.༩ འ་ནེམ་ཅིག་ སོད་ཚར་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ལྷག་མཇུག་ ཡོད་པ་གི་ ས་ཡ་ ༡༣༨.༢༣ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་གི་ དུས་ཡུན་འདི་ གནམ་ལོ་ ༢༠༢༧ ཚུན་ཚོད་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ནཱ་ལཱི་ མཁྱེན་ནི་གི་དོན་ལས་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན། རོང་ཁག་ ༢༠ ཆ་མ཈མ་ནང་ལཱི་ ཐོབ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་ནང་ལས་ མཐོ་ཤོས་འདི་ མི་རོབས་འདི་ སོད་མི་མང་ཤོས་ ཐིམ་ཕུག་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ ཐིམ་ཕུག་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཨམ་སྲུ་ཨ་ལོ་སྐྱེས་ནི་འབད་མི་དང་ ཨ་ལོ་སྐྱེས་ཏེ་ ལོ་ངོ་༢ མ་ལང་མི་ ཡོངས་བསོམས་ ༧༩༤ གིས་ཐོབ་ནུག། ༣༧,༥༧,༥༠༠ ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཨང་ གཉིས་པ་འབད་བ་ཅིན་ མི་རོབས་དང་འལལ་ཏེ་ བསམ་རྩེ་ཨིན་མས། བསམ་རྩེ་ལཱི་ ཨམ་སྲུ་ ༧༡༨ ཀྱིས་ཐོབ་ནུག། འབུམ་ ༣༤ ལྷག་ཙམ་ཅིག། ད་ དྲི་བ་དྲིས་མི་འདི་ རོགས་ མོང་སྒར་ལས་འབདཝ་ལས་ མོང་སྒར་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཨང་ ལྔ་པ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཕར་ལཱི་འབད་རུང་ ཨམ་སྲུ་ ༥༢༥ གིས་༢༦,༡༡,༥༠༠ ཐོབ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ཨང་བཞི་པ་འདི་ བཀྲིས་སྒང་། འ་ནི་འབདཝ་ལས་ འདི་ནང་ལས་ བལ་སྟེ་འབད་རུང་ མི་རོབས་དང་འལལ་ཏེ་ ད་ལོ་ འ་ནི་ཚུ་ ཐོབ་སྟེ་ར་འདུགདེ་ལས་ གཅིག་ ད་ཅི་ ཏི་རུ་འདི་ དུས་ཚོད་ཁར་ མ་ཐོབ་་་གསུངས་དེས་ལ་ལཱི་ཅིག འ་ནི་ཡང་ བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི། བདེན་ཟེར་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ ཏི་རུ་འདི་ རོགས་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ ཕྱིའི་གྲོགས་རམ་་་ང་བཅས་ར་གིས་ཧེ་མ་ ས་ཡ་ ༦༠ དེ་ཅིག་གནང་ཟེརཝ་ད་ རོགས་ཀྱིས་ cycle ནང་་་འབདཝ་ད་ ས་ཡ་ ༣༠ ལས་བརྒལ་ རེ་ མ་སྟེར་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་ ས་ཡ་ ༣༠ འདི་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དེ་གིས་ མ་དངུལ་འདི་ ལོག་ཐེབས་མ་འཐོབ་པའི་བར་ན་ ཟླཝ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ལཱིས་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་ སེང་ཏེ་་་ ཁོང་གིས་ ས་ཡ་ ༦༠ བྱིན་ནི་་་ དབྱིན་ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་ལས་ ས་ཡ་ ༦༠ ང་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཅི།

འ་ནི་ ཧེ་མ་ ལྷག་མཇུག་ཡོད།མ་འཐོབ་མི་ཚུ་ compensation ཟེར་ཨིན་མས། Compensation འདི་མེན་ལགས། འ་ནི་ མ་འཐོབ་མི་དེ་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་བཏང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།དབྱིན་ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་ལས། འ་ནི་འབདཝ་ལས་ ད་ལས་ཕར་ འཐོབ་ནི་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ མི་ཕྱི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཡུན་བརྟན་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་ ཨ་ཙི་ ཐུགས་བསམ་བཞེས་ཏེ་ མཛད་དགོཔ་འོང་མནོ་མས། དེ་གི་ཡུན་བརྟན་་་ ག་དེ་་་ གནས་ཚུགས་ག། དེ་མེན་ཏེ་འབད་རུང་ mother and child གི་ནང་ལཱི་འདི་ མི་

52

གནོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་གི་ གྲུབ་འབྲས་འདི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ར་འབད་རུང་ ལུགས་ཤོམ་ར་ཡོད། འ་ནི་ ཟུར་ཐེབས་་་ accelerating ཟེར་སླབ་དགོ་མི་འདི་རང་ མགྱོགས་སུ་ཅིག་་་ ཁོང་ སན་ཁང་ནང་འོང་བཅུག་ནིའི་དོན་ལས་ཨིན་ཟེར།

གཤོམ་སྤང་མཁར་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ དྲི་བ་བཀོད་མི་འདི་ཁོ་ར་ཡང་ ཧེ་མ་ དྲུང་འཚོ་ཅིག་འབད་ ཚ་གྱང་ལང་ གནས་སངས་འདི་ཚུ་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་ཨིནམ་འདི་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ཡང་ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་རིས་ ཁོ་གིས་ནཱ་ བརྒྱུད་འཕྲིན་ mobile གི་འཐུས་ཟེར་གསུངསམ་མས། ང་རང་གི་རེ་བ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ ས་གོ་ནང་ལས་ཕར་ཡོད་མི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ HA འདི་ཚུ་ གཡུས་བཤལ་འགྱོ་བའི་སྐབས་ ཁོང་ལཱི་ འཐུས་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ཁོང་འགྱོ་བའི་སྐབས་ ཁོང་གི་ཉིན་འཐུས་ཅིག་ཡང་ བྱིན་དགོཔ་འབད་ར་ ཁ་སླབ་སྟེ་ཡོད།

ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་འགྱོ་མ་བཏུབ། ད་རིས་ནཱ་ གསུངས་གནང་དེས། ད་རུང་ ད་ལས་ཕར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རྩ་འགེངས་ཏེ་ཕྱག་ལཱ་མཛད་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་རིས་ གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་ འ་ནི་ ད་ལོ་གི་ ང་བཅས་ ཨམ་སྲུ་དང་ ཨ་ལོ་གི་འཐུས་སོད་ནི་འདི་ནང་ལཱི་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་སོམ་་་ཐོན་ཡི། འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་ འགྱོ་བཏུབ་མི་འདི་ ང་རང་ལས་བརྟེན་ཏེ་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ དྲུང་ཆེན་གྱིས་དབུ་གཙོས་པའི་ དེ་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ མི་མང་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ Department of Public Health ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་དེ་ཚུ་ ཉེན་ཁ་འབག་ ནཱ་ལས་ཕར་ མཇུག་བསྡུ་བའི་སྐབས་ ད་རིས་ཀྱི་དྲི་བ་བལ་སྟེ་འབད་རུང་ ཁྱེད་ར་གིས་ཡང་ཧ་གོ།Audit objection ལུ་ཤ་འོང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལགས། ལ་ལཱི་ཅིག་ ACC ནང་འགྱོ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། འ་ནི་བཟུམ་་་ ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ ཁོང་ར་གིས་ ཉེན་ཁ་འབག་སྟེ་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་དེ་ ཨམ་སྲུ་ཡོངས་བསོམས་༥༢༡ ལཱི་ཕན་ཐོགས་ནུག་ལགས།

འ་ནི་ ཕན་ཐོགས་མི་འདི་ ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཨིན།ད་རིས་ཁོང་ར་ཡང་ སག་ལང་སྟེ་ ནཱ་ལཱི་བྱོན་གནང་ནུག། ཁོང་ཆ་ཁྱབ་ལཱི་ཡང་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། ད་རུང་ཡང་ ཡང་བསྐྱར་དུ་ འཐུས་མི་ག་ར་འབད་རུང་ འ་ནི་གི་ alternatives, better ways སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་ བཟོ་ཐབས་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ལཱི་ གསུང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ལགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ སྦྱེལ་སྐར་མཚོ་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་ རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་།ད་ལོ་ གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས། ད་རིས་འདི་ དུས་ཚོད་ མ་པ་ལས་ར་ མི་འཐོབ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག།ནངས་པ་གནངས་ཚེ་ རྩོད་བསྡུར་ནང་ལཱི་སོ་སོ་ གསུང་གྲོས་གནང་སའི་ ས་གོ་རེ་འཐོན་པ་ཅིན་ ད་ལོ་གི་ གནད་དོན་ནང་ལཱི་འདི་ རྩོད་བསྡུར་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མེདཔ་བཟུམ་ཅིག་་་ཚོར་ཡི། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ ད་ཅི་ ཤེས་རིག་གི་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་འདི་ རྩོད་བསྡུར་ཡོད།རྩོད་བསྡུར་ཀྱི་ནང་ལཱི་

53

ང་བཅས་ཀྱིས་ གོ་སྐབས་ལོགས་སུ་་་བཟོ་་་ཕུལ་གེ། ད་ལོ་གི་ གནད་དོན་ནང་ལཱི་འབདཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕྱག་ལཱ་ཡང་ལུ་ཤ་མཛད་ནུག། ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ དྲུང་ཆེན་དང་ ལས་བྱེདཔ་ དེ་ལས་ བོན་པོ་ཁོ་ར་ལཱི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ད་ དྲི་བ་གསུམ་པ་གུ་འགྱོ་ནི་ལགས། དུས་ཚོད་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཐུགས་ཁར་སྣམ་སྟེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་འབད་ཨིན་ལགས།

དུས་ཚོད་ དུས་ཚོད་ཟེར་སྐད་རྐྱབ་ དུས་ཚོད་འདི་ ཐུགས་ཁར་མ་བསྣམ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ལ་མ་ གསོལ་ཇ་གི་བམ་འདི་ཡང་མེད་པར་་་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གི་གོ་སྐབས་བཟུམ་ཅིག་་་མཇལཝ་མས། ང་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་
འདི་ བཏུབ་ཟེར་ ག་ར་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཅིན་ འགོ་འདྲེན་
འཐབ་་་ཕྱག་ཞུ་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ད་ དྲི་བ་གསུམ་པ་འདི་ གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གིས་་་བཟའ་འཐུང་ རང་
མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནི་དང་ སོ་ནམ་དང་ སྒོ་ནོར་ཐོན་སྐྱེད་ ནང་འདྲེན་འབད་མི་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་
འདི་གི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། སོ་ནམ་བོན་པོ་ལཱི་ དྲི་བ་ཕུལ་གནང་།

༣. 4P4S/OQ07 བཟའ་འཐུང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནི་དང་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ ནང་འདྲེན་འབད་མི་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་ནིའི་སྐོར།
གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེང་བཞི་པའི་ནང་ལཱི་ དྲི་
བཀོད་ཀྱིས་ལས་རིམ་ ཐེངས་གཉིས་པ་ནང་ལཱི་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་གིས་ ང་ལཱི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་
སེམས་ཀྱི་གདིང་ལས་ར་བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་སོམ་འབད་ར་ཡོད་ལགས། ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་
ནོར་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོ་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ད་ལོ་ སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་མི་འདི་གཅིག་ བཟའ་འཐུང་རང་མགོ་རང་
འདྲོང་ལས་བརྟེན་ ཨིནམ་ལས་དྲི་བ་འདྲི་ནི་་་ཨིན་ལགས།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ བཟའ་འཐུང་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ ནང་འདྲེན་འབད་མི་ལཱི་ ཨ་ཙི་ཅིག་མར་ཕབ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལས་ཐོན་མི་འདི་ཚུ་ སོ་ནམ་པའི་ ཚོད་བསྲེ་གི་རིགས་དང་ ཤའི་རིགས་འདི་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལཱི་ གཙོ་རིམ་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་སྒྲིག་སྟེ་ཡོད་ག་ འདི་གི་ ནང་དོན་ཉིད་ལས་ སོ་ནམ་པ་འདི་ཚུ་ལཱི་ མཐུན་རྐྱེན་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ མ་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་དེ་་་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ག།

གསུམ་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ལས་རིམ་འདི་གིས་ ང་བཅས་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ བཟའ་འཐུང་གི་ཉེན་སྲུང་ཚུའི་སྐོར་ལས་ ད་ལོ་ ལན་ཕུལ་མི་འདི་ཚུ་གིས་ གཙོ་རིམ་དང་ འ་ནི་ཚུ་སྒྲིག་མི་འདི་ཚུ་གིས་

54

མི་སེར་ལཱི་ ཕན་ཐོགས་ ག་དེ་འབད་ར་ཡོད་ག་ འ་ནི་ཅིག་གསུང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་ཅིག་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། སོ་ནམ་བོན་པོ་གིས་་་ལན་ཞུ་གནང་།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ང་བཅས་ར་ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ལཱི་ཡང་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ར་ ད་རིས་དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ ང་རའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་དང་ དེ་བཟུམ་འབད་ར་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ལས་བྱེདཔ་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་ ནཱ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ བྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས།

འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ད་ལོ་ གསེར་གྱི་ཐང་ རྩི་རང་སོད་ཀྱི་མཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲི་བ་གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འདུག། ང་ར་གིས་བལཝ་ད་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་རིངམོ་མཐོང་ཡི། ཨིན་རུང་ ཁོ་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དུས་ཡུན་ཐུང་ཀུ་ཅིག་ནང་ལཱི་ཞུ་གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོ་ར་གི་དུས་ཚོད་འདི་ ང་གིས་ལན་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ནི་ཨིན་པས། དུས་ཚོད་གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དྲི་བ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ དྲི་བ་འདི་བལཝ་ཅིག་ར་ གཅིག་ལས་འབདན་གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ སེམས་དགའ་དགོ་མི་འདི་ ད་ ང་བཅས་ར་ལྷན་ཁག་གི་ ད་རེས་ ཕྱག་ལཱ་གནང་དགོ་མི་གི་ འཆར་གཞི་༡༣ ནང་ལཱི་ཚུད་མི་གི་ལས་སྣ་འདི་ཚུ་དང་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ག་ར་འདི་ནང་ཚུདཔ་ལས་ ལན་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཅིག་འཐོབ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ཕྱོགས་གཅིག་ལས་བལ་བ་ཅིན་ དྲི་བ་འདི་ལཱི་ ལཝ་ཅིག་ར་ གནམ་མེད་ས་མེད་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱསཔ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ དུས་ཚོད་ཀྱིས་མི་ལང་ནི་མས་ཟེར་མནོ་སྟེ་ ཚ་གྱང་ཡང་ལང་ཡི། ཨིན་རུང་ ད་ལོ་ ང་བཅས་རའི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁག་ཆེ་བའི་གནད་དོན་འདི་ཚུ་དང་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་འབདན་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ དྲི་བ་ནང་ཡང་ མ་པ་ དབྱེ་ཁ་གསུམ་་་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། དང་པ་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ལོ་ ང་བཅས་རའི་བཟའ་འཐུང་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་དང་ བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་གི་ཨིན་པས། འདི་གི་དོན་ལས་ ཕྱག་ལཱ་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་གནང་དོ་ཟེར་ ཐབས་སས་ Strategy ག་དེ་་་ཡོད་ཟེར་ ལས་རིམ་ Programs ག་དེ་་་ཡོད་ཟེར་ དྲི་བ་དང་པའི་ནང་ལཱི་ཨིན་པས།

55

གཉིས་པ་ནང་ལཱི་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ང་བཅས་རའི་ ཚོད་བསྲེ་འཐོན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་དང་ དེ་བཟུམ་འབད་ར་ སྒོ་ནོར་དང་འབྲེལ་བའི་འཐོན་སྐྱེད་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི། དེ་བཟུམ་འབད་ར་ བྱ་གསོ་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་འཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་དང་། མཇུག་ར་ ཤའི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ དུམ་གྲ་ཅིག་ མ་པ་ ང་ར་གིས་ཞུཝ་ད་གཡང་ཟཝ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ག་ཅི་་་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་ ཤ་ཟེར་འཐོནམ་ཅིག་ར་ བཞེས་ནི་འདི་ ང་བཅས་ག་ར་བཞེས་དགོ་ལགས།

ཨིན་རུང་ ཤ་ཟེརཝ་ཅིག་ མནོ་བསམ་མ་འདྲཝ་ཅིག་བཏང་། གོ་བ་ ལོགས་སུ་ཅིག་ ལུན་ནི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་ར་ཡང་ཞུཝ་ད་ལཱི་ གཡང་ཅིག་ཡང་ཟཝ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ གསུམ་པ་གི་དྲི་བ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཚུ་གི་ ང་བཅས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་འདི་ཚུ་གིས་ ག་དེ་་་ཕན་ཐོགས་པས་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ་ཨིན་པས་ལགས། ད་ དང་པ་གི་ནང་ལཱི་ ཐབས་སས་དང་ལས་རིམ་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་ར་གི་ད་ལོ་ ནཱ་ལཱི་ཡོད་མི་ འཆར་གཞི་༡༣ གྱི་འཆར་གཞི་ཨམ་འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཐབས་སས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ཐབས་སས་གཉིས་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Two Strategies འདི་ཡང་ ག་ཅི་དང་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན། ཐབས་སས་ངོ་མ་ར་ ད་ ཨིང་སྐད་ནང་ ཞུ་གེ་ལགས། Commercialization of potential commodities ད་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཐབས་སས་འདི་ གཅིག་འོས་འབབ་དང་འལལ་ཏེ་ འཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ ཐབས་སས་གཅིག་དང་པ།

གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ Support Small Holder Farmers ང་བཅས་རའི་འབྲུག་ལཱིང་པ་ནང་ལཱི་རྩིས་བ་ཅིན་ ང་བཅས་མི་སེར་བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ ལྷགཔ་ཅིག་འདི་ གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་བཞུགས། མང་ཤོས་ར་ ཁོང་ར་གི་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་དོན་ལས་ རང་གིས་རང་ལངམ་ཅིག་འཚོ་བའི་གནས་སངས་སྐྱོང་ནི་གི་དོན་ལས་ སོ་ནམ་གྱི་ སྒོ་ནོར་གྱི་ཕྱག་ལཱ་འདི་ཚུ་གནངམ་ཨིན། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ ཁོང་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ནི་གི་ཐབས་སས་འབད་བ་ཅིན་ གཉིས་ཡོད་ལགས།

འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ མ་དངུལ་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་འཆར་གཞི་༡༣ ནང་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འདི་མཐོ་ཤོས་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་བཞུགས་ཏེ་ཡོད་མི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ Small holder Farmers ཁོང་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་བགོ་བཀྲམ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༤ ང་བཅས་རའི་འཆར་གཞི་༡༣ གྱི་མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་འདི་ འདི་ནང་ལཱི་བཏང་སྟེ་ཡོད།

56

ད་ ལས་རིམ་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ལས་རིམ་ Programs འབད་བ་ཅིན་ ལྔ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དང་པ་གི་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ Promotion of Large Scale Commercial Farming ད་ འ་ནི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ དེ་ལས་ མི་ལ་ལཱི་གཅིག་གིས་ གོ་བ་ ག་དེ་་་ལུན་དེས་ཟེར་བ་ཅིན་ Commercial farm ཟེར་ཅིན་དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ སེམས་ཅན་གསད་ཁང་འདི་ཚུ་ བཙུགས་ཏེ་་་ དེ་ནང་ ཤ་གསད་ཁང་འདི་ཚུ་བཙུགས་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་མི་གི་གོ་བ་ཅིག་ཡང་དེ་་་ལུན་ཏེ་གིས་་་་ མདང་ཞག་མི་དག་པ་གཅིག་གིས་ ང་ལཱི་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ ཚ་གྱང་འདི་ཚུ་ཡང་ བཤད་གནང་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་། འདི་ཨིན་ར་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དཔྱེ་གཅིག་ཞུ་བ་ཅིན་ ད་རིས་ང་བཅས་ཀྱི་དབང་འདུས་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ལམས་ཕོག་འདི་ཡོད་མི་གི་ བཙོན་པ་འདི་ཚུ་ འདི་ནང་ལཱི་གྲལ་གཏོགས་འབད་དེ་གིས་་་ open air prisoners ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་ སོ་ནམ་གྱི་ལཱ་འདི་ཚུ་ཡང་འབད་ འདི་བཟུམ་གྱི་ང་བཅས་ཀྱིས་ ས་གོ་ཡང་མངམ་་་ ང་བཅས་སོ་ནམ་གྱི་ལཱ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལས་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་། མ་དངུལ་གྱི་ བགོ་བཀྲམ་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ང་བཅས་ཧ་ལམ་ ཐེར་འབུམ་ ༢ ལྷགཔ་ཅིག་འདི་ནང་ལཱི་བགོ་བཀྲམ་ འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་།

དེ་ལས་གཉིས་པ་གུ་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ building resiliance of small holder farmers ཟེར་གཙོ་བོ་ར་ གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་བཞུགས་མི་གི་མི་སེར་ སོ་ནམ་པ་འདི་ཚུ་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་འདི་ མ་དངུལ་ང་བཅས་ཀྱིས་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཐེར་འབུམ་ ༡༥ དེ་ཅིག་ལང་མ་ལང་དེ་ཅིག་ ང་བཅས་བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ལགས།

འདི་གི་ནང་ལས་ཐེར་འབུམ་ ༡༠ དེ་ཅིག་ ༡༠.༧ དེ་ཅིག་འདི་ང་བཅས་ཀྱིས་ small holder farmers གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་བཞུགས་མི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ནི་གི་དོན་ལས་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་། དེ་ལས་ གཅིག་འདི་ promotion of high value products for export markets ཟེར་ འདི་ནང་ལཱི་ང་བཅས་ཀྱི་གནས་སངས་དང་འལལཝ་ད་ལཱི་ རིན་གོང་སོམ་་་ འཐོབ་ཚུགས་པའི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ལཱི་ གཞི་བཞག་འདི་་་ ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ འདི་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ས་ཡ་ ༣༠༠ ལྷགཔ་གཅིག་ང་བཅས་ཀྱིས་འདི་ནང་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་།

དེ་ལས་ ལས་རིམ་ བཞི་པ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་བཞིན་གནས་སངས་དང་ལྡན་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་ལགས་། ང་བཅས་ ཚལ་མ་ནང་ལས་ཕར་ཡང་ ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ཕར་ཡང་ ང་བཅས་ ལཱི་ཕན་ཐོགས་པའི་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ལཱི་སན་འདི་ འོང་འབབ་བཟོ་ཚུགས་པའི་ གོ་སྐབས་འདི་ཚུ་ཡང་མ་འདྲཝ་ ལུ་ཤ་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་། དཔྱེ་གཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་སྤང་རྩི་མར་ཁུ་ལོ་དེ་ལས་

57

འདི་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ ནགས་ཚལ་ནང་གི་ ཤིང་ཡང་མེན་ལགས། ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ herbs ཟེར་ རྩའི་རིགས་གཅིག་ཡོད།chirata ཟེར་མི་ཅིག་ཡོད།འ་ནི་འདི་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ འོང་འབབ་ག་དེ་་་བཟོ་ནི་ཨིན་ན་མི་སེར་གྱི་གསོ་བའི་གནས་སངས་ལཱི་ ག་དེ་་་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་གི་ཚ་རོགས་འབད་ཚུགས་ག་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་ཀྱི་ འོས་འབབ་བལ་སྟེ་་་ འདི་གི་གོ་སྐབས་ལུན་ནི་གི་དོན་ལས་་་ དེ་ནང་ལཱི་ལས་རིམ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་མ་དངུལ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ས་ཡ་ ༡༠༠ དེ་ཅིག་བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར།

མཇུག་མཇུག་ར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཆར་གཞི་དང་ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་བརྩམ་དགོ་རུང་བརྩམས། མཇུག་ལཱི་ལཱ་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལཱི་ ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ གོ་དོག་དྲགས་་་ སབས་མ་བདེ་ཁག་ཁ་་་ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་ནང་ཡང་ སབས་མི་བདེ་བས་ཟེར་ ལས་རིམ་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་རང་ interviene business ecosystem ཟེར་ ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེས་འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་སང་སྟེ་ཡོད་མི་གི་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་གི་སྒོ་ནོར་གྱི་དཔྱད་ཡིག་ཅིག་ཨིན།

འདི་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ ནངས་པ་གནངས་ཚེ་ལས་ང་བཅས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་གནང་སའི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་དང་ ང་བཅས་ མ཈མ་ལས་ཚོགས་སྡེ་གི་དཔྱད་ཡིག་འདི་ཚུ་ཡང་གཙོ་བོ་ ང་བཅས་ཀྱི་ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་་ནི་གི་དོན་ལས་ང་བཅས་ར་ སྲིད་སས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལམས་ཀྱི་རིམ་པ་གྱི་ཐོག་ལས་ ག་དེ་་་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་ཚུགས་ག་ འདི་ཚུ་སབས་བདེ་དོག་ བཟོ་ནི་གི་དོན་ལས་་་ དེ་ནང་ལཱི་ཡང་ས་ཡ་འབད་བ་ཅིན་ ༡༨༠༠ དེ་ཅིག་བཞག་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ འ་ནི་གཅིག་ལགས་། འདི་སྤྱིར་བཏང་་་ཨིན་ལགས།

དྲི་བ་འདི་དམིགས་བསལ་ ཐོན་སྐྱེད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལས་ ཚོད་བསྲེ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་འབད་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ དམིགས་གཏད་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ད་ལོ་ང་བཅས་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ག་དེམ་ཅིག་ ཚད་གཞི་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ༤༡%ལགས་། བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༤༡ རྐྱངམ་གཅིག་ཡོད་ལགས་། ད་རེས་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ང་བཅས་ཀྱི་ འདི་ཡར་རྒྱས་གཏང་སྟེ་་་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༦༢ གུར་ བཀལ་ནི་་་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་ཞིནམ་ལས་ མ་དངུལ་འདི་ཡང་ ཧ་ལམ་ ས་ཡ་ ༧༠༠ དེམ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱིས་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར།

འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ང་བཅས་ར་ སྦྱོང་བརར་དང་དེ་བཟུམ་་་ སྤུས་ཚད་ཡོད་པའི་སོན་རིགས་འདི་ཚུ་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དེ་གིས་་་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དོ་ཟེར་དེ་བཟུམ་འབད་ར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ རྒྱབ་སྐྱོར་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ Chain Link ལོ་དེ་ལསན་ ད་རེས་ཀྱི་ ང་བཅས་རའི་ ཞིང་ཆུ་གི་གཡུར་བ་དེ་ཚུ་ཕུལ་ཏེ་་་དེ་འབད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དོ་ཟེར།

58

དེ་ལསན་ གཉིས་པ་འདི་ ང་བཅས་རའི་ སྒོ་ནོར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཨིན་མས།དེ་ནང་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ར་ད་ལོ་གི་ ཨོམ་གྱི་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་ གཞི་བཞག་པ་ཅིན་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ ཨིན་ལགས། འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ ༨༥ ལཱི་བཀལ་ནི་་་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་ཞིནམ་ལས་ མ་དངུལ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ས་ཡ་ ༧༠༠ ལྷགཔ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱིས་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ ལགས་སོ་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ལགས་ ལ་མ་ ཁ་སྐོང་ནང་ལཱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ་ལགས། འ་ནི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ཐོ་བཀོད་ ད་རུང་ལུ་ཤ་གིས་གནང་ནུག། གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་ སྐར་མ་ ༢ནང་ལཱི་ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་ལགས།

གསེར་གྱི་ཐང་ རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿམི་རྗེ་ སོ་ནམ་བོན་པོ་ལཱི་ ལན་དང་འ་ནི་ཚུ་གསལ་རིལ་རི་་་ གསུངས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་སོམ་འབད་ར་ཡོད་ལགས། སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལཱི་བརྟེན་སོད་མི་ ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ རྩིས་ཕབ་བལ་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ དེམ་ཅིག་ཡོད་ལགས། ཨིནམ་ད་ལཱི་ རྩི་རང་ནང་འབད་བ་ཅིན་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལཱི་བརྟེན་སོད་མི་ མི་སེར་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ དེམ་ཅིག་ཡོད་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གོམས་འདྲིས་བལ་སྐོར་ལས་ཕར་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་སབས་ར་མ་བདེ་བར་ཤ་དང་འ་ནི་ཚུ་བཙོང་མ་ཚུགས་པར་ ཚོད་བསྲེ་དང་འ་ནི་ཚུ་བཙོང་མ་ཚུགས་པར་ ལཱ་ཁག་བཏང་འདི་འདུག་ལགས།

འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ གཅིག་འདི་ གོང་མ་འཐོབ་པར་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁོང་ནང་དོག་འདི་འདུག་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ གཞུང་ལཱི་ བསམ་འཆར་དང་ གསོལ་འདེབས་ཟེར་རུང་ Feed གི་གོང་ཅིག་ ཨ་ཙི་ཅིག་ མར་ཕབ་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་་་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་སོམ་འབད་ར་ ང་གིས་ བསམ་འོང་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

དྲི་བ་འདི་ཐད་ཀར་དུ་ འ་ནི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ གཙོ་རིམ་དང་འ་ནི་ཚུ་ ག་དེ་འབད་སྒྲིག་སྟེ་ཡོད་ག་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་འདི་ཚུ་ སྒོ་ནོར་དང་སོ་ནམ་ལཱི་བརྟེན་ཏེ་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ བཙོང་ནི་གི་ ས་གོ་མ་འཐོབ་པར་ གོང་མ་འཐོབ་པར་ ལཱ་ཁག་བཏང་སྟེ་ཡོད་ལགས།

འ་ནི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ གཙོ་རིམ་ ཐབས་ཤེས་ གནས་སྐབས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་དེ་འབད་ར་མཛད་དེ་ཡོད་ག་ འ་ནི་ཅིག་གསུང་སྟེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཨིན་ལགས། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ གཞུང་གིས་ ཕྱག་ལཱ་ལུ་ཤ་ཅིག་ར་གནང་པའི་བསྒང་ར་ཡོད། སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནོར་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་ལུ་ཤ་ཅིག་ར་གནང་སྟེ་ཡོད་ལགས། ང་བཅས་མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་

59

ལས་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ མི་རྗེ་མཆོག་ལཱི་ སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལས་ར་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་སོམ་འབད་ར་ཡོད་ལགས། ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ དྲི་བ་གཅིག་ལུན་དགེ་ལགས། ཐོ་བཀོད་གནང་མི་ལུ་ཤ་འདུག། དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་གི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་གནང་ལགས། དེ་ལསན་ གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་ མོང་སྒར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས་ དགོངས་མ་ཁྲེལ་ཟེར་ཞུ་ནི། རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་ལགས།

དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ དྲི་བ་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། ང་བཅས་ད་ལོ་ འ་ནི་ མི་རྗེ་སོ་ནམ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ང་བཅས་རའི་ བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་དང་ བཟའ་འཐུང་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཀྱི་ ལས་རིམ་དང་ཐབས་སས་ཡོད་པའི་ལུ་ཤ་ཞུ་གནང་དེས་ འདི་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། འ་ནི་ ཐབས་སས་ཚུ་བསྒྲུབ་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ བསྒྲུབ་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བཅིན་ ང་བཅས་རྒེད་འོག་དང་རོང་ཁག་ནང་ལས་ཕར་ རྒྱལ་ཁབ་ མཐའ་དབུས་མེད་པར་ དཀའ་ངལ་ཅིག་ག་ཅི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན།

ང་བཅས་རའི་ རྒེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་ རྒེད་འོག་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་དགོ་པའི་མི་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ སོམ་འབད་ར་མཇལཝ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། རོང་ཁག་ནང་ ག་ཏེ་ཡང་འདུག་ ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ མོང་སྒར་རོང་ཁག་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ རྒེད་འོག་ ༡༧ ཡོད་པའི་ནང་ལས་ རྒེད་འོག་དགུ་དེ་གཅིག་གི་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་མིན་འདུག། ང་རང་གི་འདེམས་ཁོངས་ནང་བཟུམ་ཅིག་འབད་དེ་འབད་རུང་ རྒེད་འོག་༧ ཡོད།རྒེད་འོག་༤ དེ་ཅིག་ནང་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་མིན་འདུག།འ་ནི་འདིཚུ་མེདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཐབས་སས་འདི་ཚུ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་རུང་ར་ བསྒྲུབ་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས་པ་ལགས།འ་ནི་འདི་ཚུ་ བསྒྲུབ་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དཀའ་ངལ་བསལ་དགོཔ་འདི་ཡང་གལ་ཆེ་བས།དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཐབས་སས་འདི་ཚུ་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ག་དེ་འབད་ར་ སྒྲིག་སྟེ་ཡོད་ག་ མི་རོབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ཚུ་བསལ་ཐབས་ག་དེ་འབད་ར་ཡོད་ག་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ལཱི་གསུང་གནང་པ་ཅིན་བཀྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ་བོན་པོ་གི་འཐུས་མི་གཉིས་ཀྱི་དྲི་བ་གི་ལན་ གཅིག་འདི་རྩི་རང་སོད་ཆེད་སོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ད་ཅི་སྒོ་ནོར་ཐོན་སྐྱེད་ཡར་སེང་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ཡར་སེང་གི་དྲི་བ་ཕུལ་དེས།དེ་ལས་ གཅིག་འདི་ད་ལོ་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ནང་ལཱི་ བཙོང་མ་ཚུགས་པར་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཐེབས་ཡོད་དོ་བཟུམ་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཅིག་ཡང་ཞུ་དེས།ཡང་ཅིན་བཙོང་སའི་ས་ཁོངས་ཅིག་ར་མ་འཐོབ་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་ཡང་ལྷན་

60

ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལུགས་ཤོམ་་་ བརྟག་ཞིབ་ཅིག་ལུགས་ཤོམ་་་གཟིགས་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་ལས་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་འཐུས་མི་གི་ དྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུན་ སྐར་མ་ ༥ འི་ནང་ཁོད་ནང་ཞུ་ཚུགསཔ་་་ མཛད་གནང་།

དེ་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ལགས་ཡང་བསྐྱར་དུ་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ མ་པ་ད་ཅི་གི་འཕྲོ་འཐུད་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མར་ ད་ལོ་གི་ཐད་ཀར་གྱི་དྲི་བ་གི་ལན་འདི་ཚུ་ ཞུ་ཞིནམ་ད་ལས་ད་ཅི་གི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ང་རང་ལ་མ་དུས་ཚོད་འཐོབ་་་འབད་བ་ཅིན་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་གཙོ་བོ་ར་ ད་ལོ་ང་བཅས་ནཱ་ གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་ཀྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་ནང་ལཱི་འདི་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་གི་དོན་ལས་ འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་་་ གཏོན་ཚུགས་ནི་གི་དོན་ལས་ ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་སྒྲིག་པའི་མཐའ་མ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ཐོན་སྐྱེད་འདི་ལུགས་ཤོམ་་་བཏོན་པའི་མཐའ་མར་ བཙོང་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཚོང་འབྲེལ་ འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་དང་འབྲེལ་བའི་ དྲི་བ་ཨིན་པས་ལགས།

འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ དག་པ་གཅིག་ནང་ཡང་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཅི་ ཞུ་ཡང་ཞུ་ཡི། འཕྲོ་མཐུད་དེ་་་ ད་ལོ་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ལས་ཁུངས་ར་ གསར་པོ་ཅིག་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་ནི་གི་དོན་ལས་ ལས་ཁུངས་གསར་པོ་ཅིག་ཡང་ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཕྱག་ལཱ་ག་ཅི་གནང་དོ་ཟེར་བ་ཅིན།

དང་པ་ གཅིག་འདི་ང་བཅས་རའི་value addition དང་ enterprise development ཟེར་ འདི་ཚུ་ག་ར་ སོ་ནམ་དང་ སྒོ་ནོར་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གི་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྤུས་ཚད་ཡོདཔ་་་ སབས་བདེ་ཏོག་དགོ།དཔེ་འབད་ཅ་ཅིན་ ཐོན་སྐྱེད་ལ་ལཱི་ཅིག་དུས་ཡུན་གངམ་འབད་ར་ སོད་མ་ཚུགས། རུལ་ཏེ་གིས་་་ མེདཔ་ཤོར་བའི་གི་ གནས་སངས་ཡང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ཚུ་ ཡུན་རིངམོ་་་བཞག་ཐབས་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ ཞིབ་འཚོལ་འདི་ཚུ་འབད།

དེ་ལས་ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་སྦྱོང་བརར་རེ་ཕུལ་དགོཔ་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་ཚུ་ཕྱག་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དཔེ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ འཆར་ལོ་ ༢༠༢༤དང་ ༢༠༢༥ འི་ནང་ན་ལཱི་ ཡོངས་བསོམས་ཀྱིས་ང་བཅས་ར་སོ་ནམ་འཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་ ཚོང་ལཱ་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ ༡༦དེ་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། 16 agri food

61

enterprise were established ཟེར་དེ་ཡང་འཆར་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ ནང་ལཱི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་བཟུམ་་་ གཞན་དང་གཞན་ཡང་ རྒྱབ་སྐྱོར་ ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ར་ ཕུལ་དེས་ཟེར་ཞུ་བ་ཅིན། དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་ར་ཡུན་རིངམོ་་་བསག་བཞག་ནིའི་དོན་ལཱི་ བསིལ་མཛོད་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆས་དང་ འདི་བཟུམ་་་ཕྱེ་ཐག་ནི་གི་འཕྲུལ་ཆས་འདི་ཚུ་བྱིན་ཞིནམ་ལས་ སྦྱོང་བརར་འདི་ཚུ་ཡང་བྱིན།ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སྤུས་ཚད་ག་དེ་་་ཡོདཔ་་་བཟོ་འདི་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དོ་ཟེར་དང་པ།

གཉིས་པ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ཚོང་ལམ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་ཕྱིར་བཙོང་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ན་ཟེར་ འདི་ཡང་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།འབྲུག་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ཡང་ས་གོ་ལ་ལཱི་ནང་དགོཔ་ཡོད།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ འཐོན་ནི་གི་འོས་འབབ་མེད། ད་ ས་གོ་ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ འཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ག་ར་འཐོན་རེ་འཐོན་ཚེ་ ང་བཅས་ཀྱིས་བཟའ་སོད་འབད་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མཐུད་འབྲེལ་འབད་དགོ་པས་ལགས། ད་ འབྲུག་ལཱིང་མ་ལཱི་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་ མནོ་བསམ་བཏང་པ་ཅིན་ ད་འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ད་དཔྱེ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིནཨིང་སྐད་ནང་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ market linkages and intuitional་buyer ཟེར་སླབ་འབདཝ་ད་འ་ནི་ ཁོང་གི་ ལས་རིམ་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ ད་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ འདས་པའི་འཆར་ལོ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཧ་ལམ་ཡོངས་བསོམས་ ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་པ་དང་མ཈མ་ལས་ཚོགས་སྡེ་སྡེ་ཚན་༦༥དེ་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་མི་གི་སྦྱོར་བརར་སྤེལ་ཁང་སློབ་གྲྭ་དེ་ཚུ་ཡོངས་བསོམས་ ༦༨དེ་ཅིག་མཐུད་འབྲེལ་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་
ལགས།

ད་ འདི་བཟུམ་འབད་ར་ང་བཅས་ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ ཐུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་སྲུང་གི་སྦྱོར་བརར་སྤེལ་ཁང་ཨིན་མས།དེ་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་པ་སྡེ་ཚན་༤༢དེ་ཅིག་མཐུད་འབྲེལ་འབད་དེ་གིས་་་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཚོད་བསྲེ་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཚུ་དེ་ནང་ལཱི་བཙུགས་དོ་ཟེར།

དེ་ལས་འདི་དང་ཅོག་ར་འཐདཔ་་་ གཞན་མི་མཐུན་རྐྱེན་ད་ཅི་གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ཕྱིར་ཚོང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ གཙོ་བ་ར་ ང་བཅས་རའི་གོ་སྐབས་འདི་ རྒྱ་གར་ལཱི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པ་ཞིན་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་གཞན་ལཱི་ འོས་འབབ་འདི་ཚུ་ང་བཅས་ཀྱིས་བལ་དོ་ཟེར་ད་ང་གིས་ ཨ་རྟག་ར་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཞུཝ་ད་ ང་བཅས་ཀྱིས་བལ་དོ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་བལ་དོ་བལ་དོ་ཟེར་གྲུབ་འབྲས་འཐོན་ནི་མི་ནུག་ཟེར་མི་ཅིག་ལ་ལཱི་ཅིག་གི་ཐུགས་ཁར་དེ་འབད་འཆར་འདོ་འོང།

62

འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ཚར་གཅིག་གུ་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཚུགས་པའི་ལཱ་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།ད་འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་འདི་ཚུ་ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་རྩ་འགེངས་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི།ད་དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན་འཕྲལ་སྐབས་གཅིག་ནང་ མར་ ས་གནས་ Gawhati དང་ Siliguri ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ outlets འདི་ཚུ་ཡང་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།ལགས་འ་ནེམ་ཅིག་ཨིན་ལགས།

དྲི་བ་ གཉིས་པ་འདི་ང་བཅས་དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་ཆེད་བསོད་ཅན་འཐུས་མི་གི་དྲི་བ་ཨིན་མས། མི་སོབས་དང་འབྲེལ་བའི་ དཀའ་ངལ་གྱི་ཨིན་མས་ལགས། འདི་ ཐུགས་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ ང་བཅས་ནཱ་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ར་འདི་དཀའ་ངལ་འདི་མོང་སྒར་རོང་ཁག་དང་འདི་གི་ནང་ལས་ ང་བཅས་ར་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་གི་ འདེམས་ཁོངས་ནང་རྐྱང་མ་གཅིག་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི། གཞན་དང་གཞན་ ག་ཏེ་ཡང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ང་བཅས་ཀྱིས་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ལྷན་ཁག་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་དབང་ཚད་ཧྲིལ་བུམ་མིན་འདུག་ལགས། ད་རོགས་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱག་ལཱ་གནང་དགོ་པས།འདི་བཟུམ་་་ས་གནས་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱག་ལཱ་གནང་དགོ་པས། ས་གནས་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱག་ལཱ་གནང་དགོ་པས་ཟེར་མི་འདི་ང་བཅས་ར་གཅིག་ཟེརན་ཧེ་མ་ཚར་གཅིག་ལྷན་ཁག་གིས་ར་ འབད་སོདཔ་ད་ལཱི་འདི་ནང་ལཱི་ལྷན་ཁག་གི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ ང་བཅས་ར་ མི་སོབས་འདི་ཚུ་མི་མ་ལང་ལངམ་་་ འཐོབ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་མནོ་སྟེ་ དབང་ཚད་ཡང་རོགས་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་རོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ལཱི་ཡང་བྱིན་ཏེ་་་ ཁོང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཁག་འབག་གི་ཐོག་ལས་ལུན་ཚུགས་པ་ཅིན་ཁོང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་ མི་སོབས་ཐེབས་བཙུགས་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཁོང་ལཱི་གོ་སྐབས་ཅིག་ཡང་ཕུལ་ཡི་ལགས།

ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་རོང་ཁག་དག་པ་གཅིག་གིས་བཙུགས་ཡང་བཙུགས་དེས། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ད་རས་ནངས་པ་ ག་ར་གིས་ མཁྱེན་གསལ་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ར་ མཁས་མཆོག་ཡོད་མི་ད་ ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མི་གི་ མི་ཡང་གནམས་མེད་ས་མེད་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་འ་ནི་ཚུ་ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱིས་གསུང་གྲོས་འདི་ཚུ་གནང་མི་བསྒང་ཨིན། ད་ནཱ་ འདི་ཁག་ཆེཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ད་ནཱ་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་ལཱི་གནམས་མེད་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། མ་གཞི་ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་ཚེ་སྔོན་འགྲོའི་ཞལ་འཛོམས་ནང་ལཱི་ཞུ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནེམ་ཅིག་་་ བཞག་གེ་སོ་ལགས།ལ་མ་འཕྲོ་མཐུད་འདི་ལན་ད་ཅི་ཞུ་མ་ཚར་མི་འདི་ཁོ་རལཱི་་ཡིག་ཐོག་ལས་ ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་འདི་ཚུའི་ལན་ དུས་ཚོད་ཀྱི་སབས་མ་བདེཝ་ཡོད། ལན་ཞུ་དགོཔ་ཡིག་ཐོག་གུ་གནང་འདི་འབད་རུང་བཏུབ། ད་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ཡིག་ཐོག་གི་ནང་འབད་བ་ཅིན་སྟེ་མིན་

63

འདུག། དྲི་བ་ག་དེམ་ཅིག་བཀོད་རུང་ འདི་གི་ལན་འདི་ ཆ་ཚང་་་ཞུ་ཚུགས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དྲི་བ་བཞི་
པ་ ད་རུང་ གཉིས་ཡོད་ལགས། ད་དུས་ཚོད་ཚང་དོ་ དྲི་བ་བཞི་པ་འདི་ དགེ་ལུགས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་
འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་ཞིན་ན་ ཤེས་རིག་ལུགས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་ འབྲུག་གི་ངོ་རྟགས་ སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སོལ་
བདག་འཛིན་གྱི་སྐོར་ལས་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་ཞུ་གནང་ཤིག།

༤. 4P4S/OQ08 ཤེས་རིག་ལུགས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་འབྲུག་པའི་ངོ་རྟགས་སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སོལ་བདག་འཛིན་སྐོར། དགེ་ལུགས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་
ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཁག་གི་ ང་བཅས་རའི་ ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལཱིགས་
འདི་ དེང་སང་གི་ འགྱུར་བ་དང་བསྟུན་ Cambridge ཟེར་སླབ་ཨིན་མས་ལགས། cambridge གནས་ཚད་དང་མ཈མ་སྡེབ་འབད་དེ་ stream ཚན་རིག་ འཕྲུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་ སྐད་རིག་ལཱི་གཙོ་བོ་བཏོན་མི་
འདི་ལཱི་ ང་བཅས་ག་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡིད་ཆེས་ངལ་རངས་དང་ དགའ་ཚོར་སོམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

ཨིན་ཏེ་རང་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སོལ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཚུ་ མར་཈མས་མི་འགྱོ་ག་ཟེར་བའི་ ཚ་གྱང་བཞེས་མི་མཁྱེན་མི་གི་བདག་པོ་འདི་ཚུ་གིས་ རང་ལཱི་དྲི་བ་བཀོད་འོངམ་ད་ལཱི་ རང་ལཱི་ལན་ཅིག་གསལ་ཏོག་ཏོ་འབད་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་བའི་ ལམ་སོལ་གྱི་གཞི་འགྱམ་ཚུ་ མར་ ཈མས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ག་དེ་འབད་ར་འགྲིག་སྟེ་ཡོད་ག་ཟེར་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ གསུངས་གནང་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ག་རང་ལཱི་ ཕན་རབས་ཆེ་ནི་ཟེར་ ཞུ་བ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ད་ འ་ནེ་འབད་དྲི་བ་བཀོད་གནང་པ་ཅིན་འདི་ སྐར་མ་གཅིག་དང་སྐར་ཆ་ བཅུ་གསུམ་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་མཇུག་བསྡུཝ་མས།དུས་ཚོད་ཡང་ ག་ར་ལཱི་ལངམ་འབད་ཕུལ་ཚུགས་ནི་མས། ཤེས་རིག་བོན་པོ་གི་ལན་ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་ཞིག་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོ་གིས་ཡང་བསྐྱར་དུ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་བཟུམ་འབད་ར་ དགེ་ལུགས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཡང་ ཚ་གྱང་འབག་སྟེ་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་ལཱི་ཡང་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་སྐད་ལམ་ལཱིགས་སོལ་འདི་ཚུ་ ངོ་རྟགས་འདི་ཚུ་ཡང་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་གིས་ འབད་བ་ཅིན་འདི་ ཤེས་རིག་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ བརྩི་མཐོང་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བྱིནམ་ད་ ཚུད་དགོཔ་་་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

64

ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ more education is complete without value ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ང་བཅས་ གསརཔ་་་རྒྱལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་དང་ འདྲན་འདྲ་བཟོ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ Cambridge གི་ curriculum དང་ གཅིག་ཁར་མཐུན་འགྲིག་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ཤེས་ཡོན་བྱིན་མི་འདི་ཡང་ ང་བཅས་ཨ་ལོ་དེ་ཚུ་ལཱི་ ལུགས་ཤོམ་་་ ཕན་ཐོགས་དགོ་ལགས། ཨ་ལོ་དང་སློབ་ཕྲུག་ལཱི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ཡང་ ཕན་ཐོགས་དགོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་དང་ འདྲན་འདྲ་བཟོ་དགོ་ཟེར་ ཡོད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་བཟོ་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། stream གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་འདི་ ང་བཅས་ ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་གིས་ ད་རེས་ནངས་པ་ འཕྲུལ་ཆས་དང་འཕྲུལ་རིག་ལག་ལུན་འཐབ་དགོཔ་ཐོནམ་ད་ ང་བཅས་ ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་ཤེས་ཡོན་བྱིནམ་ད་ འདི་དང་འལལ་ཏེ་ར་ བྱིན་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ཨིང་སྐད་ནང་གཅིག་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་ལཱི་ STEM education ཐོག་ལས་དེ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་རྩ་གཞུང་འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་ འདྲན་འདྲ་བཟོ་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚུ་ལཱི་ locally rooted and globally competent བཟོ་ནི་འབད་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ ང་བཅས་ཀྱིས་ མཐུན་འགྲིག་འབད་ཞིནམ་ལས་ Cambridge དང་གཅིག་ཁར་ མཐུན་འགྲིག་འབད་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ STEM གི་ education གི་ཆོས་ཚན་ཚུ་ཡང་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ བཙུགས་ཏེ་ཡོད། འ་ནི་འདི་ ང་བཅས་ ལམ་ལཱིགས་སོལ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ངོ་རྟགས་འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་བརྩི་མཐོང་འདི་ཚུ་ འབད་དེ་འབད་རུང་ མ་པ་ལས་ཡལ་ཏེ་མི་འགྱོ་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ ང་བཅས་ ཤེས་རིག་གི་ བཀའ་ཤོག་དང་འལལ་ཏེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་མངམ་ importance འདི་ STEM ལཱི་བྱིན་དགོཔ་་་ ད་ STEM འདི་ ད་རེས་ནངས་པ་ དུས་རབས་ ༢༡ པའི་ནང་ STEM འདི་ ཁག་ཆེ་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ཡང་ STEM ལཱི་འདི་ everyday language ་་ བཟོ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་ ག་ཅི་འབད་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ ང་བཅས་རའི་ 10 x གི་ economy བཟོ་དགོཔ་་་འདུག། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆར་གཞི་ལུ་ཤ་ཡོདཔ་ད་ ང་བཅས་ ཤེས་ཡོན་བྱིན་མི་འདི་ལཱི་ ཕན་ཐོགས་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ འདི་བཟུམ་འབད་ ང་བཅས་ དགེ་ལུགས་ཕུག་ དྲན་ཤེས་ཁྲོམ་གྱི་འཆར་གཞི་ ལུ་ཤ་ར་ཡོད།ད་ འ་ནི་དང་འལལ་ཏེ་ ང་བཅས་ ཤེས་ཡོན་འདི་ འདི་བཟུམ་འབད་ར་འོང་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི། ཏེ་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ ག་དེ་དྲག་དྲག་ ང་བཅས་ ལམ་ལཱིགས་སོལ་དང་བརྩི་མཐོང་འདི་ ཤེས་ཡོན་ནང་ར་བཞག་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

65

ད་ ང་བཅས་ཧོངས་ལས་ ཐབས་ ཤེས་གནས་སྐབས་འདི་ ག་དེ་་་བཀོད་དེ་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན། དང་པ་་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ནཱ་ རོང་ཁ་དང་ ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སང་རབས་འདི་ history འདི་ ཆོས་ཚན་འབད་ར་ཡོད། འ་ནི་འདི་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་སོལ་དང་བརྩི་མཐོང་ག་ར་ འ་ན་ཚུད་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ ཐབས་ཤེས་གཉིས་པ་འདི་ ད་ང་བཅས་ཀྱི་ ཆོས་ཚན་ག་རའི་ནང་ culture དང་ ལམ་ལཱིགས་སོལ་འདི་ཚུ་ ག་ར་ values འདི་ཚུ་ ཆོས་ཚན་ག་རའི་ནང་ཚུདཔ་འབད་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ ཐབས་ཤེས་གསུམ་པ་འདི་ ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ལ་བ་དང་ གཞི་རྩ་འདི་ཡང་ Cambridge གི་ ཧོངས་ལས་ ཁོང་གིས་ངོས་ལུན་འབད་དེ་འདུག།ད་ ཁྱེད་ར་གི་རྩ་གཞུང་ནང་ལཱི་ ཧེ་མ་ལས་ར་འདུག། ལུགས་ཤོམ་ཨིན་མས་ཟེར་ ཁོང་གིས་ཡང་གསུངས་ཏེ་འདུག་ འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཧེང་སྐལ་ར་ ད་ སྒྲིང་སྒྲི་བཟོ་སྟེ་འབད་ ང་བཅས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ ལ་བ་དང་གཞི་རྩ་ཚུ་ཧེང་སྐལ་ར་ ཆོས་ཚན་ག་རའི་ནང་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ ད་ འགོ་འདྲེན་པ་གིས་ ཐོ་བཀོད་མ་གནང་མས། ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་ འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ ཐོ་བཀོད་ཅིག་གནང་བཞག་ནུག།

ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།ད་ ང་བཅས་ར་ Cambridge གི་ curriculum གཞི་བཙུགས་འབདཝ་མས་ཟེརཝ་ད་ ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བཀྲིན་དགའ་འཚོར་སོམ་འབད་ར་ཡོད་ གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་རང་ཡང་ གནམ་ལོ་ ༧༠ དེ་ཅིག་ཁར་གྱི་དཔྱད་རིག་ཡང་ བཏང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་བསྒང་ ང་བཅས་ དཔེ་ཆ་ལྷབ་་་ ཆུང་སུ་ཅིག་འབད་ སོདཔ་ད་ལཱི་ Cambridge Curriculum འདི་ཨིན་མས་ ཟེར་མི་འདི་ ད་ལོ་ ཚོར་སྣང་སང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཀི་དེབ་འདི་ཚུ་ ཆ་མ཈མ་ར་ Cambridge Curriculum ཨིན་མས་ཟེར།

ད་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ འདྲི་དགོ་མི་འདི་ བརྩི་མཐོང་གི་སྐོར་ལས་ ཨིན་མས་ལགས།བརྩི་མཐོང་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བའི་བསྒང་ལས་ སློབ་གྲྭ་གཅིག་གིས་བྱིན་མི་ བརྩི་མཐོང་ཤེས་ཡོན་འདི་ འགྱོ་མི་བཏུབ་འོང་ཟེར་ མནོཝ་བཏངམ་མས། Formative age ཨ་ལཱི་ ཆུང་སུ་ཅིག་འབད་སོདཔ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཕམ་གྱི་སླབ་བྱ་ཕ་མའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་ལགས། འ་ནི་ཕམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཤེས་རིག་གི་ལྷན་ཚོགས་འདི་རང་ཡོད་ཕའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ ཞིབ་འཚོལ་ཡང་ལུ་ཤ་གཅིག་རང་མཛད་གནང་ནུག།ཞིབ་འཚོལ་མཛད་པའི་ཁ་ལཱི་ དེ་ནང་ལཱི་ ལག་ལུན་ཡང་ ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ འཐབ་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

66

ད་ འ་ནི་འདི་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲི་བ་་་མེན་ལགས། འ་ནི་འདི་ཡང་ གཅིག་ཁར་མཐུན་སྒྲིག་འབད་དེ་ ང་བཅས་ར་ ཕམ་གྱི་བསླབ་བྱ་འདི་ ཕམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ གཡུས་ཁར་ལས་ཕར་བཞག་་་ formative age ཟེརཝ་ད་ལཱི་ སློབ་རིམ་གསུམ་པ་དེམ་ཅིག་འདི་ ང་བཅས་རང་ཕམ་དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ར་ ཕམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་ དྲི་བ་་་མེན་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲན་གསོ་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམ༔ འདི་ དྲན་གསོ་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་པས། འདི་གི་ལན་ཞུ་དགོཔ་མིན་འདུག། ད་ འ་ནི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ དྲན་གསོ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཕུལ་མི་དགོ་པས། བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་ཡང་ཞུ་མི་དགོ་པས། ཐད་ཀར་དུ་ དྲི་བ་འདི་བཀོད་གནང་། ལན་འདི་ཞུ་གནང་པ་ཅིན་ འདི་གི་ ས་ཚོད་ སོ་སོར་ཆ་
རོགས་ཚུ་ལཱི་ དྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་ ཡོད་མི་ཚུ་ལཱི་ཕན་ནི་མས་པ། འ་ནི་གིས་་་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་གྱི་བྱ་བའི་
གནད་སོད་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཚོགས་ཁང་གི་བྱ་བའི་གནད་སོད་འདི་ ལུགས་ཤོམ་་་ལྷག་སྟེ་ གཟིགས་པ་ཅིན་
འདི་ནང་ལཱི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་གྱི་གནད་དོན་དེ་ཚུ་ ཁ་གསལ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ དྲི་བ་ ༥
པ། ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ངང་ལམ་ལཱི་ ཈ལ་ལ་ ༥༠ འབད་མི་སན་ཁང་ལས་འགུལ་གྱི་
སྐོར་ལས་ གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་ཨིན་པས། དྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་བཀོད་གནང་ཞིག་ལགས།

༥. 4P4S/OQ09 ངང་ལམ་ལཱི་ ཈ལ་ལ་ ༥༠ འབད་མི་ སན་ཁང་ལས་འགུལ་གྱི་སྐོར།
ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་
ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ ངང་ལམ་གྱི་ ཐད་ཁར་དུ ངང་ལམ་གྱི་སན་ཁང་གི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་འདི་ ཞུ་དགོ་མི་འདི་
དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་བསྟུན་ མི་རོབས་ཡར་དྲགས།དེ་ལས་ང་བཅས་ ངང་ལམ་གྱི་ཁྲོམ་དེ་ནང་ལཱི་ གཅིག་
བསོམས་ཀྱི་སྒོ་ར་ ནདཔ་ཡང་ ཉིན་བསར་ཞིན་དུ་ ༢༠༠ དེམ་ཅིག་ ཨ་རྟག་ར་ སན་ཁང་ནང་ལཱི་ འོངམ་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ ངང་ལམ་གྱི་སན་ཁང་འདི་ ངེས་ཏིག་་་དགོཔ་་་ཐོནམ་ལས་བརྟེན་ ད་རེས་ དྲི་བ་གསོ་བའི་བོན་པོ་
ལཱི་ ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ འདི་ལས་བརྟེན་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ངང་ལམ་སན་ཁང་ ཈ལ་ལ་ ༥༠ འབད་མི་འདི་ འཆར་གཞི་འདི་ཡང་ གཞུང་གི་ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་་་ གཙོ་རིམ་སྒྲིག་གནང་མི་འདི་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་དང་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ལོའི་གཞུང་དང་ ལྷག་པར་དུ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཧིང་དྭངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། སན་ཁང་གི་ཁེ་ཕན་ཡང་ རྒྱ་ཆེཝ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ མོང་སྒར་རོང་ཁག་ པཱན་སང་དྲུང་ཁག་ པད་མ་དགའ་ཚལ་རོང་ཁག་ཚུ་གི་མི་སེར་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ ཕྱི་ཁ་ལས་འོང་མི་ འགྲུལ་པ་དང་ བལ་བཤལཔ་ཚུ་ལཱི་ ཕན་ཐོགས་འསང་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་རུང་ ལས་འགུལ་འདི་གི་ཕན་ནུས་རྒྱ་ཆེཝ་ཡོདཔ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ ཁག་ཆེཝ་གཅིག་་་བརྩིཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གིས་མ་འདོ་བར་ གཞུང་གིས་ ༢༠༢༣ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པ་ སྤྱི་ཚེས་ ༣༡ ལཱི་ ས་བང་རྟེན་

67

འབྲེལ་ཡང་བརྩི་ཚར་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཨིན་རུང་ གནད་དོན་འདི་ ཧེ་མ་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༣ པ་ནང་ མཇུག་བསྡུ་ཁམས་གཅིག་ཁ་ལཱི་ མི་རྗེ་ལཱི་ ཞུ་བ་ཕུལ་ཕུལཝ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ངེས་གཏན་གྱི་དུས་མཐུན་ ག་ནི་ཡང་ འཐོབ་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་གིས་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ནང་བལ་སྐོར་འབད་བའི་སྐབས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ལས་འགུལ་འདི་གི་སྐོར་ལས་ ཡང་ལས་ཡང་དུ་དོགས་སེལ་ཅིག་དགོཔ་འབད་ ཞུ་བ་ལྷོདཔ་བཞིན་དུ་ དྲི་བ་འདི་ལོག་འདི་རང་བཀོད་དགོཔ་ཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འདབཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གལ་ཆེ་བའི་ ལས་འགུལ་འདི་གི་སྐོར་ལས་ མི་རྗེ་གསོ་བའི་བོན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་མཐུན་གཅིག་གསུང་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿབཀྲིན་ཆེ་ལགས། འདི་གི་ལན་ ཐད་ཀར་དུ་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་་་ ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས། ང་བཅས་ར་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད་རུང་ ཁོ་རའི་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ ཚ་གྱང་ལང་འདི་དྲི་བ་འདི་ ཡང་ལས་ཡང་རང་ཕུལ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི། མི་སེར་གྱིས་ ཁོང་ར་ལཱི་འགན་ཁུར་དང་འགན་འལ་གནང་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁོང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚ་གྱང་ལང་སྟེ་ ནཱ་ཞུཝ་ཨིན་མས། འདི་ལཱི་ཡང་ གནས་མེད་ས་མེད་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལན་འདི་ཐད་ཀར་དུ་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་མ་གཞི་ད་ཅི་ནཱ་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞུ་དེས། འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ཡང་ དྲི་བ་བཀོད་ཅི། འདི་ནང་ལཱི་ དྭངས་འཕྲོས་འཕྲོས་ཅིག་ ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལོག་ཞུ་དགོ་པས་ཟེར་ ང་རང་གིས་དཔྱད་རིག་ཡོད་མི་དང་འལལ་ཏེ་འབད་བ་ཅིན་ འདས་པའི་དྲི་བ་འདི་ཡང་ཅོག་རང་འཐདཔ་འབད་ར་འདུག ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་རེས་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལས་ ངང་ལམ་གྱི་སན་ཁང་རྐྱབ་ནི་འདི་ ཕར་འཕུལ་རྐྱབ་སྟེ་བཞག་ཡི། དེ་གི་འདི་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ མ་པ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞིན་ན་ བཙུགས་ཐབས་ཅིག་ག་དེ་འདུག་ག་ བལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ཡི་ལགས།

ད་ལོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཕར་འཕུལ་རྐྱབ་སྟེ་བཞག་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་ཕར་འཕུལ་རྐྱབ་བཞག་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ང་བཅས་རོགས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་འདི་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ར་ གསོ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་གཅིག་ ལུགས་ཤོམ་་་འབད་ནུག་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས་ ལོག་འདི་མར།ཞིབ་འཚོལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ཡང་ དང་པ་འདི་ མི་སོབས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ འ་ནི་གུ་གཞི་བཞག། གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ དེ་ལསན་ ནདཔ་གི་གྱངས་ཁ་ Patient Workload གསུམ་པ་ཟེརཝ་ད་Developmental Dynamics in the Area ས་གནས་ནང་ལཱི་ གོང་འཕེལ་གྱི་གནས་སངས་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ ད་རུང་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ བར་ཚོན་གཉིས་དེམ་ཅིག་འདུག་ལགས། indicator འ་ནི་ཚུ་ ཆ་མ཈མ་གཞི་བཞག་སྟེ་གིས་་་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་

68

དང་ སན་ཁང་དེ་ཚུ་ ག་དེ་་་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ འཆར་གཞི་བརྩམ་སྟེ་ འབདཝ་དྲག་ག་ཟེར་ འ་ནི་གི་གཅིག་ གཞི་བཞག་འབདཝ་ད་ལཱི་ ངང་ལམ་གྱི་འདི་ ཧེ་མ་ཡུདཔ་ཅིག་གནས་ལོ་ ༢༠༢༣ ལཱི་ འགོ་འབྱེད་འབདཝ་ད་དབྱིན་ཟླ་བཅུ་པ་ནང་ཨིན་མས་ལགས།འདི་ཕར་འགྱངས་་་ ལཱིས་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་་་ལཱིས་དགོ་མི་འདི་ཡང་ མ་དངུལ་འདི་ཚད་གཞི་གཅིག་ལས་བརྒལ་མེད།འདི་བགོ་བཀྲམ་བཏང་དགོ་ནི་འདི་གིས་ འ་ནི་གིས་་་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། མདང་ཞག་གི་ནང་ལཱི་ཡང་ང་གིས་ཞུ་ཡི།

ང་བཅས་ར་མར་ ལྷོ་ཕྱོགས་ལཱི་ ནུབ་བསམ་རྩེ་ལས་ ཤར་བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལྷོད་པའི་ནང་ལཱི་ སོད་ལ་བཅུ་ཐམ་འབད་མི་ སན་ཁང་ལྔ་འདུག།འ་ནི་ནང་ལས་ནདཔ་གི་གྱངས་ཁ་ བལ་འདི་འབདཝ་ད་ནཱ་ངང་ལམ་གྱི་འདི་ ཨང་གསུམ་པ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གཅིག་ འ་ནི་གིས་ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གོ་སྐབས་གཅིག་ག་ཅི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ Cluster Hospital གཅིག་ཡོད་འ་ནི་གི་སྐབས་ལཱི་ པདྨ་དགའ་ཚལ་དྲག་ག་ ངང་ལམ་དྲག་ག་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་བལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།ང་བཅས་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ སྟེ་ མ་པ་ལས་ར་ མ་དངུལ་འདི་ ངང་ལམ་གྱི་མ་དངུལ་འདི་མེད་པར་བཞགཔ་ཨིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་ཡང་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི།

དཔྱེ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ ནང་མེད་མི་ལས་འགུལ་ འ་ནི་གི་བསྐྱར་ཞིབ་ནང་ལས་ བཀྲིས་བསྒང་ལཱི་འདི་ མི་རོབས་དང་ནདཔ་གྱངས་ཁ་ལུ་ཤ་འདུག་ཟེར་ འ་ནི་ བཀྲིས་བསྒང་གི་སན་ཁང་འདི་ upgrade འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ཡང་མ་དངུལ་སོམ་འབད་ར་བཏང་དོ། དེ་ལས་ འགགས་མེད་རོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བསྟེན་སན་ཁང་འདི་ཡང་ རྙིངམ་ཐལ། སབས་མ་བདེཝ་སོམ་་་སང་དོ་ཟེར་ འ་ནི་ཡང་གསརཔ་་་རྐྱབ་དོ། གསརཔ་ཅིག་ར་རྐྱབ་དོ་ལགས། དེ་ལས་ ཕར་བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་ཡང་ ནདཔ་ work load འདི་གིས་ད་ལོ་ཡོད་མི་འདི་གིས་འབད་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ འ་ནི་ཚུ་ཡང་རྐྱབ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི།

འ་ནེ་་་ཡོད་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ མར་གྱི་མི་སེར་དང་འཐུས་མི་ ཐུགས་ཕམ་མ་ཆི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཨིན་ཏེ་རང་འབད་རུང་ མདང་ཞག་གི་དྲི་བ་ནང་ལཱི་བཀོད་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ངང་ལམ་གྱི་ སོད་ལ་ ༡༠ འབད་མི་གི་སན་ཁང་ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་ཐེབས་གཅིག་གཏང་གེ་ཟེར་ཞུ་ཡི་ལགས། འདི་ཡང་བཏང་ད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ མར་ལཱི་ད་ལོ་དྲུང་འཚོ་ ༢ ། དེ་ལས་ སོའི་དྲུང་འཚོ་ ༡ ། དེ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ health assistant ༢ ། དེ་ལས་ nurse ༡༣ མ་གཞི་གིས་འདི་ ད་ལོ་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལཱི་ nurse ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ བྱིན་མི་འདི་གིས་approve འདི་ ༡༡ ར་ཨིན་མས། དེ་ར་འབད་རུང་ ༡༣ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

འ་ནི་ ཡོད་ནི་འདི་གིས་ ད་ལོ་མར་ གསོ་བའི་གི་ཞབས་ཏོག་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ གནམ་མེད་ས་མེད་སབས་མ་བདེཝ་སོམ་་་ མ་འསང་པ་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་རུང་ ལོག་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་གི་

69

གནས་སངས་ནང་འདི་ ངང་ལམ་གྱི་སན་ཁང་འདི་ ཕར་ཕུལ་རྐྱབ་སྟེ་ བཞག་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་རིམ་དང་འལལ་ཏེ་ ད་ཅི་ཞུ་མི་ གོང་ལཱི་ཞུ་མི་གི་མི་རོབས་དང་དེ་ལས་ནདཔ་གི་གྱངས་ཁ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སངས་དང་འལལ་ཏེ་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཙོ་རིམ་ནང་ར་བཞག་སྟེ་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་ནི་གི་ ལས་རིམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ བཀྲིན་ཆེ་ ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་འཐུས་མི་གཅིག་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་ནུག། གཞན་མི་གི་ ཐོ་བཀོད་མ་མཛད་པས། ཐོ་བཀོད་གནང་མ་ད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་འཐུས་མི་གི་ ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་ སྐར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ཕུལ་གནང་།

ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ཅི་ང་བཅས་ར་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ རྟ་དྲངས་ཞིན་ན་ ང་བཅས་ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་ ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་དོགས་སུམ་ཨིན་མས་ལགས། དོགས་སུམ་ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཁར་ ང་བཅས་ར་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ལས་འགུལ་གྱིས་འབད་ཞིན་ན་ 20 bedded hospital གཅིག་ གནང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་ མེད་ཐབས་མེདཔ་ཅིག་ཞུ་དགོ་མི་དེ་ཡང་ རྒེད་འོག་ལྔའི་ ལྟེ་བ་་་ བརྩིསཝ་མས་པ་ལགས་ དོགས་སུམ་དེ་ལགས།

དེ་གིས་ མ་འདོ་བར་འབད་ཞིན་ན་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ལས་འགུལ་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ ན་ཧིང་ང་འགྱོ་བལ་སྟེ་་་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཞིན་ན་ལས་ཚུར་ མི་སོབས་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཡར་སེང་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་འ་ཱི་འབད་ཞིན་ན་ དེ་ ལྟེ་བ་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཅིག་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན་ཞིན་ན་ རོང་ཁག་དག་སྐྱོང་གི་ཧོངས་ལས་ ངེས་ཏིག་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ འཕྲལ་མགྱོགས་ར་ཁོང་ལཱ་འགོ་བཙུགས་ནི་ཟེར་ སྙན་ཞུ་ཅིག་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཕུལ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

ལྷན་ཁག་གི་ ད་རེས་གནས་ཚད་ག་སྟེ་ལས་ཕར་ལྷོད་དེ་ཡོད་ག་ ཐབས་ལམ་དང་ way forwardཚུ་ ག་དེ་འབད་ར་བཏོན་ཏེ་ཡོད་ག་ དེ་གཅིག་དོགས་སེལ་འབད་གནང་སྟེ་ འབད་དེ་འབད་བ་ཅིན་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཕན་རབས་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འ་ནི་སན་ཁང་སོ་སོ་གི་ཨིན་པས་མེན་ན།དྲི་བ་འདི་སན་ཁང་སོ་སོ་གི་དྲི་བ་ཨིན་པས་མེན་ན།

ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་དྲི་བ་འདུག་མནོ་སྟེ་ཨིན་ལགས། ཁོང་གི་ཡང་སན་ཁང་གསར་རྐྱབ་པའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། ང་བཅས་ཀྱི་ཡང་ འཁོར་ལོ་ཆུ་གི་ནང་བཞག་སྟེ་འབད་རུང་ ད་ལོ་ཞིབ་

70

དཔྱད་འབད་དེ་ ལཱིས་སོང་ནུག་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ད་ མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ མི་སེར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ མེད་ཐབས་མེདཔ་ཅིག་མས་ དགོཔ་་་འདུག། འ་ནི་ནང་ལཱི་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གི་ འདི་གི་ལན་ཡོད་པ་ཅིན་ ལན་ཞུ་གནང་། ཐད་ཀར་ ད་ལོ་ངང་ལམ་གྱི་སན་ཁང་དང་གཅིག་ཁར་ཡུདཔ་ཅིག་ ཧ་ལམ་འདྲ་བས། གཅིག་ལས་བལ་བ་ཅིན་ ངང་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཨིན་མས། གཞན་དང་གཞན་ ད་རུང་ རོང་ཁག་གི་སླ་བསྲེས་འབད་འབད་བ་ཅིན་ བོན་པོ་གི་གནས་ཚུལ་འདི་ཚུ་ གནད་སྡུད་འདི་ཚུ་ཡོད་ག་མེད་ག་ཞུ་ཚུགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཞུ་གནང་། གལ་སྲིད་ ཞུ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་རུང་བཏུབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་ལཱི་ གསོ་བའི་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། ད་ ད་ལོ་ནཱ་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་མི་འདི་ བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིས་གཡང་རྩེ་རོག་ཁག་འདི་ ཁོང་རའི་རོང་ཁག་ལྟེ་བ་འདི་ ཡར་ལག་ལཱི་འབད། རྒེད་འོག་འདི་ཚུ་ག་ར་མར་མཇུག་ལཱི་འབད། སྟེ རྒེད་འོག་འདི་ཡར་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ རོང་ཁག་སན་ཁང་འདི་ཡང་ ཡར་རྐྱབ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ དོམ་ཚང་མི་སེར་དང་ མར་གྱི་རྒེད་འོག་བཞི་དེ་ཅིག་ལཱི་བྱ་སབས་མ་བདེཝ་སོམ་འབདར་ཐོནམ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འ་ནི་འབདཝ་ལས་ མར་འཁོར་ལཱི་ཆུ་གི་ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་༡༣ ནང་ལཱི་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་དངུལ་གྱི་གོ་སྐབས་གཅིག་ འ་ནི་ནང་ལཱི་འདུག་ཟེར་ འཁོར་ལོ་ཆུ་དང་ཁ་སླབ་སྟེ་ མར་ལཱི་སན་ཁང་གཅིག་བརྐྱབ་ནི་འབད་ད་ཅི་ནཱ་ལས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ སོད་ལ་ ༢༠ ཟེར་སླབ་དེས། འཁོར་ལོ་ཆུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ སོད་ལ་ ༡༠ ལས་བརྒལ་བརྐྱབ་མི་ཚུགས་ཟེར་སླབ་དེས།

ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ཅི་ ནཱ་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ནཱ་ལཱི་ ཧེ་མ་ལས་ མི་རོབས་འདི་མངམ་་་ཡོད་ས་གིས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་ ཚོང་རྐྱབ་མི་འབདཝ་ད་ལཱི་ སོད་ལ་ ༡༠ གིས་མི་ལང་ སོད་ལ་ ༢༠ འབད་མི་ར་བརྐྱབ་དགོ་ཟེར་ ཁོང་ལཱི་སླབ་་་ ད་ལོ་འདི་ མ་དངུལ་སོད་ལ་ ༡༠ གི་འབད་རུང་ ད་ལས་ཕར་ལཱི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ཐབས་ཡོདཔ་་་ Extension འབད་ཐབས་ཡོདཔ་འབད་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ཁ་སླབ་སྟེ་ བརྐྱབ་ནི་གི་འཆར་གཞི་བརྩམས་ ཡི་གུ་འདི་ཚུ་ཡང་བརྗེ་སོར་འབད་ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ མ་དངུལ་འདི་ དེམ་ཅིག་བྱིན་ནི་ཟེར་ མ་དངུལ་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་ དཔྱད་རིས་མིན་འདུག་ལགས། མ་དངུལ་ འ་ནེམ་ཅིག་བྱིན་ནི་ཨིན་ཟེར་ཁ་སླབ།ས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་ Engineer འདི་ཚུ་བཏང་སྟེ་ ས་གོ་ཚུ་ཡང་ ཞིབ་དཔྱད་དེ་ཚུ་འབད་ཚར་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཕར་གྱི་ ས་གོ་ནང་བལ་འབདཝ་ད་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་ ག་ཅི་ཐོན་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ མ་གཞི་ དོམ་ཚང་གི་ཁྲོམ་གསརཔ་འདི་གི་ ས་གི་གནས་སངས་འདི་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་ནང་ལས་

71

སན་ཁང་རྐྱབ་ནི་གི་ས་གོ་འདི་ ཁ་གྱེན་གཟར་དྲག་་་འབདཝ་ད་ ཧེ་མ་ལས་སན་ཁང་བརྐྱབ་ནི་གི་མ་དངུལ་འདི་ ཉུང་སུ་ཅིག་ཨིན་པས་ས་གིས་ མ་དངུལ་འདི་ Wall རྐྱབ་སྟེ་མཇུག་བསྡུ་ནི་མས། སན་ཁང་འདི་བརྐྱབ་མ་ཚུགས་པར་ལཱིས་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མདང་ཞག་ ང་བཅས་ཞལ་འཛོམས་གཅིག་ཚོགས་ཏེ་ རོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ནང་ལཱི་ཡི་གུ་གཅིག་བཏང་ཡི་ལགས། ས་གོ་འདི་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ནང་ལཱི་སྤོ་བྱིན་ཚུགས་པ་ཅིན་ གལ་སྲིད་ ཕར་ཁྲོམ་གྱི་སྦུག་ལཱི་མེན་ཏེ་འབད་རུང་ མཐའ་འཁོར་ནང་ལས་ཕར་ཡོད་པ་ཅིན་ འཁོར་ལོ་ཆུ་གི་མ་དངུལ་འདི་ སན་ཁང་བརྐྱབ་ནི་ནང་ལཱི་ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགས་ནི་མས།

ད་ལོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཅིན་ སན་ཁང་གི་ནང་ལཱི་མ་དངུལ་བཏང་ར་མི་ཚུགས་པས།གེ་ར་ Wall བརྐྱབ་ནི་ཚུ་ནང་ལཱི་འགྱོཝ་མས། ད་རིས་ ནཱ་ལཱི་གོ་སྐབས་ཅིག་ཨིན་མས། ང་བཅས་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ དོམ་ཚང་གི་སན་ཁང་འདི་ ཁག་ཆེཝ་འབད་ འདི་ཡང་ སོད་ལ་ ༢༠ འབད་མི་འདི་ར་དགོཔ་ཨིན། ད་རུང་ ཡང་བསྐྱར་དུ་ཚུད་པ་ཅིན་ སོད་ལ་ ༡༠ ཨིན།ཡིག་ཐོག་གུར་དེ་་་བཀོད་ད་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་སན་ཁང་འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ཚུགསཔ་འབད་ ང་བཅས་ཀྱི་ Technical clearance དང་ Health recommendation ནང་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ཈ལ་ལ་ ༢༠ འདི་དགོཔ་འབད་ སྟེ་འ་ནེ་འབད་ ཡི་གུ་ བཙུགས་ཏེ་ཡོད། ད་ལོ་ བྱ་སབས་མ་བདེཝ་ འ་ནེམ་ཅིག་ལཱི་ ལཱིས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ། སྒང་ཟུར་ སྨིན་རྒྱས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཐོ་བཀོད་གནང་འདི་གིས་རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་ཡི།གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རིས་ཀྱི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ ལས་རིམ་འདི་དེམ་ཅིག་འབད་ མཇུག་བསྡུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལྷན་ཁག་དེ་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ད་རིས་ དྲོ་པ་འགོ་བཙུགསཔ་ད་ར་ གསུང་གྲོས་སང་དགོ་མི་འདི་ འཐུས་མི་ཚུ་གི་ གནམ་མེད་ས་མེད་གསང་བ་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་སྲུང་སྐྱོབ་ རང་བ་ལཱི་ཐོ་ཕོག་པའི་གི་ གནད་དོན་ གནས་ཚུལ་འདི་ཚུ་འབད་བ་ཅིན་ འཐུས་མི་ཚུ་གི་ ཞུ་ཡང་མི་ཞུཝ་འོང་།གནད་སྡུད་དང་གནས་ཚུལ་འདི་ཚུ་ ཞུ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་འབད་རུང་ ཡིག་གུ་ཡར་བཏང་ནུག་ལོ་ མར་བཏང་ནུག་ལོ་ཟེར་ མེན་པ་འབད་ཞིནམ་ད་ རང་གིས་ ནཱ་ཕུལ་ཚརཝ་ཅིག་ར་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་བཞེས་ཞིནམ་ད་ ནཱ་ལཱི་ གནས་ཚུལ་འདི་ཚུ་དང་ གནད་སྡུད་འདི་ཚུ་ གནང་ཐབས་ཅིག་མཛད་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་འབད་ ཡར་སོངམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ མཚན་ཉིད་ལོ་ རྩོད་བསྡུར་ལོ་ གྲོས་བསྡུར་ལོ་ དྲི་བཀོད་ཡང་ཅིན་ མི་ཐོནམ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་ མ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་་་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རིས་ དུས་ཚོད་ཡང་ཕྱི་སོ་ཡི།ཐུགས་ཀྱི་བཟོད་པ་བཞེས་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་། འཐུས་མི་ མང་ཧད་རོགསཔ་ཅིག་ དྲི་བ་ལུ་ ཤ་ཡོདཔ་འོང་ནི་མས། འདི་ཚུ་ཨིན་ཏེ་གིས་འབད་ས་བཅས་རུང་ ནཱ་ལས་ཕར་ གསུང་གྲོས་གནང་ཐབས་ཡོད།གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ལཱི་ ད་རུང་

72

དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་ཁ་སྐོང་འབད་ ད་རུང་དྲི་བ་སྐོར་ཐེངས་དག་པ་ཅིག་ར་ཡོད་ལགས། འ་ནི་ནང་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་ནི་གི་ ས་གོ་ཅིག་མཇལཝ་མས།འདི་མེནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལས་ འབད་ཞིནམ་ད་ ད་རབ་འདི་ ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལས་ ཕུལ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་ཡང་ ལན་ཡང་ཆ་ཚང་འབད་ དུས་ཚོད་བཀག་མ་དགོ་པ་ལཱི་ ཤོག་ལུབ་ག་དེམ་ཅིག་ར་འབད་རུང་ ལན་འདི་གསལ་རིལ་རི་་་ནཱ་བུ་གི་སྐུན་མདུན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་འདི་ཚུ་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ར་འབད་རུང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནངམ་བཞིན་དུ་ར་ཡོད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀྲིན་ཆེ།

ད་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ཐབས་སས་འདི་བཙུག་འདི་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས། ད་རིས་ཀྱི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་དེམ་ཅིག་འབད་ གྲོལཝ་ཨིན། ད་ལོ་ གསོལ་ཇ་གི་བམ་གྲོལ་ནི་
ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་གི་ཤུལ་ལས་ར་ ང་བཅས་རའི་སྒོ་ནོར་དཔྱད་ཡིག་འདི་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གུ་ ད་རུང་ལུ་
ཤ་ཡོད། ད་རིས་ ནམ་སོ་སོ་ར་ ལཱིས་ལཱིས་འདྲཝ་ཅིག་འདུག། ནངས་པ་འདི་ཚུ་ ཆ་འཇོག་གནང་དགོ་ནི་མས།
ད་ལོ་གསོལ་ཇ་གི་བམ་ གྲོལ་ནི།

༣. འབྲེལ་ཡོད་ སྡེ་ཚན་ ག་༽ པ་ བོན་ཆེན་དང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་ལྷན་ཁག་དང་ དེ་ལས་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་བཀོད་པའི་ དྲི་བ་དང་ལནཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་རིས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ སྐོར་ཐེངས་གསུམ་པ་འདི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིན་ཟེར་
ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ཐུགས་ཀྱི་དྲན་གསོ་ཅིག་ཞུ་དགོ་པས་ལགས། དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་ནང་ལཱི་ ད་རིས་སྐོར་
ཐེངས་བཞི་པའི་ནང་ལཱི་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ག་ར་ཨིན་མས། ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ཡོངས་བསོམས་ ༡༦ འདུག་
ལགས། གནམ་མེད་ས་མེད་ལཱ་ཁག་རྐྱབ་ཅི། ན་ཧིང་ ན་ཧིང་ཟེར་རུང་ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ འདི་
གི་སྔོན་མར་ དགུན་གྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ར་གི་ དུས་ཚོད་མ་ལང་མི་གི་དཀའ་ངལ་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་བཏོན་དགོ་པའི་དཀའ་ངལ་ དེ་ཚུ་གི་ རང་གིས་ཞུ་བ་ཕུལ། མི་རྗེ་ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་གིས་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སོན་གནང་གནངམ་གི་སེམས་ཁར་བཞག་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ དྲི་བ་འདི་ག་དེ་་་འབདཝ་དྲག་ག།

གཅིག་འདི་ང་བཅས་ དྲི་བ་སྔོན་མ་ཐོ་བཀོད་འོང་མི་ ཡིག་ཚང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་་་དྲི་བ་ག་སྔོན་མ་འོང་མི་འདི་ གདོང་ཁར་བཙུགས་གནང་ཟེར་ གོ་རིམ་་་བཙུགས་ད་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་འབད་ཡི་ལགས། ང་བཅས་ཀྱིས་ དུས་ཚོད་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ སྐར་མ་ གཅིག་གི་ཧེ་མར་ འོང་སྟེ་འབད་རུང་ ཐོ་བཀོད་འབད་བཞག་ཟེར། དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་དྲི་བ་ ༡༦ ཡོདཔ་ད་ ག་ར་འདི་བཀོད་མི་ཚུགས་པས་ལགས། འ་ནི་འདི་ནངས་པ་གནངས་ཚེ་བྱ་བའི་གནད་སོད་ཀྱི་ གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་སུ་ ཟིན་སས་ཀྱི་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ ལམས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ལ་འཛིན་དང་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་གིས་་་ བདེ་དོགས་ཅིག་ འདི་ནང་ལཱི་ གསལ་རིལ་རི་ཅིག་བཀོད་དེ་གིས་་་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

73

དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ད་རིས་ དྲི་བ་ ༤ ཕྱི་སེལ་ནང་སེལ་རྐྱབ་སྟེ་གོ་རིམ་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ང་བཅས་ཀྱིས་ ནཱ་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། དྲི་བ་ཡོངས་བསོམས་ ༡༡ འདི་ངག་ཐོག་ནང་ལཱི་ཡོདཔ་ད་ ༡༡ གི་ནང་ལས་ ༡ འདི་ སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལས་འབད་ནི་འདི་གིས་འདི་ཆ་མེད་་་ ལོག་རང་སོའི་ འཐུས་མི་ལཱི་སྙན་ཞུ་ཅིག་ཕུལ་བཞག་ཡི་ལགས། ༡༠ ནང་ལས་དྲི་བ་གཅིགཔ་འདི་ ལྷན་ཁག་སོ་སོ་ལཱི་བཀོད་དགོ་པའི་དྲི་བ་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཕུལ་དགོ་པའི་དྲི་བ་འདི་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་་་ དེ་་་ ཡར་སོང་ནུག།

འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་ཚུ་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་ རང་སོའི་ ཞིབ་འཚོལ་ལས་རོགསཔ་ཚུ་ལཱི་ཡང་ ལུགས་ཤོམ་་་གསུང་གནང་ད་ལགས། ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཡི་གུ་འདི་ཕུལ་འབདཝ་ད་ དོན་ཚན་འདི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་དོན་ཚན་ ཚུད་སོངམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལན་ཞུ་མི་གི་ཡང་ སབས་མི་བདེ། ང་བཅས་ཀྱི་ ཕུལ་ཡང་མི་རུང་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ འདི་གི་ བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ༤ འདི་ ད་ལོ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ཕུལཝ་དང་གཅིག་ཁར་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་་་བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དེ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཕུལ་བཏང་སྟེ་ཡོད་པའི་ ཐོ་གཅིག་ མི་མང་གི་མཁྱེན་ནིའི་དོན་ལཱི་ བཅུད་བསྡུས་ཏེ་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་དྲན་ཐོ་ Audit memos གི་ རྒེད་འོག་ཚུ་གི་ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་ འཆར་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་ལཱི་ཕན་གནོད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་གཅིག་འདུག།འ་ནི་ ངག་ཐོག་ལཱི་ཨིན་མས། འདི་ཡིག་ཐོག་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཕུལ་བཏང་ཡི་ཟེར། ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་བ་ཅིན་ མ་པ་ ཡིག་ཐོག་གི་འདི་ ཁ་གསལ་ཏོག་ཏོ་་་ ཆ་ཚང་་་ ལན་ཡང་ཐོབ་ནིའི་གོ་སྐབས་ཡོད། མི་མང་གི་མཁྱེན་ནི་གི་ང་བཅས་ནཱ་ རྩོད་བསྡུར་ མ་སངམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མཁྱེན་ནི་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་གི་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅིག་ རང་ར་སོ་སོ་གིས་བཏོན་ཏེ་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཆུ་རུད་ལས་བརྟེན་ ཟམ་བཞི་ གནོད་རྐྱེན་རྐྱབ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ དེ་ཡང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཨིན་མས། གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ སྣུམ་འཁོར་ Bolero འདི་ ཁྲལ་ཕབ་ཆའི་ཁོངས་སུ་མ་ཚུད་པའི་སྐོར་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ འདི་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཕུལ་བཏང་ཡི། སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཕྱི་རྒྱལ་དངུལ་གྱི་གནས་གོང་ མར་ཕབ་ འགྱོ་མི་ལཱི་བརྟེན་ Geneva དང་ Brussels ལཱི་ཡོད་མི་ ཕྱི་འབྲེལ་འགོ་དཔོན་ཚུ་གི་ཉོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ཚད་གྱོང་རྒྱུད་སོམ་ཕོག་མི་འདི་ མར་ཕབ་འབད་ནིའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ནའི་སྐོར་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད།

འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ KC Charcoal and Briquettes གི་ལས་འགུལ་དོན་ལཱི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་ མ་ཐོབ་པའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ དངུལ་རྩིས་

74

ལྷན་ཁག་ལཱི་ཨིན་མས། འདི་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ རྒེད་འོག་ཚུ་ནང་ལཱི་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱི་དངུལ་ཁང་ སྒོ་བསམས་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གསར་སྒྲུབ་འཆར་དངུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། ལམ་གོང་ཝང་ཅང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཆུ་དུང་མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད།

སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། དགེ་ལུགས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་དངུལ་ཁུངས་རང་སྐྱོང་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། ཡིག་ཐོག་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ནང་སྲིད་བོན་པོ་ལཱི་ འ་ནི་ རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ བདེན་ཅུ་མཁར་རྒེད་འོག་ལཱི་ དམིགས་བསལ་འཆར་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ ཈མས་གསོའི་ཐབས་ལམ་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཨིན་མས། འ་ནི་འདི་ ཕར་ལྷན་ཁག་ནང་ཕུལ་ཏེ་འབད་རུང་ ད་ལོ་ ཕྱིར་བཏོན་བཞག་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་སྙན་ཞུ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ཀྱིས་ ག་ར་ དྲི་བ་ངག་ཐོག་གུར་ ལུན་མ་ཚུགས། ཤུལ་མམ་གྱི་སྐོར་ཐེངས་འདི་ནང་ལཱི་ ཕར་འཕུལ་རྐྱབ་བཞག་གེ་ཟེར་རུང་ ཤུལ་མམ་གྱི་སྐོར་ཐེངས་འདི་ནང་ལཱི་ ད་རིས་ཀྱི་ སྡེ་ཚན་གྱི་ ལྷན་ཁག་ ག་པ་གི་སྡེ་ཚན་ཚུ་གི་ དུས་ཚོད་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

མེན་མི་འདི་ཡང་ ང་བཅས་ར་གི་ དགུན་གྱི་ཚོགས་ཁང་འདི་ ཐུང་ཀུ་ཅིག་འབད་ སྐོར་ཐེངས་ ༢ འབདཝ་ད་ལཱི་ ཀ་ ཁ་ ག་ ལྷན་ཁག་ ཀ་ ཁ་ ག་ དེ་ལས་ ཤུལ་མ་གི་ ད་རུང་ ལྷན་ཁག་ ༣ འདི་གི་ སྐོར་ཐེངས་འདི་ ལོག་འདི་གིས་ར་ འཐོན་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ཡི་གུ་ག་ར་ དྲི་བཀོད་ དྲི་བ་ག་ར་ཡིག་ཐོག་ལཱི་ ཕུལ་བཏང་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དུས་ཚོད་ཡུདཔ་ཅིག་ ཧ་ལམ་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ང་གིས་ལུན་དགོཔ་ཐོན་སི། བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། ལ་མ་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ཕར་འཕུལ་རྐྱབ་འདི་གི་འབད་ སྐར་མ་ ༡༠ དེ་ཅིག་ཐེབས་་་ ང་གིས་ འབད་ ནཱ་ལས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་་་ ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་ ལས་རིམ་ འགོ་བཙུགསཔ་དང་གཅིག་ཁར་ ངག་ཐོག་གི་ དྲི་བ་དང་པ་འདི་ ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་་་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ཨིན་མས། དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ མ་ཞུ་བའི་སྔོན་མར་དྲི་བ་ ༤ རྐྱངམ་གཅིག་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་་་ གཞན་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གི་བདུན་ཕྲག་འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ དྲི་བ་ ༥ བཞག་ཡི་ལགས། ༥ བཞག་འདི་འབད་རུང་ དུས་ཚོད་མ་པ་ལས་རང་ ཕུལ་མ་ཚུགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ད་རིས་ དྲི་བ་ ༤ དེ་ཅིག་ ང་

75

བཅས་ཀྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་ དེ་ལས་ ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་རྐྱབ་འདི་ དེ་་་བཞག་འདི་ཡོད། འ་ནི་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་གི་
འགོ་འཛིན་པ་གི་དྲི་བ་འདི་ ཕུལ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

༡. 4P4S/OQ10 དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་སྐོར།
ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ། མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ཡར་
ལས་ བཀའ་གནང་དོ་བཟུམ་་་ ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། གཞུང་
གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་གིས་ལོ་ ༢ དེ་ཅིག་ཡར་སི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདས་པའི་གཞུང་ ག་ར་འབྱོན་ཏེ་
གིས་འབད་རུང་ གཞུང་གི་གནས་ཡུན་སྐབས་ལཱི་ དངུལ་ཕོགས་ཡར་སེང་ ཡང་ན་ཚར་གཅིག་ ཡང་ན་ཚར་
གཉིས་ དེ་་་འབད་བའི་ ལཱིགས་སོལ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་རེས་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ གནས་སངས་འདི་ འགྱུར་ཡི་འགྱུར་ཡི་འགྱོ། འཚོ་བའི་གནས་གོང་ཚུ་ ཡར་དྲག་ ཡར་སེང་འགྱོ་ inflation འདི་ཚུ། འདས་པའི་ལོ་ ༣ གི་རིང་ལཱི་ དེ་་་བལ་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ inflation འདི་ག་དེམ་ཅིག་ བསོམས་འདི་གི་འབད་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ཧ་ལམ་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡.༢༥ དེ་ཅིག་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་ར་ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ རྒྱལ་ས་ལྟེ་བ་ལཱི་ སོད་མི་འདི་ཚུ་ གོ་གནས་མ་འདྲཝ་བཞེས་མི་ལུ་ཤ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། གོ་གནས་ཆུང་བ་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁྱིམ་གྱི་ཁང་གླ་ལཱི་ དཔེ་གཅིག་བལ་བ་ཅིན་ ཉུང་ཤོས་ར་ སོང་ཕྲག་ ༨ དང་ ༩ བཅུ་ཐམ་ལས་ཡར་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཁོང་ར་གི་ཐོབ་ལམ་འདི་ ཁྱིམ་གྱི་ཁང་གླ་ལས་ ཉུངམ་་་ཐོབ། འ་ནི་བཟུམ་གྱི་གནས་སངས་ཡང་ལུ་ཤ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ལ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ཁྱིམ་གྱི་ ཁང་གླ་གི་འཐུས་འབད་བ་ཅིན་ ༣༥༠༠ ལས་མིན་འདུག། ཕར་སོད་དགོཔ་འདི་ ཧ་ལམ་ ༥༠༠༠ དང་ ༦༠༠༠ བདུན་སོང་ འ་ནེ་་་ སོད་དགོཔ་འབདཝ་ད་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ར་ཞི་གཡོགཔ་དེ་ཚུ་ དགོངསམ་ཞུ་་་འགྱོ་མི་འདི་ དེ་འབད་ར་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ན་ཧིང་གི་ལོ་གི་ དགོངསམ་ཞུ་མི་གི་ ཚད་གཞི་འབད་བ་ཅིན་ ཧ་ལམ་ བརྒྱ་ཆ་ ༨%དེ་ཅིག་འདུག་ལགས། ཐོན་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ ཚོར་སྣང་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ཐོན་འགྱོཝ་མས་ཟེར་ཐོན་འགྱོ་བའི་ཤུལ་ལཱི་ བོ་འགྱོད་འདི་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ལགས། ཡ་ང་ཞི་གཡོག་ནང་ལས་ཐོན་ཡར་སི། འཛོལ་སོང་ནུག་ཟེར་བའི་ བོ་འགྱོད་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར་དཔའ་཈མས་བསྐྱེད་དེ་འགྱོཝ་ཨིན་མས་ཟེར།

ང་བཅས་ར་ ཁོ་ར་གི་ དངུལ་ཕོགས་འདི་ཚུ་ མ་ལང་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ཨིན་མས་ཟེར་ ང་རང་གི་ དེ་་་མཇལཝ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ ཁ་ཙ་ ངན་ལྷད་བཀག་སོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ སྙན་ཞུ་ནང་ གཟིགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཧ་ལམ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠.༨ འདི་ ལྐོག་ཟ་གི་གནད་དོན་འདི་ཚུ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། embezzlement ལགས། བརྒྱ་ཆ་ ༢.༥ འབད་བ་ཅིན་ ནང་གསུག་སོད་ལུན་འདི་ཚུ་ Bribery གི་གནད་དོན་འདི་ཚུ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༤༢.༦ འདི་ ང བཅས་ར་ ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་

76

འབྲེལ་གཏོགས་འབད་དེ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། བརྒྱ་ཆ་ ༡༩.༦ འདི་ ང་བཅས་ར་ ས་གནས་གཞུང་གི་ functional འདི་ཚུ་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་དེ་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་་་འབད་དགོ་མི་འདི་ཡང་ རོགས་ དངུལ་ཕོགས་དང་ ཐོབ་ལམ་ཚུ་མ་ལངམ་ལས་བརྟེན་ རང་གི་བཟའ་ཚང་འདི་ཚུ་ གསོ་བའི་གནས་སངས་སྐྱོངམ་ད་ལཱི་ མ་ལང་པ་ལས་བརྟེན་ མེན་ན་ཟེར་བའི་ བར་སོན་ཨིན་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གིས་ གོང་ལཱི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ དངུལ་ཕོགས་ཡར་སེང་གི་ གྲོས་དོན་དང་ གྲོས་འབུལ་འདི་ཚུ་འདི་ཕར་ར་བཞག།ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ གོ་མ་ཚུགས་པ་ལས་བརྟེན་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དངུས་རྩིས་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཆར་གཞི་དེ་ཚུ་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ ཁ་ཙ་གླིང་མུ་སོད་ཝང་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ངན་ལྷད་བཀག་སོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཟེར་ དངུལ་རྩི་བོན་པོ་གི་ཞལ་ལས་ ནམ་ཡང་མ་གསུང་མི་འདི་ ཁ་ཙ་གསུངས་ཡི། ད་རིས་ཡང་ ཐེངས་གཉིས་པ་ མི་རྗེ་བོན་པོ་གི་ཞལ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཟེར་ དེ་འཕྲོ་ལས་འགོ་བཙུགས་ནི་ དེ་་་གསུངས་མི་གི་ རེ་བ་ཡོད་ལགས། སེང་ཚུགས་པ་ཅིན་ནམ་ལས་ སེང་ནི་ཨིན་ན་ སེང་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནད་དོན་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་སེང་མ་ཚུགསཔ་ཨིན་ན་གི་ ལོ་རྒྱུས་འདི་ཚུ་ ད་རིས་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ནང་ལཱི་ གསུང་གནང་པ་ཅིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་ཅི་ ཞུ་ནི་བརྗེད་སོང་ནུག་ བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། འ་ནི་ ཡིག་ཐོག་གི་ལན་འདི་ཚུ་ག་ར་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གནང་སྟེ་ཡོད།ཡིག་ཐོག་གི་ལན་གནང་མི་ ལྷན་ཁག་ག་ར་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ཡིག་ཐོག་གི་ལན་ཚུ་ག་ར་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་་་རང་ར་སོ་སོ་གི་ ཁ་བྱང་ནང་ལཱི་ ཕུལ་ཏེ་ཡོད། འདི་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་གཟིགས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ དྲི་བ་གི་ལན་འདི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་་་ ཞུ་གནང་ཞིག་ལགས། དུས་ཚོད་འདི་ཚུ་འབདན་ ག་ར་གིས་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། དགོངསམ་མ་ཁྲེལ་ བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། དུས་ཚོད་ཐེབས་ཡར་སོང་པ་ཅིན་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ཐེབས་འགྱོ་བ་འདི་ཁྱད་མེད།ག་ར་ལཱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་དགོ་ནི་འདི་གིས་ ག་ར་གིས་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་་་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་ དྲན་གསོ་ཕུལ་མ་དགོཔ་འབད་ དེ་་་མཛད་དེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། ད་རིས་ ང་བཅས་ར་གི་ ག་ནི་བ་ཁག་ཆེ་བའི་དྲི་བ་ཅིག་ བཀོདཔ་ཨིན་མས། འདི་གིས་་་ང་རང་གིས་ ལན་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། for the record ད་ལོ་ ངབཅས་ཀྱི་གཞུང་དབུ་བརྙེས་ཏེ་འབད་ ལོ་གཉིས་ལྷགཔ་མ་འགྱོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་

77

ལགས། ལོ་གཅིག་དང་ ཟླཝ་བཅུ་ཐམ་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ for the record ལགས། དེ་ལས་ ནཱ་གིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན།

ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ང་བཅས་རའི་ བཙག་འཐུ་ལས་གྲུབབ་ཕའི་གཞུང་བཞི་པ་ཨིན་མས། གཞུང་དང་པའི་སྐབས་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་བཙུགས་ནུག།གཞུང་གཉིས་པའི་སྐབས་ལཱི་ ཚར་གཉིས་འགོ་བཙུགས་ནུག། གཞུང་གསུམ་པའི་སྐབས་ལཱི་ ཚར་གསུམ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ད་རེས་ཀྱི་གཞུང་བཞི་པའི་སྐབས་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་བཙུགས་པ་ཅིན་ ཐེངས་བདུན་པ་འདི་ འགོ་བཙུགས་ནི་་ཨིན་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ ག་ར་གིས་མཁྱེན་སར་ཨིན། མ་པ་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་དྲུག་པ་འབད་བ་ཅིན་འདི་ ཡུདཔ་ཅིག་ 1st July ༢༠༢༣ དབྱིན་ཟླ་བདུན་པའི ནང་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འདི་བཙུགས་བའི་སྐབས་ལཱི་ གཞུང་གིས་འབད་ལགས། ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡུདཔ་ཅིག་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེམ་ཅིག་གནང་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མ་པ་ འ་ནི་འདི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ གནང་མི་ལཱི་བརྟེན་ཏེ་འབད་ ལོ་རེ་རེ་ལཱི་ གཞུང་ལཱི་ཡུདཔ་ཅིག་ མ་དངུལ་ཐེར་བུམ་༦.༨ དགོཔ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་ འ་ནི་འཕུལ་བའི་སྐབས་ལཱི་ གཞུང་ལཱི་མ་སོད་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གཞུང་གིས་ ཕུལ་མ་ཚུགས་པས།ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ དེ་བསྒང་ ང་བཅས་ར་ཞི་གཡོགཔ་གི་ཟླ་རིམ་གྱི་དངུལ་ཕོགས་དང་ དེ་ལས་ང་བཅས་རའི་ རྒྱུན་སྐྱོང་གི་མ་དངུལ་ཚུ་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ཡང་ ཡུདཔ་ཅིག་གཞུང་གིས་ སོམ་ཡོདཔ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་ ཁལ་གཅིག་དང་གཉིས་དེ་ཅིག་ དེ་གུར་ ཟླཝ་རེ་ལཱི་ དངུལ་ཕོགས་གཏང་ནི་མ་ལང་འབད་ཞིནམ་ལས་ Tertiary Bill ཟེར་ ཡོདཔ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་༡༢ དེ་ཅིག་ལུན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་ མི་མང་བུ་ལོན་གྱི་གྲལ་ཁར་ འ་ནེ་་་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ འ་ནི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཕུལ་ཚུགས་མི་འདི་ཡང་ ག་གི་བཀའ་དྲིན་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ ཁོ་རའི་ US Dollar ས་ཡ་ ༡༠༠ ཁོ་རང་གིས་གནང་སྟེ་ ད་ལོ་འབད་ཚུགས་མི་འདི་ཡང་ འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ འབད་དགོ་མི་དོན་དག་ ངོ་མ་གཅིག་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་འདི།ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ Covid གི་ ནད་གཞི་འདི་ཚུ་ཐོན།དེ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ ཆོས་བལ་མི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ གཞན་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་འགྱོ་སྟེ་ དཀའ་ངལ་ཕོག་སྟེ་སོདཔ་ད་ལཱི་ འདི་ཚུ་ གཟིགས་ནི་གི་དོན་ལས་འབདཝ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

78

དེ་ལས་ གཞན་མི་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ ད་ཅི་ང་གིས་ཞུཝ་ད་ལཱི་ ཡུདཔ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་༦.༨ འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་གི་ས་སོང་སུབ་ནི་འདི་ ང་བཅས་རའི་ སྤུ་ན་གཙང་ཆུ་ ལས་འགུལ་གཉིས་པ་འདི་ Commission འབད་འོང་ཟེར་གཅིག་འདི་ འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ ག་ར་གིས་མཁྱེན། སྤུ་ན་གཙང་ཆུ་ ལས་འགུལ་གཉིས་པ་འདི་ མདང་ཞག་ཁམས་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་འགོ་བཙུགས་ཚུགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།fully commission འདི་ ད་མ་པ་ དྲི་བ་ངོ་མ་འདི་ ང་བཅས་ མི་སེར་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་འདི་ ནམ་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་གི་སྐོར་ལས་ གསུང་གནང་ཟེར་ཨིན་མས།ང་གིས་ ཞུ་གནང་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས།

ད་ མ་པ་ ད་ ང་བཅས་ར་གི་ མི་མང་གི་ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ དཀའ་ངལ་འདུག།ང་བཅས་ག་ར་གིས་མཁྱེན། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་གཞུང་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ མ་འབད་བའི་ འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ད་ ལོ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ བལ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ག་ར་གིས་མཁྱེན་ ན་ཧིང་ གནམ་བྱཱར་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ང་ར་གིས་་་ ནཱ་ fiscal measure income tax act དང་ GST འདི་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་གིས་་་ནཱ་བུ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡི། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཡང་ ལོག་སྟེ་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་ ང་བཅས་ཀྱི་འབབ་ཁུངས་ཁྲལ་གྱི་དོན་ལས་ ཡངས་ཆ་ ལུ་ཤ་ བཏང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཡངས་ཆ་བཏང་མི་དང་པ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ corporate income tax བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ དང་ གཉིས་གུ་ཕབ་ཅི། སྟེ་business income tax འདི་ མ་པ་ར་མེདཔ་་་བཟོ་སྟེ་འབད་ འ་ནི་དང་ང་བཅས་ཀྱི་རང་སོའི་འབབ་ཁུངས་ PIT དང་མཐུད་དེ་འབད་ འ་ནེ་་་བཟོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་རང་སོའི་འབབ་ཁུངས་ ཁྲལ་འདི་ཡང་ བསོམས་ཏེ་ ཡུདཔ་ཅིག་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལུ་ཤ་ཅིག་གིས་ར་ ཕབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་ཚུ་ ཕབ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གཞུང་གི་འབབ་ཁུངས་ལཱི་ ག་དེམ་ཅིག་ གནོད་འོང་ག་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ལུགས་ཤོམ་་་ཞུ་མི་ཤེས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཡུདཔ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་ ཐེར་འབུམ་འབད་ར་མར་བབ་འགྱོ་ཡི།ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ ད་ང་བཅས་ གནམ་ལོ་ ༢༠༢༦ ལས་རྐྱངམ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ནི་འདི་གིས་ འདི་གིས་གཅིག་འདི་ མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་མ་ཚད་ ང་བཅས་རའི་ འབབ་ཁུངས་ཁྲལ་གྱི་ནང་ལཱི་ ཁྱིམ་གྱི་བདག་དབང་འབད་ནི་དོན་ལཱི་ང་བཅས་ ས་ཡ་ འབུམ་གཉིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཕབ་ཆ་སོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཨ་ལཱི་སྐྱེསཝ་ད་ལཱི་ ཨ་ལཱི་དང་པ་ལཱི་ སོང་ཕྲག་ ༡ ། ཨ་ལོ་ གཉིས་པ་སྐྱེས་བ་ཅིན་ ༡༢༥༠ ། ཨ་ལོ་ གསུམ་པ་སྐྱེས་བ་ཅིན་འདི་ སོང་ཕྲག་ ༥ ། ཨ་ལོ་ བཞི་པ་ལས་ ལྷག་སྟེ་སྐྱེས་བ་ཅིན་འདི་ རེ་རེ་ལཱི་ སོང་ཕྲག་

79

༡༠༠༠༠ རེ་ཟེར་ ང་བཅས་ཕབ་ཆ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཆ་འཇོག་འབད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འདི་ཚུ་ ཕབ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་ PIT གི་འོང་འབབ་འདི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་བབ་འགྱོ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་མ་ཚད་ ང་བཅས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལཱི་ ཡོད་མི་གི་ཨ་ལོ་ ཕམ་འདི་ཚུ་ PIT གི་ pair འདི་ཚུ་ ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ ཡུདཔ་ཅིག་བརྒྱ་ཆ་ སོང་ཕྲག་ ༤༠ དེ་ཅིག་ ང་བཅས་ཕབ་ཆ་ གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་མ་ཚད་ ང་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་འཐུས་འདི་ཚུ་ཡང་ཧེ་མ་ ༢༠༠༠༠ ཡོད་མི་འདི་ ༥༠༠༠༠ དེ་ཅིག་ སེང་ཡི། འ་ནི་འདི་ཚུ་ སེངམ་ལས་ བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ income tax གི་ གཞུང་ལཱི་ འབབ་ཁུངས་ ག་དེམ་ཅིག་རྒུད་ཕོག་ནི་མས་ག་ ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱི་ལུགས་ཤོམ་་་ཞུ་མ་ ཤེས་ནི་འདི་གིས་གཅིག་འདི་ལཱི་ བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ དེ་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་འབད་ ཤེས་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ certainty of income of the country ཡང་ བལ་དགོཔ་འདི་ཡང་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་གི་ཁྲལ་ ངོ་མ་འབད་བ་ཅིན་ བཙོང་ཁྲལ་འདི་ ༠ ལས་ ཡུདཔ་ཅིག་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ཐམ་པ་ ཚུན་ཡོད། ད་ ག་ར་ ཕབ་འདི་གིས་་་ བརྒྱ་ཆ་ ༥ རྐྱངམ་གཅིག་བཟོ་ཡི། འ་ནི་ལས་ བརྟེན་འདི་གིས་འབད་ཡང་ གཞུང་ལཱི་ཁྲལ་གྱི་འོང་འབབ་འདི་ ག་དེ་འབད་འོང་མས་ག་ མ་པ་ གནམ་མེད་ས་མེད་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཞུ་མི་ཤེས་པས། འ་ནི་འདི་ཚུ་ ག་དེ་འབད་འགྱོ་ནི་ན་ འདི་ཡང་ལུགས་ཤོམ་འབད་ གཟིགས་དགོཔ་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གསུམ་པ་འདི་ ད་མ་པ་ ང་བཅས་ར་ ཁག་ཆེ་ཤོས་འདི་ ད་ཅི་ཡང་ ང་གིས་ཞུ་ཡི།སྤུ་ན་གཙང་ཆུ་ལས་འགུལ་ ༢ པ་འདི་ འགོ་བཙུགས་ཡི།འ་ནི་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་་་འ་ནི་ གནས་ཚུལ་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་ བཟུམ་་་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ འ་ནི་འདི་ཐག་མ་གཅདཔ་ལས་ བརྟེན་འདི་གིས་ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ འོང་འབབ་ག་དེ་འབད་འོང་ག་ ལུགས་ཤོམ་་་བལ་དགོ་འབད་ཟེར།

གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ ཟད་འགྲོ་འདི་ ང་བཅས་ག་ར་གིས་མཁྱེན། ཟད་འགྲོ་ག་དེ་འབད་ འགྱོ་ཡི་ག་ གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟད་འགྲོ་ག་དེ་འབད་འགྱོཝ་ཨིན་ན། རྒྱུན་སྐྱོང་གི་མ་དངུལ་ག་དེ་འབད་འགྱོཝ་ཨིན་ན་ ད་རེས་ ང་བཅས་ར་ ལ་ཐོག་ཁ་ལས་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ ཡར་ལས་དྲི་བ་ ༡༡ དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ལཱི་ མང་ཤོས་ར་ ཟམ་ཆད་ཆདཔ་ འ་ནི་འདི་ཚུ་གི་ཟད་འགྲོ་དགོཔ།དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ ཡིག་ཚང་གསརཔ་འགོ་བཙུགས་དགོཔ། འ་ནི་འདི་ཚུ་ ལུ་ ཤ་ཐོནམ་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་་་ ང་བཅས་ར་གི་ expenditure འདི་ཚུ་ ག་དེ་འབད་ འགྱོ་དགོཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་ ཧ་གོ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ཟད་འགྲོ་གི་ནང་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ བུ་ལོན་ལུ་ ཤ་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་་་ཟད་འགྲོ་ཡུདཔ་ཅིག་ ཐེར་འབུམ་ ༣༠ དེ་ཅིག་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་སྐྱིན་འགྲུལ་ཚུ་ བཏབ་ནི་གི་དོན་ལས་ interest བཏབ་ནི་གི་དོན་ལས་ ངོཝ་གི་ སྐྱེད་ཚུ་བཏབ་ནི་གི་དོན་ལས་ར་ འ་ནེམ་ཅིག་དགོ་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དང་པ་ ད་ཅི་

80

ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ ང་བཅས་འོང་འབབ་བལ་དགོ་པས།ང་བཅས་ཟད་འགྲོ་འགྱོ་ཐངས་བལ་དགོ་པས།དེ་ལས་ འ་ནི་ཟད་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དངུལ་ཆད་འདི་ག་དེ་འབད་ འགྱོཝ་ཨིན་ན་Fiscal deficit ག་དེ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན་ན། འ་ནི་འདི་ཚུ་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ ང་བཅས་ མི་མང་དངུལ་རྩིས་བཅའ་ལམས་ཀྱིས་འབད་ འགན་ཁག་སོད་དགོ་ནི་འདི་གིས་འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་ བལ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་འབད་དགོཔ་འདུག་ལགས།

དེ་ལས་བཞི་པ་འདི་ ནཱ་ལས་ཡང་ གསུངས་དེས། ང་བཅས་ inflation ད་ང་བཅས་ར་གི་ དངུལ་ཕོགས་འདི་ སེང་མི་ནམ་དུས་ལཱི་ inflation འདི་ལུགས་ཤ་ཐོནམ་ཨིན་ལགས། འ་ནི་ inflation གོང་ཚད་ཡར་འཐོན་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ དངུལ་ལྷག་ཐོབ་མི་ཚུ་ལཱི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁྱད་མིན་འདུག།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ སྒེར་ནང་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ཚུ་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་འཐོབ་ནི་མེདཔ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་ inflation གིས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ དཀའ་ངལ་སོམ་འསངམ་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ མཇུག་གི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཞི་གཡོགཔ་དང་ སྤྱི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཟླ་རིམ་དངུལ་ཕོག་སེངམ་ད་ལཱི་ ད་ང་བཅས་ སྒེར་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་དེ་ཚུ་ ཁོང་གི་ དཔལ་འབྱོར་ལུགས་ཤོམ་ མ་འགྱོཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྒེར་སྡེ་ གོང་འཕེལ་ལུགས་ཤོམ་ མ་འགྱོ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ང་བཅས་ག་ར་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ལཱི་ ག་ར་གིས་སྒེར་སྡེ་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོ་ཟེར་ ག་ར་གིས་ ཐུགས་བསམ་བཞེས་ཏེ་གིས་ར་ འ་ནེ་འབད་གསུངས་ནི་འདུག།

དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྒེར་སྡེ་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོ་པ་ཅིན་འདི་ སྒེར་སྡེ་ཚུ་གི་ ང་བཅས་གཞུང་གི་ ཟླ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་སེངམ་ད་ལཱི་ ཁོང་གིས་ སེང་ཚུགས་འབད་ག་ མི་ཚུགས་འབད་ག་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་ནང་ བལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ཐོ་སོམ་ རྒྱལ་ཁབ་གི་དཔལ་འབྱོར་ལཱི་ ཐོ་སོམ་ཕོག་འོང་ཟེར་ ང་བཅས་ག་ར་གི་མཁྱེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། ལ་མ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ནང་ལཱི་ ཁ་སྐོང་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་རིགས་འགྲེས་ཏེ་གིས་་་ཞུ་གནང་། ད་ཐོ་བཀོད་ད་རུང་ འཐུས་མི་གསུམ་གྱིས་ གནང་སྟེ་འདུག། ད་རུང་ དུས་ཚོད་ཨ་ཙི་ཅིག་ འཐོབ་ཚུགས་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག། ཤུལ་ལས་ ཐོ་བཀོད་ད་ལོ་ཕུལ་མི་ཚུགས་དོ་འོང་། དེ་འབདཝ་ད་ད་ལོ་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་དང་ གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་ ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གི་ཨིན་མས། དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་པ་ ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་འབད་ནི་འདི་གིས་ དང་པ་ར་ ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་ སྐར་མ་ ༢ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་།

ཝམ་རོང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ང་རང་གི་ དྲི་བ་འདི་ དངུལ་ཕོགས་ཡར་སེང་ འབད་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ ཚུགས་པ་ཅིན་ ནམ་ཚུགས་འོང་ག་ འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་

81

གནད་དོན་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་ དྲི་བ་ཨིན། ད་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་མི་ཚུགས་ནི་གི་ ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚུ་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱསཔ་འབད་ གསུངས་གནང་དེས།འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་བཅས་ར་ ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་ལཱི་ ད་ ཚོགས་པ་དེ་ཚུ་གིས་ ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་ལུ་ཤ་འབད་དེ་ཡོད་ལགས། ད་རེས་ གཞུང་སྐྱོང་གི་ ས་གོ་ནང་ལཱི་ལྷོད་མི་གི་ དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་གིས་ ག་དེ་་་ གསུངས་ཡི་གོ་ཟེར་བ་ཅིན། ང་བཅས་ར་ ཞི་གཡོགཔ་འདི་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་དགོ་ཟེར། ད་ ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་ ཤོག་གྲངས་ ༧༠ པ་ནང་ལཱི་ དེ་་་ ཚུད་དེ་ཡོད་ལགས། ད་ ཞི་གཡོགཔ་དང་ སྤྱི་གཡོགཔ་ ག་ར་གི་ ལོ་ལོབ་སེང་ནི་ཨིན་ཟེར། ད་ ཤོག་གྲངས་༨༦ ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་ལས་མི་ཚུ་གི་ ད་རེས་ ཐོབ་དབང་དངུལ་ཕོགས་འདི་ ལོག་བཏབ་ཀྱིས་འབད་ ཡར་སེང་ནི་ཟེར་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ གནམ་མེད་ས་མེད་ དགའ་ཏོག་ཏོ་་་ ཕུལ་ཏེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་གིས་ མི་སེར་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ར་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་གིས་ད་རེས་ གཞུང་གི་ས་གོ་ནང་ཕེབས།ཕེབས་པའི་གི་ ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་ ད་ གནས་སངས་མི་བཏུབ་པས་ཟེར་ད་རེས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ ག་དེ་་་གསུངས་ཡི་གོ་ཟེར་བ་ཅིན།ང་བཅས་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཟེར་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་པ་ཅིན་ ཏི་རུ་ཐེར་འབུམ་ཐེར་འབུམ་་་ ཐེར་འབུམ་ ༡༥ ཐེར་འབུམ་ ༡༠༠ ཐེར་འབུམ་ ༤༠༠ དང་ ༥༠༠ གི་ གྲ་སྒྲིག་ཡོད་ཟེར་ ཁྱེད་ར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་ག་ ང་བཅས་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་ཟེར་ དེ་་་གསུངས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་རེས་ ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་ད་ གསུང་བཤད་དེ་ཚུ་ ཨ་ཙི་ སོ་སོ་་་ཐོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་མི་སེར་དེ་ཚུ་གིས་ དམངས་གཙོ་གི་རིང་ལཱིགས་ལཱི་ ག་དེ་་་ ཆ་བཞག་འོང་ག་ བཙག་འཐུ་གི་རིམ་པ་ལཱི་ ག་དེ་་་ ཆ་བཞག་སྟེ་ བཙག་འཐུ་གི་ནང་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་པར་འཐོན་འོང་ག་ འ་ནི་ དོགས་པ་ཡར་སི་ཟེར་ ད་ དེ་་་ ད་རེས་ ཁས་བངས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ གསུང་བཤད་དང ད་རེས་ཀྱི་ ག་དེ་་་སོར་ཡར་སོང་ཡི་ག་ འ་ནི་ཅིག་གསུང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་གི་སྐབས་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ དཔལ་འབྱོར་དང་དངུལ་རྩིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དངུལ་ཕོགས་སྒྲིག་བཀོད་གཞི་སྒྱུར་བཅའ་ལམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་འདི་ གསུང་གྲོས་གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ ཆ་འཇོག་འདི་ ག་དེ་་་གྲུབ་ཅི་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་ལཱི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསུང་གྲོས་དང་ གྲོས་བསྡུར་གྱི་དོན་ལས་ ཕུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ དེ་་་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པ་ཨིན་མས། ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་སྐབས་ལཱི་ ག་ཅི་་་ ཕུལ་མ་ཚུགསཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ གྲོས་ཆོད་འདི་ གྲོས་ཆོད་འབད་རང་ བཞག་ནི་ཨིན་ན་ ད་ དྲི་བ་གཉིས་གུར་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཅིག་གསུང་གནང་པ་ཅིན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི། ལགས་སོ།

82

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་སྐར་མ་གཉིས་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་།

སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། མ་པ་ ངེ་གི་འདི་དྲི་བ་ ཡིག་ཐོག་གུར་བཀོད་ཡི།ཨིན་རུང་ ད་ལོ་གི་དྲི་བ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གོང་ཚད་ ཡར་ཕར་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་ནཱ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ཕར་ཡང་ གོང་ཚད་ཡར་ཕར་འགྱོ་སྟེ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། གོང་ཚད་གནས་གོང་ ཅ་ལ་གི་གནས་གོང་འདི་ ཡར་ འཛེགས་འགྱོཝ་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ལས་ཕར་ཨིན་པ་ཅིན་ exchange rate fluctuation ཟེར་ སླབ་ཞིན་ན་ལས་ ང་བཅས་ར་ ཏི་རུ་དང་ ཏི་རུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་ཏེ་ ང་བཅས་ར་གི་ འབྲུག་པའི་མི་ དཔེ་ཨིན་པ་ཅིན་ brussel དང་ geneva ལཱི་ ཕྱག་ཞུ་མི་ཆ་ཁྱབ་ལཱི་ ཐོ་སོམ་འབད་ར་ ཕོག་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ང་གིས་ དཔྱེ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ P1 level, P1གི་གནས་རིམ་ནང་ཡོད་པའི་ འགོ་དཔོན་ཅིག་ ཕར་ Geneva ལཱི་ ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ Geneva གི་ ཏི་རུ་འདི་ US dollar ལས་ ཤུགས་སོམ་་་ ཐོན་ཡར་སོང་ནི་འདི་གིས་ ཟླཝ་༢༤ ལོ་ ༢ ཀྱི་ནང་ལཱི་ P1གི་ OFFICERགཅིག་གི་ ཁོ་ལཱི་གྱོང་རྒུད་ག་དེམ་ཅིག་ཕོགཔ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཡུདཔ་ཅིག་འབུམ་བདུན་དེམ་ཅིག་ གྱོང་རྒུད་ཕོགཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ ཅོག་ར་འཐདཔ་་་ brussels ནང་ཕྱག་ཞུ་མི་གི་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་པའི་ ཕྱི་རྒྱལ་ལྷན་ཁག་ནང་ཕྱག་ཞུ་མི་ཚུ་ ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ འབུམ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཅིག་ གྱོང་རྒུད་ཕོགཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། ལན་འདི་འདུག་ ལན་འདི་ནང་ལཱི་ སྔོན་མ་གི་ལམས་བརྩམས་མི་ཚུ་གིས་ འཛོལ་སོང་ནུག་ཟེར་ཨིན་མས།

ཆདཔ་གཟར་ཁའི་ཆུ་དང་ འཛོལཝ་བ་མའི་གསུངས་ཟེར་ཡོད་ལགས། ག་གིས་ཡང་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་འཛོལ་འོང་། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འཛོལ་སོང་ནུག་ཟེར་ དེ་འབད་ར་ ཐང་གཏང་བཞག་པ་ཅིན་ ཕར་བཞུགས་མི་ཆ་ཁྱབ་ཡང་ ང་བཅས་ འབྲུག་པའི་མི་རང་ཨིན། འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་གྱོང་རྒུད་ཕོག་སྟེ་ སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་ཏེ་གིས་ སབས་མ་བདེཝ་འདི་ དེ་འབད་ར་ཐོན་སོད་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ལན་གསལ་ནང་ལཱི་བལ་དོ་ཟེར་མས། བལ་སྟེ་སོད་པ་རྐྱངམ་གཅིག་གིས་མི་བཏུབ་པས་པ་ལགས། pay commission བཙུགས་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

ང་གིས་འབདབ་ཅིན་ pay commission ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ད་ལོ་གི་ pay structure reform act ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཧོངས་ལས་ འདི་ག་ཅི་ལོ་ འཕྲི་སྣོན་འབད་ཆོག་ཟེར་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ Geneva དང་ Brazil ལཱི་

83

ཕྱག་ཞུ་སྟེ་ཡོད་མི་ ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཁོང་གི་སྐྱིད་སྡུག་བསལ་ཐབས་ལཱི་ གཞུང་གི་ཧོངས་ཐུག་ལས་ ནམ་འབད་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཅིག་མགྱོགས་སུ་ཅིག་་་ མ་འབདཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྟེ་ ཁོང་ལཱི་སྐྱིད་སྡུག་ཕོག་མི་འདི་ ཕོག་ཕོགཔ་སར་སོད་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འདུག། རྒུད་ཕོག་ནི་གིས་ཡང་ མངམ་་་ཕོག་ནི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ མཇུག་ར་ དྲི་བ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་།

གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿབཀྲིན་ཆེ་ལགས། མ་པ་ དཔྱད་རིག་མེད་པའི་རི་ལས་ རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཆརཔ་ཟེར་ཁ་ཙ་རོགས་མི་རྗེ་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ ཞལ་སློབ་ཧན་ཏོང་ཏོ་་་གསུངས་མི་གཅིག་དང་ ད་རིས་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་བལ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་ རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཟེར་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ གོ་བ་དེ་་་ལུནདོ་ཟེར་ལགས། སྟེ་ ཨ་ལོ་བསྔུ་སར་ཕ་མའི་རྩ་བར་ཟེར་མི་འདི་ཨིན་མས། ངན་ལྷད་བཀག་སོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྙན་ཞུ་ནང་ལཱི་ཡང་ མང་ཤོས་ཅིག་ར་སྙན་ཞུ་འདི་ ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཐོན་ཏེ་སོད་ནུག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ དྲང་སོད་ལགས། ཕྲང་སྟེ་འབད་ནི་གི་ནང་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཐབས་ཆག་སྟེ་ཨིན་མས་ཟེར་ལགས།

འདི་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ང་བཅས་ར་ཞི་གཡོགཔ་དགོསངམ་ཞུ་སྟེ་འགྱོ་མི་བརྒྱ་ཆ་ཡང་ བཞེས་ཧིང་འབད་བ་ཅིན་ ཡུདཔ་ཅིག་བརྒྱ་ཆ་༡༩ དེ་ཅིག་གུ་ལྷོད་སོང་ནུག། ན་ཧིང་འབདཝ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༨ དེ་ཅིག་གུ་འཛུལ་སོངམ་་་འབད་ནི་དེ་ཡང་ མ་གཞི་འདི་དགོངས་ཞུ་འབད་ནི་གི་ རྐྱེན་དང་ཆ་རྐྱེན་ལུ་ཤ་ཅིག་ར་འདུག།

ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ཡང་ ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ན་ ཟེརཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ མ་ལངམ་ མ་བཅའཝ་མང་ནི་འདི་གིས་ར་ ངན་ལྷད་འདི་འ་ནི་ལས་ཐོནམ་ཨིན་མས་ཟེར་ འདི་གུ་ལཱི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ ག་ཅི་ཡོད་གོ་ཟེར་བ་ཅིན། ད་ལོ་ནཱ་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ཡང་ མེད་པར་ འབག་ཤོག་དང་ ཤི་བར་ལོག་ཤོག་མིན་འདུག་ འདི་ཁུངས་གནམ་མེད་ས་མེད་སེལ་ཏེ་རང་གནང་དེས། སྟེ་དེ་ཡང་ཐུགས་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གུ་ལཱི་ ད་རུང་ཡང་ ཞིབ་འཚོལ་ཅིག་འཕྲོ་མཐུད་འདི་རང་ གནང་དོ་ཡོདཔ་འོང་ནི་མས། འ་ནི་ འདི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་གནང་་་ ང་བཅས་ར་ བྱཱར་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ཡང་འབད་མ་ཚུགསན་ དགུན་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ གོ་བ་ཁ་གསལ་་་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ དྲི་བ་བཀོད་མི་འབད་དེ་འབད་རུང་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་ཨིན་མས། དགོངསམ་ཞུ་སྟེ་ཕྱི་ཁར་འགྱོ་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་དྲི་སྟེ་འབད་རུང་ཡང་ མ་ལངམ་མ་ལྕོགསཔ་གི་བྱེལཝ་འདི་ར་ཨིན་མས། ང་རང་ཡང་ཕྱི་ཁར་ལས་འོང་མི་ཅིག་ཨིན།

84

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ མ་པ་ལས་རང་མ་གནང་མི་བཅའ་ཟེར་བའི་ ལོ་རྒྱུས་འདི་ད་ལོ་ནཱ་ལཱི་ གསུངས་སར་ཡང་མ་གོ། འདི་ཡང་ དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་དུས་ཚོད་ཅིག་ སང་ཕོད་བྱཱར་ ཚུད་མ་ཚུགས་རུང་ དགུན་གྱི་འདི་ནང་ལཱི་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་བའི་ ཞུ་བ་འབད་རུང་གསོལ་འདེབས་འབད་རུང་།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ དྲི་བ་མེན་པ་ གྲོས་དོན་ཨིན་ན་ འ་ནི།

གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿཞུ་བ་འབད་རང་ཨིན་ལགས། སང་ཕོད་མ་ཚུདན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ དྲི་བ་ཡོད་པ་ཅིན་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ལགས།

གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿ སང་ཕོད་ ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་རང་ བཙུགས་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ དྲི་བ་གསུམ་གྱི་ལན་འདི་ གཅིག་འདི་ ཁས་བངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དྲི་བ་འགོ་འཛིན་པ་གིས་ དེ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ཚོགས་ཆུང་གིས་ན་ཧིང་གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ལས་ སྒང་ཟུར་ སྨིན་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱི་རྒྱལ་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་དང་ དེ་ལས་ གཉིས་པ་ལྷན་ཚོགས་ གཞི་བཙུགས་མ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ལམས་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ས་གོ་ཡོད། འདི་ག་དེ་་་མཛད་ནི་འབད་དོ་ཟེར་བའི་ ལོ་རྒྱུས་ཨིན་པས་དྲི་བ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་གླིང་མུ་སོད་ཝང་གིས་ སང་ཕོད་བཙུགས་ཚུགས་ག་ཟེར་བའི་ འ་ནི་དྲི་བ་ཅིག་ཨིན་པས།འ་ནི་ཅིག་ཐད་ཀར་དུ་ ཞུ་འདི་གིས་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་གནང་།དྲི་བ་༣ འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་དུས་ཚོད་ ཨ་ཙི་ ཐེབས་་་ཕུལ་ནི་གི་ས་གོ་ཅིག་འདུག། ད་ཅི་ གི་འཕྲོ་མཐུད་ལྷག་མཇུག་ཡོད་པ་ཅིན་ ད་ལོ་ཞུ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི།

དངུལ་རྩིས་བོན་པོཿ བཀྲིན་ཆེ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ དང་པ་ར་ ད་ཅི་གི་མ་པ་ད་རིས་ང་བཅས་རང་གི་དང་པ་ར་ གླིང་མུ་སོད་ཝང་གིས་དཔྱད་རིག་མེད་པའི་རི་ལས། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཆརཔ་ཟེར་མ་པ་ ད་ལོ་ཁོ་རང་གིས་ ནཱ་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ཁོ་རང་གིས་ཡང་གསུངས་དེས།མ་པ་ང་བཅས་རང་གི་ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱིས་མི་བྱིན་ འབད་མི་ཚུགས་ཟེར་ང་གིས་ མ་ཞུ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་གིས་ གསུངས་

85

གནང་དེས། ད་སྔོན་མ་གི་འ་ནི་འབད་ཡི། ད་མི་བྱིན་ནི་མས་ཟེར་ང་གི་དྲི་བ་གི་ལན་རང་རྐྱབ་མ་ཚར་བར་སྟེ་ལགས། འདི་ཚུ་འ་ནི་ལུགས་ཤོམ་་་གཟིགས་དགོ།

འ་ནི་འདི་ཚུ་ ད་ཅི་ ང་གིས་ཞུ་ཡི་སོ་ལགས།ད་ང་བཅས་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་འགན་ཁག་འདི་འ་ནེ་་་བཀོད་དེ་འདུག་ཟེར་ ང་བཅས་ར་གི་ fiscal sustainability འབད་དགོཔ་འདི་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་མི་མང་དངུལ་རྩིས་བཅའ་ལམས་འདི་ ཏག་ཐག་མཁྱེནམ་བཀལ་ཏེ་འདུག། འ་ནི་དང་འལལ་ཏེ་ཕྱག་ལཱ་མ་གནང་པ་ཅིན་ སྟེ་ང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ཕྱག་མ་ཞུ་བའི་རྟགས་མཚན་ཨིན་པས་མེན་ན་ལགས། ཨིན་རུང་ད་ཅི་ ང་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་གཞུང་གི་འབད་མི་ཚུགས་ཟེར་ ང་གི་མ་ཞུ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་གིས་ཞུ་མི་འདི་ ད་ལོ་འ་ནི་འདི་ཚུ་ང་བཅས་ཀྱི་བལ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ འོང་འབབ་འསང་ས་ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ ང་བཅས་ར་ ཁྱིམ་ནང་འབད་རུང་ཡང་ ནཱ་བུ་ཚུ་གིས་མཁྱེན་སོ།

ཟླ་རིམ་གྱི་དངུལ་ཕོགས་ཡང་ ག་ཅི་ཐོབ་ག་ ཟླ་རིམ་དངུལ་ཕོགས་ཀྱི་ནང་ལས་ ཕར་ཁང་གླ་ག་དེ་་་འགྱོ་དོ་ག་ ང་བཅས་ བཟའ་འཐུང་གི་རིགས་འདི་ ག་དེ་་་ཉོ་ནི་ཨིན་ན་ ཕར་ཚུར་འགྱོ་ནི་གི་ག་དེ་་་གཏང་ནི་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་ མ་འབད་བ་ཅིན་འ་ནི་ ཐོནམ་མས་ལགས།ད་ལོ་ང་བཅས་ར་ གཞུང་བཞི་པ་གི་སྐབས་ལཱི་ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་སྐབས་ལཱི་ གཞུང་བོང་ཀུ་འཐོན་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་འདི་ ང་བཅས་ག་ར་ བོ་འཁོལ་ནི་གི་རྒྱུ་ ད་ང་གི་གཞུང་ བོང་ཀུ་འཐོན་ཟེར་ཞུཝ་མེན་ལགས།ང་གིས་བལ་བ་ཅིན་ད་ལོ་ང་བཅས་ར་གི་ statistic བལ་ཡི། འབད་རུང་ཡང་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་འགྱོ་དོ།སྟེ་ revenue ང་བཅས་ར་ འོང་འབབ་འབད་རུང་ལུགས་ཤོམ་་་འགྱོ་དོ།ཟད་འགྲོ་འབདན་ད་ཅི་ང་གིས་ཞུ་ཡི།

དྲི་བ་བཀོད་རིགས་བཀོད་ཚེ་ འ་ནེ་་་གོ་ནི། འ་ནེ་་་བཀོད་ནི་ཟེར་ ང་བཅས་ལམས་སོར་སོ་འ་ནི་བྱིན། དགོ་ཟེར་འ་ནེ་་་འདུག། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལུགས་ཤོམ་འགྱོ་དགོ་པ་ཅིན་འ་ནི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ག་ར་གི་བལ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ང་གིས་ཞུ་ཡི་ལགས། ད་ཅི་ ང་གིས་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་འོང་འབབ་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ཟད་འགྲོ།དེ་ལས་ང་བཅས་ཀྱི་དངུལ་རྩིས་ཀྱི་རྩིས་ཆད་ དེ་ལས་གོང་ཚད་ཡར་འཕར་ དེ་ལས་གཞུང་དང་ སྒེར་གྱི་བར་ན་ལཱི་ འ་ནི་ལཱི་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་ར་གི་ Micro- economic ནང་ལཱི་ག་དེ་་་ཕན་ ཡི་ག་འ་ནི་ཚུ་ བལ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ང་གི་ཞུ་ཡི་ཟེར་ འ་ནི་ཞུ་ཚར་ཞིནམ་ལས་ང་གི་ད་ལོ་ང་བཅས་ར་གི་ བལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་revenue འདི་ཚུ་ ཨ་ཙི་ལུགས་ཤོམ་་་འགྱོ་དོ།expense འདི་མ་པ་ ང་བཅས་ག་ར་གི་མཁྱེན། གནམ་ལོ་ ༢༠༢༥ དང་༢༠༢༦ ནང་འདི་འཆར་དངུལ་འབད་ར་ ང་བཅས་ཐེར་འབུམ་ ༡༣༨.༥ དེ་ཅིག་ང་བཅས་བཏང་ཡི།འ་ནི་ད་རུང་ང་བཅས་ཀྱི་ད་ཧེང་སྐལ་འབད་ར་ བཏང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

86

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རང་གི་བལ་བ་ཅིན་འ་ནི་འདི་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་་་ འགྱོ་དོ་ཟེར་ང་བཅས་ད་ཅི་ནཱ་ ཝམ་རོང་གི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ང་བཅས་ཁས་བངས་འབད་མི་ཚུ་རྩ་ལས་རང་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཁས་བངས་འབད་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་ མི་སེར་དམངས་གཙོའི་ཚོགས་པ་ནམ་ར་འབད་རུང་ འབད་གེ་ཟེར་མི་འདི་ང་བཅས་འབད་འོང་། འབདཝ་མ་གཏོགས་ འདི་ང་བཅས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཚུགསཔ་འབད་ར་ འབད་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་
ལགས།

དམངས་གཙོའི་རིང་ལཱིགས་ནང་ལཱི་ཨིན། ད་ང་བཅས་ཁས་བངས་འབད་རུང་ཡང་ ལོ་དང་པ་ནང་ར་ འབད་གེ་ཟེར་མ་ཞུ་བ་ལགས། ད་ལོ་འདི་སྟེ་ ང་གིས་ ད་ཅི་ཞུ་ཡི་ལགས། ལོ་གཅིག་དང་ཟླཝ་བཅུ་ཐམ་དེ་ཅིག་ཡར་སོ་ཡི། འ་ནི་གི་ཧེང་སྐལ་བཀལ་ཏེ་གི་་་ ལོ་༢ ལྷགཔ་ཅིག་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་སླབ་དེས། འ་ནི་མི་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་རང་གི་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་༧ པ་འདི་ང་བཅས་ཀྱི་རྩ་ལམས་ཆེན་མོ་གི་ རྩ་ཚན་ ༣༡ པའི་ དགོངས་དོན་དང་འལལ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་ མགྱོགས་པ་ར་བཙུགས་ཚུགས་ནི་གི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འདི་འབདཝ་ད་ གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ནམ་བྱཱར་གྱི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ ང་བཅས་བཙུགས་ནི་ཟེར་ ནམ་དགུན་ནང་བཙུགས་མི་ཚུགས།འ་ནི་བཙུགས་མི་ཚུགས་ང་བཅས་ར་ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབད་རུང་ གཞུང་འབད་རུ་ཡང་ འགན་ཁུར་འདི་འབག་དགོ་ལགས། འ་ནི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་བལ་འདི་གིས་ འབད་གེ་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་ཀྱིས་ཞུ་མི་འདི་ཡང་ སྟེ་ མ་པ་ ང་བཅས་རའི་ ང་བཅས་ཕྱི་འབྲེལ་བོན་པོ་དང་ ང་བཅས་བསྟུན་གྲོས་འབད་དེ་གིས་་་ འ་ནི་ཐབས་ཤེས་ག་དེ་་་འབད་དོ་ག་ ཐབས་ཤེས་སྒྲིག་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་སོད་སར་ མ་སོད་པར་ ང་བཅས་ག་ར་གི་ ཁ་ཙ་ཡང་ཞུ་ཡི། རྒྱལཔོ་ལཱི་གཅེས་པ་འབངས། འབངས་ཀྱི་རེ་འདོད་བདེ་སྐྱིད།བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ལམས་ཟེར་ འ་ནི་ ལམས་ནང་འ་ནེ་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཅིན། ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་རྩ་འགེངས་ཡི་ཟེར་ ཨིནམ་ད་ལཱི་ ང་གིས་རྒྱབ་ཁུངས་མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན།

ཧེ་མ་ང་བཅས་དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ལཱི་ བཀལཝ་ད་འདི་ འཐུས་འདི་ཚུ་ རང་ར་སོ་སོ་གིས་ Local currency ནང་ Brussel དང Geneva འབད་བ་ཅིན་འདི་ Brussel འདི་འབད་བ་ཅིན་ Euros ནང Geneva འབད་བ་ཅིན་འདི་ Swiss Franc འ་ནེ་འབད་བྱིན་ནི་འབད་ར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ གྲོས་འདེབས་འདི་ཚུ་ཡང་དེ་་་ཕུལ་དོ་ལགས།

དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འབད་རུང་ འ་ནེ་འབད་ཕུལ་དོ། ཤུལ་མ་ ནཱ་ལས་འཐོན་པའི་སྐབས་ལས་ ག་ར Dollar ནང་སོད་དགོ་ཟེར། Dollar སོད་དགོ་ཟེར་ དེ་བསྒང་འདི་ང་བཅས་ Dollar གིས rate འདི་

87

མཐོ་ཤོས་འདུག་ལགས། ཁ་ཙ་ ང་གིས་ཞུ་མི་འདི་ར་ འ་ནི་ཨིན་ལགས། རོལམ་ཕྱི་ཁ་ལས་བརྡུང་ ང་བཅས་འཆམ་ ནང་ན་ལས་རྐྱབ་པ་ཅིན་ རོགས་ཀྱི་ ག་ཅི་སླབ་འདི་ར་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ མི་སེར་གྱི་ བཙག་འཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་འཐུས་མི་ ང་བཅས་ར་གིས་ ལུགས་ཤོམ་འབད་གཟིགས་འདི་གིས་འབད་ སོད་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་ཟེར་ རོགས་ཀྱི་འདི་ང་བཅས་ལཱི་ འ་ནི་འོང་མས་པ།ཁོང་གི་འདི་ འ་ནི་ འབད་མ་བཏུབ་་་ འ་ནེ་་་འབད་གནང་ཟེར་ཁྲལ་འ་ནི་ ཕབ་དགོ་པས་ཟེར་ འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ཁྲལ་ཕབ་ད་ལཱི་ འཕྲལ་དང་ཕུགས་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ག་དེ་་་ཕན་མས་ག་ ག་དེ་་་གནོདཔ་མས་ག་ བལ་དགོཔ་འདི་ ང་བཅས་ར་ཁག་ཆེ་ཟེར་ འ་ནི་སང་མི་འདི་ འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཨིནམ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ང་བཅས་ར་གིས་ འབད་མི་ཚུགས་ཟེར་ ང་གིས་ཞུ་ར་མ་ཞུ།སྟེ་ལམས་འདི་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་འབད་བལ། ང་བཅས་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་སྡེ་འདི་གི་ ཕྱག་ལཱ་འདི་ར་འདི་ ལམས་བཟོ་མི་གི་ ལམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ ཕྱ་ལཱ་གནང་དགོཔ་ ཨིནམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གི་འབད་ འདི་དང་འལལ་ཏེ་ར་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ ད་ལོ་ང་གིས་ཡང་ ང་བཅས་ཡིག་ཚང་ལཱི་ཡང་འ་ནེ་འབད་ར་བསྐྱལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཕྱག་ཞུ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འབུམ་སྡེ་གླིང་ འཇམ་མཁར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་བཞག་ནུག། དགོངས་མ་ཁྲེལ་ ལ་མ་སོ་སོ་དྲི་བ་གསུམ་འདི་ མཇུག་བསྡུ་ཞིནམ་ད་དུས་ཚོད་འཐོབ་པ་ཅིན་ ལོག་འདི་གིས་དྲི་བ་དང་པ་ལས་ འགོ་བཙུགསཔ་ད་ལཱི་ དང་པ་ར་ འབུམ་སྡེ་གླིང་ འཇམ་མཁར་གྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ཕུལ་དགེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཨིན་མས་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་ནང་སྲིད་
བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ མཛད་སྒོ་ཚུ་ནང་ལཱི་ ལམ་སོལ་དང་བསྟུན་པའི་ ཞབས་ཁྲ༌དང་གྱོན་ཆས་ དེ་
ལས་ གཟུགས་ཆས་ལཱི ཚུལ་མཐུན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་དགོ་པའི་ བལ་རྟོག་འགན་ཁུར་གྱི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ མི་
སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་ལཱི་ འཐུས་མི་གིས་འབད་རུང་ ལ་འཛིན་འབད་རུང་ ག་གིས་འབད་རུང་ཞུ་གནང་
ལགས། ཉི་ཤོག་ སས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང།

༢. 4P4S/OQ11 *རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཚུ་ནང་ ལམ་སོལ་དང་མཐུན་པའི་ ཞབས་ཁྲ་དང་ གྱོན་ཆས་ གཟུགས་ཆས་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་དགོ་པའི་ བལ་རྟོག་གི་འགན་འལ་དང་འགན་ཁུར།
ཉི་ཤོག་ སས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ནི་གི་
གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དྲི་བ་འདི་གི་དོན་ཚན་འདི་ ད་ཅི་གསུངས་དོ་བཟུམ་
འབད་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཚུ་ནང་ལཱི་ ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་གི་སྐབས་ལཱི་ ཞབས་ཁྲ་དང་གྱོན་
ཆས་ དེ་ལས་ གཟུགས་ཆས་ལཱི་ བལ་སབས་འབད་ནི་གི་འགན་ཁུར་འདི་ འགན་ཁུར་དང་འགན་ལ་ ག་ལཱི་

88

ཕོགཔ་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་གི་ དྲི་བ་གི་དོན་ཚན་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དྲི་བ་འདི་ ང་བཅས་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་་་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ཡང་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་གི་ གོམས་གཤིས་ལཱི་མཁས་པའི་གི་ གོངམ་དང་ དེ་ལས་ཕམ་རྒས་ཤོས་འདི་བཟུམ་འབད་ར་ འདི་སྔར་སོལ་ལཱི་ གཙོ་བོ་བཏོན་པའི་གི་ཚ་གྱས་ཅན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གི་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་ སྟེ་ང་བཅས་མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ འགན་ཁག་དང་འལལ་ཏེ་གིས་་་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ད་ ངབཅས་ར་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལམ་སོལ་གྱིས་ཕྱུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན།སྔར་གྱི་ལམ་སོལ་ལཱི་གཙོ་བོ་བཏོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན།རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གྲུབ་སྟེ་གིས་་་འོང་མི་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ རྟེན་འབྲེལ་ལཱི་གཙོ་བོ་བཏོན་་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དཔེ་ཅིག་བཞག་སྟེ་གིས་་་ཞུཝ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན། ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ ང་བཅས་རའི་ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་གི་སོན་ལམ་ཆེན་མོ་གི་ འགོ་འབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལཱི་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་གིས་་་ ཡོད་པའི་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན།ག་ར་རིག་གསར་གྱི་ཐོག་ལས་ཨིན་པས་ཟེར་ འདི་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ འ་མར་ལས་འགྱོ་མི་གི་ ཆུ་མོ་ཟེར་བའི་ ཞབས་ཁྲ་ འདི་ཚུ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྐྱོ་གཏམ་བཙུགས་ཏེ་གི་་་ཡོད་པའི་ སྐྱོ་གཏམ་གྱི་ཞབས་ཁྲ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།འ་ནེ་འབད་འབདཝ་ད་་ ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ སྔར་སོལ་བཟངམོ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ འདི་བཟུམ་མའི་ཞབས་ཁྲ་དང་ གླུ་གཞས་ཚུ་གི་ནང་ལཱི་ཡང་ མཁས་མཆོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

མཁས་མཆོག་ མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཁས་མཆོག་ དགའ་བ་ཅིན་ དགའ་བའི་གི་དུས་ཚོད་ལཱི་ བརྐྱབ་ནི་གི་ཞབས་ཁྲ། སྐྱོ་བ་ཅིན་ སྐྱོ་བའི་ཞབས་ཁྲ་ སོ་བའི་ཞབས་ཁྲ་ འདི་བཟུམ་་་ དགའ་སོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་བརྩི་སྲུང་གི་སྐབས་སུ་ལཱི་བརྐྱབ་ནི་གི་ཞབས་ཁྲ། དེ་་་ དབྱེ་བ་ སོ་སོར་་་ ཕྱེ་སྟེ་གིས་་་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གིས་ཡང་མ་དོ་བར་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གི་ མཛད་སྒོ་འདི་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དངམ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ མཛད་སྒོ་ཨིན་པའི་གུ་ལཱི་ གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་གིས་ མཁྱེན་སར་དང་གཟིགས་སར་ཨིན།རྒྱབ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་གི་ བམ་དང་མཁན་པོ་ སྤྲུལ་སྐུ་ འདི་བཟུམ་་་ ནང་པའི་ཆོས་ལཱི་དད་པ་ཡོད་མི་དང་ སྔར་སོལ་ལཱི་དང་ཆོས་ལཱི་མཁས་པའི་གི་ མགྱོནམ་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ འཛོམས་འདི་གིས་་་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ སྔར་སོལ་བཟངམོ་འ་ནེ་་་ ཡོད་ཟེར་སོན་ནི་གི་ རྔམ་སོན་ནི་གི་གོ་སྐབས་ བཟངམོ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འདི་གི་སྐབས་སུ་ལཱི་ ཞབས་ཁྲ་གི་ལས་རིམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་རུང་ར་ འདི་ནང་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་གིས་ གྱོན་ཆས་དང་གཟུགས་གཞི་ཚུ་ལཱི་བལ་སྟེ་་་ འབད་ས་བཅས་རུང་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་སོལ་འདི་ འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་བའི་གི་ རྟིང་ག་ར་མཁྱེན་ཚུགསཔ་་ འབྲུག་པའི་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ འ་ནི་བཟུམ་

89

ཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་ འབྲུག་པའི་ལམ་སོལ་མཁས་མཆོག་བཟངམོ་འདི་ འདི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་བའི་གི་ མཁས་མཆོག་སོན་ཚུགས་པའི་གི་ ལས་རིམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་འདི་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོཔ་འདི་གཙོ་ཆེ་བས་ཟེར་ འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲི་བ་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ ད་ལོ་ མཛད་མི་གི་ལས་རིམ་འདི་ལཱི་ སྐྱོན་བརྗོད་དང་ དེ་ལས་འདི་བཟུམ་་་ མ་བཏུབ་པའི་གི་ལོ་རྒྱུས་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལས་ཕར་ལས་རིམ་ཚུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་གི་སྐབས་སུ་ལཱི་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་་་འགྱོ་བཏུབ་ནི་གི་དོན་ལས་ དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་་་ ལམ་སོན་བཟུམ་ཅིག་་་ ཞུཝ་ཨིན་ཟེར་ འདི་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་ འགན་ཁུར་འདི་ ག་ལཱི་ཕོག་འདི་འབད་ས་བཅས་རུང་ར་བལ་རྟོག་འབད་ནི་གི་འགན་ཁུར་དང་འགན་ལ་འདི་ ག་ལཱི་ཕོག་པའི་ན་ དེ་ལས་འདི་བཟུམ་འབད་ར་ནཱ་ལས་ཕར་ ལས་རིམ་དང་འདི་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ ག་དེ་་་འཐབ་ནི་གི་ ལམ་དང་ ཐབས་ལམ་དང་ སྲིད་སས་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ་འདི་ ང་བཅས་ར་ མི་རྗེ་ནང་སྲིད་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་མང་ཡོངས་ལཱི་ གོ་བར་བཟུམ་ཅིག་་་ ཞུ་སྟེ་གིས་་་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ར་གི་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞུ་མི་གི་དྲི་བ་དེ་ དྲི་བ་རྐྱངམ་གཅིག་་་ མེན་པ་པར་ཞིན་ན་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ཤུལ་མའི་ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ དྲན་གསོ་དང་ལམ་སོན་བཟུམ་ཅིག་་་ ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ནང་སྲིད་བོན་པོ་གིས་ལན་ཞུ་གནང།

ནང་སྲིད་བོན་པོཿ ལགས་སོ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ དྲི་བ་གི་ལན་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་དེ་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དམིགས་བསལ་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ ལ་འཛིན་ འཐུས་མི་ག་ར་ལཱི་ཡང་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་བཞེས་ཏེ་་་ ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དུས་སོན་དང་ ལས་རིམ་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་གི་སྐབས་ལཱི་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ གདམ་ཁ་དང་ འོས་འབབ་དང་མེད་པའི་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་བཞེས་ཏེ་ནཱ་ལཱི་ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ཧིང་དྭངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ར་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་གི་རྩ་ལམས་ཆེན་མོའི་ དགོངས་དོན་ རྩ་ཚན་ ༨ པའི་ དོན་ཚན་ ༢ པ་ནང་ལཱི་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་ལཱི་ གཞི་རྟེན་འགན་ཁུར་ཟེར་ དེ་་་ ཕོག་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ རྩ་ལམས་ཆེན་མོ་ནང་ལཱི་ སྔར་སོལ་ལམ་ལཱིགས་ཚུ་ ག་ར་ བདག་འཛིན་འབད་དགོ་པའི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ག་ར་ལཱི་ཕོག་སྟེ་དེ་་་ཚུད་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་བཞེས་མི་འདི་ དམིགས་བསལ་ ང་བཅས་ཀྱི་ འདི་ནང་ལཱི་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་

90

བདག་འཛིན་འབད་མི་ བལ་རྟོག་འབད་མི་ ང་བཅས་རའི་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ སོལ་འཛིན་དང་ རོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཚུ་ལཱི་ ཕོག་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ལོ་ ཚུན་ཚོད་ སོལ་འཛིན་དང་ སྒྲིག་ལམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འོག་ལཱི་ ད་ལོ་ ནཱ་མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱས་བཞེས་མི་འདི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ག་ཅི་ར་མཛད་དེ་ཡོད་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ སྒྲིག་ལམ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ རོང་ཁག་འབད་བ་ཅིན་ ༡༣ འདི་ནང་ལཱི་ སློབ་གྲྭ་ཁག་འབད་བ་ཅིན་ ༢༤༢ དེམ་ཅིག་ མི་གི་གྱངས་ཁ་འབད་བ་ཅིན་ ༩༩༤༥ དེམ་ཅིག་ལཱི་ གཙོ་བོ་ར་ བཟའ་བཅའ་འགྲོ་གསུམ་ དེ་ལས་ ལས་རིམ་གྱི་སྐབས་ལཱི་ འབད་བཏུབ་ མ་བཏུབ་འདི་ཚུ་ འབད་ཆོགཔ་མ་ཆོགཔ་འདི་ཚུ་ ཁ་སླབ་ཐངས་ གོ་ལ་གྱོན་ཐངས་ ཟ་ཐངས་ མཐུང་ཐངས་ ག་ར་གི་ཐོག་ལས་སྦྱོང་བརར་འབད་ཚར་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རུང་ ལྷག་མཇུག་ཡོད་མི་འདི་ དུས་ཅི་ སྤྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་ལཱི་ མཇུག་བསྡུ་ནིའི་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ སྒྲིག་ལམ་སྡེ་ཚན་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕྱག་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་རའི་ སོལ་འཛིན་དང་ རོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཁ་ཐུག་ལས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ལོ་ ཚུན་ཚོད་ འདས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་ཆེན་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ ཐའི་ལན་གྱི་རྒྱལཔོ་ནཱ་འབྲུག་ལཱི་བྱོནམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བོན་ཆེན་མར་བྱོནམ་ད་ལཱི་ འ་ནི་གི་དུས་ཆེན་ཚུའི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་རའི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཐུས་ཅིག་མི་ཤོར་ག་ཟེར་གནམ་མེད་ས་མེད་ སེམས་ཁ་ལཱི་ ཚ་གྱས་འབག་སྟེ་ རྩ་འགེངས་ཏེ་ དེ་་་ ཕྱག་ཞུ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཕྱག་ཞུ་བའི་ཤུལ་ལས་ འ་ནི་ཚུ་ནང་ལཱི་ཡང་ གྲུབ་འབྲས་ལུགས་ཤོམ་ཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ དུས་ཅི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༡༨ པ་འདི་ དུས་ཅི་ ཕར་བུང་ཐང་ལཱི་བརྩི་སྲུང་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ནང་ལཱི་ཡང་ ནཱ་མི་སྡེ་དང་ ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཚ་གྱས་བཞེས་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ དེ་བཟུམ་མའི་ དུས་ཆེན་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལ་མ་ སོན་བཏུབ་མ་བཏུབ་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་འགྱོ་འོང་ག་ཟེར་ ཚ་གྱས་ལང་སྟེ་ང་བཅས་ར་ ཕར་དྭངས་བཞག་ཐེངས་ ༣ དེ་ཅིག་ར་ ཕར་འགྱོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནཱ་ལཱི་ དུས་ཅི་གི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ ཞབས་ཁྲ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ དུས་སོན་བརྩི་སྲུང་ཞུཝ་ད་ལཱི་ ལམ་སོལ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞབས་ཁྲ་གི་ལས་རིམ་ཨིན་མས། དེ་ཚུ་ཡང་ རོང་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་ཚར་ནུག་ལགས། ཨིན་རུང་ར་ འདི་ནང་ལཱི་ སོལ་འཛིན་དང་རོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ ཁ་ཐུག་ལས་ མི་ ཕར་འགྱོ་ཞིནམ་ལས་ འ་ནི་ཚུ་ དབྱེ་བ་ལུགས་ཤོམ་་་དཔྱད་དེ་་་ ང་བཅས་ འ་ནི་བཟུམ་ནང་ལཱི་ཡང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དུས་ཅི་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་བཞེད་ཨིན་མས།ང་བཅས་ཀྱི་ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་གི་སོན་ལམ་ཆེན་མོ་ ལུགས་ཤོམ་འབད་འགྱོ་དགོ་ཟེར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ མཇལ་འཕྲད་གནང་

91

འབད་ ག་ཅི་གསུངས་ཏེ་ཡོད་ག་ཟེར་བ་ཅིན།རྒྱལ་ཁབ་མཐའམ་ཐད་ཁར་ བམ་སྤྲུལ་སྐུ་བ་ཆེན་ ལུ་ཤ་ནང་ལཱི་འབྱོན་དོ་ཟེར་ འ་ནི་གི་དུས་སོན་འདི་ལུགས་ཤོམ་འབད་བརྩི་སྲུང་ཞུ་དགོ་ཟེར་ བཀའ་གནང་པའི་ཤུལ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གིས་ ཚ་གྱང་འབག་སྟེ་ དུས་ཅི་ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་གི་སོན་ལམ་ཆེན་མོ་ གཅིག་བརྒྱ་བཞི་རྒྱལ་པོ་ གཅིག་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཨིན་པས།གཅིག་ང་བཅས་ར་དུས་ཅི་དྲིན་ཆེན་གྱི་ཕམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ དགུང་ལོ་༧༠ བཞེས་པའི་ འཁྲུངས་སྐར་གྱི་དུས་སོན་ འདི་བཟུམ་འབད་ར་ རྒྱ་གར་གྱི་བོན་ཆེན་ནཱ་འབྲུག་ལཱི་འབྱོན་ཏེ་གིས་འབད་ དེ་ལས་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ར་གཅིག་ སངྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་གྱི་ནང་རྟེན་འདི་ནཱ་ ཞུ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ ང་བཅས་ར་གི་ གྲལ་གཏོགས་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཕྱག་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་ཐོབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་གི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལས་རིམ་འདི་ཚུ་རྩ་འགེངས་ཏེ་འབདཝ་་ད་ལཱི་ ག་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ངོས་ལུན་ལུགས་ཤོམ་འབད་འབད་དེ་ གཅིག་འདི་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོག་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱང་བཞེས་མི་འདི་ ལས་རིམ་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འ་ནི་བཟུམ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་འབདཝ་ད་ ཞབས་ཁྲ་འབད་བ་ཅིན་ འ་མར་ལས་འགྱོ་མི་ཆུ་མོ་ཟེར་ ལོཝ་བཀྱེས་པའི་སྡུག་ངལ་ཡང་མེད། ཁ་སྐོམ་པའི་སྡུག་ངལ་ཡང་མེད།སེམས་སྡུག་ངལ་མེད་པར་དགའ་བས་སོ་ཟེར་ ཟེར་བའི་ཞབས་ཁྲ་འདི་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ཐོན་ཏེ་ཡར་སོང་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ངོས་ལུན་དོ།ང་བཅས་ར་ཡང་ མདང་ཞག་ཞབས་ཁྲ་འ་ནི་འཐེན་ཚར་བའི་ཤུལ་ལཱི་ ཚ་གྱང་སོམ་འབད་ར་ལང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ནཱ་ ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསུངས་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན།ཚོགས་ཆུང་གིས་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱང་བཞེས་ཏེ་གིས་འབད་ ང་བཅས་ལཱི་ལམ་སོན་ སྐྱོན་བརྗོད་འབད་མེན་པར་ འབད་ཞིནམ་ལས་འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་ཞབས་ཁྲ་འདི་འཐེན་བཏུབ་འབད་ག་མི་བཏུབ་འབད་ག་ཟེར་ ཤུལ་ལས་ འ་ནི་བཟུམ་ཚུ་ཡང་ ལམ་སོན་དེ་འབད་གནང་འབད་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ལཱི་ཕན་སོམ་འབད་ར་ཐོག་ཅིག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་བཟུམ་གྱི་ ལས་རིམ་ནང་ལས་ཕར་ལཱི་ ཤུལ་ལས་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ནཱ་ལཱི་ འདི་བཟུམ་ཞུ་གོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་གིས་འབད་ ཤུལ་ལས་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལས་ཕར་ལཱི་ འ་ནི་ཚུ་གི་བལ་རྟོགས་ཚུ་འབད་མི་ འགན་ཁུར་འགན་འལ་ག་ར ང་བཅས་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་ཕོགཔ་ཨིན།ཤུལ་ལས་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལུགས་ཤོམ་འབད་ བལ་རྟོགས་འབད་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ད་རེས་ཡང་འ་ནི་བཟུམ་གྱི་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱང་བཞེས་ཏེ་ ང་བཅས་ལཱི་ལམ་སོན་གནང་དེས།ཤུལ་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འ་ནི་

92

བཟུམ་གྱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་རེ་ཐོན་འབད་ ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་ འ་ནི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ལགས་སོ། བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་གཅིག་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་འདུག།གླིང་མུ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་དྲི་བ་ཞུ་གནག་ཤིག།

གླིང་མུ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་འབད་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ག་ར་གིས་མཁྱེན།ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལམ་སོལ་གྱིས་ཕྱུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ ལས་རིམ་དང་ལུ་ཤ་སོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་བཟུམ་གྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ དུམ་གྲྭ་རེ་ ཆ་མ་མཐུནམ་འབད་ཡར་སོང་པ་ཅིན་ རྟེན་འབྲེལ་ལཱི་ཡང་མི་བཏུབ་ནི་མས་ཟེར་ འགན་ཁུར་ཅིག་འབད་དེ་གི་འབད་ན་ སོལ་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁྱབ་མི་ཚུགས་འབད་ཟེར་ དྲན་གསོ་ཕུལ་མི་འདི་ དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ཨིན་པས་ཟེར།

ད་ ལས་རིབ་ནང་འབད་དེ་ར་འབད་རུང་ གླུ་གར་གྱི་ཟློས་གར་གྱི་ལས་རིམ་འདི་ཚུ་ཨིན་པས།ནི་ཚུ་ཡང་ག་ནི་བ་བྱིན་རབས་ཆེཝ་འབད་ གཞུང་སྒྲ་དང་བོད་སྒྲ་ཟེར་ཡོངས་གྲགས་འདུག།འདི་ཚུ་ལཱི་ཡང་དམིགས་གཏད་ཐེབས་ཅིག་ར་བསྐྱེད་དེ་འབད་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ འདི་གིས་ཡང་ཕན་ཐོགས་ནི་མས་ཟེར་ གཅིག་འདི་ ང་བཅས་ར་ལས་རིམ་དང་བརྩི་སྲུང་ ག་ཅི་ནང་འབད་དེ་འབད་རུང་ སྒྲིག་ལམ་འདི་ཨིན་པས་ལགས།སོལ་འཛིན་དང་སྒྲིག་ལམ་དེ་ ཆ་བཞག་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཕུལ་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་ཟེར།

ད་ དཔེར་ན་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་ར་གི་ ཐོབ་ཐངས་འདི་ཨིན་མས་ལགས།ཧེ་མ་སློབ་གྲྭ་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་སྒྲིག་ལམ་རྣམ་ཞག་གི་ སློབ་དཔོན་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་ ད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་རིམ་དང་གོ་རིམ་དང་འལལཝ་ད་ལཱི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་གོངམ་ སྐུ་འཁོར་འདི་ཡར་བཏོག་བཞག་པའི་ཁར་ལས་ཡར་ལས་མར་གོ་རིམ་འབད་ག་དེ་འབད་ཡོད་གོ་ཟེར་བ་ཅིན།ལྷན་རྒྱས་ཟེར་གཉིས་སྐལམ་ཟེར་ རབ་འབྱམས་ཟེར་ཕྱི་ཤོར་མ་ཟེར་ ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ཡོད་ཟེར་ འདི་གི་ཐོབ་ཐང་འདི་ཡང་ན་བཟའ་དང་ཕྱག་ཤས་དང་ཅོག་ར་འཐད་པའི་དང་ཚོགས་ལྷམ་ཨིན་མས་འདི་ཚུ་ཡང་ དེ་འབད་བཞག་གོ་ཟེར།

ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ད་རེས་ནངས་པ་ཨ་ཙི་རེ་སོལ་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་དང་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ལཱིས་དོ་འོང་ནི་མས། དཔེར་ན་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་ར་ ན་བཟའ་འདི་སྤྱིར་བཏང་དཀྱུས་མ་གི་ན་བཟའ་བཀབ་ནེ་དཀརཔོ་ཡོད་མི་འདི་ ཨིན་ཏེ་ར་འབད་རུང་ཡང་ང་བཅས་ར་གི་ མར་རྐང་མ་ཞབས་ལཱི་བལཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལ་ལཱི་ཅིག་དུམ་གྲ་ཅིག་གཉིས་སྐལམ་གི་ཞབས་ལྷམ་ཡང་བཞེས་འབད་བྱོན་མི་འདུག། འདི་འབདཝ་ལས་ སོལ་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་བདག་འཛིན་སྒྲིང་སྒྲིང་ཅིག་འཐབ་དགོཔ་ཅིག་འདུག།ལམ་ལཱིགས་ཡོད་རུང་

93

ཡང་ སྒྲིག་ལམ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་བདག་འཛིན་ཅིག་འཐབ་དགོཔ་འདུག་ཟེར་བའི་དྲན་གསོ་ཅིག་ཡང་ཐེབས་ཅིག་ཕུལ་བ་ཅིན་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཕན་ཅིག་མི་ཐོགས་ག་ཟེར་མནོ་ ང་རང་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་དྲན་གསོ་དང་ཞུ་བ་ཅིག་འབད་ཞུཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འ་ནི་དྲན་གསོ་ཨིན་ན་དྲི་བ་ཨིན་ན་སོ།དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་དྲི་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་དྲི་བ་རིགས་འདྲཝ་འདི་བཀོད་གནང་མས། དྲན་གསོ་ཕུལ་སོད་པ་ཅིན་སོ་སོ་ དྲི་བ་བཀོད་མི་ཚུ་ལཱི་གོ་སྐབས་མི་འཐོབ་ནི་མས་ཟེར་ ད་ང་གིས་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ལས་རང་ཞུ་ཡི། དྲན་གསོ་ཕུལ་སོདཔ་ད་ལ་མ་དྲི་བ་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འདི་ཚུ་ལཱིསཔ་མས་ཟེར།

གླིང་མུ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿདྲི་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ དྲན་གསོ་འབད་བ་ཅིན་དྲི་བ་མེན་པས་པ་ལགས།ཐད་ཀར་དུ་དྲི་བ་འདི་ག་ཅི་སོ་ འདི་བདག་འཛིན་འཐབ་དོ་ཟེར་ཨིན་ན་ལགས།

གླིང་མུ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿའ་ནི་གཟིགས་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ གཟིགས་དགོཔ་འདུག་ཟེར་བའི་དྲི་བ་གི་ལན་འདི་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་གིས་ལན་ཞུ་གནང་ལགས།

ནང་སྲིད་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་གི་ ལན་ཞུ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ད་ང་བཅས་མི་སྡེ་དང་ལམ་སོལ་ཚོགས་ཆུང་གི་འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ད་ ང་བཅས་ར་གི་ སེམས་ཁར་མ་དྲན་མི་ བདག་མ་འཛིན་ མི་དག་པ་ཅིག་ནང་ལཱི་ ལྷན་ཐབས་འབད་ཞུ་གནང་དེས་ལགས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི།ཞུ་བའི་ནང་ལས་ང་བཅས་ར་གཅིག་ སོལ་འཛིན་དང་རོང་ཁག་འགོ་དཔོན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ བདའ་མ་ཟུན་མི་རེ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་གནང་ནི་གི་ལོ་རྒྱུས་འབད་དེ་འབད་ གསུངས་གནང་དེས་ལགས། འདི་ལཱི་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ འཐུས་མི་གིས་ ནཱ་ལཱི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ར་ བལ་མི་འདི་ཉུང་སུ་ཅིག་ ལཱ་འབད་མི་འདི་ཉུང་སུ་ཅིག་དེ་ལས་ཕྱི་ཁ་ལས་ཕར་ལཱི་ལག་ལུན་འཐབ་མི་འདི་མང་སུ་ཅིག་འབད་ནི་འདི་གིས་རྟགས་མཐུན་མ་ཚུགས་ནི་འདི་གིས་ ད་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ བདག་འཛིན་འབད་ཚུགས་མི་འདི་ རྩ་འགེངས་འདི་ར་འབད་དོ།ད་ལ་ལཱི་ཅིག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ད་ བཅོ་ཁ་རྐྱབ་དགོཔ་རེ་ཡོད་མི་ཚུ་ དྲན་གསོ་འབད་གནང་དེས།འདི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་འབད་འདི་རང་ཡོད། ནཱ་ལས་ཕར་འབད་རུང་ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ཨིན།ང་བཅས་ཀྱི་

94

འཛོལ་བ་བཅའ་བ་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ག་ར་གི་ གཞི་བརྟེན་འགན་ཁུར་ཅིག་ཨིན་མས།ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ང་བཅས་ག་ར་གི་ཨིན།ལམ་སོལ་གྱི་ཕྱུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན།ད་ལམ་སོལ་འདི་཈མས་བཅུག་ནི་མི་འོང་། མི་཈མས་གོང་འཕེལ་཈མས་པ་གསོར་ཆུད་འདི་ལུགས་ཤོམ་འབད་རང་འབད་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་དོན་ལཱི་ག་ར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཨིན།ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ཤེས་ཤེསཔ་མཐོང་མཐོངམམ་འདི་ཕྱག་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ད་ཅི་ གཅིག་ཞུ་ནི་བརྗེད་སོར་ནུག།ཞི་བདེ་གི་སོན་ལམ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལུགས་ཤོམ་་་ཡར་སོ་ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ ཁོ་རང་གིས་ དངམ་ དེ་ནང་ བཀའ་སློབ་དེ་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་་་གནང་། ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་བོན་ཆེན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ དབུ་གཙོས་ཏེ་་་ འགན་ཁུར་ འགན་འལ་བསྣམས་ཏེ་་་ དེ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ ག་ར་གིས་ གྲལ་ཁར་ལུགས་ཤོམ་་་གཏོགས་ཏེ་་་ འཛམ་བུ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ནང་ར་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མིང་ཐོན་ཏེ་་་ ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འ་ནི་ཚུ་ཡང་ ག་ར་གིས་ དངམ་རྒྱབ་སྐྱོར་ གཉིས་པ་ལཱི་ ཐུགས་སོན་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན། ག་ར་ལཱི་ ད་རིས་ གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་་་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ མ་པ་ ད་ལོ་ གླིང་མུ་སོད་ཝང་གི་ དྲི་བ་འདི་ མ་པ་ ང་བཅས་ར་གིས་ ཧ་གོ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ ལམ་སོལ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སླ་བསྲེས་ཀོ་བསྲེས་་་ འགྱོ་དོ་བཟུམ་་་ ཡུདཔ་ ལྷ་སི་སི་་་ ཧེ་མ་ཡོད་མི་ལམ་སོལ་འདི་ སྒྲིང་སྒྲི་མེན་པ་འབད་ཞིན་ན་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ རང་ར་ སོ་སོ་གི་མནོ་མི་དང་འལལ་ཏེ་་་ལམ་སོན་ཡང་ ལུགས་ཤོམ་མེདཔ་བཟུམ་ཅིག་་་ དེ་ཚུ་ དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་་་ དྲི་བ་ཅིག་ཡང་ཨིན་མས།

འ་ནི་གཅིག་ ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་་་ ནཱ་ལས་ཕར་མཛད་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཅིག་ཨིན་མས། དེ་ཚུ་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་་་ མཛད་ནི་ཟེར་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནཱ་ལཱི་ ཞུ་བ་ཕུལ་དེས། དེ་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ནཱ་ལས་ཕར་ མཛད་དགོ་པའི་ ང་བཅས་ར་གིས་ དྲན་གསོ་རེ་འབད་དགོ་པའི་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ ན་ཧིང་ མི་རྗེ་ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་གིས་ ང་ལཱི་་་ དྲན་གསོ་གནང་འབདཝ་ད་ ད་རེས་ དེ་གིས་ ལུ་ཤ་ཕན་མས་ལགས། མར་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ འཐུས་མི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལཱི་ དྲན་གསོ་དང་ གྲོས་འདེབས་ཅིག་ ད་རིས་མཛད་མ་གནང་། ལ་མ་ ཕྱི་ཁར་འཐོནམ་ད་ལཱི་ ང་ ཚོགས་བར་ རེགཔ་མས་པ་ལགས། འཐུས་མི་ མ཈མ་རོགས་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས། ནཱ་ དྲི་བ་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སོད་ཡི་ཟེར་ དྲི་བ་ཕུལ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་མ་འཐོབ་ཟེར་ འ་ནི་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་སྟེ་་་ མ་པ་ དྲན་གསོ་ཅིག་ཡང་ཕུལ་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་བས། དེ་ལཱི་ ངོས་ལུན་ཡོད་ལགས་ དེ་ནང་ བཟོ་བཟོ་སྟེ་་་ དྲི་བ་ ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡང་བཀོད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་

95

བཅས་རའི་ བྱ་བའི་གནད་སོད་དང་འལལ་ཏེ་ར་ འགྱོ་དགོ་ནི་མས། འདི་མེན་ ཕྱི་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ང་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ རེགཔ་མས། ཆ་རོགས་ཚུ་གི་ནང་ལས།

ད་ དྲི་བ་གསུམ་པ་ དེ་ནང་ལཱི་ གཞན་མི་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ དྲི་བ་གསུམ་པ་ ར་་་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་་་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་གི་བོན་པོ་ལཱི་ ཨ་སམ་དང་བེང་གྷལ་གྱི་གཞུང་
ལམ་བདའ་སྟེ་ སོད་ཁྲལ་བསྡུ་བངས་འབད་བའི་ དཀའ་ངལ་གྱི་སྐོར་ལས་ འདི་ དང་ལུན་གྱི་ དྲི་བ་བཟུམ་ཅིག་
མས། འདི་ ང་བཅས་ ཚོགས་ཁང་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ར་ཐོན་དེས། དཀའ་ངལ་འདི་ ཡོདཔ་ཨིནམ་ ང་བཅས་ག་
ར་གིས་ངོས་ལུནམ་ཨིནམས། ད་ལོ་ ཚུན་ཚོད་ཡང་ དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཚུགས་པར་ ལཱིས་ལཱིསཔ་འོང་ནི་མས། འ་
ནི་འབད་ནི་དེ་གིས་ ར་་་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ དྲི་བ་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་ ཞུ་གནང་ཞིག་
ལགས།

༣. 4P4S/OQ12 *ཨ་སམ་དང་བེང་གཱལ་གཞུང་ལམ་བདའ་སྟེ་ སོད་ཁྲལ་བསྡུ་བང་འབད་བའི་དཀའ་ངལ་སྐོར། ར་་་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ད་ལོ་གི་ ང་རའི་དྲི་
བ་གི་ གནད་དོན་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ཡར་ ལ་ཁ་ལས་གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ར་ རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་
ཨ་སམ་དང་བེང་གཱལ་ལཱི་ གཞུང་ལམ་བདའ་སྟེ་་་ འབྲུག་པའི་སྐྱེལ་འདྲེན་པ་ཚུ་ འགྲོ་འགྲུལ་པ་ཚུ་ལཱི་ དེ་ནང་ལཱི་
བྱ་སབས་མ་བདེཝ་ དཀའ་ངལ་སོམ་འབད་ར་ཐོན་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་ སྤྱིར་བཏང་ Toll Fee ལས་བརྟེན་
ཨིན་མས་ཟེར། Toll Fee ཟེརཝ་ད་ལཱི་ Toll Fee གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་ར་ འབྲུགཔ་གི་སྣུམ་
འཁོར་འདི་ཚུ་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་བའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ དེ་ནང་ ལོག་བལབ་་་ཕོག་པའི་གནས་སངས་གཅིག།

དེ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་པའི་དངུལ་ནང་ སོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ནང་ལཱི་ ད་རུང་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཐེབས་་་ཕོག་པའི་ དཀའ་ངལ་ སོམ་འབད་ར་ཐོན་ཏེ་འདུག་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ ད་རིས་ཀྱི་ དྲི་བ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཐེངས་གསུམ་པ་ཨིན་མས་ འ་ནི་གི་གནས་ཡུན་གུ་ ཚོགས་ཐེངས་ ༢ པ་ནང་ལཱི་ ངང་ལམ་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ དེ་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་ནུག། དེ་བཟུམ་་་ ཚོགས་ཐེངས་ ༣ པ་ མདང་ཞག་གི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ཡང་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་ཡི། ད་རེས་འབདཝ་ད་ དྲི་བ་ཐེངས་ ༣ པ་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཙོ་བ་རང་ མདང་ཞག་གི་ང་བཅས་རང་ ཚོགས་ཐེངས་ ༣ པ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རང་གི་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་གི་ལྷན་ཁག་གི་ མི་རྗེ་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཧ་ལམ་ ཟླབ་ ༢ དེ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ དཀའ་ངལ་འདི་བསལ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་རང་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་ཟེར། འདི་ནང་ལཱི་ཡང་ དམིགས་གཏད་གཅིག་བསྐྱེད་དེ་ གསུང་གནང་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ད་རེས་ནངས་པ་ གནས་ཚུལ་དང་འ་ནི་

96

འདི་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ ག་སྟེ་བལ་སྟེ་འབད་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ དཀའ་ངལ་བསལ་བསལཝ་གིས་ཅིག་ ག་ནི་ཡང་མ་མཇལ། དཀའ་ངལ་འདི་ དེ་འབད་རང་འདུག་ཟེར།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ གྲུབ་འབྲས་སོམ་ ག་དེ་་་འཐོན་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན། འདི་ནང་ལཱི་ རོག་རོ་རིལ་རི་གི་གྲུབ་འབྲས་ དཀའ་ངལ་འདི་བསལ་ཚུགས་ཅིག་ག་མ་ཚུགས་ག། མ་ཚུགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ནམ་བསལ་ནི་ཨིན་ན་ཟེར་ཧ་ལམ་བསལ་ནི་གི་དུས་ཚོད་ཡང་རན་ཆི་ཡི་ཟེར། འ་ནེ་ཅིག་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲི་བ་ཁག་ ༢ ་་ཞུ་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོག་མཿལགས་སོ་ ད་ དེ་གི་ ལན་ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་བོད་པོ་གིས་་་ ཞུ་གནང་ད།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་བོན་པོ་གིས་ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། འ་ནི་ ག་ནི་བ་ཁག་ཆེ་བའི་དྲི་བ་ ང་བཅས་མི་སེར་འགྲོ་འགྲུལ་པ་དང་ སྣུམ་འཁོར་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ དཀའ་ངལ་ཐོན་པའི་དྲི་བ་ འདི་གིས་ཐབས་ཤེས་དང་ཐབས་སས་ ག་དེ་་་སོན་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ ད་ལོ་ནཱ་ ར་་་ སག་སྟེང་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ང་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི།

འདི་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འདི་གནད་དོན་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ མདང་ཞག་ ན་ཧིང་ལས་རང་ འདི་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་།དེ་ལས་ ལཱ་འབད་ནི་གི་ལཱ་ཡང་འདི་ནང་ལཱི་ འབད་ནི་གི་འགོ་བཙུགས་མི་འདི་ ཧ་ལམ་ ད་ ལོ་ ༢ ལྷགཔ་ཅིག་འགྱོ་དོ་ལགས། ད་ འཕྲང་སྟེ་རང་ཞུ་དགོ་པས། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དེ་གི་ཐབས་ཤེས་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ ནཱ་ལཱི་དེ་གི་ག་དེ་འབད་ར་བཏོན་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ མདོར་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ དེ་གི་ རྒྱབ་ཁུངས་འདི་ཚུ་འབད་བ་ཅིན་ མ་པ་ ད་ཅི་རོགས་ འཐུམ་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ར་ཞུ་གནང་དེས།ཐེངས་ ༢ པ་ནང་ལཱི་ཡང་ ༣ པ་ནང་ལཱི་ཡང་ ད་ལོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཚར་ ༣ ཡར་སོ་ཡི། འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་འདི་ ཞུ་དགོཔ་བཟུམ་ཅིག་མ་མཇལ་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་རང་ ང་བཅས་ཀྱི་ད་དེ་གི་ སབས་མ་བདེཝ་ག་དེ་་་ཐོན་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ སོད་ཁྲལ་གྱི་ ད་ Toll-Fee བསྡུ་ལུན་འབད་ནི་གི་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ལོ་ཡོད་མི་གི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ ཁོང་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ ཐོ་བཀོད་ཡོད་མི་གི་ སྣུམ་འཁོར་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་མ་གཏོགས་ གཞན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདི་ལཱི་ འདི་ System གིས་འབད་རང་ འདི་གི་ ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ ད་ལོ་ཡོད་མི་གི་ཐབས་ལམ་འདི་ ལོགས་སུ་་་ གཞན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཐོ་བཀོད་འབད་བའི་ སྣུམ་འཁོར་འདི་ཚུ་ལཱི་འདི་ མ་འཐོབ་་་ཡོདཔ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་དེ་ ང་བཅས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ ངོས་ལུན་འབད་དེ་གིས་ ད་ དེ་གི་ ཐབས་ཤེས་ཅིག་བཏོན་དགོཔ་ཅིག་འདུག།

97

ད་ ང་བཅས་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དགོཔ་འདི་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་རང་ཨིན་ཟེར་ ང་བཅས་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་རང་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ བསྟུན་གྲོས་ཅིག་འབད། ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལས་སྡེ་དང་ལས་འཛིན་འདི་ཚུ་དང་ གཅིག་ཁར་ཡང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་ ད་ལོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ ལམ་ལཱིགས་དང་འལལ་ཏེ་ཨིན་པ་ཅིན་ འདི་ ལོག་སྟེ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ཕར་ ཐོ་བཀོད་ཡོད་པའི་སྣུམ་འཁོར་འདི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ འདི་ སོད་ཁྲལ་གྱི་ ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ System ནང་ལཱི་ བཙུགས་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ ལཱ་འབད་དགོཔ་ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ཐོནམ་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས།

འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ རོགས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ འཕྲལ་ཁམས་གཅིག་ཁར་ ཁོང་ཚུ་གིས་ ག་ཅི་འབད་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ བྱ་སྒོའི་རིམ་ལཱིགས་ཨིན་པས་ལགས་ Standard Operating Procedure འ་ནི་ཅིག་ ཁོང་འདི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གྲ་སྒྲིག་རྐྱབ་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ལཱི་ ད་ལོ་ བྱིན་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་ SOP འདི་ ནམ་ཐོབ་ཅི་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་ལས་ མ་འགྱོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། མདང་ཞག་ དབྱིན་ཟླ་ ༡༡ གི་ ༢༨ ལཱི་འབད་བ་ཅིན་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ SOP འདི་ཐོབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་བྱ་སྒོའི་རིམ་ལཱིགས་ནང་ལཱི་ ག་དེ་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན།འདི་ ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ སོད་ཁྲལ་གྱི་ system ནང་ལཱི་ ཕྱི་ཁར་གྱི་ སྣུམ་འཁོར་འདི་ཚུ་ public གི་ཡང་ ཞབས་ཏོག་སོད་ཚུགསཔ་་་ དེ་་་འབད་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་ འབད་དགོཔ་ ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ཡོདཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

འ་ནི་འབད་དགོཔ་ ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འགན་འཁུར་དང་ འགན་འལ་ ག་གིས་ག་ཅི་དང་ག་ཅི་འབག་དགོཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་ ཧིང་སངས་ས་་་ SOP ནང་ དེ་འབད་ བཀོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། ད་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ཧེ་མར་ ཐོབ་པའི་ SOP འདི་ ད་ལོའི་ བྱ་སྒོའི་རིམ་ལཱིགས་འདི་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་རང་ ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ འགོ་འདྲེན་གྱི་ཐོག་ལས་ ད་ལོ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྒང་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

ད་ གཅིག་ནཱ་ལཱི་ ལོག་སྟེ་་་ ནཱ་བུ་ག་ར་གི་མཁྱེན་ནིའི་དོན་ལཱི་ གཅིག་ ག་ཅི་ཞུ་དགོཔ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་འདི་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་རྐྱངམ་གཅིག་མ་གཏོགས་ འདི་ནང་ལཱི་ ལཱ་འབད་མི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ ལས་སྡེ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ ལས་འཛིན་འདི་ཚུ་ ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ ག་དང་ག་རང་ཡོད་ག་ཟེར་བ་ཅིན། འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ལས་ཁུངས་ DRC Department of Revenue and Customs འདི་དང་ཅོག་རང་འཐདཔ་་་ འབྲུག་གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་ ང་བཅས་

98

ཀྱི་ Gov Tech Agency, སྐྱེལ་འདྲེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་ དེ་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་དང་ འབྲུག་དངུལ་ཁང་ འ་ནི་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ག་ར་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབད་དགོཔ་ཡོདཔ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་མི་ SOP འདི་ འདི་བྱ་སྒོའི་རིམ་ལཱིགས་འདི་ འ་ནི་ འབྲེལ་ཡོད་ ལས་སྡེ་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་བསྟུན་གྲོས་འབད་ཞིནམ་ལས་ ལོག་སྟེ་གི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་རུང་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལཱི་ འཕུལ་དགོཔ་་་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

ད་ ཕར་འཕུལ་ཞིནམ་ལས་ ཁོང་འདི་ཚུ་གི་ SOP ང་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་མི་འདི་ ད་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབད་ཞིནམ་ལས་ འདི་ ཁོང་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ ག་ནི་ཡང་མ་འཐོན་པ་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ནང་ན་ལཱི་ འ་ནི་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལཱི་ཕུལ་ཞིནམ་ལས་ དེ་ལས་འབདན་ ང་བཅས་ཀྱི་ མོ་བཏབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་འབད་ ད་trial run བཟུམ་ཅིག་ཨིན་མས།འ་ནི་འབད་ནི་གི་ ས་གོ་ནང་ལཱི་ལྷོད་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

མདང་ཞག་གི་ཚོགས་ཐེངས་ ༣ པ་ནང་ལཱི་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རེ་བ་སྐྱེད་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ཟླཝ་ གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་འབད་ནིའི་རེ་བ་ཨིན་ཟེར་ ང་གིས་ཐད་རི་བ་རི་་་ཞུ་ཡི་ལགས། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཏན་གཏན་ཏེ་་་ དུས་ཚོད་བཀག་སྟེ་ འ་ནེམ་ཅིག་ནང་འབད་ཚུགས་ཟེར་ འདི་བསྒང་ཡང་ ང་གིས་མ་ཞུ། ད་རེས་འབད་དེ་་་རུང་ འདི་ལཱ་འདི་འབད་ཆོག་ལ་ཨིན་མས་ལགས། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པས་ལགས།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་ནའི་ ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ དུས་ཚོད་ འ་ནེམ་ཅིག་ནང་ལཱི་འབད་ཚུགས་ཟེར་ གཏན་འཁེལ་ ཁ་འབག་རིལ་འབག་་་ ཞུ་ནིའི་ འོས་འབབ་མ་མཇལ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན།

ཨིནམ་ད་ལཱི་ འགན་འཁུར་འབག་སྟེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གི་ ད་ལོ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ འཕྲལ་མགྱོགས་ཅིག་རང་ ག་དེ་མགྱོགས་མགྱོགས་ ང་བཅས་ མི་སེར་ འགྲོ་འགྲུལ་པ་འདི་ཚུ་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ མི་འཐོན་ནིའི་དོན་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་མི་གི་ ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནིའི་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་ཞུ་དོ་ ལཱ་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ད་ དུས་ཚོད་བཀག་སྟེ་ འ་ནེམ་ཅིག་ནང་འབད་ཚུགས་ཟེརཝ་ད་ལཱི་འདི་ འདི་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་ནའི་བོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ འབད་ཡང་མི་ཚུགསཔ་་འོང་། ཨིན་རུང་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ རྒྱབ་སྐྱོར་མ་འབདཝ་མེན་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ འདི་གི་ ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནིའི་ ལཱ་འདི་ གདོང་ཁར་སྤོ་ཞིནམ་ལས་ དེ་ལས་ ལཱ་འབད་དོ་ ཕྱག་ཞུ་དོ་ ད་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ ཕྱག་ཞུ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

99

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཐོ་བཀོད་འཐུས་མི་བཞི་གིས་གནང་སྟེ་འདུག། ད་ཅི་ དྲི་བ་གཉིས་པ་ནང་ལཱི་ དུས་ཚོད་ ཨ་ཙི་འཐེབ་བཏོན་མི་དེ་ ད་ལོ་ནཱ་ཕུལ་ས་འདི་ དང་པ་ར་བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་ དེ་ལས་ ངང་ལམ་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་མོང་སྒར་འཐུས་མི་བཞི་ལཱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ། གཞན་མི་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་མ་ད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཐོ་བཀོད་གནང་སྟེ་གིས་འབད་རུང་ ཐོ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ ཐོ་བཀོད་གནང་ཞིནམ་ད་ མཇུག་ལཱི་གོ་སྐབས་ དུས་ཚད་ཐོབ་བ་ཅིན་གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ། དང་པ་ར་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་དང་ ཞུ་མི་མངམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ དུས་ཚོད་དེ་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞི་ཨིན། ཐད་ཀར་དུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་སྤེལ་སྐོར་མ་བསྒྱིར་བ་ཞིན་ན་ ཐལ་ཀར་དུ་དྲི་བ་འདི་བཀོད་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས།

བདེ་བ་ཐང་ སྒོམ་དར་འདེམ་ཁོངས་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་བོན་པོ་གིས་ཧིང་སངས་ས་་་ མ་པ་ SOP དང་ འ་ནི་ཚུ་ལྷོད་ལྷོདཔ་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་དེ་ཅིག་ནང་ལཱི་ འ་ནི་གསུང་གྲོས་འདི་ ཐོན་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ ཧན་ཏོང་ཏོ་གི་ལོ་རྒྱུས་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་གི་ཞུ་དགོ་མི་འདི་གཅིག་ འ་ནི་ སོད་མི་གཅིག་ ང་རང་ཡང་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ནཱ་ལས་གཞུང་གི་མི་ངོམ་འདི་ཚུ་བྱོན།དེ་ལས་ལྷན་རྒྱས་དེ་ཚུ་ཡང་བྱོན་འབདཝ་ད་ འགྱོ་སའི་ལམ་རང་སོ་སོ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

མར་མི་སེར་ ཐ་སྡུག་མི་མི་སེར་འདི་ཚུ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ཁོང་གི་ཞུ་བ་འདི་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ fast track toll free འདི་མ་པ་ལས་མེདཔ་་་དགོཔ་མེན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ཅི་ ར་་་སག་སྟེང་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ འ་ནི་བརྒྱ་ཆ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ fine བསྐྱལ་མི་ཅིག་དང་ དེ་ལསན་དངུལ་ཀྲམ་གུ་ལཱི་ ཕར་ཏི་རུ་བྱིནམ་ད་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ བསྐྱལ་བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༡༥༠ བསྐྱལ་མི་འདི་མི་བཏུབ་པས་ཟེར་ འ་ནི་ལཱི་ ཕྱིར་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གི་ ཨ་ཙི་ཅིག་གཟིགས་ནི་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ཟེར་ ཁོང་གི་ཞུ་བ་འདི་དེ་རང་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་དང་ ཕར་ བསམ་རྩེ་གི་ མངམ་ར་ གཱ་རི་སོམ་འདི་ཚུ་ འ་ནང་ལས༌འགྱོཝ་མས༌ཟེར༌ཞུ༌ནི༌ཨིན་ལགས། ཕར་ industrial state གི་ཅ་ལ་འདི་ཚུ་ཕར་བསྐྱལ། ད་ཏི་རུ་ toll free བསམ་རྩེ་ལས་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་བར་ན་༦ ལགས། ད་འ་ནང་ལཱི་ ཏི་རུ་སོང་ཕྲག་༦ དེ་ཅིག་འགྱོ་བ་ཅིན་ དེ་ལས་ ཧ་ལམ་ fine འདི་ཚུ་བསྐྱལ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་སོང་ཕྲག་ ༡༥ ལྷག་ཙམ་ཅིག་ འ་ནང་ར་འགྱོ་མས་ཟེ་ ད་ འ་ནི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ཐུགས་བཞེད་ཅིག་ མ་པ་ SOP ནང་ལཱི་ཚུད་དེ་འོང་ཚུད་ནི་འདི་ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ འ་ནི་ SOP ནང་ ག་དེ་་་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ག་དེ་་་ཨིན་རུང་ ས་གནས་དང་འལལ་

100

འབདཝ་ད་ལཱི་ ག་དེ་་་སབས་བདེ་ག་ མ་པ་ ཕྱིར་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ར་མཛད་ཚུགས་པ་ཅིན་ འདི་ ལུགས་ཤོམ་ཨིན་མས།

འ་ནི་ནང་ལས་ འབད་མ་ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ཡང་ Law and Order འདི་ཚུ་ནང་ ཕར་ཡང་བྱིན་་་ རོགས་མར་ ས་གནས་ Assam གི་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ West Bengal གི་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་བོའོ་སླབ་་་ འ་ནེ་་་འབད་ཐབས་མགྱོགས་པ་མགྱོགས་པ་བསལ་ཐབས་ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་རང་དགའ་ནི་མས་ཟེར་ འདི་མེན་པ་ཅིན་ད་རེས་ནངས་པ་ rupee གི་ཐོག་ལས་མར་ཁུ་བླུགས་ཏེ་འབད་རུང་ཁོང་འ་ནི་བཏུབ་པས་ལགས། ང་བཅས་ BNB གི་ཧ་ལམ་སོང་ཕྲག་ ༡༠ ལྷག་ཙམ་ཅིག་ rupee གི་ ATM card འདི་ཚུ་ཡང་བྱིན་ཏེ་འདུག། ད་འ་ནི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ ཨ་ཙི་ཅིག་མགྱོགས་སུ་ཅིག་འབད་ར་བསལ་ཚུགས་པ་ཅིན་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་འདི་ དེ་ཨིན་མས། བསལ་ ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ ད་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ SOP འདི་ར་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་སྟེ་ སྒུག་སོད་དགོཔ་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ལགས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ཞིག།

ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བབ་བཀོད་ནི་གི་ Highway ནང་ལཱི་འ་ནི་ སབས་མ་བདེ་མི་འདི་ ད་ལོ་ ར་་་ སག་སྟེང་གི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་མི་འདི་ ཧེ་མ་ཡང་ ང་རང་གིས་ཞུ་ཡི་ལགས། ད་འ་ནི་ནང་ལཱི་ ད་མ་པ་ ནཱ་ད་ཅི་ མི་རྗེ་མཆོག་གིས་མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ འདི་ད་རེས་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྟེ་ཧིང་སངས་ས་་་གསུངས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་་ སྟེ་ད་ འ་ནེ་འབད་ལཝ་ད་ལཱི་ ད་ཅི་ནཱ་ བདེ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཨིན་མས། SOP ཟེར་མི་འདི་ནང་ན་གན༌རྒྱ༌དང་ འ་ནི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་མེན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ འ་ནི་གིས་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ཕན་ཐོགས་འོང་ག་ དོགས༌པ༌ཅིག་ཡང་ཆགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ར་ ང་བཅས་མི་སེར་གྱི་དཀའ་ངལ་འདི་འཕྲལ༌དང་འཕྲལ་ར་བསལ་དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་འདི་ toll གི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོཔ་འབད་ར་མཐོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

101

ག་ཅི་འབད་ཟེར་བ་ཅིན་ཨ་རྟག་ར་ དུས་རྒྱུན་དུ་མར་འགྲོ་འགྲུལ་པ་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་འཐབ་སར་ཨིན་མས་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ སབས་མ་བདེ་མི་འདི་ ངེས་ཏིག་འབད་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་འ་ནི་ ང་ར་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ འདི་དེ་ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ fast track ལམ་ལཱིགས་འདི་འདུག་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ ད་ལོ་བོན་པོ་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་མར་རོགས་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་འཁོད་ནང་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས།

ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་གཱ་རི་ཚུ་ནང་ཡང་ཡོད་ལགས། གཱ་རི་ཚུ་ནང་ཡང་ fast track ཡོད་ལགས། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་གི་ནང་ན་ལཱི་ bank གི་ལམ་ལཱིགས་ཅིག་འདུག་པ་ལགས།payment འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ འ་ནི་འདི་ bank འདི་སོར་ཡི་སོར་ཡི་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ fast track འདི་ ཆ་མེད་འབད་འགྱོ་་་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱིས་སོ་ནུག་ལགས། འ་ནི་ fast track འདི་ གཞུང་དང་གཞུང་ང་བཅས་ར་ གཞུང་དང་གཞུང་འདི་ཨ་ཙི་ཅིག་ དུས་ཚོད་ཡང་འགོར་དོ་ཡོདཔ་མས།འདི་འབདཝ་ད་ ད་ཅི་ནཱ་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབད་ ང་བཅས་ར་ནཱ་ Assam གི་མངའ་སྡེ་ནང་ West Bengal གི་མངའ་སྡེ་ནང་གཅིག་ཁར་འདིན་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་ མཐུན་ལམ་འདི་དམ་ཟབ་འབད་ར་ཡོད།

འ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ཐད་ཀར་དུ་ གསུང་གྲོས་གནང་་་འབད་བ་ཅིན་འདི་ ང་ ལ་བ་ཅིན་འདི་ འ་ནི་ fast track འདི་བཏང་ཚུགས་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ལགས། fast track འདི་གནང་པ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་ལས་ང་བཅས་ དཀའ་ངལ་འདི་ཡང་མགྱོགས་དྲགས་འབད་ར འབད་ཚུགས་ནི་མས།འ་ནི་ག་དེ་འབད་ཨིན་ན་ བོན་པོ་མཆོག་གི་ འདི་ fast track གི་ལོ་རྒྱུ་དང་གན༌རྒྱ༌ཚུ་ བཟོ་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ཟེར་ ང་རང་ དེ་འབད་དྲི་བ་བཀོད་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ། མ་པ་ཕྱི་འབྲེལ་བོན་པོ་གིས་ ད་ཅི་ནཱ་ཞུ་དེས།གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། དེ་ལས་གཅིག་ང་བཅས་ར་གིས་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་དགོཔ་འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ མཐུན་ལམ་དམཟབ་འདི་ ང་བཅས་ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཡབ་སས་ཚུ་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་ ལུགས་ཤོམ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་ཡང་ ང་བཅས་ར་གིས་ཧ་གོ་དགོ།དེ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་གི་ local authorities མར་boarder ནང་ལཱི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་ཡོད་ལགས། ད་ལོ་ ཐེངས་གསུམ་པ་འགྱོ་རུང་ ང་རང་གི་ལུགས་ཤོམ་འབད་཈ན་ལཝ་ད་འདི་ ད་ལོ་གི་གནས་ཚད་འདི་ཅོག་ར་འཐདཔ་འབད་ དེ་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་ཡར་ གསུང་གྲོས་ ག་དེམ་ཅིག་ར་གནང་རུང་ འགྱོ་མ་ཏུབ་བཟུམ་འབད་ འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འབད་གོཝ་མས།

102

ད་ འ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ འགོ་འདྲེན་འདི་ཕྱི་འབྲེལ་ཁོང་ར་གི་འཐབ་དགོ།ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཕྱི་ཁར་གྱི་ ས་གནས་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་འདི་གིས་དེ་འབདཝ་ད་ དུས་ཚོད་ཅིག་ད་ལོགས་ཅི་ལོགས་ཅི་ ཞུ་དགོ་པས། ང་གི་འབད་བ་ཅིན་ དུས་ཚོད་གཅིག་འདི་དགོ་ར་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ད་ང་བཅས་ར་གི་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ ད་ གསུང་གྲོས་ ག་དེམ་ཅིག་ར་གནང་རུང་ ཕྱི་གི་དང་གཅིག་ཁར་འགྱོ་མ་ཏུབ་མི་འདི་ ག་ཅི་ལས་བརྟེན་འདི་མ་བཏུབ་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཚུ་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་ ནམ་ར་འབད་རུང་ ལོ་གཉིས་དེ་ཅིག་འགྱོ་ནུག། ད་གཞུང་གི་གནས་ཡུན་ ལོ་གསུམ་ར་མས། འ་ནི་ནང་ཡང་ བསལ་མི་ཚུགས་ནི་བཟུམ་འབད་ ང་རང་གིས་འདི་ དེ་འབད་ཚོརཝ་མས་ལགས། ད་འ་ནེ་འབད་ ད་ལོ་གི་གནས་སངས་ ཈ན་འབདཝ་ད་ ནེ་འབད་ར་སོད་ནི་བཟུམ་་་ སྟེ་ མི་སེར་དཀའཝ་སད་མི་འདི་ དཀའཝ་སད་དེ་ར་ ལཱིས་ནི་བཟུམ་་་ འདི་ད་ དུས་ཚོད་ཅིག་ཨིན་ལགས།

ང་གིས་འདི་ ད་ཡང་ཅིན་ འ་ནེམ་ཅིག་ལཱི་འབད་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་འདི་ གསུང་གནང་པ་ཅིན་ ད་ཅི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ཡང་ འ་ནེ་་་ གསུང་ཡང་གསུང་དེས་ འ་ནེ་་་ དུས་ཚོད་འདི་མེདཔ་་། འདི་ནཱ་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ ཁུངས་མེདཔ་བཟུམ་ཅིག་ ང་གིས་འདི་ འ་ནེ་་་ ཚོརཝ་མས་ལགས། ད་ ག་ཅི་ར་འབད་དེ་འབད་རུང་ གྲུབ་འབྲས་ཅིག་བཏོན་མ་ཚུགས། སྟེ་ གསུང་གྲོས་འདི་ ཅོག་འཐདཔ་་་ དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརག་བཏང་ འ་ནེ་་་ འགྱོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཟེར་ ད་ འ་ནི་ཅིག་ ང་ར་ཧོང་ལས་ གསོལ་འདེབས་ཨིན།

ད་ ང་བཅས་ར་གི་ ཞི་གཡོགཔ་ལུ་ཤ་ཡོད།བོན་པོ་གཅིག་གིས་ཕྱག་ལཱ་གནང་ནི་མེན་པ་ལགས།ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ ལས་ཁུངས་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ལགས།ལཱ་འབད་མི་ སོང་ཕྲག་་་ཡོད་ལགས། འ་ནི་ཚུ་ལཱི་ instruction ཚུ་ clear ་་གནང་ དུས་ཚོད་ཚུ་ projection ཚུ་ ག་དེ་་་ ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཚུ་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་དང་ མ་གནང་གི་ཁྱད་པར་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། ལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ ད་ མཇུག་ར་ མོང་སྒར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཕུལ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཅིག་ཡུལ་གེ།

མོང་སྒར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ།མ་པ་ ད་ཅི་ནཱ་ ང་བཅས་ར་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་གི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ར་ཨིན་ལགས། ད་ ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་གསུམ་གྱི་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་།སྟེ་ འ་ནི་གི་ནང་ལཱི་ ད་ ལན་཈ན་བལཝ་ད་ལཱི་ ལན་ནམ་ར་འབད་རུང་ ཧ་ལམ་ ཅོག་འཐདཔ་་་ གོ་བའི་བསྒང་ལསན་ ང་བཅས་ར་གིས་ དོགས་པ་ག་ཅི་ཟཝ་སོ་ ཟེར་བ་ཅིན།གཞུང་གིས་ཕྱག་ལཱ་མཛད་དོ་ག་སོ་ཟེར་བའི་གི་དོགས་པ་ཟ་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ཨིན་ནི་འདི་ ཕྱག་ལཱ་འདི་ ཧིང་གི་ནང་ལཱི་ ལྕགས་བཙུགས་ཏེ་གིས་ར་ འབད་དོ་ག་སོ་ཟེར་བའི་ དོགས་པ་སོམ་འབད་ར་

103

ཆགས་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ལྗིད་འདི་ རང་གི་ལག་ལྐོག་གུ་མ་ཕོག་པའི་བསྒང་ལས་ རང་ལཱི་ རྐྱེན་ཅིག་མ་ཕོག་པའི་བསྒང་ལསན་ སྟེ་ ཚ་རྒྱས་ཅིག་མེདཔ་བཟུམ་་་ དེ་་་ མཇལཝ་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ད་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནང་ཨིན་པས།རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་འདི་ གཟབ་གཟབ་འབད་ར་ བཞག་དགོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ཡང་ མཐུན་ལམ་དམ་གཟབ་་་ར་ཡོད། སྟེ་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་པ་ཅིན་ ད་ནཱ་ལཱི་ གཙུག་སྡེ་བཞི་ལྔ་དེ་ཅིག་ཡང་ གསུང་དེས་ ནེམ་ཅིག་གི་གཙུག་སྡེ་ཨིན་པས་ ཉིནམ་གཅིག་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་ཚུགས་ནི་གི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན། བཅོས་ཁ་རྐྱབ་རུང་ བཅོས་ཁ་རྐྱབ་ཚུགས་པའི་ ཟླཝ་གཅིག་ནང་ལཱི་ བཅོས་ཁ་རྐྱབ་ཚུགས་པའི་ལཱ་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན། Toll free ཟེར་མི་འདི་ ང་གིས་འདི་ ང་གིས་འདི་ རྒྱ་ཆེ་དྲག་་་ མ་མཇལ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན།

འ་ན་ལཱི་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་ཞིབ་་་ར་ གནང་དགོཔ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ཟེར། གནང་པ་ཅིན་ ད་ལོ་ནཱ་ ང་བཅས་ར་ ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་ཞིབ་་་ གནང་ནི་གི་འ་ནང་ལཱི་ བཙུགས་གནང་ད་ཟེར་ སྟེ་ སབས་མ་བདེཝ་ག་སྟེ་ ཡོདཔ་ཨིན་ན་ རེ་རེ་་་ བལ་སྟེ་གིས་་་ ང་བཅས་ར་ནཱ་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཅིག་ ད་རིས་ བཟུང་ད་གེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་ བཟུང་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ སབས་མ་བདེཝ་ངེས་ཏིག་ག་ཅི་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་འདི་ གསལ་རིལ་རི་་་ གསུང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལུགས་ཤོམ་་་ར་ འོང་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ ཨིན་ལགས།

སྟེ་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་གིས་ དྭངས་གསལ་་་ བཁྱེན་དགོ་པས་པ་ལགས་ ང་བཅས་ལཱི་ སླབ་དགོཔ་མེད་ལགས་ ནཱ་ལས་ ཞུ་དགོཔ་འདི་ ནཱ་ལས་ བཀའ་གནང་དགོཔ་དང་ དེ་ལས་ཕར་ ཞུ་དགོཔ་འདི་ ག་སྟེ་ལཱི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ མི་དམངས་ལཱི་ ཞུ་དགོ་པས་ལགས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་འ་ནེ་་་འདུག་ཟེར་བའི་ ག་ཅི་་་ཟེརན་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ཁར་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མཐོ་ཕོགཔ་མས། སྟེ་ ང་བཅས་ར་གིས་ནི་ སྣུམ་འཁོར་གཏང་མི་ཚུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མཐོ་ཕོགཔ་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ ཨིན་ལགས།

འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ རོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམས་ཨིན་པས་ འདི་ འབག་ནི་འདི་འབག་དགོ་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ the fairness ཅིག་དགོ་པས་པ་ལགས་ལམས་ཀྱི། རོགས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ རང་གིས་ མ་སོད་པ་ཅིན་འདི་ཨིན་པས། མི་སོད་ཟེར་མེན་ལགས་ འ་ནི་གི་ penalty ཅིག་ཅིག་བཀལ་ ICBC གི་ཐོག་ཁར་ལཱི་ ད་རུང་ བཀལ་བའི་བསྒང་ལས་ནི་ ཚར་གསུམ་ཡར་སེང་འགྱོཝ་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་མི་བཏུབ་པས་ཟེར་ འ་ནི་བསེལ་གནང་ཟེར་དུ་དོ། འ་ནི་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་ བསེལ་མ་ཚུགསཔ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྟེ་ རང་གིས་རང་ལཱི་ འཛུབ་མོ་དཔག་སྟེ་གིས་་་ དབའེ་ ཆོགཔ་ཨིན་ན་སོ་ མ་ཆོགཔ་ཨིན་ན་སོ་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་ མནོ་བསམ་བཏང་དགོ་པས་ལགས།

104

སྟེ་ འདི་མེནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལན་གསལ་མིན་འདུ་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། སྟེ་ འདི་ཅོག་ར་གཅིགཔ་་་ finance གིས་ཡང་ ནེ་་་ར་ ཨིན་པས་ལགས། ལན་གསལ་རིལ་རིལ་ཅིག་ག་ནི་ཡང་ མིན་འདུག་པ་ལགས། སྟེ་ ལཱ་འགོ་བཙུགས་པའི་བསྒང་ལས་ནི་ དམིགས་གཏད་ཅིག་དགོ་ལགས་ འ་ནེམ་ཅིག་དང་ རོགས་ནི་ཨིན་ཟེརཝ་ཅིག་ there should be projection, timeline འ་ནེམ་ཅིག་ནང་ འབད་ཚུགས་ཟེར་ འོང་འབབ་འ་ནེམ་ཅིག་འོངམ་ཨིན་ ཟད་འགྲོ་འ་ནེམ་ཅིག་འགྱོཝ་ཨིན་ཟེར་ འ་ནི་བཟུམ་གསལ་རིལ་རི་མེད་པའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་འབད་དེ་འབད་རུང་ར་ འདི་ མ་པ་ལས་ར་ སབས་མི་བདེ་བས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ང་བཅས་ར་གསུང་གྲོས་ ལུགས་ཤོམ་་་གནང་ནི་གི་དོན་ལས་ གོ་སྐབས་ཅིག་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ད་རུང་ ཐོ་བཀོད་ཅིག་འདུག་ ལ་མ་ལོག་འདི་གིས་་་ དུས་ཚོད་ཐོབ་པ་ཅིན་ གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ།ལམ་གོང་ཝང་ཅང་ འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་་་ ཐོ་བཀོད་ཅིག་གནང་བཞག་ནུག། ལ་མ་ དུས་ཚོད་ཐོབ་པ་ཅིན་ གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ། ད་ལོ་ དྲི་བ་ཁག་བཞི་ གཅིག་ཁར་ལུན་ཡི། བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་འབད་བ་ཅིན་ ནང་ཁོད་ཀྱི་བདེ་སྒྲིགས་ ཁྱེད་རང་གཞུང་དོན་ ཁ་ཐུག་ལས་མཛད་དགོཔ་འདི་ མཛད་ཐབས་ད་ལོ་ མཛད་བའི་བསྒང་རང་ཡོདཔ་མས།ནང་ཁོད་ཀྱི་བདེ་སྒྲིགས་ ག་དེ་་་བཟོ་ཐབས་སྒྲིགས་ཚུགས་ག་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོག་་་ ཁ་སླབ་འདི་བཟོ་ནི་གི་ ས་གོ་ཅིག་ཡང་ མཇལ་མཇལཝ་འོང་ནི་ཨིན་མས།

དེ་གི་ལན་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ Fast Tag གི་སྐོར་ལས་ འདི་དེ་འཕྲོ་ལས་ག་དེ་་་འབད་ཚུགས་ག་ ད་རེས་བར་སྐབས་ཅིག་ལས་མེད་པའི་གི་ ལོ་རྒྱུས་ཨིན་མས། བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་གི་ འཐུས་མི་གིས་ དུས་ཚོད་འདི་མ་བཀག་པ་ཅིན་ བཅུད་མེདཔ་འགྱོ་ནི་མས་ཟེར་ དེ་ ཅོག་རང་འཐདཔ་ མོང་སྒར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གི་ དྭངས་གསལ་་་ ང་བཅས་ར་ ནང་ཁོད་ནང་ལཱི་ Stake holder ལུ་ཤ་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་གི་ ཉིནམ་གཅིག་ནང་རང་ ཚོགས་ཚུགས་པའི་གི་ དེ་བཟུམ་བར་ཆད་ ག་བཟུམ་ཡར་སོང་ཡི་ག་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་གི་ ག་ཅི་གསུང་གྲོས་གནང་དགོཔ་སོ་ འདི་ཚུ་གི་ལན་ གཅིག་ཁར་་་ བོན་པོ་ལཱི་ དུས་ཚོད་ཐེབས་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་འཕུལ་འོང་།སྐར་མ་ལྔ་གིས་མི་ལང་དོ་འོང་ བོན་པོ་གི་དུས་ཚོད་ལུན་འདི་གི་ ལན་ཞུ་གནང་།

ཕྱི་འབྲེལ་དང་ཕྱིར་ཚོང་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས། མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ནང་ལཱི་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་དང་ ངང་ལམ་ དེ་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་ བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་དང་ མོང་སྒར་ བཞིཔ་ཆ་ར་གིས་མ་པ་དྲི་བ་འདི་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་གི་ ང་བཅས་བཅོ་མ་ཚུགསཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ བཅའ་མར་གཏོག་མ་ཆོགཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་གི་སྐོར་ལས་

105

རང་ཨིན། ང་བཅས་ཀྱི་ཚར་ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ གསུང་གྲོས་གནང་ཡི་ལགས།འདི་ ཁས་ལུན་ཡོད་ ངོས་ལུན་ཡོད། ང་བཅས་ཀྱིས་ཡང་ཧ་གོ་ཡི།

ནཱ་ལས་མར་ ས་མཚམས་བདའ་འདི་གིས་རང་ ས་གནས་བསམ་རྩེ་ལཱི་བཞུགས་མི་ མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སྔོན་མ་ང་ བསམ་རྩེ་སོདཔ་ད་ལཱི་ ཕར་ལས་ཕར་ ས་གནས་ ཨ་སམ་ནང་ན་ལས་ཕར་ ལུ་ཤ་ཅིག་རང་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་དགོཔ་ཐོན་ཡི།ང་ར་གིས་ ཕར་ འགྲོ་འགྲུལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ཡང་ ག་དེ་་་སང་ཡི་ག་ འདི་ གསལ་རིལ་རི་ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བདེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།དེ་ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་མེད་ཟེར་ཞུཝ་རྩ་དང་སྤུ་ལས་རང་ མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ནང་ལཱི་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་ ད་ལོ་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་ འཐུས་མི་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་གི་ བྱ་སྒོའི་རིམ་ལཱིགས་ Standard operating procedures SOP འདི་ ད་ལོ་ལག་ལུན་ མ་འཐབ་ཚུན་ཚོད་ བར་ན་སྐོར་ལས་ དངུལ་རྐྱང་གི་ཐོག་ལས་སོད་མི་འདི་ ད་ཐེབས་ ཧ་ལམ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ དེ་ཅིག་ཐེབས་སོད་དགོ་པའི་གི་ དཀའ་ངལ་བསལ་ཚུགས་པའི་གི་ ཐབས་ཤེས་ཡོད་ག་ཟེར་ དེ་་་དྲི་བ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་་་ ང་གིས་ ཧ་གོ་ཡི།

དེ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་་་ མ་བཏོན་པའི་ཧེ་མར་གསུང་གྲོས་ག་དེ་་་ གནང་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན།ཐོ་བཀོད་ཕྱི་ཁ་ལས་ཡོད་མི་ གཱ་རི་འདི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ དངུལ་རྐྱང་སོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རྒྱ་གར་གི་ ཏི་རུ་ཐོག་ལཱི་རང་སོད་ནི་ དེ་བཟུམ་་་ཐེབས་ Penalty འདི་ བཀལ་མ་གནང་ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ཡང་གནང་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ག་ར་རོགས་ National Highway Authority of India ཟེར་ དེ་གི་འོག་ལཱི་ཡོད་ནི་འདི་གིས་རོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་གི་འབད་རུང་ དེ་ནང་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་མིན་འདུག། དེ་གི་ ཐབས་ཤེས་བཏོན་དགོ་པ་ཅིན་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་ Through Government Procedure འདི་རོགས་ System Integration འབད་ཞིནམ་ལས་རྐྱངམ་གཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་ཆརོགས་འབདཚུགས་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་སྒྲིག་འབད་དེ་གིས་ཕྱི་ཁར་ཐོ་བཀོད་ཡོད་མི་སྣུམ་འཁོར་འདི་ཚུ་ཡང་ མར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཐོ་བཀོད་ཡོད་པའི་ སྣུམ་འཁོར་ཅོག་ར་འཐདཔ་འབད་ ཞབས་ཏོག་སོད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ གནས་སྐབས་ཅིག་བཏོན་གེ་ཟེར་ང་བཅས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་དེ་འབད་འགོ་བཙུགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ སྔོན་མ་འབདཝ་ད་ལཱི་ རོགས་སྒེར་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ཏི་རུ་ཐེབས་རེ་སོད།དེ་ལས་ Faster དང་འ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་ སྒེར་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ར་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་མེན་པར་ སོ་སོ་འབད་ཁོང་ཚུ་གི་ལུན་ཞིན་ན་ལས་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། སྔོན་མ་ ང་རང་བསམ་རྩི་སོད་པའི་སྐབས་འབད་རུང་ ང་རང་གི་སྣུམ་འཁོར་ན་ཡང་ Faster གི་ Sticker ཅིག་སོད་ཡི་ལགས།འདི་སོ་སོ་འབད་ལུན་ལུནམ་ཨིན།འདི་འཐོབ་མི་མེད་པར་ འདི་འབདཝ་ད་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ལོ་ ང་བཅས་ཀྱི་ལཱ་

106

འབད་མི་འདི་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ཤོ་མ཈མ་འབད་ག་ར་ལཱི་འགྱོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཐབས་ལམ་འདི་བཏོན་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ནཱ་དྲི་བ་བཀོད་མི་འདི་ སྔོན་མ་འབད་བ་ཅིན་རོགས་ Fast Tag དེ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཨིན་པས།མ་པ་འདི་གཙོ་བོ་ར་ ད་ཅི་ལས་ར་ང་གིས་ཞུ་ཚར་ཡི།Fast Tag འདི་སྔོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ སྒེར་གྱི་ལུན་འབད་ ཐོབ་འབད། ཐོབ་ཡང་འཐོབ་འབད་ གཞུང་འབྲེལ་མེནམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་འདི་ལཱི་ གཏན་རྐྱང་འབད་ལག་ལུན་འཐབ་བཏུབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ལག་ལུན་འཐབ་བཏུབ་འབད་འབད་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། སྐབས་སྐབས་རོགས་ཏི་རུ་ཐེབས་སོད་དགོཔ་ཐོན།སྐབས་སྐབས་རོགས་མི་སེར་བང་བཙོང་སྟེ་ བར་ན་ལས་ལཱ་འབད་མི་འདི་ཚུ་གིས་ བཙོངམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་འགྲུལ་པ་འདི་ཚུ་གི་སབས་མ་བདེཝ་ ལུ་ཤ་ཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འ་ནི་ ཐོནམ་ད་ལཱི་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ Government to Government འབད་ནི་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ དུས་ཚོད་འདི་འ་ནི་དོན་ལས་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་དང་མོང་སྒར་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་དྲི་བ་འདི་ཧ་ལམ་འདྲ་སི་ཀོ་སི་ཅིག་འབད་ར་ཨིན་པས།Time Period དུས་ནམ་ཚུན་འབད་ནི་སོ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ འདི་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ལན། ང་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ མེདཔ་ད་ལཱི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ བསམ་པ་མ་རོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཅིག་ཨིན་པས། འདི་ བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་ལཱི་ཡང་ ཚ་གྱང་ཡོད་ལགས། གཞན་ག་ར་དང་ཕྱདཔ་ད་ལཱི་ ཚ་གྱང་མངམ་འབད་ འབག་མི་འདི་ད་ལོ་ ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཕྱག་ཞུ་ནི་འདི་གིས་ བོན་པོ་འབད་ཕྱག་ཞུ་ནི་འདི་གིས་ཚ་གྱང་མངམ་འབད་འབག་མི་འདི་ད་ལོ་ང་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ Diplomatic Channel ནང་ལས་ཕར་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་རོགས་ Beyound Diplomatic Process ཡང་ ལཱ་མ་འབདཝ་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།འ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་SoP གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།མར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡང་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་འབདཝ་མེན་ཐད་ཀར་འབད་ཞུ་དགོ་པས།རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབདཝ་ད་ཡང་ འདི་ནང་ལཱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་དང་ལས་འཛིན་ལུ་ཤ་ཅིག་ར་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ཡང་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོ།ཁོང་འདི་ཚུ་དང་བསྟུན་གྲོས་འབད་དགོཔ་ལུ་ཤ་ཅིག་ཐོནམ་ད་ལཱི་ དུས་ཚོད་འ་ནི་འབད་ར་འགོར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

107

ད་ གདོང་ཁར་སྤོ་སྟེ་འབད་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ ག་དེམ་ཅིག་ནང་ན་གི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནི་ཨིན་ན་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ དོ་རུང་ ལོག་སྟེ་གིས་ འདི་ཞུ་དགོ་པས་ལགས།ང་བཅས་ནཱ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྐྱངམ་གཅིག་འབད་བ་ཅིན་ཨིན། མ་པ་རོགས་ བདུན་ཕྲག་ ཟླཝ་གཅིག་ནང་ འབད་ཚུགས་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ འདི་མི་བཏུབ་ལགས། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་གི་འབད་རུང་ འདི་ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་དང་ལས་འཛིན་འདི་ཚུ་ལཱི་ ལུ་ཤ་ཅིག་ར་ཡོདཔ་ཨིན། གནད་དོན་ལ་ལཱི་ཅིག་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ གསང་བ་གི་ཐོག་ལས་ ཕྱི་ཁར་བརྗེ་སོར་འབད་ཐབས་ཡང་ མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།འདི་འབད་མི་ཚུགས་ནི་མས། འདི་ག་དེ་་་ཨིན་ན་ བཏུབ་ག་མི་བཏུབ་ག་ འ་ནི་འཕྲུལ་ཁང་ལས་སྡེ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་བཙུགས་པའི་གི་ལས་སྡེ་ ད་ཁོང་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ ང་བཅས་ཀྱི་ བརྗེས་སོར་འབད་ཚུགསཔ་ཨིན་ན་ ཁོང་འདི་ཚུ་ལཱི་འབྱིན་ཆོགཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་འདི་ཚུ་གསང་བ་ག་ཅི་དང་ག་ཅི་ ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཡང་ན་འཐན་འབད་དེ་གིས་ང་བཅས་ཀྱི་འབད་དགོཔ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ ད་ང་བཅས་ཀྱི་ནང་ན་གི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གི་ལས་སྡེ་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབདཝ་ད་ཡང་དུས་ཚོད་འགོར་ནི་མས། དེ་བ་མངམ་འབད་རོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཁོང་འདི་ཚུ་གིས་ཡང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོཔ་ལུ་ཤ་ཅིག་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ད་ཁོང་ཚུ་ལཱི་འདི་དུས་ཚོད་འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་ནང་ང་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཟེར་དེ་་་ མ་པ་Request འདི་ང་བཅས་ཀྱིས་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་འབད་དེ་ར་ཡོད་།

ཨིནམ་ད་ལཱི་ཐད་ཀར་་་འ་ནེམ་ཅིག་ནང་དགོ་ཟེར་ སླབ་ནི་གི་ ས་གོ་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ང་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ མདང་ཞག་ཡང་ང་གིས་ཞུ་ཡི་ལགས།ང་རང་གི་རེ་བ་འབད་བ་ཅིན་ཟླཝ་༢དང་༣གྱི་ནང་ན་ འབད་ནི་གི་རེ་བ་བསྐྱེད་དེ་གིས་ལཱ་འབད་ནི་ཨིན་ཕྱག་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ དེ་་་ཁས་བངས་འབད་ཡི་ལགས། ད་རེས་འབད་དེ་གིས་འབད་རུང་ ད་ང་རང་གི་རེ་བ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ འཕྲལ་མགྱོགས་ཅིག་འབད་ར་ འདི་གི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནི་གི་ཡོད། ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་འདི་ སབས་མ་བདེཝ་སོམ་འབད་ར་ཡོད།ངོས་ལུན་འབད་དེ་གིས་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ དུས་ཚོད་བཀག་སྟེ་ འ་ནེམ་ཅིག་ནང ང་བཅས་གཏན་འཁེལ་འབདཝ་ད་འདི་གི་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཚུགས་ཟེར་འདི་ ཞུ་ཐབས་ མ་པ་ལས་ར་མིན་འདུག། ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་གནད་དོན་མེན་པས། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ལཱ་འདིན་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ར་འགོ་འབྲེན་འཐབ་སྟེ་གིས་ལཱ་འབད་འོང་ཕྱག་ཞུ་འོང་ འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ནི་གི་དོན་ལཱི་དུས་ཚོད་འདི་བཀག་མི་ཚུགས་ནི་མས། འ་ནེམ་ཅིག་ནང་འབད་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་མི་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།ཨིནམ་ད་ལཱི་ SOP འཐོབ་ཚར་ཞིནམ་ལས ད་དུས་ཚོད་གནམ་མེད་ས་མེད་འགོར་ནི་བཟུམ་ཅིག་ ང་གིས་ཡང་དེ་་་མ་མཇལ། འ་ནི་

108

འབད་ནི་དེ་གིས་ འཕྲལ་མགྱོགས་ཅིག་ར་འདི་གི་ཐབས་ཤེས་ བཏོན་ནི་གི་ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཁས་བངས་ཕུལ་དོ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ད་ ལམ་གོང་ཝ་ཅང་འཐུས་མི་དང་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་བོན་པོ་གིས་
ཐོ་བཀོད་གནང་ནུག་ལགས།ད་ལོ་གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་མས་ལ་མ་ བསྐོར་ཐེངས་མི་ལྷོད་ནི་བཟུམ་ཅིག་
འདུག་ལགས། ད་ གསོལ་ཇའི་བམ་འགྲོལ་རནམ་མས།ད་ཅི་གི་སྐར་མ་༡༠འབདཝ་ད་ལཱི ད་རུང་དྲི་བ་
མཇུག་གཅིག་ཡོད་ལགས།ད་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་དངས་ལུན་ར་ཆ་ལམ་ལཱིགས་གི་བསྐོར་ལས་ འདྲི་བ་ཅིག་ཞུ་གནང།

༤. 4P4S/OQ13 *རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དྲང་སྙོམས་གླ་ཆའི་ལམ་ལཱིགས་སྐོར།
ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས་་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་གིས་ ད་རིས་ ལམས་བཟོ་ལྷན་སྡེ་གི་
འཐུས་མི་གི་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་ མི་སེར་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་་་ ང་བཅས་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་སྡེ་གི་འགོ་ལདཔ་དབུ་
ལདཔ་ཟེར་རུང་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལཱི་ འདྲི་བ་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ཧིང་དྭངས་མའི་དཀྱིར་ལས་
ར་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འབྲུག་གི་དངུལ་ཕོགས་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་གཞི་སྒྱུར་༢༠༢༢ཀྱི་ཅན་མ་ལར་གཞི་
བཙུགས་འབད་བའི་གི དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་འདིར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་འདྲ་མ཈མ་གྱི་གླ་ཆ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ཨིན་
མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དྲང་སྙོམས་གླ་ཆ་དེ་ཡང་ ཁེ་ཕན་གྱི་ལས་གཡོགཔ་ཚུ་ལཱི་ དྭངས་གསལ་ཅན་གྱི་ གཞི་རྟེན་དངུལ་ཕོགས་ཅིག་ འདི་ནང་འཐུས་ག་ར་བཅུད་བསྡུཝ་འབད་དམིག་ཡུལ་གཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

ལས་གཡོགཔ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ཚུད་པའི་གི་ བར་འཐུས་ལོ་ཟུར་འཐུས་ལོ་ ཟེར་མི་འདི་ཚུ་ གང་ཡང་མེདཔ་་་ དངུལ་ཕོགས་ཅིག་འབད་བཟོ་ནི་གི་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ དངུལ་ཕོགས་ཀྱི་ སྒྲིག་བཀོད་འདི་ནང་ལཱི་ ལུགས་ཤོམ་་་ གཟིགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ཡང་ང་བཅས་ར་དགོངསམ་ཞུ་བའི་གི་སྐབས་སུ་ལཱི་གསོལ་ར་དང་གཞན་འཐུས་ཚུ་རྩིས་རྐྱབ་ནི་དོན་ལཱི་སོ་སོ་འབད་ར་ ཟུར་འཐུས་དང་བར་འཐུས་འདི་ཚུ་སོ་སོ་འབད་ར་ བཏོན་བཞག་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་ འདྲ་མ཈མ་གྱི་གླ་ཆའི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ འགྲུབ་མ་ཚུགས་པར་ལཱིས་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ཆ་མ཈མ་གྱིས་ར་ མ་མཁྱེནམ་ཅིག་དང་མ་བཅའཝ་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ད་ལོ་ཟུར་འཐུས་འདི་ཚུ་གཞི་རྟེན་དངུལ་ཕོགས་ནང་མ཈མ་སྡེབ་འབད་

109

ཡོད་མི་འདི་འདྲ་མ཈མ་གྱི་གླ་ཆ་བཟོ་ནིའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ག་དེ་འབད་བརྩམས་འདི་ཡོད་ག་ཟེར་ཞུ་ནི་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ་ ད་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ལན་ཞུ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་འདི་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ར་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ ང་བཅས་ འབྲུག་གི་དངུལ་ཕོགས་དྲི་བཀོད་གཞི་སྒྱུར་བཅའ་ལམས་་༢༠༢༢ཅན་མ་pay structure reform act 2022ལགས། འ་ནི་འདི་ངབཅས་ མི་དམངས་ལས་བྱེདཔ་འདི་ཚུ་གི་ དངུལ་ཕོགས་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་དང་ཁོ་ར་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ར་འཇམ་ཏོང་ཏོ་དང་དྭངས་གསལ་ཅན་དེ་ལས་འགན་ཁུར་དང་ཐདཀར་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོདཔ་འབད་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་clean wage system ཟེར་འདི་གི་ཤུལ་བཞག་དང་མཐུན་སྒྲིག་འབད་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་གི་ དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ གླ་ཆ་གི་ཆ་ཤས་འདི་ཚུ་ ག་ར་ གླ་ཆ་གི་ཤོག་ཨང་ཟེར་ pay slip ད་ monthly pay slip ནཱ་ འབག་འོང་དགོ་ཟེར་ ཧེ་མ་ལས་ལམ་ལཱིགས་ནང་གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་འདྲ་མ཈མ་མེད་པའི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ཟེར་ ལ་ལཱི་ཅིག་ ང་བཅས་རའི་ གསང་བ་འབད་འདུག་པ་ལགས། ང་བཅས་ payslip ནང་མ་འོང་། འ་ནི་འདི་ཚུ་ བཏོན་བཏང་འདི་གིས་འབད་ དོན་དག་ངོ་མ་འདི་ ཁོང་གི་དམིགས་པ་འདི་ཨིན་ཟེར།

སྔོན་མ་ཁོང་གིས་འབད་མི་འདི་ཡར་ལཱི་དེ་འབད་ར་ སླབ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།ད་དཔྱེ་ཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་སྔོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་pay slip འདི་ང་བཅས་ཀྱི་ཞི་གཡོགཔ་དང་ང་བཅས་ར་ བཙག་འཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་duty free གི་སྣུམ་འཁོར་གྱི་quota འདི་ཚུ་ sale tax ཟེར་ duty free མ་ཕོག་པ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ དེ་ལས་ང་བཅས་རའི་ duty freeགི་ཚོང་ཁང་ནང་ལས་ང་བམཅས་ sale tax དང་ duty འདི་ཚུ་མ་སོད་པ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ག་ར་འཐུ་བཏང་ཡི་ཟེར་ འ་ནི་འདི་སྔོན་མ་འབད་བ་ཅིན་འཐོབ་ནི་འཐོབ་ཨིན། ང་བཅས་pay slipནང་འཐོན་ནི་མེད་ཟེར་ ཁོང་གིས་ང་ལཱི་ འ་ནེ་འབད་སླབ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ཨིང་སྐད་ནང་ལས་ཞུ་བ་ཅིན་ད་ key objectives འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ key objective of
clean wage approach in Bhutan was to bring all element of the pay on

110

to the pay slip and eliminate hidden or non job related benefit དམིགས་པ་འདི་འ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས།
ད་ གཉིས་པ་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས་ལཱི་ འཐུས་ཆ་མ཈མ་ འ་ནི་བསྒང་ལཱི་ ཁོང་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་འདི་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ལཱི་ཁོང་གིས་འཐུས་འདི་ཆ་མ཈མ་ཡོངས་སུ་རོགསཔ་འབད་ར་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡི་ཟེར་ཁོང་གིས་འ་ནེ་འབད་སླབ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འགན་ཁུར་འབག་ནི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཐུས་ཚུ་ བཏོན་གཏངམ་ད་ དམིགས་བསལ་གྱི་ལཱ་གཡོག་གི་ ལཱ་འགན་ཚུ་གི་་དོན་ལཱི་ ཁག་ཆེ་བའི་ དཔེར་ན་འབད་བ་ཅིན་ ཁྱིམ་གྱི་ཁང་གླ་རྐྱངམ་གཅིག་གི་ ཟླ་རིམ་གྱི་ one pensionable monthly pay ཟེར་ འ་ནི་གི་འོག་བཞགཔ་མས་ཟེར་ཞུ་དེས་ལགས།

འདི་གིས་ ང་བཅས་ ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་སྙན་ཞུ་དང་གློ་བུར་གྱི་དངུལ་འབྲེལ་གྱིགནོད་རྐྱེན་མ་སང་པར་དྭངས་གསལ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ཚུགས་ཟེར་ ད་དམིགས་པ་འདི་ འདི་ཨིན་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས། དེ་ལས་ང་བཅས་ར་གི་ད་ལོ་དངུལ་ཕོགས་སྒྲིག་བཀོད་གཞི་སྒྱུར་བཅའ་ལམས་ནང་ལཱི་ ད་clean pay ནང་ ག་དེ་འབད་ཡོདཔ་སོ་ཟེར་ཅིན། ང་བཅས་ཀྱི་ ཟླཝ་གཅིག་གི་དངུལ་ཕོགས་ནང་འབད་བ་ཅིན་ གཉིས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དབྱེ་ཁག་གཉིས་དང་པ་monthly pay equal to fixed pay fixed pay plus variable pay ཟེར་ fix pay འདི་ང་བཅས་གཏན་འཇགས་ཀྱི་དངུལ་ཕོགས་འ་ནི་གུ་ལཱི་ང་བཅས་ར་གི་དངུལ་ཕོགས་འ་ནི་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་fix pay ནང་ལཱི་ དབྱེ་ཁག་གཉིས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་དབྱེ་ཁག་གཉིས་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན དང་པ་ར་ basic pay གཅིག་འདུག། དེ་ལས་ non-pensionable monthly pay དེ་ལས་ variable pay ང་བཅས་འགྱུར་ཁྱད་ཀྱི་དངུལ་ཕོག་ནང་ལཱིའབད་བ་ཅིན་ འ་ནི་ར་ དབྱེ་ཁག་གཉིས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དང་པ་འདི་ variable pay གཉིས་པ་འདི་ performance based pay ཟེར་འ་ནི་གཞི་ངོ་མ་འདི་ར་ང་བཅས་ pay structure reform act 2022 ཀྱི་ གཞི་རྩ་ངོ་མ་འདིརང་ འ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས་ཁོང་གི་ monthly pay equal to fix pay plus variable pay basic pay འདི་ང་བཅས་ག་ར་གིས་ མཁྱེན་སོ་ལགས།སྟེ་ non-pensionable pay ནང་འབད་བ་ཅིན་ དབྱེ་ཁག་གཉིས་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འབད་བ་ཅིན་ དབྱེ་ཁག་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས།

དང་པ་ ཁང་གླ་གི་ ཁྲལ་གྱི་འཐུས་ཅིག་ དེ་ལས་ communication གི་འཐུས་འབྲེལ་ཅིག་ འ་ནེ་འབད་བཙུགས་ཡི། དེ་འབདཝ་ད་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་འདི་ communication འཐུས་འདི་ག་ར་བཏོན་བཏང་་་ ཁང་གླ་གི་རྐྱངམ་གཅིག་འ་ནི་ཚུད་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

111

གཅིག་འདི་ non-pensionable pay ནང་འདི་ ག་ར་མེད་པ་འབད་ཞིན་ན་་་ across all agencies ལས་སྡེ་ག་ར་ལཱི་ ཕུལ་ཚུགས་མི་འདི་ house rent རྐྱངམ་ཅིག་ non-pensionable pay ནང་འ་ནེ་འབད་ཚུད་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ང་བཅས་ཀྱི་ཟླ་རིམ་བསྒྱུར་བཅོས་དངུལ་ཕོགས་ཟེར་ variable pay འོག་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ ག་ར་ ཚུདཔ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན། ངལ་གསོ་གི་འཐུས་ སྔོན་མ་འབད་བ་ཅིན་ང་བཅས་ཀྱི་ leave travel concession fee འཐོབ་ནི་ཡོད། འ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་འ་ན་བསབས། དེ་ལས་ང་བཅས་ཀྱི་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་འཐུས་ དེ་ལས་ལཱ་ཁག་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཟེར་ difficult area allowance ཟེར་ འ་ནི་འདི་ཚུ་གི་འཐུས། དེ་ལས་ མཚན་མོ་འགན་ཁུར་གྱི་འཐུས་ཟེར་ night duty allowance དེ་ལས་དུས་ཚོད་ལྷག་ལཱིས་ཀྱི་འཐུས་ཟེར་ over time allowance གི་འཐུས།

དེ་ལས་ ས་ཁ་མཐོ་དྲག་གི་འཐུས་ཟེར་ high altitude allowance དེ་ལས་ཕྱི་རྒྱལ་ཞབས་ཏོག་གི་འཐུས་ཟེར་ foreign service allowance འ་ནི་འདི་ཚུ་འདི་སྟེ་རོགས་ག་ར་ དབྱེ་ཁག་སོ་སོ་ནང་ ཞི་གཡོགཔ་ལ་ལཱི་ཅིག་ཐོབ་པས།ལ་ལཱི་ཅིག་མི་འཐོབ་པས། གཅིག་ཁར་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་སོ་སོ་འབད་ར་ variable pay allowance ནང་བཙུགས་འདི་གིས་་་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ འགྱུར་ཁྱད་དངུལ་ཕོགས་ནང་ལཱི་ཚུད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ཅི་མ་པ་ང་གིས་ཞུ་ཡི།performance based pay གྲུབ་འབྲས་དང་ལྡན་པའི་དངུལ་ཕོགས་གྲུབ་འབྲས་འསང་པ་ཅིན་འཐོབ་ནི་མས།མ་འསང་པ་ཅིན་མི་འཐོབ་ནི་མས་། མ་པ་ ང་བཅས་ལམས་ནང་འདི་འ་ནི་འཐོབ་ཟེར་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནུག།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ནམ་སོལ་འགོ་བཙུགསཔ་ འ་ནི་དང་ལལ་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ འ་ནེ་འབད་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ ང་བཅས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ག་དེ་འབདན་ན་ འདི་ཚུ་ཡང་ད་ལོ་བོའོ་རྐྱབ་པའི་བསྒང་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གཞི་སྒྱུར་འདི་གིས་ ཧེ་མ་གི་འཐུས་མ་འདྲཝ་ཡུདཔ་ཅིག་ ༣༠དེམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།30 different allowances, basic pay དེ་ལས་འཐུས་མ་འདྲཝ་མ་འདྲཝ་ཡུདཔ་ཅིག་ ༣༠ ཡོད་མི་འདི་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན་པས། ག་ར་ བཏོག་བཏང་འདི་གིས་འབད་ ཁས་བངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ ང་བཅས་ཀྱི་ hide འབད་མ་བཞག་པ་ དེ་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཟེར་ discretional allowance གཅིག་ཡང་མ་བཞག་པ་འབད་ཞིནམ་ལས་ གླ་ཆ་གི་གཞི་བཀོད་འདི་ གཙང་ཏོག་ཏོ་ ལཱ་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་གི་ འཐུས་ཀྱི་དཔེ་སོན་ གཞི་རྩ་ གཙང་་ཏོག་ཏོ་ཅིག་འབད་ ད་ལོ་འབད་བ་ཅིན་ག་ར་ clean pay ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ monthly pay equal to fix pay plus variable pay. fix pay ནང་འདི་ basic pay དང་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ non-pensionable pay དང་ variable pay ནང་འདི་

112

variable pay དང་ performance based pay འ་ནི་ཡོད་མི་འདི་ཧིང་སངས་ས་་་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་དྭངས་གསལ་ཅན་་་ ཨིན་ཟེར་ ང་བཅས་ མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་གིས་ དེ་་་ བཤདཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ལ་ལཱི་གཅིག་རྩིས་རྐྱབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ད་ཅི་ང་བཅས་ཀྱི་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི, ཁོ་ར་ མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་གཅིག་འབད་ ང་བཅས་ གཞུང་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཁོ་ར་གི་ཚ་གྱང་ནཱ་ཞུཝ་མས་། ལ་ལཱི་གཅིག་ང་བཅས་ basic pay ནང་མ་བརྩི་བ་འབད་ཞིནམ་ལས་ non-pensionable basic pay དཔེར་ན་ house rent བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱི་ཁར་བཏོན་འདི་འདུག་ཟེར་། འ་ནི་བཙུགས་མི་འདི་ ཕྱིར་བཏོན་ལག་ཆ་གི་ཕྱི་ལཱིས་ཡོད་མི་འདི་ fiscal sustainability གི་དོན་ལས་བསྒྱུར་བ་འགྱོ་བའི་སྐབས་ གློ་བུར་གྱི་ནདཔ་ཚུ་བཀག་ཐབས་ལཱི་ འབད་བའི་གི་ཐབས་ལམ་ཟེར་Deliberate and considerate approach ཟེར་ ལམས་ནང་འབདཝ་ད་རང་ ཁོང་གིས་ དེ་་་ འབདཝ་ཨིན་ཟེར་ འ་ནེ་་་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་རེས་ཀྱི་གཞི་བཀོད་འདི་གི་ གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་དྭངས་གསལ་དེ་ལས་ དེང་སང་གི་ལག་ཆ་གི་ ལམ་ལཱིགས་འདི་དགོཔ་པ་གལ་ཅན་་་ འགྱོ་དོ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གནས་སངས་དང་ བདག་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ཚུ་ཡར་དྲག་འགྱོ་བའི་སྒང་ལས་ ལམས་དོན་དང་ ང་བཅས་ཤུལ་མ་ལམས་ནང་འབད་རུང་ཡང་ གཙུག་སྡེ་གི་གཞི་འགྱམ་ལུགས་ཤོམ་་་ བཟོ་ཚུགས་པས་ཟེར་ང་བཅས་དངུལ་རྩི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་འདི་ འ་ནེ་་་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ལོ་ ང་བཅས་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོཔ་མ་མཇལ་ ག་དེམ་ཅིག་་་ ཤུལ་མ་ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་མ་པ་ ཚ་གྱང་སོམ་ཤོས་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ basic pay ནང་ non-pensionable འདི་ཚུ་མི་ཚུད་པས་ཟེར་ variable pay འདི་ཚུ་ག་ར་ basic ནང་བསབ་འདི་འབད་རུང་ཡང་ དཀའ་ངལ་འདི་འདུག།དེ་འབདཝ་ད་ད་ལོ་ཡོད་མི་འདི་ ཁོང་ཨིན་རུ་ཡང་ pay structure reform act 2022ནང་འདི་ ཁོང་གིས་ གཞི་རྩ་རྐྱངམ་གཅིག་་་ དེ་ལསན་ pay revision འདི་ 2023 ནང་རྐྱངམ་ཅིག་འབད་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་ ག་ར་གི་མཁྱེན་ ད་ཅི་གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ pay revision འདི་ 2022དབྱིན་ལོ་ ༢༠༢༣་ གྱི་ནང་ལས་གཞུང་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ འ་ནེ་་་སོད་ནུག།ང་བཅས་ཀྱི་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་འདི་ཚུ་ ཧེ་མ་གི་འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་མེན་པ་ཞིནམ་ད་ འཐུས་མི་གསརཔོ་འཛུལཝ་ད་རྐྱངམ་གཅིག་ འདི་དང་སྟུན་འདི་འབད་ནུག་ཟེར་ འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ང་གིས་ ཧིང་སངས་ས་་་ཞུ་བ་ཅིན།ད་

113

ལོ་ང་བཅས་དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ pay structure reform འ་ནི་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ མནོ་བསམ་ག་ནི་ཡང་ མ་གཏང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ དུས་ཚོད་འདི་རོགས་སི།ཨིན་འདི་གིས་འབད་རུང་ ད་རིས་མ་པ་གནམ་མེད་ས་མེད་ ལ་མ་གི་དོན་ཚན་གཉིས་དེ་ཅིག་ དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ དབང་ཚད་དེ་ལུན།འདི་གི་གན་ཡིག་དང་དེ་ལས་ དོ་རུང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གཅན་གཟན་གྱི་གན་ཡིག་གཅིག་གྲོས་ཐག་གནང་ནི་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་། ད་ལོ་དུས་ཚོད་ཆུང་ཀུ་གཅིག་ འགོ་འདྲེན་པ་ ཁོ་ར་འབདཝ་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་ བྱ་བའི་གནད་སོད་དང་ལལ་འདི་གིས་་་ ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་དོ་རུང་ཁ་གསལ་མ་འགྱོཝ་བཟུམ་གཅིག་་་ དོ་རུང་ཐོ་བཀོད་གཅིག་གནང་ནུག། དྲི་བ་འབདན་མདོར་བསྡུས་སུ་གཅིག་་་ ཞུ་གནང་། དེ་ལས་འདི་གི་ལན་ཞུ་ དེ་ལས་གཞན་མི་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་མས།

ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་འཐུས་མི་གིས་ ལགས་སོ་ལགས་བཀྲིན་ཆེ།ཁ་སྐོང་གི་དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་། འདི་ནང་ལཱི་ང་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ ཐུགས་ཕམ་སང་ནི་གཅིག་འདི་ སྔོན་མ་ དྭངས་གསལ་གྱི་ཐོག་ལས་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ད་ལོ་གི་ལམ་ལཱིགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ ཆ་མ཈མ་ར་ཟླ་རིམ་ནང་ལཱི་ཚུད་ སྔོན་མ་ཁྲལ་མ་ཕོགས་མི་འདི་ཚུ་ ད་ལོ་ཁྲལ་ཕོག་སྟེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ང་བཅས་ར་ ལས་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཕན་པ་མེན་པ་གནོད་པ་ཨིན་པས།གནོད་པ་ཨིན་པ་ཅིན་དངུལ་ཕོགས་འདི་ནང་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཞུ་བ་ཕུལ་ཕུལཝ་ཨིན་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དཔེ་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ Leave Travel Concession ལོ་ LTC དང་ Leave Encashment ལོ་ ཟེར་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ ཟླ་རིམ་འབད་བཟོ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་འདི་གི་གནོད་པ་འདི་ལོག་བལབ་འབད་ར་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་་གཅིག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ གསོག་འཇོག་འབད་ནི་གི་ མ་དངུལ་གསོག་འཇོག་འབད་ནི་གི་ ལམ་ལཱིགས་ ང་བཅས་རང་གི་སྦྱང་བ་འབད་འདི་ཡང་ ཡལ་དེས་ཟེར་ གཅིག།

གཉིས་པ་འདི་ ཟླ་རིམ་བཞིན་དུ་འོང་པའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ འཆར་གཞི་བརྩམས་འབད་ ག་ཅི་ཡང་འབད་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་དངུལ་ཕོགས་ཆུང་ཀུ་ཐོབ་མི་འདི་ཚུ་ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིན་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་གཅིག་ལཱི་ཚར་གཅིག་་་ ལུན་པའི་སྐབས་ཚུ་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ ཁྱིམ་ནང་ལཱི་ཅ་ཆས་རེ་ཡང་མཁོ་སྒྲུབ་འབད། ཕམ་འདི་ཚུ་ཡང་ གནས་སྐོར་བཏང་ཚུགས་པའི་དུམ་ཁ་ཡོད་མི་འདི་ ད་ ཟླ་རིམ་འབད་བཟོ། འདི་ནང་ལཱི་ ཁྲལ་ཅིག་ཡང་བཀལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ཅིག་མཇལཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འདི་ཡང་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་རུང་ཡང་ འདི་ཡང་དྭངས་གསལ་གྱི་ཐོག་ལཱི་རང་སོད་ནུག། དེ་ལོག་འདི་ར་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ ཧེ་མ་བཟུམ་འབད་ར་ བཟོ་ཐབས་འདི་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

114

ཚོགས་དཔོན་འོག་མཿ ལགས་སོ་འ་ནི་ མ་པ་དྲི་བ་གི་ལན་ ད་ཅི་ལས་ར་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཡི། དེ་ར་འབད་རུང་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གི་ ཚར་གཅིག་དྲི་བ་གི་ལན་གཅིག་ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན། མ་པ་ ད་ལོ་ནཱ་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གིས་ཞུ་མི་འདི་ ང་རང་གིས་འདི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ཧེ་མ་འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ LTC དང་ Leave Encashment འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལུན་ནི་འདི་ལུནམ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་འདི་ ཁྲལ་འདི་ཕོག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ཧེ་མ་འདི། ང་རང་གིས་འདི་ ཁྲལ་མ་ཕོགཔ་འབད་མ་མཇལ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ལོ་འབད་དེ་འབད་རུང་ར་ ང་བཅས་ ག་ཅི་ར་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཁྲལ་འདི་ཚུ་འདི་ག་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་འབག་འདི་འབད་རང་ ཁྲལ་འདི་འ་ནེ་འབད་ར་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

མ་པ་ ཁོ་ར་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་འ་ནི་ དངུལ་ཕོགས་གཞི་སྒྱུར་དྲི་བཀོད་འབད་ནི་འདི་གིས་ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཕན་པ་མེན་པར གནོད་པ་སང་ཡི་ཟེར་ དེ་འདི་ ཨ་ཙི་མི་བདེནམ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ཅི་ང་རང་གིས་ཞུ་ཡི།བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེམ་ཅིག་ གཞུང་ལཱི་མ་དངུལ་མེད་དེ་ར་འབད་རུང་ གཞུང་གསུམ་པའི་སྐབས་ལཱི་ ཁོང་གིས་ འ་ནེ་འབད་ཕུལ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ད་ཅི་ ང་རང་གིས་ཞུ་ཡི།མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ ཁོ་རང་གིས་ ཕྱག་ལཱ་གནང་པའི་ ང་བཅས་ Crypto Currency གི་ འ་ནི་གི་ནང་ལས་ 100 Million Dollars ཁོ་རང་གིས་ གནངམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གཞུང་གིས་ འ་ནེ་་་འབད་ཚུགས་ནུག་ཟེར་ ད་ཅི་ ང་གིས་ ཞུ་ཡང་ཞུ་ཡི་ལགས།

མ་པ་ ལོག་འདི་རང་ཧེ་མ་བཟུམ་འགྱོ་དགོ་པ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ འདི་ཡང་བཏོག།འ་ནེ་་་འབད་བ་ཅིན་འདི་ དེ་ལསན་འདི་ ང་བཅས་ སབས་མ་བདེ་བས་སོ་ལགས། ང་རང་གིས་འབད་བ་ཅིན་འདི་ འ་ནེ་འབད་རང་ ཚར་གཅིག་ ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ཧིང་སངས་ས་འབད་ར་ Monthly pay = Fixed Pay + Variable Pay ད་ང་བཅས་ Fixed Pay འདི་འགྱུར་བ་མེད།འ་ནི་འདི་ ང་བཅས་ Inflation འདི་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ཡང་ ང་བཅས་ 2.5% inbuilt འབད་ Variable Pay འདི་ཚུ་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་འདི་ ཧེ་མ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ཐོབ་མི་འདི་ཚུ་ བཏོག་འདི་འབད་ འ་ནི་ནང་བཙུགས།

དེ་ལསན་ འ༌ནེ༌ Performance Base འབད་འ་ནི་འདི་གི་ཡང་ མ་པ་ ང་བཅས་ཀྱི་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཡང་བཀའ་རྒྱ་གནང་འདི་འབད་ RCSC རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འབད་རུང་ར་ E2B square ཟེར་ Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy འ་ནེ་འབད་བའི་སྐབས་ལཱི་ Performance Base Pay འདི་གི་འདི་ ང་རང་གིས་འདི་ འདི་གིས་ ཕན་འོང་ཟེར་ ང་བཅས་འཆར་དངུལ་འབད་རུང་ར་ ཨ་ཙི་བཞག་འདི་ཡོད།

115

ཁོང་གི་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ག་དེ་འབད་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཐབས་ཤེས་འདི་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་འབད་བཏོན་འདི་གིས་འབད་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་འདི་ཚུ་ བསྟུན་གྲོས་རྐྱབ་བའི་བསྒང་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ལོ་ ལོ་ངོ་གཉིས་པའི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ནང་བཙུགས་མ་ཚུགས།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་འབད་བ་ཅིན་ Performance Base Payment འདི་ མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཐུགས་བཞེད་བལར་དུ་འབད་ Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy འགྱོ་དགོ་པ་ཅིན་ Performance Base ལཱི་གཞི་བརྟེན་པ་ཅིན་ འ་ནི་གི་འབད་རང་ཕན།

ད་ཅི་ ང་གིས་ འ་ནི་non-pensionable དང་ Variable Pay འ་ཱི་ ཕར་བསབས་ནི་གི་འདི་ ཨ་ཙི་སབས་ར་མི་བདེ་བས་ལགས། non-pensionable སབས་མ་བདེ་མི་འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ད་ལོ་ ཞི་གཡོགཔ་གཅིག་ ལས་ཁུངས་ནང་ཡོད། ལས་ཁུངས་གཅིག་ནང་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁོ་འ་ནཱ་ Difficult area allowance འཐོབ།ཤུལ་མ་ མ་བཏབ་ད་ འ་ནི་ མ་སོད་ནི་འདི་གིས་ ད་ལོ་གི་འབད་མི་འདི་ ཧིང་སངས་ས་ Transparent འབད་ ཨིན་མས་ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ལོ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ མནོ་བསམ་མ་བཏང་ཟེར་མི་འདི་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་དྲི་བཀོད་ཀྱི་ ལས་རིམ་འདི་འ་ནེམ་ཅིག་་་ མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན།དུས་ཚོད་ ཨ་ཙི་ཅིག་ མངམ་་་ཕུལ་དགོཔ་ཐོན་སོང་ཡི། ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ བཟོད་པ་བཞེས་འདི་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་། དུས་ཚོད་འདི་དེ་འབད་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་འབད་རུང་ དུས་ཚོད་འདི་ང་བཅས་ཀྱི་ ཐད་རི་བ་རི་ དུས་ཚོད་གུ་ཚུད་རང་མི་ཚུད་པས། འདི་ རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ར་ ཤུལ་ལས་ག་དེ་དྲག་དྲག་ དུས་ཚོད་ཁར་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་གི་རྩ་འགེངས་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་ལས་ གཅིག་འདི་ ད་ལོ་ ཞི་གཡོགཔ་ སྤྱི་གཡོགཔ་ ག་ར་འབད་རུང་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་འབདཝ་ད་ འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་་་ ག་ར་གཅིག་ཁར་བསབས་འབདཝ་ད་ལཱི་ གྱོང་རྒུད་ཡོད་ཟེར་འདི་ བོན་པོ་གིས་འབད་བ་ཅིན་ གྱོང་རྒུད་མེད་ཟེར་ འདི་ཚུ་ ག་ར་ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ ག་བདེན་གུ་བདེན་ སླབ་མ་ཤེས་པཧ།གསན་མི་དེ་ཚུ་གིས་ར་འབད་རུང་ དོགས་པ་གུར་ ལཱིས་ནི་མས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ རང་རང་སོ་སོ་གིས་ རྩིས་ཅིག་ཕབ།འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ར་འབད་རུང་ བོན་པོ་ལཱི་ ལྷན་ཁག་ལཱི་ཕུལ་བཏང་།

ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་རུང་ ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལས་ འདི་ཚུ་གི་ དྲི་བ་ དྲི་བཀོད་ བསམ་ལུན་འདི་ཚུ་བརྗེ་སོར་འབད་ནི་གི་ ས་གོ་ཅིག་དེ་་་ཡོད་ དེ་་་མཛད་དེ་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ནི། ད་རིས་ མཛད་རིམ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་་་ མཇུག་བསྡུ་ཡི།དྲི་བཀོད་མཛད་རིམ་འ་ནེམ་ཅིག་་་ མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན།ནཱ་ལས་ཕར་ ད་རུང་

116

གསོལ་ཇའི་བམ་གྲོལ་ཞིནམ་ད་ ང་བཅས་ར་གི་ ཆིངས་ཡིག་གཉིས་གསུང་གྲོས་གནང་འབད་ ཆ་འཇོག་མཛད་
དགོཔ་ཡོདཔ་ཨིན། ད་ ཆུ་ཚོད་ ༡༢:༢༠ ལཱི་ ལོག་འཛོམས་ནི་ལགས། ད་ལོ་ གསོལ་ཇ་གི་བམ་གྲོལ་ནི།

༡. འབྲེལ་ཡོད་ སྡེ་ཚན་ ཀ་༽ པ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་དང་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་ ནུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་ལཱི་བཀོད་པའི་ དྲི་བ་དང་ལན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་རིས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ ལྷན་ཁག་སྡེ་ཚན་ ཀ་པ་གི་ སྐོར་ཐེངས་གཉིས་པ་འདི་
འགོ་འདྲིན་འཐབ་འབད་ཕུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་རིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་མཇལ་བར་བྱོན་མི་
ང་བཅས་ མཐའ་ཟུར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ གསོལ་བཏབ་སར་ སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་གི་ སློབ་དབུ་འཛིན་དང་སློབ་དཔོན་ཚུ་དེ་
ལསན་ སློབ་ཕྲུག་ག་ར་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་བྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ ད་རིས་ དྲི་བ་ གཞན་དལ་གཞི་གིས་ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ལྔ་སོད་ཡི། ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་གྲལ་ཁ་ལས་ ལྔའི་གྲལ་ཁ་ལས་ གཉིས་འདི་ཕྱིར་བཏོན་བཏང་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ལྷོདཔ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཕྱིར་བཏོན་བཞག་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་རིས་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གསུམ་ར་ཨིན། ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ལྔ་ཡོད།

ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་ལན་འདི་ཚུ་ག་ར་ ལྷན་ཁག་རང་ར་སོ་སོའི་ཁ་ཐུག་ལས་ བརྒྱུད་འདི་ཡོད་མི་འདི་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གིས་འབད་ འཐུས་མི་རང་ར་སོ་སོ་གི་ email ཁ་བྱང་ནང་ལཱི་ཕུལ་འདི་ཡོད། དེ་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་འབད་གཟིགས་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ དྲན་གསོ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་་་ཨིན།ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་འབད་རུང་ར་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ལ་ལཱི་ཅིག་ དོན་ཚན་འདི་སོ་སོ་འབད་ ལྷན་ཁག་སོ་སོ་ནང་ལཱི་ དེ་འབད་ཡར་སོང་ནུག་ལགས། ད་རིས་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ན་ནོང་ཤུ་མར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱིས་གཞུང་གི་ཁས་ལུན་ཡོད་པའི་ རྒེད་འོག་གི་སྣུམ་འཁོར་གྱི་སྤུས་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་ གནས་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ འ་ནི་འདི་ཕར་ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག་ནང་ཡར་སོང་ནུག།

འ་ནི་ལྷན་ཁག་གི་བཟོད་པ་བཞེས་འདི་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། འདི་བཅོ་ཁ་རྐྱབ་འདི་གིས་འབད་ ཤུལ་ལས་ གོ་སྐབས་འཐོབ་ད་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་གཏང་འདི་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དྲི་བ་གི་ འཐུས་མི་ རང་ར་སོ་སོ་གིས་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ བརྟག་ཞིབ་ཅིག་མཛད་གནང་། ད་ལོ་ འཛོལ་བ་ཐོན་མི་འདི་ཡང་ ད་རེས་གཞི་སྒྱུར་གྱིས་འབད་ཞིནམ་ན་ལས་ ལྷན་ཁག་ ལས་ཁུངས་ཕར་དང་ཚུ་བསབས། ལྷན་ཁག་གི་མཚན་འདི་ཚུ་སོར་འདི་གི་འབད་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་ཡང་མགུ་འཐོམ་སུ་ཅིག་་་ ང་བཅས་ཡང་ མགུ་འཐོམ་སུ་ཅིག་འབད་ལཱིསཔ་མས། ལྷན་ཁག་གི་ འདི་ཚུ་གི་བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང།

117

ད་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ལས་རིམ་ འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཧེ་མར་ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ མ་པ་དུས་ཚོད་འདི་འཕྲོ་བརག་འགྱོ་ནི་མས། ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ལྷག་འདི་གིས་་་ མགུ་རྒྱན་རྐྱངམ་གཅིག་ཕུལ་བ་ཅིན། ལམ་གོང་ཝང་ཅང་འཐུས་མི་གིས་འབད་བཟོ་གྲྭ་དང་ ལཱ་གཡོགཔ་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ལཱ་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཅིག་འདུག།ད་འ་ནི་འདི་ཡིག་ཐོག་ལཱི་བསྐྱལ་བཏང་འདི་ཡོད།

དེ་ལས་འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འཐུས་མི་གིས་འབད་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་བོན་པོ་ལཱི་བུ་ཡངས་ལས་གཡང་རྩེ་ཁྲོམ་ཚུན་གྱི་ གཞུང་ལམ་ཀི་ལོ་མི་ཉར་ ༡༣གྱི་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་དགོ་པའི་དྲི་བ་ཨིན་མས། ཡིག་ཐོག་ག་ཡོད་མི་འདི་ཕུལ་བཏང་འདི་ཡོདཔ་ཨིན།

རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་འབད་ གཞི་བརྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོ་ལཱི་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་དང་སྒོམ་ཀྲུའི་གཞུང་ལམ་཈མས་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། དེ་ལས་སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་ལཱི་ ཐིམ་ཕུག་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་ནང་ ས་ཆ་ཉུང་མཐའི་ ཡན་ལག་ཚད་གཞི་ཡར་སེང་འབད་མི་ལཱི་བརྟེན་ མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནོད་རྐྱེན་གྱི་སྐོར་ལས་དྲི་བ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཐོག་གུ་ཕུལ་བཏང་འདི་ཡོད།འདི་ཚུ་གི་ལན་སྦྱོར་འདི་བཏང་མི་ཚུ་རང་ར་སོ་སོ་གི་ཁ་བྱང་ནང་ཕུལ་འདི་ཡོད། འདི་ཚུ་གཟིགས་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང།

ད་རིས་དུས་ཚོད་ཨ་ཙི་ མངམ་འབད་ཐོབ་ཚུགས་ནི་མས་ལགས་ དྲི་བ་གསུམ་ལས་མིན་འདུག། དལ་གཞི་འདི་
དྲི་བ་ག་ར་ཡིག་ཐོག་གུ་མེན་པར་ངག་ཐོག་གུ་མངམ་འབད་ལྷོདཔ་མས། ཕྱི་སེལ་ནང་སེལ་ བརྐྱབས་འབདཝ་
ད་ལཱི་ གོ་རིམ་དང་འལལ་འབད་དྲི་བ་ལྔ་གདམ་ཁ་རྐྱབ་ཅི།དྲི་བ་གསུམ་འདི་ ད་ལོ་ནཱ་ལཱི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་
འདི་ཕུལ་དོ།གཉིས་འདི་ ད་ལོ་ཕྱིར་བཏོན་བཏང་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་དྲི་བ་དང་པ་འདི་ར་ ནུབ་སྦིས་
སངས་སི་སྦྱིས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད་ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་བོན་པོ་ལཱི་ལྕམ་
མཁར་ཆུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་།

༡. 4P4S/OQ14 *ལྕམ་མཁར་ཆུ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར།
ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཡང་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གློག་མེ་ལས་འགུལ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ ཁེ་ཕན་
བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་སང་ཡོདཔ་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ ག་ར་གིས་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་མཁྱེན་
ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། གློག་མེ་ལས་འགུལ་མང་ ཤོས་ཅིག་ར་ ནུབ་ཕྱོགས་རོང་ཁག་ཚུ་ནང་ གཞི་བཙུགས་འབད་
འདི་ཡོད་རུང་ ཤར་ཕྱོགས་དང་ དབུས་ཕྱོགས་ཚུ་གི་རོང་ཁག་ཚུ་ནང་ཡང་ གཞི་བཙུགས་གནང་ནི་གི་ འགོ་
བཙུགས་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི།

118

ད་ ད་རིས་འཐུས་མི༌རང་གི་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ཡང་ ནི་ཀ་ཆུ་དང་མང་སྡེ་ཆུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གུར་ འཕྲལ་མགྱོགས་ར་ ནི་ཀ་ཆུ་དང་ མང་སྡེ་ཆུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་གཉིས་པ་འདི་ཡང་ འགོ༌བཙུགས༌ནི༌ཨིནམ༌ལས༌བརྟེན་ ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ འཐུས་མི་རང་གི་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལཱི་ ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལཱི་ ཁེ་ཕན་སོམ་འབད་རང་འསང་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་བསྐྱེད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས།

ང་བཅས་ར་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ལྕམ་མཁར་གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཆིངས་ཡིག་གུར་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཡོདཔ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁག་ཆེ་བའི་ འགན་ལུན་ཅིག་འབད་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་གིས་འབད་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་ར་ ལསའགུལ་གྱི་ལཱ་དེ་ཚུ་འགོ་བཙུགས་ནིའི་དོན་ལས་ ལམ་དང་ཅ་ཆས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ཡང་ གྲ་སྒྲིག་ཚུད་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཚུ་ཡང་གོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ༢༠༡༥གི་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་ཅིག་ནང་ལཱི་ ལྕམ་མཁར་གློག་མེ་ལས་འགུལ་འདི་ གློག་མེ་འཕྲུལ་རིག་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འོས་འབབ་དང་ རང་བཞིན་གནས་སངས་ མཐའ་འཁོར་གྱི་ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ལཱི་ཡང་ ༢༠༡༥ འབྲུག་སླར་འསང་གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་ reliance infrastructure གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལཱི་ཡང་ གོ་བར་གི་ ཆིངས་ཡིག་གི་བཀོད་ཡོད་པའི་ གནས་ཚུལ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ང་བཅས་ ལས་འགུལ་དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ དང་པ་ ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ ཡར་སེང་བརྐྱབ་ནི་གི་ ཁེ་ཕན་སོམ་འབད་ར་ འསང་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གཉིས་པ་ཟེར་བའི་བསྒང་ལས་ ལཱ་གཡོག་འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ ང་བཅས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ཁེ་ཕན་སོམ་འབད་ར་འསང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ང་བཅས་ གཞལ་སྒང་རོང་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཁེ་ཕན་ཡང་སོམ་འབད་ར་ འསང་ཚུགས་པའི་གོ་སྐབས་མཇལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

གནད་དོན་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འབད་ ད་རེས་ ང་བཅས་ར་ ནུས་ ཤུགས་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལས་འགུལ་འདི་གི་གནས་ཚད་འདི་ག་སྟེ་ལཱི་ལྷོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ གལ་སྲིད་ལས་འགུལ་འདི་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ ནམ་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན་ན་ གསུང་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿབཀྲིན་ཆེ་ད་ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བོན་པོ་གི་ཞུ་གནང་ཞིག་ལགས།

119

དེ་གི་ལན་ལཱི་ ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་འཐོན་སྐྱོད་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས།ད་ད་རིས་ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་ཀྱིས་ད་རིས་ང་ལཱི་ མནོ་མནོ་བའི་ཤིང་གུར་ བསམ་བསམ་པའི་བྱ་ཅིག་འཁོར་ཟེར་དོ་བཟུམ་་་ དྲི་བ་འདི་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེརཞུ་དོ།ད་འདི་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་དུམ་གྲ་ཅིག་ ང་བཅས་ར་ ནུས་ཤུགས་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནུས་ཤུགས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་༢༠༢༤༠ ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་བཟོ་བའི་ནང་གསེས་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ hydro གི་ megawatt སོང་ཕྲག་ཁལ་གཅིག་ དེ་ལས་ solar གི་སོང་ཕྲག་ ལྔ་བཟོ་དགོཔ་འདི་ སྟེ་ང་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་ནང་ཚུད་དེ་གི་གཏན་འཁེལ་འགྱོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འདི་དང་གཅིག་ཁ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་འབད་ད་པ་ཅིན་ ཆུ་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་ ད་ ནཱ་ལས་མར་ལཱི་ ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཝང་ཆུ་་་ཚུད། དེ་ལས་ནཱ་ལས་ཕར་སྤུ་ན་གཙང་ཆུ་་་ཚུད། དེ་ལས་མང་སྡེ་ཆུ་་་ཚུད། དེ་ལས་ཕར་ང་བཅས་རའི་ ཀུ་རི་ཆུ་ཕར་ལས་མར་གྱི་འབད་ཚུན་ཚོད་ ་་ ༤ ནང་ལཱི་ བགོ་བཤའ་རྐྱབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ལྕམ་མཁར་ཆུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ང་བཅས་ར་ དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ འདི་ནང་ལས་བུམ་ཐང་དང་མ་པ་ཆུའི་ལམ་ལཱིགས་འདི་དེ་འབད་ར་ཨིན་མས་ལགས།

གློག་མེ་བཟོ་ས་འདི་ གཞལམ་སྒང་ ཆུ་འདི་ ཡར་ལས་མར་འབདཝ་ད་ བུམ་ཐངཔ་འདི་ཚུ་གིས་ སྐད་རྐྱབ་ནི་ཡོད། ཨིན་རུང་འདི་ནང་ལཱི་ལྕམ་མཁར་ཆུ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ནཱ་ལས་འཐུས་མི་གིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ དུམ་གྲྭ་ཅིག་ཁོ་གི་ལན་འདི་མ་ཞུ་བ་ཅིན་བསམ་པ་མི་རོགས་ནི་མས་ལགས། ད་མང་སྡེ་ཆུ་གི་ཐད་ཁར་སོངམ་ད་ཡང་ མང་སྡེ་ཆུ་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ MEGAWAT ༧༠༠ འབད༌མི༌ PROJRCT་ འདི༌གཞི༌བཙུགས༌འབད༌ ལཱ༌འབད༌བའི༌ཞོར༌ཁ་ལཱི༌ དེ༌ཁ༌ལཱི༌ ཡར༌ ནི་ཀ༌ཆུ༌འདི༌གི༌དེ་ ང་བཅས་ར་ ༡༢,༠༡༡༨འབད༌མི༌འདི༌ལཱ༌ལུགས༌ཤོམ༌འབད༌ར༌འབད༌དོ༌ཟེར༌ཞུ༌ནི༌ཨིན།

ད༌ འདི༌དང༌གཅིག༌ཁ༌ལཱི༌ ང༌བཅས༌ཀྱིས༌ ཡར༌ལཱི༌ ལྗོང༌དྭངས་ཟེར་མི་ ས༌གོ༌ནང་ལཱི་ དཀར༌བ༌དང༌ ཡར༌ནུབ༌སྦིས་ས༌གོ༌ནང༌ཨིན༌ལགས། ད༌འ༌ནི༌ཡང༌MEGA WAT༣༦༠འབད་མི་འདི་ད་མ་པ་ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་ ད་ལོ་ཁོང་དང་ང་བཅས་རྒྱ་གར་PTC མ཈མ་གཅིག་ཁ་སླབ་འདི་ཡོད། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་དེ་ཡང་སང་ཕོད་ཚུན་ཚོད་ང་བཅས་ཀྱི་ ལཱ་འགོ་བཙུག་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ལྕམ་ཁ་ལཱི་ ལྷོད་དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལྕམ་ཁར་ནང་ལཱི་ཡང་ལྕམ་ཁར་༡པ་༢པ་༣པ་༤པ་འབད་ དེ་་་ བགོ་བཤའ་བརྐྱབས་འདི་ཡོད་ལགས། ད་འདི་ང་བཅས་རའི་ ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་འདི་འབདཝ་ད་ ལྕམ་མཁར་དང་པ་འདི་ད་ལོ་འཐུས་མི་གིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ན་ཧིང་རྒྱ་གར་གྱི་ reliance company འ་ནི་company མ཈མ་གཅིག་ང་བཅས་ཀྱིས་ས་ཡ་༨གུར་ ས་ཡིག་

120

བརྐྱབས་ཏེ་ ལཱ་འདི་ཁོང་གིས་འབད་ནི་་་ ངོ་མ་ན་ཧིང་ལས་ར་ ལཱ་འདི་ང་བཅས་སྤ་རོ་སྤང་པའི་ས་ལཱི་ལཱ་འདི་དེ་་་འབད་འགོ་བཙུགས་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།
སྟེ་ ང་བཅས་ན་ཧིང་reliance ལཱི་Sign རྐྱབ་པའི་ནམ་དུས་ལཱི་MEGA WAT༧༧༠འབད་མི་གི་ དང་པ་ DHI COMPANY མ཈མ་གཅིག་༢༠༢༤དབྱིན་ཟླ་༨པའི་་ཚེས་༢༠ལཱི་གན་ཡིག་ས་ཡིག་རྐྱབ་ནུག་ལགས། དེ་ལས་DHI གི་ DGCP ལཱི་༢༠༢༥དབྱིན་ཟླ་༣པའི་་ཚེས་༡༡ལཱི་བཀའ་གནང་། ང་བཅས་ཆ་ཁྱབ་ ད་ལོ་ཁོ་དང་མ཈མ་MOUE འདི་ནམ་SGIN ས་ཡིག་ནམ་འབད་བའི་དགོ་ཟེར་བ་ཅིན་༢༠༢༥གི་དབྱིན་ཟླ་༤པའི་ཚེས་༧ལཱི་ས་ཡིག་རྐྱབ་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ད་ ས་ཡིག་རྐྱབ་པའི་མཐའ་མ་ལཱི་དུམ་གྲྭ་ཅིག་ད་རེས་ཁོང་ར་ལཱི་ལོ་ལང་མ་ལང་ཅིག་འགྱོ་དེས་ལགས།འ་ནི་འབདཝ་ད་ད་ལོ་ཁོང་གི་ འདི་ནང་ལཱི་ལཱ་འདི་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས།བཙུག་མ་ཚུགས་མི་འདི་ད་ལོ་ང་བཅས་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་ལགས། རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ འདི་ནང་ལས་ འཛམ་གླིང་ག་ཏེ་ལཱི་ཡང་མཁྱེན་སར་ཨིན་མས།འ་ནི་LAMBANI ནི་གི་ དུམ་གྲྭ་ཅིག་ལས་འགུལ་འདི་ལཱི་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་དུམ་གྲྭ་ཅིག་ཐོན། ད་ལོ་ཁོང་གི་ལཱ་འདི་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

ཨིན་རུང་ ནཱ་ཚོགས་དམངས་ལཱི་ གནས་ཚུལ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཞུ་དཔ་ཨིན། དེ་ནང་ལཱི་ གལ་སྲིད་ཀྱིས་ Reliance གི་འ་ནི་ནང་ལཱི་འཐོན་མ་ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་ DGPC གི་ག་དེ་་་ཨིན་རུང་ ལས་འགུལ་འདི་སང་ཕོད་འགོ་བཙུགས་ཚུགསཔ་འབད་ར་ སང་ཕོད་སྤྱི་ཟླ་ ༦ པ་ནང་ལཱི་འགོ་བཙུགས་ཚུགསཔ་འབད་ར་བཙུགས་ནི་འབད་ དེ་འབད་ལཱ་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ད་ གཅིག་ཁར་ལཱི་ ད་ ལྕམ་མཁར་གཉིས་པ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ལྕམ་མཁར་དང་པ་འ་ནི་ཨིན་མས་ལོ།གཉིས་པ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ལཱི་ GMR དང་མ཈མ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་དེ་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་འདི་ཁོ་དང་མ཈མ་གཅིག་ས་ཡིག་རྐྱབ་འབད་ནི་གི་འབདཝ་ད་ འ་ནི་ GMR དང་མ཈མ་གཅིག་འབད་ནི་འབད་མི་འདི་ Megawatt ༥༩༠ ཨིན་པས་ལགས། ད་ འདི་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ གསུམ་པ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ལྕམ་མཁར་གསུམ་པ་འདི་དུམ་ཀྲ་ཅིག་སབས་མ་བདེཝ་ཅིག་ཐོན་སོང་ཡི།

ཐོན་དགོ་མི་འདི་ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ལམས་ཤིང་ལ་ National Park ནང་ལཱི་ཚུདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གནས་སྐབས་ཅིག་རྩ་ལས་ར་འསང་མ་ཚུགས།འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གཅིག་ཕྱིར་གཏོན་འབད་དགོཔ་ཐོན་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ལྕམ་མཁར་ བཞི་པ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ Megawatt ༣༩༠ ཨིན་པས་ལགས། TATA དང་མ཈མ་གཅིག་འ་ནི་འབདཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཁོང་དང་མ཈མ་གཅིག་

121

གན་ཡིག་ཡང་ས་ཡིག་རྐྱབ།DPR འདི་ཚུ་ཡང་འགོ་བཙུགས་འབད་ལཱ་འདི་དེ་འབད་འགྱོ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ལྕམ་མཁར་ དང་པ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ ས་ཡིག་འདི་ཧེ་མ་རྐྱབ་ད་པ་ལྷག་ཚད་རྒྱུ་མིན་འདུག་ ད་ལོ་ལཱ་འདི་ཁོ་དང་མ཈མ་ ད་ལོ་ ཁོང་དང་ ང་བཅས་ཀྱི་བར་ན་ལཱི་ གྲོས་བསྟུན་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།ད་ འདི་ནང་ལཱི་ International གི་ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་འབད་དེ་འབད་བའི་བསྒང་ལསན་ ང་བཅས་ར་ཡང་འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་འདི་འཕྲོ་ལས་འགྱོ་མི་བཏུབ་པས་ལགས།International གི་ Legal Process འདི་ཚུ་ག་ར་བལ་དགོཔ་འདུག། འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ འདི་ཚུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ ལཱ་འབད་དང་ འབད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་བོན་པོ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ཕུལ་མི་མིན་འདུག། སྦྱེལ་སྐར་ཚོ་ དབུས་སུ་འདེམས་ཁོང་འཐུས་མི་གིས་ ཐོ་བཀོད་གནང་ནུག་ སྦྱེལ་སྐར་ཚོ་ དབུས་སུ་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ད་
ལགས།

སྦྱེལ་སྐར་ཚོ་ དབུས་སུ་འཐུས་མི་གིས་ ལགས་སོ་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་གྱི་ཧོངས་ལས་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ཧིང་ལས་ར་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས།འདི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ད་ལོ་ང་བཅས་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་ ནཱ་ལཱི་ དམངས་ཁ་ལཱི་ གསལ་ཞུ་འབད་མི་འདི་ལཱི་ཡང་ བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ཡང་ཧིང་ལས་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ད་ ང་རང་གི་ཧོངས་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ར་ ད་ ད་ལོ་ ནུབ་སྦིས་ སངས་སི་སྦྱིས་འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལྕམ་མཁར་དང་པ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་གི་གནས་སངས་ཚུ་ ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་ར་ནུས་ཤུགས་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནཱ་ལཱི་གསལ་ཏོག་ཏོ་འབད་གསུངས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཧིང་ལས་ར་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ འབད་དེ་འབད་ས་བཅས་རུང་ར་ ཐུགས་བསམ་བཞེས་དགོཔ་འདི་ ག་ཅི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ར་ ལས་འགུལ་གྱི་ཚོང་ལས་བཅོལ་ས་འདི་ Reliance ཚོང་ལས་ལཱི་ འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ Reliance ཚོང་ལས་ཀྱི་གནས་སངས་འདི་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ ང་བཅས་ཀུན་གྱིས་ མཁྱེན་ས་ལཱི་ཨིན་པས་ཟེར་ལགས།རྒྱ་གར་གཞུང་ལཱི་ Reliance ཚོང་ལས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ལྷོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་གི་གནས་སངས་འདི་ ག་དེ་་་ ཡོད་ག་ གནད་སྡུད་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ ལུགས་ཤོམ་་་རང་ མཁྱེན་དང་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ར་ ཡོདཔ་འོང་ཟེར་མནོཝ་བཏངམ་མས། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལྷན་ཁག་གི་འབད་དེ་འབད་ས་བཅས་རུང་ ད་ Reliance ཚོང་ལས་ལཱི་མེན་པར་ གཞན་

122

ཅིག་ལཱི་ བལ་དགོཔ་མིན་འདུག་ག་ཟེར་བའི་ དྲི་བ་ཅིག་ ང་གིས་ ནཱ་ལས་མར་ཕུལ་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ་ལགས་ ད་འབདན་ལུ་ཤ་ཐོན་དེས་ལགས།སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་འཐུས་མི་གི་ ཞུ་གནང་ད་ལགས།

སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་འཐུས་མི་གིས་བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ལགས།ད་ལོ་ང་གིས་ནཱ་ལས་མར་ ཞུ་ནི་ཨིན་མི་འདི་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་ རིགས་འདྲ་བས་ཟེར་ མནོ་འདི་གིས་ད་མ་པ་ གནད་དོན་འདི་མི་རྗེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བུ་ན་གུ་གི་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ ཝང་ཆུ་གི་གློག་མེ་ལས་འགུལ་གཉིས་ གྲ་སྒྲིག་འགྱོ་འདི་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ལཱི་ཡང་ གཞུང་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ཡུན་རིང་གི་ སྲིད་སས་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ བོ་གཏད་ཚུགས་པའི་ལས་འགུལ་འདི་སོམ་ཤོས་ར་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་འདི་ ཨིན་མས་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་ མི་སེར་ཡོངས་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁ་རྗེ་བཟང་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གློག་མེ་ལས་འགུལ་སོམ་གཉིས་ལྷོདཔ་ཨིན་མས།ཨིནམ་ད་ལཱི་ སྔོན་མ་གི་ ཈མས་མོང་དང་འལལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མར་ཆུ་ཁ་དང་ ཏ་ལ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱི་དབང་དུ་ར་བཏང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་རང་གི་ས་འདི་ཚུ་འབད་རུང་འདྲ།ཁོང་ར་གི་ས་གོ་ནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་རང་གི་ ས་གོ་ནང་ཡོད་པའི་གི་མི་སེར་འདི་ཚུ་གི་ གོ་སྐབས་འབད་རུང་ ག་ཅི་གི་གོ་སྐབས་འབད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་ སང་མ་ཚུགས་པས་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་ ནམ་རང་འབད་རུང་ ས་གོ་འདི་ནང་ལཱི་ ལས་འགུལ་ དཔེ་་་བ་ཅིན་ Minning འདི་ཚུ་ ག་ཅི་རང་ཆགས་ཏེ་འབད་རུང་ ཨ་ཙི་ཅིག་ ནང་དོག་ས་གི་ ས་གོ་གི་མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཈མས་རྒུདཔ་འབད་རུང་ ཁེ་ཕན་འབད་རུང་ དུམ་གྲ་ཅིག་འདི་ ཁོང་ལཱི་ཐོབ་དགོཔ་འདུག་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་་་ ནངས་པ་གནང་ཚེ་SOP བཟོཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཁག་འབད་རུང་ ཁོང་ལས་འགུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་པ་དང་གཅིག་ཁར་ ཐབས་ལམ་ཅིག་སྒྲིག་དགོཔ་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་གསུངསམ་ཨིན་མས།འ་ནི་ཡང་བོན་པོ་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ དུམ་གྲ་ཅིག་ནཱ་ལས་ཕར་ གསུང་གྲོས་གནང་དགོཔ་འདུག་ཟེར་འ་ནེམ་ཅིག་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ལགས་ ནུབ་སྦིས་སངས་ས་སྦྱིས་འཐུས་མི་གི་ ཞུ་གནང་དོ་རུང་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ངེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ལྷན་

123

ཐབས་ཀྱི་ དྲི་བ་འདི་ག་ནི་ཡང་མེད་ལགས།ད་ཅི་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཆུ་གསལ་བར་ ཈་དྭངམ་་་ ང་བཅས་ར་ ལས་འགུལ་འདི་ གནད་དོན་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་གིས་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་ཨིན་ན་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ ག་དེ་་་གནང་ནི་ཨིན་ན་ མཁྱེན་ནི་གི་དོན་ལཱི་ གསལ་རིལ་རི་་་ གསུང་གནང་དེས་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། དེ་གིས་་་ མི་སེར་གེ་ར་ བསམ་པ་རོགས་རོགསཔ་འོང་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་གིས་་་ང་བཅས་ར་ ནཱ་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ཀྲོང་གསར་རོང་ཁག་ལགས།འཐུས་མི་རང་གི་ སྟེ་ འདེམས་ཁོངས་ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་ རོང་ཁག་ཀྲོང་གསར་ ཨིན་པས་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ འཕྲལ་མགྱོགས་ར་ མང་སྡེ་ཆུ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་གཉིས་པམ་འདི་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཟེར་ བོན་པོ་ཁོ་རའི་ཞལ་ལས་ར་ དངོས་མཐོང་་་ གསུངསམ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ང་བཅས་ ཀྲོང་གསར་རོང་ཁག་ ནུབ་སྦིས་སངས་སི་སྦྱིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་ཆ་ཁྱབ་ཡང་ དངོས་མཐོང་གཟིགས་ཏེ་ བཞུགས་པ་ཅིན་ ག་ར་ བསམ་རོགས་རོགསཔ་འོང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས་ འདི་གིས་་་ ང་བཅས་ར་ མི་ཚུ་ལཱི་ ཁེ་ཕན་སོམ་་་ར་འསང་ཚུགས།སྟེ་ང་བཅས་ མི་སེར་ཚུ་ཡང་ ག་ར་ བསམ་པ་རོགས་རོགསཔ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ དྲི་བ་ཡོད་པ་ཅིན་ དྲི་བ་་་ ཞུ་གནང་མས་བཏུབ་ག། ད་ གྲོས་འདེབས་དང་ དགའ་ཚོར་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཞུ་དགོཔ་མིན་འདུག། གཞན་མི་ དྲི་བ་བཀོད་མི་ཚུ་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་དགོ་པས། དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ར་ འདི་ཨིན་ལགས། ད་ཐུགས་ཀྱི་བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་། ད་ ལམ་གོང་ཝ་ལྕང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ དེ་ལས་ མཇུག་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར།

ལམ་གོང་ཝ་ལྕང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས། ད་ ང་བཅས་ reliance company དང་ DHI གི་བར་ན་ ན་ཧིང་ སྟེ་ ང་བཅས་ར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ སྤྱི་ཚེས་༢ ལཱི་ གན་ཡིག་འདི་ ཕྱག་རྟགས་གནང་གནངམ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་་་ལགས། ད་ འ་ནེ་འབད་འབདཝ་ད་ ལོ་ཡང་ལྷག་སོང་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། སྟེ་ ས་གོནང་སོད་མི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ ང་བཅས་ག་ར་ སྟེ་ ཨོ་ལ་གཏོརམ་བསྒུགཔ་དེ་བསྒུག།མ་ཧེ་ཚ་བསྒུགཔ་དེ་བསྒུག་་་ ད་ལོ་ནང་སྐོར་ནང་ཡང་ སྟེ་ ལཱ་འདི་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་འབད་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ད་ ཁག་འབབ་ཀྱི་གན་ཡིག་ ག་ཅི་ར་འབད་དེ་ འབད་ས་བཅས་རུང་ གན་ཡིག་འདི་ ཕྱག་རྟགས་གནང་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ འགོ་བཙུགས་པ་གི་ དུས་ཚོད་ འ་ནེམ་ཅིག་ཁར་ བཙུགས་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ འདི་དང་ འལལ་འལལ་བའི་ གན་ཡིག་ནང་ལཱི་ ག་ར་ འབད་དགོཔ་བཅའ་དགོཔ་འདི་ཚུ་ མ་ཚང་ཚངམ་་་ཡོད།

124

འ་ནི་འབདཝ་ད་ ད་ རོགས་ reliance གཅིག་ཁར་ མ་པ་ལས་ འགྱོ་ར་མ་བཏུབ་པ་ཅིན་ སྟེ་ གན་ཡིག་དང་ འལལ་ཏེ་གིས་་་ འབད་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་ག་དེ་་་ ཡོདཔ་ཨིན་ན། སྟེ་རོགས་ མ་པ་ལས་ར་ མ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བཏོན་ཏེ་གིས་ འབད་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ མ་པ་ ད་ཅི་ང་བཅས་ར་ DGPC གིས་འབད་ནི་་་ ཁས་ལུན་དེས། དེ་འབདཝ་ད་ གན་ཡིག་དང་ འལལ་བའི་གི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཉེས་བྱ་ ང་བཅས་ར་ ཕོག་དགོཔ་ཡང་ ལུ་ཤ་ཡོད། ང་བཅས་ར་ ལཱ་ཆུང་ཀུ་ཅིག་འབད་ས་བཅས་རུང་ཡང་ སྟེ་ ཁག་འབབ་ཀྱི་འགན་ཡིག་ནང་ ག་ཅི་ར་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཚུད་དགོཔ་ བཅའ་དགོཔ་ འབད་དགོཔ་ ལུ་ཤ་ཡོད་ལགས། འ་ནི་ འདི་ཚུ་ཡང་ ལྷན་ཁག་གི་ ག་དེ་འབད་ར་ མཛད་དེ་ཡོད་ག་ཟེར་མི་ཅིག་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ། ད་མཇུག་ར་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ཞིག་ལགས།

ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ལགས། ད་ ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ ནུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ ལྷན་ཁག་འོག་ལཱི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དྲི་བ་འདི་ ཞུ་བ་ཅིན་ལགས། ད་ ངེ་གི་འདེམས་ཁོངས་ནང་ལཱི་་་ ལམས་ཤིང་དང་ རྐང་པར་ དེ་ལས་ སྒོམ་དར་ དེ་ལས་ ཝམ་རོང་ འ་ནི་མས་ལགས། ད་ ཉེ་ར་ཨ་མ་གི་ཆུ་གི་ project འདི་ དབྱིན་ལོ་ ༢༠༠༨ ལས་ གསུང་གྲོས་ནཱ་ལཱི་ སང་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནིཨིན་ལགས། འདི་ DPR བཟོ་དོ་ལོ། འ་ནེ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ སྟེ་ ཟླཝ་གཉིས་གསུམ་དེ་ཅིག་གི་ ཞིབ་དཔྱད་རེ་འོང་ འབད་བའི་བསྒང་ལས་ སྟེ་ ནམ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ནི་མིན་འདུག་ཟེར།

ད་ ལམས་ཤིང་དང་ རྐང་པ་ར་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ སྤྱི་འོག་ ༡༠ ནང་ མི་འབད་བ་ཅིན་ ༡༠,༠༠༠ དེམ་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་ལགས། སྟེ་ ཆུ་འདི་འགྱོ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལག་ལུན་མ་འཐབ་ནི་འདི་གིས་ ཆུད་ཟོས་འགྱོ་དོ་བཟུམ་་་ མཐོངམ་ལས་བརྟེན་ ནམ་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན་ན་ཟེར། ད་ལོ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཞུ་བ་ཕུལཝ་ད་ལཱི་ མགྱོགས་པ་ར་བཟོ་ནི་བཟོ་ནི་ཟེར་ སྟེ་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་ བཟོ་རིག་པ་ཚུ་འོང་།འ་ནེ་་་ འབད་བའི་བསྒང་ལས་ དེ་ལས་ལོ་ བཞི་ལྔ་དེ་ཅིག་འོང་ནི་ར་མིན་འདུག།ནམ་ལས་གོ་བཙུག་ནི་ཨིན་ན་ ག་དེ་འབད་ཨིན་ན་ ནཱ་བོན་པོ་གིས་འབད་གསུང་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ང་བཅས་མི་སེར་ལཱི་ཕན་རབས་ཆེ་ནི་མས་ ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ནུས་ཤུགས་དང་ རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བོན་པོ་གིས་་་ ལན་ སབས་གཅིག་ཁར་འབད་ འཐུས་མི་བཞི་གི་དྲི་བ་འདུག། དང་པ་ར་ གསུམ་པ་ལམ་གོང་ཝང་ལྕང་དང་ སྦྱེལ་སྐར་ཚོ་གི་དྲི་བ་འདི་ ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ཅོག་ར་ཐདཔ་འཚམས་ཅིག་འདུག། ཐེབས་འདི་ལམ་གོང་ཝང་ལྕང་གི་ the bridge of

125

contract ཟེར་ ཧེ་མ་ ཁས༌བངས་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དགོཔ་ཐོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁ་སྐོང་གི་འ་ནི་ནང་ལཱི་ ཉེས་བྱ་ཉེས་ལམས་དེ་ཚུ་ ལམ་ལཱིག་ཅིག་འདི་ཚུ་ཡང་ ག་དེ་འབད་མཛད་དོ་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ་ཨིན་མས།

དེ་ལས་ སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་གི་ འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གི་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ ལས༌འགུལ༌འདི་ཚུ་ ལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ནང་ན་ SOP འདི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་མས། འཇུག་ར་ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་གི་མས།གཞན་དང་གཞན་ཡང་ ལུ་ ཤ་ཡོད། ཐོག་འདི་གི་ལཱིས་ཏེ་སོད་མི་ ལཱ་ལུ་ ཤ་ཡོད། འདི་ཚུ་ག་དེ་འབད་མཛད་ནི་འབད་དོ་ག་ ཟེར་བའི་ དྲི་བ་ཨིན་མས།བོན་པོ་གི་ལན་ཞུ་གནང། དུས་ཚོད་ཨ་ཙི་ཐེབས་ད་རུང་དྲི་བ་མང་ནི་འདི་གིས་ དུས་ཚོད་ཕུལ་ནི་ཨིན།

ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ བདའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་ ད་ལོ་འཐུས་མི་ཆ་ཆབ་གི་ཡང་ སེམས་ཀྱི་དོགས༌པ༌འདི་ནང་དུ་ནི་ལས་ ལས༌འགུལ༌ལཱི་ཚ་རྒྱང་ཡོད་པའི་ ལོ་རྒྱགས་གསུངམ་མི་འདི་ལཱི་ ན་མེ་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ཚོགས་མོ་ཡོང་གི་ར་ཚ་རྒྱང་འབབ་དགོ་ལགས་ འདི་ག་ཅིག་སོ་ཟེར་བ་ཅིག་ ལས༌འགུལ༌འདི་ ནུས་ཤུགས་ལྷོན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ ལཱ་འབདཝ་མ་ཏོ་ཅིག་ འབྲུག་བའི་མི་སེར་ཡོང་གི་ མཐུག་ཚ་རྒྱང་མ་ཞེ་བ་ཅིན་ ལམ་ལཱིག་ལུགས་ཤོམ་འབད་འགྱོགས་མི་ཏུབ་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

འདི་འབད་བ་ལས་ཏེན་ཏེ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ཐེ་ཀར་དུ་ ད་ཅིག་སྦྱེལ་དཀར་ཚོ་གི་ གསུང་དོ་བཟུམ་འབད་ཨིན། ད་མ་པ་ ལས༌འགུལ༌འདི་ reliance གི་འདི་ འ་ནི་ལམ་བར་ན་འདི་ ན་མེ་ས་མེ་ རྒྱ་གར་ས་ཁར་ལས་འབད་རུང་ ཏེ་མིང་ཏམ་ཅན་རྒྱུ༌ཏོབ་ཅན་ རྒྱུ༌ཏོབ་ཡོད་མི་ཅིག་ ལཱ་འབད་མི་ཅིག་ཨིན་མས་ འདི་འབད་བ་ལས་ཏེན་ཏེ་ ན་ཧིང་ང་བཅས་ཀྱི་ ཁོང་ད་཈མ་ཅིག་གན༌ཡིག་སའི་རྐྱབས་ དེ་ལས་ ལཱ་འབད་ནི་གི་ ཞིགས་ཙུགས་འབད་བའི་ནམ་འདི་ལཱི་ དྲུམ་དྲ་ཅིག་ མི་དང་ནན་ག་འགྱོགས་སླབ་མི་འདི་ ཨིན་མས་བ་ལགས་ འདི་ཁ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་སླབ་ནི་ཡོད་བ་ལགས་ ཨོ་ཀ་ནང་ལས་བོ་ཅུ་མ་ཏངམ་ལས་ གཟི་གི་བཟའ་ནི་ཨིནམ་ཤེས་པ་ཅིན་ མི་བཏང་ཟེར་ ཏེ་ད་ reliance འདི་འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་ ལབས་མ་སྡེཝ་ཡོདཔ་ཤེས་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ཧེ་མ་ལས་ གན༌ཡིག་སའི་མ་རྐྱབས་འོང་ལགས།

དེ་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ད་ནམ་ཅིག་གན༌ཡིག་ཚུ་ སའི་མ་ཏུབ་ཏུབ་འབད་རྐྱབས་ ལཱ་གི་ད་ན་ལས་ཕར་ལཱི་ འབད་ནི་གི་མཆའ་འགྱོར་ ལྷོདཔ་ད་དེ་ལས་ཁོང་ལཱི་ ལབས་མ་སྡེཝ་ད་འདི་ཡང་ང་བཅས་ ཁོང་ད་ང་བཅས་བར་ནང་ཀོ་གི་ ལབས་མ་སྡེཝ་མེན་འབད་ལགས་ ཁོང་ར་མར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལཱི་ མང་དངུལ་གི་དྲུམ་དྲ་ཅིག་ ལབས་སྡེཝ་མ་སྡེཝ་ཅིག་ ཏེ་ད་ད་རེས་འ་ནི་ལམ་གཉིས་མ་དྲིབ་མི་འདི་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ གན༌ཡིག་སའི་རྐྱབས་ནི་འདི་གི་ མེན་བ་འབད་ཞིམ་ན་ ཁོང་ར་མང་དངུལ་གི་ ལབས་སྡེཝ་མ་སྡེཝ་བ་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཁོང་ལབས་མ་

126

སྡེཝ་འདུག་ལགས། འདི་འབད་བ་ལས་ཏེན་འདི་ ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱི་འབད་འདི་འབད་རུང་ དངམ་ཅིག་ལཱི་ ད་ཅིག་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་ འདི་ཐོ་ལས་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཁོང་གི་ཕར་ཐགཔ་བཏོག་ གཅིག་ཚུར་བཙུགས་གེ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ལམ་ལཱིགས་དང་འལལཝ་ད་མི་བཏུབ་པས་ལགས། ད་ལོ་ང་བཅས་རང་གི་ལམ་གོང་ཝང་ཅང་གི་གསུང་དེས། ལམ་ལཱིགས་ནང་ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ཟེར། ལམ་ལཱིགས་ནང་ང་བཅས་རང་ ལམ་ལཱིགས་ནང་འདི་ཐད་རི་བ་རི་རང་ དུས་ཚོད་ལཱི་ཁོང་གི་ལཱ་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཁོང་གི་འདི་ཕྱིར་བཏོན་འབད་ནི་གི་ལམ་ལཱིགས་དེ་ཚུ་ཡོད་ལགས།

ཡོད་རུང་རང་ ང་བཅས་ནང་དོག་གི་ཁག་འབག་ཨིན་པ་ཅིན་སབས་བདེ། International ཁག་འབག་འབད་དེ་འབདཝ་ད་ འདི་དང་བསྟུན་དེ་གི་ལམས་ཀྱི་ པར་རོགས་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲུག་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་ མ་པ་གཙོ་བོ་རང་ ཁོང་ཁག་འབག་ཆུང་ཅིག་ལས་བརྟེན་ ངབཅས་རང་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་ མཐུན་ལམ་ལཱི་ཡང་གནོད་ནི་གི་ངན་ཁ་འདུག། དེ་འབདཝ་ལས་ International གི་ལམ་ལཱིགས་ལས་བརྟེན་དེ་གི་་་ ང་བཅས་རང་དེ་་་རང་ འབྲུག་སླར་འསང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ འ་ན་དེ་ཚུ་ག་དེ་་་འབདཝ་དྲག་ག་ བལ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚད་འདི་སོད་ཡི་ ཁྱོད་རང་དང་གཅིག་ཁར་ས་ཡིག་རྐྱབ་ཅི། ཁྱོད་ཀྱི་ལཱ་འབད་དགོ་ཟེར་ཞུ་ཞུཝ་མེད་ལགས། ཁོ་རང་འབད་མ་ཚུགས་པའི་གདོང་ཁར་ལྷོད། སབས་མ་བདེ་ལུ་ཤ་རང་འདུག་ལགས། མི་གི་མཐོང་སར་ཨིན་མས། ག་རང་འདི་ནང་ལཱི་ འ་ནི་ལམ་བར་ན་གི་ལས་འགུལ་དང་ལས་སྣ་གི་སྐོར་ལས་མ་མཁྱེནམ་དང་མ་ཤེསཝ་ག་གི་ཡང་མེད་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་དེ་ འ་ནི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་འདི་ང་བཅས་ཡང་ འབྲུག་སླར་འསང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ དངམ་ང་བཅས་རང་ Legally ག་དེ་་་འབདཝ་ག་ ང་བཅས་རང་གི་ Contextual གི་ལམ་ལཱིགས་དེ་ཚུ་ག་དེ་་་འབད་དགོ་ག་ དེ་ཚུ་ལམོ་ལཱིགས་བལ་བའི་བསྒང་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འབད་ཚརཝ་ད ད་ཅི་གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་རང་ཨིན།

འ་ནི་ལམ་བར་ན་གི་འདི་ང་བཅས་ Contract འབད་ཡི་ འདི་དང་གཅིག་ཁར་འགྱོ་བ་བཏུབ་ ཟེར་མེན་པ་འབད་བཞིན་ད་ འ་ནི་ལམ་བར་ན་གྱི་ལཱ་འདི་གཅིག་ཁར་འབད་མི་འདི་ང་བཅས་འབྲུག་སླར་འསང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་ཨིན། འདི་ནང་ལཱི་ འབྲུག་སླར་འསང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱི་རང་ལཱ་འདི་འཕྲོ་མཐུད་འབད་ནི་་་ ང་བཅས་རང་ང་དོག་གི་འཆར་གཞི་དེ་་་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ Chamkhar གི་ལས་འགུལ་འདི་ཡང་སོམ་ཅིག་ཨིན་མས། འདི་ནང་ཐོག་ཉིད་ལས་ ས་གོ་ནང་ལཱི་ project སོམ་དེ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ནི་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ད་མེད་ཟེར་བ་ཅིན་ མི་སེར་ཡང་ཐུགས་ཕམ་ནི་གི་གཞི་ཅིག་ཨིན་མས་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་དེ་གི་་་ ད་འ་ནི་དེ་ཚུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ལཱི་འདི་ ལཱ་འབད་དང་འབད་བཞིན་དུ་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ནཱ་ལས་མར་ལཱི་ སོང་སྒོང་སྐྱབས་ཆ་དང་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་གི་གསུང་མི་འདི་ཨིན་མས།

127

སོང་སྒོང་སྐྱབས་ཆ་ཐད་དུ་སོངམ་ད་འདི་ ད་ Project གཉིས་འདི་ ད་དུས་ཅི་ ༢༠༢༦ ལཱི་མིག་གི་མཐོང་སར་རང་ལཱ་འབད་ནི་ཨིན་མས། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་དེ་གི་་་ ཁོང་གི་ སོང་སྒོང་སྐྱབས་ཆ་གི་འཐུས་མི་གཅིག་གི་མེན་ལགས། འཐུས་མི་ག་གི་རང་འབད་རུང་ ང་བཅས་ལཱི་འ་ནི་བཟུམ་གྱི་གྲོས་བསྟུན་གནང་པ་ཅིན་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་སབས་བདེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དཔྱེ་མ་ཤེས་པ་ཅིན་ད་ལོ་ ཧེ་མ་འདི་བཟུམ་འབད་ཐངས་མིན་འདུག་ལགས། སྤུ་ན་གཙང་ཆུ་དང་པ་ལཱ་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་སུ་འབད་རུང་ རོགས་ས་ཚུད་མི་འདི་ཚུ་ག་དེ་་་འབད་ནི་ཨིན་ན་ ག་རང་འཐོབ་ཐངས་བཟོ་དེ་འདུག།

གཙོ་བོ་རང་ Project དེ་ཚུ་ག་རང་ ལ་བ་ལུན་དེ་རང་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་གི་ མ་གཞི་ཁོང་གི་གསུང་མི་འདི་མ་བདེན་མེད་ལགས། ནེ་ར་བ་མ་ཆུ་འདི་ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་རང་ལོ་རྒྱུས་འདི་སླབ་ འདི་འབདཝ་ད་ མར་ སྦུག་ལཱི་འཐོན་ནི་མེདཔ་ད་ དུམ་གྲ་ཅིག་ ག་ར་ཐུགས་ཕམ་ཕམ་འོང་། ཨིན་རུང་ Nyera Amari Project གིས་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ཡང་ ང་བཅས་ ང་བཅས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་ ༢༠༤༠ ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ཁྲམ་ནང་ལཱི་ འདི་ཡང་འཁོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

འདི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ན་ཧིང་ Assam གིས་ Chief Minister ནཱ་འབྱོན་པའི་ནམ་འདུས་ལཱི་ ཁོང་དང་མ཈མ་གཅིག་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ ཁ་སླབ་ Project འདི་ ང་བཅས་ལཱ་འདི་ གཅིག་ཁར་འབད་ནི་་་ ད་ལོ་ Nyera Amari གིས་ཐད་དུ་སོངམ་ད་དེ་ ལཱིས་རང་མ་ལཱིས། འདི་ཡང་ མདུན་ཁ་རང་
ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་ དྲི་བ་གཉིས་པ་གུ་འགྱོ་ནི་ལགས། དྲི་བ་ གཉིས་པ་ བདེ་བ་ཐང་ སྒོམ་དར་འདེམས་
ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་་་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་ལཱི་ བསམ་གྲུབ་ལྗོང་ཁར་གྱི་གལ་ཅན་ས་
ཆ་ཚུ་ གཙུག་སྡེ་ཁག་ལུ་ཤ་ཅིག་གི་ དབང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ ཨིན་པས། བདེ་བ་ཐང་ སྒོམ་དར་འཐུས་མི་
གིས་ཞུ་གནང་ཞི།

༢. 4P4S/OQ15 *བསམ་གྲུམ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་གལ་ཅན་ས་ཆ་ཚུ་ གཙུག་སྡེ་ཁག་ ལུ་ཤ་ཅིག་གིས་ དབང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྐོར།
བདེ་བ་ཐང་ སྒོམ་དར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས། ད་ བསམ་གྲུབ་ལྗོང་ཁར་རོང་
ཁག་གི་ གལ་ཅན་གྱི་ས་ཆ་ཚུ་ གཙུག་སྡེ་ཁག་ལུ་ཤ་ཅིག་གི་ དབང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་
ཨིན་ལགས། འདི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་ལཱི་་་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ བསམ་གྲུབ་
ལྗོང་ཁར་ རོང་ཁག་གི་ཁྲོམ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ཁྲོམ་སྡེ་ ༤ གིས་ནང་ལས་ ཆུང་ཀུ་འདི་རང་ འདི་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་
ནི་ཨིན་ལགས།

128

ས་ཆ་གི་བརྒྱ་ཚད་ལས་བལ་བ་ཅིན་ ད་ Sq. Kilometer ༤.༤༧ ལས་བརྒལ་མེད་ཟེར། ད་ཨིན་ཏེ་རང་འབད་རུང་ ས་གོ་འདི་ ཁྲོམ་འདི་ ཁྲོམ་སྡེ་ ཀ་པ་ནང་ཚུད་ ས་གོ་འདི་ ག་ནི་བ་ཉུང་ས་ འདི་ནང་ལཱི་ད་ གཙུག་སྡེ་ཁག་མ་འདྲཝ་ལུ་ཤ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ད་ ༣ ༤ དེ་ཅིག་གི་ ད་ ཧ་ལམ་ ས་ཁོང་ ༡ ནང་ལཱི་མེན་པར་ ཁྲོམ་འདི་མ་པ་ལས་ ཆུང་ཀུ་ཅིག་ཡོད་ས་ འདི་ཐོག་ཁར་ལཱི་ ས་ཁག་ ༢ ༢ ༣ ༣ རེ་ དབང་སྟེ་ཡོད་པའི་ས་གོ་ དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན་ RBA གིས་ས་གོ་ ༣ འདུག་ལགས།

RBP གིས་ས་གོ་ ༣ འདུག་ལགས། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ལས་འགུལ་ Dantak གིས་ ས་གོ་ ༣ འདུག་ལགས། ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ རོགས་མར་ མི་སེར་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ ཧོངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ས་གོ་ནང་སོད་ཐ་མ་ཆོགཔ་་་ མི་དགོཔ་་་མེན་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་གི་ཞུ་བ་ གཙོ་བོ་རང་ག་ཅི་ཨིན་པས་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ འ་ནི་ ས་གོ་ ༣ ༣ རེ་ དབང་སྟེ་སོད་པའི་སྐབས་ལཱི་ ཁོང་གི་མར་ LAP ཟེར་ ས་གནས་ས་ཁོངས་གི་འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ཏེ་ ལཱ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མ་པ་ལས་སབས་མི་བདེ་བས་ཟེར། ད་ རྒྱལ་སྲིད་ག་དེམ་ཅིག་་་ ཁོང་གི་སོད་དགོ་པ་ཅིན་ ས་གོ་གཅིག་ནང་ལཱི་ ཐོན་སྐྱེད་དེ་ཚུ་ག་ར་ཡོདཔ་་་ མར་ལཱི་འ་ནེ་་་སོད་པ་ཅིན་ ས་གོ་ ༦ དེ་ཅིག་ སོངམ་འཐོན་ནི་མས། འདི་ས་གོ་ ༦ སོངམ་འཐོན་པའི་བསྒང་ལས་ ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ལཱ་ དེ་ལས་མར་གྱི་ རོགས་ Economy Activities ལཱ་ག་ཅིག་འབད་དེ་་་རུང་ ཅིག་ལཱ་ཁྲོམས་སྡེས་ཀྱི་ལུགསཔ་དང་བཏུན་དེ་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་བཏུན་ཏེ་ ལཱ་འབད་བ་བལབ་དེ་ནི་མས་ཟེརབའི་གི་ཞུ་བ་ཅིག་འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ ད་འདི་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ཐད་ཁར་དུ་ནཱ་ལྷན་ཁག་གི་ཧོང་ལས་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ལཱི་འ་ནི་རྩུགས་སྡེས་འདི་ཚུ་གཅིག་ཁར་ལཱི་ མཐུན་གྲིགས་འབད་དེ་གི་་་ གསུང་གྲོས་གནང་་་ཁྲོམས་སྡཻས་ལཱི་རྒྱབ་བསྐྱོར་འབད་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ཅིག།

དེ་ལས་གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ རྒྱལ་སད་ག་དེམས་ཅིག་འབད་ ད་འ་ནི་མཐུན་གྲིགས་འདི་འབད་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་མ་སྤག་བསམ་གྲུབ་ལྗོང་ཁར་ཁྲོམས་འདི་ བསམ་གྲུབ་ལྗོང་ཁར་ལས་ཡར་བདེ་བ་ཐངས་ཚུན་ཚོད་ སྦུག་ན་ལས་ད་འ་ནི་ཡར་ gate ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་ལགས་ charkillo འ་ན་ལས་ཨརྩིག་ཅིག་ བལབ་བདེཝ་མ་བདེཝ་འཐོན་མས་ཟེར་ཡངན་མ་བསམ་གྲུབ་ལྗོང་ཁར་གི་ཁྲོམས་འདི་ཕར་ཏ་མ་ཀྲང་ག་ཕུན་ཚོག་གླིང་ཁ་ཐུག་ལཱི་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཐབས་ཅིག་ཡོད་ག་ཟེར་ འདི་ཡོད་པ་ཅིན་མཐུན་རྐྱེན་འདི་ཚུ་ རྒྱབ་བསྐྱོར་འབད་ཚུགས་ག་འདྲི་བ་༢་འབད་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ གཞི་བརྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ལགས་ོ་ མི་རྗེས་ཚོགས་དཔོན་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། ད་སློབ་གྲྭ་གི་མིང་འདི་སོ་ཁ་ཟེར་ཨིན་ན་ཅིག་ ཏེ་ནཱ་གི་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་འདི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ ཚོགས་ཁང་ནང་འབྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཟེར་ཞུ་གེ་ འདི་དང་འདྲཝ་་་དོ་རུང་ བདེ་བ་ཐངས་གོམ་འདར་གི་ཆོས་བསོད་ཅན་གི་

129

འཐུས་མི་ཁོ་ར་ཁག་ཆེ་བའི་གི་འདྲི་བ་ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ གནད་དོན་སོམ་འབད་ཡོད་མི་འདྲི་བ་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཐད་ཁར་་་་ ང་ལཱི་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ད་ཅིག་གོངས་ལཱི་ འཐུས་མི་ཁོ་ར་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ བསམ་རྗོང་ཁར་ཁྲོམས་སྡེས་ཡདི་ག་དེམས་ཅིག་ཁག་ཆེ་བའི་ན་ ཏེ་ཁོ་ར་གི་གསལ་རི་རི་་་ནཱ་ལཱི་ཞུ་གནང་དེས་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ད་ཤར་ཕྱོགས་རོང་ཁག་དྲུག་ཐད་ཁར་འབད་ རྒྱལ་སྤྱིག་གི་འཛུལ་རྒོ་ International gateway བསམ་ལྗོང་ཁར་ཁྲོམས་འདི་ཕོགཔ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་འབད་ནི་དེ་གི་བསམ་ལྗོང་ཁར་ཁྲོམས་དེས་འདི་ མ་སྤག་ས་ཆགས་ལས་བཅད་པར་ཅིན་ ཁོལར་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ཆུང་ཀུ་ལ་ཅིག་ཨིན་ དེ་འབདཝ་ད་ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་རྣམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་བའི་གི་ཁྲོམས་སྡེས་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ད་འདི་དང་འདྲ་བའི་གི་ཕར་ཤར་ཕྱོགས་ལཱིང་པ་ཁ་ཐུག་འཛུལ་མི་ ངང་ལམ་ཡང་འདི་བཟུམ་་་ར་རྣམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། ད་མ་སྤག་འདྲི་བ་གི་ལུན་འདི་ཐད་ཁར་་་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ཀྱི་ལན་ཐད་ཀར་འབད་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ་ འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ད་ཁྲོམས་ཆགས་ཐངས་བསྐོར་ལས་ ཆགས་ཚད་གི་སོལ་འདི་སྔོན་མ་ལས་ར་ཞུ་བ་ཅིན་ ཏེ་ང་བཅས་ར་གི་ཁྲོམས་ག་ཏེ་ར་ཆགས་ཏེ་ར་འབད་རུང་ང་བཅས་ར་གི་ བདག་བསྐྱོངས་ཀྱི་ཚོངས་ལཱ་གི་ བརྩུགས་སྡཻས་འདྲཝ་མ་འདྲཝ་གི་ སློབ་གྲྭ་གི་ག་ར་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ཆགས་པའི་གི་སོལ་འདི་ཧེ་མ་ལས་ར་དེ་འབད་ར་ ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཏེ་ནཱ་འཐུས་མི་གི་ ཞི་དོ་བཟུམ་་་འབད་བ་ཅིན་རོགས་ ས་ཚམས་མ་རྒྱ་འབྲུག་དང་རྒྱ་འབྲུག་གི་ས་ཚམས་ལས་འགོ་བཙུགས་ ཡར་བདེ་བ་ཐངས་ཚུན་ཚོད་ཏེ་བར་ན་ལཱི་ང་བཅས་ར་གཞུང་ལམ་ Kilometerཧ་ལམ་ ༡༨ དེ་ཅིག་གི་བར་ན་ལཱི་ འཆར་གཞི་དེ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་འབདཝ་ད་ ད་ལོ་ འཐུས་མི་གིས་ དམངས་ཁར་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ དེ་ནང་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་མ་བདེཝ་ བསོམས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ནཱ་ཞུ་གནང་དེས། ལས་འགུལ་ དན་ཏག་ ཨིམ་ཀྲག་ དགག་སྡེ་དང་ དམག་སྡེ་ ག་ར་འབདཝ་ད་ ཨེ་ཀར་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ ཨེ་ཀར་ ༡༨༥ དེ་ཅིག་ནང་ ཁོང་ གཙུག་སྡེ་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཚུ་ ཆགས་ཏེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི།

ང་བཅས་ཀྱིས་ མ་མཁྱེནམ་མེད་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ཁྲོམ་ལཱི་ མི་སྡེ་ལཱི་ རོང་ཁག་ལཱི་ ཁོང་གིས་ ག་དེ་འབད་ ཕན་ཐོགས་ཅི་ག་ ཀུན་གྱི་མཁྱེན་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་སྟུན་ ཁོང་ར་གིས་ ཧ་ཙི་ཅིག་ སབས་མ་བདེ་བས་ཟེར་མི་དེ་ཡང་ འཐུས་མི་གི་ཞུ་མི་འདི་ བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ལྷན་ཁག་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་ལདཔ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་ཅི་ར་མཛད་དོ་ཟེར་བ་ཅིན་ གཙུག་སྡེ་དང་གཙུག་སྡེ་གི་བར་ན་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི། འགོ་བཙུགསཔ་ད་ དེ་གི་ འོས་འབབ་ཡོད་ག་མེད་ག་ ང་བཅས་ར་གར་ བསྟུན་གྲོས་སྦུག་ན་བཙུགས་ ལམ་ལཱིགས་དང་འལལ་ ས་གནས་གཞུང་གི་དབུ་ལདཔ་ཚུ་

130

གིས་ ཁོང་ར་གིས་ གྲོས་འདེབས་ ཞུ་བ་འདི་ལྷོདཔ་འདྲཝ་འབད་བ་ཅིན་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་མ་གཏོགས་ མི་བཏུབ་མི་བཅའ་ཟེ་ར མ་པ་ལས་མི་ཞུ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་ གཅིག་འདི་ སབས་མ་བདེཝ་སོམ་ཤོས་འདི་ར་ ཕར་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་ གཅིག་སོམ་སྒོ་ར་ཟེར་ ICP, ICP འདི་ ང་བཅས་ཕར་ ཤར་ཕྱོགས་ལཱིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ སྒོ་ར་སོམ་ཅིག་ ཕར་གཞི་བཙུགས་འབདཝ་ཨིན་མས་ལགས། འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཞི་བཙུགས་འབད་བའི་གི་ཤུལ་ལས་ སབས་མ་བདེཝ་སོམ་ཤོས་འདི་ར་ མར་ ICP འདི་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་གི་ ས་སྒོ་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཆུངམ་ལས་བརྟེན་འདི་འབད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ཡང་ ང་བཅས་ར་ ནཱ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ གཞུང་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་དེམ་ཅིན་ ICP འདི་ གཅིག་སོམ་སྒོ་ར་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་གིས་ འཆར་གཞི་ནང་བཙུགས་འདི་འབད་རུང་ ད་རུང་ མར་ རྒྱ་གར་གྱི་ ས་མཚམས་ཁ་ཐུག་ སབས་མ་བདེ་མི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ དོག་དྲགས་འབད་ ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་འདི་འབད་ འདི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ད་ཅི་ ནཱ་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ གཙུག་སྡེ་ལ་ལཱི་ཅིག་གི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ཡང་ ཁོང་ར་གི་བཟུང་བཞག་འབད་ དེ་ལས འཐོབ་མ་ཚུགས་པར་ དཀའ་ངལ་སོམ་འབད་འདུག་ལགས། འ་ཱི་འདི་ གསུང་གྲོས་འདི་ རྒྱས་ཤིང་རྒྱསཔ་འབད་ར་ གཞུང་དང་ གཞུང་གི་བར་ན་ལཱི་གནང་དགོཔ་འདི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་གལ་ཆེ། འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་གི་ འདི་ཡི་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གི་ ས་དང་ཨ་ཱི་ཚུ་ རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་གི་ ICP རྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ ནཱ་ བོན་པོ་ཚུ་གི་ ག་དེ་་་ར་ གསུང་གྲོས་གནང་དོ་ག་ཟེར་ དྲི་བ་ཅིག་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འ་ནི་ ད་ལོ་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱིས་ ནཱ་ལཱི་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལགས། མ་པ་ ICP ཨ་ཱི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི་གི་སྐོར་ལས་འབད་ འདི་མ་པ་ བོན་པོ་གིས་ ད་ལོ་ ལན་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་ཅིན་ ག་མཁྱེན་མི་འདི་ ནཱ་ལཱི་ཞུ་གནང་། འདི་ གྲ་སྒྲིག་མེད་པ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་གི་ཐོག་ལས་འབད་ཞིནམ་ད་ འདི་ ཧང་ཏོ་མ་ ICP རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི་གིས་སྐོར་ལས་ཨིན་མས། འ་ཱི་ ལན་ ཡིག་ཐོག་གུ་ གནང་འདི་གིས་འབད་རུང་བཏུབ་ བོན་པོ་གིས་ཚར་གཅིག་ཞུ་གནང་ཞིག།

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས། མ་པ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ར་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འདི་ག་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཅིན་ རོགས་ ICP ག་དེམ་ཅིག་ཁག་ཆེཝ་ཨིན་ན་ འཐུས་མི་ཁོ་ར་གི་ ནཱ་ཞུ་གནང་དེ། ང་བཅས་ར་གི་ ཤར་ཕྱོགས་ལཱིང་པ་ནང་ལཱི་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་སྒོ་ར་ འདི་ནང་ལས་ ལོག་འགྱོ་དགོཔ་འབད་ནི་འདི་གི་ ICP འདི་ ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཁབ་ སྤྱིར་བཏང་ལཱི་ཕན་མ་

131

གཏོགས་ ཐད་ཁར་ ཤར་ཕྱོགས་ལཱིང་པ་ལཱི་ ཕན་ཐོགསཔ་འབད་ བཟོ་ནི་གིས་ དམིགས་ཡུལ་དང་ དམིགས་གཏད་འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

འདི་བཟོ་བའི་གིས་ ནམ་དུས་ནང་ལཱི་ འཐུས་མི་ཁོ་ར་གིས་ ནཱ་ལཱི་ཞུ་གནང་དེ། ཕར་ལཱི་ གཞུང་ལམ་འདི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ དོག་ཁག་ཁ་འབད་ཡོད། འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་གི་ ས་མཚམས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ལས་འགུལ་ DANTAK གི་ ས་འདི་ནང་ལཱི་ ཨ་ཙི་ཚུད་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ འདི་ནང་ལཱི་ ད་ལོ་ མ་པ་ DANTAK གཅིག་ཁར་ལཱི་ ལོ་རྒྱུས་སླབ་པའི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ན་འབད་ཨིན་ལགས། ཁོང་ར་གི་འབད་རུང་ མི་བཏུབ་ མ་པ་ལས་ར་ མི་བཅའ་ཟེར་ དེ་་་སླབ་ ཞུ་ནི་མིན་འདུག། ཁོང་ར་གི་འབད་རུང་ ཨ་ཙི་ཅིག་ དུས་ཚོད་ཅིག་གནང་ ཁོང་ར་ཡང་ ཕར་ལཱི་ སྤོ་བཤུད་འབདཝ་ད་ལཱི་ དུས་ཚོད་ཅིག་དགོ་འབད་་་ཟེར་ ཁོ་ར་གིས་ལུགས་ཤོམ་འབད་སླབ་དེས་ དེ་གིས་ཁ་གསལ་ད་ལོ་གི་གནས་སངས་ ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ ཁ་གསལ་འབད་ཡིག་ཐོ་ལཱི་བཀོད་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་དྲི་བ་གི་གོ་འདྲེན་པ་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་ ད་ལོ་རྐྱངམ་ཅིག་ཐོ་བཀོད་གནང་དེས་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ལགས། ངང་ལམ་གྱི་འཐུས་མི་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་གསལ་ཅིག་ མ་པ་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁ་ཆེ་དྲག་ཅིག་ཨིན་པས་ འདི་གི་ཁ་གསལ་ཅིག་ཡིག་ཐོ་ལཱི་འབད་ ཕུལ་གེ་ཟེར་ བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ཤིག།

བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ། ཡང་བསྐྱར་དུ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ མ་པ་ད་ཅིག་ ངག་ལམ་འཐུས་མི་གི་རྒྱབ་བསྣོན་འབད་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ད་ཅི་ཨེབ་ཅིག་ལགས་ མི་རྗེ་གིས་ཡར་ལས་མ་གཟིགསཔ་འོང་ནི་མས་ དང་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་གི་དྲི་བ་གཉིས་པ་ཕར་ཏག་ ཁྲོམ་བརྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་གི་ལན་ཨ་ཙི་ཅིག་ ཧིང་སང་ས་འབད་མ་གོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་ཨ་ཙི་ཙིག་ལོག་སྟེ་གསུངས་གནང་པ་ཅིན་ གཉིསཔ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ད་ཅི་ང་གིས་ཞུ་མི་གཙུག་སྡེ་ཁག་གི་ ང་བཅས་ར་ས་ཁོངས་ཨ་ཙི་ཅིག་ཁོངས་ཀྱིས་ ཕར་སོད་པའི་སྒང་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ ལཱ་འབདཝ་ད་སབས་བ་བདེཝ་འདི་ དཔེ་ནི་ལས་འགུལ་DANTAKགི་ས་ཁོངས་འདི་ཅིག་འ་ན་ICB རྐྱབ་ནི་གི་ས་ཁོངས་ནང་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་ལོ་ལཱ་འབད་མ་ཚུ་པར་ ལོ་གཉིས་གཉིས་རེ་ཡར་སོང་ཡི་ ཅིག་འ་ནི་ཨིན་ཟེར།

ཁོངས་ project DANTAKགི་ས་ཁོངས་སོ་སོ་མེད་ག་ ཟེར་བ་ཅིན་ དོ་རུང་ས་ཁོངས་སོ་སོ་གཉིས་ཡོད་ལགས་ འ་དི་བཟུམ་འབད་ཁོངས་ཀྱི་ consolidate འབད་ས་ཁོངས་ཅིག་ནང་སོད་འབད་ འ་ནི་བཟུམ་ས་ཁོངས་འདི་ཚུ་ དོ་རུང་མར་ཁྲོམ་སྡེ་ལཱི་བྱིན་ད་བ་ཅིན་ ལཱ་འབདཝ་ད་སབས་བདེ་ནི་མས་ཟེར་ མ་པ་ཨིན་ནི་འདི་ད་ལོ་བོན་པོ་གིས་ ལན་དེས་ཡིག་ཐོ་ཐོག་ཁར་གནང་ནི་ཟེར་གསུངམ་མས་ བཀྲིན་ཆེ། དོ་རུང་ཡང་ ཡང་བསྐྱར་དུ་ཕར་

132

ཏག་ མོ་ཀྲང་ག་ ཕུན་ཚོགས་རབ་རྟེན་ ཁ་ཐུག་ལཱི་ ཁྲོམ་བརྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་འོས་འབབ་ ཡོད་ག་མི་ག་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ ག་དེ་འབད་ཐོབ་ཚུགས་ག་མི་ཚུགས་ག་ འ་ནི་ཨ་ཙི་ཅིག་ཧིང་སང་ས་འབད་གསུང་ན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ ལགས་སོ་བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་བོན་པོ་ ད་ཅི་ICB ཐད་ཁར་ལྷོད་ད་ཡིག་ཐོ་ནང་ གནང་དེས་འབད་རུང་བཏུབ་པས་ཟེར་ཨིན་པས་ དྲི་བ་དང་པའི་ནང་ལཱི་ ཁྲོམ་བརྒྱ་སྐྱེད་འབད་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་དང་འཆར་གཞི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ག་ཐེ་འབད་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་ དྲི་བ་ཁ་སྐོང་འབད་ན་ལཱི་ཞུ་དེས་ ལན་ཞུ་གནང་ཤིག་ལགས།

གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལ་མི་རྗེ་ མ་པ་ང་ར་གིས་སྤྱིར་བཏང་འབད་ ཞུ་ཡི་ལགས་ད་ཅི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་གི་ དེས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ཅི་ང་ར་གི་ལན་ནང་ལཱི་ ག་ཅི་ཞུ་ཡི་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་རོགས་ས་གནས་གཞུང་གི་ བསམ་གྲུབ་ལྗོང་མཁར་ ཁྲོམ་དཔོན་ལས་འགོ་བཙུགས་ དྲག་ཤོས་རོང་བདག་གི་ ད་ལོ་ས་གནས་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་འདི་ཚུ་ སྐྱར་ཞིབ་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ གཞི་བཀོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ ཁོ་རང་ས་གནས་གཞུང་ནང་ལས་འབད་སྐྱར་ཞིབ་འབད་ ང་བཅས་ར་གི་ལྷེན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་གེ་ཟེར་སྤྱིར་བཏང་འབད་ཞུ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ད་ཅི་ང་གི་ལན་ནང་ལཱི་ག་ཅི་ ཞུ་ཡི་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཕར་ལཱི་བཟོ་གྲྭ་ཁང་ཁ་ཐུག་ མོ་ཀྲང་ཀ་ཁ་ཐུག་ འབབ་ད་ལཱི་ འདི་གི་ སབས་བདེཝ་དང་མ་བདེཝ་ འདི་ནང་ལཱི་ གཙུག་སྡེ་དང་ ལྷན་ཁག་གཞན་མི་ཡང་ཡོདཔ་ལས་བརྡེན་ ཁོང་ར་གཅིག་ཁར་ཡང་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དགོཔ་ལས་ བསྟུན་གྲོས་འདི་བུ་ན་བཙུགས་དགོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ འབད་རུང་ རྒྱབ་སྐྱོར་མེདཔ་མེན་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ གྲོལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ གཙུག་སྡེ་ ལས་སྡེ་ ལྷན་ཁག་ ས་གནས་གཞུང་ག་ར་དང་ གཅིག་ཁར་སོད་ཞིནམ་ལས་ བསྟུན་གྲོས་འདི་ བུ་ན་བཙུགས་ཏེ་ ལུགས་ཤོམ་་་ ང་བཅས་ ག་ར་ འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་ སྲིད་སས་འདི་སོརཝ་ད་ལཱི་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ གཞི་བཀོད་ཀྱི་ འཆར་གཞི་དང་ ས་གནས་སཁོངས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད་ ཁོང་རའི་ ཁ་ཐུག་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ ལྷན་ཁག་ནང་ལྷོད་འབད་བ་ཅིན་ བསྟུན་གྲོས་འདི་ བུ་ན་བཙུགས་ ཁྱད་རིག་དང་ལྡན་་་ རྒྱབ་སྐྱོར་མེདཔ་མེན་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འོས་འབབ་དང་ལྡན་་་ མཛད་དགེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

བོན་ཆེན་གྱིས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ ཁྲོམ་སྡེ་ག་ར་ ལུགས་ཤོམ་་་ འཆར་གཞི་བརྩམ་ དེ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆོས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ མ་ལང་ལངམ་་་ འབྱིན་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་བཟུམ་་་ར་ ང་བཅས་རའི་ ཤར་ཕྱོགས་ལཱིང་པ་ལཱི་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ཤར་

133

ཕྱོགས་རོང་ཁག་གི་འཛིལ་སྒོ་ཅིག་ཨིན་ ཧེ་མ་ལས་ར་ ད་རེས་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ངང་ལམ་ཡང་ སྡེ་་་ཨིན། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ངང་ལམ་གྱི་ཁྲོམ་དང་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ཁྲོམ་གཉིས་ཆ་ར་ ལུགས་ཤོམ་་་ བདག་འཛིན་འབད་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ གཅིག་འདི་ གཙུག་སྡེ་ཁག་གི་ ས་ཧེ་མ་ལས་ར་ ཁོང་གིས་གདམ་ཁ་རྐྱབ་མི་འདི་ཚུ་ ཁྲོམ་སྡེའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ མཁོ་ཆོས་དང་ སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ བོན་པོ་གིས་ཞུཝ་བཞིན་དུ་ འདི་གི་ ལམ་ལཱིགས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཁོང་རའི་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་སྡེ་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་ཞིནམ་ལས་ དེ་ལས་ ས་དགོཔ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁུངས་བཀོད་དེ་ ང་བཅས་ འདི་ནང་ལཱི་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ ལུགས་ཤོས་་་ར་ མཁན་མཚམས་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ས་དགོཔ་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་མ་པ་ལས་ མ་ལངམ་ལས་བརྟེན་ དེ་མ་ཚད་ མོ་སང་ག་ཧོངས་ཏུ་ ཁྲོམ་འདི་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་དགོཔ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཡང་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་སྡེ་དང་ ཁྲོམ་དཔོན་དབུ་གཙེས་ཏེ་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་སྡེ་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ གཞུང་ལྟེ་བ་ལཱི་ ཕུལ་དཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཡང་ ཁུངས་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ལུགས་ཤོམ་་་ ལག་འདི་ བསྟུན་གྲོས་མ་འོངས་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ མཐུན་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེཝ་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ནང་མེད་མི་ཚུ་ མཁོ་སྒྲུབ་འབད་དགེཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཡང་ ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ལས་ར་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚགོས་སྡེ་ ཁྲོམ་སྡེ་ ཀ་ པ་ཨིན་མས། ཁོང་ལས་ བརྒྱུད་དེ་ལྷན་ཁག་ནང་ཞུ་ནི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ནཱ་ཐིམ་ཕུག་བཞུགས་མི་དེ་ མཁས་མཆོག་ཚུ་གིས་དེ་ ང་བཅས་ཁྲོམ་སྡེ་ག་ར་གི་སྐོར་ལས་ ཁྲོམ་སྡེ་ཀ་པ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ མཐའ་ན་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་སྡེ་གི་སྐོར་ལས་ཡང ག་ར་མི་ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གི་་་ ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེཝ་འབདཝ་་་རྩིས་མི་དེ་རང་ འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། བཅུད་བསྡུ་དེ་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ འཆར་གཞི ༡༣ པ་དེ་འགོ་བཙུགས་དེ་་་ ད་ལོ་ངོ་ ༢ ཨ་རྩི་ མཇུག་མ་བསྡུ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གི་ ནང་ལཱི་ ངབཅས་ཀྱི་ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ལས་ཕར་ མ་དངུལ་ཚུ་ ཐུན་སྐྱེད་ཚུ་ ག་དེ་་་བགོ་ཀྲམ་འབད་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཚུ་ཡང་ང་བཅས་ཀྱིས་ ནཱ་ལཱི་རང་གསུང་གྲོས་གནང་དེ་གིས་་་ ཐུགས་ཐག་གཅད་གནང་ཡི་ འ་ནི་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ ཐུགས་གཅད་ནི་ འ་ནི་གི་གཞི་དེ་ ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ལས་རང་ རོང་ཁག་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ལས་རང་ ཁོང་རང་གིས་ ལོ་གཉིས་དེ་ཅིག་་གསུང་གྲོས་གནང་དེ་གི་་་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ ཁོ་རང་གི་ ཁྲོམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ དོན་ལཱི་ ཁོང་རང་གི་འཆར་གཞི་ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ ད་ལས་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ ཐུན་སྐྱེད་ཚུ་ག་དེ་་་ བྱིན་ནི་ཨིན་ན་ འཆར་གཞི་དང་འལལ་དེ་་་ རྒྱ་རྐྱེད་ག་དེ་་་ བཏང་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་ཚུ་ག་རང་ ཁོང་གིས་ ནཱ་གཞུང་ལྟེ་བ་ལཱི་ཕུལ་དེ་གི་་་ ནཱ་ལས་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ནཱ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་

134

མདུན་ལཱི་བཙུགས་དེ་གིས་་་ གསུང་གྲོས་གནང་གནངམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གི་་་ ང་གི་གྲོས་འདེབས་དེ་ ང་གི་གསོལ་འདེབས་དེ་ ང་བཅས་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ལཱི་ ཐུགས་ཐག་གཅད་མི་དེ་ དང་པ་རང་ འ་ནི་ལཱི་རང་གཙོ་བོ་སོན་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གི་ ཕྱག་ལཱ་དང་ ལས་འགུལ་ཚུ་དང་འལལ་དེ་ གི་་་ ང་བཅས་མ་དངུལ་ཡང་ཧ་ལམ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་ཚར་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ འ་ནི་དང་འལལ་དེ་གི་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སོན་ད་པ་ཅིན་ དང་པ་རང་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རྟག་ས་བཀལ་དེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ ད་ལས་ བསམ་གྲུལ་ལྗོངས་མཁར་བཟུམ་ ཁྲོམ་སྡེ་གཞན་ཁར་ལས་ཕར་ཡང་ བོ་བུར་གྱི་ཐོག་ལས་་་ ཧེ་མ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་མ་ཚུགས་མི་གི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཚུ་ཐོན་དེ་གིས་་་ གཞི་རྟོན་མཁོ་ཆས་དང་ ཐུན་སྐྱེད་ཡར་རྒྱས་བཏང་དགོཔ་ལ་སོགས་པ་ ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འ་ནི་གི་ གསུང་གྲོས་འདི་དམིགས་བསལ་་་ གོ་སྐབས་བཟོ་དེ་གིས་་་ སོ་སོར་་་གནང་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ ལན་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ གསུང་གནང་མི་དེ་ལཱི་ མི་རྗེ་བོན་ཆེན་
དང་བོན་པོ་འདི་ཚུ་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ དྲི་བ་གི་དོགས་པ་འདི་ཚུ་ཡང་ ལ་ལཱི་ཅིག་ ཡིག་ཐོག་གུར ང་བཅས་ དྲུང་
ཆེན་ཡིག་ཚང་ནང་འགྱོ་འོང་ལགས་ འ་ནི་ལན་ཡང་ རང་རང་སོ་སོར་ ཁ་གྱང་ནང་ཕུལ་བཏང་འོང་ འདི་ཚུ་ཡང་
གཟིགས་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དྲི་བ་གསུམ་པ་ ན་ནོར་ཤུ་མར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུམ་མི་
གིས་་་ ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བོན་པོ་ལཱི་ ད་རུང་ རོ་དཀར་ ༼ས་གཏེར༽ ལས་བརྟེན་པའི་ ཁོ་
ཐག་པ་དོན་ཅི་སྤྱི་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་དང་ས་ཚབ་ཀྱི་གནས་ཚད་ ཀྱི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཞུ་གནང།

༣. 4P4S/OQ16 *རོ་དཀར༼ས་གཏེར༽ ལས་བརྟེན་པའི་ ཁོ་ཐག་པ་དོན་ཅི་སྤྱི་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་དང་གསར་ཚབ་ཀྱི་གནས་ཚད་སྐོར།
ན་ནོང་ཤུ་མར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ མཆོག་ལཱི་ དྲི་བ་བཀོད་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་དེ་
ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་རང་ ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་ས་ཨིན་ ང་བཅས་རང་པདྨ་དགའ་ཚལ་ རོང་ཁང་
དེ་ རོང་ཁག་ ༢༠ ནང་ན་ལས་ ང་བཅས་ར་ནོར་བུ་ངོ་མ་གཅིག་ཐོན་ས་གི་ ས་གོ་དང་ རོང་ཁག་གཅིག་ཨིན་ཟེར་
ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ཡང་ ང་བཅས་ར་ ས་གནས་འབད་བ་ཅིན་ ཁོ་ཐག་པ་དོན་ཅི་ལཱི་ རོ་དཀར་ ང་བཅས་ར་ Gypsum བཟུམ་་་ལགས། འ་ཱི་འདི་ བཏོན་ནི་གི་ ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་འདི་གི་འབད་ ཡུདཔ་ཅིག་ ལོ་ངོ་ཡང་ ༥༠ དེ་ཅིག་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ན་ཧིང་གི་ ལོ་དང་པམ་དེ་ཅིག་གི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ རོ་དཀར་བཏོན་ནི་གི་ ས་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་དགོ་པའི་ ལས་སྣ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་པའི་ནང་ན་ལས་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་གུང་པ་འབད་བ་ཅིན་ ཡུདཔ་ཅིག་ ༥༠ ལྷག་ཙམ་ཅིག་

135

དང་ མི་ངོམ་འབད་བ་ཅིན་ ༧༡ དེ་ཅིག་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་གི་ཐད་ཀར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ DGM དང་ SMCL གི་འབད་ མ཈མ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལཱི་འབད་ ཈མས་རྒུད་པ་ཚུ་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་ཚུ་ཡང་ མགྱོགས་སུ་འབད་རང་ སོད་ནི་གི་ ཁས་བངས་ཚུ་ཡང་འབད་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ རང་རང་སོ་སོའི་ས་གོ་ནང་ལཱི་ ཁྱིམ་རྐྱབ་མ་ཆོག་པའི་ བཀག་ཆ་ དེ་ལས་ མར་ ཚོད་བསྲེ་དུམ་ར་ ཤིང་འབྲས་ཚུ་ཡང་ བཙུགས་མ་ཆོག་པའི་ བཀག་ཆ་ཚུ་ཡང་ འབད་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་མང་ཤོས་ར་ སོ་ནམ་དང་ཤིང་འབྲས་ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་འདི་གི་འབད་ འཚོ་བ་བཙོང་སོད་མི་ ཙང་ཙ་ར་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་འདི་གི་འབད་ དེ་ཡང་ རྒུད་འཐུས་འདི་ མ་ཐོབ་པར་ལོ་ངོ་ ༡ དེ་ཅིག་ཡང་ལྷག་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་འབདཝ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་གི་བསམ་འཆར་འདི་ ག་དེ་་་བཀོད་འདི་མས་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་ཚུ་ རྒུད་འཐུས་འདི་ མགྱོགས་སུ་ཅིག་འབད་ འཐོབ་ཚུགས་པར་ཅིན་ རང་རང་ས་ ས་གོ་གསརཔ་ནང་ལས་ཕར་ ས་རེ་ཉོ་ ཁྱིམ་རྐྱབ་ནི་གི་ རེ་དོན་ཚུ་ཡང་བསྐྱེད་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ར་ མི་སྡེ་བར་བརྒྱུད་ནང་ལས་ཕར་ བལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ལྷན་ཁག་གི་ ཡུདཔ་ཅིག་ རྒུད་འཐུས་ཀྱི་རྩིས་ སོད་ནི་གི་རྩིས་འདི་ མ་དངུལ་འབད་བ་ཅིན་ ས་ཡ་ ༡༧༥ དེ་ཅིག་ཡང་ རྩིས་ཁྲ་ཕབ་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་ ད་ལོ་ཚུན་ཚད་ རྒུད་འཐུས་ཚུ་ སོད་མ་ཚུགས་པ་འབད་ དེ་་་ར་ རྒྱང་ཐག་རིངམོ་་འབད་རང་ ལཱིས་འདི་རང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་ཐད་ཁ་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ལྷན་ཁག་གི་ མི་སེར་ ཈མས་རྒུད་པ་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་འཐུས་ཚུ་ ནམ་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་སོད་ནི་ཨིན་ན། དེ་ལས་ ས་གི་ཐོབ་ཐང་ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་ ས་གོ་འབད་བ་ཅིན་ ག་ཏེ་ལས་སོད་ནི་ཨིན་ན། ག་ཏེ་ལས་ངོས་འཛིན་འབད་འདི་ཡོད་ག། འདི་ང་བཅས་ར་མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གི་ གསལ་རི་རི་འབད་གསུངས་གནང་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འདི་གི་ལན་ ནུས་ཤུགས་བོན་པོ་གི་འབད་ཞུ་གནང་།

ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བོན་པོཿ ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་་པདྨ་དགའ་ཚལ་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རང་ག་ར་གིས་མཁྱེན་ས་ཨིན་ལགས་ རོ་དཀར་ཐོན་སའི་ས་གོ་འདི་ཕི་ནང་ལཱི་འབད་ ཁོ་ཐག་པ་ལཱི་ Mining གི་ ད་ཡུདཔ་ཅིག་ ལོ་ ༥༠ དེ་ཅིག་ ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ བར་སྐབས་ལས་འདི་ནང་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཐོན་ ད་ལས་ Blasting འདི་ཚུ་གིས་ མི་སེར་ལཱི་ གོང་པ་འདི་ཚུ་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་གི་གནོད་སྐྱོན་འབད་ འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་དང་ ང་བཅས་རའི་ བར་ནང་སྐོ་ལཱི་ རོང་ཁག་ ད་ལས་ལྷན་ཁག་ འདི་དང་བསྟུན་བསྟུན་པའི་གི་ མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ ག་ར་བཙུགས་འདི་གིས་འབད་ འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་བལ་རྟོག་འབད་བའི་ནམ་དུ་ལཱི་ ད་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ འདི་ནང་ལཱི་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ས་

136

གོ་ལས་ སྤོ་འགྱོ་དགོཔ་འབད་ འདི་ཐོན་མའི་ཁར་ལཱི་ དངམ་སྤོ་འགྱོ་འགྱོཝ་གི་ རྒུད་འཐུས་འདི་སོ་སོར་ཨིན་པའི་ཁར་ལཱི་ ས་ཚབ་འདི་ཡང་སོད་ནི་འབད་རང་ ཁས་ལང་ལངམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

འདི་ནང་ལཱི་ གཅིག་ཁར་ལཱི་འབད་ད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ ༢༠༢༤ དབྱིན་ཟླ་ ༡༢ པའི་ དབྱིན་ཚེས་ ༢༡ ལས་ ༢༠༢༥ གི་ དབྱིན་ཟླ་ ༡ པའི་ དབྱིན་ཚེས་ ༥ ཚུན་ཚོད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ག་ར་ ས་གོ་ནང་འགྱོ་ འདི་ཚུ་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་ བལ་ཚརཝ་ད་ ད་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕར་ལས་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་ འབད་བཏུབ་མ་བཏུབ་ ལས་འགུལ་འདི་ག་དེ་་་འབད་ཡི་ག་ ཈མས་རྒུག་པ་ཚུ་ རྒུད་འཐུས་ག་དེ་་་སོད་ནི་ཨིན་ན་ ས་ཚབ་ ག་དེ་་་སོད་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་གི་ལས་རིམ་འདི་ དངས་ཞག་ ༢༠༢༠ ནང་ དབྱིན་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལཱི་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ འདི་དང་བསྟུནམ་འབད་ ཡར་ལས་མར་ལཱི་ ང་བཅས་ལཱི་བཀའི་གནང་བ་ཐོབ་འབད་ཞིནམ་ད་ ཕར་གི་ Mining གི་ མ་པ་ལས་རང་ ས་གོ་ནང་ཡོད་མི་གི་མི་སེར་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྤོ་འགྱོ་དགོཔ་ ད་ལས་ ཁྱིམ་འདི་ཚུ་ མ་བཏུབ་་་འབད་ཞིནམ་ནང་ལས་ ཁོང་གིས་དེ་ འདི་ནང་ལཱི་ Extension བྱིན་ནི་ཅིག་ ད་ལས་ initial paymentའདི་ ཁོང་ཆ་ཁྱབ་ལཱི་ ཈མས་རྒུདཔ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཐོབ་ཐངས་ག་དེམ་ཅིག་འདུག་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ཅི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་དོཝ་བཟུམ་འབད་རང་ཨིན་ལགས་ ས་ཡ་ ༡༧༤.༦༥ དེ་ཅིག་ འ་ནི་གུར་ལཱི་ Contingency གི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢ འདི་ནང་ལས་རོགས་ འ་ནི་དེ་ མ་དངུལ་འདི་གུར་ལཱི་ ད་རུང་བརྒྱ་ཆ་ ༢ འདི་འཐེབ་་་ Contingency འབད་བཀལ་འདི་ ག་ར་ཐོབ་ཐངས་དེ་་་ བཟོ་འདི་འབད་ འ་ནི་ཚུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་དེ་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་རུང་ རོང་ཁག་དང་ ང་བཅས་གྲོས་བསྟུན་འབད་ཚར་བའི་མཐའ་མར་ལཱི་ ད་ལས་ DHI དང་ SMCL ལཱི་ ད་རུང་རང་ ཁོང་ལཱི་གནང་བ་བཀལ་ འདི་གི་ནང་དོན་གཉིས་ལས་ ཁོང་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་འབད་འདི་འབད་རུང་ རྒུད་འཐུས་འདི་ ག་དེ་མགྱོགས་མགྱོགས་ཅིག་ སོད་དགོཔ་འབད་ དེ་་་འབད་ འབད་བའི་མཐའ་མར་ལཱི་ ཁ་རྩ་ཁ་ཉིནམ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ལཱི་ལན་འདི་ ག་དེ་་་ལྷོད་ཅིག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་གིས་ Board གི་ཡང་ འདི་ཐུགས་ཐག་གཅད་ མ་དངུལ་འདི་ག་ར་ དེ་་་བཏུབ་་་ དེ་་་ཡོད་ དབྱིན་ཟླ་ ༡ པའི་གི་ ད་རིས་ ང་བཅས་ ༢༠༢༦ དབྱིན་ཟླ་ ༡ པའི་ནང་ལཱི་ ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་སོད་ཚུགསཔ་་་དེ་་་ཕྱག་ཞུ་ནིའི་དོན་ལས་ ཁོང་ SMCL དང་ DHI ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཐག་ཆོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

ད་ relocation འདི་ འབད་ད་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ ༧༠ དེ་ཅིག་ registered land owners དེ་ལས་ འདི་དང་བཅད་་་ 13 private plots ག་ར་ རྩིས་རྐྱབས་འབདཝ་ད་ ཨེ་ཀར་ ༥༥༨.༣༥༡ འ་ནེམ་ཅིག་འདུག་ལགས། འ་ནི་གི་ ཐད་ཁ་ལཱི་ ད་ལོ་ འཐུས་མི་གིས་གསུང་དེ་ ག་ཏེ་ཅིག་ཁར་སྤོ་གཏང་ནི་ཨིན་ན་ འདི་ཡང་ ང་བཅས་རང་ དངཔ་རོང་ཁག་ གཉིས་པ་ལཱི་ ས་གོ་ནང་གི་མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ དེ་ལས་ ས་གནས་གཞུང་དང་ ག་ར་བསྟུན་གྲོས་རྐྱབས་འབད་བཞིན་ན་ མ་ངང་ལམ་རྒེད་འོག་གི་ ག་ཤ་རི་བ་ལི་དང་ དེ་ལས་ ཨམ་ཤིང་འོག་ འ་

137

ནི་ས་གོ་ གཉིས་ནང་ལཱི་ ས་གོ་འདི་ཚུ་ཡང་བལ་ ད་འ་ན་ལས་ཕར་འདི་ཚུ་ སའི་རྒུད་འཐུས་འདི་ཚུ་ འདི་ནང་སོད་ནི་་་ ས་ཚབ་འདི་ཚུ་ འདི་ནང་སོད་ནི་་་ འ་ནི་འབད་ ཐུགས་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

འདི་ཚུ་གི་ ཐད་དུ་སོངམ་ད་ ང་བཅས་རང་ DHI དང་ SMCL ལཱི་ གོ་བར་སོད་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་ ང་བཅས་རང་གིས་སོད་ འདི་ནང་དོན་གཉིས་ལས་ མི་སེར་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ གནས་མེད་ས་མེད་ གྱོང་རྒུད་ཕོག་པའི་ཁ་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་འདི་ དུས་ཚོད་ཁར་ལཱི་སོད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ག་དེ་་་འདུག་ག་ འདི་ཚུ་ཡང་གསལ་དེ་རང་སླབ་འབདཝ་ད་ ད་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ཁོང་གི་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ ཁོང་གི་ board ནང་ལས་ through འབད་་་ ད་ ང་བཅས་རང་ ༢༠༢༦ གི་ དབྱིན་ཟླ་དང་པ་ནང་འཁོད་ལཱི་ ཁོང་གི་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ རྒུད་འཐུས་འདི་ཚུ་ འཕུལ་ཚུགས་་་རང་ འ་ནི་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

འདི་དང་ཅིག་ཁར་ རྒུད་འཐུས་འཕུལཝ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ པདྨ་དགའ་ཚལ་རོང་ཁག་དང་ SMCL ལཱི་ཡང་ ད་ relocation འདི་ ད་རུང་ ས་ཚབ་སོད་དགོ་མི་ཆ་ཁྱབ་འདི་ཡང་ ག་དེ་དྲག་དྲག་ཅིག་ ཚ་ངེར་གཏོན་འབད་དགོཔ་་་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་འབད་རང་འཕུལ་ཏེ་ཡོད། ཁོང་གིས་ ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་་་རུང་ཡང་ མི་འབད་མི་བཅའ་ འདི་ནང་ལཱི་ འབད་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་བའི་ བོ་རྒྱུད་ཙ་ལས་རང་མེད་ལགས། ད་ ༢༠༢༦ དབྱིན་ཟླ་དང་པའི་ནང་ལས་རང་ དངཔ་རྒུད་འཐུས་འདི་འཕུལ་ རྒུད་འཐུས་འཕུལ་ཚར་བའི་ ཤུལ་ལཱི་ ས་ཚབ་འདི་ཚུ་ ད་ཅིག་ ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ ག་ཤི་ལི་བ་ལི་དང་ ཨམ་ཤིང་འོག་ཟེར་ མ་ངང་ལམ་རྒེད་འོག་ཨིན་མས་ལགས་ འ་ན་ལཱི་ས་ཚབ་སོད་ནི་་་ ཁོང་རང་ སའི་ཇཅ་བདག་འདི་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ཡང་ ཁ་སླབ་ ས་གནས་གཞུང་དང་ཅིག་ཁར་བསྟུན་གྲོས་རྐྱབས་འབད་ ག་ར་ཀྲིག་ཀྲི་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་དོ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། ད་ ཐོ་བཀོད་འཐུས་མི་ གསུམ་གྱི་གནང་སྟེ་འདུག། དང་པ་ གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ་ ད་རུང་ ཡང་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ ད་རུང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ འགོ་དཔོན་ཚུ་གི་འགོ་འདྲེན་ཐབས་ཏེ་ གཙོ་བོ་ཆེ་བའི་ ཕྱི་ཁའི་མགྱོནམ་ ང་བཅས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་བྱོན་གནང་ནུག་ ཁོང་ལཱི་བྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ འགོ་འདྲེན་ཐབས་མི་ འགོ་དཔོན་ཚུ་གི་ཞུ་གནང་ད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། ད་ གསེར་གྱི་ཐག་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ད་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི།

གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་ལཱི་གོ་སྐབས་གནང་མི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ང་ཡང་ཧེ་མ་ཆུང་ཀུ་བསྒང་ལས་ར་ ཁོ་ཐག་པ་དང་དོན་ཅི་་གི་ཉེས་འདབས་ལཱི་ ཡ་ལངས་ཟེར་གཡུས་ཁར་སོད་སོདཔ་འབད་ནི་འདི་གི་ ཚ་གྱང་གཅིག་ ད་ལོ་ ན་ནོང་ཤུ་མར་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་དོ་

138

བཟུམ་་་ར་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་དྲི་བ་འདྲི་ནི་་་ཨིན་ལགས། ཨ་ཱི་གི་ཧེ་མར་ Gypsum འདི་ ཁོ་ཏག་པ་ནང་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ལོ་ངོ་ ༤༥ ཡར་སོང་ནུག།

ཨ་ཱི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་རྗེ་བོན་པོ་གིས་གསུངས་དེས་ ཕར་གྱི་ད་ལོ་ ཁྱིམ་གུང་པ་ ༥༠ ལཱི་ ག་དེ་་་ བྱིན་ནི་ཨིན་ན་ གསལ་རི་རི་་་གསུངས་གནང་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་བལཝ་ད་ལཱི་ Gypsum འདི་ ད་རུང་ ལོ་ངོ་ ༣༠ དང་ ༤༠ དེ་ཅིག་ཕར་ལཱི་ རོ་གཏེར་གྱི་ཕྱག་ལཱ་འདི་ཚུ་གནང་ནི་མས་ལགས། ཨ་ཱི་འབདཝ་ད་ ཁོང་ ཕར་ཁོ་ཐག་པ་གི་ཉེས་འདབས་ལས་ཕར་ ས་མཚམས་བདའ་ཏེ་ ཁྱིམ་གུང་པ་ལུ་ཤ་ཡོད་ལགས། ཨ་ཱི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ གཞུང་དང་ SMCl གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གོ་བ་བར་སོད་ཚུ་ག་དེ་་་ར་སོད་དོ་ག། དེ་ལས་ མི་སེར་རང་རང་སོ་སོའི་འཐོབ་དབང་ཟེར་ Prerogative ཁོང་ཚུ་གི་ ཡང་ན་ ཁོང་ཚུ་ལཱི་ ས་གོ་ཚུ་ གདམ་ཁ་རྐྱབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་གོ་སྐབས་ཡོད་ག་ཟེར་ དབང་ཚད་ཡོད་ག་ཟེར་ ཨ་ཱི་ཅིག་གསུང་སྟེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

གཅིག་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་འལལ་ཏེ་བལ་བ་ཅིན་ ཀན་ཡ་ ༼Kenya༽ སའུ་དུ་ཨ་ར་བྷི་ཡ ༼Saudi Arabia༽ Oman ༼ ཨོ་མཱན་ ༽ བལཝ་ད་ལཱི་ gypsum རོ་གཏེར་གི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཆུ་དང་ སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཚལ་ལཱི་དང་ ཨམ་ཅུ་ཀུ་ལི་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ཡོད་ལགས་ ཁོ་ཐག་པའི་ས་གོ་ནང་ ད་ལོ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ཚལ་ལཱི་གི་ཤིང་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨ་ཱི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ Cooperate Social Responsibility ཟེར་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དང་ SMCl གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོ་ཐག་ནང་བཞུགས་མི་ མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་འདི་ཚུ་ག་དེ་་་གནང་དོ་ག། ད་ལས་ཕར་འབད་རུང་ ག་དེ་་་གནང་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཡོད་ག་གསུངས་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལུ་ཤ་གིས་ཐོ་བཀོད་གནང་སྟེ་འདུག། དྲི་བ་གི་འགོ་འཛིན་པ་ ན་ནོང་ཤུ་མར་གི་འཐུས་མི་གི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུ་གནང་།

ན་ནོང་ཤུ་མར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ ད་ཅི་ མི་རྗེ་གི་གསལ་རི་རི་་་ ང་བཅས་཈མས་རྒུད་པ་ཚུ་གི་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་འཐོབ་ལམ་ཚུ་འདི་ དབྱིན་ཟླ་ དང་པ་ དེ་ཅིག་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་གནང་ནི་གི་གྲོས་ཐག་ཆད་གནང་ནུག་ གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་མར་ ས་ཚབ་སོད་ནི་ས་གོ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ག་ཤ་རི་དང་ཨམ་ཤིང་འོག་ལཱི་འོག་ལཱི་ངོས་འཛིན་འབད་འདི་ཡོད་ཟེར་གསུངས་དེས་ལགས།

139

འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ངེ་གི་དོགས་པ་གཅིག་མི་རྗེ་ལཱི་ ག་ཅི་ཞུ་ནི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ འ་ནི་ག་ཤ་རི་དང་ཨམ་ཤིང་འོག་གི་ས་སྒོ་ནང་གི་ མི་སེར་ཚུ་ལས་ ཉོག་མེད་གི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཡང་ གྲ་སྒྲིག་འབད་དེ་ཡོད་ག་ འདི་ཚུ་ག་དེ་་་ཨིན་ན་ འ་ནི་གཅིག་ མི་རྗེ་གིས་གསུངས་གནང་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ ལགས་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ར་་་ སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་ འཐུས་མི་གི་ཞུ་གནང།

ར་་་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ། ང་བཅས་ར་མར་ ད་ལོ་པདྨ་དགའ་ཚལ་ཁོ་ཐག་པ་གི་ ང་བཅས་རོ་དཀར Gypsum གིས་ ལོ་རྒྱུས་ཐོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ རང་ཡང་ཧེ་མ་ ལས་ཁུངས་ནང་ལཱི་ཕྱག་ཞུཝ་ད་ལཱི་ འདི་གི་ད་ ང་བཅས་ར་ལཱ་འདི་ ཧེ་མ་ལས་ ང་བཅས་ར་རྩིས་ཕབ་འབད་ འདི་ནང་ལཱི་རོ་དཀར་ ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་ ནཱ་ལས་ཕར་ཏ་ ལོ་ག་དེམ་ཅིག་ཐོན་ཡི་ག་ ཏན་ཏན་འབད་ ཧེ་མ་ལས་བཟོ་ཚར་ཡི་ར ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནེ་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ད་ལོ་གི་དཀའ་ངལ་འདི་རྒུད་འཐུས་ཏེ་ དུས་ཚོད་ཁར་ རོགས་སོད་མ་ཚུགས་པར་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་འབད་འདི་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་གཞུང་ལཱི་འབད་འདི་འབད་རུང་ མི་སེར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ང་བཅས་བཅག་ཐོག་ལས་གྲུབ་འབད་འོང་།

འབདཝ་ད་ལཱི་ བོ་གཏད་དང་ ཡིད་ཆེས་ཅིག་ ག་དེ་་་འསང་ཚུགས་ག་ཟེར་ ག་དེ་་་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཚུགས་ག་ཟེར་ འདི་མེན་པ་ཅིན་འདི་ བོ་གཏད་དང་ ཡིད་ཆེས་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་མར་཈མས་འགྱོ་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་སོམ་འབད་ར་འདུག་ཟེར། རྒུད་འཐུས་འདི་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་སོད་མ་ཚུགསཔ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནེ་བཟུམ་གི་ ཁོ་ཐག་པ་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་མས་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ལས་ལུན་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ གཞུང་གི་མགྱོགས་པ་ར་ལུན་ དེ་ལས་ཕར་ལ་སོད་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་དུས་ཚོད་དགོ་ འདི་ནང་ལཱི་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ཡི་ལོ་ བསག་དཔྱད་འབད་ཡི་ལོ་ ལུ་ཤ་ཅིག་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ དུས་ཚོད་ཁར་སོད་མ་ཚུགས་པའི་གི་དཀའ་ངལ་ ལུ་ཤ་ཅིག་ར་ ཐོནམ་ཨིན་མས་ཟེར། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཁོ་ཐག་པ་གི་ཐད་ཁར་འབད་རུང་ མར་ལཱི་མི་སེར་གི་ ང་བཅས་ར་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གི་དོན་ལས་་་ ང་བཅས་ར་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་དོན་ལས་་་ ཕུལ་གནང་ཡི་བ་ལགས་མ་ལས་ རོགས་ཞུ་ཞིན་དུ་ གཞུང་གི་འ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ ཡོས་འབབ་འ་ནེམ་མས་ རྒྱལ་ཁབ་གི་དཔལ་འབྱོར་ལཱི་ འ་ནེམ་ཅིག་ཕན་ནི་མས་ཟེར་ མི་སེར་གི་ཕུལ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ལཱི་ཡང་ འདི་དང་ཅོག་འཐདཔ་་་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཕྲལ་མགྱོགས་གནང་དགོཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཟེར། ང་ར་གིས་འབད་བ་ཅིན་ འདི་བཟུམ་གིདཀའ་ངལ་ ནཱ་ལས་ཕར་ཡང་ཐོན་འདི་ར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་འ་ནི་ནང་ ང་ར་གིས་འདི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡང་ཅིན་ བཅའ་ཡིག་གཅིག་བཟོ་ཏེ་ཡོད་ག་མི་ག་ ཡང་ཅིན་ ལམ་སོན་ཅིག guidelines དྲཝ་ཅིག་ དུས་ཚོད་ཅིག་བཀག་འབད་ turn around time ཅིག་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་པའི་གི་ འདི་བཟུམ་གི་ ལམ་སོན་ཅིག་མེད་འབད་བ་ཅིན་ འདི་བཟུམ་གི་ རང་ར་སོ་སོ་གི་ ཚུགས་སྡེ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་དོ་བཅའ་དོ་ཟེར་ མི་སེར་གི་ལགཔ་པ་འདི་ རྒུད་འཐུས་སོད་དགོ་མི་འདི་ དུས་ཚོད་ཁར་མི་ལྷོད་ནི་

140

མས་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རའི་དྲི་བ་འདི་ འ་ནི་བཟུམ་ནང་ལཱི་ ལམ་སོན་གཅིག་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་ འ་ནི་གཅིག་དྲི་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གི་ ཞུ་གནང། དྲི་བ་སབས་གཅིག་ཁར་ལུན་ཞིནམ་ད་ བོན་པོ་གི་ མཐོ་བཀོད་ཅིག་གནང་སྟེ་ བཀྲིན་སྐྱང་གནང། དེ་ལས་མཇུག་ལཱི་ བོན་པོ་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་དགེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿ བཀྲིན་ཅེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ཡང་བསྐྱར་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི། ད་ཁ་ལ་པ་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་཈མས་རྒུས་པ་ཚུ་གི་་རྒུས་འཐུམ་མ་ཐོབ་པར་ ཧ་ལམ་ལོ་ལས་གཅད་འདི་གི་་་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ མང་མ་རང་མ་ཧེ་འི་ཚྭ་ལཱི་སྒུག་དོ་བཟུམ་ཅིག་་་འ་ནི་ཧྦེ་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་་་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ཅིག་ནཱ་ར་་སག་སྟེང་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་་་ གཞུང་གི་ལུན་དགོཔ་འཐོནམ་ད་འདི་ མགྱོ་པ་མགྱོ་པ་ལུན་ ཕར་བྱིན་དགོཔ་བཅད་དགོཔ་མི་མི་སེར་ལཱི་སོདཔ་དགོཔ་བཅའ་དགོཔ་ ཡོད་པ་ཅིན་གནམ་མེད་ས་མེད་དུས་ཚོད་མངམ་་་འགོར་ ད་འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་མི་སེར་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ཡང་གནང་མ་ཚུགས་པས་ལགས།

འདི་གི་ནང་ལས་ ཁོང་རགི་ཁྱིམ་དང་འ་ནི་ཚུ་ནང་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ནགོད་རྐྱོན་སོམ་འསང་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་ཚུ་ཡང་དགའཝ་སྐྱིདཔ་མེདཔ་་་ ཧ་ལམ་ལཱིས་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གི་ནང་ལས་ཡང་ ང་བཅས་རང་རྒྱལ་ཁམས་ས་གཞེར་ལས་འཛིན་གཡི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ SMCL གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཁོང་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་བགོ་བཤའ་འདྲཝ་ཐོབ་ནི་བཅའ་ནི་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་མ་སོད་པས་ལགས། ཨིན་རུང་མེན་རུང་ ས་ཚབ་དང་ དེ་ལས་མ་དངུལ་དང་འདི་ཚུ་སོད་ནི་གི་རྩིས་འདི་རྐྱབ་ནུག་ ཞིབ་འཚོལ་ཡང་འབད་ཚར་ནུག། ཨིན་རུང་ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་སོད་མ་ཚུགས་པས། ས་གི་གོང་དང་འ་ནི་ཚུ་འདི་ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ ཡར་སེངས་འགྱོ་ནི་མས་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཧེ་མ་རྩིས་རྐྱབ་མི་འདི་ མི་བཏུབ་འོང་ཟེར་མནོ་མས་ལགས་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་བསར་བཞིན་དུ་དུས་ཅིག་སོད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ སང་ཕོད་ཀཡི་རྩིས་རྐྱབ་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རང་ cost of land ཟེར་སླབ་མས་ ས་གི་གོང་དང་ག་ཅི་རང་འབད་རུང་ སྐྱ་ནམ་གྱི་གོང་ཚུ་ག་རང་ཡར་སེངས་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ འདི་ཡང་ རྩིས་རྐྱབ་་་རང་སོད་དགོཔ་འོང་ཟེར་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནེ་་་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ག་དེ་་་ སོད་ཐབས་ཅིག་ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ཟེར་ དེ་་་བོན་པོ་དྲི་བ་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ བཀྲིན་ཅེན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམ༔ ད་དྲི་བ་མཇུག་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གི་དྲི་བ་ཞུ་གནང་།

141

སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལགས་སོ་མི་རྗེ་གོ་སྐབས་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གཞུང་གི་ཧོང་ལས་ཐུགས་ཀྱི་བརྩེ་བ་གཟིགས་འདི་གི་་་ ད་ལོ་ ཈མས་རྒུདཔ་དག་པ་ཅངག་ལཱི་འདི་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་དོ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ ངེས་ཀྱི་ཧོང་ལས་ཞུ་བ་འདི་ ཐུགས་ཀྱི་བརྩེ་བ་ལུགས་ཤོམ་་་རང་ གཟིགས་འདི་གི་་་ང་བཅས་པདྨ་དགའ་ཚལ་གྱི་མི་འདི་ཚུ་ རྒྱབ་སྐྱུར་མ་བཞག་པར་གདོང་ཁར་བཏོན་འདི་གི་་་ ཨ་རྩི་ཅིག་མགྱོགས་སུ་ཅིག་་་རང་བཀྲིན་བསྐྱངས་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ཅིག་
ཁར་ ཁོ་ཐང་པ་གི་ Gypsum གི་ mining དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་ དཀའ་འདི་ང་གི་ལུགས་ཤོམ་་་རང་ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཡང་ག་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རང་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་ནང་ལཱི་ SMCདེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་གཞུང་རྩིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ ཧོངས་ཐུག་ལས་ རྩིས་ཞིབ་འབད་ཞིནམ་ལས་ འདི་གི་སྙན་ཞུ་གཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་ལཱི་ཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཡང་ ག་ཁྱབ་ཟེར་མ་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ འབད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་ཐད་ཀར་ ཏེ་ SMCL གི་ ཧོངས་ཐུག་ལས་ ཁོང་ Gypsum གི་ site འདི་ ཨ་ཙི་ཅིག་འཐེབ་དགོ་པའི་ཟེརཝ་ཅིག་ འདི་ ཨ་ཙི་འཐེབ་བཏོན་ འདི་ནང་ལཱི་མི་དག་པ་ཅིག་ ཈མས་རྒུད་པ་འདི་ཚུ་ སྤོ་སོར་བཏང་་་ འབད་མི་འདི་གིས་ སབས་མ་བདེཝ་སོམ་་་ འཐོན་འདི་འདུག་ཟེར།

དེ་་་ མེད་པ་ཞིནམ་ན་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གིས་ཧོངས་ཐུག་ལས་ ཁོ་ཐག་པ་ Gypsum གི་ Reserved སོམ་་་རང་ཡོདཔ་ཨིན་འདི་ གཞུང་གིས་ལུགས་ཤོམ་་་རང་ མཁྱེན་མས་ཟེར་ལགས་ Gypsum འདི་བཏོན་རང་བཏོན་དགོ་ནི་ཨིན་མས། Gypsum འདི་ བཏོན་འདི་ ལོ་ཧ་ལམ་ཅིག་ཡར་སེང་ནུག་ལགས། ད་ལས་ཕར་འབད་དེ་འབད་རུང་ གཞུང་གིས་ཧོངས་ཐུག་ལས་ རོགས་ ད་རུང་ཡང་ ལོ་ཁལ་གཅིག་བཞི་དེ་ཅིག་ འདི་ནང་ལས་འཐོན་ཚུགས་པའི་ ནུས་ཤུགས་ཡོད་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས། ད་རུང་ ང་བཅས་ར་གི་ གཞན་མཁསཔ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབད་བལཝ་ད་ལཱི་ ལོ་ཁལ་གཅིག་བཞི་རྐྱངམ་ཅིག་མེད་པར་ ལོ་ཞིབ་བཅུ་དང་ལྔ་བཅུ་ལང་པའི་ Gypsum གི་ Reserved ཡོད་ཟེར་ ཤེས་རྟོགས་འསང་སྟེ་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ པདྨ་དགའ་ཚལ་གྱི་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ Gypsum ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁེ་ཕན་འསང་ནུག་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ ག་ནི་ཡང་མ་འསང་མས་ཟེར་ཟུ་ནི་ལགས་ ཁོང་ལཱི་ཡོད་རུང་མེད་རུང་ ཐལཝ་འདི་རང་ཨིན་མས་ལགས།

ང་བཅས་ པདྨ་དགའ་ཚལ་ སྤྱིར་བཏང་གི་ཁོ་ཐག་པ་གི་ མི་སེར་ཚུ་ཨིན་པ་ཅིན་ གནམ་མེད་ས་མེད་སབས་བདེཝ་སོམ་འཐོན་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ Public Accounts Committee དམངས་རྩིས་ཚོགས་ཆུང་གི་ཧོངས་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་ གཞུང་གི་བཙར་རེ་ནར་རེ་་་ མེད་པ་ཞིནམ་ན་ སབས་ཅིག་གུ་འབད་ འདི་ནང་ལཱི་ གཞུང་ལཱི་ཡང་ Gypsum བརྟེན་ཏེ་ ཁེབ་ས་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཁམས་ལཱི་ཡང་ Gypsum བརྟེན་ཏེ་ ཁེབ་ས་ཡོད་པའི་ མི་སེར་ཡང་དཀའ་སྡུག་སོང་མ་དགོ་པའི་ ཐབས་དང་གནས་སྐབས་ Long Term

142

Strategy གཅིག་ ཆ་འཇོག་བསྒྲུབ་ཞིནམ་ནང་ལས་་་ ང་བཅས་ར་ཕར་གི་མི་སེར་ཚུ་ཡང་ བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་ནི་ཡོད་པའི་ ལམ་ལཱིགས་ཅིག་བཟོ་དགོ་པའི་ གྲོས་འཆར་ཕུལ་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་ཡང་ ང་བཅས་རང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལས་རང་ འདི་གྲོས་འཆར་འདི་ལཱི་ ཆ་འཇོག་བསྒྲུབ་འདི་གིས་འབད་ Resolution བཏོན་འདི་ཡོད། འདི་གིས་ གནས་ཚད་ག་དེམ་ཅིག་ཁར་ལྷོད་དེ་ཡོད་ག་ཟེར་ལགས་ Long Term Strategy Plan གཅིག་ ཕར་གི་མི་སེར་འདི་ཚུ་ཡང་ སབས་མ་བདེཝ་མི་འསང་པ་ ས་སྒོ་དགའ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ནང་བཙུགས་ གཞུང་གིས་ ཧོངས་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་ ད་རིས་དང་ནངས་པ་ཟེར་སོད་ནི་མེད་པ་ ང་བཅས་རང་ Gypsum འདི་ ག་དེ་མགྱོགས་མགྱོགས་ཅིག་ བཏོན་ཞིནམ་ནང་ལས་ བཏོན་འདི་གིས་འབད་ མ་དངུལ་བཟོ་ནི་གིས་ ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་སྒྲིག་དོ་ག་ཟེར་ དྲི་བ་འ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། བཀྲིན་ཆེ། དྲི་བ་ལྔ་ཡོད་ བོན་པོ་ དྲི་བ་ལྔ་གི་ལན་འདི་ གཅིག་འདི་ གསར་གི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གི་འབད་ རྒུད་འཐུ་སོད་དགོཔ་འདི་ཚུ་འདི་ ཐད་རི་བ་རི་ ཈མས་རྒུད་འདི་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་འཐོབ་དགོཔ་ཨིན་མས་ སབས་མ་བདེཝ་ཐད་རི་བ་རི་ ས་ཆ་ཚུགས་མི་ཚུ་ གཞན་ཉེ་འདབས་ཕར་ཡོད་མི་ཚུ་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཡང་ འསང་སྲིད་འདི་ཚུ་ལཱི་ གོ་བ་བར་སོད་དང་ཁོང་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ དེ་ལས་ ན་ནོང་ཤུ་མར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ ད་རུང་ ས་ཆ་གི་གནས་ས་ Location གི་སྐོར་ནཱ་ཞུ་བ་ཕུལ་དེས། དེ་ལས་ ར་་་སག་སྟེང་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་འབད་ གཞུང་གི་རྒུད་འཐུ་སོད་ཐངས་ལམ་ལཱིགས་འདི་ཚུ་ ལམ་སོན་འདི་ཚུ་ ནཱ་ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གི་འབད་བ་ཅིན་ ད་ས་ཆ་གི་གོང་ཚད་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཡར་ཕར་འགྱོ་འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ས་ཆ་གི་གོང་ཚད་ མི་སེར་ལཱི་འཐུས་འདི་ སོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་གི་གོང་ཚད་དང་ འལལ་འལདཔ་གི་ སབས་བདེཝ་མ་དེཝ་གི་སྐོར་ལས་ ཞུ་བ་ཕུལ་དེ། དེ་ལས་ མཇུག་ར་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་འདེམས་ཁོངས་གི་ འཐུས་མི་གི་འབད་ ངེ་མ་ང་བཅས་ཚོགས་ཁང་བརྒྱུད་འདི་གི་འབད་ གསུང་གྲོས་གནང་ ཚོགས་ཆུང་གི་གྲོས་འདེབས་ཡང་ཕུལ་འདི་ཡོད། འདི་ནང་ལཱི་ Long term strategy plan ཟེར་འདི་ ཡུན་རིང་གི་མནོ་བསམ་བཏང་འདི་གི་འབད་ འཆར་གཞི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བརྩམ་འདི་གི་འབད་ མི་སེར་དང་ གཞུང་གཉིས་ཆ་ར་ལཱི་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་གི་ ཕྱག་ལཱ་སྐོར་ལས་ འདི་གི་ ད་ལོ་གནས་ཚད་འདི་ ག་སྟེ་ལྷོད་ཅིག་ག་ཟེར་བའི་གི་དྲི་བ་ཨིན་མས། འདི་གི་ལན་ བོན་པོ་གི་ ད་དུས་ཚོད་ཨ་ཙི་ཅིག་འཐེབ་དགོ་འདི་འབད་རུང་ ཕུལ་གེ། དྲི་བ་ ལྔ་ལྔ་གི་ལན་ཞུ་དགོ་འབད་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ བོན་པོ་གི་དྲི་བ་གི་ ལན་འདི་ཞུ་གནང་།
ནུས་ཤུགས་དང་རང་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ། ང་བཅས་ག་ར་གི་ ཁེན་ས་ཨིན་ལགས། པདྨ་དགའ་ཚལ་གི་ ས་གོ་ནང་ལཱི་ ཁོ་ཐག་པ་ Mining འདི་གི་འབད་ གནོད་སྐྱོན་འབད་ཡོད་པའི་ནང་ ག་གི་ཡང་མ་ཁེན་མིན་འདུག། འདི་ལས་རིམ་འབད་ ག་ར་གི་ར་ ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ལོ་ རྩིས་རང་སོད་གསེང་གྱི་ཐང་གི་འཐུས་མི་གི་ གསུངསམ་བཞིན་དུ་ར་ཨིན། ད་འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་གི་ ས་གོ་འདི་ངེས་ཏིག་ཅིག་

143

ཁོ་ཐག་པ་གི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ ཡེས་འབབ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་འདུག། འདི་འབད་བ་ལཱི་ བརྟེན་འདི་གི་ འདི་ནང་གི་ རྐྱངམ་ཅིག་ཟེར་མེན་པ་ མཐའ་འཁོར་ག་ར་གི་ ང་བཅས་ར་ ཆ་ཁྱབ་གི་ ལཱ་འབད་བའི་གནམ་འདི་ལཱི་ དངམ་ང་བཅས་གི་ སེམས་ཁ་བཞག་དགོཔ་འདི་ ག་ཅིག་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ དངམ་འདི་དང་ བསྟུན་པའི་གི་ས་གནས་གཞུང་གི་མི་འདི་ཚུ་ གཉིས་པ་ལཱི་ རྗོང་ཁ་འདི་དང་འདི་དང་བསྟུན་པའི་ མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ག་ར་ འདི་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་འདི་ར་ འཐོབ་མ་འཐོབ་ འདི་ཚུ་ག་ར་ ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་འདི་ར་འབད་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ འདི་སྐོར་ལས་འཐུས་མི་གི་ ཐུགས་གི་ཚ་རྒྱས་བཞེས་མི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ ད་ཚུ་གི་ཐད་ལཱི་སོངམ་ད་ ད་ལོ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་འདི་འབད་རུང་ཡང་ ད་མ་པ་ ང་བཅས་ར་ ག་ར་གི་མཐོང་ས་ཨིན་ལགས། ཁོ་ཐག་པ་ལཱི་ ངེ་མ་པདྨ་དགའ་ཚལ་གི་ རྗོངའདི་ ཡར་སོད་པའི་གནམ་འདི་ལཱི་ འདི་ཡང་ mining འདི་གི་ ཐད་ལཱི་ སོངམ་ད་ relocation འདི་འབད་དགོཔ་ཐད་སི་ལགས། འདི་དང་ བསྟུན་འབད་ སློབ་གྲྭ་ relocation འབད་ཡི་ལགས། འདི་དང་བསྟུན་འབད་ ད་ལོ་གཡུས་ཚན་ག་ར་ relocation འབད་དགོཔ་ད་ འདི་ཚུ་གི་ཐད་ལཱི་སོངམ་ད་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་དང་ SMCL DHI རྐྱངམ་གཅིག་བསྟུན་གྲིས་ཐོག་ལས་མེན་བ་ ད་རེ་རེ་ཞིན་དུ་ རོགས་དངམ་ རྗོང་ཁག་ གཉིས་པ་ ས་གནས་གཞུང་དང་ བསྟུན་བཤད་རྐྱབ་། ཁོང་གི་ སྙང་བ་མེད་པ་ ང་བཅས་གི་ལཱ་ རྩ་དང་སྤུ་ལས་ར་ འབད་་་མེད་ ག་ར་ ད་ལོ་ ང་བཅས་གི་ འབད་ནི་ རྒྱུད་འཐུས་དེ་འབད་ཕུལ་ནི་ཟེར་མི་འིདི་ ཁོང་གི་བསྟུན་བཤད་རྐྱབ་འདི་ར་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་དོ་ལགས། ད་འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ན་ནོང་ཤུ་མར་གི་ ད་ང་བཅས་ས་ཚབ་འདི་ སོད་ནི་ཟེར་ ག་གི་སླབ་སམ་ ག་དེ་འབད་ཡོད་ག་ཟེར་ འདི་ཚུ་གི་ཐད་ཁར་སོངམ་ད་ རེ་རེ་ཞིན་དུ་ ད་ངབཅས་ར་ འདི་ནང་ལཱི་ ནམས་རྒུད་པ་ཚུ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ དེ་ལས་ རྗོང་ཁག་་་དེ་ལས་ ལྷན་ཁག་ དེ་ལས་ SMCL ང་བཅས་ཆ་ཁྱབ་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་ཞལ་འཛོམས་གནང་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་བསྟུན་གྲོས་འབད་དེས་ འབད་བའི་མཐའ་མ་ལཱི་ ད་ལོ་གི་ས་གོ་ འ་མི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ དགའ་ཟེར་བ་ལི་དང་ ཨམ་སེང་གེ་དབངམོ་ཟེར་མི་ནང་ལཱི་ ས་གོ་འདི་ནང་ལཱི་ལ་རྟོག་འབད་ ག་རང་སབས་ཅིག་གུ་ སོད་དགོ་པའི་ས་གོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལས་གལ་ གཞན་ཁར་ལཱི་ སོམ་འབད་འཐོན་ས་མིན་འདུག་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འདི་ཚུ་ཡང་ ས་གནས་ གཞུང་དང་བསྟུན་ཏེ་མ་གཏོགས་ ང་བཅས་ SMCL དང་ ལྷན་ཁག་གུ་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐག་བཅད་བཅདཔ་མེད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ ར་་་སག་སྟེང་ ཁོ་རང་ ཧེ་མ་འདི་ནང་ལཱི་ཕྱག་ལཱ་གནངམ་ཅི་ འཐུས་མི་ཁོ་རང་ ཧེ་མ་ལས་ ཕྱག་ལཱ་གནངམ་ཅི་ འབདཝ་ད་འདི་གི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ ཧེ་མ་ལས་སོན་ཏེ་ ར་དི་སག་སྟེང་ གསུངས་མི་འདི་དང་ ད་ལོ་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས མི་གཉིས་འདི་ གཅིག་ཁར་འབད་འགྱོ་དགོ་བས་ལགས། ད་འདི ཚུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ ན་ཧིང་ ནཱ་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་རང་ ང་བཅས་ལཱི་ mining གི་ bill ཅིག་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ནཱ་ལཱི་ཕུལ་དགོཔ་འབད་ དེ་་་ཡོད་ལགས། དུས་ཅི་ འདི་འཕྲོ་ལས་རང་ འདི་ཕུལ་མ་ཚུགས་མི་འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ལཱི་ ན་ཧིང་ཡང་ ང་གིས་ཞུ་ཡི་ལགས། ང་བཅས་ འ་ནི་ magnetic survey གི་ལཱ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་འབད་ ན་ཧིང་ཚུན་ཚོད་ལཱི་འབདཝ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༣༥ ཨིན་མས། འ་ནི་ག་རང་འབད་ཚརཝ་ད་ དེ་ལས་ mining གི་ bill འདི་ དོད་རིལ་རི་འབད་ འ་ནི་འདི་ཚུ་གི་ཐད་དུ་སོངམ་ད་ ང་བཅས་ར་ draft ནང་ལཱི་ཚར་གཅིག་འདི་འབད་

144

ཚར་ཡི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ཤུལ་ལས་ཀྱི་ཐོ་དེབ་ནང་ལཱི་ འདི་ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ང་བཅས་ཀྱི་ guide lines དང་ mining གི་ bill གཅིག་ཁར་ཕུལ་ཚུགསཔ་་་ དེ་་་རང་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ལོ་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འདི་མ་པ་ ལོ་གཅིག་ཁ་ཐུག་ལས་ ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ཚུ་ ད་ཐད་རི་བ་རི་ཨིན་ལགས། རང་ཡང་འདི་ནང་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་ དེ་་་བལ་སྟེ་འབདཝ་ད་ གཞུང་ལཱི་ཐོབ་དགོ་པ་ཅིན་ ཚ་ངེར་བཏོན་ཐོབ་དགོ་ ཕར་ལཱི་སོད་དགོ་པ་ཅིན་ཡུན་རིངམ་མས་ སླབ་མི་འདི་ ང་ཐད་རི་བ་རི་རང་ ངོས་ལུན་ཡོད་ལགས། ཡོད་མི་འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཚུར་ལུན་ནི་ འདི་བཟུམ་་་ དུས་ཚོད་ལཱི་ ག་ཏེ་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་འདི་ཚུ་ལམ་ལཱིགས་དང་བསྟུན་ ཐོབ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རྒྱབ་ལས་བལ་མི་ལུ་ཤ་འདུག་ལགས། ཕར་སོད་ནི་ འདི་བཟུམ་་་ ཁྱོད་ལཱི་ ཏི་རུ་ བརྒྱ་ཅིག་ཐོབ་བས་ཟེར་ ང་ད་རིས་ཏི་རུ་བརྒྱ་གཅིག་བྱིན་གཏང་ད་པ་ཅིན་ ད་ལོ་ འཐུས་མི་ཁོ་རང་གིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ཨིན། ལོ་གྲངས་འགྱོ་སྟེ་འབདཝ་ད་ ས་གི་གོང་འདི་ཚུ་ ཡར་འཛེག་འབདཝ་ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ འདི་ཚུ་ག་རང་ ང་བཅས་ར་ དངམ་རོང་ཁག་ གཉིས་པ་ལཱི་ ས་གཞུང་ གསུམ་པ་ལཱི་མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ག་རང་ བསྟུན་གྲོས་རྐྱབ་ ད་ ངེས་ཏིག་གིས་ ཁྱོད་ལཱི་རྒུད་འཐུས་ཕུལ་དགོཔ་ འ་ནེམ་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ ད་འདི་བཏུབ་ག་མི་བཏུབ་ག་ དངམ་ས་གནས་གཞུང་ གཉིས་པ་ལཱི་སོངམ་ད་རོང་ཁག་ གསུམ་པ་ལཱི་མཁས་མཆོག་འདི་ཚུ་ ག་རང་གཅིག་ཁར་ སྦུག་ལཱི་སོད་དེ་ བསྟུན་གྲོས་རྐྱབ་སྟེ་ བཟོ་བཟོཝ་ཨིན་ལགས། འ་ནཱ་ལཱི་འབད་དེ་འབད་རུང་ཡང་ ངེས་ཏིག་བརྒྱ་ཆ་ ༢, 2 percent ང་བཅས་ཀྱི་ འཐེབ་འབད་ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཡངན་ཡར་དང་མར་འགྱོ་འགྱོ་ ཕར་དང་ཚུར་ ག་དེ་་་འབད་དེ་འབད་རུང་བཏབ་ ངོ་མ་ཕུལ་དགོ་མི་གུ་ལཱི་བརྒྱ་ཆ་ ༢ འཐེབ་དེ་ཚུ་ཡང་འཕུལ་གེ་ཟེར་ SMCL དང་ཁ་སླབ་ ཁོང་རང་གི་རང་འབད་དེ་་་རུང་འཕུལ་གེ་ཟེར་ ག་ར་དེ་་་ཡོད་ཟེར་ཞི་ནི། ཨ་ནཱེ་་་བལ་དེ་འབདཝ་ད་ མ་པ་ང་རང་ཁ་ཐུག་ལསརྩ་འགེངས་དེ་ར་ལན་འདི་ག་ར་འཕུལ་ཚུགསཔ་ཅིག་དེ་ནང་ཕུལ་ཡི། ཨིན་རུང་དོགས་པ་ཡོད་དེ་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་ལཱི་འཕུལ་དེ་འབད་རུང་ ང་གིས་ཕྱག་ཅིག་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས་བོན་པོ། ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ལན་ག་ར་ནཱ་ ཆ་ཚང་འབད་ར་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོང་རང་འདི་གི་ནང་ལཱི་཈མས་མོང་གནམ་མེད་ས་མེད་སྔོན་མ་ལས་ར་ཡོདཔ་འབད་ནི་འདི་གིས་ དེ་གི་རྒྱབ་ཁུངས་འདི་ཚུ་ཡང་ག་ར་མཁྱེན་ཡང་མཁྱེན་མས། དེ་རང་འབད་རུང་ བོན་པོ་ཁོང་རང་གི་ནཱ་ལཱི་ཕུལ་དོ་བཟུམ་་་ དེ་གི་ལན་འདི་མ་ཚངམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་རུང་ ང་བཅསས་ར་གི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ར་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཁ་སྐོང་གི་ ང་བཅས་ར་གནད་ཚུལ་རེ་གོ་བ་ཅིན་ དེ་གི་དྲི་བ་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ལཱི་གནང་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་གི་འབད་ཕུལ་ བོན་པོ་གིས་ལན་དེ་ཞུ་བཞིན་ད་ རང་ར་སོ་སོ་འཐུས་མི་ཚུ་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འཕུལ་ནི་ལགས།
ད་རིས་དྲི་བ་གསུམ་ལས་བརྒལ་མེད་ནི་འདི་གིས་ དུས་ཚད་ཁར་ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ཀྲིག་ཀྲི་ དུས་ཚོད་མ་ལངམ་ལས་ར་ ང་བཅས་དྲི་བཀོད་ལས་རིམ་འདི་མཇུག་བསྡུ་ཚུགས་ཅིག། དྲི་བ་ཕུལ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཡང་མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ཕུལ་ཚུགསཔ་ཅིག་ ལན་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཡང་ཨ་ཙི་འཐེབ་་་ར་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཕུལ་ཚུགས་ཅིག། ག་ར་

145

བསམ་པ་རོགས་རོགས་འོང་མནོ་བའི་རེ་བ་ཡོད། འདི་ཚུ་ག་ར་ ང་བཅས་ལཱི་ཡོན་ཏན་ཨིན་མས་ ནངས་པ་གནངས་ཚེད་ ང་བཅས་ར་བྱ་བའི་གནས་སོད་དེ་བསྐྱབ་ཞིབ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ དེ་ཚུ་ཡང་ག་ར་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར།

ང་བཅས་ར་ནང་འཁོད་ གསུང་གྲོས་གནང་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ ཨ་ནཱེ་བཟུམ་་་བསམ་པ་
རོགས་ཏོག་ཏོ་་་ རྩོད་བསྡུར་ དྲི་བ་ དྲི་བཀོད་ ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་་་འཕུལ་དགོ་པ་ཅིན་ ཐབས་ལམ་
འདི་ཚུ་ག་དེ་་་སོནམ་དྲག་ག་ འདི་ཚུ་ཡང་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གི་དོན་ལཱི་ དེ་གི་ཕན་ནི་མས་ ད་རེས་ཀྱི༌཈མས༌མོང༌དེ༌གིས༌ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་གི་ཚོགས་མཇུག་འདི་ ཨ་ནཱེམ་ཅིག་་་གྲོལ་ གསལ་ཇ་གི་བམ་
གྲོལ་ གསལ་ཇ་གི་བམ་གྱི་ཤུལ་ལས་ ང་བཅས་ར་ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ ལས་རིམ་ལས་སང་མི་གི་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ལས་
རིམ་གཅིག་ ང་བཅས་ད་རེས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དེ་གིས་འབད་ཕུལ་དོ། སྟེ་ ད་ལོ་གསོལ་ཇ་གི་བམ་གྲོལ་ཡི།

༢. འབྲེལ་ཡོད་ སྡེ་ཚན་ ཁ་༽ པ་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ན་ཁག་དང་ ས་ག་དང་ རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་ན་ཁག་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་བཀོད་པའི་ དྲི་བ་དང་ལན།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ད་ ད་རིས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ ལས་རིམ་ སྤྱི་ཚོགས་ ༤ པའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༤ པ་གིས་
ང་བཅས་ཀྱི་དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ ལྷན་ཁག་ སྡེ་ཚན་ ག་པ་གིས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་་་ ཕུལཝ་ད་ཅིག་ཁར་ དྲི་
བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ལཱི་ མཇུག་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རིས་དྲི་བཀོད་ཀྱི་
ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ ངག་ཐོག་གིས་དྲི་བ་ གཞན་དལ་གཞིར་གྱི་ ༦ སོད་ཡི་ལགས། དུས་ཚོད་གནམ་མེད་ས་མེད་
མི་འཐོབ་ནི་ཨིན་པས་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་གིས་ཟེར་ ཨ་རྟག་འབད་སོལ་ཡོདཔ་བཟུམ་་་ ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་རྐྱབ་སྟེ་ དྲི་བ་གཅིག་ ངག་ཐོག་གུ་ཕུལ་བཏང་འབད་ཞིནམ་ན་ དེ་ལས་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་བསོམས་ཏེ་ ༢ ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས།

ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་གྲལ་ལས་ ༥ འདི་ ད་ལོ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་ ཕུལ་ནི་ཨིན། ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གི་ སྙན་ཞུ་བཟུམ་ཅིག་་་ ནཱ་ལཱི་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་གཅིག་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་གི་ བོན་པོ་ལཱི་ འབུམ་སྡེ་གླིང་ འཇམ་མཁར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གིས་་་ འབུམ་སྡེ་གླིང་རྒེད་འོག་ དཱཝ་གླིང་སྤྱི་འོག་གི་མཇུག་ལས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ ཁ་སྒྱུར་ཏེ་ འགྱོ་ཡོདཔ་ལས་ དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ཞིང་དང་ ལྕགས་ཀྱི་དྲྲྭ་མིག་ལཱི་ གནོད་པ་རྐྱབ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཨིན་པས། འདི་ངག་ཐོག་ལཱི་ ཕུལ་བཏང་སྟེ་ཡོད། འདི་གིས་ལན་འབྱོར་ནི་འདི་ འཐུས་མི་རང་ར་སོ་སོ་གིས་ Email ཁ་བྱང་ནང་ལཱི་ ཕུལ་བཏང་སྟེ་ཡོད་ལགས། དེ་ལས་ གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་ རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྡིང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་་་ རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྡིང་འདེམས་ཁོང་ནང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མ་ལང་པའི་སྐོར་ལས་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ འ་ནི་གཉིས་ཆ་ར་གི་ ལན་

146

འབྱོར་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་ འཐུས་མི་རང་ར་སོ་སོ་གིས་ Emil ཁ་བྱང་ནང་ལཱི་ཕུལ་ཏེ་ཡོད་ འདི་འཛིད་དེ་བཀྲིན་བསྐྱངས་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ད་རིས་ ང་བཅས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་མཇལ་བར་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ གསོ་བའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ འབྱོན་ཏེ་འདུག།

འགོ་དཔོན་ཚུ་ལཱི་ འབྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ དང་པ་རང་ ནི་ཤོག་ སས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གིས་་་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོ་ལཱི་ ཀེ་བ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱིད་དང་ སན་ཉོ་འབྲེལ་གྱི་དྲི་བ་ཨིན་པས། ད་རིས་ དྲི་བ་ ༥ ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིམ་ དྲི་བ་ ༣ ཡོདཔ་
བཟུམ་་་ དྲི་བ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ཕུལ་ནི་ ག་ར་ལཱི་ཕུལ་མི་ཚུགས་འོང་ འ་ནི་ ཐུགས་ཀྱི་བཟོད་པ་བཞེད་དེ་
བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ དང་པ་ར་ དྲི་བ་གི་མགོ་རྒྱན་པ་ལཱི་ ཐོག་བཀོད་
གནང་པ་ཅིན་ འདི་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་ འདི་གིས་ཤུལ་ལས་ འཐུས་མི་གཅིག་དེ་ཅིག་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་ཚུགས་
ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ དགོངསམ་མ་འཁྲེལ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ནི་ཤོག་ སས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་
མི་གིས་་་ དྲི་བ་ཕུལ་གནང་ཞིག་ལགས།

༡. 4P4S/OQ17 *ཀེ་བ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱིས་དང་སན་ཉོ་འདྲེན་གྱི་དྲི་བ།
ཉི་ ཤོག་ སས་ཕུག་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མིཿ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ད་ དྲི་བ་ཞུ་ནི་གིས་ གོ་
སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ ང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་བོན་པོ་ལཱི་
ད་ ཀེ་བ་གི་ཚོང་འབྲེལ་དང་ དེ་ལས་ ལཱིད་དང་སན་ ནང་འདྲེན་གྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་
ཡང་སྟེ་ མ་པ་ མདང་ཞག་གི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཀེ་བ་གི་ ལཱིད་དང་སན་འདི་ཚུ་ གཞུང་
འབྲེལ་དུ་་་ ནང་འདྲེན་འཐབ་ཆོག་པའི་ ཐབས་ལམ་བསོན་དགོ་པའི་དྲི་བ་ཞུ་ཡི། འ་ནི་་་འབདཝ་ད་ འ་ནི་གིས་
གནས་ཚད་གཅིག་ ག་དེམ་ཅིག་ཁར་ལྷོད་ཅི་ག་ ཕྱག་ལཱ་གནང་གནངམ་པའི་ གནས་ཚད་གཅིག་གི་དྲི་བ་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གནས་ཚད་གཅིག་གསུང་སྟེ་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་རང་གི་ ཀེ་བ་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་ དུས་ཚོད་ལཱི་ ལོ་ལྷར་བཞིན་དུ་རང་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་ཅིག་ ལོ་བར་བཙུགས་ཏེ་ ཀེ་བ་འདི་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་གོང་ཚད་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལུགས་ཤོམ་འགྱོ་བ་བཏུབ་ད་ ཚོང་སྒྱུར་ལུགས་ཤོམ་་་ འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་ དུས་ཚོད་དེ་ དེ་་་རང་འསངམ་འསངམ་ས་རང་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་ དཀའ་ངལ་སོམ་་་རང་ འསང་སྟེ་་་རང་ཡོད། དུས་ཅི་འབད་རུང་ཡང་ ད་རུང་འདི་གིས་གནས་ཚད་ནང་ལཱི་ ལྷོད་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི།

འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་རང་གི་མི་སེར་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ མི་སེར་ཡུདཔ་ཅིག་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ དེ་ཅིག་ ཀེ་བ་ལས་བསོན་ཏེ་ སོད་མི་གིས་ ཚོར་བ་ཀེ་བ་ལས་བསོན་ཏེ་ སོད་མི་གིས་ མི་སེར་ཨིན། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་འདི་ ལན་བརྒྱ་མེདཔ་ཅིག་རང་ཞུ་ཡི། འ་ནི་

147

འབདཝ་ད་ལཱི་ ཚོགས་ཁང་གི་འཐུས་མི་ ང་བཅས་རང་གི་ མ཈མ་རོགས་ཚུ་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ སྦྱེ་མེད་བརྐྱབ་སྟེ་ དགོད་བྲ་བསྒྱུར་ཏེ་ གསུང་མི་ཡང་ ལུ་ཤ་འཐོན་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་རུང་ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་ ཀེ་བ་གི་སྐོར་ལས་འོང་ཟེར། འ་ནི་་་འབདཝ་ད་ མི་སེར་ཚ་ག་ར་ ཀེ་བ་གི་ཚོང་འབྲེལ་འདི་ ལུགས་སོམ་་་ འགྱོ་མ་བཏུབ་པའི་བསྒང་ལས་ ལོ་གཅིག་གི་ཚོར་བའི་གནས་སངས་ འདི་ལས་བསོན་དགོཔ་ཨིན་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཀེ་བ་འདི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ཚ་རྒྱས་འདི་ག་བཟུམ་ཡོད་ག་ཟེར་བ་ཅིན་ ཀེ་བ་འདི་ས་ཁར་བཙུགས་པའི་ཉིམ་ལས་ ཀེ་བ་གི་འཐོན་ཤུགས་འདི་ག་དེ་་་འཐོན་འོང་ག་ཟེར་བའི་ཚ་རྒྱས་ ཚ་རྒྱས་བ་སོམ་་་ཚོང་འབྲེལ་ག་དེ་་་འཐབ་འོང་ག་ བཙོང་ཚུགས་ག་ཟེར་བའི་ཚ་རྒཡས་འདི་སོམ་འབག་དེ་གི་་་འདུག་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རོགས་མི་སེར་ཚུ་གི་ཞུ་མི་འདི་ནཱ་སོ་ནམ་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་་་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཀེ་བ་གི་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་སར་ཕུན་ཚོགས་གླིང་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་པ་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཐེམ་ཐད་ཁར་ལས་ཕར་བཙུགས་དེ་གི་འབད་རུང་རང་ ཀེ་བ་ཉོ་མི་འདི་མི་ངོམ་ཅིག་རང་འབད་ནི་འདི་གི་ ཅོག་གཅིགཔ་རང་འབད་ནི་འདི་གི་ ག་སྟེ་ཉོ་རུང་ཉོ། ཁོང་རང་ཉོ་མི་མི་ངོམ་རང་རྐྱངམ་ཨིནམ་ལས་ འདི་གི་ཕན་འཐོབ་པ་ལཱི་ལཱ་ཁག་འདུག་ཟེར་ཨིན་མས་ལགས། འདི་ནང་ཐོག་ཉིད་ལས་ ཀེ་བ་གི་ཚོང་འབྲེལ་ལཱི་ཐོག་ཕོག་མི་འདི་ ཀེ་བ་ཚོང་སྒྱུར་འཐབ་སའི་ས་གོ་འདི་རྒྱ་གར་ནང་རྐྱངམ་ཅིག་ཨྱ྄ིནམ་ལས་ མར་གྱི་ཐོན་ཤུགས་དེ་ཚུ་ཡར་འཕར་འགྱོ་བའི་ཤུལ་ལཱི་བཙོང་མ་ཚུགས་འབད་བའི་བསྒང་ལསན་ དཀའ་ངལ་འདི་ འདི་ལས་བརྟེན་དེ་འསངམ་མས། ད་རྒྱལ་ཁབ་ཐེམ་ཐད་ཁར་ལས་ཕར་ཡང་དེ་ཚུ་གོ་སྐབས་བཟོ་དགོཔ་འདི་ དུས་ཚོད་རན་རང་རན་ཡི་ཟེར་ ཞུཝ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་རང་གི་འབད་རུང་ཡང་མནོ་བསམ་དེ་་་རང་བཏངམ་ཨིན་མས་ཟེར། ཡང་ཅིན་ འདི་བཟུམ་མའི་དཀའ་ངལ་འདི་ད་རེས་འགོ་དང་པ་འསངམ་མེན་པས། ང་བཅས་རང་གི་ཚོང་སྒྱུར་ མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཚུ་ཡང་ལོག་ཉོ་ནི་ལམ་ལཱིགས་འདུག། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ཀེ་བ་ཚོང་སྒྱུར་འཐབ་ནི་འགོ་བཙུགསཔ་ཅིན་ ག་དེམ་ཅིག་་་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་སར་ལཱི་འགྱོ་མ་བཏུབ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་གི་ཐབས་ལམ་དེ་ཚུ་གྲ་སྒྲིག་་་བཞག་དགོཔ་ཨིན་མས་ཟེར། ལོག་དེ་གི་་་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་ལོག་དེ་ཉོ་ཞིནམ་ན་ལས་ ང་བཅས་རང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ཀེ་བ་རྒྱ་གར་ནང་ལས་ནང་འདྲེན་འབད་དགོཔ་གི་དུས་ཚོད་ཅིག་འདུག་ལགས། འ་ནི་གི་སྐབས་སུ་ལཱི་ལོག་དེ་གི་་་ ཚོང་སྒྱུར་འཐབ་ཚུགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཚོང་འབྲེལ་ལཱི་ཡང་དཀའ་ངལ་མི་འསང་ཨིན་མས་ཟེར། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་དེ་གི་་་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སོ་ནམ་བོན་པོ་ལཱི་ ནི་བཟུམ་མའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཚུ་ག་དེ་་་སྒྲིག་དེ་ཡོད་ག། ད་ཅི་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཨིན། ད་རེས་འགོ་དང་པ་ཞུཝ་མེན། ང་བཅས་རང་མི་སེར་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞུཝ་ཨིན་མས་ལགས། ད་བཙག་འཐུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལཱི་འདི་ གཞུང་ག་བཟུམ་ཅིག་འོང་དེ་འབད་རུང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ལུགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་གི་ ཁས་བངས་དང་དེ་ཚུ་དེ་་་རང་འབདཝ་ཨིན་མས། དཀའ་ངལ་མི་སེར་ཚུ་དེ་་་འསང་པའི་སྐབས་སུ་ལཱི་ གདོང་ཁར་འཐོན་དེ་གི་་་ལཱ་འབད་མི་ག་ཡང་མིན་འདུག་ཟེར་ སྡེ་ཚན་ནང་ལས་ཕར་མང་རབས་ཅིག་རང་ཞུ་བ་དེ་་་ཕུལ་དེ་གི་་་འདུག་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་རང་ཁ་ཐུག་ལས་ལན་ཁ་གསལ་ཅིག་དང་ མི་རྗེ་སོ་ནམ་བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་

148

གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ སང་ཕོད་ལས་འདི་བཟུམ་མའི་དྲི་བ་འདི་དྲི་བ་དགོཔ་་་ ཐབས་ལམ་ཅིག་སྒྲིག་དེ་གི་་་གནང་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ ལ་སོགས་ལགས། དང་པ་རང་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་གྱི་གཙོས་པའི་ ང་བཅས་རང་གི་ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ལཱི་སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ད་འདི་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལན་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ་ ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་གི་ཆེད་བསྟེད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་ ཧིང་ལས་རང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། མ་གཞི་ད་ལོ་ནཱ་ ཆེད་བསྟེད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ མ་གཞི་དྲི་བ་འདི་ལོག་ཅིག་ལོག་ཅིག་རང་ཁོང་རང་གི་དྲི་བ་འདི་དྲི་དགོཔ་འཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་་་འཐོན་དགོ་མི་འདི་གཙོ་བོ་རང་ འདི་ནཱ་ ཆེད་བསྟེད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ གཙོ་བོ་རང་ འདི་ ཆེད་བསྟེད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ འདི་ང་གི་གནང་མེདཔ་་་བཞགཔ་མེན་པ་འབད་ཞིནམ་ལས་ ཁག་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཅིག་འབདཝ་ལས་ཆེད་བསྟེད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཁོ་རང་གི་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་རྒྱས་བཞེས་དེ་གི་་་ མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་ཅིག་འབདཝ་ལས་ནཱ་ཞུ་གནངམ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞུ་དགོཔ་འདི་ ད་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ འདི་གནང་མེདཔ་་་རྒྱབ་ཁར་བཙུགས་བཞག་བཞགཔ་རྩ་ལས་རང་མེན། འདི་ ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཐད་ཀར་དུ་དྲི་བ་གི་ལན་ཞུ་བ་ཅིན་ལགས། དྲི་བ་འདི་དབྱེ་བ་གཉིས་་་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དང་པམ་འདི་ང་བཅས་རང་གི་ ན་ཧིང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ང་རང་གི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་རང་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱ་གར་གྱི་ ང་བཅས་རང་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་་་ མར་ལས་ ལཱིད་དང་རས་འབྱོར་ཚུ་ ནང་འདྲེན་འཐབ་ནི་འདི་ ང་བཅས་རང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འཐབས་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཅིག་སྒྲིག་དོ་ཟེར་ཞུ་བའི་གནས་ཚུལ་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ། ང་བཅས་ག་རང་གི་འདི་ལུགས་ཤོམ་་་རང་ ཧིང་སང་ས་་་རང་མཁྱེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། གཙོ་བོ་རང་ང་བཅས་རང་མི་དབང་རིན་རྒྱུད་དེ་ཚུ་གི་ དབུ་ལ་བཟང་པའི་འོག་ལཱི་ ང་བཅས་རང་སོ་ནམ་པ་དེ་ཚུ་ལཱི་ སན་གྱི་རིགས་འབད་དེ་འབད་རུང་ དེ་བཟུམ་་་ང་བཅས་རང་གི་ ལཱིད་ཀྱི་རིག་འབད་དེ་འབད་རུང་ ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ Agro chemical ང་བཅས་རང་གི་ pesticide and fertilizer ཨིན་མས་ལགས། འ་ནི་དེ་ཚུ་འདི་བསྒང་ལས་རང་ང་བཅས་རང་གི་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་དང་པམ་འདི་ འགོ་བཙུགསཔ་དང་རང་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གནང་ནི་གི་ འདི་གནང་དེ་རང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་གནང་མི་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་རང་ ཐོན་རྐྱེན་དེ་ཚུ་ཡང་རྒྱས་བཏང་ནི་གི་ཨིན་མས། ཁོང་རང་གི་ལོ་ཐོ་འདི་ཚུ་ ནད་འབུཔ་དང་ ནད་གཞི་འདི་ཚུ་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་འབད་ དེ་འབད་གནང་དེ་རང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

149

འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་གིས་ དེ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་གནང་འདི་འབད་ ད་ལོའི་བར་ན་ཡང་ ང་བཅས་གནངམ་གནངམ་ས་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་གིས་ དཔྱེ་གཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ལགས། ན་ཧིང་ ང་བཅས་ར་གི་འཆར་ལོ་ནང་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཡོངས་བསོམས་ ཧ་ལམ་ metric ton ༢༧༥༠ དེ་ཅིག་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་མཁོ་སྒྲུབ་འབད་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་ལཱི་བཀྲམ་སྤེལ་མཛོད་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཚུ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་ ལོ་ཐོག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་བྱཱ་དང་ དེ་ལས་ འདི་བཟུམ་་་ ཀེ་བ་ དེ་ལས་གཞན་མི་ཚོད་བསྲེ་གི་རིགས་བཏབ་འདི་གི་དོན་ལཱི་ གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཐད་ཀར་ ང་བཅས་ར་ ན་ཧིང་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ ང་རང་གི་ཡང་གསལ་རི་རི་ སེམས་ཁར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཅིག་ཁར་ལཱི་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ར་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཚུ་སླབ་པའི་བསྒང་ཨིན། ང་བཅས་ར་ཆིངས་ཡིག་གཅིག་གུ་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ནི་འབད་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི་ལགས། འདི་ཞུཝ་བཞིན་དུ་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དགའ་བ་དང་ སོ་བ་སོམ་གི་གོ་ལས་ནཱ་ སྙན་ཞུ་གཅིག་ཕུལཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་མཆོག་གིས་ དབུ་འལ་བཟང་པའི་འོག་ལཱི་ རྒྱ་གྲོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལཱི་ མཐུན་ལམ་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ སྒྲིང་སྒྲིང་ ཟབ་ཟབ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་འདི་གིས་འབད་ དེ་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་གྱི་ཁ་རྗེ་བསོད་ནམས་གཅིག་ཡང་ཨིན་མས། འ་ནཱེ་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་རུང་རྒྱ་གཞུང་གི་ ཁོང་རའི་གཞུང་གི་མངའ་འོག་ལཱི་ཡོད་པའི་ ཁོང་རའི་ལས་སྡེ་ Brahmaputra valley fertilizer Cooperation ཟེར་ ཁོང་གི་ལས་འཛིན་གཅིག་ཨིན་མས་ལགས། ཁོང་གི་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷན་ཁག་གི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ ན་ཧིང་ ན་ཧིང་མེན་པར་ མདང་ཞག་ ང་བཅས་ར་གི་ དབྱིན་ཟླ ༨ པའི་ནང་ཨིན་མས་ལགས། དབྱིན་ཟླ་ ༨ པའི་ཚེས་ ༡༨ ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་ཚུགས་ཅི་ཟེར། མཚན་རྟགས་འདི་ནང་ ག་དེ་་་ཚུད་འདི་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མར་རྒྱ་གར་ལས་metric ton འབད་བ་ཅིན་ ༥༠༠༠ ང་བཅས་ཀྱི་ཅིག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ འབད་ཐག་ཆོག་ཟེར་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་འབད་བ་ཅིན་ ན་ཧིང་ ང་རང་ནཱ་ཚོགས་ཁང་ནང་སྙན་ཞུ་ཕུལ་དོ་བཟུམ་་་ར་ ང་བཅས་ར་མཐུན་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ ནང་འདྲེན་འཐབ་འབད་འདུག་ཟེར།

ད་ འབད་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ནང་འདྲེན་འཐབ་ནི་གིས་ ཆིངས་ཡིག་འདི་བཀོད་ཚར་ཡི། འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལཱ་འདི་ཚུ་འབད་དོ་ཟེར་ ང་བཅས་ར་གི་ ནཱ་གནས་ཚལ་བཟུམ་ཅིག་་་ ང་བཅས་ར་ དངམ་ཚོགས་ཁང་ནང་ཞུ་འདི་ཡོད་མི་གི་ འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ཨིན་མས།

150

གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ རྒྱང་མཐོང་དང་རྒྱང་བསྒྲགས་གཟིགས་གནང་མི་དང་ ཈ན་གསན་གནང་མི་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་གྱི་དོན་ལཱི་ཨིན་མས། ད་ལོ་གི་གནས་སངས་ནང་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་གི་གནས་སྡུད་དང་འལལ་བ་ཅིན་ སྙན་ཞུ་དང་འལལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ དགོཔ་འདི་ག་དེམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་མ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ metric ton ༢༥༠༠ དང་ ༣༠༠༠ གི་བར་ན་རྐྱངམ་ཅིག་ཨིན་མས་ལགས། འ་ཱི་འབདཝ་ད་ ད་རིས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་ནང་འདི་ འདི་བ་ལྷགཔ་འབད་ འཐེབ་འབད་མ་འོངས་པ་ལཱི་དགོཔ་འཐོན་པ་ཅིན་ཟེར་མནོ་ ང་བཅས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་འདི་ནང་ལཱི་འདི་ ༥༠༠༠ གུ་ ང་བཅས་ར་ metric ton ༥༠༠༠ འདི་ནང་འདྲེན་ཐབ་ཆོགཔ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དོན་ཚོན་གཉིས་པ་གིས་ ཐད་ཁ་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ཀེ་བ་གི་ཚོང་བསྒྱུར་གྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་གི་ཐད་ཁ་ལྷོད་འདི་འབད་རུང་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ ད་ལོ་གི་ ནཱ་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་དོ་བཟུམ་་་ འདི་ལོ་རེ་ཆད་མེད་པར་ དཀའ་ངལ་འདི་ཐོནམ་ཨིན་མས་ཟེར། འཐོན་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་ལཱིང་པ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཆུང་ཀུ་ཅིག་འབད་ འདི་ནང་ལཱི་དགོཔ་བཅའཝ་འདི་ ཉུང་སུ་ཅིག་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ལཱ་ཁག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་འབད་ གཙོ་བོ་ ང་བཅས་ར་ རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། མང་ཤོས་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ ཀེ་བ་ཉོ་མི་འདི་ མང་ཤོས་ར་ཟེར་རུང་མ་པ་ ང་བཅས་ར་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་འདི་ཚུ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཕར་ ང་བཅས་ར་གི་བོད་བུ་གི་ཁོང་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་པའི་ཀེ་བ་འདི་ནང་འདྲེན་འཐབ་ཨིན་པས། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ཁོང་གིས་ནང་འདྲེན་འཐབ་མི་གི་ནང་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༢ དེ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་ཀེ་བ་འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ར་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་དང་འདི་ཚུ་གཅིག་ཁར་རྐྱངམ་ཅིག་ ང་བཅས་ར་འབྲེལ་བ་འཐབ་འདི་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་སོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་གནམ་མི་མཐོང་མས་ཟེར་ ལོ་རེན་ཆད་ར་དཀའ་ངལ་འཐོན་མས་ཟེར་སླབ་འབད་་་ ང་བཅས་ར་ཁ་ཐུག་ལས་ བོད་བུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ ཐད་ཁ་དུ་ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བར་ན་ལཱི་མི་མ་བཙུགསཔ་་་ འབད་གེ་ཟེར་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་བསྟུན་གྲོས་ཅིག་འབད་ནི་་་ ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡང་ ཕར་ལྷོད་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཨིནམ་ད་ལཱི་ འདི་ལུགས་ཤོམ་འབད་ ང་བཅས་ར་གི་མནོ་དོ་བཟུམ་་་ བསམ་དོན་འདི་གྲུབ་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི། ཁོང་གི་གཙོ་བོ་ར་ ཧེ་མ་ལས་ར་ དེ་བསྒང་ལས་ར་ རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་འདི་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སོད་ནི་འདི་གིས་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་ར་འབྲེལ་བ་འཐབ་དེ་གི་འབད་ ནང་འདྲེན་འཐབ་གེ་ཟེར། ང་བཅས་དང་གཅིག་ཁར་ཕྲངམ་ཕྲངམ་ས་ ཐད་ཁ་དུ་ ང་བཅས་དང་གཅིག་ཁར་ཚོང་འབྲེལ་མི་འཐབ་ཟེར་ དེ་འབད་ཁོང་གིས་ ང་བཅས་ར་

151

ལཱི་ཞུཝ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་འབད་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་མཇུག་མཐའ་མཇུག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་དེ་་་འདི་འབད་རུང་ར་ མཇུག་མཐའ་མཇུག་ལཱི་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་བདའ་འདི་ ཕར་ ང་བཅས་ར་གི་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་དགོ་ནི་འདི་གིས་ འདི་གི་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་འདི་ཚུ་ ག་ར་ཁོང་གི་ཧིང་སང་ས་འབད་ར་མཁྱེན་མས་ཟེར། འདི་དང་ཅོག་ར་འཐདཔ་འབད་ ཁ་ཙ་ ཁ་ཉིནམ་ཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ར་དབྱིན་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལས་ ༢༦ ཚུན་ཚོད་ Bangladesh ལཱི་ ང་བཅས་འབྲུག་གི་ སྡེ་ཚན་གཅིག་ མར་འགྱོ་་་འབད་ཚོང་འབྲེལ་པ་ ཧ་ལམ་ ༡༠ དེ་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གཅིག་ཡང་སང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་གི་ང་བཅས་ལཱི་ཁེ་ཕན་སོམ་ཤོ་འདི་ར་ ལབ་དེ་ཏོག་ཏོ་འདི་ར་འདི་ར་ ག་ཅིག་འགྱུང་བའི་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་བའི་ཀེ་བ་འདི་མར་ Bangladesh ལཱི་བཏང་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ ནང་དྲོན་མཐབ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ འདི་ནང་ལཱི་དགོཔ་ག་ཅིག་འདུག་ག་ འདི་ནང་ལཱི་ཁོང་ར་གི་ཕར་ ལམ་ལཱིག་འདི་ཚུ་ག་དེ་འབད་འདུག་ག་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ཀྱི་ཧ་གོ་ཚུགས་ཅིག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།་ད་དཔྱེ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ད་རུང་ཁོང་གི་ལམ་དང་ཁྲུལཝ་ད་ལཱི་ Bangladesh ལཱི་ཨིན་པ་ཅིན་ ང་བཅས་འབྲུག་ནང་མཁད་ནང་ལས་ཕར་ ཀིན་ཀེ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ table potato ཟེར་ ང་བཅས་ར་མཐེ་ཁར་དུ་ ང་བཅས་ལོང་སྤྱེད་འབད་ནི་ཨིན་མས་ལགས། འ་ནི་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ཁོང་གི་འདུས་ཚེ་ཅིག་འདུག་ལགས།

ཁོང་གི་འདུས་ཚེ་འདི་ཁོང་ར་གི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་མ་མཐོནམ་བའི་ འདུས་ཚེད་ནང་རྐྱངམ་ཅིག་ ནང་དྲོན་མཐབ་ཚོགས་ཟེར་ འདི་ཡང་འདི་ནང་ལཱི་ ཁོང་གི་ cousin དང་ལམ་ལཱིག་འདི་ཚུ་ ལུགས་ཤ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདུས་ཨ་ཏ་ར་ ཁོང་གི་ནང་དྲོན་མཐབ་ནི་ཨིན་བ་ཅིན་ ཁོང་གི་སོན་འབད་རྐྱངམ་གཅིག་འབད་ཏུབ་འབད་ཟེར་ འདི་གི་དོན་ལུན་སྒོན་ཁུ་ ལུགས་ཤ་འབད་ར་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་འབད་འདི་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཁ་ཐུགས་ལས་ རྩ་གྱོན་དོ་ འདི་བཟུམ་འབད་ར་ང་བཅས་ Thailand ད་ཅིག་ཁར་ཡང་ ང་བཅས་གསུང་དྲོད་ གནངམ་བའི་སྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་དོ། ལ་སོག་ བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལ་སོ་ བོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ལྷེན་ཐབ་གི་དྲི་བ་ ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་འདེམས་ཁུངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་ དེ་ལས་ ཁམས་དངས་ རམ་འཇར་འཐུས་མི་གཉིས་ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་ཞིམ་ད་ འདི་གི་ལན་ལབ་ཅིག་ཁར་འབད་ བོན་པོ་ཀྱི་གསུང་གནང་ དེ་ལས་ གཞན་མི་གི་ མཐོགས་སྐོད་འབད་མ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་འཐུས་མིཿམི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ལྷན་ཐབ་གི་དྲི་བ་ཞུ་ནི་གི་ གོ་སྐབ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མི་ཛེས་སོ་ནམ་བོན་པོ་ལཱི་ འབད་ས་ཅིག་རུང་ར་ ལཱིས་དང་མེན་གི་ཚོང་གྲོལ་འདི་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ནཱ་གི་ཁོ་འདི་ཡོད་མི་བ་ལྷབ་འདི་གི་ གོ་སྐབ་བཟོ་འབད་ད་ཅིག་གུ་ ཚོན་ཏག་སྐོད་འབད་ གནང་མི་འདི་ལཱི་ན་མེད་ས་མེད་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་དྲུབ་དྲེ་སོམ་ཤོ་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར།

152

ད་ང་ར་གི་ལྷེན་ཐབ་གི་དྲི་བ་ཅིགཔ་འདི་ད་ ད་ཅིག་མ་པ་ སོ་ནམ་བོན་པོ་ཀྱི་ལན་ གྲ་སྒྲིག་ཡོདཔ་འོང་ཟེར་ མནོར་འདི་ཡོད་ འདུས་ཚད་གི་མ་ལང་འོང་ཟེར་ ད་རྩོ་བོ་ར་ སྤྱིར་ཏང་ནང་ལས་ཕར་གི་ ཚོང་ལམ་འདི་ཡང་ལུགས་ཤོམ་བཟོ་བའི་གུ་ལཱི་ ད་ལོ་ མཐད་ཁར་དུ་ ད་རེས་གནང་པ་གི་ དཀའ་ངལ་གསལ་ནི་དོན་ལཱི་ Phobjikha དང་ Gangtey ལཱི་བཟུམ་ཅིག་ འབད་བ་ཅིན་ ཀེ་བ་ཀྲིབ་བྱ་འབད་ ད་ལོ་མར་རོང་མ་ཚུགསཔ་པ་དེ་འབད་ ལཱིས་འདི་གི་འབད་འདུག་ལགས། འདི་ཚུ་མ་པ་ ང་བཅས་ར་གི་ནང་ན་འདི་ མི་ཛེས་སོ་ནམ་བོན་པོ་དང་ང་ར་གི་ བར་ནང་ལཱི་དྲེ་མཐུན་ཡང་ལུགས་ཤ་ཅིག་ར་འབད་ཡི་ ཨིན་འདི་འབད་ས་ཅིག་རུང་ར་ མི་སེར་གི་མཁན་ནི་དོན་ལཱི་ ད་རེས་ང་གི་དྲི་བ་ཞུ་མི་འདི་ འདི་ཨིན་འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ང་བཅས་ར་གི་ འཐབ་ལམ་ཏེནམ་ཙམ་ཅིག་ཡང་མེ་ཏུབ་འབད་ཕར་གི་ ས་སྒོ་འདི་ཁ་མཐོགས་ས་གི་ ས་སྒོ་ཅིག་འབདཝ་ལས་ཏེན་འདི་གི་འབད་ ད་ཀེ་བ་ཀྲིབ་བྱ་འབད་ཡོད་ མི་སེར་གུམ་པ་རེ་རེ་ལཱི་ ཀེ་བ་ཀྲིབ་ཀྲིབ་འབད་ཡོད་བའི་སྒང་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་བདག༌འཛིན༌འཐབ་ལཱི་ ཨ་ཙི་ལྷ་ཁ་འདུག་ཟེར་ འདི་ཚུ་ག་ར་གནམ༌དགུན༌འབད་ སི་བའི་འདུས་ཚེ་འབད་ནི་འདི་གི་ ནང་ན་འཁྱེག༌འཛུལ་འབད་བའི་སྒང་ལས་ ག་གི་ཉོ་འདི་འབད་རུང་ཕེན་མ་འཐོབ་འབད་ འགྱོགས་ནི་ཨིན་མས། འཐབ་ལམ་ཏོན་དགོཔ་པའི་གུ་ལཱི་ འགྱོག་སུ་ཅིག་འབད་ཏོན་གནང་དགོཔ་པས་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་འ་ནི་གི་ལན་གཅིག་ མི་འཛེས་སོ་ནམ་བོན་པོ་ཀྱི་ ཁ་ཐུགས་ལས་ ད་འདི་གི་གྲ་སྒྲིག་གཅིག་འདི་ འཛེད་ར་འཛེད་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཀེ་བ་ ཀྲིབ་བྱ་འབད་མི་སེར་གུམ་པ་ བྱ་ལས་སྤྱེད་འདི་གི་ ཚོང་གྲོལ་འཐབ་མ་ཚུགཔ་བ་སོད་བའི་སྒང་ལས་ འདི་ཚུ་གི་མཐོན་ཤུག་འདི་ལོ་གཅིག་གི་ ཚོར་བ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་སྐྱི་དུ་འདི་ གཞུང་དང་སོ་ནམ་ལྷོན་ཁ་གི་ ཁ་ཐུགས་ལས་ འཛེད་ར་འཛེད་དགོ་འདི་ ཁག་ཆེ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལོ་གཅིག་གི་ཚོང་འཇུར་ཨིན་ འདི་ལས་ལྷབ་འདི་མཐོན་ཁུང་ ག་ཅིག་ཡང་མེད་ འདི་འབདཝ་ལས་ཏེན་འདི་འབད་ ང་རའི་ཁ་ཐུགས་ལས་མི་སེར་གི་ཁ་ཐུགས་ལས་ སེལ་དོབ་ཟུམ་ཅིག་འབད་ དང་པ་དྲི་བ་ཨིན་ གཉིས་པ་སོལ་དོབ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ སོ་ནམ་བོན་པོ་དང་གཞུང་ལཱི་ འགྱོག་སུ་ཅིག་འབད་ར་འཕྱིག་མ་རབ་ཅིག་འབད་ར་ གནང་དགོཔ་འདི་འགལ་ཆེ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ ཁམས་དངས་རམ་འཇར་གི་ འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གི་ཞུ་གནང་ལགས་དྲི་བ།

ཁམས་དངས་རམ་འཇར་འཐུས་མིཿལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ངའི་གི་ཡང་ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ ཚོང་དྲོལ་འཐབ་བའི་དམ་འདི་ལཱི་ ཀེ་བ་ཚུ་ཚོང་མ་ཆུགཔ་པའི་ལོ་རྒྱུག་ཚུ་ ནུབ་ཆོགས་ནང་རྐྱངམ་ཅིག་ མེན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ ཤར་ཆོགས་འོང་ལས་འབད་འདི་འབད་རུང་ Samdrup Jongkhar ལས་གྱི་ཟིམ་ན་ མི་སེར་ཚུ་གི་ཀེ་བ་འདི་ཚོང་དྲོན་འཐབ་ མ་ཚུགཔ་པའི་ བཀའ་ངལ་སམ་འབད་ར་ འགྱུང་འདི་གི་འབད་འདུག་ཟེར་ ཧེ་མ་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཕར་ལས་རང་གི་ག་རི་ནང་ལཱི་ སྐོད་ཞི་ན་རོ་མར་ Siliguriའབབ་རུང་ Falakata འབབ་རུང་ Phuentsholing འབབ་རུང་ འབབ་ཕྱོགཔ་འབད་དེ་འབད་འདུག་ ད་རེས་ཀྱི་ཐེ་ཁམ་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ད་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ མར་ལས་གི་དྲེ་ཏོག་འབད་མི་ཚུ་གི་ SSB ལས་འགྱོག་ཞི་ནང་འབབ་དགོཔ་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་ custom clearance ཏོན་ནི་ལཱི་ཡང་ཉིམ་གཞི་རེ་གདོ་ཞི་

153

ན་ ཀེ་བ་ཚུ་མེདཔ་འཐལ་འདི་འབད་ མི་སེར་ཚུ་གི་ཐེན་ཁུང་འདི་ ཡོད་ན་མེད་ན་འདི་ཨིནམ་མས་ ལོ་གཅིག་ལཱི་ཚར་གཅིག་ལས་གེ་མཐོན་ནི་མི་འདུག་ ད་འ་ནི་ཚུ་མེདཔ་འཐལ་བའི་སྒང་ལས་ མི་སེར་ལཱི་ཀུ་འཇོང་ག་དེ་འབད་ འཕོགཔ་ཨིན་ན་ང་བཅས་ཀུན་གི་ མཁོན་ཟེར་མནོརཝ་མས་ལགས། འ་ནི་འབད་ཞི་ན་ གཞུང་གི་འོང་ལས་འཐབ་ལམ་འདི་རོ་ Bangladesh ལོ་ Nepal དང་ཅིག་ཁར་མར་ལས་ཕར་ ཚོང་དྲོན་འཐབ་ནི་གི་ འཐབ་ལམ་ཏོན་གནང་ནུག་ འདི་ངལ་ལུན་མེདཔ་བཟུམ་ཅིག་ ཡར་སོང་འབད་ ད་དེ་འབད་ཡར་སོང་འདི་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ཡང་མེདཔ་བཟུམ་འབད་ ང་རང་གི་འོང་ལས་ དེ་འབད་འཛེལ་ཡི་ གཞུང་གི་འོང་ལས་ད་ ཀེ་བ་འདི་ལོ་རེན་ཚེ་མེད་པ་མར་ལས་ ང་བཅས་ར་ནང་དྲོན་འབདཝ་མས་ འདི་འབད་མ་དགོཔ་ཅིག་གི་་འཐབ་ལམ་ནང་ན་ འདི་ནང་ལཱི་ ཡངན་སྟེ་ cold storage ཚུ་གིས་ ལག་ལུད་འཐབ་བཞིན་ན་ གཞུང་གིས་ལུན་བཞིན་ན་ འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་ མ་ཐོན་པའི་ནམ་དུས་ལཱི་ འབད་ཚུགས་པའི་ འོས་འབབ་དང་ ལྕོགས་གྲུབ་ཅིག་ཡང་ དེ་་་ མཐོངམ་ཨིན་པས་ སྟེ་ འ་ནི་གི་ལན་ཅིག་ཡང་ གསུངས་གནང་པ་ཅིན། སྟེ་ འདི་མེན་རུང་ ཕར་ལས་ marketing ཧེ་མ་ སྔར་བཞིན་དུ་་་ ཁོང་ར་ཚུ་གི་ གདང་འདོད་དང་འལལ་བཞིན་ན་ ཐད་ཀར་དུ་རོགས་ བཙོང་ཚུགས་པའི་གོ་སྐབས་ཅིག་གནང་ཚུགས་ཏེ་འབད་བ་ཅིན་ ལུགས་ཤོམ་འོང་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་པ་ དྲི་བ་གྲོས་འདེབས་ག་ར་ སླ་བསྲེས་་་འདུག། འདི་དྲི་བ་བཟུམ་་་ར་ བརྩིས་ཏེ་གིས་་་ མི་སེར་གྱི་སབས་མ་བདེཝ་ཨིན་པས་ བོན་པོ་གིས་ འདི་གཉིས་ཆ་ར་གི་ སབས་གཅིག་ཁར་འབད་བཞིནམ་ད་ སྟེ་ དྲི་བ་་་ར་ ཨིན་པས་ལགས་ གཅིག་འདི་ ནཱ་ལས་ཕྱིར་ཚོང་འབད་མ་ཚུགས་པའི་སྐོར་ལས་ ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་གིས་ སྟེ་ ང་བཅས་ནཱ་ལཱི་ ton བརྒྱ་བརྒྱ་་་ ལཱིད་དེ་ཡོད་པའི་ འདི་ཚུ་ ཕྱིར་ཚོགས་འབད་མ་ཚུགསཔ་ད་ལཱི་ ཕྱི་ཁར་ལས་ ནང་འདྲེན་འབད་བའི་གི། དེ་ལས་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་འབད་བ་ཅིན་ སྟེ་ marketing strategy གི་སྐོར་ལས་ དེ་ལས་ SSB གི་སབས་མ་བདེཝ་ སྟེ་ སྔོན་མ་འབད་སོལ་ཡོདཔ་བཟུམ་་་ འབད་ཐབས་སྒྲིགས་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཨིན་པས་ འདི་གི་ལན་ཅིག་ ཞུ་གནང་ཤིག་ལགས།

སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོཿལགས་སོ་ལགས། ད་ལོ་ ཡར་ལ་ཁར་ལས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་བཀའ་གནང་དོ་བཟུམ་་་ར་ སྟེ་ དྲི་བ་གཉིས་ཆ་ར་ ཧ་ལམ་ཆ་འདྲ་སུ་ཅིག་་་ སྟེ་ ངེ་གི་ལན་ཡང་ སོ་སོ་ སོ་སོ་་་ མེན་པར་བཞིན་ན་ སབས་ཅིག་གུ་་་ ང་ར་གིས་ ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཅིག་གནང་སྟེ་གིས་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འདི་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ཡང་བསྐྱར་ང་བཅས་ར་གི་ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ སྟེ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ། འདི་བཟུམ་་་ར་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ ལཱི་ཡང་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ད་ ཕྱེད་ཀ་ཅིག་ མ་པ་ ལན་ཡང་ འདི་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་ནང་ལས་ཕར་ ང་ར་གིས་ ཡོད་དོ་བཟུམ་་་ གོ་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ད་ གཙོ་བོ་ར་ མ་པ་ ད་ལོ་ནཱ་ ཉི་ཤོག་སས་ཕུག་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ར་གཉིས་ཀྱི་བར་ནལཱི་འདི་

154

གསུངས་གྲོས་ལོག་ཅི་ར་ སྟེ་ ཁོ་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་རྒྱས་བཞེས་ཏེ་གས་་་ སྟེ་ ལོག་ཅི་ར་ མིསེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོ་སོད་ལོང་མེད་པར་ སྙན་ཞུ་ཕུལཝ་ཕུལ་སར་བཞག་ སྟེ་ ཁོ་གིསན་ སྟེ་ ང་སོད་ལོང་ར་མེད་པར་ ཨ་རྟག་ར་ ང་ལཱི་སྙན་ཞུ་ལྷོདཔ་ལྷོད་ས་ར་ ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འ་ནི་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ནཱ་ འཐུས་མི་ཁོ་ར་གིས་ ཞུ་གནང་དོ་བཟུམ་་་ར་ ད་རེས་སྐབས་ཅིག་ སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། སབས་མ་བདེཝ་ཐོན་དགོ་མི་འདི་་གཙོ་བོ་ར་ སྟེ་ ང་བཅས་ར་མར་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་ ང་བཅས་ར་ རིན་བསྡུརཁང་ནང་ བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཧ་ལམ་ ཀེ་བ་ metric ton སོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལྷགཔ་ཅིག་ དེ་་་ར་ ད་ལོ་ བསགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། དེ་་་ བཞག་སྟེ་ལཱིས་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ག་ཙོ་བོ་ར་ མར་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་འབྲུག་གི་ཀེ་བ་འདི་ཚུ་ ནང་འདྲེན་འཐབ་མི་ རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་འདི་ཚུ་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོང་རའི་ས་ཁོངས་ནང་འགྱོ་་་ བལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་མར་ འབྲུག་ཟ་སོད་ལས་འཛིན་གྱི་ཆ་རོགས་དང་ དེ་བཟུམ་་་ ང་ར་གི་ལྷན་ཁག་གི་སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་དང་ མ཈མ་ལས་སྡེ་ཚན་གྱི་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་གིས་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མར་འགྱོ་བལ་བའི་བསྒང་ལས་ ཁོང་ར་གི་ས་ཁོང་ནང་ཡང་ འདི་ཚུ་ བཙོང་མ་ཚུགས་པར་ དེ་་་ར་ ལཱིས་དེ་ཡོད་ བསགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར། སྟེ་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ར་ ལུན་ཏེ་འབད་རུང་ར་ ནཱ་བཞག་ནི་རྐྱངམ་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་ སྟེ་ ཕྱི་ཁར་གཏང་སའི་ས་སྒོ་ མ་པ་ལས་མེད་ཟེར། མེད་དགོ་མི་འདི་ ཁོང་ར་གི་ སྟེ་ ངབཅས་འབྲུག་པའི་ཀེ་བ་ལས་ལྷག་སྟེ་གིས་ སྟེ་ སྤུས་ཚད་འབད་དེ་འབད་རུང་ གོང་འབདན་ཁེ་ཏོག་ཏོ་་་ ཁོང་ར་ཕར་ སྔ་སྡེ་ པཱན་ཇཱཔ་དང་ འདི་ཚུ་ནང་ལས་ ཐོན་ནི་འདི་གིས་ སྟེ་ ཁོང་གིས་མ་པ་ལས་ར་ འབད་མ་ཚུགས་ཟེར་ ཁོང་གིས་འ་ནེ་་་ ལོ་རྒྱུས་འདི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ར་ ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྙན་ཞུ་དེ་་་ ཕུལ་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི། ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ནང་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཕྱག་ལཱ་ག་ཅི་གནང་ཡི་ག་ འདི་ཡང་ ཞུ་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ལགས། ད་ འ་ནི་དཀའ་ངལ་འདི་ ཐོནམ་ཅིག་ར་ ང་བལན་ ང་བཅས་ར་གི་ནཱ་ མི་སེར་འདི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྙན་ཞུ་མ་ཕུལ་བའི་ཧེ་མ་ ང་བཅས་ར་གི་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་དང་ གཅིག་ཁར་ལཱི་ མ་པ་ཁོང་ར་གི་ མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་དེ་འབད་རུང་ རོགས་འཐུས་མི་འདི་ཚུ་ ཐུགས་དཀྲོགས་ནི་མེདཔ་ཅིག་་་ སྟེ་ ཧེ་མ་ར་ གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱག་ལཱ་གནངམ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ ངེ་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་འབད་དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་གིས་ དེ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ཟ་སྤཡོད་ལས་འཛིན་གྱི་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་གིས་ ག་དེ་་་ འབད་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན་ སྟེ་ མར་སབས་མ་བདེཝ་ཐོནམ་ཅིག་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁག་ཁག་གི་ས་ནམ་པ་འདི་ཚུ་ལཱི་ སྙན་ཞུ་འདི་ཚུ་ ཕུལ་ཞིནམ་ལས་ ད་ལོ་ ཀེ་བ་ནཱ་རིན་འདུར་ཁང་ནང་ལཱི་ འབག་འོང་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ ད་ལོ་ སྐབས་ཐེང་ཅིག་ འབག་མ་ཤོག་ཟེར་ ཡར་ར་ བཞག་གནང་ཟེར། ནཱ་འབག་འོང་བའི་བསྒང་ལས་ ནཱ་བཙོང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཟེར་སླབ་་་ བར་དོན་འདི་ཚུ་སྤེལ་ནུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། དེ་བཟུམ་་་ར་ ད་ལོ་ང་བཅས་རའི་ ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ར་ རོང་ཁག་སོ་སོ་ སོ་སོ་ ནཱ་ས་སྒོ་ སོ་སོ་ སོ་སོ་ནང་ལཱི་ ཀེ་བ་འབད་བ་ཅིན་ ད་ བསོམས་ཀྱིས་ག་དེམ་ཅིག་འདུག་ག་ འདི་ཚུ་ཡང་ བལ་བའི་བསྒང་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་གི་ངེ་གི་ཆ་རོགས་འདི་ཚུ་དང་ རོགས་ཟ་སོད་ལས་འཛིན་གྱི་ཆ་

155

རོགས་འདི་ཚུ་གི་བར་ནང་ལཱི་ གསུང་གྲོས་འདི་ཚུ་ཡང་གནང་ སྟེ་ མ་པ་ལས་ར་ སབས་ར་མ་བདེ་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ནཱ་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁམས་དྭངས་རམ་འཇར་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ སྟེ་ ང་བཅས་ར་གི་ མར་ལས་ ནང་འདྲེན་དུམ་དྲག་རེ་ འཐབ་སྟེ་ར་ཡོད་ལགས། སྟེ་ ནང་འདྲེན་འཐབ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་ མ་པ་ཨིན་ནི་འདི་རོགས་ ང་བཅས་ར་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ལཱི་ཡང་ འདི་གིས་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཐོན་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་ཅིག་ཡང་འདུག་ལགས། འ་ནི་འདི་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་ཡང་ བསྒྲིག་སྟེ་གིས་་་ ནང་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་ཡང་ སྟེ་ བར་མཚམས་འབད་དགོ་ནི་འདྲས་ཟེར་བའི་ གསུང་གྲོས་འདི་ཚུ་ཡང་ ད་ལོ་ འསང་པའི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཐད་ཁར་དུ་ ག་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ སྟེ་ད་ མར་ལས་ ནང་འདྲེན་འདི་ཚུ་ ནཱ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་ ཧིང་སངས་ས་་་ཤེས་ སྟེ་ ལུགས་ཤོམ་་་ ཧ་གོ་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་གི་ག་ཐུག་ལས་ དུམ་དྲག་རེ་ ག་བཅས་ར་ འབྲུག་ནང་ཁོད་ཀྱི་ནང་ར་ ཕར་ཚུར་ བསྐྱེལ་འདྲེན་འབད་དེ་གིས་་་ སོང་ལུན་འབད་དེ་གིས་་་ མེད་ས་ དགོ་ས་ལཱི་ ཕུལ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་འདི་་འདི་ཚུ་ཡང་བསྐལ་འདི་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཐད་ཀར་དུ་ཅིག་ སྔོན་མ་བཟུམ་ཅིག་་་བ་ཅིན་ ཁམས་དངས་རམ་མཇར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ དེ་བསྒང་བཟུམ་ཅིག་་་བ་ཅིན་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་གི་ ཕྲངམ་ཕྲང་ས་རྒྱ་གར་གི་ ས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་བཀོད་འདི་ ཚོང་འབྲེལ་ཐབས་འདི་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་བདེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ ཨིན་རུང་རང་ ང་བཅས་གཞུང་གི་ ཁ་ཐུགས་ལས་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁ་ གཞུང་གིས་ ཁ་ཐུགས་ལས་ བར་འཛུལ་་་འདི་གི་ ཆ་རོགས་འབད་དགོ་མི་འདི་ཡང་ གཙོ་བོ་རང་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ ཧ་ལམ་ཅིག་ ང་བཅས་གེ་ར་གི་ མཁྱེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ འཕྲལ་འཕྲལ་བསྐབས་ རང་གི་ ཅ་ལ་འདི་ཕར་བཙོང་ ལུན་འབག་ ཏི་རུ་མ་ཐོབས་པའི་གི་དཀའ་ངལ་ ལོག་འདི་རིན་ འ་ཱི་བཟུམ་གི་ བསབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཐོན་ནུག། དེ་བཟུམ་་་རང་ ད་ལོ་ ཆེད་བསོད་ཅན་གི་ འཐུས་མི་གི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་རང་ ང་བཅས་རང་ ཁོང་རང་གི་ སྲུངས་སྐྱོབས་ཀྱི་མི་ འགོ་དཔོན་དང་ཅིག་ཁར་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཐོན་པའི་གི་ ལོ་རྒྱུས་ཨིན་མས་ལགས། འདི་ཚུ་འདི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུགས་ལས་ མ་པ་ ང་བཅས་རང་ ཐུན་ལམ་གི་ཐོག་ལས་་་ གཞུང་འབྲེལ་འདུ་ འབད་བ་ཅིན་ དུས་ཚོད་སྒོ་མས་ ཐུན་ལམ་གི་ཐོག་ལས་་་ མཛད་འདི་གི་་་ འདི་ཚུ་དཀའ་ངལ་འདི་ གསལ་བའི་བསྒང་རང་ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ རང་དབང་རང་བཙན་གི་རྒྱལ་ཁབ་ ཅིག་་་ནི་འདི་གི་ འདི་ནང་ལས་ཕར་འདི་ རང་གི་མནོ་དོ་བཟུམ་་་ཅིག་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་འདི་ཚུ་ འགྱོ་མི་བཏུབ་་་ཟེར་ འདི་ཆེད་བསོད་ཅན་གི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཡང་མཁྱེན་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཡང་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་མཁྱེན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ ང་རའི་ ཁ་ཐུགས་ལས་ འ་ནེམ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ་ལགས་ བོན་པོ། ད་ དྲི་བ་གཉིས་པ་ ལམས་ཤིང་རྐང་པར་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གི་་་ ཤེས་རིགས་བོན་པོ་ལཱི་ ཁ་འབགཔ་གི་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ གནས་ཡུན་ཕར་གྱངས་འབད་ནི་དང་

156

ཞིས་སོན་ཤེས་ཡོན་ སློབ་སོན་པ་ཚུ་ལཱི་ འཚོ་བསན་མ་དངུལ་དང་ དགོངས་ཞུའི་གསལ་རས་ ཁས་ཕན་གི་སྐོར་
ལས་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་ འཐུས་མི་གི་་་ ཞུ་གནང་།

༢. 4P4S/OQ18 *ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ གནས་ཡུན་ཕར་འགྱང་འབད་ནི་དང་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་སོན་པ་ཚུ་ལཱི་ འཚོ་རྟེན་མ་དངུལ་དང་ དགོངས་ཞུའི་གསོལ་རས་ ཁེ་ཕན་གྱི་སྐོར།

ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་འཐུས་མིཿ དང་པ་རང་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས། མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་མཆོག་གི་ དྲི་བ་ཞུ་ནི་གི་ སྒོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས། དྲི་བ་འདི་ཡང་ ཤེས་རིགས་དང་ རིགས་རྩོལ་གོང་འཕེལ་ ལྷན་ཁག་གི་ བོན་པོ་ལཱི་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་
ལགས། དབྱིན་ཟླ་ ༡༢ པའི་ དབྱིན་ཚེས་ ༩ ལཱི་ལགས་ ཤེས་རིགས་ལྷན་ཁག་གི་ གནས་བསྡུས་བསྡུ་ལུན་
གཅིག་ནང་ལཱི་ ་་བ་ཅིན་ སྙན་ཞུ་དང་ འལལཝ་ད་ལཱི་ལགས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ དབྱིན་ལོ་ ༢༠༢༥ གི་ ལོ་ནང་ལཱི་ལགས་ ཁ་འབགཔ་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལཱི་ contract Teachers ཡོངས་བསོམས་ ༡༧༥༠ ལགས་ elementary service personal དང་ General service personal ལགས་ GSP

ཡོངས་བསོམས་ ༢༤༨༠ འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ལས་ ཞིས་སོན་ཤེས་ཡོན་ སློབ་སོན་པ་ ༢༩༥ འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ཚུ་ལཱི་ མི་སེར་དམངས་གཙོ་ ཚོགས་པ་གི་ མཁས་བངས་ དམ་བཅའ་ ཨང་དྲུག་པ་ནང་ལཱི་་་བ་ཅིན་ ག་དེ་་་མཁོས་འདི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁ་འབགཔ་གི་གཡོག་ནང་ ཡོད་མི་ཚུ་ལཱི་ གཡོག་གི་སྲུང་སྐྱོབས་ འཆར་གཞི་གི་འོག་ལཱི་ སློབ་དཔོན་ གསོ་བའི་གི་ལས་སྦྱེདཔ་ ESP GSP གནདཔ་ wardens དབུ་འཛིན་ matron སྡེད་གཡོགཔ་ ནད་བཤགས་ ཁང་མི་གི་ ཕོ་དང་མོ་ ཨ་ལོ་གཅེས་སྐྱོངས་ལྟེ་བ་དང་ གཞི་རྟེན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སོན་པ་དང་ དེ་དང་ འདྲ་བའི་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཁ་འབགཔ་ལས་ གཏན་འཇགས་བཏོན་པའི་གི་ ལཱ་གཡོག་གུ་ བརྗེ་སོར་འབད་འདི་གི་ ལམས་ལཱིགས་བརྩམ་ཐོག་ལས་ ཞབས་རྟོགས་དང་ མཁས་ཕན་ཚུ་ ཁ་འབགཔ་གི་ནང་ ཡོད་མི་ཚུ་ལཱི་ ཐོབས་བཟོ་ནི་ཟེར་ དེ་མཁས་བངས་དམ་བཅའ་ནང་ལཱི་ གསལ་རི་རི་མཁོས་འདི་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཨིན་རུང་ ད་རིས་ ཁམས་ཅིག་འབདཝ་ད་ བར་བརྒྱུད་ནང་ ག་དེ་་་འདུག་ཟེར་ ཞུ་བ་ཅིན་ ཁྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁ་ གནས་ཚུལ་འདི་ལཱི་ བལ་བ་ཅིན་ལགས་ ད་རིས་གནང་པ་ དམིགས་གསལ་་་རང་ ཁ་འབགཔ་གི་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལགས་ ཤེས་རིགས་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་ལགས་ ལོ་ངོ་མངས་རབས་ཅིག་ ཕྱག་ཞུ་འདི་འགྱོ་བའི་གི་མཐའ་མ་ གཏན་འཇགས་་་བཟོ་ནི་འདི་ ཕར་རང་བཞག་ མཐའ་ན་ཁོང་རང་གི་ ཁ་འབགཔ་གི་ གནས་ཡུན་ཅིག་རང་ ཕར་གྱངས་ contract extension མ་ཐོབ་པའི་ ཁོང་རང་གི་ སྙན་སྲུངས་དང་ འཚོ་བའི་གི་གནས་སངས་གི་སྐོར་ལས་ ཚ་རྒྱངས་སོམ་བངས་འདི་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གནས་སངས་འདི་ལཱི་ བལ་བ་ཅིན་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུགས་ལས་ མི་སོབས་མ་ལང་པའི་གི་དཀའ་ངལ་ ན་ཐན་རང་གཡོག་ནང་ བཙུགས་ནི་གི་ ཈མས་སོངས་ཚུད་ཚར་ཞིནམ་ལས་ལགས་ དེ་ལས་ བརྟེན་པའི་གཡོག་ནང་ལས་ དགོངས་ཞུ་བཏངམ་ད་ གཡོག་གི་དུན་ལམ་འདི་ཚུ་ བགོད་འགྲོ་འབད་དོ་བཟུམ་ཅིག་་་ཡང་

157

འགྱོ་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ དང་པ་རང་ ཤེས་རིགས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོང་ལས་ ཁ་འབགཔ་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ལགས་ དམིག་གསལ་གི་་་ མཁས་བངས་དམ་བཅའ་ལར་དུ་ མཛད་ཐབས་ཡོད་མི་དང་ ཡང་ན་ དུས་ཡུན་ཕར་གྱངས་འབད་ནི་ contract extension ནང་དགོ་པའི་གི་ དྲི་བ་ ཐབས་ལམ་ཡོད་ག་ ཟེར་བའི་དྲི་བ་དང་པ་འ་ནི་ཕུལ་དོ་ཟེར་ གཉིས་པ་འབདཝ་ད་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ཤེས་ཡོན་གྱི་སློབ་སོན་པ་ཚུ་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་བཅུ་ཕྲག་ལས་ལྷག་སྟེ་ཕྱག་ཞུ་སྟེ་ཡུན་རིངམ་འབད་ ཁོང་ལཱི་དངུལ་ཕོག་གི་ཡར་སེང་ཡང་མེད་འཚོ་རྟེན་མ་དངུལ་ Provident Fund གོང་ཞུ་གི་གསོལ་ར་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་འཚོ་བའི་གནས་སངས་འདི་ལུགས་ཤོམ་མེད་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཤེས་རིག་ལྷང་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞི་གཡོགཔ་གཞན་མི་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་མཚུངས་འབད་ Uniform འབད་བཟོ་ནི་གི་ལས་རིམ་དང་ འཆར་གཞི་ཚུ་ག་དེ་འབད་ར་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་ག་ཟེར་འདྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ཕུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས་བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལ་སོགས་འདྲི་བའི་ལན་འདི་ཤེས་རིག་བོན་པོ་གི་ཞུ་གནང་ལགས།

དེ་གི་ལན་ལཱི་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས་ འདི་བཟུམ་འབད་ར་ཚོགས་དམངས་ལཱི་ཡང་སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ད་རེས་ལམ་ཤིང་སྐང་པ་ར་གི་ཆེ་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་འདྲི་བ་གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོག་ཅིག་གསུང་གནང་ནི་འདི་གི་གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

འ་ནི་གནས་དོན་འདི་ག་ཅི་འབད་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ད་ལོ་ལྷན་ཁག་གི་ལྷོང་ལས་ཕྱག་ལཱ་འདི་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་ ལུ་ཤ་ར་མཛད་དེ་ར་ཡོད་ང་བཅས་ལྷན་ཁག་ ད་ལོ་ཕྱག་ལཱ་མཛད་མི་འདི་ ནཱ་ཚོགས་དམངས་ལཱི་ ཡང་ན་ཁ་འབབ་ནང་ལཱི་ལཱ་འབད་མི་གི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཈ན་གསལ་ང་བཅས་ཀྱི་བཀལ་མ་ཚུགས་ ད་རེས་གོ་སྐབས་གནམ་མེད་ས་མེད་བཟང་པོ་ཅིག་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ལྷོང་ལས་ ད་ལོ་ང་བཅས་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཕྱག་ལཱ་གནང་འབད་བཞུགས་མི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་བརྟེན་སྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་ ཁག་འབབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཆ་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ལྷོང་ལས་འདི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ག་ར་ ང་གི་ཚར་ཧ་ལམ་ཅིག་ར་ཞུ་ཡི་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ཟེར་སླབ་ད་ཤེས་རིག་ཟ་ཚང་ར་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

ཤེས་རིག་གི་ཟ་ཚང་ཟེར་སླབ་ད་ ང་ལཱི་འདི་ང་ལཱི་འདི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་བརྟེན་སྐྱང་ཡང་ན་ ཁག་འབབ་འབད་ནང་ལཱི་ལཱ་འབད་དེ་འབད་རུང་ག་ར་ ང་གི་ཨ་ལོ་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན་ལགས་ ཕམ་ཅིག་འབད་ཨ་ལོ་གཉིས་ལཱི་དབྱེ་བ་ཕྱི་མ་དགའ་དོ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས་ ཁོང་ལཱི་ཡང་དབྱེ་བ་མེདཔ་འབད་ར་ཁོང་གི་འཐོབ་ཐངས་འདབ་རུང་ག་ཅི་འབད་རུང་འདྲ་མ཈མ་འབད་ཕུལ་ནི་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས་ ད་ནཱ་གི་ཐད་ཁར་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ད་ང་

158

གི་ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ལོ་གཉིས་དེ་ཅི་གི་རིང་ལཱི་ སློབ་གྲྭ་བལོ་བསྐོར་ནང་ལཱི་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ བརྒྱ་གཅིག་དེམ་ཅིག་ བརྒྱ་གཅིག་ལས་ལྷགཔ་འབད་ལྷོད་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ལ་ལཱིག་སློབ་དཔོན་ཁག་འབབ་ཀྱི་ཕྱག་གནམ་མེད་ས་མེད་ལུགས་ཤོམ་འབད་མཛད་དེ་འདུག་ལགས་ ལ་ལཱིག་བརྟེན་སྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་ཡང་ལྷག་སྟེ་འབད་དེ་འདུག་ ང་བཅས་གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་ཡི་ ཁོང་ར་གི་ Commitment འདི་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ཕྱག་ལཱ་གནང་ནུག་ འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ གཅིག་འདི་ Contract བྱ་རིམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་ཟེར་ བསམ་རྩིས་ནང་ལཱི་གཅིག་འདུག་ལགས་ འ་ནི་ཚུ་ སློབ་དབུས་འཛིན་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཁག་འབབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཨིན་པས་ལགས་ སླབ་དཔོན་ ༦ འབད་མི་ཅིག་འདུག་ ཨ་ལོ་གི་གྱང་ཁ་འབད་བ་ཅིན་ ༨༥ དེམ་ཅིག་འདུག་ལགས་ ཨ་ལོ་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་སེམས་དགའ་སྟེ་བརྒྱ་ཆ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ Pass Percentage གཏོན་ཏེ་འདུག་ ང་བཅས་ལྷག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཁོང་ལཱི་གནམ་ས་མེད་ངལ་རངས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ ཨིན་རུང་ ད་རེས་འདི་ང་བཅས་ནཱ་ཁོང་ལཱི་བརྟེན་སྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་འབད་བཟོ་ནི་གི་ཐད་ཁར་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་འདི་ གཞུང་གི་བཀོད་ཁྱབ་བཀའ་རྒྱ་འདི་ ༢༠༢༤ གི་དབྱིན་ཟླ་ ༡ པའི་དབྱིན་ཚེས་ ༢༩ ལཱི་ 21 Janurary 2024 ལཱི་ང་བཅས་མི་རྗེ་བོན་ཆེན་གྱི་རང་ཕྱག་རྟག་གནང་སྟེ་འབད་བཀོད་ཁྱབ་བཀའ་འདི་གཏང་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ Sub committee བཟོ་སྟེ་འབད་ ང་བཅས་ཀྱི་ Regularization of contact teachers ཡོད་ལགས་ འ་ན་ལཱི་སློབ་དཔོན་དང་ ESP GSP Wadern Matron Driver wart boy ག་ར་ NFA instructors ཚུ་ག་ར་ཚུདཔ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ ད་འ་ནི་ Sub committee གི་ལཱ་འབད་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་རྒྱལ་གཞུང་གཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་བསྟུན་གྲོས་རྐྱབ་འབད་ ང་བཅས་ Para regular བཟོ་ནི་འདི་གྲུབ་ཚར་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ ༢༠༢༤ ནང་ལཱི་རང་ ང་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་ཚར་ཡི་གྲུབ་ཚར་འབད་ ཁོང་གི་འཐོབ་ལམ་འདི་ཚུ་ག་དེ་འབད་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ཧེ་མ་ཁོང་གི་ཁག་འབབ་ contract Term འདི་ལོ་ ༡ ༢ ༣ ཡོད་མི་འདི་ལོ་ ༥ འབད་བཟོ་ད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ ལོ་ ༥ འབད་བཟོཝ་ད་ལཱི་ ཁོང་ར་ལོག་ཅིག་ལོག་ཅིག་འབད་ལོ་ ༥ ༥ གི་རིང་ལཱི་ ཁོང་ར་ Renew འབད་རེངམ་ད་ལཱི་ འདི་བརྟེན་སྐྱང་གི་བཟུམ་འབད་ར་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་པས་ ཁོང་ར་གི་ Services དགོཔ་འབད་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁོང་ར་ Renew འབདཝ་ད་འདི་བརྟེན་སྐྱང་བཟུམ་འབད་ར་འགྱོ་འོང་ཟེར་ ད་འ་ནི་ནང་ལཱི་ཁོང་འཐོབ་ལམ་ག་ཅིག་ར་ Contract ནང་ལཱི་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་གི་ ཁོང་རག་ཅི་ར་ཐོབ་ཐངས་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན།

ཁོང་ར་དངུལ་ཕོ་གི་ Raise དང་ Increment, Salary raise དང་ Increment དེ་ཚུ་ ཁོང་ཐོབ་་་ཡ་སི་ལགས། ཁོང་ Allowance དེ་ཚུ་ ཐོབ་དགོཔ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁོང་གི་ Contract ནང་ ལཱ་འབད་མི་དེ་ཚུ་གི་ཐོབ་་་ཡ་སི་ལགས། ཁོང་ Professional development འབད་དགོཔ་རེ་འཐོན་་་བ་ཅིན་ འ་ནི་ཡང་ཐོབ་་་ཡ་སི་ལགས། ཁོ་ Transfer གི་ Grant གནས་སོར་་་འགྱོཝ་ད་ ཐོབ་ནི་མེད་ལགས། འ་

159

ནི་ཡ་ཐོབ་་་ཡ་སི། དེ་བཟུམ་་་ཁོང་གི་ Provident fund, Gratuity དེ་ཚུ་ཡང་ཐོབ་་་ཡ་སི། Home Ownership ཡང་ ཁོང་གི་ཐོབ་་་ཡ་སི། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ Para-Regular, Contact teacher དེ་ཚུ་འདི་ Para-Regular བཟོ་ནི་གི་ དམ་བཅའ་འདི་འབདན་ ང་བཅས་ཀྱི་འགྲུབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས། ༢༠༢༡ ནང་ར་འགྲུབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་གི་ཐད་ཀ་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ཨ་ཙི་ཙིག་སོ་སོ་ཡོད་ལགས། ཨིན་ནི་འདི་ ཁོང་གི་ར་ལོ་ ༥ དེ་ཅི་ ལོ་ ༥ ་་ར་བཟོ་ད་ཡི། ང་བཅས་ ཁྱད་པར་འདི་ག་སྟེ་ཆགས་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ ESP GSP དེ་ཚུ་ O དང་ M ནང་ཡོད་ལགས། ཁོང་ར་གི་ Category འབད་བ་ཅིན་ Operation O དང་ S Operation དང་ Support Category ནང་ཨིན། འ་ནི་་་འབདཝ་ད་ དཔེ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ Night Guard ཨིན་པ་ཅིན་ Night Guard གི་འདི་ ཁོ་ renew འབདཝ་ད་ ལོ་ ༥ ་་ renew འབད་བ་ཅིན་འདི་ ཁོ་ལོ་ ༥ ་་ར་ཐོབ་པས་ལགས། འཇམ་ཏོག་ཏོ་འདུག་ལགས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐད་ཀ་ལྷོདཔ་ད་ སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་ ང་བཅས་ O དང་ S Category མེན་ལགས། ཁོང་འདི་ P Professional Category ནང་ཨིན་ལགས། Professional Category འབདཝ་ད་ Professional Category གི་ཐོབ་ཐངས་སོ་སོ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཐོབ་ཐངས་འདི་སོ་སོ་འདི་ ད་ ཐོབ་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་མི་ཞུ། ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་ མཁྱེན་དགོཔ་འདི་ག་ཅི་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ Consolidated Contact དང་ Regular Contact ཟེར་ཁག་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐད་ཀ་ལྷོདཔ་ད་དེ་ འ་ནི་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Contact ཟེར་སླབ་ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ Legal Term, Contact ཟེར་མི་འདི་ Legal Term ནང་འདི་ རང་གི་འདི་ དུས་ཡུན་འདི་ ཚང་བཞིནམ་ལས་ རང་དགོངསམ་ཞུ་དགོཔ་་་ཨིན་ལགས། That’s the Legal term ལགས། Contact ཟེར་མི་འདི་ལགས། ང་བཅས་སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་ hire འབད་མི་འདི་ གཉིས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། Regular Contract ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ RCSC གི་ཆོས་རྒྱུགས་རྐྱབ་་་ ཁོང་ར་མཐར་འཁྱོལ་་་ འགྱོ་མི་དེ་ཚུ་འདི་ ཁོང་ར་ Regular teacher ་་འཛུལ་མི་ཨིན་ལགས། ལ་ལཱི་ RCSC ནང་ལས་རྐྱབ་སྟེ་ ཁོང་ར་ pass འདི་འཐོན་ but ཁོང་ར་གི་ས་སོང་ནང་མ་ཚུད་ནི་འདི་གི་ ཁོང་དེ་་་ར་ལཱིས་མས་པ་ལགས། འ་ནི་དེ་ཚུ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ Consolidated... Regular Contract teacher ཟེར་ལུནམ་ཨིན་ལགས། Consolidated Contract teacher ཟེར་མི་འདི་ ལ་ལཱི་འདི་ འ་ནི་གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལཱི་འཐོན་མས་པ་ལགས། རོང་ཁག་ནང་ལས་ཕར། Vacancy ཆུང་ཀུ་ཆུང་ཀུ་རེ་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལཱི་་་བ་ཅིན་ Consolidated Contract འདི་ འ་ནི་ལཱི་སླབ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Regular Contract teacher ལཱི་འདི་ ཁོང་ར་གི་ འ་ནི་ RCSC གི་ BCSR ནང་གཟིགས་བ་ཅིན་ Regular Contract teacher གི་འདི་ ཁོང་ར་གི་ Critical Service འབྱིན་ནི་འདི་གི་ ཁོང་ལཱི་ 30%འདི་ allowance ཡང་འཐེབ་་་ཐོབ་་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ནང་འབདཝ་ད་ Recruitment two types འབད་ནུག་ལགས། Category གཉིས་་་འབད་ནུག་ལགས། ༢༠༢༡ དང་ ༢༠༢༣ གི་ནང་འཁོད་ན་ གནམ་མེད་ས་མེད་སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་ དགོངསམ་ཞུ་་་འགྱོཝ་འབདཝ་ད་

160

attrition rate གནམ་མེད་ས་མེད་ high འཐོནམ་རེནམ་ད་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལས་ སློབ་དཔོན་དེ་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ Recruitment on contract ་་ལུན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ Recruitment on contract ལུན་ཡི་ལགས། གཉིས་པ་འདི་ རོང་ཁག་གི་འབད་འོང་ལགས། རོང་ཁག་གི་འབད་མི་འདི་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལས་ short term ཨིན་ལགས། དཔེ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ རོང་ཁག་ནང་ འ་ནི་ང་བཅས་ཀྱི་ ཁོང་ EOL ཞུ་་་འགྱོ་མི་འདུག་ལགས། EOL གི་འདི་ ལ་ལཱི་ ཟླ་ ༣ གི་ཡང་ལུན་མས། ལ་ལཱི་ ཟླ་ ༦ གི་ཡང་ལུན་མས། ལ་ལཱི་ ལོ་ ༡ གི་ཡང་ལུན་མས། ལ་ལཱི་ ལོ་ ༢ གི་ཡང། འ་ནི་ སོ་སོ་འབད་འོང་མས། ལ་ལཱི་འདི་ Medical Leave ནང་ཡ་འགྱོ་མས་ལགས། ཟླ་ ༡ ཟླ་ ༢ ཟླ་ ༣ འབད། ལ་ལཱི་འདི་ Long term study ནང་འགྱོ་ནི་ཡོད། ལ་ལཱི་ 18 months གི་འགྱོ་ནི་ཡོད། ལ་ལཱི་ 2 years གི་འགྱོ་ཡོད། དེ་བཟུམ་་་ Maternity Leave ནང་ Maternity Leave ཟླ་ ༦ གི་འབྱིན་ནི་ཡོད་ལགས། འ་ནི་དེ་ཚུ་འདི་ ག་ར་ Consolidated Contract རོང་ཁག་གི་འབད་ འབྱིནམ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་དེ་ཚུ་འདི་ Substitute Teacher འབད་འཛུལཝ་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱི་ཁས་བངས་ནང་ ཁས་བངས་ནང་ ང་བཅས་ཀྱི་ཁས་བངས་ནང་ཚུད་མི་འདི་ལགས། Contract teacher འདི་ཁག་གཉིས་འབདཝ་ད་ ཁས་བངས་ནང་ཚུད་མི་འདི་ ག་དེ་་་ཨིན་ཟེར་བ་ཅིན་ Contract Teacher, Substitute Teacher དེ་ཚུ་འདི་ short term འབད་ནི་འདི་གི་ ཁོང་ར་གི་དུས་ཚད་ཀྲིག་ཀྲིག་ཡོད་ནི་འདི་གི་ དུས་ཚད་དང་བརྒལ་ཏེ་ ཁོང་གི་ Contract extension མི་ཐོབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་ལཱི་ འོས་འབབ་ར་མེད་ལགས། Medical Leave six months ནང་འགྱོ་བ་ཅིན་ six months ནང་ཁོ་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་འགྱོ་དགོ། འ་ནི་ Medical Leave མཇུག་བསྡུཝ་ད་ འ་ནི་ ལས་གཡོགཔ་འདི་ ལོག་སྟེ་འཐོན་འོང་པ་ལགས། ཁོང་གཏན་འཇགས་ཀྱི་ཨིན་ལགས། དེ་བཟུམ་་་ Study Leave འགྱོཝ་ད་ ལོག་ལྷོདཔ་ད་་་་་ལགས་སོ། ཨ་ཙི་ཙིག་ ཞུ་གེ་ལགས། ཁོང་ལོག་ལྷོདཔ་ད་ ཁོང་ར་གི་གཏན་འཇགས་ཀྱི་ ཧེ་མ་གི་ ཁོང་ར་གི་ས་སྒོ་ནང་ར་བསྐྱོལ་དགོ་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ Contract teacher གི་ extension འབད་ནི་གི་ ས་སྒོ་ར་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Contract teacher extension འབད་ནི་གི་ས་སྒོ་ ག་ཏེ་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ལ་ལཱི་ དགོངསམ་ཞུ་་་ཨིན་མས། ཁོང་ར་གི་ term མཇུག་བསྡུ་་་ retirement འགྱོཝ་རེནམ་ད་ ད་འབདན་ འ་ནི་གི་ས་སོང་བསུབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་དགོ་པས། ལ་ལཱི་འདི་ Chicken འབད་འགྱོ་འབདཝ་ད་ deathགྱི་འ་ཱི་གིས་ ད་འབདན་ང་བཅས་སློབ་དཔོན་དགོ་པས། འ་ཱི་ནང་སློབ་དཔོན་ཚུ་དགོ་མི་འདི་འ་ཱི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་འདི་གཏན་རྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་འབད་བཟོ་ནི་གོ་སྐབས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བོན་པོ་ལ་མ་ལྷན་ཐབས་དྲི་བ་ཀྱི་རྒྱབ་ཁ་ལས་ད་རུང་ཁ་སྐོང་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་ནི་གོ་སྐབས་ཕུལ་གེ། ད་ཐོ་བཀོད་ལུ་ཤ་གནང་འདི་འདུག། འགོ་དང་པ་རང་ལམས་ཤིང་རྐང་པར་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཕུལ་ དེ་ལས་གོ་རིམ་འབད་གཞན་མི་ག་རང་ལཱི་དྲི་བ་ཐོ་བཀོད་ལུ་ཤ་འདུག་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་འདེམས་

161

ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་དེ་ལས་བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་ མཁར་གཡུ་རུང་ ལམས་ཤིང་རྐང་པར་གྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད།དེ་ལས་ལྷོ་ཐིམ་ཕུག་གི་ཡང་ཐོ་བཀོད་གནང་རྒྱབ་བཤུད་གནང་འབད་དེས། འཐུས་མི་གཉིས་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་གོ་སྐབས་ཕུལ་ཚུགས་ནི་མས་ དང་པ་རང་ལམས་ཤིང་རྐང་པར་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་དྲི་བ་སྐར་མ་གཉིས་ཐུགས་ཁར་ནམ་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ དུས་ཚད་ལཱི་དམིགས་སྟེ་། དེ་ལས་སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལཱི་གོ་སྐབས་ཅིག་ཕུལ་བཞིན་ལས་གཞན་མི་རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་གི་འཐུས་མིཿ ལགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཕུལ་ནི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ལགས། དང་པ་རང་ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནི་དབུ་ལགས་འདི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཏེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ནམ་རང་འབད་རུང་བཀའ་སློབ་འདི་ དེ་ལས་བཀའ་རྒྱ་གི་ཐོག་ལས་ཡི་གུ་ཐོག་ལས་འབད་འདི་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ གཞི་སྒྱུར་འབད་དགོ་པ་པས་ཟེར་གནང་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ནཱ་ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ལན་ཕུལ་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀའ་དྲན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།

དེ་འབདཝ་ད་མོ་གིས་ལན་འདི་ཕར་གྱི་ཁས་བངས་དམ་བཅའ་དང་བལར་དུ་གསལ་རི་རི་འབད་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། ད་ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་ནང་གསལ་རི་རི་འབད་ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་འབད་རུང་གཞུང་གཡོགཔ་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ ནཱ་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱིན་འབདཝ་བའི་གང་ལས་གཞུང་སྐྱོང་ནི་འོང་བ་ཅིན་ ང་བཅས་para regular་བཟོ་ནི་མས་ཟེར་འབད་ ཕར་para regular་འདི་བཟོ་ནི་བཞག་འབད་བའི་གང་ལས་ད་རིས་ནངས་པ་སློབ་དཔོན་༥༠༠་དེ་ཅི་ཕར་བཏོན་བཏང་ནི་contract་ནེ་་་འདུག་་ཚ་གྱང་སོམ་ལང་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ལོ་མང་རབ་ཅིག་ཕྱག་ཞུ་འབད་བའི་གང་ལས་བཏོན་བཏང་བའི་གང་ལས་འདི་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གཅིག་འདི་ང་བཅས་ཀྱི་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ས་སོང་འདུག་ལགས། སྟེ་སློབ་དཔོན་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཟེར་སླབ་མས་samtse college་དང paro college་ནང་ལཱི་མཐར་འཁྱོལ་མི་འདི་༡༥༨མས་ལགས་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགསའི་ཐོ་བཀོད་དང་འབདཝ་ད་ལཱི། འ་ཱི་ནང་ལཱི་ལོག་ཅི་ཁ་ལས་ས་སོང་ཡོལ་སོང་ཡི་ལོག་ཅི་ཁ་ལས་བཏོན་བཏང་བའི་ཁ་ལས་འདི་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་འགལ་བ་འདུག་ མི་ཚུ་གིས་ཧ་རང་གོ་མི་ཚུགས་འབད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སྟེ་གཅིག་འདི་ཁོང་ཚུ་གིས་ད་གཞན་འབད་བ་ཅིན་ཁྱད་མེད་འདུག་ལགས་གཡོག་ནང་འབད་བའི་གང་ལས་ སློབ་དཔོན་གྱི་཈མས་མོང་འདི་ཤེས་རིག་ནང་ཨིན་མས་ལགས། ཏེ་ཤེས་རིག་ནང་མེན་པ་གཞན་གཡོག་ག་ཏེ་འཚོལ་འགྱོ་ནི་ཟེར། ལོ་༥་༡༠་འ་ཱི་འགྱོ་བའི་གང་ལས་བཏོནབགཏང་བའི་གང་ལས་གཞན་ས་གོ་ནང་ལཱ་འབད་ནི་ལཱ་ཁག་འདུག་ལགས་ཁོང་ལཱི། ཤེས་རིག་ནང་ཁྱོད་སློབ་དཔོན་འབད་སོད་ནུག་ཟེར་teaching་གི་ཨིན་མས་ཟེར་ སྟེ་སྒེར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ལུན་འཐབ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

162

གཅིག་འདི་ད་ཁས་བངས་གསལ་བསྒྲགས་འབད་འདི་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་མ཈མ་བསྟུན་གྲོས་འབད་ནི་ཟེར་མིན་འདུག་ལགས། གཞུང་འདི་ཡར་བལ་ལས་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ གཞུང་གི་འོག་ལས་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ལཱི་རྩ་ལམས་ཆེན་མོ་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཏེ་ནམ་རང་འབད་རུང་གཞུང་གི་སྲིད་སས་དང་བསྟུད་པའི་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འདི་ལག་ལུན་འཐབ་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། དེ་དང་བསྟུན་པའི་ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ལན་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ དེ་འབདཝ་ད་ང་བསམ་པ་མ་ཛོགས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་གིས་ང་བཅས་དོན་ཚན་༡༠༤་པའི་བྱ་བའི་གནད་སོད་ཀྱི་དབྱིན་ལོ་༢༠༢༠་འབད་བའི་གང་ལས་ འ་ཱི་རྩོད་བསྡུར་འབད་ནི་དོན་ལས་ཤེས་རིག་ནང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་ལུ་ཤ་འདུག་ལགས་ང་བཅས་མ཈མ་རོགས་ཚུ་འབད་རུང་། ལས་སྡེ་དང་མི་སེར་སློབ་དཔོན་ཚུ་དང་བསྟུན་གྲོས་འབད་བའི་གང་ལས་སབས་
མ་བདེཝ་ལུ་ཤ་འདུག་ཟེར་ ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་རྐྱབ་འདི་གིས་སབས་མ་བདེཝ། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་དཀའ་
ངལ་ག་དེ་་་ཨིན་ན་ང་བཅས་ཀྱིས་ལུགས་ཤོམ་འབད་ཧ་དགོ་དགོཔ་འདུག་ལགས།

ད་ཡུདཔ་ཅིག་སྐར་མ་༡༠་ནང་འཁོད་ནང་དྲི་བ་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་འབདཝ་ད་ཧ་དགོ་མི་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ཱི་
འབད་ནི་འདི་གིས་ང་གིས་ན་གི་གྲོས་འདེབས་འདི་ནང་ལཱི་རྩོད་བསྡུར་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཅིག་གནང་ཟེར་ཞུ་བ་ཕུལ་
དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ།
སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགས་་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་གི་དྲི་བ་འདི་ང་བཅས་རང་སློབ་དཔོན་མ་ལང་མི་དང་ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་གནས་སངས་དང་ཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དྲི་བ་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ་ང་རང་ཧོངས་ལས་འབད་རུང་ཡང་ད་ལོ་དྲི་བ་བཀོད་མི་བཀོད་གནང་མི་གི་རྩོད་བསྡུར་གྱི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། མདང་ཞག་ང་རང་འདེམས་ཁོངས་ལ་སྐོར་ནང་འགྱོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རང་སློབ་དཔོན་དབུ་འཛིན་སློབ་གྲྭ་༡༨་ཀྱི་སློམ་གྲྭ་དབུ་འཛིན་དང་མ཈མ་ལྷུན་རྩེ་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་འཕྱད་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཏེ་ཁོང་ག་ར་དང་འཕྱད་འབདཝ་ད་ལཱི་ཁོང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་ངོ་མ་འདི་རང་སློབ་དཔོན་མ་ལང་མི་དཀའ་ངལ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཡང་ང་གིས་གསལ་འདི་ཞུ་བ་ཅིན་ང་བཅས་རང་ལྷུན་རྩེ་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་སློབ་གྲྭ་༡༨་དེ་ཅི་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ TRA་ཟེར་དགོས་མཁོ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཨིན་པ་ཅིན་general teacher་འདི་རང་༩༨་དེ་ཅི་དགོཔ་པས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ད་ལོ་ཡོད་པའི་གནས་སངས་བལ་བ་ཅིན་ཏ་ད་ལོ་སློབ་དཔོན་༥༧འདི་ལས་ལྷགཔ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ ཆད་ལཱི་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ ཆད་ག་དེམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ༣༦ ལས་མ་ལངས་པའི་གི་ general teacher མ་ལངས་པའི་གི་ གྱངས་ཁ་ར་ ༣༦ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། Contract teachers ཁག་འབགཔ་ནང་ཡོད་པའི་གི་སློབ་དཔོན་ ད་རེས་ དབྱིན་ཟླ་ ད་རེས་ཀྱི་དབྱིན་ཟླ་ མཇུག་བསྡུ་འབད་ མཇུག་བསྡུ་བའི་བསྒང་ དགོངས་ཞུ་གཏང་མི་འདི་ལགས། Contract extension མ་བྱིན་པར་ཡོད་མི་འདི་ ཁོང་གྱངས་ཁ་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ ཁོང་ ༡༧ དེ་ཅིག་ ད་རེས་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་རེས་ཀྱི་ ཟླཝ་འདི་མཇུག་བསྡུ་འབད་ཞིནམ་ནང་ལས་ ཁོང་གི་གནས་ཡུན་འདི་ཚང་འབད་་་ extension མ་འཐོབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སྔོན་མ་ལས་ ཁོང་ སློབ་དཔོན་མ་ལངས་པའི་གི་ གྱངས་ཁ་ ༣༦ ཡོད་པའི་གི་ཐོག་ཁར་ལཱི་ ༡༧ བཀལ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ ལྷུན་རྩེ་རོང་ཁག་

163

ནང་ལཱི་ སློབ་དཔོན་མ་ལངས་པའི་གི་དཀའ་ངལ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བཅད་པ་ཅིན་ ཡུདཔ་ཅིག་ བརྒྱ་ཆ་ ༧༠ པ་ མ་ལངས་ཅིག་ སློབ་དཔོན་མི་ལངས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ག་ར་གིས་མཁྱེན་ education is greatest equalizer ཟེར། ཤེས་རིག་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཨིན་ཟེར། ང་བཅས་ མཐའ་ཟུར་གྱི་རོང་ཁག་ ལྷུན་རྩེ་བཟུམ་ཅིག་ནང་ལཱི་ སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ཆ་ལས་ ༥༠ དེ་ཅིག་བ་ལྷགཔ་འདི་ མ་ལངས་པའི་གི་དཀའ་ངལ་ ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འདི་ equalizer གི་ greatest equalizer ༼ཚོགས་དཔོན་འགོ་མ་གིས་་ ལགས་སོ་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ཞིག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།༽ ཟེར་མི་འདི་ མི་བདེན་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་གིས་ཧོངས་ལས་ ང་གི་ཞུ་བ་ བོན་པོ་ལཱི་འདི་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་གི་ གནས་ཡུན་འདི་ ཚང་སོར་ནུག་ཟེར་ སློབ་དཔོན་གསརཔ་ མ་ལྷོད་ཚུན་ཚོད་ extension བྱིན་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་འབད་ མཛད་ཚུགས་ག་ མི་ཚུགས་ག་ཅིག་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སློབ་དཔོན་འདི་འོང་དོ་ཟེར་སླབ་ ཡར་ཡོད་མི་འདི་ ཁག་འབག་ནང་ཡོད་མི་འདི་ བཏོན་གཏང་ གསརཔ་འདི་ ནམ་ཡང་འོང་ནི་མེད་ འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ར་ དཀའ་སྡུག་དང་ སྐྱིད་སྡུག་འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཕོགཔ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ཱི་ཅིག་ སློབ་དཔོན་གསརཔ་འདི་ མ་ལྷོད་ཚུན་ཚོད་ གཞུང་གིས་ཧོངས་ལས་ ཁག་འབག་འདི་ ཡར་ར་བཞག་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་འབད་ འབད་ཚུགས་ག་ མི་ཚུགས་ག་ཅིག་ ནཱ་ གསལ་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི། བཀྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ ད་ལོ་ གཅིག་འདི་ གྲོས་འདེབས་ཀྱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་གི་ནང་
ལཱི་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་ འགོ་འཛིན་པ་ཁོ་ར་ཨིན་མས། ཁོ་ར་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ ཞུ་བ་ཡང་ཕུལ་
དེ། རྩོད་བསྡུར་གྱི་ ཐག་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ བྱ་བའི་གི་གནས་སོད་ནང་ལཱི་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ལས་རིམ་
ཞུ་བ་ཕུལ་བ་ཅིན་ ཕུལ་ཆོགཔ་འབད་འདུག། ཕུལ་བ་ཅིན་ དེ་ལསན་ འདི་གི་ དུས་ཚོད་ཅིག་ བཀག་འདི་གིས་
འབད་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དོ་བཟུམ་འབད་ སྔོན་མ་གི་སོལ་ ང་བཅས་ ཚོགས་ཁང་ སོ་སོ་ནང་
ལས་ཕར་ དེ་་་ མཛད་པའི་གི་ སོལ་དང་འལལ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་ ཕྱི་འབྲེལ་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ བསྟུན་གྲོས་ཅིག་རྐྱབ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་འདི་གིས་འབད་ཕུལ། ཨིནམ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཕྱི་ཁར་འཐོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ ང་བཅས་ལཱི་ བཤད་མི་ཡང་ འཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། རྩོད་བསྡུར་གྱི་ ལམ་ལཱིགས་འདི་ ག་དེ་་་སོ་ ཁ་གསལ་མིན་འདུག་ཟེར། ཁ་གསལ་འདི་ ནངས་པ་གནངས་ཚེ་ བྱ་བའི་གནས་སོད་བརྩམ་འབདཝ་ད་ལཱི་ རྩོད་བསྡུར་འབད་བ་ཅིན་ རྩོད་བསྡུར་ ཡངན་ ཕྱག་ཡར་སེང་གིས་གོ་ལས་ ཐུགས་ཐག་གནང་དགོཔ་ཨིན་ན་ ཡངན་ རྩོད་བསྡུར་མར་ལས་ཞུ་བ་ཕུལཝ་ཅིག་ ལ་ཐོག་གུ་ལས་ ཐག་བཅད་དགོཔ་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་ ཁ་གསལ་ཏོག་ཏོ་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག། ཨིན་འདི་གི་འབད་ས་ཅིག་རུང་ རྒྱལ་རབས་ནང་ཚུད་པའི་གི་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གྱི་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ལས་རིམ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་འབད་ ཕུལ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ག་ར་ བསམ་པ་རོགས་ཏོག་ཏོ་འབད་ གསུང་གྲོས་ཡང་གནང་

164

ཚུགས་ཅི། འདི་ནང་ལཱི་ ག་ར་གི་ བཅའ་མར་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་གཏོགས་འབད་ཞིནམ་ན་ མི་སེར་གྱིས་ར་འབད་རུང་ མཁྱེན་ནི་ལཱི་ ཕན་རབས་ འདི་ཆེ་ནི་མས། ཨིནམ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རིས་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་ཞུ་བ་གཅིག་ཡང་ཕུལ་དེ་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་སྐོར་ལས་ བོན་པོ་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ བོན་པོ་ཁྱོད་ར་གི་ ཐུགས་འཆར་ དེ་ལསན་ ད་ལོ་གི་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་གི་ལན་ཅིག་འདི་ ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་ ༥༠༠ ལྷག་ཚངམ་ཅིག་ གཡོག་མེད་པའི་གིས་སྐོར་ལས་ འདི་ནངལཱི་ ཞུ་བ་ཕུལ་དེ། གཅིག་འདི་ ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ སློབ་དཔོན་གསརཔ་ མ་ལྷོདཔ་ཚུན་ཚོད་ extension ཕར་འཕུལ་ ཁོང་ར་གི་ དུས་ཚོད་ཅིག་ གནང་ཐབས་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་ཟེར་ དྲི་བ་གཉིས་ དེ་ལས་ རྩོད་བསྡུར་གྱི་སྐོར་ལས་ བོན་པོ་ཁྱོད་ར་གིས་ ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་ ཐུགས་འཆར་ཞུ་གནང་།

ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འཐུས་མི་ གཉིས་ཆ་ར་གིས་ ལན་འདི་ ང་གཅིག་ཁར་འབད་ར་ ཕུལ་དགོ་འབད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ང་བཅས་ཀྱི་ སློབ་དཔོན་ ཁག་འབག་གི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ཡང་ para-regular ནང་ཚུད་སི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཁོང་གི་ཡང་ ལོ་ ༥ གི་རིང་ལས་ ཁོང་ར་གི་ contract extension འདི་འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འཐོབ་ཟེར་སླབ་ད་ ག་དེ་་་འཐོབ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་ར་གི་ ང་བཅས་ཀྱི་ སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ ཁོང་ར་གི་ ཆོས་ཚན་གྱི་སློབ་དཔོན་དགོ་མི་འདི་ཚུ་གི་རྐྱངས་ཅིག་གི་འཐོབ་ལགས། དཔེ་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ལཱི་ སོན་ inclusive education གི་ སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་དགོ་པས་ལགས། Inclusive education གི་སློབ་དཔོན་འབད་བ་ཅིན་ ཁོ་གི་ལོ་ ༥ གི་རིང་ལཱི་ར་ ཁོང་ར་གི་ contract extension འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ IT གི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ མི་ལངས་མས། IT གི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཅིན་ IT གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ contract extension འདི་ ལོ་ ༥ གི་དོན་ལཱི་ འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ para-regular ནང་འདི་ ཚུད་འདི་ཡོད། Contract extension འདི་ ཁོང་གི་འཐོབ་འདི་ར་སོད་འོང་། ནཱ་ སྒང་ཟུར་སྨིན་རྒྱས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ ཁོང་ར་གི་ contract extension འདི་ དུས་ཚོད་མ་རན་ཚུད་ཚོད་འདི་ འཐོབ་ག་ཟེར་བ་ཅིན་འདི་ འཐོབ་ འཐོབ་ནི་འདི་འཐོབ་ འདི་དེ་ ག་ཅི་དང་འལལ་འདི་ འགྱོ་ འདི་དེ་ ག་ཅི་དང་འལལ་འདི་འགྱོ་བ་ཅིན་ ཨ་ཱི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ ས་སོང་འདི་འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ལགས།

ས་སོང་ཡོད་པ་ཅིན་འདི་ ཆོས་ཚན་དང་འལལ་འདི་འགྱོ་འོང་ལགས། རོང་ཁ་དང་ཨིང་ལིཤ་ནང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སློབ་དཔོན་གྱི་གྱངས་ཁ་མངམ་འབད་འཐོན་ཡར་སོང་ནུག་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ རོང་ཁ་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ Extension མེད་འཐོབ་ གཞན་ཆོས་ཚན་གྱི་ དགོ་པའི་ཆོས་ཚན་གྱི་འབད་བ་ཅིན་ ཁོང་རང་གི་ Extension འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Extension གི་འ་ནི་ ད་ག་དེ་་་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ནཱ་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོགཔ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལཱིགས་ ག་དེ་་་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་རང་གི་ teacher requirement འབདཝ་ད་ 10% བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ འདི་ ཁོང་གི་འ་ནི་ RCSC ནང་ལས་ ཆོས་རྒྱུགས་རྐྱབ་

165

འབད་ མཐར་འཁྱོལ་འབད་འོང་མི་གི་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ Reserved འབད་བཞགཔ་ཨིན་ལགས། འ་ནི་ Reserved འབད་བཞག་མི་འདི་ཚུ་འདི་ག་ར་ Contract ནང་ལུནམ་ཨིན་ཟེརཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

Contract ནང་ RCSC Pass འཐོན་འབད་འོང་མི་འདི་ཚུ་འདི་ Regular འཐོབ་ RCSC གི་ཆོས་རྒྱུགས་རྐྱབ་འབད་ཁོང་རང་གི་ འ་ནི་ Scholarship འཐོབ་འབད་ སྤ་རོ་དང་བསམ་རྩེ་ College ནང་ ཁོང་རང་དཔེ་ཆ་བལ་བ་འགྱོ་མི་འདི་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ 10% Contract Teacher འདི་ RCSC གི་བཞགཔ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། 10%ནང་འདི་ Usually 18 months duration འོང་མས་ལགས། 18 Months གི་དོན་ལཱི་ འ་ནི་ Teachers འདི་ཚུ་ སྤ་རོ་དང་བསམ་རྩེ་ College ནང་ལས་གཏན་རྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་འབད་ མ་ལྷོདཔ་ཚུན་ཚོད་ 18 Months གི་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་ Contract Teachers འདི་ཚུ་བཙུགསཔ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

དེ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ Teacher འདི་ཚུ་ མངམ་ག་དེ་་་འཐོན་ཡར་སོང་འབད་བ་ཅིན་ ད་རིས་ཀྱི་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ Teachers EOL ནང་འགྱོ་མི་འདི་ཚུ་ར་ ༤༨༡ དེམ༌ཅིག༌འདུག༌ལགས། Long term study ནང་འགྱོ་མི་འདི་ཚུ་ ༡༢༢ དེམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ བསོམ་འབད་ ༦༠༣ དེམ་ཅིག་ Teachers འདི་ ང་བཅས་ད་ལོ་ Contract Teachers གི་ འ་ནི་འཐེབ་འབད་བཙུགས་དགོཔ་འཐོན་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དེ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ 10% བརྩིསཝ་ད་འདི་ Total teacher number འདི་ ང་བཅས་དགོཔ་འདི་ 9249 ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།
ད་ Contract Teachers འདི་ཚུ་གི་ Extension འབདཝ་ད་ འཐེབ་ག་དེ་་་འཐོན་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་འདི་ཚུ་ནང་འགྱོཝ་ད་ ཧེ་མ་ང་བཅས་ཀྱི་ Section འདི་ཚུ་བཟོ་ནི་ཡོད་བ་ལགས་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་གྱི་ནང་ཡང་ ང་གི་ཞུ་ཡི། Teacher དང་ Student གི་ Ratio འབད་བ་ཅིན་ 1:24 for PS དེ་ལསན་ 1:30 for Secondary school ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་དེ་འབད་བཟོ་འདི་ཡོད། ང་བཅས་ School ནང་ལས་ཕར་འགྱོཝ་ད་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ TR ཨིན་ན་ སློབ་གྲྭ་འདི་ཚུ་ནང་ལས་ རོང་ཁག་འདི་ཚུ་ནང་འདི་ ཁོང་རའི་ལྷན་ཁག་ལས་གནང་བ་ཞུ་མེད་དགོ་བས་ ཁོང་རང་གི་ Sections འདི་ཚུ་ མངམ་བཟོ་འདི་སོད་ནུག་ལགས། Sections ནང་འགྱོཝ་ད་འདི་ Sections གཅིག་ནང་ སློབ་ཕྲུག་ ༣༠ ཡོད་པའི་ས་གོ་ནང་ ཁོང་གི་སློབ་ཕྲུག་གྱངས་ཁ་ ༡༥ དེམ་ཅིག་རྐྱངམ་གཅིག་འདུག་ལགས། ༡༥ ༡༦ ༡༨ འ་ནི་འབད་འདུག་ལགས།

འ་ནི་འབདཝ་ད་ Sections མངམ་འབད་ཁྱབ་་་འགྱོཝ་ད་ སློབ་དཔོན་གྱི་གྱངས་ཁ་ཡང་ ད་སློབ་དཔོན་ཡང་མངམ་དགོཔ་འབད་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ང་གི་ནཱ་ལཱི་ stake འདི་ཞུ་བ་ཅིན་ ༢༠༢༣ ལཱི་ ང་བཅས་སློབ་དཔོན་གྱི་ staics འདི་ ༨༥༤༢ གུར་སོད་ནུག་ལགས། ༢༠༢༤ ནང་ལྷོདཔ་ད་འདི་ ༡༠༠༩༦ ནང་ལྷོད་ནུག་ལགས། ༢༠༠༠ ལས་ལྷགཔ་འབད་འགྱོ་མི་འདི་ Section མངམ་ Create འབད་འགྱོ་ནི་ ཏེ་ལོ་ ༡༠

166

གི་ནང་འཁོད་ནང་རང་ ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ཕར་ Section འདི་ ༥༦༥ དེམ་ཅིག་ Section གི་འབད་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར།

Section ནང་ ང་བཅས་ཀྱི་ Student Number ཡོད་མི་འདི་ ཉུངམ་འབད་ ང་བཅས་ཀྱི་ Standard ནང་ལས་ ཉུངམ་འབད་ཡོད་པ་ཅིན་ Underutilization of Teachers ཟེར་འགྱོ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Teachers འདི་ཚུ་ འ་ནི་འབད་ Section མངམ་འབད་འགྱོ་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཤེས་བཞིནམ་ལས་ ད་འབདན་ སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ཕར་ཁོང་རང་གི་ Section འདི་མངམ་བཟོ་ད་མ་ཆོགཔ་འབད་བཟོ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ཁོང་གི་ Section འདི་ Class ག་ Student size number ཡང་ ཨ་ལོ་འདི་ཚུ་གི་ Size གི་ Carrying Capacity གངམ་ཅིག་ཡོད་ལགས་ འ་ནི་དང་འལལ་འདི་ Class རེ་རེ་གི་ Student Capacity ང་བཅས་ཀྱི་ དེ་་་བཟོ་འདི་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ད་ང་བཅས་ སློབ་དཔོན་འཐེབ་ག་དེ་་་འཐོནམ་ཨིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་སྤ་རོ་དང་བསམ་རྩེ་ College ནང་ལས་ མཐར་འཁྱོལ་འབད་འོང་མི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ ༣༠༠ དང་ ༤༠༠ ཚར་རེ་རེ་ནང་ འ་ནེམ་ཅིག་འོང་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་རང་ RCSC གི་ཆོས་རྒྱུགས་ནང་སོད་འབདཝ་ད་འདི་ ཁོང་གི་ Regular Teacher འབད་འཐོབ་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་སློབ་དཔོན་གྱི་ མ་ལངམ་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་ འ་ནི་ནང་ལས་བསལ་ཚུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་རིས་ནངས་པ་ ད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་གྱངས་ཁ་ཡང་ མར་ཕབ་འགྱོ་འདི་ཡོད་ཟེར།
༢༠༢༣ ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་གི་གྱངས་ཁ་འདི་ ༦༦༧ འབད་སོད་ཡི་ལགས། ད་ལོ་ ༢༠༢༥ ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་གི་གྱངས་ཁ་འདི་ ༥༣༡ ནང་མར་ཕབ་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ལཱི་སློབ་དཔོན་མངམ་འབད་དགོཔ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་དེ་བཟུམ་་་རང་ར་ ང་བཅས་ PP གི་ Enrollment གཟིགས་འདི་འབད་དེ་འབད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ Low Fertility rate ཡོད་ནི་འདི་གིས་ སློབ་གྲྭ་གི་ PP གི་ Enrollment ༢༠༢༦ ནང་བལ་བ་ཅིན་ Enrollment འདི་ ༡༦༨༦༩ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་ལོ་ ༢༠༢༤ ནང་བལ་བ་ཅིན་ PP གི་ Enrollment འདི་ ༡༡༩་༡༠༥ རྐྱངམ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ དམའ་ཕབ་་་ཡར་སོའི་དེ་་་རང་སློབ་དཔོན་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་དམངམོ་་་དགོཔ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བཟུམ་་་ང་བཅས་ student གི་ number ཡང་ ༢༠༣༠ ནང་་་བར་ཅིན་ འབུམ་གཅིག་ སོང་ཕྲག་ ༧༧༢ གསུམ་བརྒྱ་ ༩༡ ་་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

༢༠༢༤ ནང་ལྷོདཔ་ད་ ཨ་ལོ་སློབ་ཕྲུག་གི་རྒྱང་ཁ་ཡང་ དམའ་ཕབ་་་ཡར་སོའི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དམའ་ཕབ་་ཝ་ད་ཡང་ ༡༠༥༦༢༧༢ གུ་ལྷོད་ཅིག་ཟེར། འ་ནི་འདི་ཚུ་ག་ར་ རྩིས་འཕབ་་་བལཝ་ད་ ང་བཅས་སློབ་གྲྭ་གི་རྒྱངས་ཁ་ཡང་ ཉུངམ་ཡར་སོ་ནུ། སློབ་ཕྲུག་ལྷབ་མི་ཡང་ཉུངམ་ཡར་སོ་ནུ། འ་ནི་ལས་་ཝ་ད་ང་བཅས་ སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་

167

ཡང་ ཉུངམ་་་རང་དགོ་བས་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བཟུམ་་་ང་བཅས་ཀྱི་ rationalization འབད་དགོཔ་མཐོན་མས་ཟེར་ང་བཅས་ཁ་ཅ་ཁ་ཉིནམ་ གསུང་འབྲས་གནངམ་ད་ཡང་ ནཱ་ལོ་རྒྱུ་ཡང་མཐོན་ཡི་ཟེར། Rationalization འབད་དགོཔ་མཐོན་་ཝ་ད་འདི་ student གི་ enrollment number མར་ཕབ་ཕབ་་་འགྱོ་རོནམ་ད་འདི་ ང་བཅས་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ འཐེབ་་་མིང་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་འདི་ contract གི་འདི་ regular ག་དེ་་་བཟོ་ནི་ཨིན་ན་ འ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ང་བཅས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ འཕྱག་ལ་གནང་འདི་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འོས་འབབ་འདི་ག་གི་འཐོབ་ག་ ག་གི་མི་འཐོབ་ག་ད་ཅི་ ང་གི་ཞུ་ཡི། ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་འོང་ལས་ འཕྱག་ལཱ་གནང་འདི་གི་་་ national teaching service ཟེར་ང་བཅས་ཀྱི་བརྗོ་འདི་ཡོད་ལགས། National teaching service ནང་འདི་ང་བཅས་ RCSC ནང་ལས་གནང་བ་ཞུགས་ཞིནམ་ད་ལས་ RCSC ནང་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་ Teaching professional council ཟེར་མི་འདི་ཧེ་མ་ འགོ་བཅུགས་དགོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Teaching professional council འདི་ BQPCA གི་བཟོཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་གི་ RCSC གི་གནང་བ་གནང་དོ་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ Teaching professional council གི་དོན་ལཱི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་གི་ competiency ག་དེ་་་དགོ་ ཁོང་ར་གི་རིག་རྩལ་འདི་ཚུ་ག་བཟུམ་དགོ་ག་ཟེར་མི་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ Teaching professional council གི་བཟོཝ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།BQPCA གི་ Teaching professional council བཟོ་ནི་གི་གནང་བ་འཐོབ་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ སློབ་དཔོན་མེན་པ་ཕར་ Teaching professional council གི་ program officers འདི་ཚུ་ང་བཅས་ཀྱི་ recruit འབད་ཚརཝ་ཅིག་ཨིན་ལགས། ཁོང་ recruit འབད་ཚརཝ་ད་འབདན་ credibility གཅིག་དགོ་་་ལགས། Professional council ནང་ལཱ་འབད་མི་འདི་ཚུ་ ཁོང་ར་ཡང་ credibility གཅིག་དགོ་་། དཔྱེ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ RUB college ནང་་་བར་ཅིན་ སློབ་དཔོན་ Masters དང་ PHD ཡོད་མི་འདི་ཚུ་རྐྱངམ་ཅིག་ recruit འབདཝ་མས་བ་ལགས། Degree འབད་མི་འདི་ཚུ་གནམ་མེད་ས་མེད་ མེན་ འབད་ནི་འདི་འབདཝ་དེ་་ཝ་ད་གྱངས་ཁ་ཉུངམ་ཡོད་ because ཁོང་གི་ knowledge དང་འ་ནི་འདི་ཚུ་འདི་མངམ་ར་ Masters དང་ PHD འདི་ཚུ་ལཱི་མངམ། རང་ཡང་ག་ར་ competency འོང་དགོཔ་་་ལགས། འ་ནི་་ཝ་ད་ BQPCA འདི་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་ ཁོང་ར་ accrediationའདུག་བ་ལགས་ because ད་ལོ་ BQPCA གི་འདི་ང་བཅས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ སློབ་གྲྭ་གི་རྐྱངམ་གཅིག་མེན་བ་ higher educations institutions གི་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་བ་ ད་ལོ་སྦྱོང་བརར་བྱིན་མི་ ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ག་ར་ སྦྱོང་བརར་བྱིན་མི་གི་ certification འདི་ BQPCA གི། BQPCA ཡང་ཁོང་ར་ཡང་ ལྕོགས་གྲུབ་ཅན་གཅིག་བཟོ་དགོ་ ཟེར་ལགས། ལྕོགས་གྲུབ་ཅན་གཅིག་བཟོཝ་ད་ ཁོང་ར་གི་ ISO Certification ང་བཅས་ཀྱི་གནང་ཧིང་ནཱ་ འཕྱག་ལཱ་ག་ཅིག་གནང་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ BQPCA གི་ ISO Certification, International standard, International recognation འདི་ BQPCA ལཱི་ཡང་དགོ་བས་ཟེར་ ང་བཅས་ཀྱི་འཕཡག་ལཱ་གནང་འདི་གི་་་ Model ༥་ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

168

Model ༥་ ནང་ལས་འདི་ Model ༤ འདི་མཇུག་བསྡུ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། Model ༥་ འདི་ང་བཅས་ཀྱི་ གནམ་མཇུག་བསྡུཝ་ཟེར་བ་ཅིན་ january 2026ནང་འདི་མཇུག་བསྡུཝ་ཟེར། ཁ་ཙ་ང་གི་ཞུ་ཡི་ ང་བཅས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་ historic milestone གཅིག་འདི་ང་བཅས་ སྐྱར་གཞུང་ཨིན་ཟེར་ align འབད་ཚུགས་པའི་ curriculum གི་ alignment གི་ཨིན་ historic. གཉིས་པ་འདི་ second milestone in the history of education འདི་ ISO Certification of BQPCA ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁ་ཙ་དོག་པ་གཅིག་འདི་ ཨ་ཙི་ཅིག་ཡང་ང་གསལ་ནི་གི་ཆུང་ཀུ་གཅིག་དགོ་སྐབས་གཅིག་ཞུ་དགོ་བེ། ཁ་ཙ་གནང་བུ་གི་གསུང་དེ་ དུས་ཚོད་མ་ལངམ་བ་ ལྷན་ཁག་གི་འགྱོ་བ་འགྱོ་བ་་་ འཕྱག་ལཱ་གནངམ་ད་ འ་ནི་གི་སྤུས་ཚད་ཡང་ལུགས་ཤོམ་་་མ་འགྱོ་འོང་ ཟེར། ང་བཅས་ཞུ་དགོ་པའི་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ བཞེས་འགྱུར་གི་བཀོད་རྒྱ་ཡར་ལས་ལྷོདཔ་ད་འདི་ བཀོད་རྒྱ་ ༢༠༢༡ ནང་མཐོབ་གཅིག་ལགས། ༢༠༢༥ འགྱོཝ་ད་ཡང་ ལོ་ལྔ་འགྱོཝ་ད་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ curriculum alignment འདི་འབད་མ་ཚུགསཔ་ཨིན་་་ལགས། དོ་རུང་ང་བཅས་ཀྱི་ cambridge གི་ team proposal དང་ལད་འབད་བར་ཅིན་ ལོ་གཉིས་དང་ལོ་གསུམ་ཨ་ནཱ་ལས་རང་ སོད་བ་ཅིན་འདི་ལོ་ ༧་ དང་ ༨་ ནང་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་ alignment འདི་འགྲུབ་མི་ཚུགས་ནི་མས། ལུགས་ཤོམ་་་ཨ་ནེ་་་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚ་གྱང་འབག་འདི་གི་་་ ང་བཅས་ alignment ནང་ལོ་ ༧་ དང་ ༨་ ལང་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ snail གི་ pace ནང་ལཱ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གི་འདི་ གོང་འཕེལ་གི་འདི་འཕྱག་ལཱ་ འདི་ཚུ་འདི་གནམ་མི་འཐོབ་ནི་མས་ ཟེར་མནོ་འདི་གི་་་ ང་བཅས་འཕྱག་ལཱ་འཐེབ་འབག་འདི་གི་་་ ང་བཅས་ཀཡི་ག་དེ་དྲག་དྲག་ མགྱོགས་ཤོས་་་ང་བཅས་ཀྱི་ འཕུལ་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་january 2025ནང་ ISO certification འཐོབ་ཞིནམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་ teaching professional council ནང་འཕྱག་ལཱ་གནང་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ ཁོང་ credability འཐོབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁོང་གི་ཨ་ནེམ་གཅིག་བརྗོ་ཞིནམ་ལས་་་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་གིས་ ཆོས་རྒྱུགས་ག་དེ་་་རྐྱབ་དགོཔ་ཨིན་ན། འ་ནི་ སློབ་དཔོན་ལཱི་ ག་དེ་་་དགོཔ་ཨིན་ན། ཁ་གསལ་འབད་ ང་བཅས་ཀྱི་བཟོ་སྟེ་འབད་ then སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་གི་ contract ནང་ཡོད་མི་སློབ་དཔོན་འདི་ལཱི་ ཁོང་གིས་ཆོས་རྒྱུགས་ཅིག་རྐྱབ་དགོ་བས། སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ཆོས་རྒྱུགས་རྐྱབ་ འ་ནི་ཆོས་རྒྱུགས་འདི་ specific to teaching ཨིན་ལགས། ད་ལོ་ RCSEA ནང་འབད་བ་ཅིན་ ཞུ་བ་ཅིག་ག་དེ་་་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁག་འབགཔ་སློབ་དཔོན་ ཁོང་རང་རོང་ཁ་གི་སློབ་དཔོན་འབད་ཞིན་ན་ རོང་ཁ་གི་ competency assist མི་འབད་བས་ ཨིང་སྐད་དང་ འ་ནི་ཚུ་འབད་དགོཔ་འཐོན་མས་ཟེར་ ཞུཝ་མས་ལགས། ང་བཅས་ཀྱི་འདི་ teachers specific འབད་ ཁོང་རང་གིས་ཆོས་རྒྱུགས་རྐྱབ་་་ ཁག་འབགཔ་ནང་ལས་ གཏན་རྐྱང་གི་སློབ་དཔོན་འབད་ བཟོ་ནི་གིས་ལམ་སོན་ཅིག་བཟོ་དོ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

གས་དཔོན་འོགམཿ ད་ལོ་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་ དུས་ཚོད་ ཨ་ཙི་འཐེབ་ཕུལ་མི་འདི་ དྲི་བ་གཉིས་ བྱ་བའི་གནས་སོད་དང་འལལ་ཏེ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་སྐར་མ་གཉིས་ ལན་འདི་སྐར་མ་ལྔ་འབདཝ་ད་ལཱི་ སྐར་མ་བཅུ་ཐམ་

169

ཤེས་རིག་བོན་པོ་ལཱི་ ཕུལ་ཕུལཝ་ཨིན། དགོངསམ་མ་ཁྲེལ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ད་རུང་ བར་མཚམས་ཤོང་ཕུག་དང་ ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་ ཐོ་བཀོད་གནང་སྟེ་འདུག་ བར་མཚམས་ཤོང་ཕུག་ རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་ འདེབས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ ད་རྩོད་བསྡུར་ཟེར་ ཞུ་བ་ཕུལ་དེས། འདི་འབདཝ་ད་ འདི་རྩོད་བསྡུར་འདི་གནང་ན་ མི་གནང་ན་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་ནི་ཡང་གསུངས་ནི་མིན་འདུག་ འ་ནི་གཅིག་རྐྱངམ་ཅིག་ བཅུད་བསྡུ་སྟེ་ དུས་ཚོད་བཤད་པ་ད་ནི་ཡང་ གནང་མི་དགོ་བས།

ལམས་ཤིང་རྐང་པ་ར་གི་འཐུས་མིཿལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། ད་ མ་པ་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་མཆོག་གིས་་་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་འོགམ་གིས་འ་ནི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ལན་སྐར་མ་བཅུ་ཐམ་བོན་པོ་གིས་ ཁ་ཐུག་ལས་གནང་མི་གིས་ ཁྱེད་རང་བསམ་པ་རོགས་ཡི་ག་ མ་རོགས་ག་ མ་རོགས་པ་ཅིན་ ད་རུང་ རྩོད་བསྡུར་འབད་ཅིན་ མ་པ་ རྩོད་བསྡུར་གྱིས་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་བཟུམ་ཡང་སོང་པ་ཅིན་ མི་མང་མཁྱེན་ནི་དང་ ང་བཅས་ར་ གོ་བ་ལུན་ནི་ བོན་པོ་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་རང་ ཐོ་ལུ་ཤ་གནང་སྟེ་ ཞུ་བ་ཕུལ་ནི་ ལུ་ཤ་ཡོདཔ་བཟུམ་ཅིག་འབད་མཇལ་ཡི། འ་ནི་འབད་དེ་ ཕན་རབས་འདི་ཆེ་ནི་མས་ལགས། ང་འ་ནི་འབད་ ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས།

དང་པ་ ནཱ་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། ད་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གི་འབད་ ང་གིས་དྲི་བ་བཀོད་མི་འདི་གིས་ གནད་དོན་ཚུ་འདི་ཡང་ལས་མར་ མ་གསུངས་ཟེར་ བསམ་མ་རོགས་ཟེར་་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གཙོ་བོ་རང་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་འདི་འབད་ law of precedent འདི་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ རྩོད་བསྡུར་གནང་ཡི། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་རྐྱབ་པའི་བསྒང་ལས་ མི་སེར་ལཱི་ཕན་མས། ང་བཅས་ཆ་ཁྱབ་ལཱི་ལཱི་ཕན་མས། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་སབས་མ་བདེཝ་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ཧ་གོ་བས་བ་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ ང་གིས་ཞུ་བ་འདི་ལགས། རྩོད་བསྡུར་ཅིག་གནང་ནི་ ཡོད་ཐབས་ཅིག་ ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།
ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ དེ་ལས་ ལམས་དོན་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་
གཅིག་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་འབད་ཞིན་ན་ ལན་གསལ་ཅིག་ནངས་པ་གནངས་ཚེ་ ལོག་སུ་་་ཕུལ་གེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་
ཨིན། ད་ དྲི་བ་གསུམ་པ་གུར་ ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་གི་བོན་པོ་
ལཱི་ གནས་གོང་བགོ་བཤའ་ཐབས་རིགས cost sharing mechanism, CSM རིམ་ལཱིགས་ཀྱི་འོག་ལཱི་
མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ གདོང་ལུན་འསང་དོ་ ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཞུ་གནང་ཤིག

༣. 4P4S/OQ19 *གནས་གོང་བགོ་བཤའི་ཐབས་རིགས་ Cost Sharing Mechanism (CSM) རིམ་ལཱིགས་ཀྱི་འོག་ལཱི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ གདོང་ལུན་འསང་དོ་ཡོད་པའི་སྐོར།
ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་འཐུས་མི་གིས་མི་རྗེ་ ཚོགས་དཔོན་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་
ལགས། གནས་གོང་བགོ་བཤའ་ཐབས་རིགས་ CSM གི་དམིགས་གཏད་དང་ དམིགས་ཡུལ་ དེ་ལས་ ཁེ་ཕན་

170

ཚུ་ཡང་ རྒྱ་ཆེཝ་ཡོདཔ་ལས་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ གཞི་བཙུགས་གནང་སྟེ་འབད་ བསར་སོད་ཡང་མཛད་གནང་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་བསར་སོད་མཛད་གནང་བའི་ མཐའ་མ་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ རོང་ཁག་ མཐའ་ཟུར་གྱི་རོང་ཁག་དང་ མཐའ་ཟུར་གྱི་རྒེད་འོག་གི་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ རིང་ལཱིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་མ་འསང་བས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་མ་འསང་མི་འདི་ཡང་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གི་ ཟད་འགྲོ་གི་བརྒྱ་ཆ་ མཐོ་དྲགས་ཅིག་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་ འདི་སེམས་ཅན་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་མ་ཚུགས་བས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གི་ལས་སྣ་གི་དོན་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འབད་མི་འཆར་དངུལ་ཡང་ ལས་སྣ་གཞན་ཚུ་ནང་ལཱི་ གཏང་དོ་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ གོ་ཡི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལྷག་པར་དུ་ ལས་རིམ་འདི་ ལུགས་ཤོམ་་་ཕན་པ་ཅིག་མེདཔ་འདྲཝ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ཕྱུགཔོ་དང་ སང་ཀ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་ ཁ་ཕྱེ་གཏང་ནི་གིས་ཉེན་ཁག་འདུག་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལྷག་པར་དུ་ ལཱིང་ཕྱོགས་འདྲ་མ཈མ་གྱི་སྲིད་སས་ལཱི་ཡང་ ཐོ་ཕོག་ནི་གི་ཉེན་ཁག་ཡང་མཐོང་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གནད་དོན་འདི་ལཱི་ གཞི་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་འབད་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཏེ་ འདི་གི་གནོད་པ་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནིའི་འཆར་གཞི་འདི་ ག་དེ་འབད་ར་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ཟེར་ དྲི་བ་བཀོད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཏེ་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ ནཱ་མི་རྗེ་སོ་ནམ་བོན་པོ་མཆོག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསལ་བཤད་དང་དུས་མཐུན་ཅིག་ ང་བཅས་ར་ ཚོགས་དམངས་ལཱི་ གསུང་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་བཀྲིན་ཆེ།

སོ་ནམ་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ ལགས་ ཡང་བསྐྱར་ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ལཱི་ སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ངང་ལམ་གྱི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ལཱི་ཡང་ ད་རིས་ཀྱི་ ད་མ་པ་ ད་དྲི་བ་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ མ་པ་ གཙོ་བོ་ར་ གོ་སྐབས་་་ ང་བཅས་རའི་ལྷན་ཁག་ གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཅིག་ལས་འབདན་ གནས་གོང་བགོ་བཤའ་གི་ལམ་ལཱིགས་ཟེར་ཡང་ཨིན་མས་ གཅིག་ལས་འབདན་ ཟད་འགྲོ་བགོ་བཤའ་གི་ལམ་ལཱིགས་གཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། Cost-sharing mechanism. འ་ནི་གི་སྐོར་ལས་ གོ་སྐབས་ཅིག་ལུན་ཏེ་འབད་ ནཱ་ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་གིས་མ་དོ་བར་ ང་བཅས་ར་ རྒྱང་མཐོང་དང་རྒྱང་བསྒྲགས་སྙན་གསན་གནང་མི་ རྒྱང་མཐོང་གཟིགས་གནང་མི་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ལཱི་ཡང་ གོ་བ་བར་སོད་ཅིག་འཕུལ་ཚུགས་པའི་ གོ་སྐབས་བཟངམོ་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འདི་ གོ་སྐབས་་་ལུན་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འདི་མ་ཞུ་བའི་ཧེ་མ་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་ར་ གེ་ར་གིས་ལུགས་ཤོམ་་་ར་ མཁྱེན་ གཅིག་ མཁྱེན་མི་འདི་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ ང་བཅས་ར་ ང་ཨ་རྟག་ར་ནཱ་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ར་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ བརྒྱ་ཆ་ལས་དཔྱད་པ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ ལྷགཔ་ཅིག་ གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་བཞུགས་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ འཚོ་བ་ འདི་ལཱི་བརྟེན་ཏེ་སྐྱོང་ བཞུགསཔ་ཨིན་མས་ཟེར་ ད་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ གཅིག་ལས་འབདན་ ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་འདི་ འབྲུག་གི་སོག་ཤིང་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་མས་ལགས།

171

ཨིནམ་བཞིན་དུ་ ཏེ་ ང་བཅས་ར་ དེ་བསྒང་ལས་ར་ ང་བཅས་ར་ མི་དབང་རིམ་འབྱོན་གྱི་དབུ་ལད་བཟང་པོའི་འོག་ལཱི་ ང་བཅས་ར་འདི་བཟུམམ་མའི་ཞབས་ཏོག་འདི་བཟུམ་འདི་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ར་གནང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འདི་བཟུམ་མའི་ གོང་ཚད་ཕབ་ཆ་དང་དེ་བསྒང་འགོ་བཙུགཔ་ད་ གོང་ཚད་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ རིན་མེད་སོང་པ་་་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་གནང་སྟེ་་་ དེ་་་ འཚོ་བ་སྐྱོང་སྟེ་ར་ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་་་ར་ གནང་སྟེ་འབད་ ང་བཅས་ར་ འཆར་གཞི་ ༡༡ ཚུན་ཚོད་ དེ་ཚུ་ གནང་སྟེ་ར་ འདུག་ཟེར་ ཨིན་རུང་ར་ འཆར་གཞི་ ༡༢ ནང་ལྷོད་པའི་བསྒང་ལས་ དུམ་གྲ་ཅིག་ དེ་བསྒང་གི་གནང་མི་འདི་གཙོ་བོ་ར་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ མཁྱེན་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ དེ་བསྒང་གི་འབད་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་ དབུལ་ཕོངས་འདི་ མར་ཕབ་ནི་དང་ དེ་བསྒང་ ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ གོམས་པ་གནམ་མེད་ས་མེད་ གོང་འཕེལ་མ་འགྱོཝ་ལས་ བརྟེན་ཏེ་འབད་ མི་སེར་ལཱི་ དགོཔ་བཅའཝ་འདི་ ཐོན་་་འབད་ ཞབས་ཏོག་འཕུལ་དགོཔ་ཐོནམ་ལས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རིན་མེད་སོང་པ་་་ གནང་སྟེ་འབད་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ སེལ་ཐབས་དང་ འདི་བཟུམ་་་ ང་བཅས་རའི་ བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་དང་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ཚུ་ འགྲུབ་ནིའི་དོན་ལས་་་ གནང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཨིནམ་ད་ལཱི་ དེ་བསྒང་ ང་བཅས་རའི་ ལམ་ལཱིགས་འདི་ཚུ་ཡང་ གསལ་རི་རི་་་ མ་སོདཔ་ཨིན་མས་ཟེར། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ འཆར་གཞི་ ༡༢ པ་ ནང་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ༢༠༡༩ ལས་འབདན་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་་་ ད་ འདི་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སངས་ཅིག་ཡང་ གཞི་བཞག་ རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ གོམས་པ་ མདུན་དུ་སྤོ་བའི་ནམ་དུས་ལཱི་་་ ང་བཅས་ར་ མི་སེར་གྱི་ལྕོགས་འགྲུབ་ཡང་ ཡར་སེང་འགྱོ་ཞིནམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་ལཱི་མ་པ་ རབ་འསང་པ་ཅིན་ ག་ར་ རིན་མེད་སོང་པ་་་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ འདི་ རབ་ཨིན་མས་ལགས་ ཨིན་རུང་ར་ གཞུང་ལཱི་ང་བཅས་རའི་ འཐོན་ཁུངས་ དུམ་གྲ་ཅིག་འབད་ དེ་ལས་ གཙོ་རིམ་ སྒྲིག་དགོཔ་མངམ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ དེ་ལས་ གཙོ་རིམ་སྒྲིག་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ཚུ་ཡང་ འདི་ནང་ལས་ ཐོན་ནུག་ཟེར་ འདི་བ་ ཁག་ཆེཝ་ དེ་བསྒང་གི་དམིགས་ཡུལ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ དབུལ་ཕོངས་རྩ་མེད་གཏང་ མར་ཕབ་རྐྱབ་ནི་དང་བཟའ་འཐུང་ཉེན་སྲུང་གི་ དོན་ལས་ཨིན་མས།
ད་ ནཱ་ལས་ཕར་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ དེ་བསྒང་འདི་ མང་ཤོས་ར་ ང་བཅས་ར་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་དོན་ལས་ རྐྱངམ་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ བཟའ་འཐུང་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་ ད་ ད་རིས་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ར་ བཟའ་འཐུང་རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི་དམིགས་གཏད་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་པར་ ང་བཅས་ར་ འཚོ་བ་སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་ལཱི་ བརྟེན་ཏེ་་་ འོང་འབབ་འཐེབ་་་བཟོ་སྟེ་ ང་བཅས་ར་འཚོ་བའི་གནས་སངས་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་ དམིགས་ཡུལ་ འདི་ལཱི་ བརྟེན་ཏེ་ ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ འདི་ གཞི་བཞག་དགོཔ་གཅིག་འདི་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ལཱི་ འོང་འབབ་བཟོ་ནིའི་གོ་སྐབས་ འཕུལ་ནིའི་དོན་ལས་ ད་རིས་ དབྱིན་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ subsistence to commercial ད་ ང་བཅས་རའི་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་ལས་ ང་བཅས་ར་ འཚོ་བ་འདི་ རང་གིས་འཚོ་བ་སྐྱོངམ་མ་ཚད་ གོ་སྐབས་ཅིག་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་ ལུན་དགོཔ་་་ ད་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གིས་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ལཱི་ གཞི་བཞག་སྟེ་ ད་རིས་ ང་

172

བཅས་རའི་ དེ་བསྒང་ ༢༠༡༩ ལཱི་ ང་བཅས་ར་ གོང་ཚད་ ཟད་འགྲོ་བགོ་བཤའ་གི་ལམ་ལཱིགས་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ནུག་ དེའི་ བསྐྱར་ཞིབ་ ༢༠༢༡ ལཱི་འབད་ནུག་ དེ་ལས་ ད་ མཇུག་མཇུག་ར་ དུས་ཅི་ ང་བཅས་ར་ ༢༠༢༥ ལཱི་ ལོག་སྟེ་ར་ ང་བཅས་ཀྱིས་འཕྲི་སྣོན་འབད་དེ་འབད་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ར་ ལག་ལུན་འཐབ་སྟེ་ ཟླཝ་བཞི་བ་མ་ལང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ལོ་ ང་བཅས་རའི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ དུམ་གྲ་རེ་ དཀའ་ངལ་འདི་ འཐོན་དོ་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་ར་གིས་ཡང་ གོ་ཡི་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་ཀྱིས་ལུགས་ཤོམ་་་ ཞིབ་དཔྱད་འདི་ཚུ་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཐད་རི་བ་རི་ ཨིན་ཅི་མིན་ཅི་ ང་བཅས་ར་ ལམ་ལཱིགས་གཅིག་གི་ག་ར་ལཱི་ ཁེ་ཕན་འསང་ཚུགས་ག་ཟེརན་ འདི་ཡང་མི་ཚུགས་འོང་ ག་ར་ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ མི་ག་ར་གི་ རེ་དོན་འདི་ཚུ་ བཀང་ཚུགས་ག་ཟེར་ འདི་ཡང་མི་ཚུགསཔ་ཟེར་ ག་བ་དྲགཔ་འབད་ ང་བཅས་ར་ ཆེད་བསོད་ཅན་གི་འཐུས་མི་ཡོངས་གི་ལུགས་ཤོམ་འབད་ར་ ཁེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་ལཱི་ ཡོད་མི་གི་ནང་ལས་ གཙོ་རིམ་གྲིག་འདི་གི་འབད་ ཕུལ་དོ་ ཕུལཝ་ད་ལཱི་ དམིགས་ཡུལ་ནཱ་བུ་གི་ ཁེན་དགོཔ་འདི་གཙོ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ དང་པ་ ད་རེས་གི་ ང་བཅས་ར་གི་ ལས་རིམ་རིམ་ལཱིགས་གི་ནང་ལཱི་ དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་འདི་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ གྲོང་གསེབ་གི་ནང་ལཱི་ ཕར་ཞུ་མི་གི་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་ལཱི་ དམིགས་འདི་གི་འབད་ ཞུ་མི་ subsistence farmers ཨིན་མས། ཁོང་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་འདི་ཕུལ་བའི་གུ་ལཱི་ གོ་སྐབས་ང་བཅས་ར་གི་ མི་སེར་འདི་ཚུ་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་འགོ་སྐབས་ ཚོང་འབྲེལ་གི་དོན་ལས་ ལུན་མི་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁོང་ལཱི་སེམས་ཤུགས་ཅིག་ བསྐྱེད་བཅུ་ནི་གི་དོན་ལས་ ང་བཅས་ར་གི་ ཨེས་རིམ་འདི་ཚུ་ གྲིག་འདི་གི་འབད་ཕུལ་དོ་ཟེར་ ད་ ང་བཅས་ར་གི་ ད་ལོ་ཞབས་ཏོག་འདི་ ད་རེས་གི་ ནཱ་རིམ་ལཱིགས་ནང་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་འདི་ ག་དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་བ་ཅིན་ སོམ་གི་ ༨༠ ཡོད་ལགས། ད་ ས་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་གི་ བཅའ་ལམས་གཅིག་ར་ སོམ་གི་ ༣༧ ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ༣༧ ཡོད་ས་ལགས་ ལུགས་ཤོམ་འབད་ གཟིགསཔ་དྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ༢༩ འདི་ ང་བཅས་ར་གི་ མི་སེར་མ཈མ་ཆུང་ལཱི་ དམིགས་འདི་གི་འབད་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་ འདི་ནང་ལཱི་ ཚུད་འདི་ཡོད། འདི་བཟུམ་འབད་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ སྒོ་ནོར་གི་ཐད་ཁ་ ལྷེད་པ་ད་ལཱི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཡོངས་སོམ་ ༣༡ དེ་ཅིག་ ཞབས་ཏོག་ཡོད། ད་འ་ནི་ནང་ལས་ ༢༢ དེ་ཅིག་ དབྱིན་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ pro poor ཟེར་ཨིན་་་ལགས། ང་བཅས་ མ཈མ་ཆུང་གི་དོན་ལཱི་འབད་ འདི་ཚུ་དམིགས་འདི་གི་་་ ད་སྤྱིར་བཏང་གི་ག་ར་གི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ ངེས་པར་འཁོར་བའི་གི་ ཞབས་ཏོག་འདིཚུ་འདི་ ད་ལོ་བར་ན་ཡང་ ང་བཅས་གི་ མ་པ་ལམ་ལཱིགས་འདི་ གསརཔ་འབད་ཞུཝ་མ་ཏོག་ འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ མི་སེར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་ལྕོགས་གྲུབ་ཅིག་ཁོང་གི་ འབག་ནི་གི་ཁེ་ཀོ་ཁོང་ལཱི་ འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ ལྕོགས་གྲུབ་འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ བལ་འདི་གི་འབད་ ང་བཅས་ར་གི་ འདི་ནང་ལཱི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་འདི་གི་འབད་ འདི་བཟོ་བའི་གི་གནམ་འདི་ལཱི་ བཟོ་བའི་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ དྲུམ་གྲ་རེ་སབས་བདེ་མ་བདེ་ འསང་དོ་འོང་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་བལ་བའི་སྒང་ཡོད། ད་ལོ་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ལས་རིམ་འདི་ གཞི་བཙུགས་འབད་འདི་གི་འབད་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ འགོ་བཙུགས་

173

འདི་གི་འབད་ ཟླཝ་ ༤ གི་ མ་ལང་ འ་ནིམ་ཅིག་ཁ་ལཱི་ དྲུམ་གྲ་རེ་འགོ་བའི་ ནཱ་ཆེད་བསོད་ཅན་གི་འཐུས་མི་འདི་ཚུ་གི་ རང་ར་སོར་སོ་གི་ འདེམས་ཁོངས་ནང་ལས་ རྗོང་ཁག་ནང་ལས་ཕར་ འབྱོནམ་ད་ལཱི་ སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཡོད་པ་ཅིན་འདི་ཚུ་ང་བཅས་ལཱི་ གསུང་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ གོ་སྐབས་ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་ ལུགས་བཅོས་འབད་འདི་གི་འབད་ མི་སེར་ལཱི་གཙོ་ར་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་ལཱི་ ཕན་ཐོག་དགོཔ་ཨིན་ལགས། ད་འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ ངོས་ལུན་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ མཁྱོན་དགོཔ་གཙོ་ར་ ད་ང་བཅས་ར་གི་ ད་རེས་གི་ རྒྱལ་ཁབ་གི་གནས་སངས་ མི་སེར་གི་ལྕོགས་གྲུབ་འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་ འདི་སྒང་བཟུམ་འབད་ར་ རིན་མེད་སོང་པ་འབད་ ཕུལ་ནི་གི་ ཡོས་འབབ་ཅིག་ཡང་འདུག་ག་མིན་འདུག་ག་ འདི་ཚུ་ཡང་ ནཱ་བུ་གི་ཐུགས་བསམ་ བརྒྱ་ཆ་འབད་ བཞེས་འདི་བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན། ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ བཀྲིན་ཆེ་བོན་པོ་ ད་ཐོ་བཀོད་ལུགས་ཤ་གི་ གནང་འདི་འདུག། ག་ར་ལཱི་ དུས་ཚོད་ལཱི་ དམིགས་འདི་གི་འབད་ ད་རུང་དྲི་བ་ ༢ ཡོད་ལགས། དང་པ་ར་ གླིང་མི་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་གི་ འཐུས་མི་གི་ ཀར་མ་ ༢ དུས་ཚོད་ཐུགས་ཁ་ གནམ་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ དེ་ལས་ ད་ལོ་ ངང་ལམ་གི་འཐུས་མི་ ཁོ་ར་འགོ་འཛིན་པ་ཐོ་བཀོད་ མ་གནང་པས་ འདི་འབདཝ་ལས་ བརྟེན་འདི་གི་འབད་ གླིང་མི་ཁ་སོད་ཝང་དེ་ལས་ མཁར་ཡུ་རུང་ལཱི་ འགོ་སྐབས་གཅིག་ཕུལ་ཞིནམ་ད་ དེ་ལས་ མོང་སྒར་ཝོམ་རོང་དང་ ན་ནོང་ཤུ་མར་འཐུས་མི་ ༣ ལཱི་ གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས་ འདི་རྒྱབ་ཤུས་རྐྱབ་འདི་ བཀྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན།

གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་གི་ འཐུས་མི་གིསཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ། ད་ གནས་གོང་ བགོ་བཤར་གི་ཐབས་རིག་ Cost Sharing Mechanism འདི་ ན་ཧིད་ནཱ་ གསུང་གྲོས་གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་རྗེ་ས་ནམ་ བོན་པོ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ཡང་ ད་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ སྟེ་དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་དང་ གཅིག་ཁར་ལཱི་ བ་དང་བོའུ་ཅུང་བཟུམ་འབད་ ཏ་བུ་ར་འབྲེལ་བ་འཐབ་འདི་ར་ བསྟུན་གྲོས་འབད་འདི་གི་འབད་ མི་སེར་ལཱི་ ག་དེ་དྲག་དྲག་ སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་བཟོ་གེ་ཟེར་གསུངམ་ ད་རེས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ འདི་མི་སེར་འདི་གི་ སོད་དགོཔ་འབད་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ འདི་ གཞུང་གི་་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་ གནང་ནི་ཨིན་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ འདི་གི་འདི་ཕན་མ་ཐོག་བས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སབས་མ་བདེཝ་སོམ་ འཐོན་ནུག་ཟེར། ད་ དཔེ་གཅིག་ཞུ་བ་ཅིན་ ད་ང་བཅས་ར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ སོན་གྱི་རིགས་ནང་ལས་ གོང་མཐོ་ཤོས་ར་གཅིག་ ཨེ་མ་རྒྱ་སྒོགཔ་འདི་ཨིན་བས། དེ་ལས་ ལ་ཕུ་དམརཔ་འདི་ཨིན་བས་ ལགས། ད་ཨེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ད་ཨེ་མ་ ནང་བཟད་ ༡༥༠༠ ལཱི་ ཏི་རུ་ ༥༣༤ འབད་མི་ཅིག་དང་ ༣༥༦ འབད་མི་གཅིག་འདུག་ལགས། སྟེ་ རྒྱ་སྒོགཔ་འབད་བ་ཅིན་ high breed onion ཨིན་མས། ད་ high breed ག་ཅིག་ བཟུམ་ཅིག་ཡོད་ག་འདི་ ང་བཅས་གི་ཡང་ མ་ཤེས་ལགས། འདི་ལཱི་ gram ༥༠༠ ལཱི་ ༩༥༤ འབད་མི་གཅིག་དང་ ༨༣༧ འབད་མི་གཅིག་ ད་ལ་ཕུ་དམརཔོ་འདི་འབད་བ་ཅིན་ མཐོ་ཤོས་ར་གཅིག་ འ་ནི་ཨིན་མས་ལགས། ད་ gram ༥༠ ལཱི་ ༦༧༢ འབད་མི་

174

གཅིག་ དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༠ འདི་ མི་སེར་གི་ སོད་དགོཔ་འབད་ ༤༠ འདི་གཞུང་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ཨིན་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ སྟེ་མི་སེར་གི་འདི་ ལུན་ཚུགས་པ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལཱ་ཁག་རྐྱབ་ནུག་ཟེར་ གཅིག་སྒྲིག་གཞི་ནང་ལཱི་ ག་དེ་་་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ སང་ས་སིང་སི་གི་ རིགས་སབས་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ལགས། broccoli ཟེར་ འ་ནི་ མེ་ཏོག་ཀོ་པི་འདི་རྐྱངམ་ཅིག་འདུག་ལགས། ལུགས་ཤོམ་འབད་ འབྲེལ་བ་ཅིག་འཐབ་འབད་བལཝ་ད་ལཱི་ ད་ སྒྲིག་གཞི་འདི་ནང་ལཱི་ commercial farming ལགས། ཁོང་ར་ ཨེ་ཀར་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ འབད་ནི་གི་ མནོ་བསམ་ར་ཡོད་པ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་ནི་བཟུམ་འབད་ སྒྲིག་གཞི་གཅིག་ འ་ནེ་་་ ཚུད་དེ་འདུག།

དེ་འབད་ནི་འདི་གི་ མི་སེར་གྱི་ ཞབས་ཏོག་འདི་ ལུན་པ་གནམ་མེད་ས་མེད་ལཱ་ཁག་རྐྱབ་ནུག་ཟེར། ད་ ངེ་གི་ དྲི་བ་འདི་ ལོག་སྟེ་རང་ གསུང་གྲོས་ཅིག་ ཐེབ་འབད་རང་ གནང་ཞིནམ་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ འདི་ མི་སེར་གྱིས་ སོད་དགོཔ་ད་ ༦༠ འདི་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་ཚུགས་ག་ མི་ཚུགས་ག་གཅིག་ད། དེ་ལས་ སྒྲིག་གཞི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ ལོག་སྟེ་རང་ guideline འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ཟེར་འ༉དུག་ འ་ནི་ནམ་དེམ་ཅིག་ག་འབད་དེ་གི་འབད་ མི་སེར་ལཱི་ ཕན་མཐོ་དྲགས་ཅིག་་་ མཛད་ཚུགས་ག་ཅིག་ འ་ནི་གསུང་གནངསྟེ་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿལགས་སོ་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ མཁར་ཡུ་རུང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ འཐུས་མི་གིས་ཞུ་གནང་ཞིག།

མཁར་གཡུ་རུང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་མི་རྗེ། ང་རང་གིས་ ཞུ་ནི་ཟེར་རུང་ མ་པ་ གནས་གོང་གི་སྐོར་ལས་རང་ཨིན་ཟེར་ཞུྱ྄ི་ནི་ལགས། མ་པ་ འགྱོ་མ་བཏུབ་མི་ ངེའི་ཆ་རོགས་མངམ་གྱིས་ཡང་ཞུ་དེ་ དེ་ལས་ གྲིང་མུ་སོད་ཝང་འཐུས་མི་གིས་ཡང་ ཞུ་དེ། ང་གིས་ཞུ་ནི་ཟེར་རུང་ འ་ནི་ལགས་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འ་ནི་ གནས་གོང་འདི་ བཟོ་བའི་སྐབས་ལཱི་ ས་གནས་གཞུང་གཅིག་ཁར་ བསྟུན་གྲོས་ཅིག་ མ་གནང་ག་ གནང་ཡི་ག་ འ་ནི་ཡང་ཞུ་ནི་ལགས། འགྱོ་མ་བཏུབ་མི་འདི་ འ་ནི་ཨིན་པས་བ་ལགས་ ལག་ལུན་འཐབ་མི་འཐི་ མར་ ས་གནས་གཞུང་ཨིན་པས་བ་ལགས། གཅིག་འདི་ ག་ཅི་ཞུ་ནི་ཟེར་བ་ཅིན་ སྔོན་མ་ཡོད་མི་ཚུ་ དངུལ་འབྲེལ་ cash crops cardomam དེ་ལས་ འ་ནི་ ས་ག་དེ་ཚུ་ མ་ཚུད་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་བཅས་ཕར་ པད་མ་དགའ་ཚལ་རོང་ཁག་ལཱི་ འབད་བ་ཅིན་ འ་ནི་གཉིས་ཨིན་ལགས། གཙོ་བོ་བཏོན་མི་རང་ འ་ནི་གཉིས་ཨིན་ལགས། ཏི་རུ་བཟོ་ཚུགས་མི་ཡང་ འ་ནི་གཉིས་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འདི་ སྔོན་མ་འདི་ བརྒྱ་ཆ་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱད་བཅུ་ ཁེ་གཅིག་་་ཨིན་མས་ལགས། མ་པ་ འ་ནེ་་་ བརྒྱད་བཅུ་ ཁེ་གཅིག་འབད་ མ་གནང་རུང་ ད་ ཨ་ཙི་ཅིག་ གཞུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་འབད་རུང་ གནང་ཐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ཟེར་ འ་ནི་གཉིས་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། མ་པ་མཇུག་ འ་ནི་གནས་གོང་འདི་ ག་དེ་་་ ཤལ་ལས་ལོག་སྟེ་ བསྐྱར་ཞིབ་

175

འབད་འབད་ གསརཔོ་གཅིག་བཟོ་ཚུགས་པ་ཅིན་ འ་ནི་ཅིག་ ནཱ་ཞུ་བ་ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་ བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། ད་ བོན་པོ་གིས་ ལན་གཉིས་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་ ལབ་གཅིག་ཁར་འབད་ ཞུ་གནང་ད་ལགས། ཡུདཔ་ཅ་ཧ་ལམ་ འདྲ་སེ་ཀོ་སེ་ཨིན་པས་ མ་པ་ སྔོན་མ་གི་སོལ་ཡོད་མི་ ༦༠ ༤༠ འབད་རུང་ ༥༠ ༥༠ ཐབས་རང་མེད་པ་ཅིན་ཟེར་བའི་གི་ དེ་ལས་ སྒྲིག་གཞི་དང་ ལམ་ལཱིགས་དེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ དྲི་བ་ཨིན་པས། འདི་ བོན་པོ་གིས་ ཞུ་གནང་ལགས།

སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ ལགས་སོ་ལགས། ང་བཅས་ར་འཐུས་མི་གཉིས་ཀྱིས་ ཁ་ཐུག་ལས་ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ ང་རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་པ་ དཔྱེ་གཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ ཟ་ཚང་གཅིག་ནང་ལཱི་ ཨ་ལོ་གི་ རེ་བ་དང་ རེ་ཆེད་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སོམ་འབད་རང་ སོད་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཨིན་རུང་ ཨ་ལོ་གི་ བཟའ་དགོ་མནོ་མི་འདི་ མ་འདྲཝ་མའདྲཝ་་་ སྣམས་པར་སྣ་ཚོགས་་་ སོདའོང་ཟེར་ཞུ་ནི། ཨིན་རུང་ར་ ཁྱིམ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ བང་མཛོད་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་འདི་ ཨའི་ཨིན་པས་ལགས། ཨའི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་ནང་ལཱི་ ག་ཏེ་ལཱི་ ཆདཔ་མས་ག་ ག་ཏེ་ལཱི་ བཏུབ་པས་ག་མི་བཏུབ་པས་ག་ འདི་ བལ་དགོཔ་འགན་ཁུར་འདི་ ཨའི་ལཱི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ ཅིག་ར་འཐདཔ་་་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་དེ་ཚུ་གི་འདི་ ད་ ལྷན་ཁག་དེ་ཚུ་འདི་ ཨ་ལོ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་པས་ལགས། ད་ མི་སེར་གྱི་ རེ་བ་རེ་ཆེད་སྐྱེལ་མི་དེ་ཚུ་ ང་བཅས་རང་ ཕུལ་དགོཔ་འབད་ རྩ་འགེངས་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཨིན་རུང་ར་ ད་ཅི་ གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ད་ བ་དང་བོའུ་ཅུང་བཟུམ་འབད་རང་ ང་རང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་ ལཱ་འབད་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་དང་གཅིག་ཁར་ ཕྱག་ལཱ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གནང་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་ཅི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ ཨིནམ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་ར་ ཁྱིམ་ནང་ལཱི་ ཟ་ཚང་ནང་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་འདི་ང་བཅས་ར་ ཟ་ཚང་ནང་གི་ཨའི་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་པས་ལགས། ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་རྐྱངམ་ཅིག་གི་ འེ་འདོད་བསྐང་ནི་ རྐྱངམ་ཅིག་མེན་པས་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ མི་སེར་ཆེ་འསང་ཆུང་གསུམ་ རོང་ཁག་ ༢༠ རྒེད་འོག་ ༢༠༥ གི་ མི་སེརཆེ་འསང་ཆུང་གསུམ་ག་ར་གི་ ཞབས་ཏོག་ཕུལ་དགོ་པས་ བལ་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དུམ་གྲ་རེ་ ང་བཅས་ར་ ལྷན་ཁག་གིས་ ཕུལ་དོ་བཟུམ་འབད་ མ་འགྱོ་མི་འདི་ཡང་ དུམ་གྲ་རེ་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་འོང་མེན་ན་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ དང་པ་ར། གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ཕྲངམ་ཕྲང་སར་ ང་རང་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ དོག་གསལ་ཟེར་ཡང་མེན་ལགས། མ་པ་ ལན་་་ གཅིག་ང་བཅས་ར་ འཐུས་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ བགོ་བཤའ་གི་ ཚད་གཞི་ཡང་ སོ་སོར་་་སོད་ཅི་ཟེར་ ད་ འབད་བའི་བསྒང་ལས་ ད་ ༦༠ དང་ ༤༠ ཟེར་ ད་ འདི་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ ག་ར་དེ་་་རང་ ༦༠ དང་ ༤༠ འབད་ཡོད་ག་ཟེརན་ དེ་་་མེད་ཟེར་ ཟུ་ནི་ལགས། ད་ དཔྱེ་གཅིག་འབད་ ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གི་ ད་ སོན་རིགས་གསརཔོ་་་ ཨིན་པ་ཅིན་ ད་ ད་ལོ་གི་གནས་སངས་

176

ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཤེས་རྟོག་ཅིག་ ག་ཅི་འསང་ཡི་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་ མི་སེར་གྱི་ ཁ་ཐུག་ལས་ གསརཔོ་ཨིན་ཟེརཝ་ཅིག་དུམ་གྲ་ཅིག་ཁོང་གི་ཚ་གྱང་གཅིག་འདུག་ལགས། ངོས་ལུན་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅིག་མིན་འདུག་ལགས། ཁོང་ར་ངོས་ལུན་འབད་བཅུག་ནི་གིས་དོན་ལས་ ང་བཅས་ར་སོན་རིགས་ལ་ལཱི་ཅིག་ཁར་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ གཞུང་གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ རྐྱངམ་ཅིག་ཁོང་ར་གིས་ཕུལ་དགོཔ་་་ འདི་བཟུམ་་་ ལ་ལཱི་ཅིག་ཁར་ལཱི་ བརྒྱ་ ༨༠ གཞུང་གིས་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ ཧེ་མ་ལས་ཡོད་མི་གི་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་གཙོ་རོ་ར་ཀེ་བ་གི་ཨིན་མས་ལགས། ཀེ་བ་གི་ ད་ལོ་གི་སོན་འདི་ཚུ་ གཟིགསཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དུམ་གྲ་ཅིག་སྤུས་ཚད་མར་཈མས་འགྱོ་སྟེ་ ཐོན་ཁུངས་འདི་ཚུ་ཡང་མར་཈མས་ཏེ་ཡོད་ལགས། productivity གནམ་མེད་ས་མེད་མར་཈མས་ཏེ་ཡོད་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་ར་གཞུང་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ སོན་རིགས་སོན་གསརཔ་་་ལུན་ད་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ནང་ལཱི་ཡང་ ཁོང་གི་ག་ཐུག་ལས་དོགས་པ་ཆགས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ངོས་ལུན་ཅིག་ འབད་མི་བཏུབ་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཚུ་ང་བཅས་ར་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་དོན་ལས་ འདི་གི་ཐད་ཁ་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༨༠ ཁོང་ར་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ ༢༠ སོད་དེ་གིས་ འ་ནི་བཟུམ་་་ ང་བཅས་ར་ཞབས་ཏོག་སོ་སོ་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ཚད་གཞི་སོ་སོ་་་ཡོད། ག་ར་སྤྱིར་བཏང་་་ ཤོ་སྙོམས་་་ བརྒྱ་ ༦༠ དང་༤༠ ་་འདི་མེད་ཟེར་ མ་པ་ད་ལོ་འཐུས་མི་གིས་ག་ཐུག་ལས་ ཞུ་གནང་མི་འདི་ལཱི་ཡང་བཀྲིན་ཆེ།

ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ཟིན་སས་བཏབ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་འཐུས་མི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཅིག་ཞུ་དེས། གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་ཨེ་ཀར་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ ཞབས་ཏོག་ཞུ་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་མི་འདི་ འདི་ཡང་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ཡང་ད་ཅི་ང་དགོངས་ལཱི་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་བསྒང་གི་དམིགས་ཡུལ་ ང་བཅས་རིན་མེད་སོང་པ་་་གནང་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་འདི་ མི་སེར་ལཱི་ཡང་ལྕོགས་གྲུབ་གནམ་མེད་ས་མེད་ས་སོད་ འདི་ཡང་གཞུང་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ དམིགས་ཡུལ་འདི་གཙོ་བོ་ར་ དབུལ་ཕོངས་མར་ཕབ་རྐྱབ་ནི་དང་ ཁོང་རའི་བཟའ་འཐུང་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ ཁོང་ར་མི་སེར་ལཱི་ འདི་གི་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་གནང་ནུག། ད་རེས་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ མི་སེར་གྱི་ལྕོགས་གྲུབ་ཅིག་ཡང་བལ་ རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་འགྱོ་ ཐདམ་ཐད་ཁ་ལས་ཕར་སྣུམ་འཁོར་གྱི་ལམ་དང་མཐུན་རྐྱེན་འདི་ཚུ་ཡང་ལྷོད་ གོ་སྐབས་ཅིག་ག་ཅི་ལུན་ཚུགས་ནི་མས་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་ར་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ར་སོ་ནམ་ལཱ་ལཱི་བརྟེན་ཏེ་ འོང་འབབ་ཐེབ་་་བཟོ་ཚུགས་ནི་མས་པ་ལགས། འ་ནི་གོ་སྐབས་འདི་ ལུན་ནི་གྱིས་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་གིས་དོན་ལས་ ང་བཅས་ commercial ཁ་ཐུག་ལཱི་ དུམ་གྲ་རེ་ ང་བཅས་རའི་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ལས་འབད་དེ་འབད་རུང་ འདི་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕུལ་དོ་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འཐུས་མི་གཉིས་ཆ་རའི་ག་ཐུག་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བ་ཅིན་ནམ་དེ་ཅིག་ཁར་ཟེར་ ང་འཕྲང་སྟེ་ར་ཞུ་གེ་ལགས། ཨིན་པ་ཨིནམ་ མེན་པ་མེནམ་་་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི།

177

ང་བཅས་རའི་རེ་བ་་ས་འབད་བ་ཅིན་ ད་ཅི་གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ ཟླཝ་བཞི་གི་མ་ལང་ལགས། ད་ལོ་གི་ཡོན་ཏན་དང་རིག་པ་ ཤེས་རྟོགས་འདི་ཚུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་དེ་འབད་རུང་ འཕྲི་སྣོན་འབད་དགོ་འདི་འབད་རུང་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་དགོཔ་འོང་།དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་བརྩམ་པའི་ནམ་དུས་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་རེ་བ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་ང་བཅས་འཆ་གཞི་ ༡༣ མཇུག་མ་བསྡུཝ་ཚུན་ཚད་འདི་ འདི་ལུགས་ཤོམ་་་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་འདི་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་་་ར་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ འཕྲལ་མགྱོགས་ར་ཟེརཝ་ད་འདི་དུམ་གྲ་ཅིག་ ང་བཅས་ ག་ཅི་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ ལས་འགུལ་ཅིག་འོང་སྟེ་འབད་དེ་འབད་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ད་རེས་ཀྱི་ང་བཅས་ར་གོང་ཚད་བགོ་བཤའ་གྱི་ལམ་ལཱིགས་འ་ནེ་་་ཨིན་པས། འདི་དང་བསྟུན་པའི་བརྩི་འདི་ཚུ་ བཏོན་ཏེ་འབད་རུང་ འདི་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ ང་བཅས་ར་ལས་འགུལ་འདི་ཚུ་ཡང་ དེ་་་འབད་དགོཔ་འཐོན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་ར་ མ་པ་རབས་སང་པ་ཅིན་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ dynamic ་་ཨིན་མས་པ་ལགས། ད་ལོ་དང་ད་ལོ་འགྱུར་ ད་ལོ་དང་ད་ལོ་འབད་དགོཔ་བཟུམ་ཅིག་ཡང་འདུག། ཨིན་རུང་ར་ གནས་སངས་དང་འལལ་ཏེ་མཛད་དགོཔ་འདུག་ཟེར་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་ ད་རེས་འཆར་གཞི་ ༡༣ མཇུག་མ་བསྡུཝ་ཚུན་ཚད་འདི་ ལམ་ལཱིགས་འདི་གུ་ར་གནས་ནི་གིས་ ང་བཅས་རའི་དེ་་་ དམིགས་གཏད་འདི་ཚུ་དེ་་་ར་རེ་བ་བསྐྱེད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི། ཨིན་རུང་ར་ དུམ་གྲ་རེ་ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ བར་ན་ལས་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་གནམ་མེད་ས་མེད་ རྒྱ་ཆེཝ་་་འཐོན་པ་ཅིན་ འདི་ཚུ་ཡང་བལ་དགོཔ་འོང་། ག་ཅི་ར་འབད་དེ་འབད་རུང་ རོ་གུ་རི་མོ་ས་དོ་བཟུམ་་་ དེ་་་འགྱོ་མི་བཏུབ་འོང་། མ་པ་ལས་ར་ མི་སེར་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་མ་པ་ལས་ར་འཐོན་པ་ཅིན་ཨིན་པས། རབས་སང་པ་ཅིན་ ད་ལོ་འ་ནེམ་ཅིག་་་ར་བཞག་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་ ནཱ་བུ་གིས་ཐུགས་བཞེད་ དེ་་་ར་གནང་སྟེ་ བཀྲིན་བསྐྱོང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

འདི་དང་ཅིག་ཁར་ང་བཅས་ར་ མཁར་གཡུ་རུང་གི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ར་གནས་གོང་བགོ་བཤའ་གི་ལམ་ལཱིགས་འདི་བཟོ་བའི་ནམ་དུས་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ བསྟུན་གྲོས་འབད་ཡི་ག་ མ་འབད་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ་ཨིན་མས། འདི་ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་སེམས་ཁར་འབག་སྟེ་རང་ འདི་ཚུ་ལུགས་ཤོམ་་་ར་འབད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་བ་ཁག་ཆེཝ་ ས་གནས་གཞུང་ཟེར་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ ང་རང་གི་ ང་བཅས་རའི་ ལྷན་ཁག་གི་ངོ་ཚབ་འདི་ཚུ་ སོ་ནམ་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་དང་ སྒོ་ནོར་གྱི་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་ཡང་ཡོད། འདི་བཟུམ་་་ ས་གནས་གཞུང་གི་མར་རོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ཨིན་པས། འདི་ཚུ་ཁོང་དང་ཅིག་ཁར་ཡང་ མ་བཏུབ་བཏུབ་་་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་བསྟུན་གྲོས་འབད་དེ་གིས་་་ བརྩམ་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་ ང་བཅས་རའི་ལམ་ལཱིགས་གཅིག་ཨིན་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ དོགས་སེལ་ཅིག་ཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་བཟུམ་་་ར་ དྲི་བ་འདི་གཅིག་ ང་བཅས་རའི་གཙོ་རིམ་གྱི་ ང་བཅས་ར་ལོ་ཐོག་དང་འདི་ཚུ་གི་ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཐད་ཁ་ལྷོདཔ་ད་ལཱི་ འདི་ཡང་བདེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། དག་པ་ཅིག་མ་ཚུདཔ་འོང་། ག་ར་མ་པ་རབས་སང་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལང་ཚུགས། ང་བཅས་རའི་འདི་ཚུ་ཕུལ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལུགས་ཤོམ་ཨིན་པས། དུམ་གྲ་རེ་ ལ་ལཱི་ང་བཅས་གཙོ་རིམ་འགྲིག་དགོཔ་འཐོན་སོའི་ ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་

178

འབད་ནི་འདི་གིས་ གཙོ་རིམ་འགྲིག་སྟེ་ ད་ལོ་ཕུལ་མི་འདི་ འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་ ཡང་བསྐྱར་དུ་ ང་བཅས་ར་འཐུས་མི་གཉིས་ཀྱིས་ ཁ་ཐུག་ལས་དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས། མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ལཱི་ཡང་ གོ་སྐབས་མ་བཏུབ་ བཏུབ་་་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ བཀྲིན་ཆེ་བོན་པོ་ དྲི་བ་བཞི་པ་ ད་རུང་དྲི་བ་གཅིག་ལཱིས་འོང་ལགས། དྲི་བ་གཉིས་དུས་ཚོད་ཡང་ཡུདཔ་ཅིག་ཚང་ནི་འབད་དོ་ སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གི་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་ གསོ་
བའི་བོན་པོ་ལཱི་སན་ཁང་ནང་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ཅིག་དང་ Doctor གཅིག་འཕྲལ་མགྱོགས་རང་གནང་དགོ་
པའི་ སྐོར་ལས་ཨིན་པས། འདི་མ་པ་ནཱ་ སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་ཟེར་ཚུད་སོང་ནུག་ ཚུད་ནི་འདི་ ས་གོགཅིག་ནང་ལཱི་
རྐྱངམ་ཅིག་ཨིན་པས་ འདི་ཐད་ཁར་དུ་ཨིན་འདི་གི་འབད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ད་རིས་ ངོས་ལུན་ཡི་དྲི་བ་གི་གྲང་སུ་
གཞན་ཐད་ཁར་དུ་གི་ཕྱི་སེལ་ ནང་སེལ་རྐྱབ་འབདཝ་ད་ལཱི་ གོ་རིམ་དང་འལལ་འདི་གི་་་ལ་མ་ང་གི་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་
ཨིན་ལགས་ དྲི་བ་ཐད་ཀར་དུ་ཞུ་གནང་།

༤. 4P4S/OQ20 *སན་ཁང་ནང་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་གཅིག་དང་ ཌོག་ཉར་གཅིག་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་དགོཔ།སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རེ་ཚོགས་དཔོན། ད་རིས་དྲི་བ་མཇུག་གོ་
སྐབས་གནང་མི་ ད་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་དང་ང་བཅས་ ཚོགས་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐུ་དང་འདྲི་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་
གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་མ་གཞི་གི་ང་རང་གི་ཆུ་ཁ་རོང་ཁག་སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་གི་ས་གོ་ནང་
ལཱི་བཟུམ་ཅིག་འབད་དེ་འབད་རུང་ གསོ་བའི་ལཧན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ རོགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ང་བཅས་རང་གཞུང་
རྩིས་ལུན་་་ ལྷོད་པའི་ནམ་དུས་དང་ཕྱེདཔ་ད་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལོག་ལབ་གསུམ་ལབ་ག་ཅིག་གི་ཐད་ལས་
འབད་རུང་སེལ་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ཨིན་འདི་གི་འབད་རུང་ ད་རུང་ཡང་ནཱ་ལས་ཕར་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བསྟུན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སངས་ མར་ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་གྱི་གྱང་ཁ་འདི་ཚུ་ག་རང་ བསྒྱུར་འདི་གི་་་འགྱོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རིས་མར་དུས་གྲ་ཅིག་ སྔོན་མ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་འཐོན་འདི་གི་་་ དཔེ་འབདབ་ཅིན་ངེས་མར་ དྲི་བ་གཉིས་རང་ཨིན་ལགས་ད་ ང་གི་དྲི་བ་ཐུང་ཀུ་ཅིག་་་ཞུ་གེ་ལགས། དང་པ་རང་ རྩི་མ་ལ་ཁ་གི་སན་ཁང་གི་ འདི་སན་ཁང་གནམ་མེད་ས་མེད་ ལྟེ་བ་ཅིག་ཨིན་ ཨིན་རུང་ ད་ལོ་ཚུད་ཚོད་རོགས་མ་ལངམ་ དྲུང་འཚོ་འདི་ཚུ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ཡོད་ ཨིན་རུང་ དྲུང་འཚོ་འདི་ཁོ་རང་གི་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ཅིག་འཐོན་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁོ་རང་དགོངམ་ཞུ་འདི་གི་་་ དམག་སྡེ་གི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཡར་སོངམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འ་ནི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་འདི་གི་་་ ད་རིས་མར་ལཱི་དྲེང་འཚོ་མེད་པར་ ཡདིཔ་ཅིག་ཟླཝ་ གཉིས་ལྷགཔ་ཅིག་ གསུམ་དེ་ཅིག་གི་རྩི་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ ངེས་མར་གྱི་མི་སེར་འདི་ཚུ་ ཚ་གྱང་ད་རྒས་ཤོས་འབད་རུང་འདྲ་ དེ་ལས་མར་ལཱི་ཞི་གཡོགཔ་ཆ་ཁྱབ་

179

ང་བཅས་རང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆ་ཁྱབ་ འདི་་ནང་ལཱི་ ཐད་ཁར་དུ་སན་ཁང་ནང་ལཱི་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ སན་ཁང་ལྟེ་བ་ནང་ལཱི་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ དྲུང་འཚོ་རང་ཁག་ཆེ་བས། ད་རིས་ཁོང་ ཨེ་ཆེ་༼HA༽ དག་པ་ཅིག་གི་་་སོད་འདི་གི་་་ཡོད་ལགས། འ་ནི་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་མ་པ་གསརཔ་བཏང་ནི་ཨིན་རུང་ ག་དེ་་་སྒྲིགས་དོ་ཟེར་ཅིག་འ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་གཅིག་འདི་ གང་བ་ཁག་ཆེཝ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་རང་ཨིན་ལགས་ ད་མར་ངེས་ཀྱི་དདེ་འདུག་གི་སན་ཁང་འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མ་གཞི་གི་འདི་ དགེ་འདུག་སན་ཁང་འདི་ངེས་ཀྱི་སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་གི་ས་གོ་ནང་ལཱི་ འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ངོ་མི་འདི་གནས་སངས་འདི་ ང་རང་བཟུམ་་་མཐོང་དཔ་མམ་ དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་རོང་ཁག་ ༢༠ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ལཱི་ཕན་པའི་སན་ཁང་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དང་པ་རང་ རྒེད་འོག་མཐའ་ཟུར་གྱི་རྒེད་འོག་རང་ ཡིདཔ་ཅིག་རྒེད་འོག་སོམ་རང་ རྒེད་འོག་གཉིས་གསུམ་དེ་ཅིག་ཡོད་ དེ་ལས་ college གཅིག་ཡོད་ དེ་ལས་སློབ་གྲྭ་ཆེ་བ་༣ ཡོད་ དེ་ལས་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་༡༢ ལྷགཔ་ཅིག་ཡོད་ལགས། དེ་ལས་མར་ལཱི་ ང་བཅས་རང་གི་བསན་སྲུང་དམག་མི་ཡོད་ ལམས་སྲུང་འགག་སྡེ་ BPl གི་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་འདི་ཚུ་ དེ་ལས་མར་ དར་ལ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་དང་ ང་བཅས་རང་ DGPC གི་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ དེ་ལས་དགེ་འདུག་གི་ཁྲོམ་ དར་ལ་གི་ཁྲོམ་ འདི་གི་ཡང་མ་ཚད་ང་བཅས་རང་མར་ལམ་ སྦུམ་ན་ལཱི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ འཕྲལ་འཕྲལ་ཡར་ཐིམ་ཕུག་བདའ་མ་འཛུན་ འཕྲལ་འཕྲལ་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ལྷོད་མ་ཚུགས་པར་ ཨམ་སྲུ་ཨ་ལོ་སྐྱེད་ནི་ཡོདཔ་མི་ཆ་ཁྱབ་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་འཐོན་ དཀའ་ངལ་འཐོནམ་ད་ལཱི་ མོནད་མཁས་མཆོག་གཅིག་དགོ་པས་ཟེར་ ད་མར་ ད་རུང་དབང་ཆུ་གི་གློག་མེ་ལས་འགུལ་འོང་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ མི་རོབས་ལས་གཅད་འདི་གི་འབད་རུང་ ག་ཏེ་ལས་ས་གོ་གི་ཕྱོགས་ བཟུང་འདི་གི་འབད་རུང་མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ཅིག་འདི་འོས་འབབ་ཆེ་བས་ཟེར་ འ་ནི་་་འདི་ལཱི་དམིགས་ཡུལ་་་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་ཡང་མ་ཚད་ ངེས་ གད་ལ་ན་ གི་ས་གོ་ནང་ལཱི་བཟུམ་ཅིག་ནང་འབད་བ་ཅིན་ གད་ལ་ན་རྒེད་འོག་གི་མི་སེར་ཆ་ཁྱབ་ཨམ་སྲུ་ཆ་ཁྱབ་སབས་བདེཝ་མ་བདེཝ་ འཐོན་དཀའ་ངལ་འཐོ་འབད་བའི་བསྒང་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ནང་དོག་མས་ལགས་ གནམ་གྲུ་ Helicopter གི་ཞབས་ཏེ་འདིན་ ཆུ་ཚོད་༣ ལས་མི་ཐོབ་པས་ འཕྲལ་འཕྲལ་གནམ་གཤིས་གནས་སངས་ཀྱི་མ་བཏུབ་ནང་དོག་དཀའ་ངལ་འཐོན་འབདཝ་ད་ལཱི་ ང་བཅས་རང་ ངོ་མ་འདི་རང་་ཨ་ལོ་དང་ཨམ་སྲུ་འདི་ཚུ་གི་ཁེ་ཕན་ལཱི་དམིགས་འདི་གི་་་ཨིན་པས་ ལམ་མཐའ་རིང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཐིམ་ཕུག་དང་ཕུན་ཚོགས་གླིང་བཀལ་ནི་གི་དོན་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ མཐའ་རིངམ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ཅིག་ འོས་འབབ་ཅིག་ཆེ་རི་ཆེ་ འ་ནི་ཅིག་ཡང་ བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ མ་པ་ལ་ཁག་འདི་ལ་ཁག་འདི་ལགས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་མཁས་མཆོག་ཚུ་ མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་འ་ནི་ཅིག་བོན་པོ་ཁ་ཐུག་ལས་ཐབས་ལམ་ཅིག་ག་དེ་་་སྒྲིགས་དོ་ག་ཟེར་ འ་ནི་ཅིག་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས་བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ འདི་ལན་གསོ་བའུ་བོན་པོ་གི་་་ཞུ་གནང་ ལགས།

180

གསོ་བའི་བོན་པོཿལགས་མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་རང་ སོང་སྒོར་སྐྱབས་ཆ་གི་ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ཡང་ ཁོ་རང་གི་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མི་སེར་དང་ ང་བཅས་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཚ་གྱང་ཅིག་བཞེས་འདི་གི་དྲི་བ་བཀོད་གནང་མི་འདི་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ཆུ་ཁ་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ལཱི་ ཡིདཔ་ཅིག་གཞན་མི་གི་ང་བཅས་རོང་ཁག་གཞན་མི་དང་ཕྱེད་པ་ཅིན་འདི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་འདི་ཆུ་ཁ་རོང་ཁག་ནང་ཨ་རྩི་དྲག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ དེ་་་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ སན་ཁང་ ལྔ་ཡོད་ཟེར། ཕུན་ཚོགས་གླིང་སན་ཁང་རྩིས་འབད་ སྟེ་ཆུ་ཁ་རྗོང་ཁག་ནང་ལཱི་ སན་ཁང་གཞན་མི་ བཞི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དགེ་འདུ་གི་སན་ཁང་ རྩི་མ་ལ་ཁ་ ཏེ་ཆུ་ཁ་གི་སན་ཁང་ ཁ་སས་ཁ་གི་སན་ཁང་ དེ་ལས་ འདི་གུ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་གསོ་བའི་གི་ཞབས་ཏོག་ བྱིན་མི་གི་ primary health care center ༡༥ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

ང་བཅས་ར་གཅིག་ལས་བལ་བ་ཅིན་ ཁ་རྗེ་བཟང་མས་ ང་བཅས་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ ཁ་སླབ་ད་ལཱི་ སན་ཁང་མང་ཧིང་རྗོགསཔ་ཅིག་འདུག་ ད་ལོ་ནཱ་ རྩི་མ་ཤམ་གྱི་ སྐོར་ལས་་་ གསུངས་དེས། སྟེ་རོགས་རྩི་མ་ཤམ་འདི་ འདི་སྒངས་ ཆུ་ཁ་གློག་མེ་ལས་འཛིན་རྐྱབ་ད་ལཱི་ ཆུ་ཁ་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལས་་་ མི་ལུ་ཤ་ཡོད་འབད་་་ འ་ནི་འབད་ རྐྱབ་འབད་་་ ཆུ་ཁ་གློག་མེ་ལས་འཛིན་མཇུག་བསྡུ་སྟེ་འབད་རུང་ ད་རུང་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲུང་འཚོ་གཅིག་བཞག་ དེ་ལས་ འདི་དང་བཅདཔ་་་ སན་ཁང་་་ར་བཞག་ནུག། འདི་ཅོག་འཐདཔ་་་ དགེ་དུ་འདི་ཡང་ ད་རིས་དྲི་བ་ནང་འདུག་ འ་ནེ་རྒྱལ་ཡོངས་གི་འཐོམ་ལས་དང་འལལ་སྟེ་མེན་པར་ དར་ལ་གློག་མེ་ལས་འཛིན་རྐྱབ་ད་ལཱི་ འ་དང་གཞི་བཙུགས་འབད་འབདཝ་མས་ ད་ལོ་འབད་རུང་ འ་ནི་གུ་ར་ བཞག་སྟེ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཟིགས་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

མ་ཞི་ འདི་ནང་གིས་ ནདཔ་གི་གྱངས་ཁ་དང་འབད་བ་ཅིན་འདི་ མར་འབོབ་ཡར་སོང་ནུག་ལགས། ཧེ་མ་ལས་ཚདཔ་ད་ ད་ལོ་དེ་་་བཞག་ནུག་ཟེར། འ་ནི་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཡོངས་གི་གནས་སངས་འདི་ཡང་ ཐུགས་ཁར་གནམ་དགོཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁ་ཆེ་ ད་གསོ་བ་ནང་ལཱི་ covid ཆུང་ཀུ་གི་རྒྱབ་ལས་ མི་སོབས་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ མར་ཡར་སོང་ནུག་ འ་ནི་འདི་ རྗོང་ཁག ༢༠ ཆ་མ཈མ་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་རྐྱབ་དགོཔ་ད་ལཱི་ མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ སོམ་འབད་ར་འདུག། མ་པ་འདི་ བསལ་མ་ཚུགཔ་མེད་ བསལ་ཚུགསཔ་ཨིན་ བསལ་ཚུགསཔ་ད་ལཱི་ དུས་ཚོད་དགོ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དུས་ཚོད་ཨ་ཙི་ཙིག་དགོ་ནི་མས། ཐད་ཀར་དུ་ དང་པ་ དགེ་འདུ་སན་ཁང་གི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན་ དགེ་འདུ་སན་ཁང་ནང་ལཱི་ དགེ་འདུ་སན་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་གི་ ས་ཁོང་ནང་ལས་ཕར་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་འདི་མར་ལས་་་ ཕུལ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་མར་ལས་་་ཕུལཝ་ད་ལཱི་ མར་ལཱི་ད་ལོ་ doctor གཉིས་ཡོད། ང་བཅས་ར་ ནཱ་མཁྱེན་དགོཔ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ ཁོ་གི་མར་མཁས་མཆོག་འོང་ནི་ཟེར་ཞུ་དེས་ འ་ནི་གི་ཞུཝ་དྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་གི་གནས་སངས་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལས་དགོ་ཟེར་སླབ་མི་འདི་མེན་པར་ ཞི་གཡོག་

181

ལྷན་ཁག་གི་ approved ༥༩༧༧ ཨིན་མས་ལགས་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ། ལཱ་གིས་དབྱེ་བ་འདི་ཅི་ ༢༣ དེམ་ཅིག་འདུག། སྟེ་ད་ལོ་ ང་བཅས་ ལཱ་འབད་མི་འཐོབ་འཐོབ་གི་ ༤༣༩༩ ཏེ་ད་ལོ་ཡང་ gap འདི་ མི་དགོ་ འདི་འབདཝ་ད་མ་འཐོབ་མི་འདི་ ༡༥༠༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ཟེར་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་འདི་འབད་བ་ཅིན་ specialist ནང་བརྩིསཔ་མས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱིས་ གནས་སངས་ནང་ལཱི་ RCSC གིས་ approved འདི་ ༢༤༤ འདུག། ད་ལོ་ཡོད་བ་གིས་ ༢༠༧། སྟེ་ ཆད་འཐུ་འདི་ ༣༧ ཡོད་ལགས། GDMO སྟེ་ doctor གིས་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ༦༧༤ RCSC approved སྟེ་ཡོད་བ་གིས་ ༦༣༡ ཆད་ཐོ་འདི་ ༤༣ ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ད་ལོ་ ང་བཅས་གིས་ མར་དགེ་འདུ་ གི་སན་ཁང་ནང་ལཱི་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་འདི་ གཏང་པར་ ཨ་ཙི་ ལཱ་ཁག་རྐྱབ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ ང་བཅས་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་དེ་་་གཏང་དོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ནདཔ་གི་རྩིས་ཞི་ ནདཔ་གྱངས་ཁ་ ག་དེམ་ཅིག་འོང་དེས་ག་ འདི་ནང་ལཱི་ གཞན་མི་ཞབས་ཏོག་ ག་དེ་་་འདུག་ག་ དེ་ལས་ཞབས་ཏོག་འདི་ ཡོདཔ་ཅི་ འདྲ་མ཈མ་འབད་ འཐོབ་ཚུགཔ་་་ རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མ཈མ་ནང་ལཱི་ འ་ནི་གུ་གཞི་བཞག་འདི་གི་འབད་ གཏང་དོ། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ད་ལོ་མར་དགེ་འདུ་ལཱི་ འབད་བ་ཅིན་ ཨམ་སྲུ་ ཨ་ལོ་སྐྱེ་ནི་གི་ སོད་ནི་གི་ ཞབས་ཏོག་ཕུལ་མི་འདི་ བལ་བ་ཅིན་ གྱངས་ཁ་འདི་ཚུ་ ལོ་ལྔ་ནང་ལཱི་ ག་ར་མར་ཕབ་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ ད་རུང་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབད་བ་ཅིན་ སྟེ་ད་ལོ་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལས་འདི་ མར་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས་ ཟེར་ཨིན་མས་ལགས། ཕུལ་མ་ཚུགས་འདི་འབད་རུང་ ད་ལོ་མར་ལཱི་ ག་ཅི་གྱི་ ཐོགས་ལས་ ཕྱག་ཞུ་དེས་ ཟེར་བ་ཅིན་ དང་པ་ ང་བཅས་ར་ ཧེ་མ་ལས་ཞིབ་དཔྱད་རྐྱབ་ ཨམ་སྲུ་ཨ་ལོ་སྐྱེ་མི་འདི་ཚུ་ དགེ་འདུ་སན་ཁང་ནང་གི་ ཁོང་གི་འབད་མ་ཚུགས་མི་འདི་ཚུ་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ནང་ལཱི་ མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ ༢ འདུག་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ལཱི་གཏང་འདི་ ཕྱག་ཞུ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ མདང་ཞག་ ཁྱོད་ར་གི་ཡང་ གཟིགས་གཟིགཔ་འོང་ འབྲུག་རྒྱང་བསྒྲགས་ནང་ལས་ཕར། ICTG ཟེར་ སྟེ་ Japan གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གྲོགས་རམ་་་ Japan གཞུང་གི་ སྟེ་ ཁོང་ར་ཕར་ ལག་ལུན་འཐབ་འཐབ་གིས་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ནཱ་ལས་ཕར་ འཕྲོ་མཐུད་སྟེ་ ཨམ་སྲུ་ཨ་ལོ་སྐྱེ་མི་ ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་རྐྱབ་ནི་འབད་ འ་ནི་གི་ཐོགས་ལས་ འདི་ཡང་ རོགས་མར་ ལག་ལུན་འཐབ་འདི་འདུག་ འདི་གི་ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཕན་ཐོགས་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་ལས་ འདི་མེད་པའི་གི་ མར་ཕུན་ཚོགས་གླིང་ནང་ཡོད་མི་འགགས་མེད་རོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བསྟེན་སན་ཁང་ ནང་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་གིས་ དུས་དང་དུས་སུ་ལཱི་ Pediatric Specialist Outreach ཟེར་ འ་ནི་གི་ཐོག་ལས་་་ ཕྱག་ཞུ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ དགེ་འདུ་ལཱི་འདི་ ད་ལོ་མོ་ནད་མཁས་མཆོག་ ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལས་ གཉིས་པ་འདི་ རྩི་མ་ལ་ཁ་གི་སན་ཁང་འདི་ནང་ལཱི་ Doctor མེད་པར་ དུས་ཡུན་རིངམོ་རང་ཡང་སོངཔ་་་སླབ་དེས་ མ་པ་ སྤྱི་ཟླ་ འ་ནི་ ༡༠ པའི་ནང་ལས་ མར་གྱི་ doctor འདི་དགོངསམ་ཞུ་ཡར་སོང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་དགོངསམ་ཞུ་ཡར་སོངམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ད་ལོ་ང་བཅས་ཀྱིས་ མར་ doctor མེདཔ་པར་་་ཕྱག་ཞུ་དེས་ ཕྱག་ཞུ་དེ་འབད་ས་ཅིག་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་

182

མཐོ་སོམ་་་འདི་མ་ཕོགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། གཞི་རྟེན་གྱི་ ཞབས་ཏོག་གུ་རང་གནམ་མེད་ས་མེད་ཐོག་ཕོགསཔ་་་ ཐུགས་བསམ་འ་ནེ་་་བཞེས་དོ་ཡོདཔ་མས་ དེ་་་མིན་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། Doctor དགོཔ་ད་ལཱི་ མར་ལས་་་ ཡར་ཆུ་ཁ་གི་སན་ཁང་ནང་བཏང་་་ ཡུདཔ་ཅིག་དུས་ཡུན་ སྐར་མ་ ༢༠-༣༠ གི་བར་ན་ལཱི་ ཡར་ཨིན་མས་ Doctor མ་དགོ་པའི་ལཱ་འདི་ཚུ་དེ་ མར་ལས་་་རང་ཕྱག་ཞུ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ གཞི་རྟེན་གྱི་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ཚུ་ འདི་ནང་ལཱི་ ཁབ་རྐྱབ་ནི་ དུས་བཞིན་དུ་གི་ ཉི་མ་གི་ནདཔ་བལ་ནི་ ནང་ཀོ་ནང་གི་ནདཔ་བལ་ནི་ ཨམ་སྲུ་དང་ཨ་ལོ་གི་ཞབས་ཏོག་ སོ་གི་ཞབས་ཏོག་ ཁྲག་གི་ཞབས་ཏོག་ Radiology གི་ investigation འདི་ཚུ་ འ་ནི་ཚུ་ཆ་མ཈མ་རང་ མར་ལས་འབད་ཕྱག་ཞུ་དེས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ལཱི་ དུས་ཨ་ནིམ་ཅིག་ཐོག་ཕོགཔ་ཅིན་ ངབཅས་རང་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཐུགས་ཀྱི་ཚ་རྒྱས་བཞེས་དེ་ ་་འབདཝ་མས་ དཔྱེ་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ ཕར་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ ང་རའི་འདེམས་ཁོངས་ནང་ཨིན་ལགས་ ཁ་རྩ་ཁ་ཉིནམ་ ཏི་ཀི་ཨ་གོ་ནང་ཟེར་ འ་ནི་ནང་གི་འདི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མེད་པར་ སྒོ་སམ་བཞག་དགོཔ་ཐོན་སི་ལགས་ ཡར་དངས་ཆུ་ལཱི་ཡང་གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མེད་པར་ སྒོ་སམ་བཞག་དགོཔ་ཐོན་སི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ནི་བཟུམ་་་ གཞན་ཁར་ལས་ཕར་ཡང་ ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ལས་ཕར་ འ་ནེ་་་འབད་དོ་ འདི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་གསལ་འདི་འབད་ ལོག་སྒོ་ཕྱེ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མར་གྱི་དྲུང་འཚོ་དེ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ དུས་ཅི་གི་ལོ་འདི་མཇུག་བསྡུཝ་ཅིག་ སྤྱི་ཟླ་ དང་པའི་ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་གསརཔ་ང་བཅས་ཀྱིས་ལུན་ནི་་་ཡོད་ འ་ནི་ཐོནམ་ཅིག་ མར་ལཱི་ བཏང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལོ་མར་གནས་སྐབས་ཅིག་ནང་ལཱི་ ཕྱག་འདི་ག་དེ་་་ཞུ་དེས་ཟེར་བ་ཅིན་ HA ༣ འདུག་ལགས་ རྩི་མ་ལ་ཁ་ལཱི་ གསོ་བའི་ ལས་རོགསཔ་ Nurse ༩ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་གི་ འཕྲུལ་རིག་པ་ལངམ་་་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་ འདུག་ ད་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་པ་གི་འདི་ཚུ་ ཡང་ལངམ་་་འདུག་ ཡོངས་བསོམས་ཀྱི་མི་ངོམ་ ༥༣ མར་རྩི་མ་ལ་ཁ་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་ཞུ་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ འ་ནི་འབད་ནི་དེ་གིས་ ཞབས་ཏོག་ལཱི་དེ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཐོ་སོམ་མི་ཕོགས་ འདི་རང་འབད་ས་ཅིག་རུང་ Doctor འདི་ དགོཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ doctor དེ་ དགོཔ་ངེས་གཏན་མས་ འ་ནི་ Doctor འདི་གི་ ཞབས་ཏོག་ཕུལ་ཚུགསཔ་ ད་ལོ་ doctor གི་དགོ་མི་འདི་ཚུ་ མར་ལས་་་ ཡར་ཆུ་ཁ་སན་ཁང་བཏང་དེ་་་ ཕྱག་ཞུ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ ༣ འདུག་ ག་རང་ལཱི་ གོ་སྐབས་ ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་མས་ དང་པར་རང་ ད་རིས་མཇུག་འབད་ནི་དེ་གི གཞན་དུས་ཚོད་ཡང་མིན་འདུག་ ཏ་མ་ད་རུང་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ལུ་ཤ་ཡོད་ ད་ལོ་ ད་རུང་ དྲི་བ་ ལྷག་མཇུག་ ༡ ཡོད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ དང་པར་རང་ ཆོས་འཁོར་སང་ གོ་རིམ་དང་འལལ་འདི་གིས་ ཞུ་དོ་མས་ལགས་ འདི་ནང་ལཱི་ཡར་དང་མར་ རྩ་དང་སྤུ་ལས་རང་མེད་ལགས་ ཆོས་འཁོར་སང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ སྐྱེངས་མཁར་ ཝེ་རིང་ལ་ལ་ ད་ལས མཁར་གཡུ་རུང་གིས ཁོང་ ༣

183

གིས་ཐོ་བཀོད་གནང་འདི་འདུག་ ཆོས་འཁོར་སང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་ཞིནམ་ད་ སྐྱེངས་མཁར་ ཝེ་རིང་ལ་ ལཱི་ཕུལ་ ད་ལས་མཁར་གཡུ་རུང་ལཱི་གོ་སྐབས་ཕུལ་མི་ཚུགས་ནི་མས དགོངམ་མ་ཁྲེལ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཆོས་འཁོར་སང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ལགས་ ང་རང་གི་ཐད་ཀར་དུ་ གསོ་བའི་བོན་པོ་ལཱི་དྲི་བ་ ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་བའད་བ་ཅིན་ གསོ་བའི་ འབྲེལ་བ་ཅིག་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཞུ་དོ་ཟེར་ལགས་ མ་གཞི་འདི་ ཁ་རྩ་ ང་བཅས་རང་གི་གཞུང་སྐྱོང་ལུགས་ལྡན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ སྙན་ཞུ་དང་ལུན་ཕུལ་མི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་རང་གི་ ལ་གོང་སུམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབད་བའི་གི་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་གསོ་བའི་ ཞབས་ཏོག་ ལུགས་ཤོམ་ཐོབ་མ་ཚུགས་པའི་གི་ སྙན་ཞུ་ཅིག་ ཕུལ་ས་དེ་་་གོ་ཡི་ཟེར་ལགས་ ལྷད་པར་དུ ང་བཅས་བུམ་ཐང་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལ་གོང་གསུམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་་་ སོད་མི་གི་ གོང་པ་ ༤༢ དེ་ཅིག་འདུག་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ལཱི་ གནམ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་འབད་ཐོབ་མ་ཚུགས་ཟེར་བའི་གི་ ཞུ་བ་དེ་་་ཕུལ་དེ་འདུག་ཟེར་ལགས་ འདི་གི་རྒྱབ་ཁུངས་ཅིག་ ང་རང་གི་དྲི་བ་མ་ཕུལ་བའི་སྔོན་མ་ ང་རང་གིས་ རྒྱབ་ཁུངས་ཅིག་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ སྔོན་མ་བཟུམ་ཅིག་ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་རང་ཡང་ བུམ་ཐང་གསོ་བའི་ཚོགས་པ་གི་ཚོགས་པ་ཅིག་ནང་ལཱི་ ང་རང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་ཅིག་འབད་ཕྱག་ཞུ་་་སོདཔ་ད་ལཱི་ འདི་གི་ གནས་སངས་འདི་ ང་གིས་ཧ་གོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འདི་ནང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ དབང་འདུས་ཆོས་གླིང་སན་ཁང་དང་ གསོ་བའི་ཚོགས་པ་གིས་ Cooperation གི་ཁ་ཐུག་ལས་་་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ ལ་བདའ་དེ་ཕར་གྱི་གསོ་བའི་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ང་བཅས་ཕུལ་དོ་ཟེར་ལགས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་མ་དངུལ་འདི་ཡང་ Bhutan Foundation གིས་ཕུལ་འདི་ཡོད་ཟེར་ལགས་ འ་ནི་འབད་འབདཝ་ད་ལཱི་ གནམ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་མ་ཚུགས་པའི་གི་ རྒྱུ་མཚན་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ན་ ན་ལས་ཕར་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་ར་ཕུལ་ནི་གི་ འཆར་གཞི་ཚུ་ ཡོད་ག་མེད་ག་ཟེར་ དྲི་བ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ མ་པ་ གནད་དོན་འདི་གསོ་བ་ལྷན་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ར་ཨིན་མས། ད་རིས་ཀྱི་ དྲི་བ་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་ འབད་ནི་འདི་གི་ ༼དེ་ཨིན་འདི་གི་འབད་ས་ཅིག་རུང་༽ ད་རིས་ཀྱི་དྲི་བ་དང་གཅིག་ཁར་ ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་ མི་འདྲ་བའི་ཟེར་བ་ཅིན་ ༼འདྲ་སུ་ཀོ་སུ་ཅིག།༽ འདྲ་བའི་ཟེར་བ་ཅིན་ འདི་བཟུམ་དཀའ་ངལ་འདི་ལུ་ཤ་འོང་། ཨིན་ཏེ་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ད་ལོ་བོན་པོ་གི་ ཐོ་བཀོད་གནང་འདི་གི་འབད་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། ད་ལོ་ལན་ཡོད་པ་ཅིན་ ལན་གསུངས་འདི་གི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་། ལན་མེད་པར་ཅིན་ ཡིག་ཐོག་གུ་ འདི་གི་ལན་གནང་འདི་གི་འབད་རུང་བཏུབ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ད་མཇུག་རང་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འདེམས་ཁོང་གི་འཐུས་མི་གི་འབད་ སྐར་མ་ ༢ ཐུགས་ཁར་༼རྣམ་༽འདི་གི་ བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

184

སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འཐུས་མིཿ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི། ང་རང་གི་འབད་བ་ཅིན་ མི་སོབས་ འ་ནི་ ང་བཅས་རའི་ སན་གཡོདམོ་མ་ལངས་པའི་སྐོར་ལས་ དཀའ་ངལ་གྱི་སྐོར་ལས་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་འདེམས་ཁོངས་ལ་སྐོར་ནང་ལས་ཕར་ འགྱོ་འབདཝ་ད་ལཱི་ མ་པ་ ས་གོ་མ་འདྲཝ་མ་འདྲཝ་ལུ་ཤ་ཅིག་གི་ར་ རོགས་ མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ལུ་ཤ་ཅིག་ར་བཤད་དེས། དེ་འབདཝ་ད་ ཨིན་རུང་ར་ ནཱ་ལས་ གཙོ་རིམ་སྒྲིག་ཞིནམ་ནང་ལས་འདི་ ཁག་ཆེ་བའི་ གཅིག་ང་གི་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ཡང་ག་ཏེ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཕར་ང་རང་གི་ ས་གོ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ གང་ར་ལགས། གང་ར་ འབད་བ་ཅིན་ མོང་སྒར་ལས་ ཧ་ལམ་ ༼དུས་ཚོད་༽༼གན་དྲ་༽ ༢ དང་ ཕྱད་དང་༣ གི་ལམ་ཁར་ལཱི་ཨིན། འ་ན་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ ༼ཨེ་ཅི་༽གཅིག་འདི་འདུག། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཨམ་སྲུ་སན་གཡོདམོ་གཅིག་མེད་ཟེར་ ན་ཧིང་ལས་ར་ དེ་་་ཞུ་བ་ལྷོད་དེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། མ་པ་ ན་ཧིང་ ཚར་གཅིག་ ང་རང་གི་ ལྷན་ཁག་གཅིག་ཁར་ཚར་གཅིག་གསུང་གྲོས་གནང་བལ་ཡི། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ གསུང་གྲོས་ཕུལ་བལ་ཡི། དེ་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་རྩ་འདི་འགེངས་དོ། དེ་འབདཝ་ད་འདི་ མི་མེད་ལངས་མས་ཟེར་མི་གི་འདི་ དེ་་་གསུངས་དེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་བཟུམ་་་རོགས་གཞན་ཁར་ལས་ཡང་ ཁོང་འ་ནི་ ང་བཅས་ར་གི་ས་གོ་ནང་ལས་ སླབ་མི་ཐོན་མས་ལགས། དེ་འབདཝ་ད་ ང་ག་ཅི་སླབ་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ རྩ་བ་རྩ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་འདི་ ཁྱོད་ག་དེ་་་རུང་སབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ད་ཟེར། མ་པ་ལས་རང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སངས་འདི་ར་ དེ་་་མས། ནཱ་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་པས་ཟེར་མི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ བཤད་འདི་སླབ་དོ་ལགས། ཨིནམ་ད་ལཱི་ ད་ང་བཅས་ཀྱི་ནཱ་ གང་ར་ལཱི་ འབད་བ་ཅིན་ ད་ལོ་ ༼ཨེ་ཅི་༽གཅིག་འབད་མི་ཅིག་འདུག་ལགས། མདང་ཞག་ འ་ནི་ ད་རུང་གཅིག་བཏང་ནུག། འདི་ཁོ་དགོངསམ་ཞུ་འདི་ཡར་སོང་ནུག་ལགས། གཞོནམ་གཅིག་ཨིན་མས། ཨམ་སྲུ་གཅིག་འདི་ དགོཔ་འབད་ར་ ཁོང་ཕར་ལས་ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་ར་ལྷོད་དེ་ཟེར། དེ་ཡང་ ལམ་ཕར་ཐག་རིང་པ་ལཱི་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ར་ཨམ་སྲུ་ཨ་ལཱི་སྐྱེ་ནི་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ཨམ་སྲུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་འཕྲལ་འཕྲལ་འབད་ར་ Pap smear ལོ་ ག་ཅི་ལོ་ཟེར་མི་རྐྱབ་ད་ལཱི་ མ་པ་ལས་རང་སབས་མི་བདེ་བའི་ མོང་སྒར་ལྷོད་ལྷོདཔ་འབད་འགྱོཝ་ད་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལམ་ཡང་ཐག་རིང་མས། ཟད་འགྲོ་ཡང་གནམ་མེད་ས་མེད་འགྱོཝ་མས།

དེ་ལས་ཉིནམ་གཅིག་གི་༼ལཱ་ཐོག་༽རྐྱབ་འདི་འགྱོ་གོ་འབད་ཟེར་མི་གི་ ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་རང་ཞུ་བ་ལྷོད་ནི་འདི་གི་ ང་རང་གི་ ཞུ་བ་འདི་ལགས། གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་ འ་ནི་འདི་ག་དེ་དྲག་དྲག་འབད་ གཙོ་རིམ་གཅིག་ར་འབད་ གནང་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་ར་འབད་ འབད་གནང་ཟེར་བའི་ ཞུ་བ་དང་ གནང་པ་ཅིན་ག་དེ་་་གོ་སྐབས་ཡོད་ཟེར་བའི་དྲི་བ་གཅིག་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལགས་སོ། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ། སྤྱིར་བཏང་གི་ དྲི་བ་ཨིན་མས། ད་ལོ་གི་ དྲི་བ་དང་གཅིག་ཁར་ ཐད་ཀར་དུ་འདྲ་ མེན་ཟེར་བ་ཅིན་ ༼འདྲ་སུ་ཀོ་སུ་༽འདུག། མེད་འདྲ་བའི་ཟེར་བ་ཅིན་ ད་ལོ་གི་དྲི་བ་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་

185

བོན་པོ་གི་ མ་པ་ ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ ཁོ་ར་ཕྱག་ལཱ་ལུ་ཤ་གཟིགས་གཟིགསཔ་ཡོད། འདི་གི་ ཈མས་མོང་ཡོད་འབདཝ་ད་ལཱི་ འདི་གི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལན་ ད་ལོ་བོན་པོ་གི་ ཞུ་འདི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱང་གནང་།

གསོ་བའི་བོན་པོཿ ལགས་སོ། མི་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། དང་པ་ར་ ཆོས་འཁོར་སང་གི་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གི་ མ་གཞི་ད་རིས་ནཱ་ཐད་ཀར་དུ་དྲི་བ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན་མེད་དོ་བཟུམ་ མེད་ཟེར་བ་ཅིན་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ ད་ཅི་ ཡར་ལ་ཁར་ལས་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ གསུངས་དོ་བཟུམ་་་ཨིན་མས། ཨིན་ཏེ་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ཁོ་རང་གི་ ཚ་གྱང་ལང་། འདི་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ཆོས་འཁོར་ལཱི་ མ་པ་ ཁ་ཙ་ ཐོན་མི་དང་ ཨ་ཙི་མེད་འདྲ་བའི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དེ་གི་འདི་ ང་བཅས་མདང་ཞག་ མར་ གསུང་གྲོས་གནང་འདི་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་གསུང་གྲོས་ཀྱི་ གྲངས་སུ་འབད་ ང་རང་གི་ ཨ་ཙི་སེམས་ཁར་འདུག། འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ ང་གི་ ༼དཔྱེ་རིག་༽ཡོད་མི་འདི་ ནཱ་ལཱི་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ཁ་ཙ་ཐོན་མི་འདི་འབད་བ་ཅིན་ ORC ཨིན་མས་ལགས། ༼བཏོན་སྐྱང་༽གི་ ང་བཅས་ར་ ཟླཝ་༼བཞིན་དུ་༽འགྱོ་མི་གི་ ORC འདི། ཁ་ཙ་གི། དེ་འབདཝ་ད་ ནཱ་ལཱི་ གྲོས་ཆོད་ནང་ལཱི་བཙུགས་འབད་འབདཝ་ད་ ཕར་ཆོས་འཁོར་གྱི་ གུང་པ་ ༤༢ དེ་ཅིག་ལཱི་ཡོད་མི་འདི་ ORC གི་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་ཟུར་འཐེབ་་་ Special འབད་ རོགས་ Bhutan Foundation གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་། ཁོང་གི་༼གནས་ཡུན་༽འདི་ ཧེ་མ་ལས་ འགོ་བཙུགས་འདི་འབད་ གནམ་ལོ ༢༠༢༤ ནང་ མཇུག་བསྡུ་ད་པ་གི་ འབད་ནི་འདི་གི་ ཁོང་གི་མ་དངུལ་གི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ མེད་པ་ལས་བརྟེན་འདི་ འ་ནི་གི་ འཕྲོ་མཐུད་མ་ཚུགས་མི་འདི་ འ་ནི་ལས་བརྟེན་འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། སྤྱིར་བཏང་གི་ ORC མེན་ཟེར། ཨིན་ཏེ་ར་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ང་བཅས་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཐུས་མི་ཁོ་རང་གི་ཡང་ ཚ་གྱང་ལང་ ད་རུང་འདི་འཕྲོ་མཐུདཔ་ཚུགསཔ་ཅི་ ཡོད་པ་ཅིན་ཟེར། Bhutan Foundation དང་གཅིག་ཁར་ཁ་སླབ་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁ་སླབ་ཞིནམ་ནང་ལས་ འདི་གི་ གྲུབ་འབྲས་གཅིག་ཐོན་པ་ཅིན་ ད་རུང་ཡང་ལོག་འདི་ ནཱ་ལས་ཕར་ འཕྲོ་མཐུད་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ གསུངས་གནང་དེ་ལགས། འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་གོ་སྐབས་ལུགས་ཤོམ་ཅིག་ཨིན་མས་ལགས། ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ གནས་སངས་ནང་རང་ ཧ་གོ་དགོ་་་ལགས། གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་འདི་ཚུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་མ་ལངས་པའི་ ཐོ་ཕོག་འདི་ཡོད། མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཟེར། ད་ གང་ར་ ལཱི་ ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། གང་ར་ འདི་ གང་ར་ རྐྱངམ་ཅིག་གི་མེན། ང་བཅས་ར་གཞུང་ལམ་ཁར་ཕོགཔ་ཨིན། ནཱ་ལས་ཕར་ མི་ བུམ་ཐང་ལས་མོང་སྒར་འགྱོ་འདི་འབད་རུང་ ག ང་ར་ བརྒྱུད་འདི་འགྱོ་གོ།

འ་ནི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ ད་ལྟེ་ཕར་ HA གཅིག་རང་ཨིན་མས་ཟེར་ འདི་ནང་ལཱི་ HA ཟེརཝ་ད་ལཱི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ འདི་ནང་ལཱི་ ཨམ་སྲུ་དང་ཕོ་རྒྱས་་་ཡོད་པའི་ ཨམ་སྲུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་ཐོནམ་ད་ལཱི་ སབས་མི་

186

བདེ་བས་ཟེར་ འ་ནི་ གི་ ཐོ་ཐུད་འདི་ཞུཝ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ལོ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ མི་སོབས་ཀྱི་ ཡོངས་བསོམས་ཀྱི་ HA དགོ་པ་གི་ ང་བཅས་རང་དགོ་མི་འདི་ ད་རུང་འདི་ལས་མང་མས་ ད་ལོ་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ང་བཅས་ལཱི་ approval གནང་གནང་པ་གི་ ༦༧༤ འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ ཨམ་སྲུ་དང་ཕོ་རྒྱས་ཆ་མ཈མ་བསོམས་འདི་ ད་ལ་ཡོད་པ་གི་ ༦༣༡ རང་ཨིན་མས་ ༤༣ ད་ལོ་འ་ནི་ནང་ལཱི་ཕྱེད་ལཱིས་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཨམ་སྲུ་བཏང་ཚུགས་པ་ཅིན་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལུགས་ཤོམ་ཨིན་མས་ ཨམ་སྲུ་མེན་ཚེ་ ད་ལོ་ཕོ་རྒྱས་ཡང་མ་ལང་མ་ ལ་ལཱི་ཅིག་ གསོ་བའི་ ལྟེ་བ་འདི་ཚུ་ ད་ལོ་གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ སྤྱི་ཟླ་ དང་པ་ སང་ཕོག་སྤྱི་ཟླ་ དང་པ་གུར་ལྷོད་ མི་འདི་ཚུ་ མ་ཐོབ་བར་དུ་ ལ་ལཱི་ཅིག་སྒོ་བསམ་ ལ་ལཱི་ཅིག་གསོ་བའི་ལྟེ་བ་གཞན་ཁར་ལས་མི་བཏང་འདི་འབད་ འ་ནེ་་་ཕྱག་ཞུ་ཡི་བསྒང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་ཡང་ ང་བཅས་རང་ག་ར་གིས་ མཁྱེན་ ནད་ཡམས་ ཀོ་བིཌ་ ཐོན་ཚར་བའི་ཤུལ་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་ ང་བཅས་རང་ལྷན་ཁག་ཁ་རང་ནང་ལཱི་མི་སོབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་ ཐོན་ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལཱི་ཐོན་མའི་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ལཱི་ཡང་ མི་སོབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ སོམ་་་རང་ཐོན་འདི་ཡོད་ཟེར་ འ་ནི་གསལ་ཐབས་ལཱི་ ང་བཅས་གཞུང་གིས་ཁ་ཐུག་ལས་ འདི་འཕྲོ་ལས་འབད་མི་ཚུགས་་་ ཕར་ཨ་རྩི་དུས་ཚོད་གོར་ནི་མས་ལགས་ འ་ནི་འབད་ནི་དེ་གི་ MBBS གི་ College གཅིག་ཡང་ཏ་བ་ལཱི་ འགོ་བཙུགས་ ན་ཧིང་ Batch དང་པ་གི་ནང་ལཱི་ ༢༤ དུས་ཅི་ལས་ ༣༠ སང་ཕོད་ལས་ ད་རུང་ ༥༠ དེ་ཅིག་ གུར་་་ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་ འ་ནེ་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ལས་ ང་བཅས་རའི་ མཁས་མཆོག་ Doctor MBBS ནང་ལས་ Doctor རྐྱངམ་ཅིག་མས་ མཁས་མཆོག་གི་དོན་ལས་ PG Residency course དེ་ མ་གཞི་ གནམ་ལོ་ ༢༠༡༥ དེ་ཅིག་ཁར་འགོ་བཙུགས་འདི་ཡོད་ ཨིན་འདི་རང་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ཀོ་བིཌ་གི་རྒྱབ་ལས་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ སོ་བ་ལུན་མི་ མར་བབ་ཡར་སོང་ནུག་ལགས་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་ ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་ཁ་སླབ་ གསལ་འདི་འབད་ ང་བཅས་ཡར་སེང་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཁག་ཆེཝ་ཅིག་ Nurse ཨིན་མས་ Nurse གི་ཐད་ཁར་འབད་འདི་འབད་ས་ཅིག་རུང་ དངམ་ཅིག་ གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ གསོ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་ནང་ལས་ འབད་འདི་ཡོད་ ཁོང་རའི་ནང་ལས་ཡང་ Nurse སོན་འདི་ཡོད་ ང་བཅས་ཀྱི་སྒེར་སྡེ་གི་ སློབ་སྦྱོང་གཞན་མེ་ ༤ ཡོད་ས་ལས་ ད་ལས APPOLO, ARURA, RTC ད་གསརཔ་ཅིག་ YT ཟེར་ བུམ་ཐང་ལཱི་ འགོ་བཙུགས་འདི་་་ འ་ནི་འདི་ཚུ་དང་ཁ་སླབ་འདི་འབད་ ཁོང་གིས་ ལོ་བསར་གྱི་ ཨ་ལོ་ལུན་ནི་དེ་ རྒྱང་ཁ་གནམ་མེད་ས་མེད་ ཡར་སེང་འདི་འབད་ འ་ནི་གི་ཕྱག་ལཱ་དེ་ མཛད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ ང་བཅས་རང་ནང་པའི་སན་གྱི་འབད་བ་ཅིན་ གཞན་མེ་ག་རང་འབད་བའི་ཁར་ ད་རིས་ནཱ་གནས་ཚུལ་བཟུམ་་་ acupuncture ཟེར་ སྐམ་ཁབ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཕན་་་ཨིན་མས་ འ་ནི་གི་ MD གི་ course གི་གཞི་བཙུགས་འདི་ མི་ ༡༥ ལུན་འདི་ཡོད་ ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ལས་ ཁ་རྩ་ཁ་ཉིནམ་ ཅིག་ཁར་ ག་ར་གིས་མཁྱེན་ལགས་ ང་བཅས་རང་མི་རྗེ་བོན་ཆེ་ མར་ བང་ལ་དེཤ་ལཱི་བྱོན་ འདི་འབདཝ་ད་ལཱི་ མར་བང་ལ་དེཤ་ལས་ ང་བཅས་རང་ནང་ན་ཡོད་མི་ནང་ལས་ བཏོན་ མེད་མི་ཕྱི་ལས་འཚོར་དགོ་པས་ཟེར་ གན་ཡིག་ཅིག་གུར་ མཚན་རྟགས་བཀལ་འདི་་་ མཁས་མཆོག་གི་མ་ལང་

187

མ་ཅིན་ ཁོང་གི་མར་ལས་ལུན་ནི་་་ འ་ནི་གི་གསུང་གྲོས་གནང་འདི་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ གཞན་མེ་འདི་ འ་ནི་གི་གསལ་ཐབས་ལཱི་ ནཱ་ལཱི་ ད་རིས་ཀྱི་ འ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ འལལ་འདི་འབད་ཡོདཔ་ ད་ལཱི་ ཧེ་མ་ ང་བཅས་རང་གི་ཁས་བངས་ནང་ལཱི་ རྒེད་འོག་རེ་རེ་ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་རེ་བཏང་ནི་ཟེར་ཡོད་ལགས་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་ ཕྲང་འདི་རང་ཞུ་དགོ་པས་ གསོབ་བཏབ་འབད་འདི་ མི་ལང་མས་ས་ རྒེད་འོག་རེ་ ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་རེ་བཏང་སོད་པ་ཅིན་ སབས་མི་བདེ་བས་ འདི་རང་འབད་རུང་ཐབས་དང་གནས་སྐབས་བཏོན་འདི་ འདི་གི་ཞབས་ཏོག་འདི་ མར་མ་ཕབ་ཅིག་ ཞབས་ཏོག་འདང་ལཱི་ཐོག་མ་ཕོགཔ་ཅིག་་་ མི་རྗེ་བོན་ཆེ་གིས་ བཀའ་གནང་འདི་ ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་་འབད་དགོ་ཟེར་ གསོ་བ་འདི་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཨིན་ ཁས་བངས་མེད་ དམ་བཅའ་ཨིན་ཟེར་ འ་ནེ་་་གསུང་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་ཀྱི་ Mobile Medical Unit ཟེར་ འ་ནི་ནང་ལཱི་ ambulance བཟུམ་་་ Mobile Medical Unit གཅིག་ནང་ལཱི་ Dcotor གཅིག་ Nurse གཅིག་ Laboratory Personnel གཅིག་ Pharmacy Personnel གཅིག་ Driver གཅིག་ འ་ནི་ nurse འདི་ ཨམ་སྲུ་ nurse ཨམ་སྲུ་བཏང་ནི་འབད་ འ་ནི་ ཟླཝ་གཅིག་གི་ན་ངལཱི་ ཚར་གཅིག་ དུས་ཚོད་འདི་ཡང་ ཚེས་ ༡ འབད་བ་ཅིན་ ཚེས་ ༡ རྒེད་འོག་རེ་རེ་ནང་འགྱོ་ཞིནམ་ན་ ནད་གཞི་མར་ཕབ་རྐྱབ་ནི་ ནགཔ་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ལཱི་ བལ་བྱིན་ནི་ ད་ལས་ མཚན་རིག་གྱི་རྟག་དཔྱད་འབད་ནི་ འ་ནི་འདི་ཚུ་ ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ ཚར་གཉིས་འགྱོ་དོག་རུང་རང་ འགྱོ་དགོཔ་འབད་ འ་ནི་གི་ཞབས་ཏོག་འདི་ རོགས་ ADB གི་ ཐོག་ལས་་་ མ་པ་ ཇ་པཱན་གཞུང་གི་ཨིན་མས་ ADB གི་བདག་སྐྱོང་གི་ཐོག་ལས་་་ མ་དངུལ་ ས་ཡ ༢ ཡུ་ཨེསི་ཌོ་ལར་ ས་ཡ་ ༢ ་་ ང་བཅས་ཀྱིས་འ་ནི་ MMU, Mobile Medical Unit ཟེར་ ambulance བཟུམ་ ༢༨ བཀོད་ད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ order འབད་ད་ཡི་ ད་ལས་ ནཱ་གི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ འ་ནི་འདི་ཚུ་བལ་ནི་དོན་ལས་ མི་སོབས་ཀྱི་དོན་ལས་ ང་བཅས་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་ ཁ་སླབ་དོ་ལགས་ མི་སོབས་འདི་ཡུདཔ་ཅིག་ driver གཅིག་བཀལཝ་ད་ལཱི་ མི་ ལྔ་ལྔ་ དགོ་པས་ Mobile unit ནང་ལཱི་ མི་ ༡༤༠ དེ་ཅི་ མ་དངུལ་གྱི་ཡང་ རྩིས་རྐྱབ་ཏེ་ མ་དངུལ་གྱི་ ཐད་ཁར་འབད་རུང་ ལོ་གཅིག་ནང་ལཱི་ ད་རུང་ ཁོང་འགྱོཝ་ད་ལཱི་ ཟད་འགྲོ་ག་དེམ་ཅིག་འབྱིན་དགོ་ག་ འདི་ནང་ལཱི་ TAD གི་འདུག་ དེ་ལས་ operational support འདུག། མ་དངུལ་འདི་ ཡོངས་བསོམས་ ང་གིས་ནཱ་མི་ཞུ་ ད་རུང་ ཞུ་བ་ཅིན་ ནངས་པར་ནངས་ཚེ་མ་འཐོབ་བས་ཟེར་སླབ་འོང་ལགས། ཧེ་མ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ ཁ་སླབ་ནི་་་ མ་དངུལ་འདི་ཡང་ བཟོ་སྟེ་ འ་ནི་གི་ ཕྱག་ལཱ་མཛད་དོ་ འ་ནི་གི་འདི་ ད་ལོའི་ གནས་སངས་དང་འལདཔ་ད་ལཱི་ སབས་མ་བདེཝ་ཡོད་མི་ གནས་སྐབས་གསརཔ་ ཐབས་ལམ་གསརཔ་་་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མེད་མི་ ང་བཅས་རའི་ མཐའ་ཟུར་གྱི་རྒེད་འོག་ནང་ལཱི་ ཕན་སོམ་་་ར་ཐོགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འ་ནི་གཅིག་ཞུ་ནི་་་ཨིན་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་དྲི་བ་འདི་ མཇུག་ དུས་ཚོད་ཐུགས་ཁར་རྣམ་གནང་ག་ར་གི་ ཕྱི་སོ་ཡི་ དགྲ་མེད་རྩེ་ སྔ་ཚང་གི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་གནང་།

188

༥. 4P4S/OQ21 *སྒོ་ནོར་དང་སོ་ནམ་གྱི་ ཡན་ལག་འགོ་དཔོན་༼ Extension Officials༽ མ་ལང་པའི་སྐོར།
དགྲ་མེད་རྩེ་ སྔ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿལགས་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལགས། ང་རའི་ དྲི་བ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་
མཐའ་གཡུ་མེད་པར་ ང་བཅས་རའི་ རོང་ཁག་དང་ རྒེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་ སྒོ་ནོར་དང་ སོ་ནམ་ རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་
དཔོན་མ་ལང་པའི་སྐོར་ མི་རྗེ་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བོན་པོ་ལཱི་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཡོངས་
དམིགས་ཡུལ་འདི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྣ་ཁག་ཆེཝ་ཚུ་གྲུབ་དགོཔ་ ལུ་ཤ་མཁན་བཞིན་དུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།
གཉིས་པ་ གྲོང་སེབ་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ སེམས་ཅན་གསོ་བའི་ གློ་འབུར་གྱི་སན་བཅོས་ དུས་བཞིན་གྱི་སན་བཀྲམ་སྤེལ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ཞབས་ཏོག་ཕུལ་དགོཔ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ རོང་ཁག་དང་ རྒེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་ རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་གྱི་ས་སོང་ ལུ་ཤ་ཡོདཔ་ལས་ དེ་ཡང་ དཔེར་ན་ མོང་གར་རོང་ཁག་ནང་འབད་བ་ཅིན་ སྒོ་ནོར་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་ རྒེད་འོག་ ༡༧ ལས་ རྒེད་འོག་ ༩ ནང་ ས་སོང་ དེ་བཟུམ་་་ སོ་ནམ་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་ ༤ ས་སོང་ ང་རའི་ འདེམས་ཁོངས་ནང་འབད་རུང་ སྒོ་ནོར་ རྒེད་འོག་ ༧ ལས་ སྒོ་ནོར་འགོ་དཔོན་ རྒེད་འོག་ ༥ ལཱི་ ས་སོང་ དེ་བཟུམ་་་ར་ སོ་ནམ་རྒྱ་བསྐྱེད་འགོ་དཔོན་ ༢ ས་སོང་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ ང་རའི་ དྲི་བ་འདི་ དང་པ་ ལྷན་ཁག་གི་ཞབས་ཏོག་མ་འཐོབ་པའི་ ས་གནས་ཚུ་ནང་ སོ་ནམ་ཚུ་ལཱི་ སོ་ནམ་གློ་འབུལ་གྱི་སོན་བཅོས་ཀྱི་ ཞབས་ཏོག་དང་ སྒོ་ནོར་སོན་རིགས་ཚུ་ འཐོབ་ཚུགསཔ་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ འཕྲ་མགྱོགས་ར་གནས་སྐབས་དང་ ཐབས་ལམ་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཡོད་ག་དང་ དྲི་བ་གཉིས་པ་ ལྷན་ཁག་གི་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ ཁས་བངས་དང་ དམགས་པ་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་ གྲུབ་ནིའི་དོན་ལཱི་ བརྟན་འཇགས་ས་སོང་སེབ་ནི་དང་ གསར་བཀོད་བསྐོར་བརྒྱ་གནང་ནིའི་ཚུ་ ག་དེ་་་ར་ཡོད་ག་ དེ་ཡང་ དུས་ཡུན་དང་འལལ་ཏེ་ དུས་ཡུན་ཚུ་ག་དེ་་་ཡོད་ག་ ཁ་གསལ་ཏོག་ཏོ་་་ གསུང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་ དུས་ཡུན་ཐུང་ཀུ་ཅིག་ནང་ར་ དྲི་བ་བཀོད་གནང་ཡི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ། བོན་པོ་གིས་ འདི་གི་ལན་ཞུ་གནང་ལགས།

སོ་ནམ་དང་ སྒོ་ནོར་བོན་པོ་གིས་ ད་རིས་ དྲོ་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ འོག་ཡང་ང་གིས་བཙུགས་ མཇུག་ཡང་ང་གིས་བསྡུ་འབདཝ་ད་ལཱི་ བསམ་རོགས་ཅིག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། དང་པ་ར་ ནཱ་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ར་ ཨིན་ལགས། ག་ཙོ་བོ་ར་ དཀའ་ངལ་འདི་ ཁ་རའི་ འདེམས་ཁོངས་ནང་དང་ དེ་བཟུམ་་་ མོང་གར་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་མེན་ སྤྱིར་བཏང་ ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རོང་ཁག་དང་ རྒེད་འོག་ག་ར་ནང་ལཱི་ དཀའ་ངལ་འདི་ཡོད་ཟེར་ ངོས་ལུན་འབད་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ལྷག་པར་དུ་ མི་སོབས་མ་ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་འདི་ སོ་ནམ་དང་ སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ རྐྱངམ་ཅི་མེན་ འདི་ཡང་མེན་་་ ང་བཅས་ག་ར་གིས་མཁན་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། གོང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཡང་ མི་སོབས་མ་ལང་པའི་ དཀའ་

189

ངལ་གྱི་གསུང་གྲོས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ཡང་ འསང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ ང་ར་གིས་ ག་ཅི་ཞུ་དོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ ཞི་གཡོགཔ་ཚུ་དང་ ཕྱེད་དེ་ཁ་སླབ་ད་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ག་ཅི་ཞུ་དོ་ཟེར་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ར་ གཞུང་འདི་ ང་བཅས་རའི་ མགུ་ཏོ་གི་ལུབ་བཟུམ་ཅིག་མནོ་བསམ་གཏང་པ་ཅིན་ ཞི་གཡོགཔ་ཆ་ཁྱབ་འདི་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཨིན་ཟེར་ལགས། ང་བཅས་རའི་ གཞུང་གི་འཆར་གཞི་ག་དེ་་་ བརྩམ་རུང་བརྩམ་ སྲིད་སས་ག་དེ་་་ བརྩམ་རུང་བརྩམ་ ལས་རིམ་ག་དེ་་་ བརྩམ་རུང་བརྩམ་མ་དངུལ་ག་དེ་་་ མཁོ་སྒྲུབ་འབད་དགོ་རུང་འབད་ མཇུག་ལཱི་ བསར་སོད་འབད་དེ་ གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་་དམིགས་དོན་གྲུབ་ནི་དང་ མི་སེར་གྱི་རེ་བ་རེ་འདོད་གྲུབ་དགོ་པ་ཅིན་ ག་ཙོ་བོ་ར་ ཞི་གཡོགཔ་འདི་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་ཕུལ་དགོ་ཟེར་ དེ་འབདཝ་ལས་ ཞི་གཡོགཔ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་ གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་་་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ར་ ག་ར་གི་མཁན་ ང་བཅས་རའི་ ཞི་གཡོགཔ་མ་ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་ ཧེ་མ་མི་ལྔ་གིས་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་འདི་ ད་རེས་མི་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་ འགན་ཁུར་འདི་ཚུ་ཐོབ་འབདཝ་ད ལོག་ལབ་གསུམ་ལབ་འབད་ འབག་དགོ་འབད་ ཕྱག་ལཱ་འདི་ཚུ་མ་བཏུབ་འབད་ར་ གནང་དེས་ཡོད་ཟེར་ དཀའ་ངལ་འདི་ག་ར་གིས་མཁན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ ང་བཅས་ར་གི་ད་ལོ་ཐོ་དང་འལལ་བ་ཅིན་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་གིས་ ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ སྤྱིར་བཏང་གི་ ང་ར་གི་ལྷེན་ཁག་ནང་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་རྒྱས་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་ ཡོངས་བསོམས་ཀྱི་ གཞི་གཡོག་ལྷེན་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ མ་འཇོག་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་ ༤༩༢ དེ་ཅིག་འདུག་ལགས་ ཨིན་རུང་ད་ལོ་ཡོད་པའི་ ག་དེ་ཅིག་འདུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ༤༤༣ མ་ལངས་མི་འདི་ང་བཅས་ར་ བསོམས་ཀྱི་༤༩ དེ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ འ་ནི་བཟུམ་སབས་བ་བདེཝ་ཐོན་སྟེ་ཡོད་ ཨིན་རུང་ར་ ད་སབས་མ་བདེཝ་དེ་འབད་རང་འདུག་ ཟེར་སླབ་འབད་ང་བཅས་ར་ བཞག་ནི་མེན་པར་ གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་མི་སེར་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཕུལ་དགོ་པས་ལགས་ འ་ནི་འབད་ནི་འདི་གི་ ང་བཅས་ར་ཐབས་ལམ་དང་ཐབས་སས་ འདི་ཚུ་ཡང་སྒྲིག་སྟེ་ ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ཡང་ཞུ་ཝ་ འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ དང་པ་ ང་བཅས་ར་གི་རོགས་མཁས་རིགས་དང་ འཛིན་སྐྱོང་གི་ནང་ལཱི་འབད་བ་ཅིན་ PMགི་ཨིན་པས་ལགས་ professional management གི་ འདི་དེ་ལོ་ལར་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ར་གི་རོགས་གཞི་གཡོག་ལྷེན་ཚོགས་ཀྱི་ ལམ་ལཱིགས་ལར་དུ་འབད་ ང་བཅས་ར་གི་ཡར་ལས་འབད་ གནངམ་ཨིན་པས་ལགས་ ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ཐད་ཀར་ བལ་རྟོགས་དང་ མར་ཞབས་ཏོག་གི་དབྱེ་རིམ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ supervisor and support categoryའ་ནི་ནང་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་ར་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་གྱི་རྒྱས་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་ཚུ་ག་ར་ འདི་ནང་ལཱི་ཚུདཔ་ཨིན་པས་ཟེར་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ གཞི་གཡོག་ལྷེན་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་ ལམ་ལཱིགས་ལར་དུ་འབད་ ལྷེན་ཁག་དང་ རོང་ཁག་ལཱི་གནང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ ལྷེན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ འདི་ནང་ལཱི་ ས་སོང་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་ཚུ་གསལ་སྒྲག་འབད་དེ་གི་འབད་ འཛུལ་ཞུགས་འབད་དོ་ཟེར་ འདི་བཟུམ་འབད་ གོ་སྐབས་འདི་ང་བཅས་ར་ ལྷེན་ཁག་རྐྱངམ་ཅིག་ལཱི་ བཞག་པ་མི་བཏུབ་པས་ཟེར་ རོང་ཁག་འདི་ཚུ་གིས་གནང་ད་ཟེར་ རོང་ཁག་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཡང་གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་འདུག་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ཨིན་རུང་ར་ རོང་ཁག་འདི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་དེ་འབད་རུང་ར་ རོང་ཁག་མང་ཆེ་བ་ཅིག་གི་ མི་སོབས་ར་ མཁས་རིག་དང་ལྡན་མི་གི་ མི་ར་མེད་ལས་རྟེན་ཏེ་གི་འབད་ དེ་

190

ནང་ལཱི་གནམ་མེད་ས་མེད་ར་ ཐོབ་མ་ཚུགས་པས་ དཔེ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ ལྷེན་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ཡོད་མི་གི་ ལྟེ་བ་འདི་ཚུ་དང་ འདི་བཟུམ་འབད་ དབང་འདུས་རོང་ཁག་དང་ མོང་སྒར་རོང་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ཐོབ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ ལྷེན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཅིག་གནང་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་འབད་ ཡར་ལས་ས་སོང་གསལ་བསྒྲགས་ཡང་གནང་དེས་འདི་གི་འབད་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཟེར་ ཞུ་བ་ལྷོདཔ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ས་སོང་གསལ་བསྒྲགས་ ༢༩ གི་གསལ་བསྒྲགས་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཞུ་ཚིག་བཙུགས་མི་འདི་ མི་དྲུག་ལས་རྒྱལ་མ་ཐོན་ཟེར་ མི་དྲུག་ཡོད་མི་ནང་ལས་ཡང་ ང་བཅས་interview ནང་ལཱི་ མི་བཞི་གིས་འབྱོན་མ་བཏུབ་ཟེར་ གོ་སྐབས་ལུན་མ་བཏུབ་ཟེར་ལགས་ འདི་གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་སང་ཕོད་ ༢༠༢༦ གི་དབྱིན་ཟླ་དང་པ་ནང་ལཱི་བསྐོ་བཞག་འབད་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འདི་ཚུ་ཡང་ གནས་སངས་ ང་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དང་ ལྷེན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཙ་མ་འགེངམ་མེན་ ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འདི་ནང་ལཱི་ མཁས་རིག་ལྡན་མི་གི་ ཡོན་ཡོད་མི་གི་མི་ལོཔ་རེ་མིན་འདུག་ཟེར་ ད་འ་ནི་གི་དཀའ་ངལ་ཅིག་འདུག་ལགས་ ཨིན་རུང་ར་ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་དོན་ལས་ མི་གསརཔ་བསྐོ་བཞག་འབད་བ་ལཱི་ མི་ཐོབ་པས་ཟེར་དེ་འབད་བཞག་ནི་མེད་ཟེར་ ཞུ་ནི་ལགས་ ཞབས་ཏོག་འདི་འཕྲོད་ཐུད་དེ་ འཕུལ་དགོ་འབད་ དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གི་འབད་ གཅིག་འདི་ང་བཅས་ ག་ཅི་འབད་དོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཉེ་འདབས་གྱི་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུགས་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྒེད་འོག་གི་ འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་ ང་ད་ཅིག་གོང་ལཱི་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ རྒེད་འོག་འདི་ཚུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཕྱག་ལཱ་གནང་དོ་ལགས་ རྒེད་འོག་གཉིས་གཉིས་རེ་བལ་དགོ་ གཙོ་བོ་ར་འདི་ ས་ནམ་གྱི་ནང་ལཱི་ ས་ནམ་བརྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་འདི་ཚུ་ འགན་ཁུར་སོད་དེ་ཡོད་ལགས་ སྒོ་ནོར་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོད་ད་ སོད་མ་ཚུགས་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་གསོ་བ་ བཟུམ་འབད་ར་ཨིན་པས་ལགས་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་སྒོ་ནོར་གྱི་ནང་ལཱི་སྐྱེན་ཉེན་རེ་འསང་ སབས་མ་བདེཝ་ གློ་བུར་གྱི་སྐྱེན་ཉེན་འསངམ་ད་ལཱི་ ཁོ་ར་ཚར་ཅིག་གུར་དེ་ནང་ལཱི་ལྷོད་དགོཔ་འབད་ འ་ནི་འབདཝ་ད་ལཱི་ རྒེད་འོག་གཉིས་གཉིས་རེ་སོད་པ་ཅིན་ ཁོང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་འདུག་ཟེར་ ད་ལོ་སྒོ་ནོར་གྱི་ཐད་ཁར་ལྷོདཔ་ད་ ང་བཅས་ཀྱི་སོད་མ་ཚུགས་པ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ ཞོ་ཁར་ལཱི་ ང་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་གཅིག་ ད་རེས་ང་བཅས་ར་ག་ར་གིས་ཐུགས་བཞེས་གནང་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཨིང་སྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན་ food for thought ཨིན་པས་ལགས་ དེ་སྒང་ང་བཅས་ར་གི་རྒེད་འོག་རེ་རེ་ནང་ལཱི་ སོ་ནམ་དང་སྒོ་ནོར་བརྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་རེ་རེ་ ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ འདི་སྒང་གནམ་ལོ་འབད་བ་ཅིན་གཅིག་སོང་དགུ་བཅུ་གོ་གྲངས་དེ་ཅིག་ནང་ལཱི་ འགོ་བཙུགས་བཙུགསཔ་ཨིན་པས་ལགས་ དེ་སྒང་འགོ་བཙུགས་པའི་ གནས་སངས་འདི་ ང་བཅས་ར་རྒེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་ སྣུམ་འཁོར་གྱི་ལམ་ཡང་མེད་ དེ་ནང་ལཱི་དཀའ་ངལ་སོམ་འབད་ར་ ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རྒེད་འགོ་རེ་རེ་ནང་ལཱི་ མི་རེ་རེ་གི་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ དགོཔ་འབད་འདུག་ཟེར་ ད་རེས་ཀྱི་གནས་སངས་ནང་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཅིག་ ས་གནས་ཐེམ་ཐད་ཁར་ལས་ཕཡ་ སྣུམ་འཁོར་ལམ་ཡང་ལྷོད་ དེ་བཟུམ་འབད་ང་བཅས་ར་གི་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ རྒྱུན་ལམ་འདི་ཚུ་ཡང་ མ་བཏུབཔ་འབད་ལྷོད་འབད་ཝ་ད་ལཱི་ གཅིག་ལས་འབདན་ ད་རེས་དུས་ཚོད་འ་ནིམ་ཅིག་ཁར་ལཱི་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མནོ་བསམ་ལུགས་ཤོམ་ཅིག་བཏང་ འདི་བཟཕམ་འབད་རྒེད་འོག་རེ་རེ་ནང་ལཱི་ བརྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་

191

སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་རེ་རེ་དགོཔ་འབད་ འདུག་ག་ོྦེར་བའི་དྲི་བ་འདི་ཚུ་ཡང་ བཀོད་དེ་གི་འབད་ ཡང་ཅིན་འབདན་ ང་བཅས་ར་བསྡུས་ཏེ་གི་འབད་ དུམ་གྲ་ཅིག་ ཨིང་སྐད་ནང་འབདན་ reorganizationའ་ནི་འདི་ཚུ་ མནོ་བསམ་གཏང་ནི་གི་ དུས་ཚོད་ཅིག་ཡང་མེན་ན་ཟེར་བའི་གི་ ང་ར་འདི་ འ་ཱི་ཅིག་ མནོ་བསམ་ཅིག་གཏང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འ་ཱི་འབད་ནི་འདི་གི་ ང་ར་གི་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཡང་ འདི་ཚུ་གིས་ གསུང་གྲོས་འདི་ཚུ་ཡང་ སང་ནི་གིས་ འགོ་བཙུགས་དོ་ཟེར་ ད་ལོ་ ཞོར་ཁ་ལཱི་འབད་ ནཱ་བུ་ཡང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་ནི་གིས་དོན་ལས་ ང་ཞུ་བཞགཔ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། འད་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ གཅིག་ ང་བཅས་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས ཞབས་ཏོག་འཕྲོ་མཐུད་འདི་གིས་ཕུལ་ནི་གིས་དོན་ལས་ གཡུས་ཁར་ལས་ཕར་ གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཕར་ མི་སྡེ་གི་ ཁབ་རྐྱབ་ནི་གིས་ སྦྱོང་བརར་འདི་ཚུ་སོད་འདི་གིས་འབད་ ཁོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་ ཕུལ་འདི་གིས་འབད་ ང་བཅས་ར་གཞུང་གི་འབད་ མི་སོ་སོ་་་བཙུགས་མ་དགོཔ་འབད ཁོང་ར་གི་ནང་ལས་ར། འདི་བཟུམ་་་ར་ ང་བཅས་ར༌གི༌ མི་སྡེ་གི་ནང་ལཱི་ སེམས་ཅན་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་པ་འདི་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ སྦྱོང་བརར་འདི་ཚུ་ཕུལ་འདི་གིས་འབད་ རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ཚུ་འདི་ ཕུལ་དོ། ཨིནམ་ད་ལཱི་ འདི་ཚུ་ ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་འཐེབ་འབད་་་ སོ་སོ་འབད་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ བཙུགས་མ་ཚུགས་པའི་གིས་ རིང་ཁ་ལཱི་ འདི་ཚུ་གིས་འབད་ ང་བཅས་རའི་ ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་འདི་ར་ཕུལ་ནི་གིས་ གོ་སྐབས་འདི་ཚུ་ ལུན་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ལགས་སོ་ ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ བཀྲིན་ཆེ་བོན་པོ། ཐོ་བཀོད་ ད་རུང་ ལུ་ཤ་གིས་གནང་འདི་འདུག། དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་ ཁོ་ར་ དྲ་བ་གིས་ འགོ་འཛིན་པ་འབད་ནི་འདི་གི་ དེ་ལས་ དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་ལཱི་ གོ་སྐབས་གཅིག་ཕུལ། མི༌རྗེ༌ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་ལཱི་ གོ་སྐབས་གཅིག་ཕུལ། གླིང་མུ་ཁ་སོད་ཝང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་ རྒྱབ་བཤུད་རྐྱབ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དགྲ་མེད་རྩེ་སྔ་ཚང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ལགས།་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་ར་གི་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཨ་ཱི་ སོ་ནམ་རྒྱ་སྐྱེད་དང་ སྒོ་ནོར་རྒྱ་སྐྱེད་འོག་དཔོན་ཚུ་གི་ ས་སོང་འདི་ བསུབ་དགོཔ་འབད་ ཆ་འཇོག་ approve vacant, vacant post འདི་ ༤༩༢ ཡོད་པ་ལས་ ད་ལོ་ ས་སོང་ ༤༩ དེ་ཅིག་ ཡོད་པའི་གི་ སྙན་ཞུ་ཕུལ་དེ་ཟེར། འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་འདི་གི་་་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ད་ལོ་ གཟིགས་འདི་ཡོད་པ་ཅིན་ ཐུགས་ཁར་བསྣམ་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། གཉིས་པ་ཟེརཝ་ད་ལཱི་ བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ ཁྱད་རིག་མེད་པའི་གི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་གི་ སྙན་ཞུ་ཕུལ་གནང་དེ་ ཁས་ལུན་ཡང་མཛད་གནང་དེ། དེ་་་ཨིནམ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལོ་ཨ་རྟག་ར་ འ་ཱི་བཟུམ་དཀའ་ངལ་ མི་འཐོན་ནི་གིས་དོན་ལཱི་ བཟོ་ཐབས་ལཱི་ རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་ གཅིག་ཁར་ཡང་ གསུང་གྲོས་གནང་དོ་ག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། བཀྲིན་ཆེ་ལགས།

192

ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔཿལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། འདི་ཅོག་ར་འཐདཔ་་་ ད་རིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ཡང་ ནཱ་ གཟིགས་པར་འབྱོན་གནང་ནུག། འདི་ཚུ་ཡང་ འབྱོན་པ་ལུགས་སོ་ཟེར་ཞུ་གེ་ལགས། ང་ར་གི་འདི་ དྲི་བ་མེན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། དྲི་བ་འདི་བཀོད་བ་ཅིན་ འཐུས་མི་རེ་རེ་གིས་ དྲི་བ་བཀོད་བ་ཅིན་ ལན་འཐོབ་པ་ལཱི་ ལཱ་ཁག་འདུག། ང་ར་གི་འདི་ ད་ལོ་ ཚུན་ཚོད་ ད་རིས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་ ཈ན་བལཝ་ད་ མང་ཆེ་བ་ཅིག་ མི་སོབས་དང་ འབྲེལ་བའི་གི་དཀའ་ངལ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི། གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་འབད་རུང་ དྲུང་འཚོ་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ ལས་བྱེདཔ་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ དེ་ལས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ནང་འབད་རུང་ སློབ་དཔོན་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་འདུག། ད་ལོ་ སོ་ནམ་ནང་འབད་རུང་ ནེ་་་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི། ང་ར་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་འབད་བ་ཅིན་འདི་ གྲོས་འདེབས་བཟུམ་ཅིག་འབད་རུང་འདྲ་བས་ དྲོན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་རུག་འདྲ་བས་ གཞུང་ལཱི་ལགས། འ་ཱི་བཟུམ་མའི་ སྤྱིར་བཏང་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་འདི་ རྒྱ་ཆེ་བ་འབད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ལས་རིམ་འདི་ བརྩམས་གནང་ནུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། དམིགས་ཡུལ་འདི་འགྲུབ་དགོ་པ་ཅིན་ སྲིད་སས་ ལམ་ལཱིགས་ མ་དངུལ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་རུང་ར་ མི་སོབས་འདི་མེད་པ་ཅིན་ འདི་འགྲུབ་མི་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འགྲུབ་མ་ཚུགས་པའི་བསྒང་ལས་ ང་བཅས་ མི་སེར་ལཱི་ ཕན་མི་ཐོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ཡང་ ཡར་རྒྱས་མི་འགྱོ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་འདི་ རབ་སང་པ་ཅིན་ གཞུང་གི་ འགོ་འདྲེན་གིས་ཐོག་ལས་འབད་ ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ དེ་ལས་ ས་གནང་གཞུང་གི་ ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ཚུ་ གཞུང་གཡོགཔ་ཚུ་ སབས་བདེཝ་དང་ མ་བདེཝ་ ག་དེ་་་ཨིན་ན་ ག་ར་ བསྡུ་ལུན་འབད་འདི་གིས་འབད་ ག་ར་ གཅིག་མཚུངས་འབད་ ང་བཅས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ སྙན་ཞུ་གཅིག་ཕུལ་བ་ཅིན་ འདི་གི་ཕན་རབས་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ ཞུ་ནི་འབད། འདི་མེན་པར་ཅིན་ ང་བཅས་ དྲི་བཀོད་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་ ནེ་་་ར་ འགྱོ་འོང་ལགས། ཤུལ་མ་གི་ཡང་ ད་རུང་ གསོ་བའི་གི་ལས་བྱེདཔ་མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ རང་གི་འདེམས་ཁོངས་ནང་ མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ཟེར་ དེ་ལས་འདི་ སོ་ནམ་གྱི་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་ཚུ་ མ་ལངས་པའི་དཀའ་ངལ་ ནེ་་་ར་སོད་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ལགས། འདི་ སྤྱིར་བཏང་ ག་ར་ འགྲུབ་ནི་གིས་དོན་ལཱི་ དམིགས་ཡུལ་འདི་གཅིག་ཨིན་ལགས། གཞུང་སྐྱོང་ཟེར་མེད་ ལྡོག་ཕྱོགས་ཟེར་མེད་ ག་ར་ མི་སེར་གྱི་ ང་བཅས་ ང་བཅས་ལཱི་ བོ་གཏད་འདི་གིས་འབད་ མི་སེར་གྱི་ བསམ་འཆར་ཚུ་ འགྲུབ་ནི་གིས་དོན་ལཱི་ ང་བཅས་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གནངམ་ཨིན། ད་ལོ་ ད་ལོ་ར་འབད་རུང་ གཞུང་དང་ལྡོག་ཕྱོགས་ཟེར་མེན་པར་ དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ མི་སེར་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ཕན་ཐོགས་པའི་གིས་ཕྱག་ལཱ་འདི་ མཛད་པ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ར་ མ་སོབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་འདི་འབད་ ང་ར་གི་ དྲི་བ་མེན་ དྲན་གསོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ ནཱ་ལས་ཕར་ འཆར་གཞི་འདི་ འ་ཱི་བཟུམ་བརྩམ་པ་ཅིན་ ག་དེ་་་མཚམས་ག་ཟེར་ ནཱེ་་་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། བཀྲིན་ཆེ་ལགས་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ལགས།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་གིས་ ད་ལོ་ མ་པ་ དྲི་བ་མེན་པས། མ་པ་ དྲི་བ་གི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ དུས་ཨ་རྟག་ར་མཇུག་ལཱི་ ལྡོག་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་གིས་ ཕྱག་འགན་འདི་བཞེས་འདི་གིས་

193

འབད་ཞིནམ་ད་ དེ་ལས་ ང་བཅས་ཚོགས་ཁང་ལཱི་ བཀའ་སློབ་དང་ ལམ་སོན་འདི་ཚུ་གནང་ནི་ཡོད། ཚོགས་ཆུང་གིས་ ལས་འཛིན་དང་ལས་འཛིན་འགོམ་ ཚོགས་ཆུང་གི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ སྦྱ་བའི་གནས་སོད་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ འཕྲི་སྣོན་གནང་འབདཝ་ད་ལཱི་ ད་རེས་ཚུན་ཚད་ཀྱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལཱ་གི་བྱ་བ་ the best ཟེར་སླབ་མས་ སབས་བདེ་ཤོས་འདི་ ག་སྟེ་ཨིན་མས་ག་ དྲི་བ་གི་ཚད་འདི་ ག་དེ་་་འབདཝ་དྲག་ག་ མོ་བཏབ་བཟུམ་ཅིག་་་ ད་རེས་འབད་བལ་བལཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ཀྱི་ དམིགས་པ་འདི་གུ་སྐྱེད་དེ་འབད་རང་ དྲི་བ་ཡར་དང་མ་མཐོ་སོད་མཐོ་སད་བཟོ་ཡི་རང་ མགྱངས་ཁ་ཡར་དང་མ་་་ཡི་རང་ དུས་ཚོད་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་རེ་རེ་ལཱི་ གོ་སྐབས་འཕུལ་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྐབས་ལཱི་ གསུམ་གསུམ་ལཱི་ གོ་སྐབས་འཕུལ་ འཕྲལ་འཕྲལ་འབདཝ་ད་ ད་རེས་བཟུམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ག་ར་གཉིས་གཉིས་་་ མཇུག་ལཱི་ལྷོདཔ་ད་ མི་རྗེ་ལྡོགས་ཕྱོགས་འགོ་ལད་པ་ལཱི་ གཙོ་ཙན་་་རང་ གཙོ་རིམ་་་རང་ ང་བཅས་ཀྱི་ ནཱ་ལས་འགོ་འདྲེན་ཐབས་་་ འབདཝ་ད་ལཱི་ མི་རྗེ་ལྡོགས་ཕྱོགས་འགོ་ལདཔ་ ལྡོགས་ཕྱོགས་དབུ་ལདཔ་ཅིག་ཨིན་མས་ མི་རྗེ་བོན་ཆེན་གྱི་ ཐོ་བཀོད་གནང་པ་ཅིན་ གཞུང་སྐྱོང་གི་དབུ་ལདཔ་ཨིན་མས་ ཁོང་ལཱི་དུས་ཚོད་སོ་སོ་་་རང་ ང་བཅས་ཀྱི་བསོན་ཏེ་འཕུལ་དགོཔ་འདི་ མ་པ་ སྦྱ་བའི་གནས་སོད་ནང་མེད་དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་རང་གི་འགན་ཨིན་མས་ འ་ནི་འདི་ཐུགས་ཁར་བསྣམ་ཏེ་ ད་མཇུག་ལཱི་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་གིས་ སྐར་མ་ ༣ འབད་མི་ཅིག་གནང་ཟེར་ མ་ལས་ཐོ་གནང་སྟེ་འདུག་ ད་ཅིག་གི་འཕྲོ་མཐུད་ཨིན་ན་ ག་ཅི་ཨིན་ན་ མཇུག་ལཱི་ བོན་པོ་གིས་འབད་ སྐར་མ་ ༣ གི་ ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ བཅུད་བསྡུ་སྟེ་ ག་ཅི་ཞུ་ནི་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ད་ཚོགས་དམངས་གོངམ་མ་ཁྲལ་ ད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཕྱ་དང་ཕྱོགས་རིས་འབད་འབདཝ་བཟུམ་་་ ཐུགས་བཞེས་གནང་མ་ད་ བོན་པོ་གིས་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁག་ཆེ་དྲག་ཅིག་ཞུ་ནི་ཡོདཔ་འོང་ནི་མས། ད་ གོ་སྐབས་བྱིན་དགོ་པས་ ད་མཇུག་བསྡུ་ཨིན་ལགས།

ཤེས་རིག་དང་རིག་རྩལ་གོང་འཕེལ་བོན་པོཿ ལགས་སོ་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། ད་ཅི་ ང་བཅས་ འགྲན་བསྡུར་ཅིག་དགོ་པས་ཟེར་ཞུ་བ་འཕུལ་དེ། ད་ཅི་ ང་ལན་རྐྱབས་ད་ བརྗེད་སོང་ནུག་ཟུར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འ་ནི་འབདཝ་ད་ འགྲན་བསྡུར་གྱི་ཞུ་བ་འཕུལ་ཏེ་འབད་རུང་ ཤེས་རིག་བོན་པོ་ནང་ལས་ ག་ནི་ཡང་ ལུན་ཅིག་མིན་འདུག་ཟེར་ ཧེ་མ་ལས་རང་ བསམ་པ་མ་རོགས་ཟེར་གསུང་ནི་ཡོད་ ད་རུང་ འ་ནི་གི་སྐོར་ལས་མ་ཞུ་བ་ཅིན་ ད་རུང་ བསམ་པ་ཧེང་སྐལ་རང་མི་རོགས་ནི་འོང་ཟེར་ ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ ནཱ་གི་ཞུ་བ་འཕུལ་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ འགྲན་བསྡུར་འདི་འབད་དགོཔ་ཨིན་ན་ མེན་ན་འབད་བ་ཅིན་ ང་གི་བསམ་འཆར་ལས་འབད་བ་ཅིན་ འབད་དགོཔ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ག་ཅི་་་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་ ང་བཅས་ལཱི་ ང་ལཱི་ཞུ་བ་འོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། ང་བཅས་ ཁག་འབག་ནང་ལཱ་འབད་མི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ནང་ལས་ཞུ་བ་འོང་ཡི་ ཞུ་བ་ཁོང་གིས་འཕུལ་དོ་བཟུམ་་་རང་ ཨིན་ནི་འདི་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་གི་ མི་སོབས་སྡེ་ཚན་གྱི་ ཁོང་ལཱི་ ཧེ་མ་ལས་རང་ ཁ་གསལ་་ཞུ་སྟེ་འབད་རུང་ ད་རུང་ཞུ་བ་འོངམ་བཞིན་དུ་ ང་གི་ མི་སོབས་སྡེ་ཚན་ལཱི་ མི་སོབས་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་ལཱི་རང་ སླབ་སྟེ་ ཁོང་གི་ zoom meeting ཅིག་ ཚོགས་འབད་ ཁོིང་ལཱི་ ལུགས་ཤོམ་་་བཤེད་དེ་

194

སླབ་གནང་ཟེར་ དེ་འ་ནི་འབད་སླབ་སྟེ་ 24th November 2025 ནང་ ཁོང་གི་ རོང་ཁག་ དང་ ཁྲོམས་སྡེ་གི་ག་ར་ DEO TEO དང་ HRO རོང་ཁག་གི་ HRO འདིར་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ ལུགས་ཤོམ་འབད་གསུང་གྲོས་གནང་ ད་ contract ནང་ ཁག་འབག་ནང་ཡོད་པའི་ སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་གི་ འོས་འབབ་ག་གི་འཐོབ་ག་ གཏན་རྐྱང་ནང་སློབ་དཔོན་འཐོབ་ནི་ འོས་འབབ་ག་ལཱི་འདུག་ག་ འོས་འབབ་ག་ལཱི་མིན་འདུག་ག་ འ་ནི་གི་ ཁྱོད་ཀྱི་ ཁ་གསལ་་་ཁྱོད་ཀྱི་ སླབ་གནང་ཟེར་ ཁོང་གི་འབད་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། དང་པ་འདི་ འ་ནི་ཨིན་ལགས། གཉིས་པ་འདི་་འབད་བ་ཅིན་ ད་ཅི་ ང་གིས་ཞུ་ཡི་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ para-regular བཟོ་ནིའི་ ང་བཅས་ཀྱི་ དམ་བཅའ་འདི་གྲུབ་སོང་ཡི། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་ སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་ ཨ་ཙི་ཅིག་སོ་སོ་ཡོད་ནི་འདི་གི་ ང་བཅས་ ལྷན་ཁག་གི་ ད་ལོ་ཡང་ ཕྱག་ལཱ་གནང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། སྟེ་ ཕྱག་ལཱ་ག་ཅི་ གནང་ཡི་ག་ཟེར་བ་ཅིན་འདི་ ལོ་གཅིག་དེ་ཅིག་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ISO certification སྟེ་ January 2026 ནང་ BQPCA གི་ certification འཐོབ་་་ then teaching profession council གི་བཟོ་བའི་ ག་ར་ལམ་ལཱིགས་ཚངམ་་་འབདཝ་ད་ ང་བཅས་ཀྱི་ ད་རུང་ ལོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོན་ནང་རང་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལཱ་འདི་གྲུབ་ཚུགས་ནི་བཟུམ་་་འདུག་ ཨིན་ནི་འདི་ ད་ལོ་ ང་གི་ཞུ་མི་ཚུགས་པས་ ཨིན་རུང་རང་ ལོ་གཅིག་ལས་ ཉུངམ་ཡང་དགོ་ནི་འོང་ལགས། སྟེ་ འ་ནི་ གྲུབ་ཚུགས་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འ་ནི་་་འབདཝ་ད་ ད་རུང་ ཁ་ཙ་ཁ་ཉིནམ་དྲི་བ་ཡང་འོང་དེ་ མཐའ་ཟུར་ནང་ཕྱག་ལཱ་གནང་སྟེ་སོད་མའི་སློབ་དཔོན་འདི་ཚུ་ལཱི་ ཁོང་ལཱི་ incentive འབད་ ག་ཅི་རང་འཕུལ་དོ་ག་ཟེར་ འ་ནི་ཡང་ ང་བཅས་གཅིག་ཁར་་་ ད་ལོ་ teaching professional council གི་བཟོ་འབད་ national teaching service གི་ཐོག་ལས་ ལག་ལུན་འབད་ནི་་་ ད་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ཕྱག་ལཱ་གནང་སྟེ་རང་འདུག་ ཤུལ་ལས་ ད་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་ national teaching service གི་ ད་ལོ་ ང་བཅས་ཀྱི་ ལཱ་འབད་དོ་བཟུབ་་་ བཀོད་དོ་བཟུམ་་་འབད་མ་བཏུབ་ སྒྲུབ་མ་ཚུགསཔ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ལས་རྐྱངམ་ཅིག་ རྩོད་བསྡུར་རེ་དགོཔ་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་ ཧོངས་ལས་འཕུལ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ད་ལོ་འབད་བ་ཅིན་ ཧེ་མ་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ ཕྱག་ལཱ་འདི་ སྒྲུབ་གེ་ འདི་གི་ཤུལ་ལས་དགོ་པ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ ང་བཅས་ཀྱི་འཕུལ་གེ་ཟེར་ ཕྱག་ཞུ་གེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས། འདི་འབད་ནི་འདི་གི་ ད་རེས་འབདཝ་ད་འདི་ eligible ད་ non-eligible འདི་ ད་ཅི་ ང་གིས་ཧིང་སང་ས་འབད་ཞུ་ད་ཡི་ འ་ནིའི་ཐོག་ལས་ ང་གིས་ལྷན་ཁག་གི་ཧོིངས་ལས་འབད་བ་ཅིན་འདི་ རྩོད་བསྡུར་འབད་དགོཔ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན་ལགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ཚོགས་དཔོན་འོགམཿ ལགས་སོ་ འདི་ ད་ཅི་ལས་རང་ང་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནངའི་ལགས་ ད་ཨིན་དེ་གི་ར་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ད་ལོ་བོན་པོ་གི་ནཱ་ལཱི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གི་ དོ་རུང་བསམ་པ་མ་རོགས་མི་ཚུ་གི་ ཚར་ཅིག་གསུང་གྲོས་གནང་དེགི་འབད་ང་ལཱི་གསུང་དེ་བཀྲིན་བསྐྱངས་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་ད་རེས་ཚུན་ཚོད་་་འབདཝ་ད་ལཱི་ དྲི་བ་ཡུདཔ་ཅིག་ཧ་ལམ་༤༢་དེམས་ཅིག་གོ་འདྲེན་ཐབས་འབད་ཕུལའི་ཟེར་ཞུ་ནི། ཏེ་༤༢་གི་འབྲེལ་ཁ་ལས་ཡིག་

195

ཐོག་གི་དྲི་བ་ ༢༡་ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་༢༡་འབདཝ་ད་ལཱི་ ཏེ་༤༢་དེམས་ཅིག་ཞུ་མི་འདི་འ་ནི་ཨིན་ལགས་ ཏེ་དྲི་བ་གི་ལུགས་རིམ་བསྐོར་ཐད་༥་གི་ནང་མཁོད་ནང་ལཱི་ གནམ་གུན་གི་ཚོགས་ཐེངས་འདི་འཐུང་སུ་ཚམས་ཅིག་འབད་བ་ལས་བརྟེན་དེ་གི་་་ ཏེ་དྲི་བ་གི་ལས་རིམ་བསྐོར་ཐེངས་༥་ནང་ལཱི་ དྲི་བ་༤༢ང་བཅས་འགོ་འབྲེན་ཐབས་་་ཕུལ་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ར་འབད་རུང་ ཡིག་ཐོག་གི་འདྲི་བ་ཕུལ་རི་ཕུལ་ཚད་ཅིགཔ་ལཱི་ ཆ་ཚངས་་་ལུན་འདི་ཚུ་ མ་བཏུབ་ཏུབ་་་ཆ་ཚངས་་་ ལུན་འདི་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་ལཱི་ མ་བཏུབ་ཏུབ་་་གནང་མི་འདི་ལཱི་ ལྷན་ཁག་ལཱི་བོན་པོ་ཚུ་དང་དེ་ལས་དྲུང་ཆེན་ དེ་ལས་ཡིག་ཚང་ནང་ལཱི་ཕྱགས་ལཱ་གནང་མི་ ག་ར་ལཱི་ང་བཅས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡིད་ཆེ་དང་ངལ་རངས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། ཏེ་ངག་ཐོག་གི་འདྲི་བ་ནང་ལཱི་འབད་རུང་ར་ ཏེ་ལུན་འདི་ཚུ་མ་བཏུབ་ཏུབ་་་འདྲི་བ་འདི་ཚུ་ར་འབད་རུང་ ཆ་ཚངས་་་ནཱ་ལས་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ མི་སེར་གི་ལྡོག་པ་བལབ་མ་བདེཝ་དཀའ་ངལ་བསམ་འཆར་འདི་ཚུ་ལཱི་ཕུལ་གནང་ བོན་པོ་འདི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཞིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ ཕྱགས་གོན་གནམ་དེ་་་ ལུན་འདི་ཚུ་མ་བཏུབ་ཏུབ་་་ལག་ལཱིག་བཙོད་སྡུར་གུ་ཡང་འགྱོ་འོང་ བཙོད་སྡུར་རྣམ་མེད་ས་མེད་གནང་དེ་གི་་་ ཏེ་འདི་གི་ང་བཅས་ར་གསུང་གྲོས་འདི་ཚུ་ཡང་ མ་བཏུབ་ཏུབ་་་དུས་ཅིག་འསང་ཚུགས་ཅིག་ ཏེ་འདི་ལཱི་ང་བཅས་ར་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལྷན་ཁག་འཐུས་མི་ ཡོངས་ལཱི་རྣམ་མེད་ས་མེད་བཀྲིན་དཁའ་འཚོར་དང་ངལ་རངས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ད་ནཱ་ལས་ཕར་བཙོད་སྡུར་གི་སྐོར་ལས་འབདཝ་འདྲཝ་ཅིག་འདབ་བ་ཅིན་ ནངས་པར་གནང་ཚད་བྱཱ་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་འབད་བ་ཅིན་ བལབ་བདེ་ཏོག་ཏོ་ཡར་ནོ་ཟེར་དྲི་བ་ནང་ལཱི་རང་འབད་རུང་ བཙོད་སྡུར་འབད་རུང་དྲི་བ་གི་ལས་རིམ་འབད་རུང་ད་ང་བཅས་ར་གི་ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་གི་ བྱ་བའི་གནད་སོད་འདི་ ད་ལོ་ང་བཅས་ར་ལམས་བཅའ་ཞིབས་འབད་མི་འདི་ད དེ་ལས་བྱ་བའི་གནད་སོད་བཅའ་ཞིབས་འབད་མི་འདི་ ང་བཅས་བདེ་ཏོག་ཏོག་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག་ལགས་ ག་ར་ཨིན་མ་ཅིན་ཨིནམ་བཟུམ་ཅིག་དང་ མེན་པར་ཅིན་མེནམ་བཟུམ་ཅིག་འབད་དགོཔ་སྡཻ་ འབད་ཐངས་ག་དེ་་་ཨིན་ན་ བྱ་བའི་གནད་སོད་ནང་ཚུད་དགོཔ་་་དེ་འབད་རུང་ ག་ནི་འཡང་ཚུད་ཚུདཔ་མིན་འདུག། རྟ་ཞོརཝ་ཆུ་བརྒལ་དོ་བཟུམ་་་ འབད་དགོ་པའི་གི་དུང་ཁར་ལཱི་ཡང་ལྷོདཔ་མས་ཕྲེལ་ཕྲེལ་འབདཝ་ད་ ཏེ་ད་རིས་ང་བཅས་གརིམས་བཟོ་ཚོགས་ཆུང་་གི་འདི་ཚུ་བཅའ་ཞིབས་ ལུགས་ཤོམ་་་ཐུལ་ཆིམས་གནང་དེ་གི་་་ ཕྱགས་ལཱ་མཛད་དགོཔ་ལུ་ཤ་ཡོད་འདི་ཚུ་མཐུག་ཁར་གནམ་དེ་གི་་་ ཕྱགས་ལཱ་མཛད་དེ་བཀྲིན་བསྐྱངས་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ཏེ་ད་ད་ཅིག་མི་རྗེས་ལྡོག་མཆོག་འགོ་ལདཔ་གི་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ ཐོག་བཀོད་གནང་དེ་ཡོད་འདི་ཚུ་ད་ནཱ་ལཱི་བཙོད་དུར་ཡངན་འདི་གི་བསྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་གནང་ཞུ་པ་ཅིན་ དུས་ཚོད་མི་ལངས་ནི་མས་ ཏེ་འདི་ནངས་པར་གནང་ཚད་ཚོགས་ཁང་འགྲོལཝ་ཅིག་ར་ ཨ་རྟག་ར་འབད་སོལ་ཡོདཔ་བཟུམ་སྡཻ་ང་བཅས་ར་་ལྷན་འཛོམས་ཚོགས་ནི་ཡོད་ལགས་ ཏེ་ལྷན་འཛོམས་ནང་ལས་་་ འབད་དེ་འབད་རུང་གྲོས་ཆོད་ལུ་ཤ་བསོན་དེ་་་ལྷན་ཁག་ནང་ལཱི་ཕུལ་ ལྷན་ཁག་ཚུ་འབད་དེ་་་རུང་ ངོན་ལུན་མཛད་ནི་ཡོད་ ཏེ་ང་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ནང་ལཱི་ལོག་སུ་་་གསུང་གྲོས་གནང་ཞིནམ་ད་ ཏེ་འདི་གི་བསྐོར་ལས་ང་བས་གསུང་གྲོས་གནང་ཐབས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ ཏེ་གྲོས་དོན་་་ཕུལ་དེ་འབད་རུང་་ གྲོས་དོན་ག་གོ་སྐབས་ཡོད་ དེ་འབདཝ་ད་འདི་རྣམ་མེད་ས་མེད་གྲོས་དོན་འབད་ཕུལ་མང་དགོཔ་ཅིག་་་ ང་བཅས་ར་ནང་མཁོད་གསུང་གྲོས་གནང་དེ་གི་་་ འདི་གི་སྙན་ཞུ་གཅིག་ནངས་པར་གནང་ཚད་བྱཱ་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ལཱི་ཕུལ་ཐབས་ག་དེ་་་འསང་ཚུགས་ག་ འདི་ཚུ་ང་བཅས་ར་གི་ཐབས་ལམ་ཅིག་བསོན་ནི་གི་ འཆར་གཞི་མས་འདི་རྣམ་མེད་ས་མེད་

196

བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི། ཏེ་ད་རིས་ང་བཅས་ར་གི་འདྲི་བཀོད་གི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་བཅའ་མར་གཏོག་མི་ཡོངས་ལཱི་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི། འདི་དང་གཅིག་ཁར་ཏེ་ནཱ་ལས་ཕར་ར་འབད་རུང་ང་བཅས་ཀྱི་ ད་ཚོགས་ཐེངས་གཅིག་བ་གཅིག་དྲགཔ་སྡཻ་ འདྲི་བ་གི་ལས་རིམ་ནང་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོག་མི་འབད་རུང་ལུན་གསུང་མི་གི་འབད་རུང་ འདྲགས་ཏེ་འགྱོ་དོ་བཟུམ་་་ ཏེ་ང་གི་འདི་འཚོར་ཝ་མས་ ཁྱེད་ཚོགས་དཔོན་གོངས་ངོ་༢་ར་འབད་རུང་ དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ར་འབད་རུང་ཚར་ཅིག་བ་ཚར་ཅིག་཈མས་མོངས་དང་་ ནཱ་སྦུག་གི་བརྐ་རོབས་ལམ་བསོན་དང་ལད་དེ་གི་་་ ང་བཅས་ཀྱི་འགོ་་འབྲེན་ཐབས་་་ཕུལཝ་ད་ལཱི་ བལབ་བདེ་ཏོག་ཏོག་ག་དེ་འདྲག་དྲག་ཞུན་དག་ཏོག་ཏོག་་་ཕུལ་ནི་གི་དཔག་རྐྱངམ་ཅིག་ འཛོལ་བ་ནོར་བ་རེ་འཐོནམ་སྲིད་ལགས་ ཏེ་དེ་་་འཐོན་ཡར་སོངམ་ཡོདཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ འཛོལ་པ་བཞེས་དེ་བཀྲིན་བརྐྱང་གནང་་ ནཱ་ལས་ཕར་དོ་རུང་ཚོགས་ཐེངས་བདག་པ་ཅིག་ར་ཡོད་ ང་བཅས་ཀྱི་ནི་ནང་ལཱི་འདི་ཚུ་
ནཱ་ལཱི་ག་དེ་འདྲག་དྲག་ང་བཅས་ཀྱི་ཞུན་དག་ཏོག་ཏོག་ ལུགས་ཤོམ་བསམ་བཟོ་ཏོག་ཏོག་་་ གོ་འདྲེན་ཐབས་་་
ཕུལ་ནི་གི་ བརྩ་རྒེང་དགེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས་ ད་རིས་གི་འདྲི་བཀོད་གི་ལས་རིམ་འདི་འ་ནེམ་ཅིག་་་མཇུག་སྡུག་ ད་
ལོ་བསོལ་ཇ་གི་བརམ་གྲོལ་འབད་ཞིནམ་ད་ཆུ་ཚོད་༡༢་དང་དཀར་མ་༤༥་ལཱི་ལོག་ཏེ་གི་ ང་བཅས་ར་དོ་རུང་གནད་དོན་
༢་གནད་དོན་༣་དེམས་ཅིག་ང་བཅས་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་ཡོད་ ཏེ་འ་ནི་གི་དོན་ལས་ལོག་སུ་་་འཛོམས་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་
ལགས་ ད་རིས་འདྲི་བཀོད་གི་ལས་རིམ་འདི་འ་ནེམ་ཅིག་་་གྲོལ་ གསོལ་ཇ་གི་བམ་གྲོལ་དགེ་ལགས།

ཁ་༽ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ།
༡. 4P4S/WQ01 *ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ནང་འཁོད་ཀྱི་ ཁྱིམ་ཚུ་ ཈མས་བཅོས་དང་ རྒུད་འཐུས་ཀྱི་ གནད་དོན།འབྲུག་རྗེས་སྒང་བརྩེ་བཟའ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ འབྲུག་གི་ལམ་གྱི་བཅའ་ལམས་ ༢༠༡༣ ལུའུ་ ༡༣
ལམ་གྱི་ ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་དང་བསྟུན་ ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལཱི་ ཕིཀྲི་ ༥༠གི་ནང་འཁོད་ བཟོ་སྐྲུན་ག་ཅི་
ཡང་ འབད་མ་ཆོགཔ་་་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ འདི་ནང་ལཱི་ཡོད་པའི་ ཁྱིམ་འདི་ ༢༠༡༣ གི་ ཧེ་མ་ལས་ཡོད་མི་ཚུ་ ད་
རེས་འབདཝ་ད་ ཁྱིམ་འདི་ རྙིངམ་འགྱོ་ཡོདཔ་དང་ ཈མས་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་དུས་ཁར་ ལྷོད་དེ་ཡོད་རུང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ཈མས་བཅོས་འབད་ནི་གི་ གནང་བ་བྱིན་མ་བཏུབ་པའི་ཁར་ ཁྱིམ་སྤོ་
བཤུད་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་ཚུ་ཡང་ གནང་ནིའི་འཆར་གཞི་མེདཔ་ཨིན་མས།

འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གི་ཧོངས་ལས་ མི་གི་ཁྱིམ་ ཈མས་བཅོས་འབད་ནི་གི་ དབང་ཚད་གནང་དགོཔ་ ཡང་ན་ ཁྱིམ་སྤོ་བཤུད་འབད་ནི་དོན་ལཱི་ རྒུད་འཐུས་དྲང་བདེན་་་གནང་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ལཱི་ གཞུང་གིས་ གནད་དོན་འདི་ སེལ་ཐབས་ལཱི་ འཆར་གཞི་ག་ཅི་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡོད་པ་ཅིན་ ནམ་ལས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་དྲི་བ།

197

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་ལས་ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ ལན༔ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་ལཱི་ ལམ་གྱི་སྦུག་ཐིག་ནང་ལས་ ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་ ཕིཉ་༥༠ བཞག་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ལམ་གྱི་བཅའ་ལམས་༢༠༡༣ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་དང་འལལ་ཏེ་ཨིན།

ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་ ཈མས་སྲུང་འབད་མི་དེ་ཡང་ མི་མང་གི་ཉེན་སྲུང་དང་ མ་འོངས་པ་ལཱི་ ལམ་རྒྱ་སྐྱེད་ ཡང་ན་ལུགས་བཅོས་འབད་དགོཔ་འཐོན་པའི་སྐབས་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་དོན་ལཱི་ཨིན། མི་སེར་ཚུ་གིས་ ད་ལོ་ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་ནང་ཚུད་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚུ་ ཈མས་བཅོས་འབད་མི་ཆོག་ཟེར་མི་འདི་ མི་བདེན། ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་ནང་ཚུད་མི་ཁྱིམ་ཚུ་བཤིག་སྟེ་ ཧྲིལ་བུམ་གསརཔ་་་མ་རྐྱབ་པ་ཅིན་ བཟོ་བཀོད་ཚུ་ ཈མས་གསོ་དང་ ལུགས་བཅོས་འབད་ཆོགཔ་ཨིན་རུང་ཁྱིམ་གྱི་ཇོ་བདག་ཚུ་གིས་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་བཟོ་བཀོད་དང་ས་ཁོངས་བརྒལ་ཏེ་ ཁ་སྐོང་བཟོ་སྐྲུན་ཚུ་འབད་མི་ཆོག།

འབྲུག་ནང་འཁོད་ལཱི་ ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་འདི་ ཕིཉ་༥༠༼མི་ཉར༡༥༽ བཞག་ཡོདཔ་དང་ འདི་ཡང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་ལཱིགས་ནང་ མི་ཉར་༤༠-༥༠༼ཕིཉ ༡༥༠༽ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་ལས་ ཉུང་ཤོས་ཅིག་ཨིན།

ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་འདི་ མི་སེར་དང་འཁོར་ལམ་ལག་ལུན་འཐབ་མི་ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་༼ཐུག་རྐྱེན་བཀག་
ཐབས་༽དང་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཡུན་གཏན་དང་ཐོབ་ཚུགསཔ་ མ་འོངས་འཆར་གཞི་དང་རྒྱ་སྐྱེད་ དེ་ལས་ ལམ་
གྱི་ཞབས་ཏོག་བྱིན་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལཱི་ཨིན། ད་ལོ་ ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་ནང་ཚུད་པའི་གཞི་ཆགས་ཚུ་ སྤོ་
ནིའི་དོན་ལཱི་ ཐད་ཀར་ འཆར་གཞི་ག་ནི་ཡང་མེདཔ་ཨིན།

༢. 4P4S/WQ03 *རྩི་རང་འགྲམ་ཕུག་སན་ཁང་ནང་ ཁྲག་སེལ་ལྟེ་བ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་སྐོར།
དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མནྜལ་སྒང་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿརྩི་རང་རོང་ཁག་དང་ དེ་གི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ལཱིང་ཕྱོགས་ཚུ་
ནང་ མཁལ་མའི་ནདཔ་ཚུ་གིས་ ཚ་གྱང་སོམ་་་ཕོག་སྟེ་ཡོདཔ་དང་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ འདེམས་ཁོངས་ལ་
སྐོར་འགྱོ་བའི་སྐབས་མི་སེར་ཚ་ ནདཔ་ཚུ་ ཁྲག་བཤལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལཱི་ སན་ཁང་གཞན་ཚུ་ནང་
བདུན་ཕྲག་རེ་ནང་ ཚར་གཉིས་ འགྲུལ་སྐྱོད་འབད་དགོཔ་ཐོན་དོ་ཡོདཔ་དང་ ཡང་ན་ སྤུན་ཆ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
དུས་ཡུན་རིངམ་་་ སོད་དགོཔ་ཐོན་དོ་ཡོདཔ་ལས་ ནདཔ་ཚུ་ལཱི་ དཀའ་ངལ་སོམ་་་ར་འསང་མས་ ཟེར་བའི་ཞུ་
བ་ལོག་ཅིག་ར་ལྷོད་ཅིག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ རོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ནང་ལཱི་ཡང་ གསུང་གྲོས་འསང་ཡོདཔ་ད་ དེ་བསྒང་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ རྩི་རང་ལཱི་ ཁྲག་སེལ་ལྟེ་བ་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་སྐོར་ལས་ གསུང་

198

གྲོས་རྒྱ་ཆེཝ་་་ཡང་འསང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། འབྲུག་མཁལ་རོག་ཚོགས་པའི་ཐོ་བཀོད་དང་འལལཝ་ད་ རྩི་རང་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་ར་ མཁལ་རོག་གི་ནདཔ་ ༢༤ ཡོད་ས་ལས་ ༡༨ ད་ལོ་ དགེ་ལུ་ཕུག་ལཱི་ ཁྲག་སེལ་འབད་བའི་བསྒང་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ལས་ རྩི་རང་ལཱི་ཁྲག་སེལ་ལྟེ་བ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་ དར་དཀར་ན་དང་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་རྒེད་འོག་ དེ་ལས་ གསར་སྤང་དང་དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་རོང་ཁག་གི་ནདཔ་ཚུ་ལཱི་ཡང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་བསལ་ཚུགས་པའི་ཕན་ཐོགས་སོམ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ སན་བཅོས་ཡང་ལུགས་ཤོམ་་་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས།

གོང་འཁོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ་ལཱི་གཟིགས་སྟེ་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ཁག་ཆེ་བའི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འདྲ་མ཈མ་་་ ཐོབ་ཚུགསཔ་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ དམིགས་བསལ་དུ་འཕྲུལ་ཆས་ཉུང་ཤོས་ ༢-༣ དང་ དགོས་མཁོའི་ལས་བྱེདཔ་དང་ ལག་ལུན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གིས་ འཆར་གཞི་ག་དེ་འབད་ར་ཡོད་ག་གི་དོགས་སེལ་ཞུ་དགོ་པའི་དྲི་བ།

དེ་ལཱི་ གསོ་བའི་བོན་པོ་ལས་ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ གཤམ་གསོལ་གནད་དོན་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ ད་རེས་ འགྲམ་ཕུག་སན་ཁང་ནང་ ཁྲག་སེལ་ལྟེ་བ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འདི་གཙོ་རིམ་བཟུང་ཅན་འབད་ངོས་འཛིན་མ་འབད་བར་ཡོདཔ་ཨིན།
༡. ཁྲག་སེལ་སན་བཅོས་སྡེ་ཚན་ཅིག་འབད་ནི་དོན་ལཱི་གནད་དོན་ལུ་ཤ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོཔ་ཡོད་མི་ དེ་ཡངསན་བཅོས་ཞབས་ཏོག་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ དངུལ་འབྲེལ་དང་མི་སོབས་ གཉིས་ཆ་རང་ལཱི་ཟད་འགྲོ་རྒྱ་ཆེཝ་གནས་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། ། ད་རེས་ ཁྲག་སེལ་སན་བཅོས་ཞབས་ཏོག་འདི་ ཤར་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་ ལཱིང་ཕྱོགས་སན་ཁང་ནང་དང་ Wangdue, Samtse, Phuentsholing དེ་ལས་ Paro ཚུ་གི་རོང་ཁག་སན་ཁང་ནང་་་ བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། Trashigang འདི་ ཞབས་ཏོག་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་སའི་ས་གནས་ཅིག་་་ ངོས་འཛིན་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།

༢. འཕྲལ་ཁམས་ཀྱི་ གནས་སྡུད་དང་འལལཝ་ད་ ད་ལོ་ དགེ་ལི་ཕུག་དང་ ཐིམ་ཕུག་གི་སན་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་མཆིན་པའི་ནད་གཞི་ཐོབ་མི་ མི་གྲངས་༢༨ ཡོདཔ་ཨིན་པས། འདི་བཟུམ་་་ Tsirangལཱི་ སན་བཅོས་ཁང་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དེ་ མི་རོབས་ཀྱི་གནས་སངས་དང་ གཞན་ཡང་ དམིགས་གཏད་དང་ གཙོ་རིམ་ཚུ་ལཱི་ གཞི་བཞག་སྟེ་ གྲོས་ཐག་བཅད་ནི་ཨིན།
ཨིན་རུང་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ནདཔ་ཚུ་ལཱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལཱི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལཱི་ འགོ་བཙུགས་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོདཔ་ཨིན།
༡. Peritoneal Dialysis (PD) ཟེར་མི་འདི་བཅུད་བསྡུ་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ རང་སོའི་ཁྱིམ་ནང་འཕྲུལ་ཆ་མ་དགོ་པར་ལག་ལུན་འཐབ་བཏུབ་པའི་ ཁྲག་སེལ་ལག་ལུན་འཐབ་ཨིན། དམིགས་གསལ་གྱི་སན་ཆུ་ནད་པའི་

199

ཕོཝ་རྒྱུད་དེ་བཙུག་སྟེ་ མཁལ་རོའི་ཁྲག་གཙང་གསལ་འབདཝ་ཨིན། དེ་གི་སན་ཁང་ལས་ཐ་རིང་ས་སོད་མི་ནདཔ་ཚུ་ལཱི་སན་བཅོས་ཞབས་ཏོག་འདི་རང་སོའི་ཁྱིམ་སྒོ་བསྐྱེལ་འདི་ སོག་སྐྱབས་འབད་ཚུགས་པའི་སན་ཞབས་ཏོག་གཅིག་ཨིན།

༢. PD འདི་ ལས་རིམ་གསརཔ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ སན་གཡོགམོ་དང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ དུས་ཅི་ལས་ སྦྱོང་བརར་བྱིན་ནི་ཨིནམ་དང་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ སང་ཕོད་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། དེ་གིས་འབད་ནདཔ་ཚུ་ལཱི་ འགྲོ་འགྲུལ་གྱི་དཀའ་སྡུག་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་ནི་ སན་བཅོས་རྒྱུན་མཐུད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་དེ་ལས་ ས་གནས་ཐག་ཟུར་ནང་སོད་མི་ཚུ་ལཱི་ དུས་ཚོད་ཁར་ མཁལ་རོའི་གཅེས་སྐྱོང་ཞབས་ཏོག་ཡར་
དྲག་བཏང་ཚུགས།ལས་རིམ་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་མཆིན་པའི་ནད་གཞི་ཐོབ་མི་ཚུ་ཕན་ཐོགས་འསང་འོང།

ང་བཅས་ གསོ་བ་ལྷན་ཁག་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ དགོས་མཁོ་ཆེ་པའི་མཁལ་རོའི་གཅེས་སྐྱོང་
ཞབས་ཏོག་ འདྲ་཈མས་ཐོབ་ཚུགཔ་བཟོ་ནི་ཁས་བངས་ཕུལ་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ འཕྲོ་མཐུད་འདི་རང་ གོ་རིམ་་་
ཞབས་ཏོག་དགོས་མཁོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ མ་དངུལ་ཚུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་འོང་ཟེར་ཞུ་
ནི་ཨིན།

༣. 4P4S/WQ04 རྩིས་ཞིབ་དྲན་ཐོ་ཚུ་ (Audit Memos) གིས་ རྒེད་འོག་ཚུའི་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་ འཆར་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་ལཱི་ ཕན་གནོད་སྐོར།
ངང་ལམ་འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མིཿ རོང་ཁག་དང་ རྒེད་འོག་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ལོ་བསར་གྱི་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་
བརྟག་ཞིབ་ལམ་ལཱིགས་དེ་གིས་ གཞུང་སྐྱོང་གཞི་བཀོད་ནང་གལ་ཅན་་་རང་ ཕན་ཐོག་སྟེ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ དེ་
ནང་ ད་ལོའི་བར་ན་ཡང་ སྐྱོན་དུམ་གྲ་ཅིག་ཡོདཔ་་་ མཇལཝ་ཨིན་མས། དེ་ཡང་ རྒེད་འོག་ལ་ལོ་ཅིག་ལཱི་ རྩིས་
ཞིབ་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལཱི་ གནོད་པ་སང་ཡོདཔ་ད་ དམིགས་བསལ་དུ་ རྩིས་ཞིབ་བལ་བརྟོག་འབདཝ་ད་ལཱི་ རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་དྲན་ཐོ་(Audit Memos) ཚུ་ ཐོན་པའི་སྐབས་ གདོང་ལུན་སང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ལམ་ལཱིགས་དེ་གཞུང་གིས་ཕྱག་ལཱ་གནང་མི་ཚུ་ནང་ མཐར་འཁྱོལ་མ་སང་མི་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནི་ལཱི་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ཡོད་རུང་ སྒེར་སྡེ་དང་མ཈མ་ལས་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་གིས་ འབད་ཡོད་པའི་ལཱ་གི་རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་དྲན་ཐོ་(Audit Memos) ཚུ་ལས་བརྟེན་ རྒེད་འོག་ཚུ་ལཱི་སྐུགས་དམའ་ཤོས་འཐོབ་པ་གི་མ་ཚད་ འདི་ལས་བརྟེན་ རྒེད་འོག་གི་འཆར་དངུལ་མར་ཕབ་འབད་ནི་ལ་སོགས་པའི་ ཉེས་བྱ་བཀལ་ནི་འདི་ དྲང་བདེན་མེདཔ་་་མཇལཝ་ཨིན་མས་ ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།
དེ་འབདཝ་ལས་ རྒེད་འོག་ཚུ་གི་ སེམས་ཤུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་དྲགཔ་་་ འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ད་ལོའི་སྲིད་སས་དེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཚུགསཔ་ཅིག་ ག་དེ་་་ཡོད་ག་ ཟེར་བའི་དྲི་བ།

200

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ གྲུབ་འབྲས་གཞི་བཞག་ཐོག་གི་གནང་སྦྱིན་གྱི་ ཐབས་ལམ་འདི་གི་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ བཏོན་ནིའི་དོན་ལཱི་ཐོན་ཁུངས་ཚད་འཛིན་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ དམིགས་ཡུལ་བསྐྱེད་དེ་ འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ད་ དེ་བསྒང་ རྒེད་འོག་ཚུ་ལཱི་ལག་ལུན་གྱི་ ཇོན་ཐངས་དང་ ཞབས་ཏོག་སོད་ཐངས་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ སེམས་ཤུགས་སོམ་བྱིན་དགོཔ་ཨིན། དམིགས་ཡུལ་འདི་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཐོན་སྐྱེད་ལག་ལུན་འཐབ་ཐངས་ནང་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ བར་སོང་ཚུ་ བསལ་ཐབས་དང་ རྒེད་འོག་གནས་རིམ་གྱི་ འཆར་གཞི་དང་ལག་ལུན་འཐབ་ཐངས་ཀྱི་ སྤྱིར་བཏང་ཕན་ནུས་ཚུ་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ བརྟག་ཞིབ་ཚད་གཞི་ཚུ་ ཐབས་སས་ཐོག་ལས་ བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན།

དེ་དང་འལལ་ཏེ་ རྩིས་ཞིབ་བལ་བརྟོག་གི་ཚད་གཞི་འདི་ དངུལ་འབྲེལ་འགན་འལ་དང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་ལམ་ལཱིགས་དང་བྱ་རིམ་ དེ་ལས་ ནང་འཁོད་ཚད་འཛིན་ཚུ་ལཱི་ གཞི་བཞག་སྟེ་ གཞི་རྩའི་བར་མཚོན་ཅིག་་་ ལཱ་འབདཝ་ལས་ བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཚུ་བཙུགས་མི་འདི་རྒེད་འོག་ཚུ་ལཱི་ ཉེས་ལམས་བཀལ་ནིའི་དོན་ལཱི་མེན་པར་ མི་མང་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འགན་ཁུར་ཅན་་་ བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་ལཱི་ ཤུགས་བཏོན་ནིའི་དོན་ལཱི་ཨིན། རྩིས་ཞིབ་བལ་བརྟོག་ཚུ་གིས་ ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་ ཞན་ཁོག་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ བཅོ་ཁ་རྐྱབ་དགོ་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ གསལ་སོན་འབད་ནི་ དེ་ལས་ རྒེད་འོག་ཚུ་གིས་ ནང་འཁོད་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ ལམ་ལཱིགས་ཚུ་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ སྔོན་འགོག་ཐབས་ལམ་ཚུ་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ལཱི་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་ནི་ཨིན།

དེ་བཟུམ་་་ར་ གྲུབ་འབྲས་གཞི་བཞག་ཐོག་གི་གནས་སྦྱིན་བརྟག་ཞིབ་ནང་ རྒེད་འོག་ཅིག་གིས་ སྐུགས་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལཱི་ དུས་ཡུན་བཀོད་མི་ནང་རྩིས་ཞིབ་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ་ག་ར་ ཆ་ཚང་་་ སེལ་དགོཔ་མེདཔ་ལས་ གསལ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོཔ་འདི་ དེ་དང་འདྲན་འདྲ་ཁག་ཆེ། རྒེད་འོག་ཚུ་གིས་རྩིས་ཞིབ་བལ་བརྟོག་ཚུ་ བསལ་ཐབས་ལཱི་ བོ་གཏད་ཅན་དང་ དུས་ཚོད་ཁར་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་ བཏོན་པའི་སྐབས་ལཱི་ཡང་ ལུགས་ཤོམ་་་ དབྱེ་ཞིབ་འབདཝ་ཨིན། འདི་ཡང་ བཅོ་ཁ་རྐྱབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་འགོ་བཙུགས་ནི་དང་ རྩིས་ཞིབ་དྲི་བ་ཚུ་ལཱི་ལན་རྐྱབ་ནི་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་མ཈མ་འབྲེལ་འབད་ནི་ལ་སོགས་པའི་ བརྩོན་ཤུགས་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ གྲུབ་འབྲས་གཞི་བཞག་ཐོག་གི་གནས་སྦྱིན་ བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་འོག་ལཱི་ལུགས་ཤོམ་་་ངོས་ལུན་འབདཝ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ རྩིས་ཞིབ་དྲན་ཐོ་ཚུ་ རང་སོའི་ཐོག་ལས་ ཡོད་མི་འདི་གིས་ རང་བཞིན་གྱིས་ སྐུགས་ཚུ་གྱོང་རྒུད་མི་འགྱོ། འ་ནི་བལ་བརྟོག་ཚུ་ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ སྐུགས་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ ལག་ལུན་འཐབ་མི་འདི་གིས་ འགན་འལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ ཇོན་ཐངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ གཞི་རིམ་གནས་ཚད་ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ ལུགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་ལཱི་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ མཐོང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

201

ཡུན་བརྟན་གྱི་སྲིད་སས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་འཕྲུལ་རིག་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཐོག་ལས་ གྲུབ་འབྲས་གཞི་བཞག་ཐོག་གི་གནས་སྦྱིན་ གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ ཁེ་བསང་ཚུ་ ཧེང་སྐལ་རང་ མ཈མ་སྡེབ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ འདྲ་མ཈མ་དང་ འཇོན་ཐངས་ཅན་ དེ་ལས་ གྲུབ་འབྲས་ལཱི་བརྟེན་པའི་ ས་གནས་གཞུང་གི་ལམ་ལཱིགས་ལཱི་ ཕན་ཐོགས་འསང་ཚུགས་ནི་ཨིན།

གྲུབ་འབྲས་གཞི་བཞག་ཐོག་གི་གནང་སྦྱིན་འདི་ རྩིས་ལོ་༢༠༢༥-༢༦ རྐྱངམ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ལས་ ང་
བཅས་ཀྱིས་ ཆེད་བསོད་ཅན་གྱི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ལཱ་འགན་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཐབས་ལམ་འདི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
སྐུལ་ཁྱབ་བར་སོད་འབད་དགོཔ་མ་ཚད་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་མི་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ འགན་འལ་
སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་ དམིགས་ཡུལ་ལཱི་ ངོས་ལུན་འབད་དགོཔ་་་
ཞུ་བ་འབདཝ་ཨིན།

༤. 4P4S/WQ05 བདུན་བཅུ་ཁ་རྒེད་འོག་ལཱི་ དམིགས་བསལ་འཆར་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ ཈མས་གསོའི་ཐབས་ལམ་དགོ་པའི་ཞུ་བ།
རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་སྡིང་འཐུས་མིཿ དབྱིན་ལོ་ ༢༠༢༥ དབྱིན་ཟླ་ ༡༠ པའི་ དབྱིན་ཚེས་ ༥ ལཱི་ ཆརཔ་ཤུགས་་་
རྐྱབ་པའི་ཤུལ་ བསམ་རྩེ་རོང་ཁག་ རོ་རོ་ཁ་དྲུང་གི་མངའ་འོད་ལཱི་ཡོད་པའི་ བདུན་བཅུ་ཁ་རྒེད་འོག་ནང་ གནོད་
སྐྱོན་སོམ་་་ར་ཕོག་སྟེ་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ འགྱོ་བཞིན་ཡོད་མི་དང་ ཧེ་མ་ དུམ་གྲ་རེ་སོང་ཡོད་མི་ཚུ་
ཡང་ རྩ་བ་ལས་ར་མེདཔ་བཏང་སྟེ་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ རྒེད་འོག་གི་གནས་སངས་འདི་ སྐྱོ་དྲག་ཅིག་ལཱི་འགྱོ་སྟེ་
ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ བདུན་བཅུ་རྒེད་འོག་འདི་ རྒེད་འོག་གཞན་མི་ཚུ་དང་ཕྱདཔ་ད་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་གྱི་ཐད་ཁར་ལོ་ངོ་ལུ་ཤ་གི་ རྒྱབ་ཁར་ལཱིས་ནིའི་ ཚ་གྱང་ཡོདཔ་ལས་ མི་རྗེ་ནང་སྲིད་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ ས་
གནས་གཞུང་དང་ རྐྱེན་ངན་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ འདི་བཟུམ་མའི་ རྐྱེན་ངན་སང་ཡོད་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་
ནང་ དམིགས་གསལ་གྱི་འཆར་དངུལ་གནང་ནི་གི་ལམ་ལཱིགས་ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་དང་ ཡོད་པ་ཅིན་ བདུན་
བཅུ་ཁ་རྒེད་འོག་ལཱི་ འཕྲལ་མགྱོགས་མཛདགནང་དགོ་པའི་ཞུ་བ།

དེ་ལཱི་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ

༥. 4P4S/WQ06 ཆུ་རུད་ལས་བརྟེན་ཟམ་བཞི་གནོད་སྐྱོན་རྐྱབ་ཡོདཔ།
སོ་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱ་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ ཆུ་རུད་ཀྱིས་ གནོད་སྐྱོན་སོམ་་་ར་རྐྱབ་སྟེ་ཡོད་
མི་ སོང་སྒོ་སྐྱབས་ཁྱའི་ཟམ་ཚུ་ ཈མས་གསོ་ཞུ་དགོ་པའི་ གནད་དོན་གལ་ཅན་ལཱི་ ལམ་སོན་ ཆུ་རུད་ཀྱིས་ ཟམ་

202

ཧ་ལམ་ ༤ མེདཔ་བཏང་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ཟམ་ ༢ ཡོངས་རོགས་་་ འཕྱགས་བདའ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡངཿ ༡ ལཱི་སྦིས་ཆུ་བེ་ལི་ཟམ། ༢ སྦྱིས་མི་ཆུ་བེ་ལི་ཟམ། ༣ ཝང་ཆུ་གི་ཐོག་ཁར་གྱི་ཏོག་ཏོ་ཁ་བེ་ལི་ཟམ། ༤ སས་ཡུལ་ཀུན་བཟང་གི་སྤྲིང་ཟམ་ཚུ་ཨིན།

སས་ཡུལ་ཀུན་བཟང་དང་ ཏོག་ཏོ་ཁ་སྤྱི་འོག་གི་ མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ སློབ་གྲྭ་དང་ སན་ཁང་ ཁྲོམ་ དེ་ལས་ གློ་བུར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་དང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ ཟམ་འདི་རྐྱངམ་གཅིག་ཨིནམ་ལས་ དེ་ཚུ་མེད་པར་ ཉིན་བསར་གྱི་མི་ཚེ་འདི་དཀའ་སྡུག་ཅན་ཅིག་ལཱི་འགྱུར་ཡོདཔ་ཨིན།

མི་ངོ་རྐྱང་་་ ང་གི་རྒེད་འོག་དང་ ལྷན་ཁག་ཚུ་ལཱི་ཡང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་ རྐྱེན་ངན་གྱི་ སྙན་ཞུ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་རུང་ གཞུང་ལྟེ་བ་གིས་དེ་བཟུམ་མའི་ལཱ་ཚུ་ རོང་ཁག་གི་འོག་ལཱི་ཚུདཔ་ཨིན་ཟེར་ གསུང་དོ་ཡོདཔ་ད་ རོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་ དེ་གི་ དོན་ལཱི་ འཆར་དངུལ་ག་ནིཡང་མེད་ཟེར་ཨིན་མས། ད་ལོ་ཡང་ འཆར་དངུལ་དང་ འགན་ཁུར་གསལ་ཏོག་ཏོ་མེད་མི་ལཱི་བརྟེན་ ལས་སྡེ་གཅིག་གིས་ཡང་ ལཱ་ཚུ་ག་ནི་ཡང་ འབད་མ་ཚུགས་པར་ཡོདཔ་ལས་ གནས་སངས་དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་སེམས་ཕམ་དང་ཚ་གྱང་ གདོང་ལུན་སོམ་སང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ ལོའི་ གནམ་བྱཱར་གྱི་ དུས་ཚོད་ཁར་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ཉེན་ཁ་དང་ ཧེ་མ་ལས་རང་ཤུལ་མའི་ཆརཔ་ཤུགས་་་རྐྱབ་ནི་ལཱི་ འདྲོག་བྱེལ་འཐབ་སྟེ་ ཡོདཔ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི།
༡. གཞུང་གིས་ ཁག་ཆེ་བའི་ཟམ་འདི་ ལོག་སྟེ་རྐྱབ་ནི་དང་ ཈མས་གསོ་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་བདེ་སྒྲིག་ག་དེ་་་ འབད་ནི་ཨིན་ན གྲ་སྒྲིག་ག་དེ་་་འབད་ནི་ཨིན་ན?
༢ ཟམ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་འགན་ཁུར་འདི་ ལས་སྡེ་ག་གིས་ འབག་དགོཔ་ཨིན་ན་ འགན་འལ་ཁ་གསལ་ ཚོགས་དམངས་ལཱི་ཞུ་གནང་།
༣ ལྷན་ཁག་གིས་ རང་བཞིན་རྐྱེན་ངན་མ་དངུལ་དང་ ཡང་ཅིན་ གློ་བུར་གྱི་ གཞི་རྟེན་འཆར་དངུལ་གྱི་འོག་ལཱི་ དམིགས་བསལ་འཆར་དངུལ་ བགོ་བཀྲམ་མཛད་དེ་གིས་ ཁག་ཆེ་བའི་ ཟམ་འདི་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦གི་ ཆར་ཆུ་མ་འཐོན་པའི་ཧེ་མ་ ལོག་སྟེ་རྐྱབ་ཚུགས་ནི་ལཱི་ བརྩི་འཇོག་ཅིག་གནང་འོང་ག་ཟེར་ འཕྲལ་མཁོ་དང་ སྙིང་རྗེ་གི་ཐོག་ལས་ གཟིགས་དགོ་པའི་ ཞུ་བ?

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ གཤམ་གསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་གིས་ གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་གྱི་ གོ་རིམ་སྒྲིག་སྟེ་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ མི་མང་གི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ ཈མས་གསོ་འབད་ནི་དང་ ལོག་ཐོབ་ནི་ དེ་ལས་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་ནི་གི་ འགན་ཁུར་ཚུ་ ག་དེ་་་ བཀལ་ནི་ཨིན་ན་ ལམ་སོན་འབདཝ་ཨིན།

203

༡. གནམ་བྱཱར་གྱི་གནོད་སྐྱོན་ཚུ་ ལོག་འསང་མི་གི་རང་བཞིན་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ གནམ་བྱཱར་གྱི་སྐབས་དང་ ཆརཔ་རྐྱབ་པའི་ཤུལ་ལས་གཞུང་ལམ་ཚུ་ སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ ལཱ་འབད་ཚུགསཔ་་་ བཞག་ཐབས་ལཱི་ གཞུང་གིས་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་
མཁའ་ཐོག་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ལས་ཁུངས་ལཱི་གཤམ་གསལ་ལར་ བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
ཀ) གཞུང་ལམ་ཚུ་ནང་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ཟམ་སོམ་ཚུ་ ཚབ་བཙུགས་/བསྐྱར་བཟོ་འབད་ནི། (ཟམ་༡༢) ལོ་ལྔའི་
འཆར་གཞི་ ༡༣པ། ལོ་ལྔའོ་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་ཚུ་ནང་ ལྕགས་ཟམ་ ༡༢ ཚབ་
བཙུགས་ནི་དང་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ རྒྱ་གཞུང་གི་ ལས་འགུལ་འབྲལ་བའི་གྲོགས་རམ་འོག་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡,༠༨༡.༦༩༥ སྔོན་བཞག་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་ནང་ལས་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༤-༢༥ ལཱི་ མཁའ་ཐོག་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༦༠.༥༥༠བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ད་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལཱི་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཡིག་ཚང་༩ ནང་ མཛོད་ཁང་ལྟེ་བ་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལཱི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༦ བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
ཁ) གནམ་གཤིས་སླར་གསོའི་འཆར་དངུལ། གཞུང་གིས་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ གནམ་གཤིས་཈མས་གསོའི་འཆར་དངུལ་ཡང་ཁ་ཐོག་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ (DoST) ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འབདཝ་ཨིན། འཆར་དངུལ་འདི་ཡང་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ཆརཔ་རྐྱབ་པའི་སྐབས་དང་ དེ་གི་ཤུལ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་དང་ རོང་ཁག་གཞུང་ལམ་ཚུ་ སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ ལཱ་འབད་ཚུགསཔ་་་ བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན། དོན་ཚན་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་རོང་ཁག་ལམ་གྱི་ཡོངས་འབྲེལ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་སང་མི་ལཱི་ མགྱོགས་དྲགས་་་ ལན་གསལ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ མཐུད་འབྲེལ་ཡང་ བར་ཆད་མེད་པར་ ངེས་གཏན་བཟོ་ཚུགས་ནི་དང་རྐྱེན་ངན་ཚུ་ལཱི་ གདོང་ལུན་འབད་ཚུགས་པའི་ ལཱ་ཚུ་ཡང་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན།
དེ་བཟུམ་་་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༣༣.༥ ཞུ་བ་འབད་མི་དང་འལལ་ཏེ་ཨིན། (འཕྲལ་མགྱོགས་ར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༣༨༨.༥ དང་ ཤུལ་མའི་འཆར་དངུལ་ནང་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༤༥) མཁའ་ཐོག་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ལས་ སྤྱི་ཟླ་༡༠པའི་ སྤྱི་ཚེས་༤ དང་༥ ལཱི་ ཆརཔ་རྐྱབ་སྟེ་ མེདཔ་ཐལ་བའི་ཟམ་པ་ཚུ་ ཈མས་བཅོས་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཐོབ་སྟེ་ཡོད། ལྷན་ཁག་གིས་ ལས་ཁུངས་ལཱི་ གཙོ་རིམ་གཟུང་སྟེ་ ད་རེས་ཀྱི་འཆར་དངུལ་ནང་ ཆརཔ་཈མས་གསོའི་དོན་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༣༥༠ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དགོས་མཁོ་ཚུ་འགྲུབ་དགོཔ་་་སླབ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན།
༢. ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་ས་གནས་གཞུང་གི་གཞི་རྟེན་཈མས་གསོ་ཞུ་ནི།

ཀ) ས་གནས་གཞུང་གིས་ ལོ་བསར་སབས་ཅིག་གནང་སྦྱིན་ལག་ལུན་འཐབ་ནི། ས་གནས་གཞུང་གི་འོག་ལཱི་ ཁག་ཆེ་བའི་ མི་མང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་ ཈མས་གསོ་འབད་ཚུགསཔ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ ལོ་བསར་གནང་སྦྱིན་ལམ་སོན་༢༠༢༤ གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལཱི་ ལོ་བསར་སབས་ཅིག་གནང་སྦྱིན་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ ཈མས་བཅོས་དང་ བསྐྱར་བཟོ་ དེ་ལས་ ཈མས་གསོའི་ལཱ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་ དབང་ཚད་བྱིན་

204

ཡོདཔ་ཨིན། འདི་བཟུམ་གྱི་བསྒྱུར་བཅོས་འདི་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གིས་ ཆ་འཇོག་ཁ་སྐོང་ལཱི་མ་སྒུག་པར་ དུས་འཕྲལ་ལས་ མི་སྡེ་གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ བསལ་ཚུགས།
ཁ) ས་གནས་གཞུང་གི་མ་དངུལ་མ་ལངམ་པའི་སྐབས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཁ་སྐོང་།
རྒེད་འོག་དང་ རོང་ཁག་གི་ ལོ་བསར་འཆར་དངུལ་གྱི་ ལྕོགས་གྲུབ་ལས་ལྷག་སྟེ་ མི་མང་གི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་སང་མི་གི་ཚད་གཞི་འདི་ ཁ་གསལ་་་ བརྟག་ཞིབ་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ མ་དངུལ་ཁ་སྐོང་བྱིན་ནི་ལཱི་ མཐུན་རྐྱེན་བྱིནམ་ཨིན། དེ་བཟུམ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ སྤྱིར་བཏང་གསོག་འཇོག་འོག་ལཱི་ཡོད་པའི་ རྐྱེན་ངན་གློ་བུར་གྱི་སྒོ་སྒྲིག་བརྒྱུད་དེ་ བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ ཁག་ཆེ་བའི་ མི་ཚེ་གལ་ཅན་གྱི་ ཈མས་གསོའི་ལཱ་ཚུ་ ཕྱི་སུ་མ་འགྱོ་བར་བཞག་ཚུགསཔ་ཨིན།
༣. སྐྱར་གསོ་དང་ཡུན་རིང་བསྐྱར་བཟོའི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར། བསྐྱར་གསོ་དང་བསྐྱར་བཟོའི་ལཱ་ཚུ་ སྤྱིར་བཏང་གནས་སངས་ ལོག་བཟོ་ནི་དང་ ཡུན་རིང་གི་གནོད་སྐྱོན་མར་ཕབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ མ་འོངས་པའི་ བཟོད་བསན་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ དུས་རྒྱུན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་ འཆར་དངུལ་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་ བཙུགས་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་གིས་ གཏན་འཇགས་ཟམ་ཚབ་བཙུགས་ནི་དང་ གྱེན་ཐུར་བརྟན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་ ཡང་ན་ ཆུ་རུད་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལམ་ལཱིགས་དང་འལལ་ཏེ་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གོང་འཕེལ་དང་ དངུལ་འབྲེལ་འཁོར་རིམ་གྱི་ ཆ་ཤས་ཅིག་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན།
དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ ཟམ་དང་ འཁོར་ལམ་ཚུ་རྩིས་ཏེ་ ཁག་ཆེ་བའི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ དུས་ཚོད་དང་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ ཈མས་གསོ་དང་ བསྐྱར་བཟོ་འབད་ནི་ལཱི་ ཁས་བངས་ཧྲིལ་བུ་་་ར་ འབད་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན། ད་ལོ་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་དང་ མ་དངུལ་གྱི་གཞི་བཀོད་ནང་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ དྲན་ཤེས་དང་ ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལས་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ མི་སྡེའི་འཕྲལ་མཁོའི་དགོས་མཁོ་དང་ ཡུན་རིང་གི་ དངུལ་འབྲེལ་འགན་
ཁུར་ཚུ་ འདྲ་མ཈མ་བཟོ་ནི་ཨིན། གཞུང་གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེན་འདྲེ་ལྷན་ཁག་ རོང་ཁག་ དེ་ལས་
ས་གནས་གཞུང་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མ཈མ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཁག་ཆེ་བའི་ མཐུད་འབྲེལ་ཚུ་ ཈མས་གསོ་
འབད་ནི་དང་ མ་འོངས་པའི་ རྐྱེན་ངན་ཚུ་ལཱི་ བཀག་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་ ནུས་པ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་
ལས་ ང་བཅས་རའི་མི་སྡེ་ཚུ་གི་ འཚོ་བའི་གནས་སངས་དང་ བདེ་སྐྱིད་ཚུ་ ཈མས་སྲུང་འབད་ནི་ལཱི་ལཱ་འབད་ནི་
ཨིན།

༦. 4P4S/WQ07 སྣུམ་འཁོར་ Bolero འདི་ག་ཅི་འབད་ ཁྲལ་ཕབ་ཆའི་ཁོང་སུ་མ་ཚུདཔ་ཨིན་ན་འི་སྐོར།རྩི་རང་སོད་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ཟླ་དང་པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༡ ལས་ གཞུང་གིས་ སྣུམ་འཁོར་མང་ཤོས་ཅིག་ར་ ཁྲལ་ཕབ་
ཆའི་ཁོང་སུ་ཚུད་ཡོད་རུང་ སོ་ནམ་པ་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཚོང་པ་ཚུ་གིས་ ཐོན་སྐྱེད་སྐྱེལ་འདྲེན་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ཆུང་
བ་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཁྱབ་ཆེཝ་་་ལག་ལུན་འཐབ་མི་Bolero བཟུམ་གྱི་ སྣུམ་འཁོར་ཚུ་ ཚུད་
ཡོདཔ་ཨིན་ན་མེན་ན་ གསལ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་མིན་འདུག། སྣུམ་འཁོར་འདི་ཚུ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་དོན་ལཱི་ མེད་

205

ཐབས་མེདཔ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ སྣུམ་འཁོར་ Bolero འདི་ག་ཅི་འབད་ ཁྲལ་ཕབ་ཆའི་ཁོང་སུ་མ་ཚུདཔ་ཨིན་ན་དང་ ཡང་ན་ དེ་ཚུ་གི་ ཟད་འགྲོ་མར་ཕབ་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ གྲོགས་རམ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་ ག་ཅི་རང་སོན་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ གཞུང་གིས་ སྣུམ་འཁོར་གྱི་རིགས་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་འབད་རུང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ སྤྱི་ཟླ་དང་པའི་སྤྱི་ཚེས་༡ ལས་ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་ཁྲལ་དེ་ སྣུམ་འཁོར་ག་ར་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་༥ གཅིག་མཚུངས་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ཨིནམ་ད་ ཁྲལ་དེ་ སྣུམ་འཁོར་རེ་རེ་གི་ དབྱེ་ཁག་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ བཀལ་ནི་ཨིན།
ཐབས་ལམ་འདི་གིས་ སྣུམ་འཁོར་ཚུ་གི་ཐོག་ལཱི་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ཁྲལ་ཚུ་ག་ར་ མཐུན་སྒྲིག་འབད་དེ་ དབྱེ་ཁག་ག་རའི་ནང་ རྟགས་མཐུན་དང་ དྭངས་གསལ་ དེ་ལས་ དྲང་བདེན་ཚུ་ ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན། སོ་ནམ་པ་དང་ གྲོང་གསེབ་ཚོང་པ་ཚུ་ལཱི་ ཐོན་སྐྱེད་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ཆུང་བ་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ལཱི་ བོ་ལུ་རོ་བཟུམ་གྱི་ སྣུམ་འཁོར་ཚུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིནམ་་་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ངོས་འཛིན་འབདཝ་ཨིན་རུང་སྣུམ་འཁོར་གཞན་ཚུ་གིས་ཡང་ ལས་ཁུངས་མ་འདྲཝ་ཚུ་ནང་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ཁག་ཆེ་བའི་ ལཱ་འགན་ཚུ་ འབད་
དོ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ཁྲལ་གྱི་གཞི་བཀོད་གཅིག་མཚུངས་འདི་ སྣུམ་འཁོར་གྱི་ཇོ་བདག་ཆ་མ཈མ་ལཱི་
གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་ སྔོན་དཔག་འབད་ཚུགསཔ་ དེ་ལས་ བདག་སྐྱོང་གྱི་ ལམ་ལཱིགས་འཇོན་ཐངས་ཅན་་་ བྱིན་
ཚུགས་པའི་ ཐབས་ཤེས་འདྲ་མ཈མ་ཅིག་་་ བརྩི་སྟེ་ཡོད། ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་ཁྲལ་གྱི་ ལམ་ལཱིགས་འོག་ལཱི་
ཁྲལ་འདི་ སྔོན་དཔག་འབད་ཚུགསཔ་དང་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་ དེ་ལས་ དྭངས་གསལ་ཅན་ཅིག་ལཱི་འགྱུར་ཏེ་ ཅ་ཆས་
ལྔ་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་དགོངས་ཡངས་བཏང་ཡོདཔ་ཨིན།

༧. འགོ་དཔོན་ཚུ་གི་ ཉོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ཚད་གྱོང་རྒུད་སོམ་ཕོག་མི་འདི་ མར་ཕབ་འབད་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ག་དེ་་་ཡོདཔ་ཨིན་ན་གི་སྐོར།
སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ སྤྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ འབྲུག་གི་དངུལ་ཕོགས་སྒྲིག་བཀོད་གཞི་སྒྱུར་དང་
དངུལ་ཕོགས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ བར་དོན་དང་འལལཝ་ད་ P1 གནས་རིམ་ནང་ཡོད་པའི་ འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ Geneva ལཱི་ ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་འཐུས་ ཡུ་ཨེསི་ཌོ་ལར་ ༣༥༩༩དང་ Brussels ལཱི་ཡུ་ཨེསི་ཌོ་ལར་ ༢༩༤༠
ཐོབ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ ཡུ་ཨེསི་ཌོ་ལར་ གནས་གོང་མར་ཕབ་འགྱོ་མི་ལཱི་བརྟེན་ འོང་འབབ་དང་ འཚོ་
བའི་གནས་ཚད་འདི་ མཐོ་དྲགས་་་ཡོད་པའི་ འགན་འཁུར་འབག་སའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཈མས་རྒུད་ཕོག་སྟེ་
འདུག།

དེ་འབདཝ་ལས་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ ངེའི་དྲི་བ་འདིཿ
༡༽ དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ གནས་གོང་ལཱི་བརྟེན་ ང་བཅས་རའི་ ཕྱི་འབྲེལ་ལས་བྱེདཔ་གོངམ་ཚུ་ལཱི་ མ་དངུལ་གྱིས་ གནོད་སྐྱོན་སོམ་འབད་ར་སང་མི་འདི་ ལྷན་ཁག་གིས་ མཁྱེན་ག?

206

༢༽ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལཱི་ སང་ཡོད་པའི་ གྱོང་རྒུད་འདི་ཚུ་ བསལ་ཐབས་ལཱི་ འཕྲལ་མགྱོགས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་ག་ཅི་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ཨིན་ན།
༣༽ ཕྱི་་འབྲེལ་གྱི་འཐུས་ཚུ་ མི་ཚེའི་གནས་སངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནང་ བཙུགས་ནི་དང་ ཡང་ན་ མ་འོངས་པའི་ནང་ ད་རུང་ མར་཈མས་མི་འགྱོ་ནིའི་དོན་ལས་ བཀག་ཐབས་དང་ དུས་མཚམས་ལཱི་ དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ གནས་གོང་ལཱི་
གཞིར་བཞག་སྟེ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཡུན་རིང་གི་ སྲིད་སས་བསྐྱར་ཞིབ་ ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཡོད་ག་
གསུངས་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།
༤༽ གལ་སྲིད་ ཐབས་ལམ་འཆར་གཞི་མེད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ལཱི་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གལ་གནད་ཅན་དང་ཚད་འཛིན་མེད་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཉེན་ཁ་ཚུ་ འསང་མ་བཅུག་ནིའི་དོན་ལཱི་ ད་ལས་ཕར་ ཐབས་
ལམ་དང་ འཆར་གཞི་ག་ཅི་བཟུམ་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ཨིན་ན་ གཞུང་གིས་ གསལ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་་་ གསུངས་གནང་དགོཔ?

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་འབྱོར་མི་ནངཿ ཕྱི་རྒྱལ་ཞབས་ཏོག་འཐུས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཚ་འགྱང་ཡོད་མི་
ཚུ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ ཧྲིལ་བུམ་་་ར་ ཤེས་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་། དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་གོང་ཚད་ཡར་སེང་འགྱོ་
ནི་ཨིནམ་ལས་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་༥ པ་གིས་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་འཐུས་ཚུ་ ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ལཱི་ གཞུང་གིས་ བརྗེ་སོར་འབད་མི་དང་ ཡང་ན་ གྱོང་རྒུད་ཚུ་ ལུན་ཚུགས་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ས་གནས་ཀྱི་དངུལ་ Swiss Francs དང་ ཡུ་རོ་ ཡང་ན་ ཡུ་ཨེས་དྲོ་ལར་ཚུ་ནང་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དགོཔ་་་ གྲོས་འཆར་བཀོད་དེ་ཡོད།

ཨིན་རུང་ ལམས་བཟོའི་སྐབས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ དངུལ་ཕོགས་ག་ར་ ཡུ་ཨེསི་ཌོ་ལར་ནང་ འབད་དགོཔ་་་ བཅའ་ལམས་བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་ སྐུ་ཚབ་ག་ར་གི་དོན་ལཱི་ འཐུས་ཚུ་ ཡུ་ཨེས་དྲོ་ལར་ལཱི་ བཀལ་ཡོདཔ་ཨིན།
དེ་འབདཝ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ རྩ་ལམས་ཆེན་མོའི་དོན་ཚན་༣༠ པ་དང་འལལ་ དངུལ་ཕོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ འགན་ཁུར་ལས་ཕྱི་ཁར་བཀོད་སྒྲིག་འདི་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ དབང་ཚད་མེདཔ་ཨིན། འདི་གིས་ ལས་བྱེདཔ་ལ་ལཱི་ཅིག་ ཕྱི་དངུལ་གྱི་ཉེན་ཁ་ལཱི་ཐུག་སྟེ་ཡོད་རུང་ གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཐུས་ཤོར་སང་མི་མེན་པར་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ ལམས་བཟོའི་བྱ་རིམ་ནང་ དྲན་ཤེས་ཅན་གྱི་སྲིད་སས་གདམ་ཁ་རྐྱབ་མི་འདི་ གསལ་སོན་འབདཝ་ཨིནམ་ལས་ དྲན་དགོཔ་ཁག་ཆེ། དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆ་འཇོག་འབད་མི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་ ཐོན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཕྱོགས་གཅིག་ལས་ ཐག་བཅད་མི་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་ལས་ དངུལ་གྱི་ འགྱུར་བ་ཚུ་ སྐུལ་ཁྱབ་བར་སོད་འབད་བའི་སྐབས་ ཉེན་ཁ་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོཔ་་་ ཈མས་མོང་གིས་ གསལ་སོན་འབདཝ་ཨིན།

207

གནད་དོན་འདི་ཡང་ ཕྱི་ཚོང་དང་ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ བོན་ཆེན་མཆོག་ལཱི་ ཕུལ་ཡོདཔ་ད་ ཁོ་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་
འལལ་ ལྷན་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་ལམས་དོན་གཞི་བཀོད་ནང་ སེལ་ཐབས་འབད་ནི་གི་ འོས་འབབ་ཚུ་ བལ་དོ་
ཡོདཔ་ཨིན།

༨. 4P4S/WQ09 KC Charcoal and Briquettes གི་ལས་འགུལ་དོན་ལཱི་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་མ་འཐོབ་པའི་སྐོར།
འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འཐུས་མིཿ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་ལཱི་ KC Charcoal and Briquettes ཟེར་
བཟོ་སྐྲུན་འཕྲུལ་ཁང་གཅིག་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལཱི་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༢༢ ཐོག་ལས་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ དེ་
ལས་ མ་དངུལ་ མ་ལང་མི་འདི་ཚུ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ཀྱིས་ མ་དངུལ་ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཟེར་
དང་པ་ འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ མ་དངུལ་ ས་ཡ་ ༡༠༦.༥ བྱིན་ནི་ཁ་བཟེད་ཡོད་རུང་ ཤུལ་ལས་
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་མ་དངུལ་འདི་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ འབྱིན་ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་ཤུལ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་གྱི་ སྒྲིག་གཞི་དང་འལལ་ medium scale གི་ བཟོ་སྐྲུན་འབད་མི་ཚུ་ལཱི་ ས་ཡ་༡༠༠ ལས་བརྒལ་མི་ཐོབ་ཟེར་སླབ་ལས་ ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལཱི་ དངུལ་ཁང་ལས་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་ ས་ཡ་ ༡༠༦.༥ བཙུགས་མི་འདི་ ཆ་མེད་བཏང་ཡོདཔ་ཨིན། ལས་འགུལ་འདི་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་ གནད་དོན་འདི་ཡང་ དང་པ་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ས་སྒོ་ནང་ཨིན་པའི་ཁར་ ན་གཞོན་ཚུ་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་ གོ་སྐབས་བྱིན་ཚུགས་ནི་ འོས་འབབ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ charcoal ནང་འདྲེན་འབད་མི་ཡང་ མར་ཕབ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས། འདི་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ལས་འགུལ་འདི་ ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སངས་དང་ མ་དངུལ་ ངེས་པར་དུ་དགོ་མི་ལཱི་ གཞིར་བཞག་སྟེ་བྱིན་དགོཔ་་་མཇལཝ་ལས་ ལས་འགུལ་འདི་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་གནས་དོན་འདི་ལཱི་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ མ་དངུལ་འཐོབ་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་མཛད་གནང་དགོཔ་ཁག་ཆེ་བའི་དྲི་བ་ ?

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་འབྱོར་མི་ནངཿ ཀེ་སི་ ཅཱར་ཀོལ་གྱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་ ཞུ་ཡིག་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གྱི་ སྐྱེད་ཆུང་ སྐྱིན་འགྲུལ་འོག་གི་ འོས་འབབ་ཀྱི་ ཚད་གཞི་ཚུ་མ་ཚངམ་ལས་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་གིས་ ཆ་འཇོག་མ་འབད་བས། དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ ལམ་སོན་ནང་ ལས་འགུལ་གྱི་ཚད་གཞི་མཐོ་ཤོས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༠༠ འོག་དགོཔ་་་བཀོད་དེ་ཡོདཔ་ ཀེ་སི་ཅཱར་ཀོལ་གྱིས་ གྲོས་འཆར་ཕུལ་མི་འདི་ ཚད་གཞི་འདི་ལས་བརྒལ་ཡོདཔ་ཨིན། གཞན་ཡང་ ཞུ་ཡིག་ལུ་ཤ་ཅིག་ རྒྱུ་མཚན་གཅིག་མཚུངས་ལཱི་བརྟེན་ ངོས་ལུན་མ་འབད་བར་ཡོདཔ་ཨིན།
དེ་གི་ཤུལ་ལས་ ཞུ་ཡིག་བཙུགས་མི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ལཱི་ ཉོགས་བཤད་བཀོད་ཡོདཔ་ཨིན། བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ ཁྱད་རིག་ཚོགས་ཆུང་དང་ འགོ་ལད་ཚོགས་ཆུང་གཉིས་ཆ་ར་གིས་ གྲོས་འཆར་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ ཁྱབ་ཁོངས་ལས་ ཕྱི་ཁར་ ལཱིས་མི་ལཱི་བརྟེན་ འབྲུག་གོང་

208

འཕེལ་དངུལ་ཁང་གིས་ གྲོས་ཐག་བཅད་མི་ལཱི་ ངོས་ལུན་འབད་དེ་ཡོད། འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་གིས་ ལམ་སོན་དང་འལལ་ ཞུ་ཡིག་ཚུ་ ཆ་འཇོག་འབད་ནི་དང་ ངོས་ལུན་མ་འབད་ནིའི་ དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཡོདཔ་ལས་ དྲུང་ཆེན་དང་ འགོ་ལད་ཚོགས་ཆུང་གིས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གྲོས་ཐག་བཅད་མི་ཚུ་ ཆ་མེད་བཏང་མི་ཚུགས།

མང་ཤོས་ཅིག་ འགོ་ལད་ཚོགས་ཆུང་གིས་ ཁྱད་རིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་ གཞི་རྟེན་ངོས་འཛིན་འབད་བའི་སྐབས་རྐྱངམ་གཅིག་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་ཆོགཔ་ཨིན་རུང་ ནཱ་ལཱི་ དེ་་་མེནམ་ཨིན།
དེ་དང་འལལ་ཏེ་ ཀེ་སི་ ཅཱར་ཀོལ་གྱི་ གྲོས་འཆར་དེ་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་ སྐྱེད་ཆུང་སྐྱིན་འགྲུལ་མཚམས་ཐིག་ ལམ་སོན་དང་འལལ་མེད་མི་ལཱི་བརྟེན་ ལྷག་པར་དུ་ བརྩི་འཇོག་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མ་ཚུགས།
སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་བཙུགས་མི་ མི་ངོ་རྐྱང་དང་ ཡང་ན་ དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་
དོན་ཚུ་ སྤྱིར་བཏང་ལཱི་ བདག་སྐྱོང་དང་ ལམས་ལཱིགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ཐག་བཅད་དགོཔ་
ཨིན། དེ་བཟུམ་གྱི་ མི་ངོ་རྐྱང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ སྤྱི་ཚོགས་ནང་ འབག་འོང་ནི་འདི་ འོས་འབབ་མེདཔ་འོང་། ག་ཅི་
འབད་ཟེར་བ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་སས་དང་ལམས་ལཱིགས་ དེ་ལས་ ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་གནད་དོན་
ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་བསྟུན་འབད་དགོཔ་ལས་ དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ གྲོས་
ཐག་བཅད་དགོཔ་ཨིན།

༩. 4P4S/WQ10 རྒེད་འོག་ཚུ་ནང་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱི་ དངུལ་ཁང་ སྒོ་བསམས་ཡོདཔ་པའི་སྐོར།
བདེ་བ་ཐང་སྒོམ་དར་འཐུས་མིཿ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་དེ་ འགོ་དང་པ་གཞི་བཙུགསཔ་ད་ལཱི་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སྡེ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ སོ་ནམ་པ་དང་ན་གཞོན་ དེ་ལས་ ཚོང་ལཱ་ཆུང་བ་ཚུ་ལཱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་དང་
གསོག་འཇོག་ དེ་ལས་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཇམ་ཏོང་ཏོ་་་ ཐོབ་ཚུགསཔ་བཟོ་ཐབས་ལཱི་
དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་འདི་གི་འབད་ གཞི་བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན། འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱི་ རྒེད་
འོག་ཡིག་ཚང་ཚུ་གི་ མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ ས་གནས་གོང་འཕེལ་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སངས་ དེ་ལས་ དངུལ་འབྲེལ་གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་སོམ་་་ར་ འབད་ཡོདཔ་ཨིན་པས།

རྒེད་འོག་ཚུ་ནང་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱི་ ཡིག་ཚང་ཚུ་ སྒོ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ གྲོས་བསྟུན་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་ གནང་སྟེ་ ཡོདཔ་ཨིནམ་དང་ ད་རེས་འབདཝ་ད་ ལྟེ་བ་གི་གྲོས་བསྟུན་ག་ནི་ཡང་མེན་པ་ ཐད་ཀར་དུ་ ཡིག་ཚང་འདི་སྒོ་བསམ་ཡོདཔ་ཨིན།

209

འདི་གི་སྐོར་ལས་ རོང་བདག་ཚུ་ལཱི་ཡང་ ཤེས་རྟོགས་ག་ནི་ཡང་ མེདཔ་ཨིན་པས།སྙན་ཞུ་འདི་དང་འལལ་བ་ཅིན་ ད་རེས་ནངས་པར་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ རྒེད་འོག་ནང་ ཞབས་ཏོག་ལྟེ་བ་དག་པ་ཅིག་ སྒོ་བསམས་ནི་ཨིན་མས། གནད་དོན་འདི་གི་འབད་ མི་མང་ ཚ་གྱང་ལང་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིནམ་དང་ ད་ལོ་གི་བར་ན་ཡང་མི་སེར་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ རྒེད་འོག་ཡིག་ཚང་ཚུ་ལས་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་ སྒོ་ནོར་དང་ སོ་ནམ་འབྲེལ་བའི་གྱི་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ དེ་ལས་ གཞན་མི་ ཁག་ཆེ་བའི་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ དོན་ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། གནད་དོན་དེ་ཡང་ རོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ཁག་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཞབས་ཏོག་དེ་ཚུ་ཁག་ཆེཝ་་་ གསལ་སོན་འབདཝ་ཨིན།

དྲི་བ།
༡. འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱི་ རྒེད་འོག་ཚུ་ནང་ ཡིག་ཚང་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་ དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་ག་ཅི་ཨིན་ན་དང་ གཞུང་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ དངུལ་འབྲེལ་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སངས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ ཕན་གནོད་ཚུ་ ག་དེ་་་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཡི་ག་ཟེར་བའི་དྲི་བ།
༢. རོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་བརྒྱུད་དེ་ མི་མང་གིས་ ཡང་བསྐྱར་ཞུ་བ་འབད་ཡོདཔ་བཞིན་ གཞུང་གིས་ རྒེད་འོག་ཚུ་ནང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གྲལ་གཏོགས་བཞག་ཐབས་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་ལུན་སའི་ཡིག་ཚང་སྒོ་བསམས་ཡོད་མི་ཚུ་ ལོག་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཅིག་མེད་ག་ཟེར་བའི་ཞུ་བ།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་འབྱོར་མི་ནངཿ འབྲུག་གོངའཕེལ་དངུལ་ཁང་གི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༢ལས་༢༠༢༣གི་བར་ན་ གཙུག་སྡེ་གི་བསྒྱུར་བཅོས་སོམ་ཅིག་འབད་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ ཡུན་རིང་གི་དངུལ་འབྲེལ་ཡུན་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ ང་བཅས་རའི་སྐྱིན་འགྲུལ་ལུན་མི་ཚུ་ལཱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་གོང་ཚད་ཚུ་ གོང་ཚད་རནམ་་་བྱིན་ནི་གི་དམིགས་ཡུལ་ཨིན་མས། བྱ་རིམ་འདི་གི་ཆ་ཤས་ཅིག་་་ དངུལ་ཁང་གིས་ རྒེད་འོག་ས་ཁོངས་ཡིག་ཚང་ཚུ་རྩིས་ཏེ་ ཞབས་ཏོག་དང་ ལག་ལུན་གྱི་དཔེ་སོན་ཚུ་ག་ར་ཡོངས་རོགས་་་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ རྒེད་འོག་ས་ཁོངས་ཡིག་ཚང་གི་ ལཱ་འགན་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ གྲོས་ཐག་བཅད་མི་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཧྲིལ་བུམ་་་ འབད་དོ་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་ལུན་མི་ཚུ་ལཱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་ གོང་ཚད་ཚུ་ གོང་ཚད་མཐོ་དྲགས་་་ བཞག་ཐབས་ལཱི་དམིགས་ཏེ་ཨིན། འདི་བཟུམ་་་ རྒེད་འོག་ཡིག་ཚང་ཚུ་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་གནས་སངས་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ཉིནམ་རེ་ལཱི་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེདཔ་ལས་ ཟད་འགྲོ་སོམ་་་རང་ བཏང་དགོཔ་ཐོན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།
དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་གྱིས་ ལས་སྡེ་དངུལ་ཁང་བརྒྱུད་དེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་ དཔེ་སོན་ཅིག་ལཱི་ འགྱུར་བཅོས་འབད་དོ་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གི་ ཕྱིར་འཐོན་ཞབས་ཏོག་དང་ རྒེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཚུ་དང་གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་ ལ་སྐོར་འབད་མི་ཚུ་

210

གིས་ ལྷན་ཐབས་འབདཝ་ཨིན་པས། ཐབས་ལམ་འདི་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་བཟོ་སྟེ་ལག་ལུན་གྱི་ ལྕོགས་གྲུབ་མེད་མི་ཚུ་ མར་ཕབ་འབད་བའི་སྐབས་ ཁག་ཆེ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ བྱིན་ཚུགསཔ་ཨིན།
ལྷན་ཁག་གི་མཐོང་ཚུལ་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འདི་ གཞུང་གིས་ མི་མང་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འཇོན་ཐངས་ཅན་དང་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་ཁས་བངས་རྒྱ་ཆེཝ་་་ཡོད་མི་དང་ མཐུན་སྒྲིག་འབདཝ་ཨིན། འབྲུག་གི་གོང་
འཕེལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ འགྲུབ་ཐབས་ལཱི་ མི་མང་དང་ མི་མང་ཕྱེད་ཀ་གི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཁག་ཆེ་བའི་
ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཐོབ་ཚུགས་ནི་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་མ་རྐྱབ་པར་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་ཨིན། ལྷན་ཁག་གིས་ མི་སྡེ་ཚུ་ལཱི་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་ལཱི་ འགན་འལ་འབག་སྟེ་ དངུལ་ཁང་གིས་
ལག་ལུན་གྱི་ ཇོན་ཐངས་ཚུ་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་རུང་ གྲོང་གསེབ་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་དེ་ ཈མས་
སྲུང་འབད་ནི་ལཱི་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་ཨིན།

༡༠. 4P4S/WQ11 འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གསར་སྒྲུབ་འཆར་དངུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བ།
བར་མཚམས་གཤོང་ཕུག་འཐུས་མིཿ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ གསར་སྒྲུབ་འཆར་དངུལ་ ཐེར་འབུམ་
༢༤༥ ཡོད་མའི་ནང་ལས་ ཐེར་འབུམ་ ༨༥ འདི་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ གྲོགས་རམ་ཐོག་ལས་ཨིནམ་དང་ དེ་གི་ནང་
ལས་ ཐེར་འབུམ་ ༧༠ འདི་ PTA ཐེར་འབུམ་ ༥ འདི་ PG དང་ཐེར་འབུམ་ ༡༠ འདི་ SDP གི་དོན་
ལས་ཡོདཔ་ཨིན།
དེ་འབདཝ་ལས་ ང་རའི་དྲི་བ་འདིཿ
༡. PTA དང་ SDP གི་དོན་ལཱི་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ མ་དངུལ་ཐོབ་མི་དང་ ཟད་འགྲོ་བཏང་མི་གི་གནས་ཚད་ཅིག་
གསུང་དགོཔ་དང་།
༢. SDP གི་འཆར་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ ཐེར་འབུམ ༡༠ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ ༡ འདི་ གློ་བུར་གྱི་མ་
དངུལ་་་བཞག་ཡོདཔ་དང་ དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ལས་འབད་བ་ཅིན་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ ཨིནམ་ལས་ དེ་གི་ཐོག་ལཱི་ མ་
དངུལ་བགོ་བཀྲམ་དང་ ལས་སྣ་ཚུ་གི་ཁ་གསལ་ གསུང་གནང་དགོཔ་དང་།
༣. དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་མ་དངུལ་ ཐེར་འབུམ་ ༡༥ བཞག་ཡོད་མི་དེ་གིས་ ཁེ་ཕན་ ག་དེམ་ཅིག་ལཱི་ ཐོབ་ཡོད་
ག་དང་ དེ་གི་མཇུག་བསྡུའི་ དུས་ཚོད་ཅིག་ གསུང་གནང་དགོ་པའི་ཞུ་བ།
༤. རྒེད་འོག་གནང་བྱིན་མ་དངུལ་ལས་ སྤྱི་འོག་ཞལ་འཛོམས་ཁང་བཟོ་སྐྲུན་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ མ་དངུལ་བགོ་བཀྲམ་
འབད་ནི་ལས་འཛེམ་དགོཔ་་་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༤ ལཱི་ རྒེད་འོག ༢༠༥ གི་རྒཔོ་
ལཱི་ ཡི་གུ་བཏང་མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ལམ་ ༢༠༠༩ ཅན་མའི་ དགོངས་དོན་དང་འགལ་བ་ཨིནམ་
ལས་ དེ་གི་དོགས་སེལ་ཅིག་ གསུང་གནང་དགོ་པའི་ཞུབ།

211

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་འབྱོར་མི་ནངཿ ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་རམ་ པི་ཊི་ཨེ་དང་ གོང་
འཕེལ་ཆུང་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལཱི་ ད་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ མ་དངུལ་ཐོབ་མི་དང་ ཟད་འགྲོ་བཏང་མི་གི་གནས་ཚད་
ཕུལ་བ་ཅིན།
ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་དོན་ལཱི་ རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར།
ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་རམ་ (PTA) ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར།
- ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་དོན་ལཱི་ ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་རམ་གྱི་ལས་འགུལ་བསོམས་ཀྱི་ ༧༡ གི་
དོན་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༦༦,༤༩༩.༩༩༧ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༢ པའི་ནང་
འགོ་བཙུགས་མི་ ལས་འགུལ་གསརཔ་༥༣དང་ སྣ་མང་འཆར་གཞི་༡༨ བརྩིས་ཏེ་ཨིན།
- ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ རྒྱ་གཞུང་གིས་ ལས་འགུལ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༧,༢༨༨.༩༦༢༢༤༢ འཛིན་གྲོལ་འབད་
ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ ལས་འགུལ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ཁས་བངས་མ་དངུལ་ཡོངས་བསོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་༡༠.༤ དེ་ཅིག་
ཨིན་།
- ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༦༠༥༦.༣༩ ལག་ལུན་འཐབ་ཚར་ཏེ་ཡོདཔ་ལས་ (བརྒྱ་ཆ་༨༣ འདི་ རྒྱ་གུཞང་
ལས་ཐོབ་ཡོད་མི་དང་བརྒྱ་ཆ་ ༩.༡༡ འདི་ ལས་འགུལ་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་རམ་གྱི་དོན་ལཱི་ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོད་མི་ཡོངས་བསོམས་ལས་ཨིན་པས།)
ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ་ཚུ་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར།
● ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་འོག་གི་ ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་ལས་འགུལ་གྱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༤,༡༧༡.༩༡ གནས་པའི་ སྡེ་ཚན་༡ པའི་ལས་འགུལ་༢༨༣ དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༤ ལཱི་ ཆ་
འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། ལས་འགུལ་༢༨༣ འདི་རོང་ཁག་༡༩ དང་ ཁྲོམ་སྡེ་ ༣ ནང་ འཐུང་ཆུ་དང་ ཆུ་གཡུར་
གྱི་ གཞི་རྟེན་དགོས་མཁོ་ཚུ་ གྲུབ་ཚུགསཔ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་ཡོདཔ་ཨིན།
● དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༤༠༣.༠༦༡ གནས་པའི་ སྡེ་ཚན་ ༡ པའི་ལས་འགུལ་འདི་ ༢༨༣ ལས་ ༢༧༥ ལཱི་
བསྐྱར་བཟོ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
● དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༠༦༤.༠༢༢ གནས་པའི་ སྡེ་ཚན་ ༢ པའི་ལས་འགུལ་ ༢༩༧ འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་
༩ པའི་ཚེས་ ༡༨ ལཱི་ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
● ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་ནང་ ལག་ལུན་འཐབ་ཐངས་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིནམ་ད་
དེ་ཡང་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ཤུལ་ལས་ ཟད་འགྲོ་ཡོངས་བསོམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་༣༠ འཛིན་གྲོལ་འབད་ནི་དང་ བྱ་
རིམ་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྒྱ་ཆ་༦༠ དེ་ལས་ མཇུག་བསྡུ་བའི་སྐབས་ བརྒྱ་ཆ་༡༠ དེ་ཅིག་ འཛིན་གྲོལ་འབད་ནི་
ཨིན།
● བསོམས་རྩིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤,༩༧༣.༩༣ འདི་ སྡེ་ཚན་ ༡ པ་དང་ ༢ པའི་དོན་ལཱི་ ཐོབ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན།

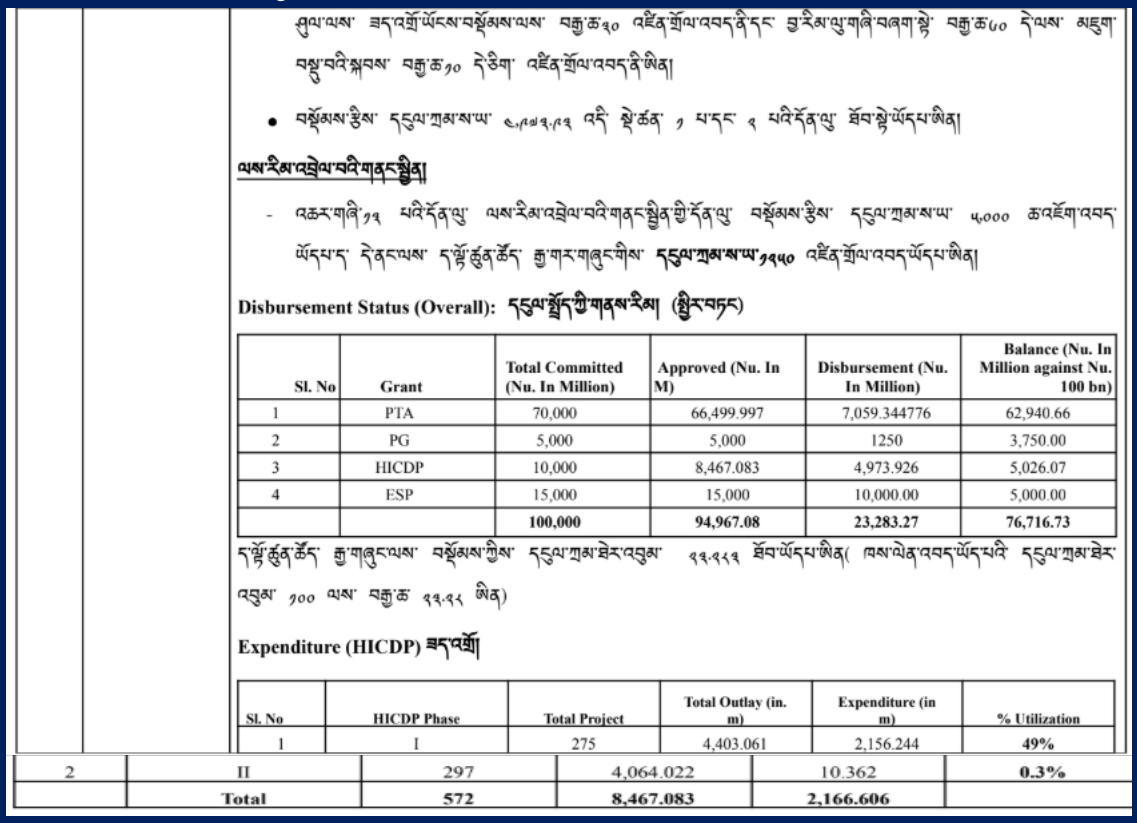

212

ལས་རིམ་འབྲེལ་བའི་གནང་སྦྱིན།

༢. གོང་འཕེལ་ཆུང་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་ འཆར་དངུལ་ཐེར་འབུམ་ ༡༠ ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་༡ བརྒྱ་ཆ་
༡༠ དེ་ གློ་བུར་གྱི་མ་དངུལ་་་བཞག་ཡོདཔ་ལས་ ལས་སྣ་དང་བགོ་བཀྲམ་ཁ་གསལ་ལཱི་ཞུ་བ།
● གོང་འཕེལ་ཆུང་བའི་ལས་འགུལ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡ དེ་ གློ་བུར་གྱི་མ་དངུལ་་་ བཞག་ཡོདཔ་ད་
དེ་ཡང་དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༠ ལས་ བརྒྱ་ཆ་༡༠ ཨིན།
གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་བགོ་བཀྲམ་གྱི་ བརྒྱ་ཆ་༡༠ (དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡) གི་ གློ་བུར་མ་དངུལ་འདི་ ཟད་འགྲོ་
ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ལཱ་གི་ཁྱབ་ཚད་བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་ལཱི་ གློ་བུར་གྱི་ཟད་འགྲོ་ཚུ་ གྲུབ་ཐབས་ལཱི་
དགོས་མཁོ་ཡོདཔ་ཨིན། ལས་འགུལ་༥༧༢ གི་དོན་ལཱི་ གློ་བུར་གྱི་མ་དངུལ་ཨིནམ་ལས་ མ་དངུལ་འདི་གི་དོན་ལཱི་
བགོ་བཀྲམ་འབད་མ་ཚུགས།
༣. ཨི་ཨེསི་པི་མ་དངུལ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༥ གུར་ས་མཐུན་གནས་ཚད་བྱིན་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ དང་ དེ་གི་ཁེ་
ཕན་ཐོབ་མི་གི་གྱངས་ཁ་ངོ་མ་དང་མཇུག་བསྡུ་ཚེས་གྲངས་ཚུ་བྱིན་དགོ་པའི་ཞུ་བ།
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༥ ལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ ཨི་ཨེསི་པི་གི་དོན་
ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༠.༠༠༠འཛིན་གྲོལ་འབད་ཡོད། དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༥ ནང་ལས་བསོམས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡༤,༩༦༠.༩༨༧ ཆ་ཚང་་་ ལས་སྡེ་དང་དངུལ་འབྲེལ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ལཱི་ བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༣༡ ཚུན་ ཨི་ཨེསི་པི་མ་དངུལ་གྱི་ སྤྱིར་བཏང་ཟད་འགྲོ་འདི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧,༢༩༨.༥༥༦ གུར་ལྷོད་ཡོདཔ་དང་ བསོམས་ཀྱིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༦༡.༢༡ ལག་ལུན་འཐབ་ཚར་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན།

213

བསོམས་ཀྱིས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༥ ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣.༣༠༠ དེ་ སྐྱེད་ཆུང་སྐྱིན་འགྲུལ་དོན་ལཱི་ དང་
དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢,༠༠༠ དེ་ཚོང་པ་ཚུ་ལཱི་ བསྐྱར་གསོའི་མ་དངུལ་་་ བགོ་བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན།

● འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁག་གིས་ ལག་ལུན་འཐབ་མི་ སྐྱེད་ཆུང་སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་ སྐྱིན་འགྲུལ་གྱི་འོག་ལཱི་ ཞུ་ཡིག་བསོམས་༣,༩༦༩ ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༨ ཚུན་ བསོམས་ཀྱིས་ ཞུ་ཡིག་
༢,༣༡༤ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ང་ ༣,༡༠༩.༦ ཀྱི་བརྩིས་ཨིནམ་ད་ དེ་ནང་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༡,༨༢༥.༣༦ དེ་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་རྩིས་ཁྲ་༢༡༧༡ ལཱི་བཀྲམ་སྤེལ་འབད་ཚར་ཡོདཔ་ཨིན།
● བསྐྱར་གསོ་མ་དངུལ་གྱི་འོག་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་༧ གྱིས་ ཞུ་ཡིག་བསོམས་༢༧༨ ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ལས་ འདས་པའི་ ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལཱི་ ཞུ་ཡིག་༡༤༤ ལཱི་ སྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་རམ་ དངུལ་
ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་ཡོདཔ་ཨིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༦ པ་ཚུན་ སྐྱེདཀྱི་ལྷན་ཐབས་་་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༩༢.༠༩ དེ་ཅིག་ འཛིན་གྲོལ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན།

ཆོག་ཐམ་གྱི་སྐྱིན་འགྲུལ་དང་ བསྐྱར་གསོའི་མ་དངུལ་གཉིས་ཆ་རའི་དོན་ལཱི་ ཞུ་ཡིག་ཆ་མ཈མ་གྱི་ བརྟག་ཞིབ་འདི་
མཇུག་བསྡུ་ཡོདཔ་ད་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་གི་ གོང་འཕེལ་དང་འལལ་ཏེ་ འབྲུག་གོང་འཕེལ་དངུལ་
ཁང་གིས་ སྐྱིན་འགྲུལ་ཚུ་ གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དོ་ཡོདཔ་ཨིནགོང་ཚད་འགན་ལུན་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལཱི་ སོ་ནམ་པ་བསོམས་༡,༩༢༧ གྱིས་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་ ལོ་ཐོག་༦ (ཆུམ་དང་ གེ་ཟ་ གེ་ཟ་ ཀུའི་ནོ་སནམ་དང་ སོ་ནམ་) ཐོན་སྐྱེད་འབད་ཡོདཔ་ད་ སོ་ནམ་པ་༩༦ གིས་ ཕག་ཤ་དང་ བྱ་ཤ་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འབད་ཡོདཔ་ཨིན། ལ་བཤལ་གོང་འཕེལ་གྱི་ ལས་རིམ་འོག་ལཱི་ ལ་བཤལ་ལས་བྱེདཔ་ ལམ་སོན་པ་དང་ གདོང་ཕྱོགས་འགོ་དཔོན་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་ དེ་ལས་ གཡུས་ཁའི་ཁྱིམ་ནང་སོད་མི་ཚུ་ལཱི་ ཡོངས་བསོམས་༢,༣༡༩ ལཱི་ རིག་རྩལ་གྱི་ སྦྱོང་བརར་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན། བདེ་སྲུང་རིག་རྩལ་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལཱི་ ན་གཞོན་༨,༨༦༩ ལཱི་ ལས་སྡེ་མ་འདྲཝ་ཚུ་ནང་ རིག་རྩལ་གྱི་ སྦྱོང་བརར་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན། ད་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཞབས་ཏོག་མ་འདྲཝ་ཚུ་ནང་ བདེ་སྲུང་ ༢༠,༥༠༠ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། རྒེད་འོག་གཅིག་ ཐོན་སྐྱེད་གཅིག་གི་འོག་ལཱི་ ན་གཞོན་བསོམས་༦༠ གིས་ ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ལྕངམ་༡༥༠,༠༠༠བཟོ་སྐྲུན་འབད་ནི་ལཱི་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཡོདཔ་ཨིན།

ན་གཞོན་འབྲེལ་གཏོགས་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སངས་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལཱི་ སྦྱོང་བརར་འབད་མི་༡༡༤ ལཱི་ ཟླཝ་༡ ལས་༦ གི་བར་ན་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོདཔ་ད་ ན་གཞོན་༡༡༤༨ ལཱི་ ལས་སྡེ་དང་ ལས་སྡེ་མ་འདྲཝ་ཚུ་ནང་ ཟླཝ་༡ ལས་༡༢ ཚུན་ བཞག་ཡོདཔ་ཨིན། གསར་གཏོད་བཟོ་གྲྭ་གོང་འཕེལ་གྱི་འོག་ལཱི་ youtubers ཡུ་ཊུབ་པ་༥༠ ལཱི་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ ཡུ་ཊུབ་པ་ཡོངས་བསོམས་༤༥ ལཱི་ ནང་དོན་བཟོ་ནི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། ལཱིགས་མཐུན་མིན་པའི་ལས་སྡེ་ནང་ ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་༡༤ ལཱི་ ཅ་ཆས་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོདཔ་མ་ཚད་CSIs སི་ཨེསི་ཨའི་༧༨ ལཱི་ རིག་རྩལ་ལཱ་ཁག་ཚུ་གི་ཐོག་ལཱི་ ལྕོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་

214

གཏང་ཡོདཔ་ཨིན། བཅའ་མར་གཏོགས་མི་༧༥ ལཱི་ ཚོང་འབྲེལ་གསརཔ་བཟོ་ནི་དང་ གྲོས་བསྟུན་གྱི་ སྦྱོང་བརར་ནང་ སྦྱོང་བརར་དང་ ལག་ཁྱེར་ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན།
སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༩ པའི་ཚེས་༢༥ ཚུན་ འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་ཚད་འཛིན་ལཱི་ ཆོག་ཐམ་ཤེས་ཡོན་སྐྱིན་འགྲུལ་(སྐྱེད་བརྒྱ་ཆ་༤) གི་དོན་ལཱི་ ཞུ་ཡིག་བསོམས་༥༤༨ ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ལས་ འབྲུག་དངུལ་ཁང་གིས་ ཞུ་ཡིག་༤༧༦ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ད་ དེ་ནང་ བསོམས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༤༨.༨༥ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོད། བསོམས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༤༨.༨༥ ནང་ལས་ འབྲུག་དངུལ་ཁང་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ས་ ༤༥༤ ལཱི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༩ འཛིན་གྲོལ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་ལོ་ཐོག་དང་སྒོ་ནོར་ཉེན་བཅོལ་ལས་རིམ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཨི་ཨེསི་པི་མ་དངུལ་ལས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༨༠༠བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ལས་ དེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ ཐད་
ཀར་དུ་ ཕན་ཐོགས་འསང་ནི་ཨིན། འཆར་གཞི་འདི་གིས་ ལོ་ཐོག་༤ཆུམ་དང་ གེ་ཟ་ ཀེ་བ་དང་ ཚལ་ལཱི་ དེ་
ལས་ སྒོ་ནོར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་༣ ཕགཔ་དང་ བྱ་ དེ་ལས་ ནོར་ཚུ་ མོ་བཏབ་འབད་ནི་ཨིན། ལོ་ཐོག་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་
ཁེ་སང་འདི་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ བརྒྱ་ཆ་༥.༨ དང་ ནོར་གྱི་དོན་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་༡༠ དེ་ལས་ ཕགཔ་དང་བྱ་གསོ་སྐྱོང་
གི་དོན་ལཱི་ བརྒྱ་ཆ་༦ འོང་ནི་ཨིན་། ཁེ་ཕན་འདི་ཡང་ གཞུང་དང་སོ་ནམ་པ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཟད་འགྲོ་༥༠:༥༠ གི་
ཐོག་ལས་ བགོ་བཤའ་རྐྱབ་སྟེ་ བྱིན་ནི་ཨིན།
༤ བོན་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༤ ལཱི་ རྒཔོ་ ༢༠༥ ལཱི་ ལོ་བསར་གནང་སྦྱིན་ཐོག་ལས་ སྤྱི་འོག་ཚོགས་ཁང་བཟོ་བསྐྲུན་འབད་ནི་ལཱི་ བཀག་ཆ་འབད་དེ་ ཡི་གུ་བཏང་མི་ལཱི་བརྟེན་ ཁྱིམ་ནང་ འགྲེལ་བཤད་རྐྱབ་
དགོཔ་་་ ཞུ་བ་འབད་ནི། འདི་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ དགོངས་དོན་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་ དང་འགལ་བ་ཨིན།

དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༤ ལཱི་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལས་ ལོ་བསར་
སབས་ཅིག་གནང་སྦྱིན་ལས་ སྤྱི་འོག་ཞལ་འཛོམས་ཁང་ཚུ་ བཟོ་བསྐྲུན་འབད་ནིའི་ གྲོས་འཆར་ཡར་སེང་འགྱོ་མི་
ལཱི་ བལ་བའི་ཤུལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༢༤ ལཱི་ བར་དོན་སོད་ཡོདཔ་ཨིན། མི་སྡེ་འབྲེལ་
གཏོགས་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་གི་དམིགས་ཡུལ་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ངལ་རངས་སོམ་་་རང་ཡོད་རུང་ གཤམ་གསལ་གྱི་
རྒྱུ་མཚན་ཚུ་ལཱི་བརྟེན་ འཕྲལ་མགྱོགས་རང་ གསལ་བཤད་འབད་དགོཔ་ཐོན་ནུག།
༡. འཆར་དངུལ་གྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་འཆར་གཞི་ཚུ་ བསར་སོད་འབད་ནི་ལཱི་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།ལོ་བསར་འཆར་དངུལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱི་འོག་ལཱི་ བཟོ་བསྐྲུན་གསརཔ་འདི་ བཀག་ཆ་འབད་བའི་ལཱ་ཅིག་་་རང་
ལཱིས་ཡོདཔ་ཨིན། ད་རུང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་ནང་ གཞུང་གི་མ་དངུལ་ཐོག་ལས་ ཐིམ་ཕུག་ལཱི་ཡོད་པའི་
ཡིག་ཚང་ས་ཁོངས་ཚུ་མ་གཏོགས་ བཟོ་བསྐྲུན་གསརཔ་ག་ཅི་གི་དོན་ལཱི་ཡང་ དམིགས་བསལ་གྱི་བགོ་བཀྲམ་དང་
ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ མ་རྩ་ཚུ་ བཀོད་དེ་མེདཔ་ཨིན།

215

དེ་འབདཝ་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་ ཟད་འགྲོ་ཚུ་ བཏང་བཅུག་མི་འདི་གིས་ འཆར་གཞི་དང་ འཆར་དངུལ་བཅའ་
ལམས་གཉིས་ཆ་ར་དང་ མ་མཐུནམ་་་ འགྱོ་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ མི་མང་དངུལ་འབྲེལ་བཅའ་ལམས་ནང་ དགོ་པའི་
དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ སྒྲིག་ལམས་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་འོང་།
༢. གཞུང་གི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ཚུལ་མཐུན་ལག་ལུན་འཐབ་ནི།
ང་བཅས་ཀྱིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་དང་འལལཝ་ད་ རྒེད་འོག་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ སློབ་གྲྭ་དང་ མི་སྡེ་ལྟེ་བ་ མི་
སྡེ་ལྷ་ཁང་ རྒེད་འོག་ཡིག་ཚང་ ཨོ་ཨར་སི་ དེ་ལས་ གཞན་མི་ སྣ་མང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ ཧེ་མ་ལས་རང་ མི་སྡེའི་
ཞལ་འཛོམས་ཚུ་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ ཡོདཔ་་་ མཐོང་ཡི། ཞལ་
འཛོམས་ཁང་སོ་སོ་་་རྐྱབ་མི་འདི་གིས་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དངོས་ཚུ་ འདྲ་བཤུས་རྐྱབ་སྟེ་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་
ཁུངས་དཀོན་དྲགས་ཚུ་ གནོད་སྐྱོན་ཉུང་སུ་དང་ བསྐྱར་ལོག་འབད་བའི་ བཟོ་བཀོད་ཚུ་ནང་ལཱི་ མཐུདཔ་ཨིན།
༣. ས་གནས་གཞུང་ཚུ་གི་ དུས་རིང་གི་ཡུན་བརྟན་གྱི་འཆར་དངུལ་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
བཟོ་བསྐྲུན་གསརཔ་འདི་ སྒྲིང་ཁྱིམ་གྱི་འགྲོ་སོང་དང་གཅིག་ཁར་ མཇུག་མ་བསྡུ། འདི་གིས་ ལག་ལུན་དང་
བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ མཐུན་རྐྱེན་ དེ་ལས་ མ་འོངས་པའི་ ཈མས་བཅོས་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་
བསྐྱར་ལོག་འགན་འལ་ཚུ་ བཟོཝ་ཨིན། རྒེད་འོག་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ ལག་ལུན་དང་འཛིན་སྐྱོང་
འགན་ཁུར་ཚུ་ འགྲུབ་ནི་ལཱི་ ཧེ་མ་ལས་རང་ དཀའ་ངལ་སང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། འཆར་གཞིའི་དགོངས་དོན་མེད་པར་
བཟོ་བཀོད་ཁ་སྐོང་བཟོ་མི་འདི་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་དངུལ་འབྲེལ་ཡུན་བརྟན་གནས་ཐབས་འདི་ ཞན་ཁོག་འགྱོ་
འོང་།
༤. དགོས་མཁོའི་ཞབས་ཏོག་གི་དོན་ལཱི་ ལོ་བསར་གནང་སྦྱིན་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
ལོ་བསར་སབས་ཅིག་གནང་སྦྱིན་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ གཤམ་འཁོད་ཚུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་བཟོ་ཡོདཔ་ཨིན།
● ཉེར་མཁོའི་ཞབས་ཏོག་སོད་ནི།
● བཀོལ་སོད་དང་཈མས་གསོ།
● ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཙོ་རིམ་ཚུ་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་དང་མཐུན་སྒྲིག་འབད་ཡོདཔ།
དེ་འབདཝ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་ བསླབ་བྱ་འདི་གིས་ གནང་སྦྱིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ བརྟན་ཏོག་ཏོ་
བཟོཝ་མ་ཚད་ ས་གནས་ག་རའི་ནང་ལཱི་ འདྲ་མ཈མ་གྱི་ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན།

དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཆར་དངུལ་བཅའ་ལམས་དང་ ལོ་བསར་འཆར་དངུལ་བར་དོན་ དེ་ལས་ ལོ་བསར་
འཆར་དངུལ་གྱི་ཁྱབ་བསྒྲགས་དང་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ གཙོ་རིམ་ཚུ་ བདག་འཛིན་འཐབ་དགོ་པའི་
བསླབ་བྱ་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན། སྤྱི་འོག་ཞལ་འཛོམས་ཁང་ཚུ་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ གསར་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚན་ཅིག་མེན།
ལོ་བསར་གནང་སྦྱིན་འདི་ ཉེས་མཁོའི་ཞབས་ཏོག་དང་ ལག་ལུན་འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་མ་གཏོགས་ བཟོ་སྐྲུན་གསརཔ་གི་དོན་ལཱི་མེན། ཐབས་ལམ་འདི་གིས་ མི་མང་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ དྲན་ཤེས་ཅན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགས་ནི་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་དངུལ་འབྲེལ་ཡུན་བརྟན་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་

216

ཐོན་ཁུངས་བགོ་བཀྲམ་ནང་ འདྲ་མ཈མ་བཞག་ཚུགས་ནི་ལཱི་ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན། མ་འོངས་པའི་འཆར་གཞི་
ཡང་ན་ འཆར་དངུལ་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་་་ བཀོད་དེ་མེད་པ་ཅིན་ སྤྱི་
འོག་ཚོགས་ཁང་ཚུ་ ལོ་བསར་སབས་ཅིག་གནང་སྦྱིན་མ་དངུལ་ནང་ལས་ དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་ཚུགས།

༡༡. 4P4S/WQ12 HDPE ཆུ་དུང་མཁོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐོར།
ལམ་གོང་ཝ་ཅང་འཐུས་མིཿ འདས་པའི་ གཞུང་ ༣ གྱི་རིང་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་
དང་ ཁག་འབགཔ་ཚུ་གིས་ HDPE ཆུ་དུང་ཚུ་འབྲུག་པའི་བཟོ་སྐྲུན་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་ མེད་མི་ལས་
རྐྱངམ་གཅིག་ཉོ་དགོ་པའི་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལཱི་ རབ་བརྟན་དང་ འབྲུག་
ཆུ་དུང་ལཱི་ རང་དབང་འགན་སོད་འབད་ཡོད་རུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལཱི་ བཀག་དམ་འབད་དེ་ཕབ་ཆག་བསྡུ་ལུན་
འབད་ནི་དེ་ཡང་ ལས་སྡེ་དེ་གཉིས་ལཱི་ སོད་པའི་ཤུལ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཁ་སྐོང་གཅིག་བཙུགས་མི་དེ་
ཡང་ གཞུང་གིས་ བརྒྱ་ཆ་ ༨ གི་འོག་རྒྱུ་ ཕབ་ཆག་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན་མས། དེ་བཟུམ་མའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ ནང་འཁོད་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལཱ་ཚུ་ ཡར་དྲག་གཏང་ཚུགསཔ་ བཟུམ་ཅིག་མཐོང་རུང་ ཁེ་ཕན་འདི་ ཐད་ཀར་དུ་ གཞུང་གིས་ འོང་འབབ་རྩིས་ཁྲ་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་
ཐོབ་དོ་ཡོདཔ་ཨིནམ་ལས་ དོན་ངོ་མ་ལཱི་ ཁག་འབགཔ་ཚུ་ལཱི་ཕན་ཐོགས་མེདཔ་ཨིན་མས།
དེ་ཡང་ ཁོང་ཚུ་ལཱི་ གོང་ཚད་མཐོ་དྲགས་པའི་གནས་སངས་ཚུ་ འཐོན་པའི་གུར་ ཆུ་དུང་བཀྲམ་སྤེལ་འབད་མི་གི་གདམ་ཁ་ ཚད་ཅིག་ལས་མེད་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་ སྤུས་ཚད་ལུགས་ཤོམ་མེད་པའི་ གདོང་ལུན་འཐོནམ་ལས་བརྟེན་ རྒྱ་གར་ལས་ དོ་འགྲན་ཅན་དང་ སྤུས་ཚད་ལུགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་ HDPE ཆུ་དུང་ཚུ་ འབྲུག་གི་གནས་ཚད་ལས་ཁང་ (BSB) གི་ སྤུས་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་འལལ་རུང་ནང་འདྲེན་དང་ མཁོ་སྒྲུབ་འབད་མི་ཚུགས་དོཝ་ཨིན་མས། དེ་བཟུམ་་་ ཆུ་དུང་ཚུ་ ས་གནས་ནང་འཁོད་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་མི་དང་hardware ཀྱི་ཚོང་འབྲེལ་པ་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ལས་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་དེ་ མནོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་འབད་འབདཝ་མེན་རུང་བཟོ་གྲྭ་ཁང་དག་པ་ཅིག་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་ ཕན་ཐོགས་དོཝ་བཟུམ་གྱི་ ཉེ་རིང་ཆེ་བའི་གནས་སངས་ཚུ་ བཟོཝ་མས།

བཟོ་སྐྲུན་ལས་སྡེ་ཚུ་ ཧེ་མ་ལས་རང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གནོན་ཤུགས་འཚུབ་དྲགས་་་ འསང་སྟེ་སོདཔ་ད་ དེ་བཟུམ་གྱི་ མཁོ་སྒྲུབ་བཀག་དམ་གནས་སངས་ཚུ་གིས་ ལས་འགུལ་གྱི་ཟད་འགྲོ་ཚུ་ ཐད་ཀར་དུ་ ཡར་སེང་འབད་དོཝ་ཡོདཔ་དང་ འགྲན་བསྡུར་ཅན་གྱི་སེམས་ཤུགས་ཚུ་ མར་ཕབ་འབདཝ་མ་ཚད་ ཁག་འབགཔ་དང་ མི་མང་ལཱ་གི་སྤུས་ཚད་ལཱི་ཡང་ ཁེ་ཕན་ག་ནི་ཡང་མེདཔ་ཨིན་མས།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ HDPE ཆུ་དུང་མཁོ་སྒྲུབ་གསལ་བསྒྲགས་འདི་ ཆ་མེད་བཏང་སྟེ་ འབྲུག་གནས་ཚད་ལས་ཁང་ཀྱིས་ ངོས་ལུན་འབད་མི་ར་ཨིན་པ་ཅིན་ ཁག་འབགཔ་དང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ HDPE ཆུ་

217

དུང་ཚུ་ དྲང་བདེན་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ལས་མི་མང་དོ་འགྲན་འབད་ནིའི་ ལམ་ལཱིགས་དེ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་ནིའི་ འཆར་གཞི་ཚུ་ ག་དེ་་་ཡོད་ག?

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ ལན་གསལ་: འདས་པའི་ལོ་དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ལཱི་ གཞུང་གིས་ ནང་འཁོད་བཟོ་གྲྭ་འཕྲུལ་ཁང་ དཔེར་ན་ HDPE གི་ཆུ་དུང་དང་ རྩིས་ས་ དེ་ལས་ བཟོ་བཀོད་ཀྱི་ ས་སྤག་ཅུ་ཚུ་ ཈མས་སྲུང་དང་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ སྲིད་སས་ཀྱི་ ལ་བ་ཅིག་ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ སྲིད་སས་འདི་ཚུ་ འབྲུག་གི་བཟོ་བསྐྲུན་པ་ཚུ་ལས་ མཁོ་སྒྲུབ་འབད་དགོཔ་་་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་དང་ཡང་ན་ ས་གནས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཉོ་སྒྲུབ་འབད་མི་ཚུ་ འབྲེལ་མཐུད་འབད་དེ་ ལག་ལུན་འཐབ་ཡོདཔ་ཨིན།

འདི་བཟུམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་གིས་ ནང་འཁོད་བཟོ་གྲྭ་ཚུ་ལཱི་ ཁེ་ཕན་ལ་ལཱི་ཅིག་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ཡུན་རིང་གི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ལྕོགས་གྲུབ་མེད་མི་དང་དོ་འགྲན་ཚད་འཛིན་འབད་མི་ གོང་ཚད་མཐོ་དྲགས་འབད་མི་ དེ་ལས་ མི་མང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་གི་སྤུས་ཚད་དང་ ཟད་འགྲོ་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་ནི་གི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ཚ་གྱང་ཚུ་ ཡར་སེང་འགྱོ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།
གནད་དོན་འདི་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་དང་མ཈མ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ མི་མང་མཁོ་སྒྲུབ་ནང་ ནང་འཁོད་གདམ་
ཁ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ག་ར་ ཡོངས་རོགས་་་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཡི། བསྐྱར་ཞིབ་འདི་གིས་ ནང་འཁོད་
ཀྱི་ གདམ་ཁ་དང་ ཉེན་སྲུང་གི་གཞི་བཀོད་གསརཔ་ཅིག་ བཟོ་ཚུགས་ཏེ་ཡོདཔ་ད་ དེ་གིས་འགན་འལ་ཅན་གྱི་
ཐབས་ལམ་གཉིས་ གསལ་ཏོག་ཏོ་་་ འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན།
༡. ནང་འཁོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལཱི་ ནང་འཁོད་ཀྱི་གདམ་འཐུས།
– ཟོ་བསྐྲུན་པ་ཚུ་ བཀག་ཆ་འབད་བའི་བཀོད་རྒྱ་ཚུ་མེན་པར་ དྭངས་གསལ་དང་ དོ་འགྲན་ཅན་གྱི་གདམ་ཁའི་ཐབས་
ལམ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི།
– རྒྱལ་ཡོངས་སྤུས་ཚད་དང་གནས་ཚད་ཚུ་ དམ་དམ་་་ བརྩི་སྲུང་འབད་དགོཔ་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།

༢. ས་གནས་ཀྱི་ཅ་དངོས་ལཱི་ ནང་འཁོད་སྲུང་སྐྱོབ།
– བཟོ་གྲྭ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལཱི་ དུས་ཚོད་དང་འལལ་ཏེ་ ངེས་ཚིག་བཀོད་ཡོད་པའི་ ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་
ལག་ལུན་འཐབ་ནི།
– ལྕོགས་གྲུབ་མེད་མི་དང་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ བར་སོན་མ་བཏུབ་མི་ཚུ་ བཀག་ཐབས་ལཱི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་
ལཱ་འགན་ལ་རྟོག་འབད་ཐོག་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོདཔ།

218

འདི་བཟུམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ནང་འཁོད་བཟོ་གྲྭ་གོང་འཕེལ་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ བཟོ་བཀོད་འབད་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ས་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་དང་ ལཱ་གཡོག་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་ བཀྲམ་སྤེལ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་གོང་ཁ་སྐོང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚུ་ཡང་ བརྩི་འཇོག་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། ད་རེས་ སྡེ་ཚན་འདི་གིས་ ལག་ལུན་འཐབ་ཐངས་ཚུ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ གཞི་བཀོད་འདི་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

སྐབས་ཐོབ་འདི་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ HDPEཨེཆ་ཌི་པི་ཨི་གི་དུང་ཅུང་དང་རྩི་ས་ དེ་ལས་ས་གནས་ཀྱི་རྩི་ས་པག་ཅུ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཧེ་མ་ལས་ ཁྱབ་བསྒྲགས་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ འདི་གི་ཕན་ཤུགས་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཕན་གནོད་ དེ་ལས་ ཁ་འབག་དང་ས་གནས་བཀྲམ་སྤེལ་ཚུ་ལཱི་ཕན་གནོད་དང་ སྤྱིར་བཏང་བཟོ་སྐྲུན་ལས་སྡེའི་ཐོག་ལཱི་ ཕན་ལཱིགས་དང་གཞི་རྟེན་སྤུས་ཚད་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོཔ་་་ཡོད།

ད་རིས་ ལས་འགན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དོ་ཡོདཔ་དང་ མཐའ་དཔྱད་གྲོས་འདེབས་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༦ སྤྱི་ཟླ་༡ པའི་ནང་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཕུལ་ཞིནམ་ལས་ ཆ་འཇོག་གི་དོན་ལཱི་ གཞུང་ལཱི་གསལ་ཞུ་
ཕུལ་ནི་ཨིན། དམིགས་ཡུལ་འདི་ཡང་ ནང་འཁོད་བཟོ་བསྐྲུན་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་དང་ དྲང་བདེན་གྱི་དོ་འགྲན་དང་
དྭངས་གསལ་ གོང་ཚད་འོས་འབབ་ཅན་ སྤུས་ཚད་ངེས་གཏན་ དེ་ལས་ འབྲུག་གི་བཟོ་བསྐྲུན་ལས་སྡེ་དང་ མི་
མང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ ཡུན་བརྟན་བཟོ་ནི་གི་གཞི་རྩ་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་འདི་ཨིན།

༡༢. 4P4S/WQ13 གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ།
སྐྱེངས་མཁར་ཝེ་རིང་ལ་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ མི་རྗེ་དངུལ་རྩིས་བོན་
པོ་གིས་ གཞུང་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་འཆར་གཞི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྒང་ར་ཡོད་ཟེར་
གསུངསམ་མ་ཚད་ འཆར་དངུལ་ས་ཡ་ ༢༦༣ རྩིས་ལོ་༢༠༢༥-༢༠༢༦གི་ སྤྱིར་གཏང་གསོག་འཇོག་མ་དངུལ་ནང་
སྔོན་བཞག་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ གསུངས་ཡི། དེ་ལས་ ཚོགས་ཁང་གིས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚེ་སོག་ཉེན་
བཅོལ་འདི་ ག་དེ་་་གནང་ནི་ཨིན་ན་ བསྡུ་ལུན་ག་དེ་་་འབད་ནི་ཨིན་ན་ དེ་གི་སྒྲིག་གཞི་ལམ་ལཱིགས་འདི་ ཟླ་ངོ་
༦ གི་ནང་འཁོད་ མཇུག་བསྡུ་ཞིནམ་ལས་ དུས་ཅི་གི་ འཆར་ལོ་འདི་ནང་ར་ འཐོབ་ནི་ཡོདཔ་ཅིག་་་ ཐུགས་ཐག་གཅད་ཡོདཔ་བཞིན་དུ་ གཞུང་གིས་ ད་ལོ་གི་ཚོགས་ཐེངས་ནང་ལཱི་ དངུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་བཅའ་ལམས་ འཕྲི་སྣོན་ཀྱི་དོན་ལཱི་ ཕུལ་ཡོདཔ་ང་རང་གིས་ཡང་ཤེས་ཟེར་ཞུ་ནི། ཟླ་ངོ་༦ འདི་ རྩིས་ཕབ་ད་ལཱི་ ད་ལོ་གི་ཟླཝ་ སྤྱི་ཟླ་༡༢ པ་འདི་ནང་ཕོགཔ་ཨིན་པས་ལགས།

དེ་མ་ཚད་ གཞུང་གི་ཁས་བངས་ཚུའི་གྲལ་ལས་གཅིག་ གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་མ་དངུལ་འདི་ ༣༠,༠༠༠ ལས་ ༡༥༠,༠༠༠ ལཱི་ཡར་སེང་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་མི་འདི་ཨིནམ་དང་ མི་མང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ར་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ རྒྱབ་ཁུངས་རྒྱུ་མཚན་ལཱི་ བལ་སྟེ་ ཧ་གོ་ཚུགས་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

219

གནད་དོན་འདི་གུ་ ང་རའི་ཧོང་ལས་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ གཤམ་གསལ་གྱི་དྲི་བ་ཚུ་ ཞུ་ནི་ཨིན།
༡༽ ལྷན་ཁག་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་ལས་རིམ་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད་མི་འདི་
གནས་སངས་ག་སྟེ་ལྷོད་དེ་ཡོད་ག་དང་ བསྐྱར་བཟོ་ཁེ་ཕན་གྱི་འབོར་ཚད་ (benefit amount) དང་ རིམ་
སོད་དང་ གྲོགས་རམ་གྱི་གཞི་བཀོད་(premium and subsidy structure) དེ་ལས་ འོས་འབབ་ཀྱི་
ཚད་གཞི་ཚུ་ ག་ཅི་ར་འོང་ག་གི་ཞུ་བ།
༢༽ ད་ད་རེས་ཀྱི་ རྩིས་ལོ་༢༠༢༥-༢༠༢༦ གི་ ཟླཝ་༦་གི་ནང་འཁོད་ཟེར་བཀོད་མི་འདི་ ཧ་ལམ་ཟླ་མཇུག་ལཱི་ ལྷོད་ཡོད་རུང་ ད་ལོ་ཡང་ གནས་ཚུལ་ངེས་ཏིག་ཅིག་ ཁྱབ་བསྒྲགས་འབད་ནི་མེདཔ་ལས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་འཆར་
གཞི་འདི་ ནམ་ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ཨིན་ནའི་སྐོར་ལས་ དུས་མཐུན་བཟོ་དགོཔ་དང་ དུས་ཚོད་ངེས་གཏན་ཅིག་
གསུང་གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ འཆར་དངུལ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་འལལ་ཏེ་ རྩིས་ལོ་ ༢༠༢༥-
༢༦ གི་དོན་ལཱི་ སྤྱིར་བཏང་གསོག་འཇོག་འོག་ལཱི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་༢༦༣ སྔོན་བཞག་དེ་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་ལམ་ལཱིགས་ ཁྱབ་ཚད་ཡར་སེང་དང་ སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་གི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ལས་ གྲོང་གསེབ་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་ལས་རིམ་གྱི་ བསྐྱར་ཞིབ་ཡོངས་རོགས་འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན།

འདི་གི་དོན་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་དང་ རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་ གཞུང་འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་ངོ་རྟགས་ བོན་ཆེན་དང་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོག་ཡིག་ཚང་ དེ་ལས་ ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ཚུ་ཡོད་པའི་
ལས་ཁུངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ འགོ་ལད་ཚོགས་ཆུང་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། ཚོགས་ཆུང་འདི་གིས་
ད་ལོ་ཡོད་པའི་ འཆར་གཞི་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ གཞུང་གིས་ ཁེ་ཕན་གྱི་ཚད་གཞི་ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་ ཁས་
བངས་དང་འལལ་ ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་དགོཔ་མ་ཚད་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ ཡུན་བརྟན་དང་ འདྲ་མ཈མ་ཡང་ ངེས་གཏན་བཟོ་དགོཔ་ཨིན།

ཚོགས་ཆུང་གིས་ གཙོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལཱི་ ལཱ་འབད་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

● གཞུང་གི་ཁས་བངས་དང་འལལ་ ཁེ་ཕན་གྱི་དངུལ་འབོར་ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ ཁེ་ཕན་དང་ གྲོགས་རམ་གྱི་ གཞི་བཀོད་ཚུ་ གཏན་འབེབས་བཟོ་ནི།
● མི་སྡེ་ཉེན་སྲུང་གི་བཟོ་བཀོད་དེང་སང་བཟོ་ནི་དང་ འཆར་གཞི་འདི་ ཡོངས་ལཱི་དང་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་འབྲུག་མི་ཆ་མ཈མ་ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགསཔ་་་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་ཨིན་རུང་ གཞུང་གི་གྲོགས་རམ་འདི་ དགོས་མཁོ་ཆེ་
ཤོས་ཡོད་མི་ ཁྱིམ་གུང་ཚུ་ལཱི་དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ བྱིན་དགོཔ་ཨིན།

220

འདི་གྲུབ་ཐབས་ལཱི་ ཚོགས་ཆུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་ངོ་རྟགས་བཟུམ་གྱི་ འཕྲུལ་རིག་ཐབས་ལམ་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ འོང་འབབ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་གྲོགས་རམ་ཐབས་ལམ་འགོ་བཙུགས་ནི་གི་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་གིས་ འཆར་གཞི་འདི་ ཡོངས་ལཱི་ཐོབ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ མི་མང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འདྲ་མ཈མ་དང་ འཇོན་ཐངས་ཅན་ དེ་ལས་ དྭངས་གསལ་ཅན་་་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན།
ཚོགས་ཆུང་གིས་ ལུགས་འགྱུར་ ལུགས་ཤོམ་སང་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ གནས་སྡུད་ཆ་ཚང་དང་ ལག་ལུན་འཐབ་བཏུབ་པའི་ གནས་སྡུད་ཚུ་ ཐོབ་མི་འདི་གིས་ གདོང་ལུན་སང་སྟེ་ གཏིང་ཟབ་་་ དབྱེ་དཔྱད་འབད་ནི་གི་
མགྱོགས་ཚད་འདི་ མར་ཕབ་འགྱོ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་འབད་རུང་ ཚོགས་ཆུང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༡༢ པའི་ཟླ་
མཇུག་ལཱི་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལཱི་ ཕུལ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་བསྐྱེདཔ་ཨིན།

ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ དངུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་དཔྱད་ཡིག་འདི་ ཆ་འཇོག་འབད་ནི་གི་ རེ་བ་
བསྐྱེད་མི་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚེ་སོག་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ ཡར་དྲགས་ཅན་གྱི་ འཆར་གཞི་འདི་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ སྤྱི་
ཟླ་༦ པའི་ཧེ་མ་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་བསྐྱེདཔ་ཨིན།

༡༣. 4P4S/WQ14 དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ དངུལ་ཁུངས་རང་སྐྱོང་སྐོར།
དགེ་ལུགས་ཕུག་འཐུས་མིཿ རྩ་ལམས་ཆེན་མོ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ལམས་ཀྱིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་
གཙོ་རིམ་ཚུ་ ཐག་གཅད་དེ་ ལོ་བསར་ གནང་སྦྱིན་ཚུ་ དེ་དང་འལལ་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་ དབང་ཆག་སོད་དོ་
ཡོདཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ ད་རེས་ནངས་པའི་ ཐོན་ཁུངས་བགོ་བཀྲམ་གྱི་ཐབས་སས་ ༼RAF༽ དང་ ལཱ་
འགན་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ མ་དངུལ་བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ བཀག་བཞག་མི་འདི་གིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་ སབས་བདེ་
སྡུག་དང་ སྔོན་དཔག་འབད་ཚུགས་ནི་ དེ་ལས་ ས་གནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་ འབད་ཚུགས་ནི་
ལཱི་ གདོང་ལུན་འསང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས།

འདི་འབདཝ་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་ དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་ དབང་ཚད་དང་འལལ་ཏེ་ ལྕོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ལམ་དང་ཐབས་སས་ ག་ཅི་བཟུམ་རང་ཡོད་ག་ཟེར་བའི་ཞུ་བ།

དེ་ལཱི་ དངུལ་རྩིས་བོན་པོ་ལས་ ལན་ལྷོད་མིནངཿ རྩ་ལམས་ཆེན་མོ་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ལམས་ཚུ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལཱི་ གཙོ་རིམ་གཏན་འབེབས་བཟོ་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་སྣ་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་གི་ དབང་ཚད་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་དང་འལལ་ཏེ་ ས་གནས་གཞུང་གི་ གྲུབ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ས་ཁོངས་དང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པ་དང་འལལ་ཏེ་ ལོ་བསར་ལཱ་གི་འཆར་གཞི་ཚུ་ བཟོཝ་ཨིན།

221

ས་གནས་གཞུང་ལཱི་ ཐོན་སྐྱེད་བགོ་བཀྲམ་འདི་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་་༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་སྤྱི་བསོམས་ཀྱིས་ ལས་སོན་འབདཝ་ཨིནམ་ད་ དེ་ཡང་མི་རོབས་དང་ དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ ས་ཆའི་ཆགས་ཚུལ་ དེ་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ འདྲ་མ཈མ་དང་ སྔོན་དཔག་འབད་ཚུགསཔ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན། ལོ་བསར་གྱི་ མཐོ་ཚད་དེ་ ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་བསོམས་དང་དངུལ་རྩིས་ལྕོགས་གྲུབ་ལཱི་ གཞི་བཞག་སྟེ་ གཏན་འབེབ་འབདཝ་ཨིན།
ལོ་བསར་སབས་ཅིག་གསར་སྒྲུབ་གནང་སྦྱིན་བགོ་བཀྲམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལཱི་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལཱི་ ས་གནས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཟད་འགྲོ་ཚུ་ གཙོ་རིམ་བཟོ་ནི་དང་ ལོག་སྟེ་གཙོ་རིམ་བཟོ་ནི་གི་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནིའི་ དབང་ཚད་བྱིན་ཡོདཔ་ད་ དེ་བསྒང་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣པའི་ནང་ བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ LGKRA གི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་དང་འལལ་ཏེ་ འོང་དགོཔ་ཡོདཔ་ཨིན། འདི་བཟུམ་གྱི་བསྒྱུར་བཅོས་དང་རང་དབང་འདི་འགན་འལ་དང་ ཇོན་ཐངས་ དེ་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་མ་རྐྱབ་པར་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགསཔ་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལཱི་གཞི་བཞག་པའི་གནང་སྦྱིན་ཐབས་ལམ་འདི་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཚད་འཛིན་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འགན་འལ་དང་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ལཱི་ ལམ་སོན་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་ སེམས་ཤུགས་བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

ད་རུང་ར་ རྒེད་འོག་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ལཱ་འགན་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྒྱ་ཆ་༣༠ གི་ བཀག་ཆ་འབད་མི་འདི་ རྩིས་ལོ་འདི་གི་ དུས་ཚོད་དང་པའི་ནང་འཁོད་ལཱི་ འཐོབ་ཚུགསཔ་བཟོ་སྟེ་ཡོདཔ་ལས་ འགན་འལ་བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་ རྒེད་འོག་ཚུ་ལཱི་ ཐོན་ཁུངས་ལངམ་་་ཐོབ་ཚུགསཔ་ཨིན། ལོ་བསར་གནང་སྦྱིན་ལམ་སོན་ ༢༠༢༤ གིས་ འཆར་དངུལ་གྱི་དབང་ཚད་དང་ འགན་ཁུར་ དེ་ལས་ འགན་ལ་ཚུ་ ཁ་གསལ་་་ བཀོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན།

དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཆར་དངུལ་བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ སྙན་ཞུ་འབད་ནི་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་ སྦྱོང་བརར་ཚུ་རྩིས་ཏེ་ ས་གནས་ཀྱི་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ ལྕོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ ས་
གནས་གཞུང་ཚུ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལཱི་ ཁས་བངས་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན། དངུལ་འབྲེལ་དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་
འབད་ནི་འདི་ གཏིང་ཟབ་འགྱོ་བའི་བསྒང་ལས་ དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་
དེ་ འོས་འབབ་ཡོད་ས་ལཱི་ འཆར་དངུལ་བཀྲམ་སྤེལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཧེང་སྐལ་རང་ ཡར་དྲག་བཏང་སྟེ་ ཇོན་
ཐངས་དང་འགན་འལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ཨིན།

༡༤. 4P4S/WQ15 ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གི་ སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ དམ་དམ་་་ བཟོ་དགོ་པའི་སྐོར།ལམ་གོང་ཝ་ཅང་འཐུས་མིཿ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་གིས་ བཟོ་སྐྲུན་
ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS དང་འལལ་ གནས་ཚད་ཚུ་ དམ་དམ་་་
བསར་སོད་འབད་དགོཔ་་་ མི་མང་ལཱི་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་

222

༣༡ ཚུན་ དུས་ཡུན་ཕར་འགྱང་འབད་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ སྤྱི་ཟླ་དང་པའི་ཚེས་ ༡ལས་ ལག་ལུན་འཐབ་དགོཔ་་་འདུག། དེ་བཟུམ་གྱི་ ལག་ལུན་འདི་གིས་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ ཉེན་སྲུང་བལ་རྟོག་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་རེ་རེ་ནང་ ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS (ཉེན་སྲུང་) འགོ་དཔོན་ཅིག་ བཀལ་ནིའི་ འགན་དབང་སོད་ཡོདཔ་ལས་ དེ་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ དེ་བཟུམ་མའི་ཐབས་ཤེས་ བཏོན་ཐོག་ལས་ བཟོ་སྐྲུན་ལས་སྡེ་ནང་ གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་ངན་མར་ཕབ་འབད་ནི་དང་ ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་གི་ འགན་ལུན་སྒྲིང་སྒྲི་བཟོ་མི་དེ་ལཱི་ ངལ་རངས་ཕུལ་ནི་ཨིན།
ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་དགོས་མཁོ་འདི་ཚུ་ གསརཔ་བཟུམ་ཅིག་མཐོང་རུང་ ངོ་མ་ལཱི་ ལོ་ངོ་ལུ་ཤ་ཅིག་གི་རིང་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱི་ལམས་ལཱིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་་་སོད་ཡོདཔ་ཨིན། དཔེར་ན་ བཟོ་སྐྲུན་ལས་སྡེ་གི་དོན་ལཱི་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིག་གཞི་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་ནང་ ལཱ་འབད་མི་ ༢༠ དང་ དེ་ལས་ ལྷག་སྟེ་ཡོད་མི་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་གང་རུང་ཅིག་ནང་ ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་རེ་བསྐོ་བཞག་འབད་དགོཔ་་་ བཀོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ བསར་སོད་འབད་ཐངས་འདི་ སྒྲིང་སྒྲི་ཅིག་་་མ་མཇལཝ་ལས་བརྟེན་ ཧེ་མའི་ལམས་ལཱིགས་ཚུ་ནང་ ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་དང་ བལ་རྟོག་པ་ཚུ་ཡང་ དགོཔ་་་ཡོད་རུང་ སྦྱོང་བརར་ཚད་འཛིན་དང་ བལ་རྟོག་ལུགས་ཤོམ་མེད་མི་ལཱི་བརྟེན་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་འདུག།

རྒྱལ་ཡོངས་ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS ཐབས་སས་ ༢༠༢༥-༢༠༣༥ ཅན་མ་གིས་ཡང་ འབྲུག་ལཱི་ ལམས་ལཱིགས་བསར་སོད་ སྒྲིང་སྒྲི་མེད་མི་འདི་ གདོང་ལུན་སོམ་ཅིག་ ཨིནམ་་་འདུག། དེ་འབདཝ་ལས་ ས་གོ་ནང་ སྒྲིག་ལམས་ཚུ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་ལམས་ལཱིགས་ལཱི་ མ་གནས་མི་ལཱི་བརྟེན་ ལས་མི་ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་དང་ མི་མང་གི་ གསོ་བའི་གནས་སངས་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་མས།

དེ་ཡང་ རྒྱས་བཤད་རྒྱསཔ་་་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ས་ལྟེ་བ་ ཐིམ་ཕུག་ལཱི་ སྒེར་གྱི་ལས་འགུལ་འབད་རུང་ གཞུང་གི་ལས་འགུལ་འབད་རུང་འདྲ་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ མི་མང་ཉེན་སྲུང་གི་གནོད་རྐྱེན་ཚུ་ ཞིབ་རྟོག་འབད་དེ་ར་འདུག།ས་ཁོངས་ནང་ལས་ཕར་ ལས་མིའི་སོད་སྒར་ཚུ་གཙང་སྦྲ་མེདཔ། -བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ གནས་སྐབས་ལས་བྱེདཔ་གི་སོད་ཁྱིམ་ཚུ་ འཕྲལ་འཕྲལ་ར་ གཙང་སྦྲ་མེད་པའི་གནས་སངས་ ཐོན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་མས། དེ་གིས་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལཱི་ གསོ་བའི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉེན་ཁ་བཀལཝ་མ་ཚད་ དེ་བཟུམ་མའི་ སྐབས་ཐོག་གི་ ས་སྒོར་ཚུ་གིས་ ཁྲོམ་གྱི་མཛེས་ཆ་དང་ གཙང་སྦྲ་ལཱི་ཡང་ གནོད་སྐྱོན་རྐྱབ་ཡོདཔ་ཨིན་མས།མི་མང་གི་ས་ཁོངས་ལཱི་བཀག་ཆ།-བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ཅ་ཆས་ ༼བྱེམ་དང་ ས་པག་ཅུ་ དེ་ལས་ རྩི་ས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་༽ འཕྲལ་འཕྲལ་་་ར་ མི་མང་གི་ལམ་དང་ རྐང་ལམ་ཚུ་ནང་ སྤུངས་བཞག་མི་ལཱི་བརྟེན་ རྐང་འགྲུལཔ་དང་ སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་མི་ཚུ་ལཱི་ བར་ཆད་རྐྱབ་དོ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གནས་སངས་ལ་ལཱི་ཅིག་ནང་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ལཱ་ཚུ་གིས་ མི་མང་གི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་རྐྱབ་སྟེ་༼དཔེར་ན་ ལམ་ཟུར་དང་ ཆུ་གཡུར་ དེ་ལས་ མི་མང་གི་

223

རྒྱུ་དངོས་ཚུ་ ཆག་དཀྲུམས་ ཡང་ན་ ཧམ་འཛུལ་འབད་དེ་ མི་མང་ལཱི་སབས་མ་བདེཝ་དང་ ཉེན་སྲུང་ལཱི་ ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ རྒྱུ་རྐྱེན་ཅིག་ཨིན་མས།
བར་བྱང་དང་ཉེན་སྲུང་གི་ཐབས་ལམ་མེདཔ།- བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ས་ཁོངས་ མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ ཉེན་བརའི་བར་བྱང་ཚུ་ བཙུགས་ཏེ་མེདཔ་དང་ ད་རུང་ བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ མང་ཤོས་ར་ མ་སྤུར་བ་བཞག་མི་དང་ རཝ་མ་བསྒོར་བ་བཞག་མི་དེ་ཚུ་གིས་ རག་རོ་དང་ཐལཝ་ཚུ་ཐོནམ་ལས་བརྟེན་ འདི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཚུ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་རྐྱབ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་མས། ཉེན་སྲུང་གི་བར་བྱང་དང་ ཉེན་སྲུང་གི་ བཀབ་ཤོག་ཚུ་ མེད་མི་འདི་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་སྒྲིག་གཞི་ལས་འགལ་བའི་ཁར་ ལམ་འགྲུལ་འབད་མི་ཚུ་ལཱི་ཡང་ ཉེན་ཁ་འསང་ནི་ཨིན་མས།
འདི་བཟུམ་མའི་ གནད་དོན་འདི་ཚུ་གིས་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ལམས་ལཱིགས་ཚུ་ བསར་སོད་འབད་ནི་ལཱི་ སྐྱོན་སོམ་འབད་ར་རྐྱབ་ཡོད་པའི་བར་མཚོན་སོནམ་ཨིན་མས། དེ་བཟུམ་གྱི་གནས་སངས་ཚུ་ སྤྱིར་བཏང་གི་ གནས་སངས་ཅིག་ཨིན་མི་དེ་གིས་ ཁག་འབགཔ་དང་ ས་ཁོངས་ཀྱི་ཇོ་བདག་ཚུ་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་ལམས་ལཱིགས་དང་ ཁྲོམ་སྡེའི་ལམ་སོན་ཚུ་ལཱི་ མ་གནས་པའི་རྟགས་མཚན་སོནམ་ཨིན་མས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ གི་ ཁྱབ་བསྒྲགས་གསརཔ་འབད་མི་དེ་ འདི་ཚུ་ བཅོ་ཁ་རྐྱབ་ནིའི་དོན་ལཱི་ཨིན་རུང་ མཐར་འཁྱོལ་མི་འཁྱོལ་འདི་ བལ་རྟོག་དང་འགན་འལ་ སྒྲིང་སྒྲི་་་ འབག་མི་འབག་ལཱི་ རག་ལས་ནི་ཨིན་མས།

ལྷན་ཁག་གིས་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་སྒྲིག་གཞི་ལཱི་གནས་དགོཔ་དང་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS འགོ་དཔོན་ཅིག་དགོཔ་་་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་དང་འལལ་ཏེ་ དེ་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ ད་ལས་ཕར་ ལཱ་གཡོག་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ OHS གི་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ དམ་དམ་་་ལག་ལུན་འཐབ་ནིའི་ ངེས་གཏན་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ཤེས་ག་ཅི་བཟུམ་བཏོན་ནི་ཨིན་ན?
དམིགས་བསལ་གྱིས་ འདི་བཟུམ་མའི་ ཚད་གཞི་ཚུ་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ གཞུང་སྒེར་ག་རའི་ནང་ལཱི་ཁྱབ་་་ ག་དེ་་་བསར་སོད་འབད་ནི་ཨིན་ན?

དེ་ལས་ ཐིམ་ཕུག་བཟུམ་གྱི་ བཟོ་སྐྲུན་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ མཛེས་ཆ་མེདཔ་དང་ གཙང་སྦྲ་མེད་པའི་ ལས་མིའི་སོད་ཁྱིམ་དང་ འཁོར་ལམ་དང་ མི་ལམ་བདའ་སྟེ་ ག་ལྷོད་བཀོག་བཞག་སྟེ་ཡོད་པའི་ བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ཅ་ཆས་ཚུ་གིས་མི་མང་གི་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ལཱི་ གནོད་སྐྱོན་རྐྱབ་པའི་ཁར་ ཉེན་སྲུང་གི་བར་བྱང་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་ མ་བཙུགས་མི་དང་ བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཉེན་སྲུང་གི་ བཀབ་ཤོག་དང་ ར་བ་ཚུ་ མ་བཀབ་པར་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་ཚུ་ ཁག་འབགཔ་དང་ བཟོ་སྐྲུན་པ་ཚུ་གིས་ ལམ་ལཱིགས་ལཱི་གནས་ཏེ་ ཈མས་སྲུང་འབད་དེ་ མི་མང་གི་ཉེན་སྲུང་དང་ སབས་བདེ་ཧིང་ཚུ་ ད་ལས་ཕར་ གནོད་སྐྱོན་མ་རྐྱབ་པར་ བཞག་ཚུགསཔ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ གནད་དོན་ཚུབས་དྲགས་འདི་ཚུ་ ག་དེ་་་ གསལ་སོན་འབད་ནི་ཨིན་ན?

224

དེ་ལཱི་ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་ལས་དང་ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ བཟོ་གྲྭ་ཚོང་འབྲེལ་དང་ལཱ་གཡོག་ལྷན་ཁག་གི་ ལས་བྱེདཔ་༢༠ ལས་མང་བའི་ ལཱ་གཡོག་བྱིན་མི་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཉེན་སྲུང་ཚོགས་ཆུང་གི་འཐུས་མི་དང་ ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་ དེ་ལས་ བཟོ་བསྐྲུན་ཉེན་སྲུང་ལ་རོག་པ་ཚུ་བསྐོ་བཞག་འབད་དགོཔ་་་ འཕྲལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་འདི་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ པའི་སྤྱི་ཟླ་༡ པ་ལས་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལས་མི་ཞུ་ཡིག་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་སྔོན་འགྲོའི་ ཆ་རྐྱེན་ཅི་འབད་ བཟོ་ཡོད་པའི་སྐོར་ དོགས་སེལ་ཕུལ་མི་འདི་ཡང་ སྲིད་སས་འདི་གིས་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ ཉེན་སྲུང་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་ དཔལ་འབོར་གྱི་ ལས་སྡེ་ག་རའི་ནང་ བསར་སོད་འབད་ནི་ལཱི་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་ དོན་ལཱི་ལམ་ལཱིགས་ལཱི་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་ (OHS) འཛིན་སྐྱོང་བསར་ སོད་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ལཱི་ ཁག་ཆེ་བའི་འགྱུར་བ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

༡༽ སྲིད་སས་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་རྒྱབ་ཁུངས་དང་རྒྱུ་མཚན།
ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་དང་ བཟོ་བསྐྲུན་ཉེན་སྲུང་ལ་རོག་པ་ཚུ་ བསྐོ་བཞག་འབད་ནིའི་འགན་ཁུར་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིགས་གཞི་འདི་ནང་ སྔོན་ལས་ཡོད་རུང་ ལྷན་ཁག་ནང་ མི་སོབས་ཀྱི་ ཚད་འཛིན་ལས་བརྟེན་ བསར་སོད་འབད་མ་ཚུགས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ ད་རེས་ཡང་ ལས་མི་ལས་ཁུངས་ལཱི་ འགན་ཁུར་དང་ལས་བྱེདཔ་གི་བར་ན་ ཁྱད་པར་སོམ་་་རང་ཡོདཔ་ད་ ཐིམ་ཕུག་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་༢༠༠༠ ལས་༢༥༠༠ གི་བར་ན་ཡོད་མི་ལཱི་ ལས་མི་འགོ་དཔོན་ ༤ གིས་བརག་ཞི་འབད་དེ་ཡོཔ་ལས་ ལོ་བསར་བཞིན་དུ་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་བརྒྱ་ཆ་༡༥ ལས་༢༠གི་བར་ན་རྐྱངམ་ཅིག་ བརག་དཔྱད་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་མ་ཚད་ བརག་ཞིབ་དང་ལ་རོག་གི་ ལས་རྣའི་དོན་ལཱི་གཞུང་ལས་འཆར་དངུལ་ཚད་འཛིན་ འབད་མི་འདི་གིས་ ཧེང་སྐལ་རང་ དཀའ་ངལ་འཐོན་དོ་ཡོདཔ་ད་ སྐབས་སྐབས་ ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལཱི་ ལས་སྡེ་གཅིག་རྐྱངམ་ཅིག་ བརག་ཞིབ་དང་ལ་རོག་འབད་ཚུགས་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། སྒྲིག་གཞི་ལས་འགལ་བའི་ གནས་དོན་ ཚུ་ཡང་ མང་ཤོས་རང་ སྒེར་ཁྱིམ་བཟོ་བསྐྲུན་གྱི་ལས་འགུལ་ཆུང་ཀུ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ ཁག་འབག་གི་ སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ ཆ་ཤས་་་མ་འགྱོ་མི་དང་ ལ་རོག་འབད་ནི་གི་ལྕོགས་གྲུབ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་ དེ་ལས་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལཱི་བརྟེན་སོད་མི་འདི་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིགས་གཞི་ལཱི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ འསང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ ཁག་འབགཔ་་་ལཱ་འབད་མི་ ཁྱིམ་གྱི་ཇོ་བདག་གསརཔ་ མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ ཉེན་སྲུང་གི་འགན་ཁུར་ཚུ་ མ་ཤེས་པར་ཡོདཔ་ཨིན།

དཀའ་ངལ་ཚུའི་ གདོང་ལན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིག་གཞི་འདི་ ལས་མི་བདག་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ནང་ལཱི་ ཐད་ཀར་དུ་ མ཈མ་སྡེབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱི་ བཟོ་བཀོད་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་འགོ་

225

བཙུགས་མི་འདི་ ཉེན་ཁ་འོང་སྲིད་མི་ཚུ་ བཀག་ཐབས་ལཱི་ ལན་གསལ་དང་ བརག་དཔྱད་ ལྗིད་ཅན་གྱི་དཔེ་ཚད་ལས་ ཉེན་ཁ་མ་སང་པའི་ཧེ་མ་ལས་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་ ལམ་ལཱིགས་ལཱི་བརྟེན་པའི་ ཐབས་ལམ་ལཱི་ འགྱུར་བཅོས་འགྱོ་བའི་ངོ་བོ་སོནམ་ཨིན།

༣༽ ལམ་ལཱིགས་གཞི་བཞག་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིག་གཞིའཛིན་སྐྱོང་བསར་སོད: བཟོ་བཀོད་བསྐྱར་ཞིབ།

བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ངོས་ལུན་ཡོད་པའི་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ གི་གཞི་རྩ་ཚུ་དང་ མཐུན་སྒྲིག་འབད་ཡོདཔ་དང་ ད་ལོ་ལཱ་གཡོག་བྱིན་མི་ཚུ་གིས་དཔེ་སོན་འབད་དགོཔ་འདི་ཡང།

• ལས་སྡེའི་འགོ་ལད་དྭངས་གསལ་དང་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ ཉེན་སྲུང་ལཱི་ ཁས་བངས་ འབད་
ནི།
• འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཀའི་ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ ལྕོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་ གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་ འཛིན་སྐྱོང་
དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ དཡོག་བཀོལ་འབད་ནི།
• ལ་རོག་ དང་ ཚད་འཛིན་དོན་ལཱི་ མི་སོབས་དང་ཚུ་ ལངམ་་་ བགོ་བཀྲམ་འབད་ནི། དང

• ཡིག་ཆ་དང་བ་རིམ་ དེ་ལས་ འགན་འལའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ འོས་འབབ་དང་ལྡནམ་་་བཟོ་དགོལམ་ལཱིགས་འདི་གིས་ ཉེན་སྲུང་གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ བར་རྐྱེན་དང་ ཡང་ན་ ལམས་འགལ་གྱི་ བ་སོད་ཚུ་ སང་པའི་ཤུལ་ལས་རྐྱངམ་ཅིག་ བདེན་དཔྱད་འབད་ནི་མེན་པར་ ལཱ་འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཧེ་མ་ལས་ གྲུབ་ཚུགསཔ་་་ ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིནམ་དང་། ཉེན་སྲུང་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་གི་འགན་ཁུར་འདི་ ལཱ་གཡོག་བྱིན་མི་དང་བདག་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ དེ་ལས་ བསར་སོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་བར་ན་ འདྲ་མ཈མ་་་ བགོ་བཤའ་རྐྱབ་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

༣ ༽ བདག་སྐྱོང་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན། “སྒོ་སྲུང་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ལམ།”
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་ བསར་སོད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ གཞི་རྟེན་འདི་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་བྱེདཔ་འཛིན་སྐྱོང་ ལམ་ལཱིགས་ནང་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་ ་དགོས་མཁོ་ཚུ་ མ཈མ་སྡེབ་འབད་ནི་འདི་ཨིནམ་དང་འདི་ཡང་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ ཟླ་༡ པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ བདག་སྐྱོང་སྔོན་སྒྲིག་བཟོ་ནི་འདི་ཡང་།

༡༽ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལས་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཞུ་ཡིག དང་
༢༽ ལཱ་འབད་ཆོག་པའི་ཆོག་ཐམ་བསྐྱར་གསོ་ཚུ་།

226

ཆ་འཇོག་འབད་ནི་དོང་ལཱི་ ཡིག་ཆ་དགོཔ་འདི་ཡང་
༡༽ ལས་མི་ཉི་ཤུ་དང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལས་འཛིན་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་གྱི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ། དང་
༢༽ ལས་སྡེ་ནང་འཁོད་ལཱི་ ལཱ་འབད་ནི་ཡོད་པའི་ལཱ་་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་ཆུང་ཡོད་པའི་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དགོཔ་ཨིན།

མཁོ་གལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་འདི་ཚུ་མེད་པར་བཙུགས་མི་ཞུ་ཡིག་ཚུ་སྔོན་ལས་ ཆ་མེད་བཏང་ནི་ཨིནམ་དང་ འདི་བཟུམ་གྱི་ བདག་སྐྱོང་སྒོ་སྲུང་འདི་གིས་ བརག་ཞིབ་འབད་མི་ མི་སོབས་ཚད་འཛིན་འབད་མི་ལཱི་ བརྟེན་དགོཔ་འདི་ མར་ཕབ་འབདཝ་མ་ཚད་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ བཀྲམ་སྤེལ་མ་འབད་བའི་ཧེ་མ་ ཁག་ཆེ་བའི་ ཉེན་སྲུང་གི་གཞི་བཀོད་ཚུ་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་ལཱི་ཕེན་ཐོག་ཟེར་ཞུ་ནི།

༤༽ ལས་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསར་སོད་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་ ལྕོགས་གྲུབ་རྒྱ་སྐྱེད།

ལྷན་ཁག་གིས་ འགྱུར་བ་འདི་ལཱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ འཕྲུལ་རིག་ལས་སྡེ་གཙོ་བོ་ཚུ་དང་ མ཈མ་
འབྲེལ་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་བསར་སོད་ཀྱི་ ཡོངས་འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱེད་འབད་དོ་ཡོདཔ་ཨིནམ་དང་ ལས་འགུལ་ཚུ་ཡང།

• གཞི་རྟེན་ཁོས་ཆོས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་གི་ འགོ་དཔོན་དང་ ཁྲོམས་སྡེའི་བཟོ་རིག་པ་ དེ་ལས་འཕྲུལ་རིག་ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་བསར་སོད་ཀྱི་མ཈མ་
འབྲེལ་པ་་་ སོང་བརར་དང་ བསྐོ་བཞག་འབད་ནི།
• འབྲུག་གི་གནས་ཚད་ལས་ཁང་བརྒྱུད་དེ་ མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་ ཉེན་སྲུང་ཅ་ཆས་ཀྱི་ལག་ཁྱེར།
• ངོས་ལུན་ཡོད་པའི་མི་མང་དང་སྒེར་གྱི་སོང་བརར་སྤེལ་ཁང་ཚུ་དང་མ཈མ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལཱ་གཡོག་གི་གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་སོང་བརར་གྱི་རིམ་ལཱིགས་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཚུ་ཡང་ལས་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་སོན་འདི་གིས་ ལཱ་གི་ས་སྒོ་ཚུ་མཐོང་ཚུགསཔ་བཟོ་ནི་དང་ བསར་སོད་འབད་ནི་ དེ་ལས་ བསར་སོད་འབད་ནི་འདི་ ལས་མི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་མི་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་ལཱི་རྐྱངམ་ཅིག་བརྟེན་མི་དགོཔ་་་ ངེས་གཏན་བཟོ་དོན་ལཱི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།།

227

༥༽ ཁྲོམ་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་གདོང་ལུན་གྱི་ དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་ བར་འཛུལ།

ཁྲོམ་སྡེ་ལྟེ་བ་ཚུ་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ཐིམ་ཕུག་ལཱི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་འཛིན་སྐྱོང་གི་གདོང་ལུན་ཚུ་ འསང་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ལམ་ལཱིགས་གསརཔ་གི་འོག་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ གནད་འགག་ཅན་གྱི་ གནད་དོན་༣ ནང་ དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་མི་འདི་ཡང་།

ཀ༽ གཙང་སྦྲ་དང་ ཉེན་སྲུང་མེད་པའི་ལས་མི་གི་སྒར།

• མཐའ་དོན་དང་སོད་གནས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཚུ་ གསོ་བ་དང་ཉེན་སྲུང་གི་དགོས་མཁོ་ནང་ མ཈མ་སྡེབ་
འབད་ནི།
• ཁྲོམ་སྡེ་དེ་ལས་ ལྷན་ཁག་ཚུ་དང་ མ཈མ་འབྲེལ་འབད་དེ་ གནས་ཚད་འདི་ཚུ་ འབྲུག་གི་གནས་ཚད་རིན་བསྡུར་ཡིག་ཆ་ཚུ་ནང་ བཙུགས་ནི
• ཚད་ལྡན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཅན་གྱི་཈ལ་ཁང་གི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ ངོ་སོད་འབད་ནི།
• ཆོག་ཐམ་ཆ་འཇོག་ཚུ་ མཐུན་སྒྲིག་ཅན་གྱི་ སོད་གནས་འཆར་གཞི་ཚུ་ ཕུལ་ནི་དང་ འབྲེལ་མཐུད་འབད་
ནི།

ཁ༽ མི་མང་ལམ་ལཱི་བར་ཆད་རྐྱབ་མི་ བཟོ་སྐྲུན་རྒྱུ་ཆ།
ཁྲོམ་སྡེ་དབང་འཛིན་དང་ འབྲུག་བཟོ་བསྐྲུན་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་དབང་འཛིན་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མ཈མ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ བསར་སོད་འབད་ནི།

ག༽ གཞི་རྟེན་ཉེན་སྲུང་ཚད་འཛིན་ལས་སྡེ་ཚུ་མེདཔ།
• ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ མཁོ་གལ་ཅན་གྱི་རོ་གཅལ་དང་ བར་མཚོན་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་གི་
ཐབས་ལམ་ཚུ་ བཙུགས་དགོ།
• ལཱ་གཡོག་བྱིན་མི་དང་ ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་ དེ་ལས་ བཟོ་བསྐྲུན་ཉེན་སྲུང་ལ་རོག་པ་ཚུ་ལཱི་ འཐུས་ཤོར་
ལ་རོག་གི་དོན་ལཱི་ འགན་འལ།

༦ ཕན་ནུས་ཅན་གྱི་བཀག་ཐབས་དང་ བཟོ་བསྐྲུན་ཉེན་སྲུང་ལ་རོག་པ་ཚུ་བརྒྱུད་དེ་ འགན་འལ་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི།ལ་རོག་འབད་ནིའི་ ལྕོགས་གྲུབ་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ གོང་འཕེལ་ཅན་གྱི་འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དོ་ཡོདཔ་ད་ དེ་ཡང་ གཤམ་གསལ་ཚུ་ཨིན་པས།

228

མར་འབབ་པའི་ཉེན་ཁ་དང་ ཉེན་སྲུང་མེད་པའི་མཐོ་ཚད་ མཐའ་འཁོར་གྱི་གནད་དོན་ དེ་ལས་ ཁྱིམ་ཐོག་ལཱ་ཚུ་ བརག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ དམག་མི་མེད་པའི་གནམ་གྲུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ བརག་དཔྱད་འབད་ནི།
ཐག་རིང་ལ་རོག་ལམ་ལཱིགས་ཚུ་གིས་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སངས་ཚུ་ གཟུགས་ཀྱི་གནས་སངས་མ་དགོ་པར་ འཕྲལ་འཕྲལ་་་ར་ བརག་ཞིབ་འབད་ཚུགས།
འ་ནི་ལག་ཆས་ཚུ་གིས་ མཐོང་སྣང་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་དང་ ལན་འདེབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ མི་སོབས་ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་རུང་ བསར་སོད་ལམ་ལཱིགས་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ནི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབདཝ་ཨིན།

མཇུག་དོནལྷན་ཁག་གི་བསྐྱར་ཞིབ་འདི་གིས་ ལཱ་འབད་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ལཱི་ ཉེན་སྲུང་གི་གཞུང་སྐྱོང་ནང་ལཱི་ བསྒྱུར་བཅོས་སོམ་་་ར་སང་ཡོདཔ་དང་ འདི་ཡང་ མི་སོབས་ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ བརག་དཔྱད་ལཱི་གཞི་བཞག་པའི་དཔེ་སོན་ལས་ ལམ་ལཱིགས་ལཱི་བརྟེན་པའི་ OHS–MS གི་བཀག་དམ་བཟོ་རིགས་ལཱི་ འགྱུར་བཅོས་འགྱོ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན། ལས་མི་བདག་སྐྱོང་ལམ་ལཱིགས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ནང་ལཱི་ ཉེན་སྲུང་གི་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ གཅིག་ཁར་བསོམས་ཏེ་ MoICE གིས་ ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན།
● ཉེན་སྲུང་འགོ་ལད་འདི་ ལས་འཛིན་ག་ར་གི་ ཁག་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་ཅིག་ལཱི་འགྱུརཝ་ཨིན།
● འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཀའི་ས་ཁོངས་ག་རའི་ནང་ ལྕོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་ཉེན་སྲུང་ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
● བཟོ་བསྐྲུན་ལ་རོག་ནང་ ཡུན་རིངམོ་་་ བར་སོང་ཡོད་མི་ཚུ་ ལམ་ལཱིགས་དང་འལལ་ཏེ་ བསལ་ཡོདཔ་ཨིན། ● ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་དང་མི་མང་གི་བདེ་སྐྱིད་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཛེས་ཆ་ཚུ་ ཧ་ཅང་གིས་ཡར་དྲག་འགྱོ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན།
བསྐྱར་ཞིབ་འདི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་དགོས་པ་གཉིས་ཆ་ར་ཨིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༦ སྤྱི་ཟླ་༡ པ་ལས་ OHS གི་
ལམས་ལཱིགས་ཚུ་ ལམས་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུར་་་ ལཱིས་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལཱི་ ལག་ལུན་
འཐབ་ནི་དང་ ཕན་ནུས་ཅན་་་ བསར་སོད་འབད་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་དང་མི་མང་
ཉེན་སྲུང་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཡུན་རིང་གི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབོར་གོང་འཕེལ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་
ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

༡༥. 4P4S/WQ16 བུ་ཡངས་ལས་ གཡང་རྩེ་ཁྲོམ་ཚུན་གྱི་ གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཉར་ ༡༣ འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་དགོ་པའི་སྐོར།
འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འཐུས་མིཿ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་རོང་ཁག་གི་གཞུང་ལམ་ ས་གནས་ བུ་ཡངས་ལས་
གཡང་རྩེ་ཁྲོམ་ཚུན་གྱི་ གཞུང་ལམ་འདི་ PrimaryNational Highway ཨིན་པའི་ངོས་ལུན་ཡོད་རུང་ ད་
ལོའི་བར་ན་ཡང་ གཞུང་ལམ་འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་མ་ཚུགས་པར་ ལཱིས་ཡོདཔ་ལས་ རོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་བརྒྱུད་དེ་

229

ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཞུ་བ་འཕུལ་ཡོད་མི་ནང་ལཱི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རོང་ཁག་གི་གཞུང་ལམ་འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་དང་ལུགས་བཅོས་གཏང་དགོཔ་ ཁག་ཆེ་བའི་བཀའ་རྒྱ་ (Command) དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོག་ལས་ སྔོན་མའི་ རོང་བདག་བསྐོ་བཞག་སྐབས་ གསུང་གནང་ཡོད་པའི་ གནས་ཚུལ་ཚུ་བཀོད་དེ་ ཞུ་བ་འཕུལ་དེ་འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།
ད་རེས་ གཞུང་ལམ་འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་མ་ཚུགས་པ་ ལཱིས་སོང་པ་ཅིན་ འདི་གིས་ཉེན་ཁ་ ག་ཅིག་མཐོང་སོ་ཟེར་བ་ཅིན་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱིས་ ཆུ་མཛོད་ཁང་ ༼dam༽ འདི་ རྐྱབ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་ རྒྱ་སྐྱེད་རྐྱབ་ནི་ལཱི་ གདོང་ལུན་སོམ་་་རང་འཐོན་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་འབད་ཨིན།
གཞུང་གིས་ཧོངས་ལས་ གཞུང་ལམ་འདི་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་གནང་པ་ཅིན་ གཡང་རྩེ་རོང་ཁག་གཅིག་གིས་ མི་སེར་ཀྱི་མ་ཚད་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ གཉིས་ལས་འབྱོན་མི་ བལ་བཤལཔ་ཚུ་ལཱི་ཡང་ ཕན་ཐོག་སོམ་་་རང་འསང་ནི་ཨིན་མས། འདི་འབདཝ་ལས་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གིས་ རོང་ཁག་གི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལཱི་གཟིགས་ཏེ་ བུ་ཡངས་ལས་ གཡང་རྩེ་ཁྲོམ་ཚུན་གྱི་ གཞུང་ལམ་ ཀི་ལོ་མི་ཉར་ ༡༣ འབད་མི་འདི་ གཙོ་རིམ་ཅན་ཅིག་་་བཟོ་སྟེ་ རྒྱ་སྐྱེད་ནམ་གཏང་ནི་ཨིན་ནའི་དྲི་བ་དང་ རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནིའི་དོན་ལཱི་མ་དངུལ་མ་ལང་པའི་ དཀའ་ངལ་ཨིན་པ་ཅིན་ འདི་ལཱི་ ཐབས་སས་སོ་སོར་ཅིག་ ག་དེ་་་བཟོ་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་དྲི་བ།

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁགལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ འབྲུག་གི་ལམ་གྱི་དབྱེ་ཁག་དང་བར་དོན་རིམ་ལཱིགས་༢༠༢༥ཅན་མ་དང་འལལ་ ལྕགས་ཟམ་ལས་ བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེ་གི་ལམ་འདི་ འསང་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་༢༠ པ་་་ ངོས་འཛིན་འབད་ཡོད། ལྷན་ཁག་གིས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱིས་ མ་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཐོག་ལས་ ལྕགས་ཟམ་ལས་ བུ་ཡངས་ཚུན་གྱི་ལམ་འདི་ གཙོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་གྱི་གནས་ཚད་ལཱི་ བཟོ་སྐྲུན་འབད་དེ་ཡོདཔ་དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ར་ བུ་ཡངས་ལཱི་ཡོད་པའི་ཆུ་མཛོད་ཁང་ནང་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལས་སྣ་ཚུ་ལཱི་ ཕན་ཐོག་འསང་ནི་དོན་ལཱི་ཨིན།
བུ་ཡངས་ལས་ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་གི་ལམ་འདི་ འསང་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་གྱི་གནས་ཚད་ལཱི་ གོང་
འཕེལ་གཏང་དགོཔ་་་ ངོས་ལུན་ཐོག་ ལྷན་ཁག་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༩ ལས་ ༢༠༣༤ ཚུན་གྱི་ ཡུན་རིང་གི་
འཆར་གཞི་ནང་ཚུད་དེ་ཡོད།
གཞུང་ལམ་དེ་ ཡར་དྲག་མ་གཏངམ་ཚུན་ ལམ་དེ་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་དེ་ ལམ་འགྲུལ་པ་ཚུ་ལཱི་ཉེན་སྲུང་ལྡནམ་ ངེས་
གཏན་བཟོ་ནི་ཨིན།

༡༦. 4P4S/WQ17 ཕུན་ཚོགས་གླིང་དང་ སྒོམ་ཀྲུའི་གཞུང་ལམ་཈མས་བཅོས་དང་ རྩི་ནག་བཏང་དགོ་པའི་ཞུ་བ།རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་འཐུས་མིཿ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ གི་ལོ་འདི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གི་བཀའ་བཞིན་
ཕུན་ཚོགས་གླིང་དང་སྒོམ་ཀྲུ་བར་ན་གི་གཞུང་ལམ་འདི་ སེལ་་ནི་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི། ལམ་འདི་སེལ་བའི་སྐབས་
ལཱི་ ཟས་འགྲོ་ཡང་ལུ་ཤ་གནས་ཏེ་ཡོདཔ་ད་ ལམ་འདི་གིས་འབད་ང་བཅས་ སྒོམ་ཀྲུ་དང་རྟ་ལྡིང་རྒེད་འོག་གཉིས་ཀྱི་

230

མི་སེར་ཚུའི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ནལཱི་ ཕན་ཐོག་སོམ་་་ར་འསང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། མ་པ་ལམ་འདི་སྒྲིང་སྒྲི་་་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ འཕྲེལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ སྒོམ་ཀྲུ་མ་ལྷོདཔ་ཅིག་ཁར་ ལམ་འདི་གི་གནས་སངས་ཡང་ མར་཈མས་སོང་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།
འདི་འབདཝ་ལས་ འཐུས་མི་རང་གིས་ཞུ་ནི་ཟེར་རུང་ མི་རྗེ་བོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་དང་ལྡནམ་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ གཞུང་ལམ་བར་སྟེ་གནས་སངས་ལུགས་ཤོམ་མེད་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལཱི་ བསྐྱོར་བཀོད་གནང་སྟེ་བཀྲིན་སྐྱང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ གཞུང་ལམ་འདི་གུ་རྩི་ནག་གཏང་ནི་གི་འཆར་གཞི་རེ་ཡོད་ག་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁགལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ ཕུན་ཚོགས་གླིང་༼རྟ་ལྡིང་༽ལས་ སྒོམ་ཀྲུ་གི་ འསང་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་དེ་ ཀོ་བིཉ་༡༩ གི་སྐབས་ མི་སེར་ཚུ་ སྒོམ་སྐྲུ་ལས་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ལཱི་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་དགོ་པའི་སྐབས་ རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ལམ་བདའ་སྟེ་ འགྱོ་མ་དགོ་པར་ནང་འཁོད་འགྲོ་འགྲུལ་འཐབ་ཚུགས་པའི་ ནང་འཁོད་ཀྱི་ལམ་ཅིག་་་ བཟོ་སྐྲུན་འབད་ཡོདཔ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ལམ་གྱི་རིམ་སྒྲིག་ཚུ་ ས་ཁམས་བརྟན་ཏོག་ཏོ་མེད་མི་ནང་ཚུད་ཡོདཔ་དང་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བགྲོད་ལས་བརྟེན་ ཆརཔ་མ་ཆད་པར་རྐྱབ་ལས་སྒོམ་སྐྲུ་ཁ་ཐུག་ལཱི་ལམ་གྱི་གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་མང་ཤོས་ཅིག་ མེདཔ་བཏང་ཡོདཔ་མ་ཚད་ འཕྱག་འབག་ཡོདཔ་ཨིན།
རྟ་ལྡིང་རྒེད་འོག་གི་ལམ་འདི་ ན་ཧིང་གི་ལོ་ནང་ རྩི་ནག་གཏང་ཡོདཔ་ཨིན། ལམ་འདི་གི་་཈མས་བཅོས་ཀྱི་ལཱ་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་བསྒང་ཡོད། ལམ་ལུ་ཤ་་་འཕྱག་བདའ་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ ལམ་གྱི་ས་བཅད་ནིའི་དོན་ལཱི་ སྒེར་གྱི་སའི་ཇོ་བདག་ཚུ་ལས་ ས་ཆ་མཁོ་སྒྲུབ་འབད་དགོཔ་འཐོན་ནི་ཨིན་ལས་ འགྲོ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ རྒེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལས་གནང་བ་ཚུ་ལུན་པའི་བསྒང་ཡོད།
འགྲོ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལམ་གྱི་རིམ་སྒྲིག་གུར་ ས་ཁམས་རིགས་པའི་བརྟག་ཞིབ་ཁ་གསལ་་་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཨིནམ་དང་ ལམ་གྱི་རིམ་སྒྲིག་འདི་ ས་ཁོངས་གཞན་ལས་ སེལ་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་འསང་
པ་ཅིན་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༤ པའི་ནང་ལས་སྣ་བཙུགས་ནིའི་ཐབས་ཤེས་འགྲིག་ནི་ཨིན།
ད་རེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ས་ཁམས་གནས་སངས་ལཱི་བརྟེན་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་འཕྲོ་བརག་འགྱོ་ནི་ཨིནམ་ལས་ རྩི་ནག་གཏང་ནི་
གི་ལཱ་འདི་ ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་༡༣ པའི་ནང་ བཙུགསས་མ་ཚུགས་པར་ཡོདཔ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ས་ཁམས་རིགས་
པའི་བརྟག་ཞིབ་ཐོག་ལས་ལམ་གྱི་གནས་སངས་བརྟན་ཏོག་ཏོ་ཡོདཔ་ ངེས་གཏན་བཟོ་ཐོག་ལས་ རྩི་ནག་གཏང་
ནིའི་ལཱ་འདི་ ལོ་ལྔ་འཆར་གཞི་ ༡༤ པའི་ནང་ འཆར་གཞི་བརྩམ་ནི་ཨིན།

༡༧. 4P4S/WQ18 ལམ་བཟོ་བའི་བསྒང་ཡོད་མི་ཚུ་ སྤུས་ཚད་ཅན་ཅིག་་་ བཟོ་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ག་དེ་་་ར་ བཏོན་ཡོདཔ་ཨིན་ནའི་སྐོར།
གསེར་གྱི་ཐང་རྩི་རང་སོད་འཐུས་མིཿ གཞུང་གིས་ རྒེད་འོག་ ༢༠༥ ཆ་མ཈མ་ལཱི་ ལས་འགུལ་ཆུང་བའི་འཆར་
དངུལ་ས་ཡ་ ༣༠.༧ འདྲ་མ཈མ་་་བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ལ་ལཱི་ ལས་འགུལ་ཆུང་བའི ལཱ་འདི་ཚུ་

231

མཇུག་བསྡུ་སྟེ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ལ་ལཱི་ཅིག་ ད་ལོ་ འབད་བའི་བསྒང་ཡོདཔ་ཨིན་མས། འདི་འབདཝ་ལས་ ལམ་བཟོ་བའི་སྒང་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ ལྷན་ཁག་གིས་ ལམ་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལཱ་ཚུ་ སྤུས་ཚད་ཅན་ཅིག་་་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ག་དེ་་་རང་སོན་དོ་ག་དང་ ལམ་མགྱོགས་པ མེདཔ་མ་འགྱོ་བར་བཞག་ཐབས་ལཱི ག་ཅི་རང་ སོན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་དྲི་བ?

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་འདི་ ས་གནས་གཞུང་ལཱི་མ་སོད་པའི་ཧེ་མ་ འགྲོ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མངའ་འོག་ལཱི་ཨིན། ད་ལས་ཕར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་འདི་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལཱི་ལ་བཀོད་འབད་མིའི་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ ལས་སྣ་དེ་ལཱི་རྒྱུབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན།
ཁྱད་རིག་གི་ལྕོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་སྒྲིང་སྒྲིང་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ ལཱིང་ཕྱོགས་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོདཔ་དང་ དེ་ཡང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་དང་ ལྕགས་ཟམ་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ ཁྱད་རིག་གི་བཟོ་བཀོད་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱིན་ནིའི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནི་ཨིན། ས་ཁོངས་ནང་ལཱི་ བཟོ་བཀོད་ཚུ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ ལཱིང་ཕྱོགས་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་ཚུ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ནང་ སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་ཁྱད་རིག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོདཔ་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་དང་ ས་གནས་གཞུང་ནང་ཡོད་པའི་བཟོ་རིག་པ་ཚུ་གིས་ ས་གནས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཚུ་ལུག་ལུན་འཐབ་ནི་ནང་ འགོ་འལདཔ་འབད་ནི་ཨིན།
ད་ལོའི་གནས་སངས་ནང་ ལཱིང་ཕྱོགས་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་ནང་ མི་སོབས་ལངམ་་་ འགན་
འཁུར་ཧྲིལ་བུམ་འབག་ཚུགསཔ་མ་ཐལ་གྱི་བར་དུ་ འགྲོ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལཱིང་ཕྱོགས་གཞི་རྟེན་
མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་ཡིག་ཚང་གི་ བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལཱི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ བཟོ་བཀོད་དང་ལྕོགས་གྲུབ་
གོང་འཕེལ་ནང་ ཁྱད་རིག་རྒྱབ་སྐྱོར་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་ནི་ལཱི་ ཁ་འཆམ་ཡོདཔ་ཨིན།
གཞི་བཀོད་དེ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ནང་ ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གོང་འཕེལ་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ མཐུན་
སྒྲིག་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་ དེ་ལས་ འཇོན་ཐངས་ཅན་ཡོདཔ་ ངེས་གཏན་བཟོཝ་ཨིན།།

༡༨. 4P4S/WQ19 ཐིམ་ཕུག་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་ནང་ ས་ཆ་ཉུང་མཐའི་ ཡན་ལག་ཚད་གཞི་ཡར་སེང་འབད་མི་ལཱི་བརྟེན་ མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ གནོད་སྐྱོན་གྱི་སྐོར།
སྒང་ཟུར་སྨིན་རྗེ་འཐུས་མིཿ གཞུང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་ ཐིམ་ཕུག་བཟོ་བཀོད་འཆར་གཞི་བརྒྱུད་དེ་ ཡུན་
བརྟན་ཁྲོམ་སྡེ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ དམིགས་ཡུལ་ཡོད་མི་དེ་ བསོད་པ་རྐྱབ་དགོཔ་ཅིག་ཨིན་རུང་ ས་ཆ་ཉུང་
མཐའ་ དབྱེ་ཁག་ཚད་གཞི་དེ་ ་་སི་མཱལ་༡༠ ལས་༢༥ ལཱི་ ཡར་སེང་འབད་མི་ལཱི་བརྟེན་ ཐིམ་ཕུག་དང་ མཐའ་
འཁོར་གྱི་ མི་སེར་མང་ཤོས་ཅིག་ལཱི་ ཚ་གྱང་དང་ དཀའ་ངལ་སོམ་་་ར་ སང་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན་པས།
བོན་པོ་མཆོག་ལཱི་ངེའི་དྲི་བ་འདི་ གཞུང་གིས་ གློ་བུར་དུ་ དེ་་་ཡར་སེང་འབད་མི་འདི་གིས་ ས་ཆའི་ཇོ་བདག་ཆུང་ཀུ་ཚུ་ལཱི་ ག་དེ་་་ཐོ་ཕོག་འོང་ག་ བལ་ནི་གི་དོན་ལཱི་ ཕན་གནོད་ཀྱི་བརྟག་ཞིབ་ཅིག་ འབད་ཡི་ག་?

232

གཞུང་གིས་ སྒྲིག་འཛུགས་དང་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཨིན་ཟེར་བཤད་པའི་སྐབས་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལཱི་ མ཈མ་མེད་ཀྱི་ ཐོ་སོམ་ཕོག་པའི་ སྲིད་སས་ཅིག་ ག་དེ་་་བདེན་ཁུངས་བཀལཝ་ཨིན་ན?
ལྷན་ཁག་གིས་ ས་ཆའི་ཇོ་བདག་ཆུང་ཀུ་ལུ་ཤ་ཅིག་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ས་ཆ་ ༡༠ ལས་ ༢༥ གི་བར་ན་ཡོད་མི་ རང་གི་ཨ་ལོ་ཚུ་ལཱི་བགོ་བཀྲམ་འབད་ནི་ལས་བཀག་ལཱིས་མི་ཚུ་གི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལཱི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ སྲིད་སས་ཐབས་ལམ་དང་ཐབས་ཤེས་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ བལ་དོ་ཡོདཔ་སོ?

དེ་ལཱི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿརྒྱབ་ཁུངས།
༡༽ སྤྱིར་བཏང་མི་མང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལཱི་ མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ལས་བརྟེན་ ཕན་ཐོགས་འསང་ཚུགསཔ་ ངེས་གཏན་བཟོ་ཐབས་ལཱི་ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་གཞི་འདི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་སོན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།
༢༽ ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་གཞི་༡༢༨ བཟོ་ཡོདཔ་དང་ ད་ལོ་ བསར་སོད་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད།
༣༽ རྒྱལ་གཞུང་ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཐིམ་ཕུག་-སྤ་རོ་ལཱིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་སས་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཀྱི་འོས་འབབ་ ལཱིང་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐབས་སས་དང་ ཐིམ་ཕུག་འཆར་བཀོད་འཆར་གཞི་༢༠༢༡-༢༠༢༤ཅན་མ་ཚུ་བཀོད་སྒྲིགས་འབད་ནི་ནང་དབུ་ལད་འབད་ཡོད།
༤༽ རྒྱལ་གཞུང་ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ཡང་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་སྡེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷག་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་ རྒྱལ་པོའི་གཟིམ་དཔོན་ཡིག་ཚང་ འབྲུག་རྒྱུ་ནོར་གཞི་བཟུང་ དེ་ལས་ གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དྲུང་ཆེན་་་ འགན་ཁུར་འབགཔ་ཨིན།
༥༽ གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་ཚུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༣་ཟླ་༡༠ ནང་ ཆ་འཇོག་འབད་ཡོདཔ་དང་ བཟོ་བཀོད་སྒྲིག་ལཱིགས་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༤ ཟླ་པའི་ཚེས་༨ལཱི་ ཆ་འཇོག་འབད་དེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༤ ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༡༥ལཱི་བསར་སོད་ཀཡི་དོན་ལཱི་གཏང་ཡོདཔ་ཨིན།
༦༽ བཟོ་བཀོད་སྒྲིག་ལཱིགས་ཚུ་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་དགོ་མི་འདི་ གྲོས་འཆར་འདི་བསར་སོད་འབད་ནི་དོན་ལཱི་ཨིན།༧༽ འདི་ནང་ སྒྲིང་ཁྱིམ་གཡི་ཐོག་ཚད་ ས་སོང་བཞག་དགོ་པའི་ཚད་གཞི་ ས་ཆ་ནང་གསེས་དབྱེ་བའི་སྒྲིག་གཞི་དང་ ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དཔྱ་སྙོམས་(Floor Area Ratio)ཚུ་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་ཡོད།
ཁ༽ ཐིམ་ཕུ་ལཱི་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་གནད་དོན།
● ས་ཆ་་ནང་གསེས་དབྱེ་མི་དང་ རང་སོའི་ས་ཆ་པོཉ་གོང་འཕེལ་གཏང་མི་ ཡར་སེང་འགྱོཝ་ལས་བརྟེན་ ས་ཆ་པོཉ་ཆུང་ཀུ་ཚུ་ནང་ བཟོ་བཀོད་ལུ་ཤ་སྤུངས་ཏེ་ ས་ཁོངས་དོ་དྲགས་འགྱོ་བ།
● ཉི་མའི་འོད་མ་ཕོག་པ་དང་ གསང་བྱ་མེད་པ་དང་ མེའི་ཉེན་ཁ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྟེན་ སྒྲིང་ཁྱིམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལུགས་ཤོམ་མེད་པ།
● སྡེ་འབུམ་ལམ་ནང་ཡོད་པའི་ མི་མང་གི་ས་ཆ་དང་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ རྟེན་གཞི་ཚུ་ ལུགས་ཤོམ་་་སོད་དེ་མེད་པ།

233

● ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་གོང་འཕེལ་གཏང་མི་ལས་བརྟེན་ རྟེན་གཞི་གོང་འཕེལ་ལཱི་གནོད་པ་འསང་བ།
● འབྲུག་གི་སྒྲིང་ཁྱིམ་སྒྲིག་གཞི་༢༠༢༣ཅན་མ་གིས་ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་མཚམས་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ འཆར་གཞི་མེད་མིའི་གོང་འཕེལ་གཏང་མི་ཚུ་་ བཀག་འཛིན་འབད་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཡོདཔ་ཨིན།
ག༽ འཆར་སྣང་དང་དགོས་དོན།
● “ས་ཁོངས་ལུགས་ཤོམ་ནང་ གོང་འཕེལ་ལུགས་ཤོམ” ཟེར་མི་འདི་ ཡར་འཕེལ་གཏང་སྟེ་ ཧེ་མ་ལས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཡོད་པའི་ ས་གནས་ཚུ་ནང་ གོང་འཕེལ་ལཱི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནི།
● ཁྲོམ་ཚོགས་ཁ་གཏོར་ནི་ལས་མར་ཕབ་ལཱི་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ སྒྲིང་ཁྱིམ་རྐྱབ་ནི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཡར་འཕེལ་གཏང་ནི།
● རང་བཞིན་ ལམ་སོལ་དང་ སྔར་སོལ་གྱི་རྒྱུ་དངོས་ཚུ་ སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
● སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་མི་མང་ས་ཁོངས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཐིམ་ཕུ་འདི་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་བཏུབཔ་དང་ མཛེས་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི།
● གྱེན་གཟར་དྲགས་ཚུ་ནང་ བཟོ་སྐྲུན་འབད་མི་ལཱི་བརྟེན་ མ་འོངས་པའི་རྐྱེན་ངན་གྱི་ཉེན་ཁ་མར་ཕབ་འབད་ནི། ● མ་འོངས་པའི་གོང་འཕེལ་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་དང་ བརྟན་ཏོག་ཏོ་ དེ་ལས་ བསར་སོད་འབད་བཏུབ་པའི་ལམས་ལཱིགས་ཚུ་གིས་ལམ་སོན་འབད་ནི་ཚུ་ཨིན།
ང༽ ཐིམ་ཕུག་གི་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་གི་ཁེ་ཕན།
༡༽ ཁྲོམ་གྱི་མཐའ་མར་ ཁ་སོར་འགྱོ་མི་དང་ གོང་འཕེལ་ཚུ་ ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ ལམ་དང་ཞབས་ཏོག་མངམ་དགོཔ་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་ནི།
༢༽ ཁྲོམ་ནང་ མཐུག་ཚད་ཡར་སེང་འབད་ནི་དང་ ཚད་འཛིན་ཅན་གྱི་ས་ཆའི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ འཕྲོ་བརག་གཏང་ནི་ལས་ མར་ཕབ་འབད་ནི།
༣༽ མཐུན་རྐྱེན་དང་བཟོ་བཀོད་ལུགས་ཤོམ་ཐོག་ལས་ མི་སེར་དང་ ལས་མི་ཚུ་གི་ མི་ཚེའི་སྤུས་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནི།
༤༽ གསལ་ཏོག་ཏོག་མཐོང་པའི་ ས་ཁོངས་དང་ མཛེས་སྡུག་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ལམ་ དེ་ལས་ ལམ་འགྱོ་བཏུབ་པའི་ ས་ཁོངས་ཡོད་པའི་ གཅིག་མཐུན་གྱི་ཁྲོམ་ཚོགས་ཅིག་བཟོ་ནི།
༥༽ འབྲུག་པའི་བཟོ་བཀོད་ གཞན་དང་མ་འདྲཝ་ཅིག་ གསལ་སོན་འབད་མི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཁྲོམ་སྡེ་གི་དོན་ལཱི་ མཐོང་ཚུལ་གསལ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་བཟོ་ནི།
༦༽ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ དྲིས་མཱལ་༢ ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཆོག
༧༽ ས་ཆའི་ཇོ་བདག་ཚུ་གིས་ བཟོ་སྐྲུན་གྱི་དོན་ལཱི་ སྤྱིར་བཏང་གི་ས་སོངས་བཞག་དགོ་མི་འདི་ ལག་ལུན་འཐབ་ཚུགས་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ ཁོང་གིས་ བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ས་ཁོངས་ཁ་སྐོང་ཡང་ ཐོབ་ཚུགས་ནི་ཨིན།
༨༽ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་དངས་གསལ་ཅན་གྱི་ ལམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཁོངས་འོང་ནི།༩༽ གོང་འཕེལ་ནང་ ཁྱད་རིག་ཡརའཕེལ་གཏང་ནི།

234

ཅ༽ མི་ཚུ་ལཱི་ ག་ཅི་འབད་ སེམས་ཕམ་སངམ་སོ?
༡༽ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་མེད་པའི་ གྲོང་གསེབ་དང་ ཁྲོམ་ཆུང་ཀུ་གི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ ནང་འཁོད་བགོ་བཤའ་རྐྱབ་པའི་ས་ཆ་དེ་ དྲིས་མཱལ་༢༥ ལས་ ཉུང་སུ་ཡོད་པ་ཅིན་ སའི་ཇོ་བདག་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་ས་ཆ་ཚུ་ ནང་འཁོད་བགོ་བཤའ་རྐྱབ་སྟེ་ རང་རྐྱང་གི་ས་ཆ་་་བཟོ་མི་ཆོག།
༢༽ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་དཔྱ་སྙོམས་འདི་ གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དབྱེ་ཁག་གི་དོན་ལཱི་༠.༥ ལས་༠.༦ ཚུན་དང་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་གསུམ་པའི་དོན་ལཱི་༠.༧༥ ཨིན།
༣༽ གནོད་སྐྱོན་སང་མི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ཡང་ བར་སྦིས་ས་ ཨི་༤ (E-4)གི་ས་ཁོངས་དང་ སེམས་རྟོག་ཁ་ ཨི་༤(E-4)ས་ཁོངས་དཀར་སྦིས་ས་ རྔ་བི་ཕུ་(ཨར་ཊི་སི་) སར་སྦིས་ཐང་ སོད་སྒར་ན་ དེ་ལས་ ལྕང་རྟ་སྒང་ཚུ་ཨིན།༤༽ ཐིམ་ཕུག་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་ནང་ཚུད་ཡོད་མི་ ས་ཁོངས་གསརཔ་ཚུ་ འབྲུག་གི་སྒྲིང་ཁྱིམ་སྒྲིག་གཞི་དང་འལལ་ ཐོག་ཚད་༣ ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆ་ཚད་༡.༢ འབད་ཆོགཔ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ཚུ་ དྲིས་མཱལ་༡༠ ནང་འཁོད་འབད་ཆོགཔ་་་ ཚད་གཞི་བཟོ་ཡོད།
༥༽ ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆ་ཚད་དེ་ ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན/ས་ཁོངས་ཡོངས་བསོམས་ཀྱི་ཆ་ཚད་དེ་ཨིན།༼ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆ་ཚད་༠.༥ པོ་དེ་ ས་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ཡོངས་བསོམས་ལས་༥༠% ཨིན། དྲིས་མཱལ་༡༠ གུར་ ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆ་ཚད་དེ་༠.༥ པོ་འདི་སྒྲིང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡོངས་བསོམས་འདི་ དྲིས་མཱལ་༠.༥ རྐྱངམ་གཅིག་ཨིན་ཟེར་བའི་དོན་ཨིན།
༦༽ ད་ལོ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འདི་ དྲིས་མཱལ་༢༠ གི་ལག་ལས་མི་དང་ དྲིས་མཱལ་༥༠ ལས་ཉུངམ་ཡོད་པ་ཅིན་ བགོ་བཤའ་རྐྱབ་སྟེ་བཙོང་མི་བཏུབ།
༧༽ དྲིས་མཱལ་༥༠ ཡོད་མི་ས་ཆ་འདི་ ས་ཁག་༢ ་་བཟོ་ནི་ དྲིས་མཱལ་༧༥ འདི་ ས་ཁག་༣ ་་བཟོ་ནི་དང་ དྲིས་མཱལ་༡༠༠འབད་མི་འདི་ ས་ཁག་ ༤ ་་བཟོ་བཏུབ་རུང་ ས་ཁག་རེ་ནང་ ས་ཆ་དྲིས་མཱལ་༢༥ རེ་འོང་དགོ།ཆ༽ མི་ག་དེམ་ཅིག་ལཱི་ གནོད་པ་འསང་ཡོད་ག?
༡༽ ཁྲོམ་ཡན་ལག་༣ པ་ནང་ ས་ཆ་ནང་གསེས་དབྱེ་བའི་སྒྲིག་གཞི་དང་གྲོང་གསེབ་ས་གནས་ཁོངས་དབྱེ་ཁག་ནང་ བསྒྱུར་བཅོས་ལས་བརྟེན་: སྒེར་གྱི་ས་ཆ་པོཉ་༣༢༦ ལཱི་ གནོད་ཡོད།
༢༽ ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆ་ཚད་མར་ཕབ་ལས་བརྟེན་ སྒེར་གྱི་ས་ཆ་པོཉ་༨༨༠ ལཱི་ གནོད་ཡོད།

༣༽ ལྷན་ཁག་ལཱི་ ཉོགས་བཤད་གནད་དོན་༦ ཕུལཡོད།
༤༽ ད་ལོ་ས་ཆ་སོང་་་ལཱིས་མི་ ས་ཆ་པོཉ་རྐྱངམ་གཅིག་ལཱི་ གནོད་དོ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ ལྷན་ཁག་ལཱི་ དགོངས་དོན་ཚུ་ དོ་རུ་ ཚར་གཅིག་ལོག་བལ་དགོཔ་་་ ཞུ་བ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན།
ཇ༽ གནད་དོན་སེལ་ཐབས་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གིས་ ག་ཅི་ར་འབད་དོ་ག?

235

༡༽ སྒྲིང་ཁྱིམ་རྒྱ་ཁྱོན་དཔྱ་སྙོམས་(FAR) དང་ སྒྲིང་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ཚད་ དེ་ལས་ ས་ཆ་ནང་གསེས་དབྱེ་མིའི་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ གནད་དོན་འདི་ ཁྲོམ་སྡེ་དང་ ལྷན་ཁག་ཚུ་གི་བར་ན་ གྲོས་བསྟུན་འབད་ཡོད།༢༽ གྲོས་འཆར་འདི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལཱི་ཕུལ་ཞིནམ་ལས་ ལྷན་ཁག་ལཱི་ རྒྱལ་གཞུང་ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་དང་གྲོས་བསྟུན་འབད་ནི་ལཱི་ བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད།
༣༽ གྲོས་འཆར་འདི་ ད་རེས་ རྒྱལ་གཞུང་ཁྲོམ་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་དང་ ལྷན་ཁག་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་བསྒང་ཡོད།
༤༽ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་གཞི་འདི་ ཡོངས་རོགས་འཆར་གཞི་༡༣ པ་དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་དེ་ཡོདཔ་ད་ ལས་འགུལ་གཙོ་ཅན་ སྐྱེལ་འདྲེན་དང་འགྲུལ་སྐྱོད་གཞི་རྟེན་ སྔོ་ལྗང་ དེ་ལས་ ད་རེས་ ཕྱིའི་ས་ཁོངས་སོངམ་དང་ ཆུའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལག་ལུན་འཐབ་པའི་བསྒང་ཡོད།
༥༽ ད་རེས་ ཁྲོམ་སྡེ་གླིང་ག་དང་ ཉེ་འདབས་ས་ཁོངས་གླིང་ག་ ས་གནས་ས་ཁོངས་ ལྕང་ཡུམ་ ས་ལཱི་མ་འཕེལ་ ཨོ་ལ་ཁ་ ཨི་ཀོ་ལོ་ཤཱལ་ ལྕང་གླིང་མི་ཐང་ཚུ་ བཟོ་བའི་བསྒང་ཡོད།
༦༽ སྡེཔ་སྲིད་ཟམ་དང་ བཀའ་རྒྱ་ཁྲོམ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཟམ་ ཚ་ལཱི་མ་འཕེལ་ཟམ་ ལྕང་ལམ་ མགྱོགས་ལམ་ ལཱིང་བསན་ཟམ་པ་དེ་ལས་ བཱསི་བཞག་ཚུ་ རྩིས་ལོ་༢༠༢༥-༢༠༡༦ ལཱི་ ལག་ལུན་འཐབ་ནི།
༧༽ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་ཚོགས་འཆར་གཞི་བཟོ་བཀོད་འཆར་སྣང་དང་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཐབས་ལཱི་ ད་རེས་ ལྷན་ཁག་གིས་ དཀར་སྦིས་ས་དང་ སྔ་སྦིས་ཕུག་གི་ས་གནས་ས་ཁོངས་ཚུ་བཟོ་བའི་བསྒང་ཡོད།
༨༽ མ཈མ་འབྲེལ་བདག་དབང་དང་ གོང་འཕེལ་ཆ་ཚང་གཏང་ཆོག།

཈༽ ལམས་དོན་གཞི་རྟེན།
འཆར་གཞི་བརྩམས་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཉུང་མཐའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་ནི་འདི་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་བཅའ་ལམས་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་གིས་ གཤམ་གསལ་ཚུ་འབད་ཆོག།
༡༽ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ལམས་༢༠༠༩ ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༧༣(ཝ) : འོས་ལྡན་ཡར་འཕེལ་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཁྱིམ་སའི་རྒྱ་ཚད་ཉུང་ཤོས་ དྲིས་མཱལ་༡༣ ཨིནམ་ད་ འཆར་གཞི་བཀོད་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཁྱིམ་སའི་རྒྱ་ཚད་ཉུང་ཤོས་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ས་གནས་དང་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་དང་འལལ་དགོ།
༢༽ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་གནས་ཚད་ཀྱི་དོན་ཚན་༢.༡.༥ པ་ནང་ ས་ཚན་ཉུང་ཤོས་དང་མཐོ་ཤོས་ཚུ་ཡང་ གཞིས་ཆགས་དབྱེ་ཁག་ཚད་འཛིན་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ཚད་འཛིན་འཆར་གཞི་ལག་ལུན་འཐབ་དགོ།
ཏ༽ མི་མང་གྲོས་བསྟུན།
༡༽ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་ཚོགས་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་དང་ བཟོ་བཀོད་སྒརིག་ལཱིགས་འདི་ གྲོས་བསྟུན་རྒྱས་པར་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་ཡོད། འཆར་གཞིའི་འཆར་སྣང་དང་ དམིགས་ཡུལ་ ཐབས་སས་ དེ་ལས་ ཐབས་ལམ་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་དོན་ལཱི་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་ཚོགས་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་༢༠༢༣ཅན་མ་དང་ བཟོ་བཀོད་སྒྲིག་ལཱིགས་ཟིན་སས་འདི་མི་མང་ལཱི་ སན་འབུལ་ཕུལ་ཡོདཔ་ཨིན།

236

༢༽ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་ཚོགས་གཞི་བཀོད་འཆར་གཞི་དང་ ལྡན་ཚད་བགོ་བཀྲམ་ཡང་ སའི་ཇོ་བདག་དང་ཁེ་གྱོང་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་ མཐུན་རྐྱེན་ཞབས་ཏོག་སོད་མི་ལས་སྡེ་ དེ་ལས་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ གྲོས་བསྟུན་འབད་ཡོད། སྒེར་སྡེ་བཟོ་བཀོདཔ་དང་ བཟོ་བཀོདཔ་འབྲེལ་གཏོགས་ཐོག་ལས་ གྲོས་འཛོམས་མང་རབས་ཅིག་འབད་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ཁེ་གྱོང་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་ཚུ་གིས་ བཟོ་བཀོད་སྒྲིགས་ལཱིགས་བཟོ་ནི་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོདཔ་ཨིན།
༣༽ བཟོ་བཀོད་སྒྲིགས་ལཱིགས་ཀྱིས་ གོང་འཕེལ་ཐོབ་དབང་ཚུ་ གནས་ཚད་དང་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་ ནང་ གསལ་ཏོག་ཏོ་་་ཚུད་ཡོད།
བསམ་ལན་བསྡུ་ལུན་འབད་ནི་ལཱི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ཡང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོདཔ་ད་ འཇོན་ཐངས་ཅན་་་ ལག་ལུན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལས་ སྒེར་སྡེ་ལས་སྡེའི་ ཁྱད་རིག་ཅན་ཚུ་དང་ཡང་ གྲོས་བསྟུན་འབད་ཡོད།
ཐ༽ ད་ལོའི་གདོང་ལུན།
༡༽ གྲོས་འཆར་གཙོ་བོར་ཚུ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཤོམ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ།
༢༽ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་གིས་ ཇོ་བདག་ངོ་རྐྱང་ཚུ་ལཱི་ ཐོ་ཕོག་པའི་ཁར་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ཚུ་ གཙོ་རིམ་གཉིས་པ་་་འགྱུར་བའི་དཀའ་ངལ།
༣༽ དཀར་སྦིས་སའི་ ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞིའི་ ལཱ་གི་འགྲུབ་འབྲས་འཐོན་པའི་བར་ སྲིད་སས་ནང་ ཆུ་ཞིང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཧིང་སངས་སང་མེད་པ་དང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ སྒྲིང་ཁྱིམ་ཐོག་ཚད་ལཱི་བརྟེན་ ས་ཆ་བསྡུ་སྒྲིག་གི་བརྒྱ་ཆ་ལཱི་ཉོགས་བཤད་བཀོད་ཡོདཔ་མ་ཚད་ ངོ་རྐྱང་གིས་ ཉེན་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་སང་མི་དང་ ད་ལོ་ཡོད་པའི་གཞི་བཀོད་དང་གཞི་རྟེན་ཚུ་ ཉེན་སྐྱོབ་ལཱི་བརྟེན་ འཆར་གཞིའི་ལཱ་ཚུ་མཚམས་འཇོག་འབད་དགོཔ་འསང་ཡོད།
༤༽ གནད་དོན་ལུ་ཤ་ལཱི་བརྟེན་ སྤ་རོའི་ས་གནས་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ཚུ་ནང་ཡང་ དཀའ་ངལ་སང་སྟེ་ཡོད།ད༽ ཁྲོམ་སྡེ་གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ མ་འོངས་པའི་ཐབས་ལམ།
༡༽ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལཱི་ ཁྱབ་སྤེལ་འབད་ནི།
༢༽ ད་ལོ་ཚུན་ཚོད་ འཆར་གཞི་༡༢༨ བཟོ་ཡོདཔ་དང་ ལ་ལཱི་ཅིག་ ཧྲིལ་བུམ་་་ ལག་ལུན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་པའི་
ཁར་ ལ་ལཱི་ཅིག་ ཆ་ཤས་ཅིག་ ལག་ལུན་འཐབ་སྟེ་ཡོད།
༣༽ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་ལྷན་ཁག་གིས་ བརྩི་མཐོང་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི་བྱ་རིམ་འགྲིག་སྟེ་ གནོད་
པ་འསང་མི་ཚུ་ལཱི་ དེ་འཕྲོ་ལས་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཚུགས་པའི་ལས་སྣ་ལཱི་ གཙོ་རིམ་བཟུང་ནི།

༡༩. 4P4S/WQ20 རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་འདེམས་ཁོངས་ནང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་སྐོར།རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་འཐུས་མིཿ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་ གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལཱི་ བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས། ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ རིན་མེད་སོང་པར་་་ རྒྱབ་སྐྱོར་འཕྲོ་མཐུད་

237

གནང་མི་འདི་ལཱི་ ང་བཅས་རོ་ཕུག་ཅན་རྟ་ལྡིང་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་དྲིན་ཚབ་འབད་དེ་ གཞུང་ལཱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་དང་གཅིག་ཁར་ལཱི་ ང་བཅས་རའི་མི་རོབས་ཡར་སེང་མི་དང་བསྟུན་ དེ་བཟུམ་གྱི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ དགོས་མཁོ་ཡང་ ཡར་སེང་སྟེ་འགྱོཝ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་ཡང་ བསམ་རྩེ་རོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་ ཐེངས་བརྒྱད་པའི་གྲོས་ཆོད་ལར་དུ་ མི་རྗེ་བོན་ཆེན་མཆོག་དང་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་ རོ་རོ་ཁ་སྣ་ཁང་ནང་ལཱི་ ཌོག་ཏྲར་གཅིག་དང་ མིག་ཏོའི་འཕྲུལ་ཆས་ལག་ལུན་པ་གཅིག་དགོ་པའི་ ཞུ་བ་ཕུལ་ཡོད་མི་འདི་གི་ གནས་ཚད་ཁ་གསལ་ཅིག་གསུང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།
དེ་དང་གཅིག་ཁར་ རྒེད་འོག་སོ་སོའི་ནང་ལས་ཕར་ཡང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ངེས་པར་དུ་དགོཔ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ དེ་ཡང་ དུམ་བསོད་མི་མང་གསོ་བའི་ལྟེ་བ་ལཱི་ ད་ལོ་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་གཅིག་གིས་ཕྱག་ཞུ་དོ་ཡོདཔ་ད་ རྒེད་འོག་གིས་ཞུ་བ་ཕུལ་མི་འདི་ཡང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ཨམ་སྲུ་ཅིག་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལཝ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་ལས་ བདུན་ཅུ་ཁ་ དགའ་བ་གླིང་ཡན་ལག་སན་ཁང་ཆུང་བ་འདི་གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་གནས་སོར་འགྱོ་བའི་ཤུལ་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་ཕུལ་མ་ཚུགས་པར་ཡོདཔ་ལས་ སན་ཁང་འདི་ནང་ལཱི་ འཕྲལ་ར་ལས་བྱེདཔ་གཅིག་གནང་དགོ་པའི་ཞུ་བ་ཕུལཝ་ཨིན་ལགས།
དེ་བཟུམ་་་ རྟ་ལྡིང་ཡན་ལག་སན་ཁང་འདི་སྒོ་བསམ་སྟེ་ ཡུན་རིང་སོང་ཡོདཔ་ལས་ འཐུས་མི་ང་གིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལཱི་དབྱིན་ཟླ་ ༧ པའི་ དབྱིན་ཚེས་ ༠༣ ལཱི་ ཡིག་ཐོག་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡོད་རུང་ ད་ལོ་གི་བར་ན་ལཱི་ཡང་ དེ་གི་གནས་ཚད་ལུགས་ཤོམ་ཅིག་ཧ་གོ་མ་ཚུགས་པར་ ལཱིས་ཡོདཔ་ལས་ བོན་པོ་མཆོག་གིས་ གནད་དོན་འདི་ཐོག་ ཁ་གསལ་ཅིག་གསུང་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་ལགས།

དེ་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལས་ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ རོ་རོ་ཁ་རྒེད་འོག་ནང་ལཱི་ད་ལོ་཈ལ་ལ་༡༠གྱི་སན་ཁང་ནང་ དྲུང་འཚོ་ཅིག་ཡོད་མི་འདི་གི་ ད་ལོའི་ལཱ་གི་གནས་སངས་དང་བསྟུན་ ལངམ་་་ཡོདཔ་ཨིན། མིག་ཏོ་གི་འཕྲུལ་རིག་མཁས་མཆོག་ཅིག་དགོ་པའི་ཞུ་བ་འབད་མི་འདི་ཡང་ ལྷན་ཁག་གི་ཐོ་བཀོད་འབདཝ་བཞིན་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སོབས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་འལལ་ ལྷན་ཁག་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

དུམ་བསོད་རྒེད་འོག་ནང་ལཱི་
གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ཨམ་སྲུ་ཅིག་ དགོ་པའི་ཞུ་བ་འབད་མི་འདི་ ལྷན་ཁག་གི་ངོས་ལུན་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཨིན་རུང་ ང་གིས་ ཚོགས་མང་ལཱི་ སྙན་ཞུ་་་ཞུ་བ་ཅིན ད་རེས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚད་ནང་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོདཔ་ལས་ ས་སྒོ་ལ་ལཱིག་ཅིག་ནང་ ལས་བྱེདཔ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ལཱི་ གདོང་ལུན་སོམ་་་ར་ སངསྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

238

ཨིན་རུང་ འདི་བཟུམ་གནས་སངས་ནང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་ཨམ་སྲུ་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ འཐོབ་ཚུགས་པར་ལཱ་ཁག་འདུག ཨིན་རུང་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་གསརཔ་ མཐར་འཁྱོལ་བའི་སྐབས་ཕོ་མོའི་འདྲ་མ཈མ་་་ བརྩི་འཇོག་འབད་དེ་ བགོ་བཀྲམ་འབད་ནི་ལཱི་ གཙོ་རིམ་བཟུང་ནི་ཨིན།
དེ་མ་ཚད་ དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཞབས་ཏོག་མ་ཐོབ་པའི་ མི་སྡེ་ཚུ་དང་ དམིགས་བསལ་དུ་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་མ་ལང་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ ཁྱབ་སྤེལ་འབད་ཐབས་ལཱི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ཀྱིས་ Mobile Medical Unit (MMU) འདི་ འགོ་བཙུགས་ཡོདཔ་ཨིན།
ང་བཅས་ཀྱིས་ འཕྲལ་མགྱོགས་ར་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་དོ། སན་བཅོས་སྡེ་ཚན་འདི་ནང་ལཱི་ དྲུང་འཚོ་༡དང་ སན་གཡོགམོ་༡ དེ་ལས་ སན་སོད་ལས་བྱེདཔ་༡དང་ བརྟག་དཔྱད་ལས་བྱེདཔ་༡ བཙུགས་ཐོག་ལས་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་ནི་ཨིན།
དགའ་བ་གླིང་དང་རྟ་ལྡིང་སན་ཁང་གི་སྐོར་ལས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཀྱི་གནས་སྡུད་ (data) དང་འལལཝ་ད་ དགའ་བ་གླིང་ལཱི་ ཉིན་བསར་གྱི་ནདཔ་གི་དཔྱ་སྙོམས་འདི་ ༢ ཡོདཔ་དང་ རྟ་ལྡིང་གི་ ཉིནམ་རེ་ལཱི་ནདཔ་༤རེ་ གསལ་སོན་འབད་དེ་འདུག། རྟ་ལྡིང་ལཱི་ སྤན་འབར་རི་གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་ཚུ་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ སོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་པསདེ། དགའ་བ་གླིང་གི་ས་གོའི་ནང་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཡང་ ་ན་ཕྱུག་ཁ་གཞི་བརྟེན་གསོ་བའི་སན་ཁང་གིས་་་ བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་མས།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ ཨ་ཱི་མཐུན་རྐྱེན་གཉིས་ནང་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་ ལོག་གཏང་ནི་འདི་ གདོང་ལུན་ཅན་ཅིག་ལཱི་གྱུར་ཏེ་ཡོད། བསམ་རྩེའི་རོང་ཁག་ནང་ལཱི་ ད་རེས་ སན་ཁང་༤ དང་ གཞི་བརྟེན་གསོ་བའི་སན་ཁང་༡༢ དེ་ལས་ཡན་ལག་སན་ཁང་༥ ཡོདཔ་ཨིན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་མི་ལཱི་བརྟེན་ ལྷན་ཁག་གིས་ ནདཔ་མཐོ་ཤོས་ག་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ གཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ གསོ་བའི་ལས་རོགསཔ་གནང་ནི་ལཱི་གཙོ་རིམ་གཟུང་དོ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ གེ་སེར་རྒྱལ་པོ་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ གསོ་བའི་ལས་རོགཔ་སྦྱོང་བརར་འབད་མི་ཚུ་ ཡར་སེང་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ལཱ་འབད་དོ་ཡོདཔ་ཨིན། ཞབས་ཏོག་མཁོ་སོད་འབད་ཚུགས་པའི་ ལས་བྱེདཔ་ལངམ་་་ འཐོབ་ཚུགས་པའི་བསྒང་ལས་ང་བཅས་ར་ དགའ་བ་གླིང་ལཱི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ རྟ་ལྡིང་་ཡན་ལག་སན་ཁང་ ལོག་སྒོ་ཕྱེ་ནི་གི་ གྲོས་འདེབས་ཚུ་ གྲོས་བསྟུན་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས། ང་བཅས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༢༤ ཟླ་༡༠ པའི་ནང་གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ རོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ལཱི་ དགོས་མཁོ་འསང་པ་ཅིན་ རོང་ཁག་ནང་འཁོད་ནང་ལཱི་ གསོ་བའི་ལས་བྱེདཔ་ ཡོདཔ་དང་

239

དཔ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ཐོག་ལས་ ཡན་ལག་སན་ཁང་ལོག་སྒོ་ཕྱེ་ནིའི་ལམ་སོན་ཡང་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན།

བསམ་རྩེ་ ཆུ་ཁ་དང་ བཀྲིས་གཡང་རྩེ་རོང་ཁག་ཚུ་གིས་ མི་སོབས་གནས་རིམ་ཐིག་ཁྲམ།

240

༢༠. 4P4S/WQ21 འབུམ་སྡེ་གླིང་རྒེད་འོག་ དྭའུ་གླིང་ སྤྱི་འོག་གི་མཇུག་ལས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ ཁ་སྒྱུར་འགྱོ་ཡོདཔ་ལས་ འདི་གིས་ མི་སེར་གྱི་ཆུ་ཞིང་དང་ ལྕགས་ཀྱི་དྲྲྭ་མིག་ལཱི་གནོད་པ་རྐྱབ་ནི་ཨིན་པའི་སྐོར།
འབུམ་སྡེ་གླིང་འཇམ་མཁར་འཐུས་མིཿ *འབུམ་སྡེ་གླིང་རྒེད་འོག་ དྭའུ་གླིང་སྤྱི་འོག་གི་མཇུག་ལས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་
ཁ་སྒྱུར་འགྱོ་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ ཆུ་ཞིང་ཚུ་ལཱི་གནོད་རྐྱེན་རྐྱབ་མ་ཚད་ ད་ལོ་རྐྱབ་ཡོད་པའི་ ལྕགས་ཀྱི་དྲྲྭ་མིག་ལཱི་
ཡང་ གནོད་པ་འསང་ནིའི་ ཉེན་ཁ་སོམ་་་མཐོངམ་ལས་བརྟེན་ མི་རྗེ་བོན་པོ་གིས་ གོང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
ལཱི་ ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་གྱིས་ ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལར་ དྭའུ་གླིང་སྤྱི་འོག་གི་མཇུག་ལས་ འབུམ་སྡེ་གླིང་ཐང་ཚུན་ ཆུ་
བྱག་རྐྱབ་མ་ཚུགས་རུང་ ས་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ ཁེ་ཕན་འསང་ཐབས་ལཱི་ འཁོར་ལོ་ཆུ་འདི་ ཧེ་མའི་ ཆུ་ལམ་(course) བདའ་སྟེ་ གཏང་ཆོག་པའི་གནང་བ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལཱི་ ལྷན་ཁག་གི་ཧོངས་ལས་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སོན་གནང་དགོ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཅིག་ཁར་ དྲི་བ་་་ཞུཝ་ཨིན།

དེ་ལཱི་ སོ་ནམ་སྒོ་ནོར་ལྷན་ཁག་ལས་ ལན་ལྷོད་མི་ནངཿ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་དོན་ལཱི་ རེད་འདུ་ འབྲུ་སྣ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ རེད་ཀྱི་ཐོན་ཤུགས་ཡར་དྲག་གཏང་ནི་དང་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ ལུགས་ཤོམ་་་བཟོ་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཆུ་ཞིང་གི་ལཱ་འདི་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཡོདཔ་ཨིན།
ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་འོག་ལཱི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རེད་ལངམ་་་བཟོ་ནིའི་ཚད་གཞི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༠ ལས་ ༣༠ ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་ དམིགས་གཏད་བསྐྱེདཔ་ཨིན། དེ་དང་འལལ་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལཱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱི་ ཞབས་ཏོག་གལ་ཅན་ དཔེར་ན་ རེད་ཀྱི་རིགས་ ཡར་དྲགས་བཏང༌ནི༌དང༌240ཞིང༌ཆུ༌240དེ་ལས་ ཆུ་ཞིང་གི་ལཱ་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ལྕགས་ཀྱི་རཝ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཚུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དགོཔ་འདི་ གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།

དེ་དང་གཅིག་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་དྲག་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ནང་འཁོད་ཡོངས་འབོར་འདི་ གཉིས་བལབ་བཟོ་ནི་ནལཱི་ འབད་བརྩོད་སྐྱེད་ཡོདཔ་ལས་ གློག་མེ་བཟོ་སྐྲུན་བརྩིས་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་ལས་སྡེ་གཙོ་བོ་ཚུ་ ལག་ལུན་འཐབ་དགོཔ་གལ་ཆེཝ་ཨིན། བཀྲིས་གཡང་རྩེ་ལཱི་ཡོད་པའི་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་བཟུམ་གྱི་ ང་བཅས་རའི་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་རྩིས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་འོང་འབབ་དང་ འཚོ་བའི་གནས་སངས་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལཱི་ གོ་སྐབས་སོམ་འབད་ར་ བྱིན་དོ་ཡོདཔ་ཨིན།

ང་བཅས་ཀྱིས་ དཔལ་འབྱོར་བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་ལཱི་ ལཱ་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ གདོང་ལུན་འཐོན་ནི་ཨིནམ་འདི་ ཧ་གོ་དགོཔ་ཨིན། ལྷན་ཁག་གིས་ འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གིས་ འབུམ་སྡེ་གླིང་རྒེད་འོག་གི་ དའུ་གླིང་སྤྱི་འོག་མཇུག་ལཱི་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ ཁ་སྒྱུར་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ ཆུ་ཞིང་ལཱི་ གནོད་རྐྱེན་རྐྱབ་ཡོད་པའི་ཚ་གྱང་ཚུ་ བཤད་གནང་མི་ལཱི་ ངོས་ལུན་ཡོད།

241

དེའི་ཐད་ཁར་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སྡེ་གི་རྒེད་འོག་བདག་སྐྱོང་བརྒྱུད་དེ་ གནད་དོན་འདི་ འོས་འབད་དང་ལྡན་པའི་ ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནི་དོན་ལཱི་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཞུ་བ་འབད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དམིགས་བསལ་དུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ འཁོར་ལོ་ཆུ་ ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་ཚུ་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ གྲོས་འཆར་བཀོདཔ་ཨིན། དེ་བཟུམ་གྱི་གནད་དོན་འདི་ གཞན་མི་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ཚུ་ནང་ལས་ཕར་ཡང་ ཐོན་ཏེ་ཡོདཔ་ལས་ གྲོས་བསྟུན་ཚུ་འབད་ཐོག་ལས་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་ བཏོན་ཚུགས་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན། གཙང་ཆུ་འདི་ ཧེ་མའི་ བགྲོད་ལམ་ལཱི་ ལོག་སྟེ་བཙུགས་མ་ཚུགས་རུང་ འཁོར་ལོ་ཆུ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་དབང་འཛིན་གྱིས་ མིསྡེའི་ཚ་གྱང་ཚུ་ བསལ་ཐབས་ལཱི་ ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་ བཏོན་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོདཔ་ཨིན།